

UCHWAŁA NR IV/13/2015
RADY GMINY DĘBNICA KASZUBSKA

z dnia 28 stycznia 2015 r.

w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Słupska na lata 2014 - 2020”.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594, z późn. zm.)

**uchwała się,
co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się „Strategię Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Słupska na lata 2014 - 2020” w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dębica Kaszubska.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Piotr Paczesny

Załącznik do Uchwały Nr IV/13/2015
Rady Gminy Dębica Kaszubska
z dnia 28 stycznia 2015 r.

DIAGNOZA MIEJSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO MIASTA SŁUPSKA

I TOM STRATEGII ROZWOJU MIEJSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO MIASTA SŁUPSKA NA LATA 2014-2020



**MIEJSKI OBSZAR
FUNKCJONALNY
SŁUPSKA**

LISTOPAD 2014, WROCŁAW



POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI



MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY
I ROZWOJU

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO



STRATEGIA ROZWOJU MIEJSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO MIASTA SŁUPSKA NA LATA 2014-2020



MIEJSKI OBSZAR
FUNKCJONALNY
SŁUPSKA

LISTOPAD 2014, WROCŁAW

Strategia Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Słupska na lata 2014-2020 została opracowana przez IPC Instytut Badawczy z Wrocławia na podstawie umowy z Miastem Słupsk nr A.RZP.66/2014 z dnia 09.06.2014 r.

Strategię opracowano w ramach projektu pn.: „Diagnoza – strategia – inwestycja – rozwój miejskiego obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska” współfinansowanego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna na lata 2007-2013 w ramach „Konkursu dotacji na działania wspierające jednostki samorządu terytorialnego w zakresie planowania miejskich obszarów funkcjonalnych”.



Opracował zespół w składzie:

Sławomir Cieśla

Anna Gabory

Marek Karłowski

Artur Kotliński

Żaneta Rosiak

Jarosław Sawicki

Bożena Tylikowska



SPIS TREŚCI

I. WPROWADZENIE.....	5
II. ANALIZA UWARUNKOWAŃ ROZWOJU MOF SŁUPSKA – PODSUMOWANIE DIAGNOZY.....	8
ANALIZA UWARUNKOWAŃ ROZWOJU MOF MS.....	8
III. ANALIZA SWOT.....	14
IV. ANALIZA SWOT / TOWS	21
PODSUMOWANIE ANALIZY SWOT/TOWS	23
WYBÓR TYPU STRATEGII	24
V. CZĘŚĆ STRATEGICZNA	25
WIZJA.....	25
MISJA.....	26
CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE	26
SEKTOROWE PLANY DZIAŁAŃ.....	45
SYSTEM WDRAŻANIA I ZASADY ZARZĄDZANIA STRATEGIĄ	46
ZINTEGROWANE POROZUMIENIE TERYTORIALNE (ZPT)W MOF MS	46
MONITORING I EWALUACJA STRATEGII	49
MONITORING	49
EWALUACJA.....	50
BUDŻET/ FINANSOWANIE	50
SPÓJNOŚĆ DOKUMENTU STRATEGII Z KRAJOWYMI I REGIONALNYMI DOKUMENTAMI PLANISTYCZNO – STRATEGICZNYMI	52
VI. PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	59
VII. KONSULTACJE SPOŁECZNE	60
BADANIA ILOŚCIOWE	60
SPOTKANIA KONSULTACYJNE I WARSZTATOWE.....	61
KONSULTACJE PROJEKTU DOKUMENTU	62
VIII. SPIS TABEL.....	63
IX. SPIS RYSUNKÓW.....	63
XI. ZAŁĄCZNIKI.....	63

SPD - ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I INFRASTRUKTURA KOMUNALNA	63
SPD - INFRASTRUKTURA DROGOWA I TRANSPORT ZBIOROWY	81
SPD - PRZESTRZEŃ PUBLICZNA	95
SPD- INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA I AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA.....	111
SPD - GOSPODARKA I TURYSTYKA	125
RAPORT Z KONSULTACJI SPOŁECZNYCH.....	149
OPINIA JEDNOSTKI NAUKOWEJ NA TEMAT OPRACOWANEJ STRATEGII.....	211
OPINIA RDOŚ	215

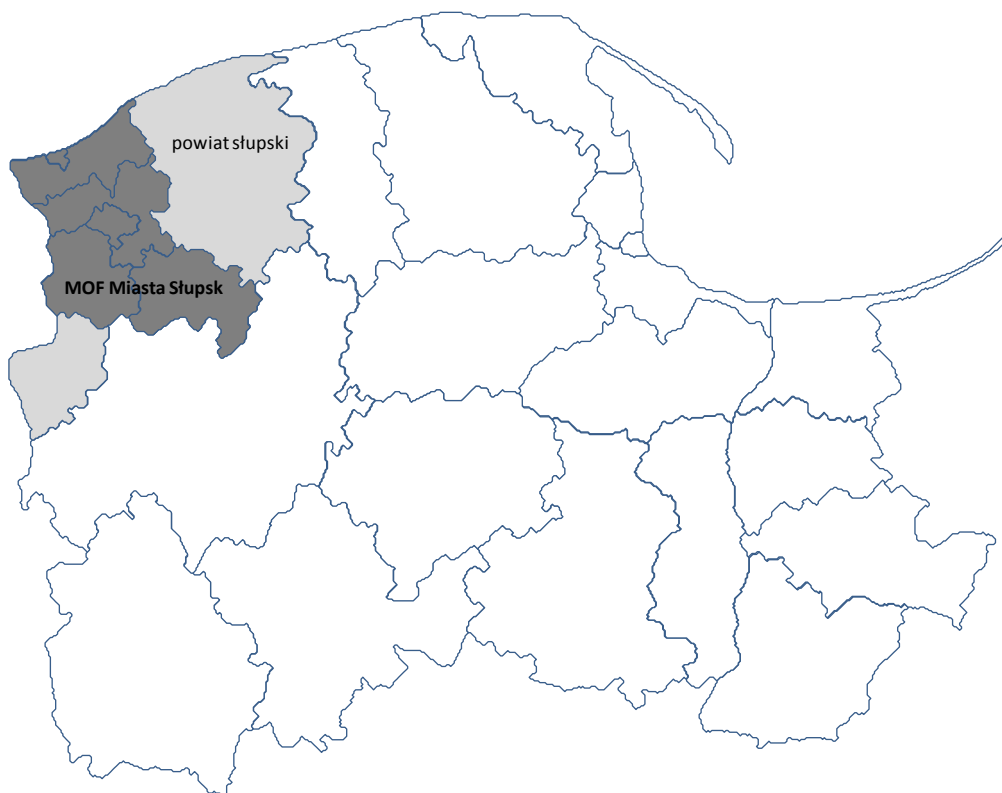


I. WPROWADZENIE

Strategia Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Słupska (MOF MS) na lata 2014-2020 powstała w celu umożliwienia realizacji ponadlokalnych, wspólnych działań, wychodzących poza granice jednej gminy. Ma ona ułatwić samorządom lokalnym przygotowanie i realizację wspólnych przedsięwzięć w oparciu o zasoby własne, jak i pojawiające się różnorodne możliwości wsparcia zewnętrznego.

Zakres terytorialny opracowania obejmuje obszar wzajemnie zintegrowany i wzajemnie na siebie oddziałujący pod względem społeczno-gospodarczym, który tworzą następujące jednostki: Miasto Słupsk, Powiat Słupski, Miasto Ustka, Gmina Ustka, Gmina Słupsk, Gmina Kobylnica i Gmina Dębница Kaszubska.

Wykres 1. Położenie MOF Miasta Słupska w woj. pomorskim na tle powiatu słupskiego



Źródło: Opracowanie własne

Realizacja Strategii wymagać będzie zarządzania zintegrowanego: współpracy i koordynacji prac samorządów terytorialnych. Współpraca powinna być dobrze zaplanowana, a skoordynowane działania mogą przyczynić się do maksymalizacji efektów ponoszonych nakładów ze środków publicznych, co w sumie ma przyczynić się do wzrostu konkurencyjności i zdynamizowania rozwoju MOF MS.

Zakładana w najbliższych latach intensyfikacja procesów modernizacyjnych i rozwojowych Polski wpłynie bezpośrednio na przyspieszenie i wzmocnienie obserwowanych w ostatnich latach (po wejściu Polski do UE) kierunków zmian polskiej przestrzeni. Proces ten będzie zachodził jednocześnie ze zmianami w przestrzeni europejskiej warunkowanymi globalnymi procesami rozwojowymi oraz pogłębieniem integracji gospodarczej i politycznej wewnątrz UE, a także krajami sąsiednimi.¹

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju dostrzega problem różnic między obszarami kraju i nierównomierność tempa rozwoju. Dla realizacji celów związanych z geografią rozwoju istotna jest taka polityka, która wykorzystując mechanizm terytorialnego równoważenia rozwoju, skupiona będzie na wzmocnieniu procesów integracyjnych i powiązań funkcjonalnych.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030) proponuje nowe ujęcie problematyki zagospodarowania przestrzennego i wprowadza współzależność celów polityki przestrzennej z celami polityki regionalnej, wiąże planowanie strategiczne z programowaniem działań w ramach programów rozwoju i programów operacyjnych współfinansowanych ze środków UE.

Przestrzeń kraju widziana jest jako obszar różnicowania przebiegu i efektów procesów społeczno-gospodarczych, środowiskowych i kulturowych. Procesy te w dużej mierze są niezależne od istniejących struktur administracyjnych zarządzania procesami rozwojowymi.

KPZK wprowadza pojęcie tzw. obszarów funkcjonalnych. W skład podstawowych węzłów sieci powiązań funkcjonalnych miast wchodzić będą:

- Stolica i największe polskie miasta,
- Miasta wojewódzkie o znaczeniu krajowym,
- Ośrodki regionalne, stanowiące ważny element równoważenia rozwoju kraju, do których KPZK 2030 zalicza Słupsk.²

KPZK 2030 definiuje miejski obszar funkcjonalny jako układ osadniczy ciągły przestrzennie, złożony z odrębnych administracyjnie jednostek (gmin miejskich, wiejskich i miejsko-wiejskich) i składający się ze zwartego obszaru miejskiego oraz powiązanej z nim funkcjonalnie strefy zurbanizowanej. Obszar funkcjonalny charakteryzuje się wspólnymi uwarunkowaniami i przewidywanymi oraz jednolitymi celami rozwoju.

KPZK 2030 wyróżnia także obszary funkcjonalne szczególnego zjawiska w skali makroregionalnej. Zaliczyć do nich można m. in. obszary funkcjonalne obszarów przybrzeżnych, polską wyłączną strefę ekonomiczną na morzu oraz obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi w skali dorzeczy.

Wyznaczenie obszarów funkcjonalnych ośrodków regionalnych służy zwiększeniu potencjału demograficznego, wzmocnieniu funkcji metropolitalnych i wykorzystaniu wewnętrznego potencjału

¹ Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

² Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

oraz rozbudowie właściwych powiązań funkcjonalnych. Ośrodki te mogą być włączone w sieć węzłów metropolii sieciowej i dzięki dobrej lokalizacji zapewniać spójny i policentryczny rozwój, zwiększać przestrzenną i funkcjonalną równowagę systemu osadniczego, przeciwdziałać powstawaniu pustki osadniczej. Wokół miast regionalnych następuje suburbanizacja i przenoszenie funkcji gospodarczych do stref zewnętrznych.³

Słupsk w tym systemie odgrywa szczególną rolę w pasie Pomorza Środkowego. Uwarunkowania rozwoju MOF Miasta Słupska związane są położeniem w przestrzeni kraju ośrodka określonego w KPZK 2030 jako ośrodka regionalnego – ośrodka integracji przestrzeni kraju na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym.

Istotne znaczenie dla procesów rozwojowych posiada położenie nadmorskie, funkcja turystyczna i uzdrowiskowa, występowanie obszarów chronionych oraz zagrożenie powodziowe.

Strategię opracowano z uwzględnieniem zasad zgodności programowej z podstawowymi dokumentami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi przy wykorzystaniu modelu ekspercko-partycypacyjnego. Polega on na możliwie szerokim udziale władz i społeczności lokalnej w pracach nad strategią, przy jednoczesnym zaangażowaniu ekspertów zewnętrznych, odpowiadających między innymi za przeprowadzenie procesu konsultacji społecznych oraz przygotowanie końcowej wersji dokumentu

Strategia Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Słupska na lata 2014 – 2020 jest najważniejszym dokumentem MOF MS, który wyznacza kluczowe długoterminowe cele i kierunki rozwoju. Dokument obejmuje lata 2014-2020. Przyjęcie takiego horyzontu czasowego pozwala na dostosowanie strategii do wymogów wynikających z obowiązującej perspektywy finansowej Unii Europejskiej.

Dokument składa się z dwóch części, tj. części analityczno-diagnostycznej oraz części strategicznej, która obejmuje wizję, misję, cele strategii, wdrażanie, monitoring i ewaluację strategii. W części strategicznej w pierwszej kolejności sformułowano wizję rozwoju. Wizję celowo umieszczono na wstępie, ponieważ to od niej rozpoczął się proces współpracy. Taka też jest logika tworzenia nowoczesnych dokumentów. Następnie zostały określone kierunki i cele strategiczne oraz operacyjne realizacji strategii rozwoju obszaru funkcjonalnego.

W kolejnych rozdziałach przedstawiono rekomendacje wdrażania Strategii – zawierające najważniejsze wnioski dotyczące budowy systemu wdrażania, opartego o współpracę z instytucjami, podmiotami z obszaru funkcjonalnego oraz monitoring i ewaluację strategii, czyli założenia dotyczące monitorowania realizacji Strategii oraz zalecenia odnoszące się do jej ewaluacji.

Dokument Strategii poddany został konsultacjom społecznym.

Redaktorzy dokumentu pragną serdecznie podziękować wszystkim uczestnikom konsultacji za wkład merytoryczny w ostateczny kształt dokumentu Strategii.

³ Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

II. ANALIZA UWARUNKOWAŃ ROZWOJU MOF SŁUPSKA – PODSUMOWANIE DIAGNOZY

ANALIZA UWARUNKOWAŃ ROZWOJU MOF MS

Słupsk - obok Koszalina, to największy ośrodek miejski, położony pomiędzy aglomeracjami: Szczecin i Trójmiasto. Główna arteria komunikacyjna Polski północnej, droga krajowa nr 6, łączy przestrzeń MOF MS z tymi ośrodkami oraz z siecią dróg szybkiego ruchu Europy Zachodniej.

Polityka transportowa jest jedną z kluczowych polityk UE mających istotny wpływ na zagospodarowanie przestrzeni kraju. Jej kluczowym elementem jest Transeuropejska Sieć Transportowa (TEN-T). Przebieg sieci TEN-T tworzonej z punktu widzenia interesów transportowych całej Unii Europejskiej oraz realizacja odpowiedniej jakości inwestycji są kluczowe dla możliwości rozwojowych UE, powiększania dostępności terytorialnej oraz podwyższania konkurencyjności miasta.⁴

Budowa drogi ekspresowej S6 (Gdańsk – Szczecin) jest jedną z najważniejszych inwestycji dla regionu Polski północnej. Planowana droga ekspresowa S6, należy obok autostrady A1 i planowanej drogi ekspresowej S7 do najważniejszych tras drogowych województwa pomorskiego i najważniejszych powiązań krajowego systemu komunikacyjnego (sieć TEN-T). Łączy największe miasta Polski Północnej: Gdańsk, Szczecin, Gdynię, Koszalin i Słupsk. Od niej odchodzą w kierunku północnym drogi obsługujące nadmorskie obszary turystyczne, zaś w kierunku południowym połączenia do centrum kraju. Budowa drogi ekspresowej S6 Szczecin – Gdańsk spowoduje skrócenie czasu dojazdu do ośrodków ponadregionalnych i ośrodków turystycznych oraz wzmocnienie spójności społecznej, gospodarczej i terytorialnej makroregionu Północnego, a zwłaszcza Pomorza Środkowego, jako obszaru zaliczonego do najgorzej dostępnych w skali całego kraju.⁵

KPKZ 2030 wskazuje na potrzebę powiązania największych miast kraju, w tym Słupska, siecią nowoczesnych linii kolejowych. Podstawą systemu komunikacyjnego powinny być multimodalne węzły przesiadkowe, zapewniające łatwy dostęp do przystanków, integrację taryfową i rozkładową. Szczególne znaczenie, w kontekście wyzwań rozwoju kraju, ma powiązanie komunikacyjne Słupska z aglomeracją trójmiejską oraz z Koszalinem. Efektywny i nowoczesny system komunikacyjny wspierać będzie wymianę wiedzy oraz tworzenie powiązań kooperacyjnych zarówno biznesowych, jak też instytucji publicznych. Tym samym przyczyniać się będzie do wzrostu konkurencyjności miast i ich obszarów funkcjonalnych.

Miasto Słupsk i jego obszar funkcjonalny są miejscem skupiania zasobów kapitału ludzkiego na obszarze Pomorza Środkowego, co przyczynia się do wzrostu konkurencyjności w skali regionalnej.

⁴ Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

⁵ Kontrakt Terytorialny dla Województwa Pomorskiego, Stanowisko negocjacyjne Samorządu Województwa Pomorskiego

Zarówno przestrzeń bezpośredniego otoczenia Słupska, jak też dalsze otoczenie, np. powiaty bytowski, sławieński oraz cały obszar powiatu słupskiego, tworzą zaplecze kapitału ludzkiego dla procesów gospodarczych zachodzących najdynamiczniej w obrębie obszaru funkcjonalnego. Sieć powiązań ośrodków powiatowych i lokalnych oraz obszarów wiejskich powinna być zintegrowana efektywnym systemem komunikacji.

Najsilniejsze związki funkcjonalne ze Słupskiem występują w gminach bezpośredniej strefy podmiejskiej, tj. gminie Słupsk i Kobylnica. Obszar tych gmin stanowi miejsce migracji mieszkańców Słupska. Barię w rozwoju może być brak spójności studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, a w dalszej kolejności także miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, szczególnie pod kątem zadbania o to, aby bilans trendów demograficznych i zapotrzebowania na nowe tereny do zabudowy był rozpatrywany w skali całego obszaru funkcjonalnego.

W otoczeniu Słupska niezbędne są inwestycje zarówno w kapitał ludzki jak również infrastrukturę techniczną i turystyczną. Najbliższe otoczenie Słupska będzie miejscem dynamicznych procesów demograficznych. W ślad za tym powinny nadążać procesy związane z rozwojem infrastruktury technicznej i społecznej. Zagrożeniem dla zrównoważonego rozwoju tych obszarów, jak również pasa nadmorskiego, może być częściowo niekontrolowana suburbanizacja. Niekontrolowany rozwój budownictwa powoduje rozwój rozproszonych form osadniczych. Koszty budowy infrastruktury technicznej w zabudowie rozproszonej są wyższe. Wyższe są także koszty utrzymania tej infrastruktury. Niekontrolowany rozwój budownictwa wpływa negatywnie na ład przestrzenny.

Zagrożeniem dla procesów rozwojowych zachodzących na obszarze funkcjonalnym są i mogą być niekorzystne uwarunkowania demograficzne. Są nimi w szczególności odpływ młodych do dynamiczniej rozwijających się aglomeracji, niskie wskaźniki urodzeń oraz postępujący proces starzenia się społeczeństwa. Decyzje migracyjne w największym stopniu uwarunkowane są czynnikami natury ekonomicznej. MOF MS charakteryzuje się ciągle wysokimi wskaźnikami bezrobocia na tle kraju. Odnotowano również spadek liczby podmiotów gospodarczych oraz liczby osób prowadzących działalność gospodarczą. W branży turystycznej nie odnotowano wzrostu liczby udzielonych noclegów.

Gospodarka MOF MS opiera się na małych i średnich przedsiębiorstwach oraz wysokim, w porównaniu do innych regionów Polski, poziomie indywidualnej przedsiębiorczości. Wskaźniki rozwoju gospodarczego wyróżniają obszar funkcjonalny na tle Pomorza Środkowego. Gospodarka obszaru funkcjonalnego jest silnie związana z lokalnym potencjałem. Obserwuje się znaczne zróżnicowanie profilu gospodarczego. Ważną rolę pełni gospodarka morską, przemysł przetwórczy, spożywczy, przemysł lekki, motoryzacyjny, drzewny oraz rolnictwo.

Ważnym zadaniem zarządzających MOF MS powinno być wspieranie powiązań gospodarczych oraz wsparcie tworzenia i umacnianie specjalizacji regionu w określonych branżach, dziedzinach, w tym inteligentnych specjalizacjach. Niewątpliwym atutem MOF MS jest działalność Słupskiego Inkubatora Technologicznego (SIT), który zlokalizowany jest w mieście Słupsk na terenie Słupskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Inkubator posiadający nowoczesne zaplecze w postaci Pracowni Automatyki, Robotyki i Systemów Wizyjnych wspiera rozwój nowoczesnej gospodarki w regionie opartej o

innowacje i energie odnawialne. SIT to miejsce, w którym stwarzane są możliwości dla rozwoju Start-up'ów i powstawania nowych podmiotów gospodarczych.

Podniesienie atrakcyjności inwestowania wymaga zapewnienia inwestorom odpowiednich kadr. Kształcenie akademickie powinno być dostosowane do potrzeb miejscowego rynku pracy. Rozwój ośrodka akademickiego podniósłby ponadto rangę ośrodka miejskiego Słupsk i otworzył region na młodych.

W odpowiedzi na potrzeby przedsiębiorców i przeobrażeń związanych z tworzącą się nowoczesną gospodarką niezwyklej wagi jest podjęcie zadań związanych ze wzmocnieniem i rozwojem edukacji zawodowej i wyższej inżynierskiej, przy wykorzystaniu zasobów SIT w postaci pracowni automatyki, robotyki i systemów wizyjnych oraz tworzonej pracowni OZE. Konieczne są także działania mające na celu wzmocnienie systemu infrastruktury edukacyjnej, naukowej oraz IT. Wpłynie to pozytywnie na poprawę konkurencyjności firm zlokalizowanych w MOF MS oraz zwiększy atrakcyjność inwestycyjną.

Kształcenie kadr dla gospodarki MOF MS, podobnie jak poprawa drożności komunikacyjnej i logistycznej wpłynie na poprawę atrakcyjności inwestowania oraz konkurencyjność firm działających na tym obszarze. Ocena atrakcyjności inwestycyjnej związana jest m. in. z analizą dostępności transportowej. W tym aspekcie kluczowe wydają się być inwestycje budowy drogi szybkiego ruchu S6 oraz modernizacja portu w Ustce. Kluczowe będą także inwestycje uzupełniające wewnątrz obszaru funkcjonalnego, poprawiające dostępność terenów inwestycyjnych, portu w Ustce oraz kurortów nadmorskich.

O atrakcyjności inwestycyjnej decyduje także dostępność terenów inwestycyjnych. MOF MS dysponuje zasobem takich terenów objętych statusem Słupskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Tereny te pod względem wielkości (w jednym kawałku od 9 ha do 82 ha) i potencjału stanowią strategiczne obszary inwestycyjne województwa pomorskiego i całego Pomorza. Zlokalizowane są w korytarzu dróg krajowych nr 6 i 21. Strefa oferuje ulgi w podatku dochodowym dla inwestorów strefowych, natomiast miasta i gminy dodatkowo oferują ulgi w podatku od nieruchomości.

Niezbędne jest podejmowanie bieżących działań związanych z przygotowaniem tych terenów dla wybranych inwestycji i uzbrojenie ich w niezbędną infrastrukturę techniczną i komunikacyjną. Przyciąganie nowych inwestycji zaowocuje tworzeniem nowych miejsc pracy.

Na zwiększenie konkurencyjności firm działających w MOF MS oraz atrakcyjności inwestycyjnej wpływ może mieć otwarcie się na Morze Bałtyckie oraz prognozowana intensyfikacja powiązań gospodarczych w regionie Morza Bałtyckiego.

Współodpowiedzialność za zagospodarowanie przestrzenne obszarów przybrzeżnych, zgodnie z zasadą współwładztwa oraz subsydiarności, spoczywa na organach administracji państwowej (administracja centralna, w tym Urzędy Morskie) oraz samorządu terytorialnego wszystkich poziomów, na podstawie przyznanych im kompetencji.

Aby stworzyć podstawy do integracji przestrzeni obszarów morskich i wykorzystać ją w sposób optymalny, opracowane zostanie studium zagospodarowania przestrzennego dla obszarów przybrzeżnych. Studium obejmować będzie zagadnienia rozwoju społecznego, gospodarczego oraz

ochrony środowiska w przestrzeni i jej zagospodarowania, stymulując utrwalenie rozwoju zrównoważonego na obszarach strefy poprzez:

- Wzmocnienie postaw rozwojowych polskiego wybrzeża z zakresie krajowych sieci transportowych, komunikacyjnych i energetycznych,
- Wykorzystanie gospodarcze obszarów morskich w zgodzie z uwarunkowaniami środowiska i przyrody,
- Systemowe działania służące ochronie brzegu morskiego przed erozyjnym działaniem Bałtyku i zagrożeniem powodzią sztormowymi i jego zagospodarowaniu,
- Wynikające z międzynarodowych zobowiązań Polski w zakresie ochrony środowiska, w szczególności ochrony wód bałtyckich, systemowe działania służące poprawie czystości wód przymorskich i rzek wpadających do Bałtyku⁶.

Zadaniem samorządów tworzących MOF MS będzie aktywne uczestnictwo w opracowaniu studium zagospodarowania przestrzennego dla obszarów przybrzeżnych oraz współuczestnictwo w realizacji założeń tego planu.

Położenie nadmorskie oprócz specyficznych uwarunkowań związanych z zagospodarowaniem przestrzennym wpływa na rozwój gospodarczy. Szczególne miejsce na mapie gospodarczej MOF MS posiada nadmorski kurort Ustka. Położenie nadmorskie determinuje rozwój funkcji turystycznej, która posiada duże znaczenie w gospodarce MOF MS. Port w Ustce powinien ponadto stać się ważnym węzłem komunikacyjnym, umożliwiającym integrację różnych form transportu (transport drogowy, kolejowy, morski). Ustka to również uzdrowisko. Dzięki walorom uzdrowiskowym możliwe jest rozwijanie oferty turystycznej także poza sezonem wakacyjnym.

Port w Ustce powinien być „oknem na świat” dla przedsiębiorców z obszaru funkcjonalnego oraz spoza niego. Port w Ustce jest węzłem transportowym, powiązany z dalszym otoczeniem poprzez drogi kołowe, linię kolejową, rzekę Słupię, a także poprzez morskie drogi wodne. Warunkiem funkcjonowania i rozwoju portu morskiego w Ustce jest budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury zapewniającej dostęp do portu oraz infrastruktury portowej. „Otwarcie się na Morze Bałtyckie” MOF MS sprzyjać będzie prognozowana intensyfikacja powiązań gospodarczych w regionie Morza Bałtyckiego. W wyniku inwestycji w sieć drogową oraz kolejową w kraju ulegnie zmianie dostępność portu w Ustce. Zmiana ta dotyczyć będzie przede wszystkim poszerzenia obszaru dostępności drogowej portu w Ustce.

Obszar funkcjonalny posiada silnie rozwiniętą funkcję turystyczną na obszarze gmin nadmorskich. Walory przyrodnicze oraz kulturowe umożliwiają dalszy rozwój turystyki i rozwój atrakcyjnych produktów turystycznych. Poprawa dostępności drogowej zwiększy konkurencyjność nadmorskich kurortów. „Otwarcie się na Morze Bałtyckie” pozytywnie wpłynie na wykorzystanie potencjału

⁶ Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

turystycznego. Na obszarze MOF MS niezbędne są inwestycje poprawiające infrastrukturę turystyczną oraz wspólne przedsięwzięcia o charakterze promocyjno-informacyjnym.

Ruch turystyczny skupia się głównie na Wybrzeżu Morza Bałtyckiego. Priorytetem powinno być dalsze wzmacnianie jakości oferty turystycznej na tym obszarze oraz jednoczesne kształtowanie oferty turystycznej w oparciu o atrakcje i walory turystyczne pozostałych gmin. Istotne znaczenie posiadać będzie rozwój odpowiedniej infrastruktury turystycznej, w szczególności szlaków rowerowych, pieszych, parkingów, informacji turystycznej.

Sąsiedztwo obszaru polskiej wyłącznej strefy ekonomicznej uznanej przez KPZK 2030 jako jeden z typów obszarów funkcjonalnych, odgrywa istotne znaczenie w rozważaniach nad Strategią rozwoju MOF MS. Plan zagospodarowania tego obszaru funkcjonalnego jest częścią planu zagospodarowania przestrzennego obszarów morskich i jest skorelowany ze studium zagospodarowania przestrzennego dla obszarów przybrzeżnych. Zawiera ustalenia wiążące samorządy województw, a za sprawą planu wojewódzkiego także wybrane gminy powiązane z obszarem objętym planem, głównie w zakresie infrastruktury technicznej.⁷

Zasobem obszaru funkcjonalnego jest przestrzeń, zarówno na lądzie jak i na morzu. Umożliwia to rozwój różnych form energetyki odnawialnej. Ograniczeniem w wykorzystaniu przestrzeni zarówno na lądzie jak i morzu jest występowanie cennych przyrodniczo obszarów, a także w Ustce – funkcji uzdrowiskowej. Wybrzeże Bałtyku jest szczególnym obszarem ochrony. Konieczność ochrony przyrody wpływa na możliwości rozwoju i realizacji wybranych inwestycji.

Konieczne jest m. in. wdrożenie odpowiedniego systemu regulacji i decyzji, pozwalającego na kontrolowanie procesów suburbanizacji, planowanie na obszarach rozwojowych i stosowanie planowania funkcjonalnego, uwzględniającego również aspekt społeczny oraz ochronę krajobrazu kulturowego i przyrodniczego. W planowanych systemach regulacji i decyzji oraz monitoringu zjawisk przestrzennych utrzymana zostanie zasada uwzględniania aspektów ochrony środowiska.⁸

Jednym z ważniejszych wyzwań MOF MS jest zapewnienie właściwego gospodarowania wodami jako elementu różnorodności biologicznej, ale i podstawy rozwoju regionalnego i gospodarczego. Zrównoważone gospodarowanie wodami ma również znaczenie dla ochrony przeciwpowodziowej. Jest to kwestia mająca ściśle powiązanie z polityką przestrzenną i zapewnieniem ładu przestrzennego.⁹ Szczególnym wyzwaniem jest ochrona przeciwpowodziowa na obszarze zlewni rzeki Słupi. Jednym z priorytetów jest właściwe zarządzanie wodami opadowymi na terenie zlewni rzeki Słupi, które powinno dążyć do zmniejszenia negatywnych oddziaływań ekstremalnych zjawisk pogodowych powodujących wylewania, zalewania i podtopienia, do poprawy retencjonowania wód opadowych i roztopowych oraz zwiększenie stopnia ich zagospodarowania.

⁷ Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

⁸ Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

⁹ Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030



Aby osiągnąć wyznaczone cele rozwoju, MOF MS powinien być sprawnie zarządzany – w sposób skuteczny, efektywny i partnerski, poprzez coraz bardziej zintegrowane działania obejmujące cały obszar funkcjonalny oraz aktywną współpracę z mieszkańcami.

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju - Polska 2030 podkreśla, że istotnym elementem zmian w zakresie zwiększania sprawności i efektywności państwa jest sposób jego organizacji: struktura, podział kompetencji i odpowiedzialności, mechanizmy koordynacji i współpracy oraz umiejętność zarządzania procesami, tak by państwo mogło skutecznie reagować na wyzwania wynikające z uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych. „Sprawne zarządzanie” dotyczy zarówno naczelných organów państwa, centralnej administracji rządowej i podległych jej instytucji, jak i podmiotów funkcjonujących na różnych poziomach terytorialnego podziału kraju, tj. administracji rządowej w terenie oraz administracji samorządowej.

Z kolei KPZK 2030 podkreśla, że konieczna jest też zmiana filozofii i zdecydowane przejście od modelu administrowania do zarządzania rozwojem. Kluczową kwestią jest właściwe – a więc równocześnie realistyczne i ambitne - określanie celów rozwojowych i zaprojektowanie instrumentów ich realizacji, a następnie podejmowanie konsekwentnych działań prowadzących do ich urzeczywistnienia. Zarządzanie rozwojem wymaga nie tylko determinacji władzy publicznej, lecz także partnerskiego zaangażowania ze strony uczestników społeczeństwa obywatelskiego i większego otwarcia się instytucji publicznych na idee i rozwiązania płynące od obywateli.



III. ANALIZA SWOT

Syntezę ustaleń diagnostycznych, które w sposób pełny przedstawiono w dokumencie *Diagnoza społeczna mieszkańców miejskiego obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska* (I tom Strategii) przedstawiono przy pomocy narzędzia analizy SWOT. Polega ona na określeniu mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń mogących wpłynąć na rozwój MOF MS.

Analiza SWOT obejmuje analizę:

- Mocnych stron, tj. uwarunkowań wewnętrznych (endogenicznych), czyli elementów rzeczywistości OF mających pozytywny charakter z punktu widzenia jego przyszłego rozwoju (wszystko to, co stanowi zaletę MOF MS).
- Słabych stron, tj. uwarunkowań wewnętrznych o negatywnym charakterze (wszystko to, co stanowi barierę rozwoju MOF MS).
- Szans, tj. uwarunkowań zewnętrznych (egzogenicznych) o charakterze pozytywnym. Jako szanse uwzględnione zostały te zagadnienia, których źródła leżą poza obszarem gmin MOF Miasta Słupska lub poza zakresem kompetencji władz publicznych działających na jego obszarze (szanse korzystnej zmiany MOF MS).
- Zagrożeń, tj. uwarunkowań zewnętrznych mających negatywny wpływ na dalszy rozwój MOF Miasta Słupska (niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej MOF MS).

Analiza SWOT MOF MS ukazana została w 3 klasycznych sferach, tj. przestrzennej, gospodarczej oraz społecznej.

- *Sfera przestrzenna* obejmuje zagadnienia związane z przestrzenią i środowiskiem (położenie geograficzne, sieć osadnicza, zasoby naturalne i kulturowe, dominujące formy zagospodarowania przestrzeni) oraz infrastrukturą techniczną (komunikacja, drogi i transport, obwodnice, ochrona środowiska, gospodarka wodno-kanalizacyjna, gospodarka odpadami).
- *Sfera gospodarcza* obejmuje zagadnienia związane z przedsiębiorczością (dominujące branże, główni pracodawcy, podmioty gospodarcze, struktura branż gospodarki) oraz sferą technologiczną.
- *Sfera społeczna* obejmuje zagadnienia związane z kapitałem ludzkim (demografia, wykształcenie, rynek pracy, źródła utrzymania, uczestnictwo w kulturze) oraz infrastrukturą społeczną (infrastruktura edukacyjna, kulturowa, sportowa i rekreacyjna, ochrony zdrowia i opieki społecznej oraz kapitał społeczny związany z działalnością organizacji pozarządowych).

Poszczególne czynniki rozwojowe poddane zostały analizie i ocenie pod kątem celów rozwojowych MOF MS m. in. w trakcie warsztatów strategicznych.



SFERA PRZESTRZENNA

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Występowanie obszarów cennych przyrodniczo, wśród których należy wymienić szczególnie istotny dla całego regionu Słowiński Park Narodowy oraz Park Krajobrazowy „Dolina Słupi”, „Kraina w Kratę w Dolinie Rzeki Moszczenicki” w tym Swołowo. Ponadto wysokie walory przyrodnicze posiada pas nadmorski. • Dostęp do Morza Bałtyckiego poprzez Ustkę i Gminę Ustka. • Położenie w pasie drogi krajowej numer 6 pomiędzy Szczecinem i Gdańskiem (docelowo S6). • Korzystne warunki naturalne dla rozwoju energetyki odnawialnej. • Wysoki % powierzchni objętej planami zagospodarowania przestrzennego. • Duże zasoby przestrzeni, w szczególności na terenie gmin wiejskich NOF MS. • Przebieg linii kolejowej, łączącej obszar funkcjonalny z dużymi miastami w Polsce (powiązane transportowe dzięki dostępowi do magistralnej trasy kolejowej Gdańsk – Stargard Szczeciński). • Budowa małej obwodnicy Słupska, która poprawi komunikację w MOF na linii północ-południe. • Tworząca się strefa podmiejska Słupska na obszarze gminy Słupsk oraz Kobylnicy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak dróg ekspresowych w kierunku południowym oraz na osi wschód-zachód. • Niedostateczny stan infrastruktury drogowej i kolejowej. • Ograniczenie roli transportu kolejowego w przewozach towarowych i pasażerskich. • Występowanie obszarów zdegradowanych, które znajdują się na terenie wszystkich jednostek MOF Miasta Słupska (tereny byłych PGR-ów, obszary poprzemysłowe, centra miast Słupska i Ustki). • Niedostateczna dostępność komunikacyjna Słupska wewnątrz OF w szczególności z obszaru gmin Ustka oraz Dębica Kaszubska. • Znaczna odległość do najbliższego lotniska wykonującego komunikacyjne przewozy pasażerskie. • Zjawisko niekontrolowanej suburbanizacji w szczególności na obszarach gmin Słupsk, Kobylnica, Dębica Kaszubska oraz Ustka. • Niedostatecznie rozwinięta sieć dróg rowerowych. • Niedostatecznie rozwinięta sieć kanalizacyjna na obszarze gmin wiejskich obszaru funkcjonalnego. • Brak multimodalnego węzła komunikacyjnego. • Brak w infrastrukturze zagospodarowania brzegu rzeki Słupi.



SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój sieci TEN-T w kraju oraz polityka „otwarcia się na Morze Bałtyckie” – skutkująca wsparciem dla rozwoju portów morskich. • Budowa drogi ekspresowej S6. • Modernizacja linii kolejowych 405, 202. • Modernizacja i budowa dróg w kierunku południowym: drogi S11,DK21. • Modernizacja i budowa dróg w kierunku węzłów S6. 	<ul style="list-style-type: none"> • Peryferyjne położenie w przestrzeni kraju i niska dostępność transportowa regionu, jeden z najgorzej dostępnych komunikacyjnie obszarów Polski. • Słabo rozwinięty system transportu multimodalnego. • Niedostateczna współpraca i koordynacja inicjatyw rozwojowych w obszarach funkcjonalnych, zarówno z przyczyn wewnętrznych, jak też braku odpowiednich regulacji zewnętrznych (np. regionalnych). • Brak spójnej organizacji zarządzania regionalnym transportem zbiorowym. • Brak spójnego i sprawnego systemu transportowego i energetycznego, zintegrowanego z systemem europejskim. • Duża konkurencja pomiędzy poszczególnymi obszarami funkcjonalnymi o środki unijne.

PODSUMOWANIE:

MOF MS położony jest w przestrzeni kraju, która wykazuje się jedną z najniższych dostępności transportowych. Problemem Pomorza Środkowego jest brak dróg ekspresowych i autostrad oraz znaczne odległości do krajowego i europejskiego systemu tych dróg. Budowa drogi ekspresowej S6 jest jednym z priorytetów inwestycyjnych kraju. Powstanie drogi szybkiego ruchu łączącej największe ośrodki miejskie Polski Północnej oraz łączące je z europejską siecią dróg szybkiego ruchu przyspieszy integrację przestrzeni kraju. Kluczowe dla regionu Pomorza Środkowego są także inwestycje w drogi łączące północ z południem kraju, tj. drogi S11 oraz DK21, a także modernizacja linii kolejowych 405 i 202. Poprawa dostępności komunikacyjnej regionu zwiększy konkurencyjność dla lokalizacji nowych inwestycji w obszarze MOF MS, zwiększy dostępność najbliższego portu lotniczego oraz ułatwi i przyspieszy dojazd do nadmorskich kurortów. Istotny dla rozwoju powiązań komunikacyjnych jest dostęp do Morza Bałtyckiego oraz funkcjonujący port w Ustce. Dostępność drogową oraz kolejową portu w Ustce ma zasadnicze znaczenie dla jego rozwoju. Dostępność drogową nadmorskich kurortów oraz atrakcji turystycznych w sezonie wzmożonego ruchu turystycznego wpływa na konkurencyjność obszaru MOF MS jako destynacji turystycznej. Cechą szczególną przestrzeni MOF MS jest występowanie obszarów cennych przyrodniczo, wśród których należy wymienić szczególnie istotny dla całego regionu Słowiński Park Narodowy oraz Park Krajobrazowy „Dolina Słupi”. Wrażliwość środowiska przyrodniczego MOF MS wymaga realizacji zrównoważonej polityki

rozwoju. Ze względu na specyficzne cechy przestrzeni związane z położeniem nadmorskim realizacja polityki rozwoju MOF MS powinna być zintegrowana z planowaniem przestrzennym na poziomie krajowym i regionalnym. Poszczególne gminy powinny podejmować wspólne inicjatywy przeciwdziałające niekontrolowanej suburbanizacji. Wspólne planowanie przestrzenne powinno być ukierunkowane na optymalizację polityki inwestycyjnej samorządów MOF MS, w szczególności w zakresie rozwoju i modernizacji infrastruktury technicznej oraz turystycznej.

SFERA GOSPODARCZA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Wysoki poziom indywidualnej przedsiębiorczości oraz duża liczba podmiotów gospodarczych. • Działalność Pomorskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. • Działalność Słupskiego Inkubatora Technologicznego. • Istniejące porty w Ustce i w Rowach oraz przystanie morskie. • Wysoka rozpoznawalność turystyczna obszaru nadmorskiego (Ustka i gmina Ustka, Słowiński Park Narodowy) oraz istniejące produkty turystyczne. • Duże znaczenie turystyki w gospodarce obszaru funkcjonalnego w gminach nadmorskich. • Rosnące dochody własne gmin. • Wysokie wydatki inwestycyjne gmin na mieszkańca, świadczące o dynamizacji działań inwestycyjnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Słabo wykorzystany potencjał gospodarczy i turystyczny portów. • Niski poziom dochodów mieszkańców. • Sezonowość turystyki. • Niedostatecznie rozwinięta infrastruktura turystyczna (szlaki rowerowe, piesze, kajakowe). • Znaczny odsetek bezrobotnych, w tym problem bezrobocia długotrwałego. • Niska atrakcyjność inwestycyjna wybranych zdegradowanych lub ujętych w programach rewitalizacji obszarów. • Brak perspektyw dla młodych ludzi. Niedostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy (zarówno na poziomie szkół zawodowych i wyższych w obszarze MOF MS).
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój gospodarki opartej na wiedzy. • Powstanie Słupskiego Ośrodka Akademickiego, intensyfikacja współpracy biznesu z nauką. • Poprawa warunków funkcjonowania przedsiębiorstw wskutek reform systemowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Systemowe bariery rozwoju gospodarki, zwłaszcza sektora MŚP. • Niska skuteczność polityki innowacyjnej i morskiej. • Koncentracja wzrostu i potencjału gospodarczego w dużych aglomeracjach



- | | |
|---|--|
| <ul style="list-style-type: none"> • Intensyfikacja powiązań gospodarczych w Regionie Morza Bałtyckiego i wzrost jego znaczenia w gospodarce globalnej. • Decentralizacja zarządzania rozwojem kraju, w tym finansami publicznymi. • Prognozowany wzrost przewozów we wszystkich gałęziach transportu oraz wzrost popytu na kompleksowe usługi transportowo-logistyczne. • Wzrost aktywności inwestorów zewnętrznych, w tym zagranicznych, w szczególności w branżach o największym potencjale rozwoju w regionie. • Reorientacja kierunków rozwoju sektora energetyczno-paliwowego w Polsce, związana z lepszym wykorzystaniem potencjału zasobów naturalnych i infrastrukturalnych Polski Północnej. • Wzrost gospodarczy oraz wzrost inwestycji publicznych, w dużej mierze współfinansowanych ze środków unijnych. • Urealnienie kierunków kształcenia na słupskich uczelniach wyższych pod kątem rzeczywistego zapotrzebowania rynku pracy. | <ul style="list-style-type: none"> • Niski poziom nakładów na B+R. • Trwałe osłabienie pozycji UE w globalnych relacjach gospodarczych, w tym dezintegracja struktur UE i jednolitego rynku europejskiego. • Konkurencyjność innych regionów turystycznych. • Niedostateczny rozwój odnawialnych źródeł energii na terenie MOF. • Niedostateczna ilość zawieranych partnerstw w wykorzystaniu środków unijnych. • Niska dostępność transportowa MOF MS.. |
|---|--|

PODSUMOWANIE:

Gospodarka MOF MS opiera się na znacznym zróżnicowaniu branż oraz dobrze rozwiniętej indywidualnej przedsiębiorczości. Działania wspierające rozwój gospodarczy wspiera Pomorska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. za pośrednictwem Słupskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Istotne znaczenie w gospodarce MOF MS posiada gospodarka morska oraz turystyka. Szczególne znaczenie w tym kontekście posiada port w Ustce. Obszar nadmorski MOF MS jest znaną destynacją turystyczną. Najbardziej rozpoznawalnym miejscem jest uzdrowisko Ustka. Potencjał turystyczny nie jest jednak do końca wykorzystany. Ruch turystyczny skupia się głównie w pasie nadmorskim. Problem stanowi sezonowość turystyki, niedostatecznie rozwinięta infrastruktura oraz problemy komunikacyjne. Pomimo wzrostu dochodów gmin oraz wydatków inwestycyjnych nie odnotowano spadku poziomu bezrobocia. Zagrożeniem dla procesów rozwoju MOF MS jest konkurencyjność dużych aglomeracji miejskich i skupianie się w nich zasobów rozwojowych. Powoduje to nierównomierny rozwój przestrzeni kraju i dynamizuje niekorzystne zjawiska demograficzne, np. migracje zarobkowe. Zagwarantowanie zrównoważonego rozwoju gospodarczego przestrzeni kraju jest jednym z najważniejszych wyzwań polityki rozwoju Polski. Wsparciem dla procesów modernizacyjnych kraju może być prognozowany ponadprzeciętny w warunkach europejskich wzrost

gospodarczy oraz wzrost inwestycji publicznych współfinansowanych ze środków europejskich. Intensyfikacja powiązań gospodarczych w Regionie Morza Bałtyckiego i wzrost jego znaczenia w gospodarce kraju mogą pozytywnie oddziaływać na rozwój gospodarczy w MOF MS.

SFERA SPOŁECZNA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Duży ośrodek miejski Słupsk, będący centrum rozwoju społeczno-gospodarczego. • Pozytywne na tle kraju i podregionu słupskiego wskaźniki demograficzne. • Rosnąca aktywność społeczna związana z wzrastającą liczbą organizacji pozarządowych. • Znaczna dynamika budownictwa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Postępujący proces starzenia się społeczeństwa, który jest najintensywniejszy w miastach: Słupsk i Ustka. • Migracje zagraniczne. • Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia społecznego. • Niedostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy. • Spadek liczby urodzeń w obszarze funkcjonalnym. • Niewystarczająca ilość parkingów samochodowych i infrastruktury przyjaznej rowerzystom. • Ograniczone możliwości do przebranżawiania się zawodowego osób długotrwale bezrobotnych. • Niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego. • Degradacja zabudowy o wartości estetycznej i kulturowej np. zabudowy rybackiej, kamienic. • Brak parków rekreacyjnych oraz niewystarczająca ilość placów zabaw dla dzieci, niewystarczająca ilość lub zdegradowana infrastruktura sportowa. • Brak wystarczającej ilości żłobków.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Przyciąganie nowych mieszkańców. • Rozwój społeczeństwa obywatelskiego. 	<ul style="list-style-type: none"> • Niska skuteczność reform systemowych w kraju w zakresie polityki społecznej.



- Rozwój efektywniejszego systemu pomocy społecznej.
- Aktywizacja zasobów pracy i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.
- Zatrudnienie specjalistów w zakresie usług medycznych i rehabilitacyjnych w celu zapewnienia mieszkańcom MOF należytej opieki medycznej.
- Budowa kapitału społecznego, tożsamości regionalnej, a także zwiększenie partycypacji społecznej.

- Nieefektywne wykorzystanie systemu edukacyjnego w zaspokajanie potrzeb rynku pracy i kreowania atrakcyjnego kapitału ludzkiego.
- Nie w pełni wykorzystane w życiu społecznym i gospodarczym możliwości technologii cyfrowych.

PODSUMOWANIE:

Jak pokazały badania związane z delimitacją, miasto Słupsk oddziałuje na otaczającą je przestrzeń, tworząc powiązania funkcjonalne. Są one najsilniejsze z gminami sąsiadującymi z przestrzenią miejską. Miasto Słupsk jest centrum rozwoju społeczno-gospodarczego dla obszaru Pomorza Środkowego. Przestrzeń miejska oraz jego najbliższe otoczenie skupia znaczny potencjał demograficzny, a także gospodarczy, wyróżniający MOF MS na tle regionu Pomorza Środkowego. Wysoką dynamikę inwestycji budowlanych – oprócz gmin podmiejskich, notuje się również w pasie nadmorskim. Pomimo, że Pomorze jest jednym z regionów kraju, które notuje jedne z najkorzystniejszych wskaźników demograficznych – to również w tej części Polski obserwuje się niekorzystne zmiany. Związane są one zarówno z procesami zachodzącymi wewnątrz obszaru funkcjonalnego, jak też oddziaływaniem dalszego otoczenia. W pierwszym wypadku związane są one z migracjami na otaczające miasto obszary wiejskie. Zjawisko to wpływa na przyspieszenie procesów takich jak starzenie się społeczeństwa w ośrodku miejskim oraz na dynamiczną zmianę liczby ludności w gminach wiejskich otaczających miasto. Wymaga to od zarządzających MOF MS uzgadniania procesów planowania przestrzennego i realizację wspólnej polityki rozwoju – uwzględniającej zachodzące zmiany oraz powiązania funkcjonalne, np. związane z codziennym przemieszczaniem się ludności oraz odpowiedni rozwój infrastruktury technicznej i społecznej. Powodem migracji poza obszar funkcjonalny są względy ekonomiczne, związane z poszukiwaniem pracy. Poziom bezrobocia w MOF MS w ciągu kilku lat nie uległ zmniejszeniu. Kolejnym problemem jest wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia społecznego. Przeciwdziałanie tym zjawiskom uzależnione jest od dynamiki procesów rozwojowych zachodzących zarówno w kraju, jak też na obszarze MOF MS. W ślad za prognozowanym rozwojem gospodarczym kraju, a także gospodarki MOF MS powinny iść reformy polityki społecznej. MOF MS powinien dążyć do poprawy efektywności kształcenia tworząc kadry dla lokalnej gospodarki, stąd niezwykle istotny jest rozwój szkolnictwa zawodowego o profilach dostosowanych do potrzeb lokalnego rynku pracy, a także powstanie Słupskiego Ośrodka Akademickiego kształcącego specjalistów dziedzin deficytowych i dominujących na Ziemi Słupskiej.

IV. ANALIZA SWOT / TOWS

Identyfikacja sytuacji strategicznej związana jest z oceną siły powiązań czynników zewnętrznych i wewnętrznych. W zależności od powiązań szans i zagrożeń z mocnymi i słabymi stronami możemy wyróżnić kilka typów sytuacji strategicznej:

- **Strategia zachowawcza** – organizacja działa w niekorzystnym otoczeniu zewnętrznym, ale posiada silnie powiązany z zagrożeniami zewnętrznymi zespół mocnych stron, jest więc w stanie zdecydowanie odpowiedzieć na zagrożenia. W istniejącym otoczeniu nie jest się w stanie intensywnie rozwijać, gdyż zespół mocnych stron nie koresponduje z szansami otoczenia, niemniej jednak jest w stanie skutecznie przewycięzać zagrożenia w oczekiwaniu na poprawę warunków zewnętrznych.
- **Strategia defensywna** – słabe strony organizacji są silnie powiązane z zewnętrznymi zagrożeniami. Strategia defensywna jest strategią nastawioną na przetrwanie.
- **Strategia agresywna** – w organizacji przeważają mocne strony, a w jego otoczeniu silnie powiązane z nimi szanse. Strategia agresywna jest strategią silnej ekspansji oraz rozwoju wykorzystującego obydwaj czynniki.
- **Strategia konkurencyjna** - organizacja posiada przewagę słabych stron nad mocnymi, ale funkcjonuje w przyjaznym dla siebie otoczeniu, co pozwala mu utrzymywać swoją pozycję. Niemniej jednak słabość wewnętrzna uniemożliwia skuteczne wykorzystanie szans, które daje otoczenie zewnętrzne. Strategia konkurencyjna powinna koncentrować się na takim eliminowaniu wewnętrznych słabości, aby w przyszłości lepiej wykorzystać szanse otoczenia.

W celu identyfikacji sytuacji strategicznej wybrano najważniejsze czynniki SWOT i skonfrontowane je ze sobą, poprzez próbę odpowiedzi na poniższe pytania:

- które siły czynią daną szansę możliwą do wykorzystania?
- które słabości uniemożliwiają wykorzystanie danej szansy?
- które siły zmniejszają negatywny wpływ danego zagrożenia?
- które słabości pogłębiają negatywny wpływ danego zagrożenia?

Każdemu czynnikowi po stronie szans i zagrożeń przydzielono max. 6 punktów (max 6 punktów do podziału dla najwyżej 4 czynników). Punkty przydzielono kolejno w kolumnach wg znaczenia danej siły lub słabości, w konfrontacji z rozpatrywaną szansą lub zagrożeniem.



NAJWAŻNIEJSZE ZAGREGOWANE CZYNNIKI ANALIZY SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Dostęp do Morza Bałtyckiego poprzez Ustkę i Gminę Ustka, w tym istniejące porty w Ustce i Rowach oraz przystanie morskie. • Duży regionalny ośrodek miejski Słupsk, będący centrum rozwoju społeczno-gospodarczego. • Położenie w pasie drogi krajowej numer 6 pomiędzy Szczecinem i Gdańskiem (docelowo S6). • Wysoka rozpoznawalność turystyczna obszaru nadmorskiego (Ustka i gmina Ustka, Słowiński Park Narodowy). • Występowanie obszarów przyrodniczych, w tym chronionych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Jedna z najniższych w kraju dostępność komunikacyjna i drogowa. • Niedostateczny stan infrastruktury drogowej i kolejowej. • Występowanie obszarów zdegradowanych, które znajdują się na terenie wszystkich jednostek MOF Miasta Słupska (np. tereny byłych PGR-ów, obszary przemysłowe, centra miast). • Niski poziom dochodów mieszkańców oraz wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia społecznego. • Negatywne procesy demograficzne, w tym migracje krajowe i zagraniczne (szczególnie młodych) oraz postępujący proces starzenia się społeczeństwa, spadek liczby urodzeń. • Profil kształcenia niedostosowany do potrzeb rynku.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój sieci TEN-T w kraju oraz otwarcie się na Morze Bałtyckie. • Rozwój gospodarki opartej na wiedzy. • Poprawa warunków funkcjonowania przedsiębiorstw wskutek reform systemowych. • Zwiększenie wydajności i produktywności przedsiębiorstw. • Rozwój społeczeństwa obywatelskiego. 	<ul style="list-style-type: none"> • Peryferyjne położenie oraz słabo rozwinięty system transportu multimodalnego w kraju. • Kryzys polityczny w Europie oraz osłabienie powiązań gospodarczych. • Utrwalające się dysproporcje w rozwoju poszczególnych obszarów w kraju. • Niska skuteczność polityki innowacyjnej i morskiej. • Niska skuteczność reform systemowych w zakresie polityki społecznej.



PODSUMOWANIE ANALIZY SWOT/TOWS

		SZANSE					ZAGROŻENIA					
ORIENTACJA STRATEGII		1. Rozwój sieci TEN-T i modernizacja szlaków komunikacyjnych.	2. Rozwój gospodarki opartej na wiedzy.	3. Poprawa warunków funkcjonowania przedsiębiorstw w Polsce oraz zwiększenie wydajności i produktywności.	4. Intensyfikacja powiązań gospodarczych w Regionie Morza Bałtyckiego	5. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego.	1. Peryferyjne położenie oraz słabo rozwinięty system transportu multimodalnego w kraju	2. Kryzys polityczny w Europie oraz osłabienie powiązań gospodarczych. gospodarczego.	3. Utrwalające się dysproporcje w rozwoju poszczególnych obszarów w kraju.	4. Niska skuteczność polityki innowacyjnej i morskiej.	5. Niska skuteczność reform systemowych w kraju w zakresie polityki społecznej	Punktacja
MOCNE STRONY	1. Dostęp do Morza Bałtyckiego	2		2	2		1	1	2		10	
	2. Duży ośrodek miejski Słupsk	2	3	2	2	2		1	2	2	1	17
	3. Położenie w pasie drogi krajowej nr 6	2					2	1				5
	4. Wysoka rozpoznawalność turystyczna pasa nadmorskiego							1				1
	5. Cenne obszary przyrodnicze											0
SŁABE STRONY	1. Niska dostępność komunikacyjna i drogowa		1		1		2	2		1		7
	2. Niedostateczny stan infrastruktury drogowej i kolejowej				1		2					3
	3. Obszary zdegradowane.					1					1	2
	4. Niski poziom dochodów mieszkańców.			2		2			2	1	1	8
	5. Negatywne procesy demograficzne.		2			1			1		3	7



WYBÓR TYPU STRATEGII

	SZANSE	ZAGROŻENIA	OGÓLEM
MOCNE STRONY	31,66%	23,33%	55%
SŁABE STRONY	18,33%	26,66%	45%

Powyższa analiza wskazuje, że MOF MS powinien obrać realizację umiarkowanie agresywnej strategii. Mocne strony korelują w największym stopniu z szansami jakie pojawiają się w otoczeniu. Najważniejsze atuty obszaru funkcjonalnego to położenie w przestrzeni kraju **ośrodka miejskiego Słupska**, który skupia potencjał gospodarczy i demograficzny, pozytywnie oddziałuje na najbliższą przestrzeń, tworząc strefą podmiejską. Słupsk jest biegunem wzrostu na Pomorzu Środkowym. Kolejnym najistotniejszym atutem w rozważaniach nad Strategią rozwoju MOF MS jest **dostęp do Morza Bałtyckiego**, który umożliwi rozwój funkcji turystycznej, różnych form gospodarki oraz transportu morskiego.



V. CZĘŚĆ STRATEGICZNA

WIZJA

Wizja formułowana w ramach Strategii jest swego rodzaju projekcją przyszłości, do jakiej dążą samorządy MOF MS i społeczność lokalna. Wizja rozwoju opisuje pożądany stan docelowy w perspektywie kilku – kilkunastu lat oraz wybrane uwarunkowania, które posłużyły do wyboru i formułowania realnych priorytetów strategicznych.

Dobrze sformułowana wizja składa się z dwóch głównych elementów – nadrzędnej ideologii i wyobrażanej przyszłości. Definiuje to, czym jesteśmy i dlaczego istniejemy (niezmienna nadrzędna ideologia) i jednocześnie wskazuje „kim chcemy się stać, co chcemy stworzyć i osiągnąć” (wyobrażana przyszłość, która wymaga znaczących zmian i postępu).

Wizja rozwoju MOF MS utożsamiana jest z celem głównym Strategii i została wypracowana w sposób partycypacyjny podczas konsultacji z Zespołem ds. Strategii w formule warsztatów strategicznych.

MOF Miasta Słupska to otwarty na Morze Bałtyckie, rozwinięty gospodarczo i turystycznie obszar subregionalny, biegun wzrostu na Pomorzu Środkowym, z silnym, dynamicznym centrum gospodarczym, usługowym, edukacyjnym i kulturalnym – miastem Słupsk, powiązany z portem morskim i uzdrowiskiem w Ustce.

MOF MS jest obszarem zintegrowanym z przestrzenią kraju. Jest także zintegrowany wewnętrznie, będąc atrakcyjnym miejscem do zamieszkania i wypoczynku.



MISJA

Misja, jako nadrzędny cel funkcjonowania jest krótkim, syntetycznym określeniem docelowego kierunku rozwoju ze sprecyzowaniem nadrzędnych wartości, które będą przestrzegane. Misja przybiera postać rozwiniętego zdania w czasie przyszłym zapowiadającego ogólny trend rozwojowy, zgodny z oczekiwaniami wszystkich zainteresowanych podmiotów, a zwłaszcza mieszkańców.

Misją samorządów tworzących MOF MS jest planowanie i realizacja polityki rozwoju społecznego, gospodarczego oraz turystycznego, w tym uzdrowiskowego, przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju, uwzględniając specyficzne uwarunkowania nadmorskiego położenia.

CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE

Struktura Strategii została zbudowana w oparciu o elementy składowe wzajemnie sobie podległe w hierarchii ważności (cele i wynikające z nich zadania). Osiąganiu wizji służą wyznaczone cele strategiczne i cele operacyjne. Poszczególnym celom strategicznym podporządkowano cele operacyjne i zadania. Główne cele strategiczne w sposób bezpośredni nawiązują do wizji i misji.

Wykres 2. Schemat powiązania wizji, misji i celów strategicznych.

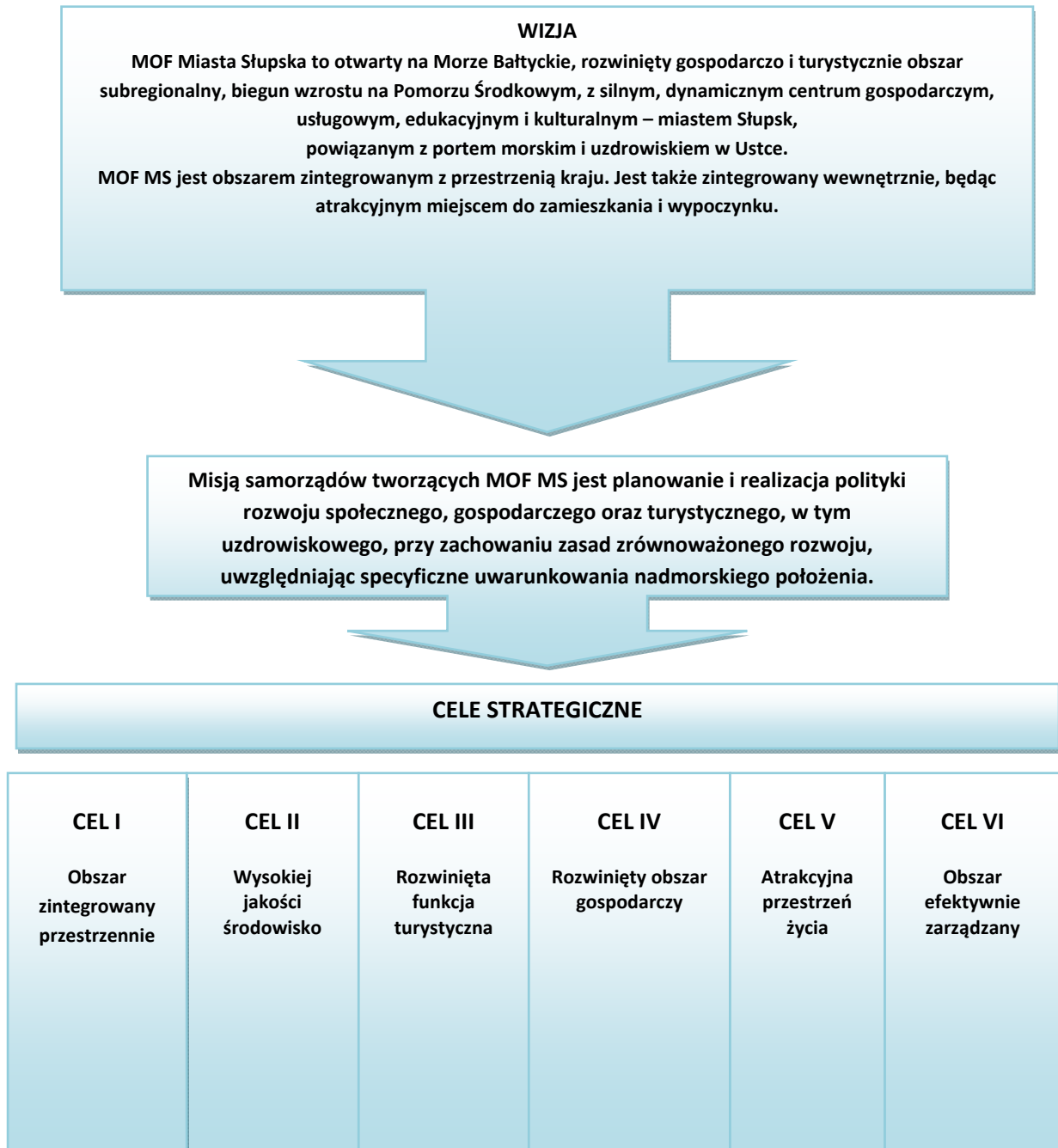


Tabela 1. Kierunki oraz przyporządkowane im priorytety i cele strategiczne.

Cel strategiczny	Opis
I. Obszar zintegrowany przestrzennie	<p>Rozwój gmin MOF MS wymaga integracji przestrzennej, zarówno z przestrzenią kraju, jak też wewnątrz MOF MS. Integracja przestrzeni zwiększy konkurencyjność gospodarki oraz wpłynąć będzie pozytywnie na jakość życia mieszkańców. Zwiększy również dostępność tego obszaru dla ruchu turystycznego.</p> <p>Cel obejmuje wszelkie działania zmierzające do poprawy dostępności terytorialnej obszaru. Obejmuje zarówno kwestie komunikacji pomiędzy poszczególnymi gminami wewnątrz MOF MS, jak też działania zmierzające do poprawy zewnętrznej dostępności komunikacyjnej. Punkt ciężkości związany jest z poprawą infrastruktury drogowej, kolejowej, rozwojem portu i mariny w Ustce oraz usprawnieniem systemu komunikacji, w tym organizacji wspólnej polityki transportu publicznego.</p>
II. Wysokiej jakości środowisko	<p>Jednym z atutów MOF MS jest środowisko przyrodnicze i zasoby naturalne, które kształtują rozwój funkcji turystycznych i rekreacyjnych oraz funkcji uzdrowiskowej miasta Ustki.</p> <p>Jakość środowiska przyrodniczego odgrywa istotną rolę w turystyce. Zasoby środowiska mogą być przewagą konkurencyjną w przypadku branż perspektywicznych i pożądanych dla gospodarki takich jak energetyka odnawialna, branża rolno-spożywcza oraz rolnictwo ekologiczne. Jakość środowiska przyrodniczego jest jednym z elementów szeroko rozumianej jakości życia mieszkańców.</p> <p>Długofalowy rozwój MOF MS powinien opierać się na poszanowaniu i umiejętnym wykorzystaniu zasobów i walorów środowiska, ze zwróceniem szczególnej uwagi na ograniczenie zjawisk negatywnych i stałą poprawę parametrów środowiska, w tym poprzez rozwój infrastruktury technicznej oraz poprawę efektywności energetycznej i cieplnej.</p> <p>Jednym z podstawowych warunków umożliwiających rozwój gospodarczy jest zapewnienie dostępu do podstawowej infrastruktury technicznej, w tym także infrastruktury ochrony środowiska, która przyczynia się do długookresowej stabilności wzrostu gospodarczego, zmniejszenia zewnętrznych kosztów środowiskowych dla gospodarki, jak również może stymulować tworzenie nowych miejsc pracy.</p>



	<p>Poprawa efektywności energetycznej i cieplnej MOF MS ma znaczenie zarówno dla zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego obszaru, jak również jest istotna z punktu widzenia ochrony środowiska.</p>
III. Rozwinięta funkcja turystyczna	<p>Turystyka w MOF MS rozwija się w oparciu o nadmorskie położenie i walory środowiska: przyrodnicze, krajobrazowe i kulturowe, w tym w oparciu o Uzdrowisko Ustka, Słowiński Park Narodowy oraz Park Krajobrazowy Dolina Słupi. Turystyka stanowi istotną gałąź gospodarki. Aby lepiej wykorzystać potencjał turystyczny niezbędne jest kształtowanie oferty turystycznej poprzez kreację produktów turystycznych i budowę „marki turystycznej”. Marka, czyli sposób odbioru obszaru przez turystów w dużym stopniu zależy, od jakości usług turystycznych, jakie są świadczone. Jakość usług zależy w dużym stopniu od infrastruktury turystycznej. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury turystycznej powinna być ukierunkowana na tworzenie warunków do uprawiania turystyki z wykorzystaniem walorów przyrodniczych. Silne produkty turystyczne wpływają na poprawę pozycji obszaru na rynku turystycznym, przyczyniają się do aktywizacji mieszkańców i inwestorów.</p>
IV. Rozwinięty obszar gospodarczy	<p>Obejmuje działania ukierunkowane na kształtowanie postaw przedsiębiorczych w szczególności w branżach: turystycznej, usług okołoturystycznych, rybołówstwa, przemysłu maszynowego, morskiego, rolno-spożywczego, obuwniczego, tworzyw sztucznych, OZE, połączone z aktywizacją zawodową związaną z potrzebami rynku. Obejmować będzie wdrożenie programów edukacji przedsiębiorczości w szkołach, a także na kursach dla dorosłych oraz szeroką promocję przedsiębiorczości. Działania te realizowane powinny być przy współpracy z przedsiębiorcami oraz fachowymi instytucjami. Obejmuje również wsparcie rozwoju innowacyjnych rozwiązań i przedsięwzięć wykorzystujących lokalne zasoby. Przedsiębiorczość oraz gospodarka oparta na wiedzy i innowacjach zapewni trwałą przewagę konkurencyjną i efektywne wykorzystanie lokalnych zasobów, łącząc tradycje gospodarcze z najnowszą wiedzą i technologiami. Ważne jest wsparcie ze strony jednostek badawczo-rozwojowych i transfer wiedzy do gospodarki, w tym poprzez współpracę przedsiębiorców z uczelniami wyższymi i sektorem B+R oraz rozwój aktywności gospodarczej w ramach SSSE.</p>
V. Atrakcyjna przestrzeń życia	<p>Obejmuje działania związane z infrastrukturą techniczną, jak również</p>



	<p>kształtowanie przestrzeni, w tym rewitalizację obiektów i obszarów zdegradowanych. Dotyczy podniesienia walorów estetycznych, przestrzennych i funkcjonalnych w celu poprawy jakości życia mieszkańców (infrastruktura sportowa, rekreacyjna i kulturalna). Cel integruje działania, które wpływają na jakość życia obywateli. Na poziom życia mieszkańców wpływa niewątpliwie wysokość dochodów i związany z tym wzrost gospodarczy. Istnieją jednak i inne czynniki wpływające na jakość życia, takie jak dostępność i jakość infrastruktury społecznej oraz infrastruktury komunalnej. Ważne są także kompleksowe działania obejmujące rewitalizację społeczno-gospodarczą obiektów i obszarów miejskich oraz wiejskich pod kątem podniesienia walorów estetycznych, przestrzennych i funkcjonalnych oraz przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu.</p>
<p>VI. Obszar efektywnie zarządzany</p>	<p>Efektywne, zintegrowane zarządzanie obszarem funkcjonalnym to jedno z największych wyzwań. Budowa struktur i właściwe ich funkcjonowanie wpłynąć będzie na efektywność realizacji kluczowych dla obszaru projektów. Wyzwaniem będzie uspołecznienie procesu zarządzania rozwojem obszaru funkcjonalnego. Podstawą działania będzie współpraca samorządów i podmiotów na terenie MOF MS, m. in. w zakresie wspólnego budowania oferty biznesowej, turystycznej, strategicznego planowania rozwoju. Cel ten obejmuje także działania realizowane na rzecz organizacji pozarządowych i przez organizacje pozarządowe, wspierające budowę społeczeństwa obywatelskiego i włączenie społeczeństwa w realizację polityki rozwoju.</p>

Cele operacyjne wskazują kierunki postępowania na drodze osiągnięcia pożądanego rezultatu celów strategicznych. Cele strategiczne i wynikające z nich cele operacyjne przedstawiamy w poniższej tabeli:

Tabela 2. Cele strategiczne, operacyjne i zadania.

CEL OPERACYJNY	GRUPA ZADAŃ / ZADANIE
I. CEL STRATEGICZNY – OBSZAR ZINTEGROWANY PRZESTRZENNIE	
<p>1.1. Poprawa zewnętrznej dostępności komunikacyjnej i transportowej obszaru funkcjonalnego.</p> <p>Obejmuje działania związane z lobbowaniem i współpracą przez samorządy MOF i lokalnych liderów na rzecz poprawy komunikacji MOF (komunikacji drogowej i połączeń kolejowych oraz lotniczych) z krajem. Obejmuje lobbying wśród władz województwa i kraju, polityków, w mediach. Obejmuje także budowę mariny i rozbudowę portu w Ustce.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa, przebudowa i modernizacja i rozbudowa dróg powiatowych i krajowych oraz linii kolejowych (S6, DK 21, LK 405, LK 202, LK 212 oraz wytyczenie korytarza komunikacyjno-transportowego dla zachodniej ściany obszaru MOF pod przyszłą drogę wyższej klasy w kierunku na Bytów, Chojnice, Bydgoszcz). 2. Poprawa skomunikowania drogowego północ-południe, w tym lobbowanie w kierunku zmiany przebiegu S11 (przeniesienie węzła S11 na wysokość Białego Boru). 3. Budowa dróg obwodowych Miasta Słupska. 4. Budowa mariny/centrum żeglarstwa i rozbudowa portu w Ustce, w tym budowa terminala promowego pasażersko-towarowego.
<p>1.2. Poprawa jakości infrastruktury komunikacyjnej wewnątrz obszaru.</p> <p>Obejmuje działania polegające na modernizacji istniejącego układu komunikacyjnego w celu udrożnienia ruchu i poprawy jakości komunikacji, w tym wdrażanie rozwiązań komunikacyjnych takich jak nowe drogi i ścieżki rowerowe.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawa infrastruktury drogowej wewnątrz MOF poprzez budowę, rozbudowę i modernizację sieci drogowej, chodników, miejsc parkingowych, wymianę oświetlenia na energooszczędne, w szczególności budowa systemu komunikacyjnego mającego na celu odciążenie ruchu kołowego (szczególnie w okresie sezonu letniego). 2. Poprawa skomunikowania drogowego Ustki ze Słupskiem. 3. Budowa/ przebudowa ścieżek rowerowych i ciągów pieszych tworzących spójną sieć na terenie MOF.



<p>1.3. Poprawa jakości komunikacji publicznej.</p> <p>Obejmuje działania z zakresu usprawnienia wewnętrznych połączeń komunikacją publiczną, w tym m. innymi: monitoring komunikacji publicznej, wspólne działania planistyczne i organizację wspólnej polityki transportu publicznego (np. dofinansowanie przewoźników; system biletu elektronicznego, parkingi na obrzeżach oraz zadań inwestycyjnych w tym m.in budową zintegrowanych węzłów przesiadkowych i modernizacją taboru).</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Monitoring komunikacji publicznej i usprawnienie komunikacji wewnątrz obszaru (np. inteligentny system usprawnienia ruchu). 2. Organizacja i konsultacja wspólnej polityki transportu publicznego (dofinansowanie przewoźników; system biletu elektronicznego, parkingi na obrzeżach). 3. Inwestycje dot. komunikacji zbiorowej, m.in. budowa i rozbudowa węzłów przesiadkowych, wymiana taboru.
<p>II. CEL STRATEGICZNY - WYSOKIEJ JAKOŚCI ŚRODOWISKO</p>	
<p>2.1.Modernizacja i rozbudowa infrastruktury technicznej.</p> <p>Obejmuje działania w obszarze gospodarki wodno – ściekowej związane z modernizacją lub budową sieci kanalizacyjnych, wodociągowych, oczyszczalni ścieków oraz budową systemu zbierania, odprowadzania i zagospodarowania wód opadowych i roztopowych w tym: retencja powierzchniowa i podziemna, budowa kanalizacji deszczowej.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej. 2. Budowa, rozbudowa, modernizacja oczyszczalni ścieków, w tym oczyszczalni przydomowych. 3. Budowa, modernizacja sieci wodociągowych. 4. Budowa sprawnego systemu gromadzenia, oczyszczania i odprowadzania wód opadowych i roztopowych w tym: retencja powierzchniowa i podziemna, budowa kanalizacji deszczowej.
<p>2.2. Poprawa efektywności energetycznej i cieplnej.</p> <p>Obejmuje działania związane z poprawą bezpieczeństwa energetycznego, efektywności energetycznej i cieplnej oraz wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii oraz wszelkie działania wspierające takie inicjatywy.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa, modernizacja kotłowni lokalnych. 2. Modernizacja, rozbudowa infrastruktury ciepłowniczej i energetycznej (w tym: poprawa efektywności energetycznej oświetlenia zewnętrznego oraz budynków użyteczności publicznej, a także wykorzystanie OZE). 3. Wsparcie termomodernizacji i likwidacja niskiej emisji, rozwój energetyki rozproszonej (np. edukacja, informacja, promocja rozwiązań, wsparcie finansowe dla wybranych inwestycji).



III. CEL STRATEGICZNY - ROZWINIĘTA FUNKCJA TURYSTYCZNA

3.1. Budowa i promocja wspólnej oferty turystycznej w oparciu o produkty turystyczne.

Obejmuje wybór i kreację produktów turystycznych w oparciu o walory turystyczno-przyrodnicze (np. metodą warsztatów identyfikacji i kreacji produktów) wraz z jej wdrożeniem. Obejmuje również wspólną promocję oraz system informacji turystycznej.

1. Identyfikacja i kreacja wspólnych produktów turystycznych. w tym w kierunku wydłużenia sezonu turystycznego (np. turystyka zdrowotna i biznesowa).
2. Rozwój produktu turystycznego – turystyka uzdrowskowa w oparciu o potencjał Ustki.
3. Wspólna promocja i informacja turystyczna.

3.2. Budowa, modernizacja i rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej i kulturalnej.

Obejmuje rozwój i modernizację infrastruktury turystycznej i kulturalnej, w tym szlaków turystycznych (rowerowych, pieszych, kajakowych i samochodowych). Obejmuje również działania inwentaryzacyjne pod kątem potrzeb dla ruchu turystycznego (zejścia na plażę, parkingi, mała infrastruktura, oznakowanie, infrastruktura towarzysząca), koncepcje planistyczne dla nowych szlaków w celu powiązania ich w spójny i funkcjonalny system.

1. Budowa i modernizacja szlaków turystycznych, w tym szlaków/ ścieżek rowerowych, pieszych, samochodowych, wodnych oraz istniejącej bazy turystycznej (w tym koncepcje planistyczne pod kątem powiązania funkcjonalnego obszaru z wykorzystaniem atrakcji turystycznych, wytyczenie, oznakowanie, mała infrastruktura turystyczna).
2. Budowa i modernizacja infrastruktury obiektów turystycznych i domów sanatoryjnych (infrastruktura hotelowa, gastronomiczna, paraturystyczna, w tym m. innymi budowa mariny/Centrum Żeglarstwa Ziemi Słupskiej w Ustce).
3. Budowa i modernizacja obiektów kultury o znaczeniu ponadlokalnym.
4. Wykorzystanie potencjału Muzeum Pomorza Środkowego w Słupsku (Słupskie Spichlerze Sztuki).
5. Wspólny uzupełniający się kalendarz imprez.

IV. CEL STRATEGICZNY - ROZWINIĘTY OBSZAR GOSPODARCZY

4.1. Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości w branżach kluczowych dla MOF.

Obejmuje w szczególności wsparcie dla branży turystycznej i około turystycznej, rybołówstwa, przemysłu morskiego, tworzyw sztucznych,

1. Opracowanie pakietu ułatwień dla rozwoju przedsiębiorczości.
2. Opracowanie i wdrożenie mechanizmów wspierających rozwój i dojrzewanie firm, w tym mechanizmów finansowych z



<p>obuwniczego, przetwórstwo rolno- spożywcze, OZE).</p>	<p>przeznaczeniem na wsparcie rozwoju Start-up'ów i tworzenia nowych podmiotów przez absolwentów.</p> <p>3. Stworzenie preferencji dla nowych i ekologicznych technologii.</p>
<p>4.2. Rozwój stref aktywności gospodarczej</p>	<p>1. Przygotowanie terenów inwestycyjnych (wspólne planowanie przestrzenne, uzbrojenie terenów).</p> <p>2. Wspólna oferta SSEE i SIT.</p>
<p>4.3. Wsparcie współpracy przedsiębiorców z uczelniami wyższymi i sektorem B+R .</p>	<p>1. Wspieranie i realizacja wspólnych projektów na rzecz rozwoju przedsiębiorczości pożądanym branż.</p> <p>2. Wspieranie i rozwój współpracy w zakresie edukacji zawodowej i wyższej inżynierskiej, przy wykorzystaniu zasobów SIT (w postaci pracowni automatyki, robotyki i systemów wizyjnych oraz tworzonej pracowni OZE, a także szkolnictwa zawodowego i słupek środowiska akademickiego).</p> <p>3. Wspieranie powiązań gospodarczych (klastry) oraz tworzenie specjalizacji regionu w określonych branżach, dziedzinach, w tym inteligentnych specjalizacji dla MOF MS.</p>
<p>V. CEL STRATEGICZNY – ATRAKCYJNA PRZESTRZEŃ ŻYCIA</p>	
<p>5.1. Wsparcie rozwoju budownictwa mieszkaniowego.</p> <p>Obejmuje działania wspierające realizację projektów budownictwa mieszkaniowego.</p>	<p>1. Wyznaczanie terenów pod budownictwo społeczne w planach zagospodarowania przestrzennego.</p> <p>2. Wsparcie realizacji projektów budownictwa społecznego.</p> <p>3. Budowa mieszkań socjalnych i komunalnych.</p> <p>4. Uzbrojenie terenów pod mieszkalnictwo.</p> <p>5. Remonty istniejących budynków mieszkalnych.</p>
<p>5.2. Rozwój infrastruktury społecznej.</p>	<p>1. Budowa, rozbudowa, modernizacja infrastruktury edukacyjnej.</p>



<p>Obejmuje działania związane z budową, rozbudową i modernizacją infrastruktury społecznej MOF MS.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 2. Budowa, rozbudowa modernizacja infrastruktury sportowej, zdrowotnej, kulturalnej i rekreacyjnej. 3. Przebudowa, modernizacja i adaptacja istniejących obiektów poszpitalnych na potrzeby społeczne, kulturalne, edukacyjne, itp. 4. Współpraca i tworzenie warunków dla zaspokajania potrzeb na obszarze gmin MOF MS w zakresie tworzenia i rozwijania miejsc opieki nad dziećmi, osobami niepełnosprawnymi i seniorami. 5. Rozwój sieci szerokopasmowego Internetu na terenie MOF MS.
<p>5.3. Kompleksowa rewitalizacja społeczno-gospodarcza obiektów/obszarów miejskich i wiejskich pod kątem podniesienia walorów estetycznych, przestrzennych i funkcjonalnych.</p> <p>Obejmuje działania, których celem jest przywracanie, odtwarzanie lub rozwijanie nowych funkcji dla obszarów zdegradowanych. Kompleksowa rewitalizacja oprócz działań związanych z poprawą jakości przestrzeni obejmuje działania wspierające rewitalizację społeczną.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Renowacja zabytków, rewitalizacja przestrzeni i tworzenie miejsc atrakcyjnych dla mieszkańców i turystów. 2. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów na terenie MOF MS, w tym rewitalizacja społeczna.
<p>VI. CEL STRATEGICZNY - OBSZAR EFEKTYWNIIE ZARZĄDZANY</p>	
<p>6.1. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego.</p> <p>Obejmuje działania realizowane na rzecz organizacji pozarządowych i przez organizacje pozarządowe. Obejmuje w pierwszej kolejności rozpoznanie potrzeb trzeciego sektora i barier rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, a następnie integrację trzeciego sektora. Obszar funkcjonalny dążyć będzie do wypracowania spójnych zasad współpracy z organizacjami pozarządowymi, których celem będzie włączenie</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wypracowanie spójnych zasad współpracy z organizacjami pozarządowymi do celów włączenia społeczeństwa do realizacji Strategii rozwoju miejskiego obszaru funkcjonalnego. 2. Wsparcie aktywności społecznej poprzez wsparcie działalności organizacji pozarządowych (szkolenia, wsparcie realizacji zadań publicznych przez NGO). 3. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych



<p>społeczeństwa do realizacji Strategii rozwoju miejskiego obszaru funkcjonalnego. Obejmować będzie także promocję postaw prospołecznych.</p>	<p>oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym.</p> <ol style="list-style-type: none">4. Integracja gmin MOF MS na wszystkich szczeblach współpracy.5. Promocja postaw prospołecznych.
<p>6.2. Współpraca pomiędzy partnerami MOF MS.</p> <p>Obejmuje organizację i prowadzenie współpracy w ramach obszaru funkcjonalnego. Obejmuje oprócz działań organizacyjnych także wspólny marketing regionalny oraz działalność lobbingsową na rzecz wspólnych dla obszaru funkcjonalnego celów rozwojowych.</p>	<ol style="list-style-type: none">1. Stworzenie struktur efektywnego zarządzania MOF MS, pełniącego funkcję lidera wspierającego rozwój i współpracę pomiędzy samorządami, biznesem i nauką.2. Integracja planowania przestrzennego MOF MS.3. Wspólna promocja gospodarcza i turystyczna.4. Intensyfikacja współpracy z otoczeniem, w szczególności z Koszalinem oraz JST z obszaru powiatów słupskiego, lęborskiego, bytowskiego, sławieńskiego.



Tabela 3. Zadania w ramach celów operacyjnych oraz wskaźniki i terminy realizacji strategii.

CEL OPERACYJNY	GRUPA ZADANIE	ZADAŃ/	PROPONOWANE WSKAŹNIKI REALIZACJI	TERMIN REALIZACJI
I. CEL STRATEGICZNY – OBSZAR ZINTEGROWANY PRZESTRZENNIE				
1.1. Poprawa zewnętrznej dostępności komunikacyjnej i transportowej obszaru funkcjonalnego.	1.	Budowa, przebudowa i modernizacja dróg powiatowych i krajowych oraz linii kolejowych (S6,DK 21,LK 405,LK 202,LK 212) oraz wytyczenie korytarza komunikacyjno-transportowego dla zachodniej ściany obszaru MOF pod przyszłą drogę wyższej klasy w kierunku na Bytów, Chojnice, Bydgoszcz).	⇒ Długość w km zmodernizowanych dróg oraz linii kolejowych	Od 2014 r. etapami
	2.	Poprawa skomunikowania drogowego północ-południe, w tym lobbowanie w kierunku zmiany przebiegu S11 (przeniesienie węzła S11 na wysokość Białego Boru).	⇒ Istniejący węzeł S11 na wysokości Białego Boru	Do 2020 r.
	3.	Budowa dróg obwodowych Miasta Słupska.	⇒ Długość w km	Od 2016 r.
	4.	Budowa mariny/Centrum Żeglarstwa i rozbudowa portu w Ustce, w tym budowa terminala promowego pasażersko-towarowego.	⇒ Wybudowana marina i rozbudowany port	Do 2020 r.



1.2. Poprawa jakości infrastruktury komunikacyjnej wewnątrz obszaru.	1. Poprawa infrastruktury drogowej wewnątrz MOF MS poprzez budowę, rozbudowę i modernizację sieci drogowej, chodników, miejsc parkingowych, wymianę oświetlenia na energooszczędne.	⇒ Długość/ liczba nowych/wyremontowanych/zmodernizowanych elementów infrastruktury drogowej	Do 2020 r. etapami
	2. Poprawa skomunikowania drogowego Ustki ze Słupskiem	⇒ Długość/ liczba nowych/wyremontowanych/zmodernizowanych elementów infrastruktury drogowej poprawiających skomunikowanie Ustka-Słupsk	Do 2020 r. etapami
	3. Budowa/ przebudowa ścieżek rowerowych i ciągów pieszych tworzących spójną sieć na terenie MOF.	⇒ Długość wybudowanych ścieżek rowerowych i ciągów pieszych	Etapami do 2020 r.
1.3. Poprawa jakości komunikacji publicznej.	1. Monitoring ruchu komunikacyjnego i wspólne działania planistyczne.	⇒ Liczba projektów/ działań planistycznych dot. monitoringu i poprawy ruchu komunikacyjnego	Na bieżąco
	2. Monitoring komunikacji publicznej i usprawnienie komunikacji wewnątrz obszaru (np. inteligentny system usprawnienia ruchu).	⇒ Liczba projektów/ działań dot. monitoringu i poprawy komunikacji publicznej	Od 2015 r.
	3. Organizacja i konsultacja wspólnej polityki transportu publicznego (dofinansowanie przewoźników; system biletu elektronicznego, parkingi na obrzeżach etc.).	⇒ Liczba projektów/ działań dot. organizacji i konsultacji polityki transportu publicznego	Od 2015 r.
	4. Inwestycje dot. komunikacji zbiorowej: m.in. budowa i rozbudowa węzłów przesiadkowych, wymiana taboru.	⇒ Liczba inwestycji dot. komunikacji zbiorowej, ⇒ ilość pasażerów, ilość wymienionego taboru (lub %),	Od 2014 r.



II. CEL STRATEGICZNY - WYSOKIEJ JAKOŚCI ŚRODOWISKO

2.1. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury technicznej.	1. Budowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej.	⇒ Długość zmodernizowanej/zbudowanej sieci sanitarnej	Od 2014 r. sukcesywnie
	2. Budowa, rozbudowa, modernizacja oczyszczalni ścieków, w tym oczyszczalni przydomowych.	⇒ Liczba nowych, rozbudowanych, zmodernizowanych oczyszczalni ścieków	Od 2014 r. sukcesywnie
	3. Budowa, modernizacja sieci wodociągowych.	⇒ Długość zmodernizowanych/zbudowanych sieci wodociągowych	Od 2014 r. sukcesywnie
	4. Budowa sprawnego systemu gromadzenia, oczyszczania i odprowadzania wód opadowych i roztopowych w tym: retencja powierzchniowa i podziemna, budowa kanalizacji deszczowej.	⇒ Długość zmodernizowanej / zbudowanej sieci kanalizacji deszczowej ⇒ Objętość zbiorników retencyjnych	
2.2. Poprawa efektywności energetycznej i cieplnej.	1. Budowa, modernizacja kotłowni lokalnych.	⇒ Liczba nowych/zmodernizowanych lokalnych kotłowni	Od 2014 r. wg potrzeb sukcesywnie
	2. Modernizacja, rozbudowa infrastruktury ciepłowniczej i energetycznej (w tym poprawa efektywności energetycznej oświetlenia zewnętrznego oraz budynków użyteczności publicznej, a także wykorzystanie OZE).	⇒ % zaoszczędzonej energii	Od 2014 r. sukcesywnie
	3. Wsparcie termomodernizacji i likwidacja niskiej emisji, rozwój energetyki rozproszonej (np. edukacja, informacja, promocja rozwiązań, wsparcie finansowe dla wybranych inwestycji).	⇒ % zaoszczędzonej energii ⇒ % unikniętej emisji CO ₂ ⇒ Liczba publikacji informacyjnych ⇒ Liczba akcji edukacyjnych	Od 2014 r. sukcesywnie



III. CEL STRATEGICZNY - ROZWIINIĘTA FUNKCJA TURYSTYCZNA

3.1. Budowa i promocja wspólnej oferty turystycznej w oparciu o produkty turystyczne.	1. Identyfikacja i kreacja wspólnych produktów turystycznych, w tym w kierunku wydłużenia sezonu turystycznego (np. turystyka zdrowotna i biznesowa).	⇒ Liczba wspólnych produktów turystycznych oraz liczba podmiotów/atrakcji turystycznych tworzących produkty turystyczne ⇒ Liczba turystów krajowych i zagranicznych korzystających z oferty noclegowej (spadek/wzrost)	Od 2015 r.
	2. Rozwój produktu turystycznego – turystyka uzdrowskowa w oparciu o potencjał Ustki.	⇒ Liczba podmiotów/atrakcji turystycznych tworzących produkt turystyczny ⇒ Liczba turystów krajowych i zagranicznych korzystających z oferty uzdrowskowej (spadek/wzrost)	Od 2015 r.
	3. Wspólna promocja i informacja turystyczna.	⇒ Wspólny system promocji i informacji turystycznej	Od 2015 r. na bieżąco
3.2. Budowa, modernizacja i rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej i kulturalnej.	1. Budowa i modernizacja szlaków turystycznych, w tym szlaków/ ścieżek rowerowych, pieszych, samochodowych, wodnych oraz istniejącej bazy turystycznej (w tym koncepcje planistyczne pod kątem powiązania funkcjonalnego obszaru z wykorzystaniem atrakcji turystycznych; wytyczenie, oznakowanie, mała infrastruktura turystyczna).	⇒ Długość zmodernizowanych lub wybudowanych szlaków turystycznych ⇒ Liczba miejsc noclegowych ⇒ Liczba wydanych przewodników (map) turystycznych	Od 2014 r. na bieżąco
	2. Budowa i modernizacja infrastruktury obiektów turystycznych i domów sanatoryjnych (infrastruktura hotelowa, gastronomiczna,	⇒ Liczba zbudowanych/ zmodernizowanych obiektów ⇒ Wybudowane Centrum Żeglarstwa	Od 2014 r. na bieżąco



	paraturystyczna , w tym m. innymi budowa mariny/ Centrum Żeglarstwa Ziemi Słupskiej w Ustce).		
	4. Budowa i modernizacja obiektów kultury o znaczeniu ponadlokalnym	⇒ Liczba zbudowanych/ zmodernizowanych obiektów kultury o znaczeniu ponadlokalnym	Od 2015 r.
	5. Wykorzystanie potencjału Muzeum Pomorza Środkowego w Słupsku (Słupskie Spichlerze Sztuki).	⇒ Liczba inicjatyw/ przedsięwzięć	Od 2015 r.
	6. Wspólny uzupełniający się kalendarz imprez.	⇒ Liczba imprez objętych wspólnym kalendarzem	Od 2015 r.
IV. CEL STRATEGICZNY - ROZWIĘTY OBSZAR GOSPODARCZY			
4.1. Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości w branżach kluczowych dla MOF MS.	1. Opracowanie pakietu ułatwień dla rozwoju przedsiębiorczości.	⇒ Liczba ułatwień dla rozwoju przedsiębiorczości ⇒ Liczba podmiotów MŚP (spadek/ wzrost)	Od 2015 r. na bieżąco
	2. Opracowanie i wdrożenie mechanizmów wspierających rozwój i dojrzewanie firm, w tym mechanizmów finansowych z przeznaczeniem na wsparcie rozwoju Start-up'ów i tworzenia nowych podmiotów przez absolwentów.	⇒ Liczba projektów/ przedsięwzięć, mechanizmów wspierających rozwój i dojrzewanie firm ⇒ Liczba podmiotów MŚP korzystających z tej formy pomocy	Od 2015 r. na bieżąco
	3. Stworzenie preferencji dla nowych i ekologicznych technologii.	⇒ Liczba preferencji (ulg, zachęt) ⇒ Liczba osób/ przedsiębiorstw korzystających	Od 2015 r. na bieżąco
4.2. Rozwój stref aktywności gospodarczej	1. Przygotowanie terenów inwestycyjnych (wspólne planowanie przestrzenne, uzbrojenie terenów).	⇒ Powierzchnia terenów inwestycyjnych, ⇒ Długość nowopowstałego uzbrojenia	Etapami od 2015 r.
	2. Wspólna oferta SSEE i SIT.	⇒ Liczba wspólnych ofert /przedsięwzięć/ projektów SSEE i SIT ⇒ Liczba podmiotów SSEE I SIT	Od 2014 r. na bieżąco



4.3. Wsparcie współpracy przedsiębiorców z uczelniami wyższymi i sektorem B+R.	1. Wsparcie i realizacja wspólnych projektów na rzecz rozwoju przedsiębiorczości pożądaných branż	⇒ Liczba projektów/ programów na rzecz rozwoju przedsiębiorczości ⇒ Liczba podmiotów korzystających z programów	Od 2015 r. na bieżąco
	2. Wsparcie i rozwój współpracy. w zakresie edukacji zawodowej i wyższej inżynierskiej, przy wykorzystaniu zasobów SIT (w postaci pracowni automatyki, robotyki i systemów wizyjnych oraz tworzonej pracowni OZE, a także szkolnictwa zawodowego i słupekiego środowiska akademickiego).	⇒ Liczba projektów/ programów w zakresie edukacji zawodowej i wyższej inżynierskiej przy wykorzystaniu zasobów SIT ⇒ Liczba osób/ przedsiębiorstw korzystających z programów	Od 2015 r. na bieżąco
	3. Wsparcie powiązań gospodarczych (klastry) oraz tworzenie specjalizacji regionu w określonych branżach, dziedzinach, w tym inteligentnych specjalizacji dla MOF MS.	⇒ Liczba projektów/ programów dot. wspierania powiązań gospodarczych, w tym tworzenie klastrów ⇒ Liczba podmiotów uczestniczących w programach	Od 2015 r. na bieżąco
V. CEL STRATEGICZNY – ATRAKCYJNA PRZESTRZEŃ ŻYCIA			
5.1. Wsparcie rozwoju budownictwa mieszkaniowego.	1. Wyznaczanie terenów pod budownictwo społeczne w planach zagospodarowania przestrzennego.	⇒ Powierzchnia terenów przeznaczona pod budownictwo społeczne	Lata 2015-2016
	2. Wsparcie realizacji projektów budownictwa społecznego.	⇒ Liczba projektów związanych z budownictwem społecznym ⇒ Powierzchnia mieszkań przypadająca na mieszkańca (wzrost/spadek)	Od 2016 r. sukcesywnie
	3. Budowa mieszkań socjalnych i komunalnych.	⇒ Liczba projektów związanych z budownictwem socjalnym i komunalnym ⇒ Liczba mieszkań socjalnych i komunalnych	Od 2016 r. sukcesywnie



	4. Uzbrojenie terenów pod mieszkalnictwo.	⇒ Powierzchnia uzbrojonych terenów pod mieszkalnictwo ⇒ Długość nowopowstałego uzbrojenia	Od 2016 r. sukcesywnie
	5. Remonty istniejących budynków mieszkalnych	⇒ Liczba wyremontowanych budynków	Od 2015 na bieżąco
5.2. Rozwój infrastruktury społecznej.	1. Budowa, rozbudowa, modernizacja infrastruktury edukacyjnej.	⇒ Liczba nowych, rozbudowanych/zmodernizowanych obiektów infrastruktury edukacyjnej	Od 2014 r. na bieżąco
	2. Budowa, rozbudowa, modernizacja infrastruktury sportowej, zdrowotnej, kulturalnej i rekreacyjnej .	⇒ Liczba nowych, rozbudowanych/zmodernizowanych obiektów infrastruktury sportowej, zdrowotnej, kulturalnej i rekreacyjnej	Od 2014 r. na bieżąco
	3. Przebudowa, modernizacja i adaptacja istniejących obiektów poszpitalnych na potrzeby społeczne, kulturalne, edukacyjne, itp. .	⇒ Liczba przebudowanych, zmodernizowanych i zaadoptowanych obiektów poszpitalnych na potrzeby społeczne, kulturalne, edukacyjne	Do 2020 r.
	4. Współpraca i tworzenie warunków dla zaspokajania potrzeb na obszarze gmin MOF MS w zakresie tworzenia i rozwijania miejsc opieki nad dziećmi, osobami niepełnosprawnymi i seniorami.	⇒ Liczba miejsc opieki nad dziećmi, osobami niepełnosprawnymi i seniorami	Od 2015 r. sukcesywnie
	5. Rozwój sieci szerokopasmowego Internetu na terenie MOF MS.	⇒ Liczba mieszkańców przyłączonych do szerokopasmowego Internetu	Od 2015 r. etapami
5.3. Kompleksowa rewitalizacja społeczno-gospodarcza obiektów/obszarów miejskich i wiejskich pod kątem podniesienia walorów estetycznych, przestrzennych i funkcjonalnych.	1. Renowacja zabytków, rewitalizacja przestrzeni i tworzenie miejsc atrakcyjnych dla mieszkańców i turystów.	⇒ Powierzchnia i/lub liczba mieszkańców obszaru, dla którego opracowano program rewitalizacji ⇒ Liczba zabytków objętych programem ⇒ Wysokość środków finansowych przekazywanych z budżetu gminy na dofinansowanie zadań	Od 2015 r. sukcesywnie



		związanych z rewitalizacją (ochroną) zabytkowych obiektów	
	2. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów na terenie MOF MS, w tym rewitalizacja społeczna	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ Powierzchnia obszaru objęta projektami rewitalizacji ⇒ Liczba podmiotów/ obiektów objętych projektami rewitalizacji ⇒ Liczba osób uczestniczących w działaniach miękkich, np. liczba uczestników szkoleń, kursów, działań aktywizujących związanych z rewitalizacją społeczną 	Od 2015 r. etapami
VI. CEL STRATEGICZNY –OBSZAR EFEKTYWNIIE ZARZĄDZANY			
6.1. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego.	1. Wypracowanie spójnych zasad współpracy z organizacjami pozarządowymi do celów włączenia społeczeństwa do realizacji strategii rozwoju obszaru funkcjonalnego.	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ Wypracowany system zasad ⇒ Liczba przedsięwzięć i inicjatyw na rzecz współpracy ⇒ Liczba organizacji pozarządowych objętych projektem 	Od 2016 r.
	2. Wsparcie aktywności społecznej poprzez wsparcie działalności organizacji pozarządowych (szkolenia, wsparcie realizacji zadań publicznych przez NGO).	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ Liczba organizacji pozarządowych oraz osób, które skorzystały ze wsparcia 	Od 2015 r. na bieżąco
	3. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym.	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ Liczba osób, które skorzystały z działań aktywizacji 	Od 2015 r. na bieżąco
	4. Integracja gmin MOF na wszystkich szczeblach współpracy.	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ Liczba przedsięwzięć i inicjatyw integracyjnych ⇒ Liczba podmiotów objętych projektem integracyjnym 	Od 2015 r. na bieżąco
	5. Promocja postaw prospołecznych.	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ Liczba projektów/ działań promocyjnych 	Od 2015 r. na bieżąco
6.2. Współpraca pomiędzy partnerami MOF.	1. Stworzenie struktur efektywnego zarządzania MOF, pełniącego funkcję lidera wspierającego rozwój i współpracę pomiędzy	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ Istniejąca struktura zarządzania MOF ⇒ Liczba podmiotów objętych strukturą zarządzania 	Do 2015 r.

	samorządami, biznesem i nauką, itp.		
	2. Integracja planowania przestrzennego MOF.	⇒ Liczba projektów/ przedsięwzięć na rzecz planowania przestrzennego MOF MS	Od 2015 r. na bieżąco
	3. Wspólna promocja gospodarcza i turystyczna.	⇒ Wspólny system promocji i informacji turystycznej ⇒ Liczba i wartość projektów/działań promocyjnych	Od 2015 r. na bieżąco
	4. Intensyfikacja współpracy z otoczeniem, w szczególności z Koszalinem oraz JST z obszaru powiatów słupskiego, lęborskiego, bytowskiego, sławieńskiego.	⇒ Liczba i wartość projektów/działań	Od 2015 r. na bieżąco

SEKTOROWE PLANY DZIAŁAŃ

W trakcie cyklu spotkań konsultacyjnych oraz posiedzeń Zespołu ds. opracowania Strategii zgłoszono kilkadziesiąt propozycji zadań inwestycyjnych istotnych z punktu widzenia samorządów wchodzących w skład miejskiego obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska. Lista zadań posłużyła do wyznaczenia sektorowych planów działań, które obejmują wspólne przedsięwzięcia upowszechniające funkcjonalne podejście do polityki regionalnej na szczeblu lokalnym. Wybrane przedsięwzięcia mają znaczenie dla rozwoju całego obszaru funkcjonalnego, a nie tylko dla poszczególnych jednostek samorządowych w partnerstwie.

System wdrażania i realizacji Strategii rozwoju MOF MS opiera się zatem na 5 sektorowych planach działań (SPD):

1. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I INFRASTRUKTURA KOMUNALNA
2. INFRASTRUKTURA DROGOWA I TRANSPORT ZBIOROWY
3. PRZESTRZEŃ PUBLICZNA
4. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA I AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA
5. GOSPODARKA I TURYSTYKA

Sektorowe plany działań przedstawiamy w osobnych załącznikach. Każdy z SPD zakłada koncentrację na zdiagnozowanych obszarach strategicznych. Odpowiadają one celom strategicznym niniejszej Strategii i są zasadniczo ich doprecyzowaniem i uszczegółowieniem.

SYSTEM WDRAŻANIA I ZASADY ZARZĄDZANIA STRATEGIĄ

Opracowanie i przyjęcie Strategii rozpoczyna istotny etap procesu wdrażania.

Zarządzanie obszarem funkcjonalnym będzie jednym z największych wyzwań polityki rozwoju regionu. Powodzenie realizacji wszystkich celów rozwojowych uzależnione będzie od stworzenia i wdrożenia efektywnego modelu zarządzania, obejmującego najważniejszych aktorów rozwoju regionalnego na poziomie lokalnym, subregionu oraz regionu.

Podejście terytorialne w perspektywie finansowej 2014 - 2020 zakłada odejście od postrzegania obszarów przez pryzmat granic administracyjnych na rzecz ich indywidualnych potencjałów, barier i wzajemnych zależności.

Strategia, powstała dzięki inicjatywie samorządów lokalnych będzie realizowana poprzez projekty inicjowane przez te samorzady, które winny czynnie i efektywnie uczestniczyć w realizacji Strategii. Model zarządzania MOF MS powinien opierać się na ustalonych ramach organizacyjnych i finansowych.

Dla powodzenia wdrożenia Strategii należy przyjąć tzw. zasadę partnerstwa, czyli współpracę poszczególnych aktorów rozwoju obszaru funkcjonalnego (instytucji samorządowych, organizacji społecznych, przedstawicieli mieszkańców, przedsiębiorców, w tym potencjalnych beneficjentów) oraz zasadę partycypacji społecznej, czyli prowadzenie dialogu społecznego pomiędzy różnymi podmiotami na terenie obszaru funkcjonalnego w zakresie wdrażania strategii rozwoju.

Obszar funkcjonalny opiera się na współpracy jednostek administracji samorządu różnych szczebli. Polskie prawo dopuszcza kilka form współpracy samorządowców, które można wykorzystać w tym celu. Jednak wybór formy prawnej – mniej lub bardziej zinstytucjonalizowany - powinien uwzględniać przede wszystkim zakres przyjętych zadań.

ZINTEGROWANE POROZUMIENIE TERYTORIALNE (ZPT)W MOF MS

Zgodnie z założeniami Umowy Partnerskiej miasta i ich obszary funkcjonalne wspierane są w ramach różnych programów operacyjnych. Część interwencji każdego z programu realizowana jest poprzez Zintegrowane Inwestycje Terytorialne i ZPT wspierane środkami EFRR i EFS. Taką formę zarządzania projektami uzgodniono już także dla MOF MS.

W dniu 16.07.2014 r. parafowano Zintegrowane Porozumienie Terytorialne dla MOF MS pomiędzy Województwem Pomorskim a Miastem Słupsk, Powiatem Słupskim, Gminą Ustka, Gminą Kobylnica, Gminą Słupsk, Gminą Damnica, Gminą Dębica Kaszubska, Gminą Miasta Ustka, Akademią Pomorską w Słupsku, Radą Regionalną FSNT NOT w Słupsku, Pomorska Agencją Rozwoju Regionalnego S.A., Słupską Radą Organizacji Pozarządowych, Słupską Izbą Przemysłowo- Handlową, Słupskim Towarzystwem Innowacji Gospodarczych i Przedsiębiorczości, Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości Pomorza Środkowego w Słupsku, LOT Ustka i Ziemia Słupska, Wojewódzkim Szpitalem Specjalistycznym w Słupsku, które występują jako członkowie Wspólnej Reprezentacji MOF MS.

Porozumienie zawarto na okres do 2020 r. Ma ono charakter listu intencyjnego, wyrażającego zgodną wolę współdziałania przy przygotowaniu i realizacji uzgodnionych przedsięwzięć.

Cele porozumienia obejmują w szczególności:

1. wspólne diagnozowanie problemów i barier rozwojowych dla MOF MS oraz harmonizację polityk rozwojowych,
2. identyfikację i uzgodnienie oraz realizację pakietu przedsięwzięć priorytetowych, najważniejszych dla rozwoju MOF MS,
3. zapewnienie współpracy pomiędzy JST z MOF MS, partnerami gospodarczymi i społecznymi oraz Województwem Pomorskim,
4. wzmocnienie powiązań pomiędzy JST tworzącymi MOF MS oraz gminami przyległymi, jak również promowanie partnerskiego modelu współpracy i uzgadniania prowadzonych polityk.

W celu koordynacji działań przy realizacji pakietów uzgodnionych w ramach Porozumienia ustalono, że funkcję Sekretariatu MOF MS pełnić będzie Wydział Inwestycji i Rozwoju Miasta Urzędu Miejskiego w Słupsku. Jego zadaniem będzie zapewnienie współpracy i utrzymywanie bieżących kontaktów pomiędzy członkami Wspólnej Reprezentacji MOF MS oraz z Zarządzeniem Województwa Pomorskiego.

Członkowie Wspólnej Reprezentacji MOF MS poprzez Sekretariat będą monitorować postępy w przygotowaniu i realizacji uzgodnionych przedsięwzięć.

Poniżej w tabeli przedstawiamy projekty realizowane w ramach ZPT w korelacji z celami operacyjnymi dokumentu Strategii Rozwoju MOF MS.

Tabela 4. Projekty w ramach ZPT w korelacji z celami operacyjnymi Strategii Rozwoju MOF MS

Lp.	Nazwa projektu ZPT	Spójność z celami operacyjnymi dokumentu Strategia Rozwoju MOF MS
1.	Słupski Ośrodek Akademicki(SOA) – model kształcenia o profilu praktycznym	4.3.Wsparcie współpracy przedsiębiorców z uczelniami wyższymi i sektorem B+R. 6.2 Współpraca pomiędzy partnerami MOF MS.
2.	Budowa Centrum Żeglarstwa Ziemi Słupskiej w Ustce.	1.1 Poprawa zewnętrznej dostępności komunikacyjnej i transportowej obszaru funkcjonalnego. 3.2.Budowa, modernizacja i rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej i kulturalnej.
3.	Aktywizacja społeczno zawodowa mieszkańców MOF Słupska.	4.3.Wsparcie współpracy przedsiębiorców z uczelniami wyższymi i sektorem B+R. 6.1. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego.
4.	Wsparcie rozwoju ekonomii społecznej w subregionie słupskim.	4.3.Wsparcie współpracy przedsiębiorców z uczelniami wyższymi i sektorem B+R.

		5.3 Kompleksowa rewitalizacja społeczno-gospodarcza obiektów/obszarów miejskich i wiejskich pod kątem podniesienia walorów estetycznych, przestrzennych i funkcjonalnych.
		6.1. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego.
5.	Upowszechnienie edukacji przedszkolnej w ramach MOF Słupska.	5.2. Rozwój infrastruktury społecznej.
6.	Pozyskanie usługi dostępu do Internetu za pomocą łączy światłowodowych umożliwiającej wdrożenie systemu e-zdrowia oraz platformy wymiany informacji między podmiotami leczniczymi subregionu słupskiego wraz z niezbędną infrastrukturą.	5.2. Rozwój infrastruktury społecznej.
7.	Węzeł transportowy Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Słupska z elementami priorytetów dla komunikacji zbiorowej.	1.2 Poprawa jakości infrastruktury komunikacyjnej wewnątrz obszaru. 1.3. Poprawa jakości komunikacji publicznej.
8.	Poprawa efektywności systemów oświetlenia zewnętrznego na terenie Obszaru Funkcjonalnego Miasta Słupska.	2.2. Poprawa efektywności energetycznej i cieplnej.
9.	„Przestrzeń Akademii Pomorskiej i Miasta Słupsk – dla LUDZI, dla EDUKACJI, dla ŚRODOWISKA, dla NAUKI”.	5.3. Kompleksowa rewitalizacja społeczno-gospodarcza obiektów/obszarów miejskich i wiejskich pod kątem podniesienia walorów estetycznych, przestrzennych i funkcjonalnych.
10.	Modernizacja i rozbudowa miejskich sieci ciepłowniczych Ustki i Słupska z priorytetem podłączenia ciepłej wody użytkowej.	2.2. Poprawa efektywności energetycznej i cieplnej.
11.	Sucha fermentacja dla selektywnie zebranych odpadów zielonych i skratek, przy wykorzystaniu potencjału instalacji biogazowej i kompostowni na Oczyszczalni Ścieków w Słupsku (RIPOK- odpady zielone).	2.1.Modernizacja i rozbudowa infrastruktury technicznej. 2.2 Poprawa efektywności energetycznej i cieplnej.
12.	Poprawa efektywności energetycznej obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska poprzez termomodernizację budynków .	2.2. Poprawa efektywności energetycznej i cieplnej.
13.	Zarządzanie wodami opadowymi na terenie zlewni rzeki Słupi (projekt ubiegający się o wsparcie z krajowych źródeł finansowania).	2.1.Modernizacja i rozbudowa infrastruktury technicznej.

Wdrażanie Strategii może się odbywać także w formule realizacji pakietów przedsięwzięć nie objętych ZPT.

MONITORING I EWALUACJA STRATEGII

Skuteczność realizacji Strategii i jej celów zapewnić może sprawny system oceny skuteczności realizacji Strategii, obejmujący:

- monitoring, czyli podsystem zbierania i selekcjonowania informacji,
- ewaluację, czyli podsystem oceny i interpretacji zgromadzonego materiału.

MONITORING

Monitoring procesu wdrażania Strategii i jej efektów jest odpowiedzialnym i ważnym zadaniem, warunkującym skuteczne zarządzanie procesem wdrażania Strategii.

Rolę podmiotu monitorującego Strategię może pełnić Miasto Słupsk w ramach zinstytucjonalizowanej formy zarządzania jakim jest ZPT dla MOF MS.

Dla pozostałych przedsięwzięć i projektów dopuszczalny jest wariant dzielenia się odpowiedzialnością i co za tym idzie monitorowaniem postępów realizacji Strategii. Rolę taką każdorazowo pełniłby lider danego przedsięwzięcia.

Głównymi obszarami monitorowania i ewaluacji Strategii są:

- cele wytyczone w Strategii,
- programy operacyjne (realizujące cele Strategii).

Proces monitorowania polegał będzie na systematycznym obserwowaniu zmian zachodzących w ramach poszczególnych programów oraz celów wytyczonych w Strategii. Zaleca się, aby monitoring prowadzony był jednocześnie na kilku płaszczyznach. Powinien dostarczać informacji na temat postępów w osiągnięciu przyjętych celów i działań strategicznych oraz umożliwić kwantyfikację efektów zrealizowanych projektów (zarówno efektów ekonomicznych jak i społecznych).

Monitoring Strategii będzie odbywał się w dwóch etapach:

1 etap

Roczne sprawozdania z realizacji kierunków i celów działań, zawierające podstawowe informacje na temat podejmowanych działań, stopnia realizacji projektów, ewentualnych efektów końcowych tych projektów.

2 etap

Analiza wskaźnikowa, służąca odpowiedzi na pytanie o zbieżność podejmowanych działań z osiąganymi wynikami społeczno-gospodarczymi dla wszystkich gmin wg wskaźników zaproponowanych dla poszczególnych celów strategicznych, uszczegóławianych w konkretnych programach.

Szczegółowe etapy monitoringu Strategii

- zbieranie danych i informacji,
- analiza danych i informacji,

- przygotowywanie raportów - zestawienie otrzymanych danych w raporty roczne,
- ocena wyników - ocena porównawcza osiągniętych wyników z założeniami - określenie stopnia wykonania przyjętych zapisów strategii,
- identyfikacja odchyleń - ocena rozbieżności pomiędzy założeniami a rezultatami,
- analiza przyczyn odchyleń - poszukiwanie i określenie przyczyn zaistniałej sytuacji,
- planowanie korekty.

Podstawowym celem monitoringu jest uzyskanie mierzalnych wyników progresji osiągnięcia celów Strategii. Wymusza to opracowanie szeregu wskaźników agregujących na poziomie strategicznym wyniki działań podejmowanych na rzecz rozwoju MOF MS w ramach opracowanej Strategii. Wskaźniki winny być konkretyzowane przy uszczegółowianiu programów operacyjnych (poszczególnych projektów) realizacji Strategii

EWALUACJA

W szerokim aspekcie ewaluacja dotyczy realizacji Strategii oraz jej wpływu na wszelkie dziedziny życia społeczno-gospodarczego. Ewaluacja musi także odpowiadać na pytanie, w jakim stopniu Strategia rozwiązuje realne problemy MOF Miasta Słupska i jego społeczności.

W wąskim aspekcie ewaluacja koncentruje się na realizacji poszczególnych elementów Strategii, przy czym kryteriami oceny zapisów są:

- wskaźniki realizacji celów i zadań strategii,
- rozwiązywanie problemów (wyzwań przyjętych w strategii),
- realizacja wizji rozwoju (wg przyjętych składników wizji).

Ewaluacja działań wynikających ze Strategii będzie się opierała na trzech rodzajach ocen:

- ocena przed realizacją działań - czy i w jaki sposób Strategia wpłynie na grupy docelowe, przyczyni się do poprawy sytuacji na terenie gmin obszaru funkcjonalnego,
- ocena w trakcie realizacji działań - odpowiada na pytanie, czy przyjęte cele i podjęte w następstwie działania zmierzają w dobrym kierunku,
- ocena po realizacji działań - ocena długoterminowego wpływu Strategii na grupy docelowe, czy efekty wynikłe z zastosowania Strategii są trwałe.

Strategia będzie podlegała ewaluacji ex-post w 2020 roku. Jej założenia oraz realizacja zostanie przygotowana przez Zespół Koordynujący.

BUDŻET/ FINANSOWANIE

Podstawowymi narzędziami realizacji Strategii MOF Miasta Słupska mogą być:

- krajowe programy operacyjne na okres programowania 2014-2020 tj. PO Inteligentny Rozwój, PO Infrastruktura i Środowisko, PO Wiedza, Edukacja, Rozwój, PO Polska



Cyfrowa, PO Pomoc Techniczna, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, PO Rybactwo i Morze,

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego 2014 – 2020,
- programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej,
- inne krajowe programy rozwoju.

W konsekwencji potencjalne źródła finansowania Strategii obejmują:

- środki Unii Europejskiej – fundusze strukturalne i inwestycyjne: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, Fundusz Spójności, Europejski Fundusz Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich, Europejski Fundusz Morski i Rybacki, Instrument „Łącząc Europę”,
- środki budżetu państwa – przewidziane na współfinansowanie projektów, jak i jako niezależne źródło finansowania,
- środki budżetów samorządów – wojewódzkich, powiatowych i gminnych – na współfinansowanie projektów lub jako niezależne źródło finansowania,
- inne środki publiczne – np. fundusze celowe,
- środki prywatne – np. środki pozyskane w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego.

SPÓJNOŚĆ DOKUMENTU STRATEGII Z KRAJOWYMI I REGIONALNYMI DOKUMENTAMI PLANISTYCZNO – STRATEGICZNYMI

Spójność na poziomie celów opracowanego dokumentu Strategii rozwoju z najważniejszymi dokumentami planistyczno-strategicznymi: Strategią Rozwoju Kraju 2020, Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 i Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020, przedstawia poniższa tabela:

Tabela 5. Spójność Strategii Rozwoju MOF Miasta Słupska z krajowymi i regionalnymi dokumentami planistyczno-strategicznymi.

STRATEGIA ROZWOJU MOF SŁUPSKA NA LATA 2014 - 2020	STRATEGIA ROZWOJU KRAJU 2020	KONCEPCJA PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU 2030	STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO 2020
I. CEL STRATEGICZNY - OBSZAR ZINTEGROWANY PRZESTRZENNIE			
1.1. Poprawa zewnętrznej dostępności komunikacyjnej i transportowej obszaru funkcjonalnego.	I.7.2. Modernizacja i rozbudowa połączeń transportowych. III.3.4. Zwiększenie spójności terytorialnej. II.4.3. Zwiększanie mobilności zawodowej i przestrzennej.	1.2. Intensyfikacja powiązań funkcjonalnych pomiędzy głównymi węzłami sieci osadniczej w układzie krajowym i międzynarodowym. 2.1.2. Wzmocnienie powiązań transportowych Polski Wschodniej, Pomorza Środkowego i Polski Zachodniej z Polską Centralną i siecią głównych miast w kraju. 3.1.3. Poprawa dostępności ośrodków subregionalnych oraz obszarów wiejskich.	3. Atrakcyjna przestrzeń. 3.1.Sprawny system transportowy.
1.2. Poprawa jakości infrastruktury komunikacyjnej wewnątrz obszaru.	I.7.2. Modernizacja i rozbudowa połączeń transportowych. II.7.3. Udrożnienie obszarów miejskich.	2.2.1. Zwiększanie dostępności transportowej wewnątrz regionów. 2.2.3. Integracja przestrzenna i funkcjonalna obszarów wiejskich. 3.1.3. Poprawa dostępności ośrodków subregionalnych oraz obszarów wiejskich. 3.2.2. Poprawa dostępności wewnątrz obszarów funkcjonalnych z preferencją dla rozwoju transportu publicznego.	3. Atrakcyjna przestrzeń 3.1.Sprawny system transportowy.



<p>1.3. Poprawa jakości komunikacji publicznej.</p>	<p>1.2. Usprawnienie komunikacji publicznej. II.7.1. Zwiększenie efektywności zarządzania w sektorze transportowym. II.7.3. Udrożnienie obszarów miejskich. III.2.1. Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych. III.2.2. Zwiększenie efektywności systemu świadczenia usług publicznych.</p>	<p>2.2.1. Zwiększanie dostępności transportowej wewnątrz regionów. 2.2.3. Integracja przestrzenna i funkcjonalna obszarów wiejskich. 3.1.3. Poprawa dostępności ośrodków subregionalnych oraz obszarów wiejskich. 3.2.2. Poprawa dostępności wewnątrz obszarów funkcjonalnych z preferencją dla rozwoju transportu publicznego.</p>	<p>3. Atrakcyjna przestrzeń 3.1.Sprawny system transportowy.</p>
<p>II. CEL STRATEGICZNY - WYSOKIEJ JAKOŚCI ŚRODOWISKO</p>			
<p>2.1.Modernizacja i rozbudowa infrastruktury technicznej.</p>	<p>II.6.4. Poprawa stanu środowiska.</p>	<p>4.5. Wdrożenie działań mających na celu osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu i potencjału wód i związanych z nimi ekosystemów. 4.7. Zabezpieczenie cennych gospodarczo złóż kopalin i zwiększenie wykorzystania surowców wtórnych. 5.2. Zwiększenie poziomu zabezpieczenia przed ekstremalnymi zjawiskami naturalnymi i antropogenicznymi.</p>	<p>3.3.Dobry stan środowiska.</p>
<p>2.2. Poprawa efektywności energetycznej i ciepłej.</p>	<p>II.6.3. Zwiększenie dywersyfikacji dostaw paliw i energii. II.6.4. Poprawa stanu środowiska. III.2.2. Zwiększenie efektywności systemu świadczenia usług publicznych.</p>	<p>5.1.6. Zwiększenie produkcji energii ze źródeł odnawialnych.</p>	<p>3.2.Bezpieczeństwo i efektywność energetyczna.</p>
<p>III. CEL STRATEGICZNY - ROZWINIĘTA FUNKCJA TURYSTYCZNA</p>			
<p>3.1. Budowa i promocja wspólnej oferty turystycznej w oparciu o produkty turystyczne.</p>	<p>III.3.3. Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmacniania potencjału obszarów wiejskich.</p>	<p>2.2.4. Wspomaganie rozwoju specjalizacji terytorialnej.</p>	<p>1.3. Unikatowa oferta turystyczna i kulturalna.</p>



<p>3.2. Budowa, modernizacja i rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej i kulturalnej.</p>	<p>I.1.5. Zapewnienie ładu przestrzennego.</p>	<p>2.2. Regionalna integracja funkcjonalna, wspomaganie rozprzestrzeniania się procesów rozwojowych na obszary poza głównymi miastami oraz budowanie potencjału dla specjalizacji terytorialnej. 2.2.4. Wspomaganie rozwoju specjalizacji terytorialnej.</p>	<p>1.3. Unikatowa oferta turystyczna i kulturalna.</p>
<p>IV. CEL STRATEGICZNY – ROZWIŃTY OBSZAR GOSPODARCZY</p>			
<p>4.1. Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości w branżach kluczowych dla MOF.</p>	<p>II.2.2. Wzrost udziału przemysłów i usług średnio i wysoko zaawansowanych technologicznie. II.3.4. Zwiększenie wykorzystania rozwiązań innowacyjnych. II.4.1. Zwiększanie aktywności zawodowej. II.4.2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego. II.4.3. Zwiększanie mobilności zawodowej i przestrzennej.</p>	<p>2.2. Regionalna integracja funkcjonalna, wspomaganie rozprzestrzeniania się procesów rozwojowych na obszary poza głównymi miastami oraz budowanie potencjału dla specjalizacji terytorialnej. 2.2.2. Wspieranie rozwoju ośrodków subregionalnych.</p>	<p>1. Nowoczesna gospodarka. 1.1. Wysoka efektywność przedsiębiorstw.</p>
<p>4.2. Rozwój stref aktywności gospodarczej.</p>	<p>II.2.2. Wzrost udziału przemysłów i usług średnio i wysoko zaawansowanych technologicznie. II.3.4. Zwiększenie wykorzystania rozwiązań innowacyjnych.</p>	<p>2.2. Regionalna integracja funkcjonalna, wspomaganie rozprzestrzeniania się procesów rozwojowych na obszary poza głównymi miastami oraz budowanie potencjału dla specjalizacji terytorialnej. 2.2.2. Wspieranie rozwoju ośrodków subregionalnych.</p>	<p>1. Nowoczesna gospodarka. 1.1. Wysoka efektywność przedsiębiorstw. 1.1. Wysoka efektywność przedsiębiorstw.</p>



<p>4.3. Wsparcie współpracy przedsiębiorców z uczelniami wyższymi i sektorem B+R.</p>	<p>II.2.2. Wzrost udziału przemysłów i usług średnio i wysoko zaawansowanych technologicznie. II.3.4. Zwiększenie wykorzystania rozwiązań innowacyjnych. II.4.1. Zwiększanie aktywności zawodowej. II.4.2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego. II.4.3. Zwiększanie mobilności zawodowej i przestrzennej. III.1.1. Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym.</p>	<p>2.2. Regionalna integracja funkcjonalna, wspomaganie rozprzestrzeniania się procesów rozwojowych na obszary poza głównymi miastami oraz budowanie potencjału dla specjalizacji terytorialnej. 2.2.2. Wspieranie rozwoju ośrodków subregionalnych.</p>	<p>1. Nowoczesna gospodarka. 1.1. Wysoka efektywność przedsiębiorstw. 1.1. Wysoka efektywność przedsiębiorstw. 1.2. Konkurencyjne szkolnictwo wyższe.</p>
<p>V. CEL STRATEGICZNY – ATRAKCYJNA PRZESTRZEŃ ŻYCIA</p>			
<p>5.1. Wsparcie rozwoju budownictwa mieszkaniowego.</p>	<p>I.1.5. Zapewnienie ładu przestrzennego.</p>	<p>2.1.4. Wspomaganie procesów koncentracji urbanizacji w miastach średnich i wybranych małych. 2.3.2. Restrukturyzacja i rewitalizacja obszarów zdegradowanych i miast. 6. Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego.</p>	<p>2.2. Wysoki poziom kapitału społecznego.</p>
<p>5.2. Rozwój infrastruktury społecznej.</p>	<p>I.1.5. Zapewnienie ładu przestrzennego. III.2.1. Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych.</p>	<p>2.2.2. Wspieranie rozwoju ośrodków subregionalnych. 2.3.2. Restrukturyzacja i rewitalizacja obszarów zdegradowanych i miast. 6. Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego.</p>	<p>2.2. Wysoki poziom kapitału społecznego.</p>
<p>5.3. Kompleksowa rewitalizacja społeczno-gospodarcza obiektów/obszarów miejskich i wiejskich pod kątem podniesienia walorów estetycznych, przestrzennych i funkcjonalnych.</p>	<p>I.1.5. Zapewnienie ładu przestrzennego. III.1.1. Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym.</p>	<p>2.1.5. Wspomaganie restrukturyzacji obszarów wiejskich. 2.2.3. Integracja przestrzenna i funkcjonalna obszarów wiejskich. 2.3.2. Restrukturyzacja i rewitalizacja obszarów zdegradowanych i miast. 6. Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego.</p>	<p>2.1. Wysoki poziom zatrudnienia. 2.2. Wysoki poziom kapitału społecznego.</p>



VI. CEL STRATEGICZNY – OBSZAR EFEKTYWNE ZARZĄDZANY

<p>6.1. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego.</p>	<p>I.3.2. Rozwój kapitału społecznego. III.1.1. Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym.</p>		<p>2. Aktywni mieszkańcy. 2.1. Wysoki poziom zatrudnienia. 2.2. Wysoki poziom kapitału społecznego.</p>
<p>6.2. Współpraca pomiędzy partnerami MOF.</p>	<p>III.3.3. Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmocnienia potencjału obszarów wiejskich.</p>	<p>2.2.1. Zwiększanie dostępności transportowej wewnątrz regionów. Ad 2.2. Regionalna integracja funkcjonalna, wspomaganie rozprzestrzeniania się procesów rozwojowych na obszary poza głównymi miastami oraz budowanie potencjału dla specjalizacji terytorialnej. 2.2.4. Wspomaganie rozwoju specjalizacji terytorialnej 3.1.3. Poprawa dostępności ośrodków subregionalnych oraz obszarów wiejskich. 3.2.2. Poprawa dostępności wewnątrz obszarów funkcjonalnych z preferencją dla rozwoju transportu publicznego.</p>	<p>2.2. Wysoki poziom kapitału społecznego.</p>

Źródło: Opracowanie własne

Spójność na poziomie celów operacyjnych Strategii Rozwoju określimy także dla projektu dokumentu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego 2014-2020 (RPO WP).



Tabela 6. Strategia Rozwoju MOF Miasta Słupska, a Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020.

OSIE PRIORYTETOWE RPO WP NA LATA 2014-2020	STRATEGIA ROZWOJU MOF MIASTA SŁUPSKA NA LATA 2014 - 2020
OP 1. Komercjalizacja wiedzy – interwencja skupiać się będzie na ekspansji przedsiębiorstw poprzez innowacje oraz transferze wiedzy do gospodarki.	⇒ IV. CEL STRATEGICZNY – ROZWINIĘTY OBSZAR GOSPODARCZY
OP 2. Przedsiębiorstwa - interwencja ukierunkowana będzie w szczególności na wsparcie inwestycyjne sektora MŚP, w tym inwestycji sprofilowanych na inteligentne specjalizacje regionu i ekofektywność, wzmocnienie aktywności eksportowej przedsiębiorstw, otoczenie biznesu oraz wsparcie inwestycji zewnętrznych.	⇒ IV. CEL STRATEGICZNY – ROZWINIĘTY OBSZAR GOSPODARCZY
OP 3. Edukacja – interwencja skupiać się będzie na edukacji przedszkolnej, ogólnej, indywidualnych ścieżkach edukacji oraz jakości kształcenia zawodowego.	⇒ IV. CEL STRATEGICZNY – ROZWINIĘTY OBSZAR GOSPODARCZY
OP 4. Kształcenie zawodowe - interwencja ukierunkowana będzie na infrastrukturę ponadgimnazjalnych szkół zawodowych oraz uczelni prowadzących kształcenie o profilu praktycznym.	⇒ IV. CEL STRATEGICZNY – ROZWINIĘTY OBSZAR GOSPODARCZY
OP 5. Zatrudnienie - interwencja skupiać się będzie na aktywności zawodowej osób pozostających bez pracy, rozwoju przedsiębiorczości, godzeniu życia zawodowego i prywatnego, adaptacji pracowników i przedsiębiorstw do zmian zachodzących w gospodarce oraz programach zdrowotnych.	⇒ IV. CEL STRATEGICZNY – ROZWINIĘTY OBSZAR GOSPODARCZY ⇒ VI. CEL STRATEGICZNY – OBSZAR EFEKTYWNIIE ZARZĄDZANY
OP 6. Integracja - interwencja ukierunkowana będzie na aktywizację społeczno-zawodową osób wykluczonych i zagrożonych wykluceniem społecznym, usługi społeczne i podmioty ekonomii społecznej	⇒ IV. CEL STRATEGICZNY – ROZWINIĘTY OBSZAR GOSPODARCZY ⇒ V. CEL STRATEGICZNY – ATRAKCYJNA PRZESTRZEŃ ŻYCIA ⇒ VI. CEL STRATEGICZNY – OBSZAR EFEKTYWNIIE ZARZĄDZANY
OP 7. Zdrowie - interwencja dotyczyć będzie zasobów ochrony zdrowia oraz systemów informatycznych i telemedycznych w podmiotach systemu zdrowia.	⇒ V. CEL STRATEGICZNY – ATRAKCYJNA PRZESTRZEŃ ŻYCIA
OP 8. Konwersja - interwencja która skupiać się będzie na kompleksowej rewitalizacji zdegradowanych obszarów miejskich, wzmocnieniu potencjału obszarów o specyficznych potrzebach oraz materialnym i niematerialnym dziedzictwie kulturowym.	⇒ III. CEL STRATEGICZNY - ROZWINIĘTA FUNKCJA TURYSTYCZNA ⇒ V. CEL STRATEGICZNY – ATRAKCYJNA PRZESTRZEŃ ŻYCIA ⇒ VI. CEL STRATEGICZNY – OBSZAR EFEKTYWNIIE ZARZĄDZANY

OP 9. Mobilność - interwencja skupiać się będzie na transporcie miejskim, regionalnej infrastrukturze kolejowej i drogowej.	⇒ I. CEL STRATEGICZNY – OBSZAR ZINTEGROWANY PRZESTRZENIE
OP 10. Energia - interwencja skupiać się będzie na efektywności energetycznej, odnawialnych źródłach energii i redukcji emisji.	⇒ II. CEL STRATEGICZNY – WYSOKIEJ JAKOŚCI ŚRODOWISKO
OP 11. Środowisko - interwencja skupiać się będzie na ograniczaniu zagrożeń naturalnych, gospodarce odpadami, gospodarce wodno-ściekowej oraz ochronie różnorodności biologicznej.	⇒ II. CEL STRATEGICZNY – WYSOKIEJ JAKOŚCI ŚRODOWISKO

Źródło: Opracowanie własne

Ponadto przedstawiona zostanie spójność opracowanego dokumentu na poziomie celów operacyjnych z zasadami zintegrowanych inwestycji terytorialnych wg tabeli poniżej:

Tabela 7. Spójność Strategii Rozwoju MOF Miasta Słupska z zasadami zintegrowanych inwestycji terytorialnych.

ZASADY ZINTEGROWANYCH INWESTYCJI TERYTORIALNYCH	STRATEGIA ROZWOJU MOF MIASTA SŁUPSKA NA LATA 2014 - 2020
Obszar tematyczny: Rozwój zrównoważonego, sprawnego transportu łączącego miasto i jego obszar funkcjonalny.	⇒ I. CEL STRATEGICZNY – OBSZAR ZINTEGROWANY PRZESTRZENIE
Obszar tematyczny: Przywracanie funkcji społeczno-gospodarczych zdegradowanych obszarów miejskiego obszaru funkcjonalnego.	⇒ IV. CEL STRATEGICZNY – ROZWIINIĘTY OBSZAR GOSPODARCZY ⇒ V. CEL STRATEGICZNY – ATRAKCYJNA PRZESTRZEŃ ŻYCIA
Obszar tematyczny: Poprawa stanu środowiska przyrodniczego na obszarze funkcjonalnym miasta.	⇒ II. CEL STRATEGICZNY – WYSOKIEJ JAKOŚCI ŚRODOWISKO
Obszar tematyczny: Wspieranie efektywności energetycznej oraz promowanie strategii niskoemisyjnych.	⇒ II. CEL STRATEGICZNY – WYSOKIEJ JAKOŚCI ŚRODOWISKO
Obszar tematyczny: Wzmacnianie rozwoju funkcji symbolicznych budujących międzynarodowy charakter i ponadregionalną rangę miejskiego obszaru funkcjonalnego oraz poprawa dostępu i jakości usług publicznych w całym obszarze funkcjonalnym.	⇒ I. CEL STRATEGICZNY – OBSZAR ZINTEGROWANY PRZESTRZENIE ⇒ IV. CEL STRATEGICZNY – ROZWIINIĘTY OBSZAR GOSPODARCZY ⇒ V. CEL STRATEGICZNY – ATRAKCYJNA PRZESTRZEŃ ŻYCIA
Wzmacnianie badań, rozwoju technologicznego oraz innowacji.	⇒ IV. CEL STRATEGICZNY – ROZWIINIĘTY OBSZAR GOSPODARCZY

Źródło: Opracowanie własne



VI. PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Projektowany dokument poddano procedurze zapytania o konieczność i zakres opracowywania Prognozy oddziaływania na środowisko.

Jako, że opracowywany dokument **Strategii rozwoju**, nie jest dokumentem wymienionym w art. 46 pkt 1 i 2 ustawy **OOŚ**, **stąd wobec tego dokumentu nie mają zastosowania przepisy art.48 ustawy OOŚ**.

Jednak kierując się zasadą przezorności, przygotowano pismo do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (RDOŚ) i do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego (PWIS) z wnioskiem o stwierdzenie, na podstawie Art. 47 Ustawy OOŚ, czy dla dokumentu Strategii, istnieje konieczność przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Mając na uwadze, że przy stwierdzeniu konieczności przeprowadzenia oceny bierze się pod uwagę informacje o uwarunkowaniach, o których mowa w art. 49 cyt. wyżej ustawy, w załączeniu przekazano informacje o uwarunkowaniach (o których mowa w Art. 49 Ustawy OOŚ) wraz uzasadnieniem, które odnosi się do kwestii ujętej w art. 47 Ustawy OOŚ, tj. czy projektowany dokument wyznacza ramy dla późniejszych realizacji mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz czy realizacja postanowień tego dokumentu może spowodować znaczące oddziaływania na środowisko.

Pismem Nr... z dnia RDOŚ (i tu przytoczyć odp. w skrócie

Uzupełnić o odp. z RDOŚ

Opinia z RDOŚ stanowi osobny załącznik niniejszego dokumentu.



VII. KONSULTACJE SPOŁECZNE

Konsultacje społeczne są ważnym instrumentem w prowadzonych przez organy administracji publicznej przedsięwzięciach o istotnym znaczeniu gospodarczym lub społecznym.

Identyfikacja, dobór, a następnie udział właściwych partnerów społecznych w dużej mierze decydują o jakości i efektywności konsultacji.

W pracach nad opracowaniem Strategii Rozwoju MOF Miasta Słupska na lata 2014 - 2020 wykorzystano następujące metody konsultacji społecznych:

1. ilościowe badania reprezentacyjne mieszkańców gmin MOF Miasta Słupska
2. konsultacje na etapie sporządzania diagnozy powiązań i współpracy MOF Miasta Słupska,
3. warsztaty robocze z Zespołem ds. Strategii,
4. konsultacje na etapie opracowywania Strategii MOF Miasta Słupska,
5. konsultacje projektu dokumentu.

BADANIA ILOŚCIOWE

W realizowanym technikami PAPI i CAWI badaniu, będącym diagnozą mieszkańców obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska, uczestniczyło łącznie 1000 respondentów. Struktura próby pod względem miejsca zamieszkania, płci i wieku była zgodna z założeniami metodologicznymi.

Głównym celem prac badawczo-analitycznych w ramach projektu pn. „**Diagnoza – strategia – inwestycja – rozwój miejskiego obszaru funkcjonalnego miasta Słupska**” było przeprowadzenie diagnozy społecznej mieszkańców miasta Słupska i otaczających je gmin i miast, tj. miasta Ustka, gminy Słupsk, gminy Kobylnica, gminy Ustka oraz gminy Dębica Kaszubska. Tematyka badania obejmowała kwestie sytuacji mieszkańców, kierunków poruszania się po wskazanym obszarze oraz oceny jakości usług publicznych, a jej celem było określenie powiązań między poszczególnymi miastami i gminami analizowanego obszaru.

Badanie zostało zrealizowane **techniką PAPI** (ang. *Pen and Pencil Interview*), wspomagane **techniką CAWI** (ang. *Computer-Assisted Web Interviewing*).

Wywiad bezpośredni PAPI polega na osobistej, bezpośredniej (twarzą w twarz) rozmowie z respondentem, przeprowadzanej przez ankietera przy użyciu specjalnie przygotowanego formularza – ustrukturalizowanego kwestionariusza, zawierającego (zazwyczaj) wystandaryzowane pytania dotyczące określonego problemu lub zagadnienia, uporządkowane w odpowiedniej kolejności i pogrupowane w pewne bloki tematyczne.

Ankieta internetowa nadzorowana przez system komputerowy CAWI to popularyzująca się technika badań ilościowych, w której pytania kwestionariuszowe pobierane są ze strony internetowej organizatora badania i przekazywane za pośrednictwem sieci do dowolnego punktu, w którym

znajduje się respondent wraz z komputerem podłączonym do Internetu. Osoba badana w systemie CAWI, samodzielnie lub w asyście ankietera, odczytuje z ekranu treść pytań i udziela odpowiedzi, które rejestrowane są na docelowym serwerze.

Wyniki konsultacji posłużyły do opracowania delimitacji i strategii rozwoju, a w całości zostały przedstawione w dokumencie: *Diagnoza społeczna mieszkańców miejskiego obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska* (I tom Strategii).

SPOTKANIA KONSULTACYJNE I WARSZTATOWE

Spotkania konsultacyjne na terenie poszczególnych gmin z udziałem przedstawicieli partnerów projektu odbyły się zarówno na etapie sporządzania diagnozy powiązań i obszarów współpracy JST, jak i na etapie opracowywania Strategii rozwoju miejskiego obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska na lata 2014 - 2020. Konsultacje umożliwiły bezpośrednią obserwację zagadnień problemowych. Na każdym etapie przeprowadzono po 1 spotkaniu u każdego z Partnerów oraz 1 spotkanie podsumowujące w siedzibie Zamawiającego:

SPOTKANIE	TEMATYKA/ PROGRAM PREZENTACJI
<p>KONSULTACJE SPOŁECZNE CZĘŚCI DOT. DIAGNOZY SŁUŻĄCEJ OKREŚLENIU POWIĄZAŃ I OBSZARÓW WSPÓŁPRACY JST MIEJSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO MIASTA SŁUPSKA</p> <p>8 spotkań w terminie 18.08-25.08.2014 r.</p> <p>(Miasto Ustka, Starostwo Powiatowe w Słupsku, Gmina Słupsk, Gmina Ustka, Miasto Słupsk, Gmina Kobylnica, Gmina Dębica Kaszubska oraz spotkanie podsumowujące I część konsultacji w dn. 28.08.2014 r.</p>	<p>1. Prezentacja metodologii zastosowanej do wyznaczenia granic miejskiego obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska.</p> <p>2. Prezentacja wyników badań ilościowych przeprowadzonych w związku z wyznaczeniem granic obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska.</p> <p>3. Prezentacja raportu z delimitacji miejskiego obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska.</p> <p>4. Dyskusja nt. wyników delimitacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analiza głównych problemów i wyzwań rozwojowych obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska.
<p>KONSULTACJE SPOŁECZNE CZĘŚCI DOT. STRATEGII ROZWOJU MIEJSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO MIASTA SŁUPSKA 2014-2020</p> <p>8 spotkań w terminie 26.08 – 29.08.2014 r.</p> <p>(Miasto Ustka, Starostwo Powiatowe w Słupsku, Gmina Słupsk, Gmina Ustka, Miasto Słupsk, Gmina Kobylnica, Gmina Dębica Kaszubska oraz spotkanie podsumowujące II część konsultacji)</p>	<p>1. Identyfikacja możliwych koncepcji rozwoju miejskiego obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska – główne problemy i wyzwania rozwoju.</p> <p>2. Dyskusja nt. wizji rozwoju miejskiego obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska.</p> <p>3. Konsultacje możliwych kierunków rozwoju – cele strategiczne i operacyjne.</p> <p>4. Konsultacje nt. możliwych kierunków rozwoju – projekty kluczowe / priorytetowe.</p>



Warsztaty robocze z Zespołem ds. Strategii – 2 spotkania robocze

1. Spotkanie - Wypracowanie wizji, misji i celów
2. Spotkanie - Zebranie opinii i wniosków do opracowanego materiału Strategii rozwoju miejskiego obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska na lata 2014 – 2020.

KONSULTACJE PROJEKTU DOKUMENTU

Dokument końcowy *Strategia Rozwoju miejskiego obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska na lata 2014 - 2020* został poddany otwartym konsultacjom społecznym przez okres 21 dni kalendarzowych poprzez upublicznienie dokumentu przez samorządy MOF MS i udostępnienie adresu mailowego: slupsk@instytut-ipc.pl do zbierania uwag.

Wnioski i uwagi zostały przedstawione Zamawiającemu w celu oceny ich zasadności. Po weryfikacji uwzględniono je w ostatecznej wersji dokumentu. Zestawienie uwag z konsultacji zawiera dokument: Raport z konsultacji społecznych (Załącznik Strategii).

VIII. SPIS TABEL

Tabela 1. Kierunki oraz przyporządkowane im priorytety i cele strategiczne.....	28
Tabela 2. Cele strategiczne, operacyjne i zadania.....	31
Tabela 3. Zadania w ramach celów operacyjnych oraz wskaźniki i terminy realizacji strategii.	37
Tabela 4. Projekty w ramach ZPT w korelacji z celami operacyjnymi Strategii Rozwoju MOF MS	47
Tabela 5. Spójność Strategii Rozwoju MOF Miasta Słupska z krajowymi i regionalnymi dokumentami planistyczno-strategicznymi.....	52
Tabela 6. Strategia Rozwoju MOF Miasta Słupska, a Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020.	57
Tabela 7. Spójność Strategii Rozwoju MOF Miasta Słupska z zasadami zintegrowanych inwestycji terytorialnych.....	58

IX. SPIS RYSUNKÓW

Wykres 1. Położenie MOF Miasta Słupska w woj. pomorskim na tle powiatu słupskiego	5
Wykres 2. Schemat powiązania wizji, misji i celów strategicznych.....	27

XI. ZAŁĄCZNIKI

SPD - ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I INFRASTRUKTURA KOMUNALNA	65
SPD - INFRASTRUKTURA DROGOWA I TRANSPORT ZBIOROWY	81
SPD - PRZESTRZEŃ PUBLICZNA	95
SPD- INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA I AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA	111
SPD - GOSPODARKA I TURYSTYKA	125
RAPORT Z KONSULTACJI SPOŁECZNYCH	149
OPINIA JEDNOSTKI NAUKOWEJ NA TEMAT OPRACOWANEJ STRATEGII	211
OPINIA RDOŚ	215



SEKTOROWY PLAN DZIAŁAŃ

ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I INFRASTRUKTURA KOMUNALNA



MIEJSKI OBSZAR
FUNKCJONALNY
SŁUPSKA

LISTOPAD 2014, WROCŁAW



SPIS TREŚCI

I. ANALIZA UWARUNKOWAŃ ROZWOJU MOF SŁUPSKA – ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I INFRASTRUKTURA KOMUNALNA	67
II. ANALIZA SWOT	71
III. CELE ROZWOJOWE	73
BUDŻET/ FINANSOWANIE	77
SPÓJNOŚĆ PROGRAMU Z KRAJOWYMI I REGIONALNYMI DOKUMENTAMI PLANISTYCZNO – STRATEGICZNYMI	77
IV. SPIS TABEL	79



I. ANALIZA UWARUNKOWAŃ ROZWOJU MOF SŁUPSKA – ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I INFRASTRUKTURA KOMUNALNA

Z uwagi na swoje położenie geograficzne obszar funkcjonalny **Miasta Słupska** posiada liczne i atrakcyjne zasoby przyrodnicze o charakterze leśnym oraz wodnym, warunkujące w znacznej mierze turystyczny charakter tego regionu.

W zakresie zasobów wodnych obszar charakteryzuje się dostępem do Morza Bałtyckiego, licznymi ciekami wodnymi oraz charakterystycznymi przybrzeżnymi jeziorami.

Najważniejszymi elementami ochrony przyrody na obszarze MOF Słupska są:

- **Położenie nadmorskie.**
- **Słowiński Park Narodowy** – unikatowość i walory przyrodnicze parku o powierzchni 16 850 ha pozwoliły na włączenie go do sieci obszarów chronionych Natura 2000, a także do sieci Światowych Rezerwatów Biosfery oraz obszarów chronionych w ramach Konwencji Ramsarskiej. Słowiński Park Narodowy został utworzony w celu ochrony unikatowych ruchomych wydm („Białe Góry”) oraz przymorskich jezior: Łebsko, Gardno, Dołgie Małe i Dołgie Duże. Na jego terenie występują również cenne zbiorowiska leśne (m.in. bór bażynowy, brzezina bagienna, świeży bór bagienny) oraz rzadkie gatunki fauny, w tym ptactwa.
- **Park krajobrazowy „Dolina Słupi”**, znajduje się na terenie 3 gmin MOF – Dębница Kaszubska, Kobylnica i Słupsk, i zajmuje powierzchnię 37 040 ha i obejmuje obszar od środkowego biegu Słupi i jej zlewni (od miejscowości Soszyca) do drogi Krępa-Łosino. W granicach parku znajduje się 60 cennych pod względem przyrodniczym jezior, siedliska roślinne o cechach zbiorowisk naturalnych i półnaturalnych, a także rzadkie rośliny. W obrębie parku wydzielono 8 rezerwatów przyrody dla ochrony najcenniejszych pod względem przyrodniczym zasobów.
- **Obszary Natura 2000:**
- **Specjalne Obszary Ochrony (siedliskowe):**
 - Ostoja Słowińska ((gminy Głównicyce, Smołdzino, Ustka),
 - Przymorskie Błota (gmina Ustka),
 - Dolina Wieprzy i Studnicy (gminy Kępcice, Kobylnica),
 - Klify Poddębnskie (gmina Ustka),
- **Obszary Specjalnej Ochrony (ptasie):**
 - Ostoja Słowińska,
 - Przybrzeżne Wody Bałtyku,
 - Dolina Słupi.

Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 w odniesieniu do środowiska przyrodniczego i rozwoju infrastruktury komunalnej wymienia następujące trendy i uwarunkowania zewnętrzne rozwoju:

Trendy i uwarunkowania GLOBALNE

- Wyczerpywanie się łatwo dostępnych surowców naturalnych, zwłaszcza energetycznych oraz niestabilna sytuacja polityczna w strategicznych obszarach surowcowych wywołujące presję na wzrost ich cen, a także na wprowadzanie nowych technologii i poszukiwanie alternatywnych źródeł energii.
- Postępujące zmiany klimatu, w tym wzrost częstotliwości i zasięgu zjawisk ekstremalnych.

Trendy i uwarunkowania EUROPEJSKIE (w tym bałtyckie)

- Nasilające się działania legislacyjne UE na rzecz zwiększenia efektywności wykorzystania zasobów oraz energii, zmniejszenia emisji CO₂ i zwiększenia znaczenia energii odnawialnej.
- Wysoki poziom zanieczyszczenia i eutrofizacji oraz zagrożenie różnorodności biologicznej Morza Bałtyckiego.

Trendy i uwarunkowania KRAJOWE

- Konieczność realizacji ustaleń pakietu klimatyczno-energetycznego oraz innych zobowiązań wynikających z traktatu akcesyjnego i dyrektyw UE.

Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 wskazuje na bariery rozwoju województwa, które związane są ze środowiskiem przyrodniczym. Pomorskie wyróżnia się wysokim ryzykiem wystąpienia powodzi w części północnowschodniej i północnej, co ogranicza możliwości rozwojowe tego obszaru. Obecnie stan istniejącej infrastruktury przeciwpowodziowej jest niewystarczający. Ponadto dla części obszarów zurbanizowanych istotnym problemem jest zagrożenie lokalnymi podtopieniami oraz nieefektywne działanie systemów odbierających, oczyszczających i odprowadzających wody opadowe i roztopowe.¹

Problemy ochrony środowiska w województwie pomorskim opisane w Programie Ochrony Środowiska Województwa Pomorskiego na lata 2013–2016 z perspektywą do roku 2020 są aktualne dla obszaru MOF Słupska i są to:

- zagrożenie degradacją cennych i wrażliwych walorów środowiska w strefie przymorskiej związane z nadkoncentracją funkcji turystycznej i znacznym przyrostem terenów inwestycyjnych,
- zagrożenia różnorodności biologicznej przez fragmentację siedlisk wrażliwych gatunków, nadmierną eksploatację oraz inwazje obcych gatunków w wyniku postępującej urbanizacji, procesów eutrofizacji wód, odwadniania terenów wodno-błotnych, zakwaszania

¹ Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020, str. 13



i zanieczyszczania gleb, znacznego udziału monokultur produkcyjnych w agrocenozach i zbiorowiskach leśnych,

- słaba spójność przyrodniczych obszarów chronionych, szczególnie w zachodniej części województwa oraz nieskuteczna ochrona części cennych walorów przyrodniczych i niewielki przyrost powierzchni objętych ochroną obszarów o cennych i unikatowych walorach,
- generalnie niezadowalająca jakość wód płynących zanieczyszczenie wód Morza Bałtyckiego, którego źródłem, oprócz eksploatacji statków, są spływy pochodzące z lądu, m. in. zanieczyszczenia wnoszone przez wpływające rzeki, brak w części aglomeracji nadmorskich kanalizacji dla odprowadzania i oczyszczania wód opadowych i roztopowych oraz spływy z obszarów rolnych, przyspieszające eutrofizację,
- mimo znacznego postępu w tej dziedzinie, nadal niedostateczny rozwój systemów kanalizacji sanitarnej i oczyszczania ścieków, w szczególności na terenach wiejskich,
- znaczne zagrożenie powodzią oraz, w mniejszym stopniu, osuwiskami w strefie przymorskiej,
- pogłębiający się bezład przestrzenny, zwłaszcza w otoczeniu miast, głównych dróg i w atrakcyjnych strefach rekreacyjnych oraz zanikanie tradycyjnego krajobrazu kulturowego,
- brak zintegrowanego systemu pozwalającego na gromadzenie, przetwarzanie i udostępnianie danych o stanie i jakości środowiska pozyskiwanych z różnych źródeł,
- narastające trudności w zabezpieczeniu wartości i walorów środowiska objętych ochroną prawną, wynikające z niekontrolowanej presji osadniczej i rabunkowej gospodarki turystycznej, szczególnie w pasie nadmorskim.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego podkreśla, że obserwowana od początku lat 90. XX w. poprawa wartości większości wskaźników monitoringowych stanu środowiska w województwie pomorskim w ostatnich latach uległa wyraźnemu spowolnieniu. Wzrost gospodarczy pociągnął za sobą wzrost presji na środowisko. Coraz silniej zaczyna się dostrzegać liczne zagrożenia takie jak:

- ocieplenie klimatu,
- zwiększającą się eutrofizację siedlisk i zbiorników wodnych,
- zmniejszanie się ilości terenów zielonych w centrach miast i powierzchni czynnej biologicznie,
- wzrastającą powierzchnię terenów zabudowanych i zainwestowanych rekreacyjnie,
- degradację fizjonomii i estetyki krajobrazu,
- wzrastającą presję budownictwa na obszary cenne przyrodniczo i o funkcjach ekologicznych,
- wzrastającą liczbę zagrożeń związanych z rozbudową infrastruktury rekreacyjno-turystycznej,
- rosnącą depozycję odpadów, wzrost hałasu i emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych.

Najsilniej narażona na antropopresję jest wrażliwa przyrodniczo strefa wybrzeża morskiego, gdzie koncentruje się aktywność gospodarcza i narastają konflikty wobec potrzeb i działań w sferze ochrony środowiska.²

Współodpowiedzialność za zagospodarowanie przestrzenne obszarów przybrzeżnych, zgodnie z zasadą współwładztwa oraz subsydiarności, spoczywa na organach administracji państwowej (administracja centralna, w tym Urzędy Morskie) oraz samorządu terytorialnego wszystkich poziomów, na podstawie przyznanych im kompetencji.

Zadaniem samorządów tworzących MOF MS będzie aktywne uczestnictwo w opracowaniu studium zagospodarowania przestrzennego dla obszarów przybrzeżnych oraz współuczestnictwo w realizacji założeń tego planu.

Zasobem obszaru funkcjonalnego jest przestrzeń, zarówno na lądzie jak i na morzu. Umożliwia to rozwój różnych form energetyki odnawialnej. Ograniczeniem w wykorzystaniu przestrzeni zarówno na lądzie jak i morzu jest występowanie cennych przyrodniczo obszarów, a także w Ustce – funkcji uzdrowiskowej. Konieczne jest także wdrożenie odpowiedniego systemu pozwalającego na kontrolowanie procesów suburbanizacji, uwzględniając ochronę krajobrazu kulturowego i przyrodniczego.

Jednymi z najważniejszych wyzwań MOF MS w aspekcie ochrony przyrody oraz rozwoju infrastruktury komunalnej będą:

- Współpraca lokalna i ponadlokalna odnośnie właściwego planowania i zagospodarowania przestrzennego obszarów nadmorskich.
- Zapewnienie właściwego gospodarowania wodami jako elementu różnorodności biologicznej, ale i podstawy rozwoju regionalnego i gospodarczego. Szczególnym wyzwaniem jest ochrona przeciwpowodziowa na obszarze zlewni rzeki Słupi.
- Przeciwdziałania niekontrolowanym procesom suburbanizacji na obszarach otaczających ośrodek miejski Słupsk oraz na obszarach położonych w pasie nadmorskim.
- Konieczność realizacji ustaleń pakietu klimatyczno-energetycznego oraz innych zobowiązań wynikających z traktatu akcesyjnego i dyrektyw UE.

² Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego



II. ANALIZA SWOT

ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I INFRASTRUKTURA KOMUNALNA

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Występowanie obszarów cennych przyrodniczo, wśród których należy wymienić szczególnie istotny dla całego regionu Słowiński Park Narodowy oraz Park Krajobrazowy „Dolina Słupi”, „Kraina w Kratę w Dolinie Rzeki Moszczeniczki” w tym Swołowo. Ponadto wysokie walory przyrodnicze posiada pas nadmorski. • Dostęp do Morza Bałtyckiego poprzez Ustkę i Gminę Ustka. • Korzystne warunki naturalne dla rozwoju energetyki odnawialnej. • Wysoki % powierzchni objętej planami zagospodarowania przestrzennego. • Duże zasoby przestrzeni, w szczególności na terenie gmin wiejskich NOF MS. • Tworząca się strefa podmiejska Słupska na obszarze gminy Słupsk oraz Kobylnicy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zjawisko niekontrolowanej suburbanizacji w szczególności na obszarach gmin Słupsk, Kobylnica, Dębica Kaszubska oraz Ustka. • Niedostatecznie rozwinięta sieć kanalizacyjna na obszarze gmin wiejskich obszaru funkcjonalnego. • Brak w infrastrukturze zagospodarowania brzegu rzeki Słupi.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Reorientacja kierunków rozwoju sektora energetyczno-paliwowego w Polsce, związana z lepszym wykorzystaniem potencjału zasobów naturalnych i infrastrukturalnych Polski Północnej. • Współpraca lokalna i ponadlokalna związana z planowaniem przestrzennym obszaru nadmorskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • Niedostateczny rozwój odnawialnych źródeł energii na terenie MOF. • Zagrożenie powodziowe zlewni rzeki Słupi.



PODSUMOWANIE:

Cechą szczególną przestrzeni MOF MS jest występowanie obszarów cennych przyrodniczo, wśród których należy wymienić szczególnie istotny dla całego regionu Słowiński Park Narodowy oraz Park Krajobrazowy „Dolina Słupi”. Wrażliwość środowiska przyrodniczego MOF MS wymaga realizacji zrównoważonej polityki rozwoju. Ze względu na specyficzne cechy przestrzeni związane z położeniem nadmorskim realizacja polityki rozwoju MOF MS powinna być zintegrowana z planowaniem przestrzennym na poziomie krajowym i regionalnym. Poszczególne gminy powinny podejmować wspólne inicjatywy przeciwdziałające niekontrolowanej suburbanizacji. Wspólne planowanie przestrzenne powinno być ukierunkowane na optymalizację polityki inwestycyjnej samorządów MOF MS, w szczególności w zakresie rozwoju i modernizacji infrastruktury technicznej oraz turystycznej przy uwzględnieniu aspektów ochrony przyrody i zrównoważonego rozwoju.

III. CELE ROZWOJOWE

Struktura planu została zbudowana w oparciu o elementy składowe wzajemnie sobie podległe w hierarchii ważności (cele i wynikające z nich zadania).

CEL GŁÓWNY: WYSOKIEJ JAKOŚCI ŚRODOWISKO

UZASADNIENIE:

Długofalowy rozwój MOF MS powinien opierać się na poszanowaniu i umiejętnym wykorzystaniu zasobów i walorów środowiska, ze zwróceniem szczególnej uwagi na ograniczenie zjawisk negatywnych i stałą poprawę parametrów środowiska, w tym poprzez rozwój infrastruktury technicznej oraz poprawę efektywności energetycznej i cieplnej. Jednym z podstawowych warunków umożliwiających rozwój gospodarczy jest zapewnienie dostępu do podstawowej infrastruktury technicznej, w tym także infrastruktury ochrony środowiska, która przyczynia się do długookresowej stabilności wzrostu gospodarczego, zmniejszenia zewnętrznych kosztów środowiskowych dla gospodarki, jak również może stymulować tworzenie nowych miejsc pracy. Poprawa efektywności energetycznej i cieplnej MOF MS ma znaczenie zarówno dla zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego obszaru, jak również jest istotna z punktu widzenia ochrony środowiska.

Cele operacyjne wskazują kierunki postępowania na drodze osiągnięcia pożądanego rezultatu celów strategicznych. Cele strategiczne i wynikające z nich cele operacyjne przedstawiamy w poniższej tabeli:

Tabela 1. Cele operacyjne i zadania.

CEL OPERACYJNY	GRUPA ZADAŃ / ZADANIE
<p>1. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury technicznej.</p> <p>Obejmuje działania w obszarze gospodarki wodno – ściekowej związane z modernizacją lub budową sieci kanalizacyjnych, wodociągowych, oczyszczalni ścieków oraz budową systemu zbierania, odprowadzania i zagospodarowania wód opadowych i roztopowych w tym: retencja powierzchniowa i podziemna, budowa kanalizacji deszczowej.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej. 2. Budowa, rozbudowa, modernizacja oczyszczalni ścieków, w tym oczyszczalni przydomowych. 3. Budowa, modernizacja sieci wodociągowych. 4. Budowa sprawnego systemu gromadzenia, oczyszczania i odprowadzania wód opadowych i roztopowych w tym: retencja powierzchniowa i podziemna, budowa kanalizacji deszczowej.



<p>2. Poprawa efektywności energetycznej i ciepłej.</p> <p>Obejmuje działania związane z poprawą bezpieczeństwa energetycznego, efektywności energetycznej i ciepłej oraz wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii oraz wszelkie działania wspierające takie inicjatywy.</p> <p>.</p>	<ol style="list-style-type: none">1. Budowa, modernizacja kotłowni lokalnych.2. Modernizacja, rozbudowa infrastruktury ciepłowniczej i energetycznej (w tym: poprawa efektywności energetycznej oświetlenia zewnętrznego oraz budynków użyteczności publicznej, a także wykorzystanie OZE).3. Wsparcie termomodernizacji i likwidacja niskiej emisji, rozwój energetyki rozproszonej (np. edukacja, informacja, promocja rozwiązań, wsparcie finansowe dla wybranych inwestycji).
<p>3. Współpraca pomiędzy partnerami MOF MS.</p> <p>Obejmuje organizację i prowadzenie współpracy w ramach obszaru funkcjonalnego. Obejmuje oprócz działań organizacyjnych także wspólny marketing regionalny oraz działalność lobbingsową na rzecz wspólnych dla obszaru funkcjonalnego celów rozwojowych.</p>	<ol style="list-style-type: none">1. Stworzenie struktur efektywnego zarządzania MOF MS, pełniącego funkcję lidera wspierającego rozwój i współpracę pomiędzy samorządami, biznesem i nauką.2. Integracja planowania przestrzennego MOF MS.3. Intensyfikacja współpracy z otoczeniem, w szczególności z Koszalinem oraz JST z obszaru powiatów słupskiego, lęborskiego, bytowskiego, sławieńskiego.



Tabela 2. Zadania w ramach celów operacyjnych oraz wskaźniki i terminy realizacji Programu.

CEL OPERACYJNY	GRUPA ZADANIE	ZADAŃ/	PROPONOWANE WSKAŹNIKI REALIZACJI	TERMIN REALIZACJI
1. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury technicznej.	1.	Budowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej.	⇒ Długość zmodernizowanej/zbudowanej sieci sanitarnej	Od 2014 r. sukcesywnie
	2.	Budowa, rozbudowa, modernizacja oczyszczalni ścieków, w tym oczyszczalni przydomowych.	⇒ Liczba nowych, rozbudowanych, zmodernizowanych oczyszczalni ścieków	Od 2014 r. sukcesywnie
	3.	Budowa, modernizacja sieci wodociągowych.	⇒ Długość zmodernizowanych/zbudowanych sieci wodociągowych	Od 2014 r. sukcesywnie
	4.	Budowa sprawnego systemu gromadzenia, oczyszczania i odprowadzania wód opadowych i roztopowych w tym: retencja powierzchniowa i podziemna, budowa kanalizacji deszczowej.	⇒ Długość zmodernizowanej / zbudowanej sieci kanalizacji deszczowej ⇒ Objętość zbiorników retencyjnych	
2. Poprawa efektywności energetycznej i cieplej.	1.	Budowa, modernizacja kotłowni lokalnych.	⇒ Liczba nowych/zmodernizowanych lokalnych kotłowni	Od 2014 r. wg potrzeb sukcesywnie
	2.	Modernizacja, rozbudowa infrastruktury ciepłowniczej i energetycznej (w tym poprawa efektywności energetycznej oświetlenia zewnętrznego oraz budynków użyteczności publicznej, a także wykorzystanie OZE).	⇒ % zaoszczędzonej energii	Od 2014 r. sukcesywnie



	3. Wsparcie termomodernizacji i likwidacja niskiej emisji, rozwój energetyki rozproszonej (np. edukacja, informacja, promocja rozwiązań, wsparcie finansowe dla wybranych inwestycji).	<p>⇒ % zaoszczędzonej energii</p> <p>⇒ % unikniętej emisji CO₂</p> <p>⇒ Liczba publikacji informacyjnych</p> <p>⇒ Liczba akcji edukacyjnych</p>	Od 2014 r. sukcesywnie
3. Współpraca pomiędzy partnerami MOF.	1. Stworzenie struktur efektywnego zarządzania MOF, pełniącego funkcję lidera wspierającego rozwój i współpracę pomiędzy samorządami, biznesem i nauką, itp.	<p>⇒ Istniejąca struktura zarządzania MOF</p> <p>⇒ Liczba podmiotów objętych strukturą zarządzania</p>	Do 2015 r.
	2. Integracja planowania przestrzennego MOF.	⇒ Liczba projektów/ przedsięwzięć na rzecz planowania przestrzennego MOF MS	Od 2015 r. na bieżąco
	3. Intensyfikacja współpracy z otoczeniem, w szczególności z Koszalinem oraz JST z obszaru powiatów słupskiego, lęborskiego, bytowskiego, sławieńskiego.	⇒ Liczba i wartość projektów/działań	Od 2015 r. na bieżąco

Wskaźniki rezultatu:

- przyrost pojemności obiektów małej retencji wodnej,
- odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków,
- długość sieci kanalizacyjnej sanitarnej,
- ograniczenie emisji zanieczyszczeń pyłowych,
- ograniczenie emisji CO₂.

BUDŻET/ FINANSOWANIE

Podstawowymi narzędziami realizacji Programu mogą być:

- krajowe programy operacyjne na okres programowania 2014-2020 tj. PO Inteligentny Rozwój, PO Infrastruktura i Środowisko, PO Wiedza, Edukacja, Rozwój, PO Polska Cyfrowa, PO Pomoc Techniczna, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, PO Rybactwo i Morze,
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego 2014 – 2020,
- programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej,
- inne krajowe programy rozwoju.

W konsekwencji potencjalne źródła finansowania Strategii obejmują:

- środki Unii Europejskiej – fundusze strukturalne i inwestycyjne: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, Fundusz Spójności, Europejski Fundusz Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich, Europejski Fundusz Morski i Rybacki, Instrument „Łącząc Europę”,
- środki budżetu państwa – przewidziane na współfinansowanie projektów, jak i jako niezależne źródło finansowania,
- środki budżetów samorządów – wojewódzkich, powiatowych i gminnych – na współfinansowanie projektów lub jako niezależne źródło finansowania,
- inne środki publiczne – np. fundusze celowe,
- środki prywatne – np. środki pozyskane w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego.

SPÓJNOŚĆ PROGRAMU Z KRAJOWYMI I REGIONALNYMI DOKUMENTAMI PLANISTYCZNO – STRATEGICZNYMI

Spójność na poziomie celów opracowanego dokumentu Strategii rozwoju z najważniejszymi dokumentami planistyczno-strategicznymi: Strategią Rozwoju Kraju 2020, Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 i Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020, przedstawia poniższa tabela:



Tabela 3. Spójność Programu z krajowymi i regionalnymi dokumentami planistyczno-strategicznymi.

PROGRAM SEKTOROWY	STRATEGIA ROZWOJU KRAJU 2020	KONCEPCJA PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU 2030	STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO 2020
1. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury technicznej.	II.6.4. Poprawa stanu środowiska.	4.5. Wdrożenie działań mających na celu osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu i potencjału wód i związanych z nimi ekosystemów. 4.7. Zabezpieczenie cennych gospodarczo złóż kopalin i zwiększenie wykorzystania surowców wtórnych. 5.2. Zwiększenie poziomu zabezpieczenia przed ekstremalnymi zjawiskami naturalnymi i antropogenicznymi.	3.3. Dobry stan środowiska.
2. Poprawa efektywności energetycznej i ciepłej.	II.6.3. Zwiększenie dywersyfikacji dostaw paliw i energii. II.6.4. Poprawa stanu środowiska. III.2.2. Zwiększenie efektywności systemu świadczenia usług publicznych.	5.1.6. Zwiększenie produkcji energii ze źródeł odnawialnych.	3.2. Bezpieczeństwo i efektywność energetyczna.
3. Współpraca pomiędzy partnerami MOF.	III.3.3. Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmocnienia potencjału obszarów wiejskich.	2.2.1. Zwiększanie dostępności transportowej wewnątrz regionów. Ad 2.2. Regionalna integracja funkcjonalna, wspomaganie rozprzestrzeniania się procesów rozwojowych na obszary poza głównymi miastami oraz budowanie potencjału dla specjalizacji terytorialnej. 2.2.4. Wspomaganie rozwoju specjalizacji terytorialnej 3.1.3. Poprawa dostępności ośrodków subregionalnych oraz obszarów wiejskich. 3.2.2. Poprawa dostępności wewnątrz obszarów funkcjonalnych z preferencją dla rozwoju transportu publicznego.	2.2. Wysoki poziom kapitału społecznego.

Źródło: Opracowanie własne

IV. SPIS TABEL

Tabela 1. Cele operacyjne i zadania	73
Tabela 2. Zadania w ramach celów operacyjnych oraz wskaźniki i terminy realizacji Programu.	75
Tabela 3. Spójność Programu z krajowymi i regionalnymi dokumentami planistyczno-strategicznymi.....	78



POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI



MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY
I ROZWOJU

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO



SEKTOROWY PLAN DZIAŁAŃ

INFRASTRUKTURA DROGOWA I TRANSPORT ZBIOROWY



MIEJSKI OBSZAR
FUNKCJONALNY
SŁUPSKA

LISTOPAD 2014, WROCŁAW

SPIS TREŚCI

I. ANALIZA UWARUNKOWAŃ ROZWOJU MOF SŁUPSKA – INFRASTRUKTURA DROGOWA I TRANSPORT ZBIOROWY	83
II. ANALIZA SWOT	85
III. CELE ROZWOJOWE	87
BUDŻET/ FINANSOWANIE	92
SPÓJNOŚĆ PROGRAMU Z KRAJOWYMI I REGIONALNYMI DOKUMENTAMI PLANISTYCZNO – STRATEGICZNYMI	92
IV. SPIS TABEL	94



I. ANALIZA UWARUNKOWAŃ ROZWOJU MOF SŁUPSKA – INFRASTRUKTURA DROGOWA I TRANSPORT ZBIOROWY

Infrastruktura komunikacyjna MOF Miasta Słupska opiera się głównie na sieci dróg, w mniejszym stopniu wykorzystywane są połączenia kolejowe. Obszar nie dysponuje lotniskiem wykonującym komunikacyjne przewozy pasażerskie, dostępne jest jedynie sportowe lotnisko w Krępie Słupskiej, z którego korzysta głównie Aeroklub Słupski.

Centrum komunikacyjnym obszaru jest Miasto Słupsk, pełniące dla mieszkańców regionu rolę zarówno stacji docelowej (miejsce pracy, nauki, rozrywki), jak i węzła przesiadkowego autobusowego oraz kolejowego. Uzupełniającą rolę pełni Ustka. Jej znaczenie komunikacyjne oraz jakość obsługi pasażerów znacznie poprawi się w wyniku utworzenia zintegrowanego węzła przesiadkowego. Koncepcja planowanego centrum przesiadkowego w Ustce obejmuje zbliżenie transportu drogowego i kolejowego (budowa peronu kolejowego wzdłuż ul. Portowej, przeniesienie stanowisk autobusowych bliżej peronu kolejowego), budowę parkingów B&R, P&R, postoju taksówek, parkingów autobusowych, zaplecza socjalnego dla pracowników i kierowców oraz centrum obsługi pasażerskiej i punktu informacji turystycznej¹.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego określa następujące punkty ciężkości polityki transportowej:

- koncentrację środków i działań na budowie infrastruktury transeuropejskiej sieci transportowej TEN-T i jej połączeń z siecią wojewódzką,
- ukierunkowanie modernizacji infrastruktury transportowej na eliminowanie „wąskich gardeł” i poprawę bezpieczeństwa w transporcie drogowym, kolejowym, morskim, lotniczym,
- zapewnienie wysokiego poziomu usług transportowych ukierunkowanych na usprawnienie i lepsze wykorzystanie transportu publicznego, w tym miejskiego,
- poprawę konkurencyjności transportu kolejowego i alternatywnych form transportu (lokalne linie kolejowe, żegluga śródlądowa i przybrzeżna, drogi rowerowe,
- wzmocnienie roli ochrony środowiska w regionalnej polityce transportowej.²

Dostępność transportowa została ujęte wśród wyzwań strategicznych dla rozwoju Województwa Pomorskiego. Jest nim zapewnienie sprawnych powiązań transportowych z centrami gospodarczymi Polski i Europy, integracja systemu transportu zbiorowego dla zwiększenia spójności wewnętrznej

¹ Za: Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Powiatu Słupskiego. Projekt do konsultacji społecznych. Słupsk 2014

² Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego

województwa i mobilności mieszkańców (także w wymiarze miejskim), w tym poprawa dostępności drogowej i kolejowej obszarów o najniższej dostępności w regionie.³

Polityka transportowa jest jedną z kluczowych polityk UE mających istotny wpływ na zagospodarowanie przestrzeni kraju. Jej kluczowym elementem jest Transeuropejska Sieć Transportowa (TEN-T). Przebieg sieci TEN-T tworzonej z punktu widzenia interesów transportowych całej Unii Europejskiej oraz realizacja odpowiedniej jakości inwestycji są kluczowe dla możliwości rozwojowych UE, powiększania dostępności terytorialnej oraz podwyższania konkurencyjności miasta.⁴

Budowa drogi ekspresowej S6 (Gdańsk – Szczecin) jest jedną z najważniejszych inwestycji dla regionu Polski północnej. Planowana droga ekspresowa S6, należy obok autostrady A1 i planowanej drogi ekspresowej S7 do najważniejszych tras drogowych województwa pomorskiego i najważniejszych powiązań krajowego systemu komunikacyjnego (sieć TEN-T). Łączy największe miasta Polski Północnej: Gdańsk, Szczecin, Gdynię, Koszalin i Słupsk. Od niej odchodzą w kierunku północnym drogi obsługujące nadmorskie obszary turystyczne, zaś w kierunku południowym połączenia do centrum kraju. Budowa drogi ekspresowej S6 Szczecin – Gdańsk spowoduje skrócenie czasu dojazdu do ośrodków ponadregionalnych i ośrodków turystycznych oraz wzmocnienie spójności społecznej, gospodarczej i terytorialnej makroregionu Północnego, a zwłaszcza Pomorza Środkowego, jako obszaru zaliczonego do najgorzej dostępnych w skali całego kraju.⁵

KPKZ 2030 wskazuje na potrzebę powiązania największych miast kraju, w tym Słupska, siecią nowoczesnych linii kolejowych. Podstawą systemu komunikacyjnego powinny być multimodalne węzły przesiadkowe, zapewniające łatwy dostęp do przystanków, integrację taryfową i rozkładową. Szczególne znacznie, w kontekście wyzwań rozwoju kraju, ma powiązanie komunikacyjne Słupska z aglomeracją trójmiejską oraz z Koszalinem. Efektywny i nowoczesny system komunikacyjny wspierać będzie wymianę wiedzy oraz tworzenie powiązań kooperacyjnych zarówno biznesowych, jak też instytucji publicznych. Tym samym przyczyniać się będzie do wzrostu konkurencyjności miast i ich obszarów funkcjonalnych.

Miasto Słupsk i jego obszar funkcjonalny są miejscem skupiania zasobów kapitału ludzkiego na obszarze Pomorza Środkowego, co przyczynia się do wzrostu konkurencyjności w skali regionalnej. Zarówno przestrzeń bezpośredniego otoczenia Słupska, jak też dalsze otoczenie, np. powiaty bytowski, sławieński oraz cały obszar powiatu słupskiego, tworzą zaplecze kapitału ludzkiego dla procesów gospodarczych zachodzących najdynamiczniej w obrębie obszaru funkcjonalnego. **Sieć powiązań ośrodków powiatowych i lokalnych oraz obszarów wiejskich powinna być zintegrowana efektywnym systemem komunikacji.**

³ Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020

⁴ Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

⁵ Kontrakt Terytorialny dla Województwa Pomorskiego, Stanowisko negocjacyjne Samorządu Województwa Pomorskiego

Port w Ustce powinien ponadto stać się ważnym węzłem komunikacyjnym, umożliwiającym integrację różnych form transportu (transport drogowy, kolejowy, morski). Ustka to również uzdrowisko. Dzięki walorom uzdrowiskowym możliwe jest rozwijanie oferty turystycznej także poza sezonem wakacyjnym.

II. ANALIZA SWOT

INFRASTRUKTURA DROGOWA I TRANSPORT ZBIOROWY	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Dostęp do Morza Bałtyckiego poprzez Ustkę i Gminę Ustka. • Położenie w pasie drogi krajowej numer 6 pomiędzy Szczecinem i Gdańskiem (docelowo S6). • Przebieg linii kolejowej, łączącej obszar funkcjonalny z dużymi miastami w Polsce (powiązane transportowe dzięki dostępowi do magistralnej trasy kolejowej Gdańsk – Stargard Szczeciński). • Budowa małej obwodnicy Słupska, która poprawi komunikację w MOF na linii północ-południe. • Tworząca się strefa podmiejska Słupska na obszarze gminy Słupsk oraz Kobylnicy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak dróg ekspresowych w kierunku południowym oraz na osi wschód-zachód. • Niedostateczny stan infrastruktury drogowej i kolejowej. • Ograniczenie roli transportu kolejowego w przewozach towarowych i pasażerskich. • Niedostateczna dostępność komunikacyjna Słupska wewnątrz OF w szczególności z obszaru gmin Ustka oraz Dębница Kaszubska. • Znaczna odległość do najbliższego lotniska wykonującego komunikacyjne przewozy pasażerskie. • Niedostatecznie rozwinięta sieć dróg rowerowych. • Brak multimodalnego węzła komunikacyjnego.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój sieci TEN-T w kraju oraz polityka „otwarcia się na Morze Bałtyckie” – skutkująca wsparciem dla rozwoju portów morskich. • Budowa drogi ekspresowej S6. • Modernizacja linii kolejowych 405, 202. 	<ul style="list-style-type: none"> • Peryferyjne położenie w przestrzeni kraju i niska dostępność transportowa regionu, jeden z najgorzej dostępnych komunikacyjnie obszarów Polski. • Słabo rozwinięty system transportu multimodalnego.

- | | |
|---|---|
| <ul style="list-style-type: none">• Modernizacja i budowa dróg w kierunku południowym: drogi S11,DK21.• Modernizacja i budowa dróg w kierunku węzłów S6. | <ul style="list-style-type: none">• Niedostateczna współpraca i koordynacja inicjatyw rozwojowych w obszarach funkcjonalnych, zarówno z przyczyn wewnętrznych, jak też braku odpowiednich regulacji zewnętrznych (np. regionalnych).• Brak spójnej organizacji zarządzania regionalnym transportem zbiorowym.• Brak spójnego i sprawnego systemu transportowego i energetycznego, zintegrowanego z systemem europejskim.• Duża konkurencja pomiędzy poszczególnymi obszarami funkcjonalnymi o środki unijne. |
|---|---|

PODSUMOWANIE:

MOF MS położony jest w przestrzeni kraju, która wykazuje się jedną z najniższych dostępności transportowych. Problemem Pomorza Środkowego jest brak dróg ekspresowych i autostrad oraz znaczne odległości do krajowego i europejskiego systemu tych dróg. Budowa drogi ekspresowej S6 jest jednym z priorytetów inwestycyjnych kraju. Powstanie drogi szybkiego ruchu łączącej największe ośrodki miejskie Polski Północnej oraz łączące je z europejską siecią dróg szybkiego ruchu przyspieszy integrację przestrzeni kraju. Kluczowe dla regionu Pomorza Środkowego są także inwestycje w drogi łączące północ z południem kraju, tj. drogi S11 oraz DK21, a także modernizacja linii kolejowych 405 i 202. Poprawa dostępności komunikacyjnej regionu zwiększy konkurencyjność dla lokalizacji nowych inwestycji w obszarze MOF MS, zwiększy dostępność najbliższego portu lotniczego oraz ułatwi i przyspieszy dojazd do nadmorskich kurortów. Istotny dla rozwoju powiązań komunikacyjnych jest dostęp do Morza Bałtyckiego oraz funkcjonujący port w Ustce. Dostępność drogowa oraz kolejowa portu w Ustce ma zasadnicze znaczenie dla jego rozwoju. Dostępność drogowa nadmorskich kurortów oraz atrakcji turystycznych w sezonie wzmożonego ruchu turystycznego wpływa na konkurencyjność obszaru MOF MS jako destynacji turystycznej. Wrażliwość środowiska przyrodniczego MOF MS wymaga realizacji zrównoważonej polityki rozwoju, w tym inwestycji w infrastrukturę techniczną. Wspólne planowanie przestrzenne powinno być ukierunkowane na optymalizację polityki inwestycyjnej samorządów MOF MS, w szczególności w zakresie rozwoju i modernizacji infrastruktury technicznej.

III. CELE ROZWOJOWE

Struktura planu została zbudowana w oparciu o elementy składowe wzajemnie sobie podległe w hierarchii ważności (cele i wynikające z nich zadania).

CEL GŁÓWNY: **OBSZAR ZINTEGROWANY PRZESTRZENNIE**

UZASADNIENIE:

Rozwój gmin MOF MS wymaga integracji przestrzennej, zarówno z przestrzenią kraju, jak też wewnątrz MOF MS. Integracja przestrzeni zwiększy konkurencyjność gospodarki oraz wpływać będzie pozytywnie na jakość życia mieszkańców. Zwiększy również dostępność tego obszaru dla ruchu turystycznego. Cel obejmuje wszelkie działania zmierzające do poprawy dostępności terytorialnej obszaru. Obejmuje zarówno kwestie komunikacji pomiędzy poszczególnymi gminami wewnątrz MOF MS, jak też działania zmierzające do poprawy zewnętrznej dostępności komunikacyjnej. Punkt ciężkości związany jest z poprawą infrastruktury drogowej, kolejowej, rozwojem portu w Ustce oraz usprawnieniem systemu komunikacji, w tym organizacji wspólnej polityki transportu publicznego.

Cele operacyjne wskazują kierunki postępowania na drodze osiągnięcia pożądanego rezultatu celów strategicznych. Cele strategiczne i wynikające z nich cele operacyjne przedstawiamy w poniższej tabeli:

Tabela 1. Cele operacyjne i zadania.

CEL OPERACYJNY	GRUPA ZADAŃ / ZADANIE
<p>1. Poprawa zewnętrznej dostępności komunikacyjnej i transportowej obszaru funkcjonalnego.</p> <p>Obejmuje działania związane z lobbowaniem i współpracą przez samorządy MOF i lokalnych liderów na rzecz poprawy komunikacji MOF (komunikacji drogowej i połączeń kolejowych oraz lotniczych) z krajem. Obejmuje lobbowanie wśród władz województwa i kraju, polityków, w mediach. Obejmuje także budowę mariny i rozbudowę portu w Ustce.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa, przebudowa i modernizacja i rozbudowa dróg powiatowych i krajowych oraz linii kolejowych (S6, DK 21, LK 405, LK 202, LK 212 oraz wytyczenie korytarza komunikacyjno-transportowego dla zachodniej ściany obszaru MOF pod przyszłą drogę wyższej klasy w kierunku na Bytów, Chojnice, Bydgoszcz). 2. Poprawa skomunikowania drogowego północ-południe, w tym lobbowanie w kierunku zmiany przebiegu S21 (przeniesienie węzła S21 na wysokość Białego Boru). 3. Budowa dróg obwodowych Miasta Słupska. 4. Budowa mariny/centrum żeglarstwa i rozbudowa portu w Ustce, w tym budowa



	terminala promowego pasażersko-towarowego.
<p>2. Poprawa jakości infrastruktury komunikacyjnej wewnątrz obszaru.</p> <p>Obejmuje działania polegające na modernizacji istniejącego układu komunikacyjnego w celu udrożnienia ruchu i poprawy jakości komunikacji, w tym wdrażanie rozwiązań komunikacyjnych takich jak nowe drogi i ścieżki rowerowe.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawa infrastruktury drogowej wewnątrz MOF poprzez budowę, rozbudowę i modernizację sieci drogowej, chodników, miejsc parkingowych, wymianę oświetlenia na energooszczędne, w szczególności budowa systemu komunikacyjnego mającego na celu odciążenie ruchu kołowego (szczególnie w okresie sezonu letniego). 2. Poprawa skomunikowania drogowego Ustki ze Słupskiem. 3. Budowa/ przebudowa ścieżek rowerowych i ciągów pieszych tworzących spójną sieć na terenie MOF.
<p>3. Poprawa jakości komunikacji publicznej.</p> <p>Obejmuje działania z zakresu usprawnienia wewnętrznych połączeń komunikacją publiczną, w tym m. innymi: monitoring komunikacji publicznej, wspólne działania planistyczne i organizację wspólnej polityki transportu publicznego (np. dofinansowanie przewoźników; system biletu elektronicznego, parkingi na obrzeżach oraz zadań inwestycyjnych w tym m.in budowę zintegrowanych węzłów przesiadkowych i modernizacją taboru).</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Monitoring komunikacji publicznej i usprawnienie komunikacji wewnątrz obszaru (np. inteligentny system usprawnienia ruchu). 2. Organizacja i konsultacja wspólnej polityki transportu publicznego (dofinansowanie przewoźników; system biletu elektronicznego, parkingi na obrzeżach). 3. Inwestycje dot. komunikacji zbiorowej, m.in. budowa i rozbudowa węzłów przesiadkowych, wymiana taboru.
<p>4. Współpraca pomiędzy partnerami MOF MS.</p> <p>Obejmuje organizację i prowadzenie współpracy w ramach obszaru funkcjonalnego. Obejmuje oprócz działań organizacyjnych, działalność lobbingsową na rzecz wspólnych dla obszaru funkcjonalnego celów rozwojowych.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stworzenie struktur efektywnego zarządzania MOF MS, pełniącego funkcję lidera wspierającego rozwój i współpracę pomiędzy samorządami, biznesem i nauką. 2. Integracja planowania przestrzennego MOF MS. 3. Intensyfikacja współpracy z otoczeniem, w szczególności z Koszalinem oraz JST z obszaru powiatów słupskiego, lęborskiego, bytowskiego, sławieńskiego.

Tabela 2. Zadania w ramach celów operacyjnych oraz wskaźniki i terminy realizacji Programu.

CEL OPERACYJNY	GRUPA ZADANIE	ZADAŃ/	PROPONOWANE WSKAŹNIKI REALIZACJI	TERMIN REALIZACJI
1. Poprawa zewnętrznej dostępności komunikacyjnej i transportowej obszaru funkcjonalnego.	1.	Budowa, przebudowa i modernizacja dróg powiatowych i krajowych oraz linii kolejowych (S6, DK 21, LK 405, LK 202, LK 212) oraz wytyczenie korytarza komunikacyjno-transportowego dla zachodniej ściany obszaru MOF pod przyszłą drogę wyższej klasy w kierunku na Bytów, Chojnice, Bydgoszcz).	⇒ Długość w km zmodernizowanych dróg oraz linii kolejowych	Od 2014 r. etapami
	2.	Poprawa skomunikowania drogowego północ-południe, w tym lobbowanie w kierunku zmiany przebiegu S21 (przeniesienie węzła S21 na wysokość Białego Boru).	⇒ Istniejący węzeł S21 na wysokości Białego Boru	Do 2020 r.
	3.	Budowa dróg obwodowych Miasta Słupska.	⇒ Długość w km	Od 2016 r.
	4.	Budowa mariny/Centrum Żeglarstwa i rozbudowa portu w Ustce, w tym budowa terminala promowego pasażersko-towarowego.	⇒ Wybudowana marina i rozbudowany port	Do 2020 r.
2. Poprawa jakości infrastruktury komunikacyjnej wewnątrz obszaru.	1.	Poprawa infrastruktury drogowej wewnątrz MOF MS poprzez budowę, rozbudowę i modernizację sieci drogowej,	⇒ Długość/ liczba nowych/wyremontowanych/ zmodernizowanych elementów infrastruktury drogowej	Do 2020 r. etapami



	chodników, miejsc parkingowych, wymianę oświetlenia na energooszczędne.		
	2. Poprawa skomunikowania drogowego Ustki ze Słupskiem	⇒ Długość/ liczba nowych/wyremontowanych/zmodernizowanych elementów infrastruktury drogowej poprawiających skomunikowanie Ustka-Słupsk	Do 2020 r. etapami
	3. Budowa/ przebudowa ścieżek rowerowych i ciągów pieszych tworzących spójną sieć na terenie MOF.	⇒ Długość wybudowanych ścieżek rowerowych i ciągów pieszych	Etapami do 2020 r.
3. Poprawa jakości komunikacji publicznej.	1. Monitoring ruchu komunikacyjnego i wspólne działania planistyczne.	⇒ Liczba projektów/ działań planistycznych dot. monitoringu i poprawy ruchu komunikacyjnego	Na bieżąco
	2. Monitoring komunikacji publicznej i usprawnienie komunikacji wewnątrz obszaru (np. inteligentny system usprawnienia ruchu).	⇒ Liczba projektów/ działań dot. monitoringu i poprawy komunikacji publicznej	Od 2015 r.
	3. Organizacja i konsultacja wspólnej polityki transportu publicznego (dofinansowanie przewoźników; system biletu elektronicznego, parkingi na obrzeżach etc.).	⇒ Liczba projektów/ działań dot. organizacji i konsultacji polityki transportu publicznego	Od 2015 r.
	4. Inwestycje dot. komunikacji zbiorowej: m.in. budowa i rozbudowa węzłów przesiadkowych, wymiana taboru.	⇒ Liczba inwestycji dot. komunikacji zbiorowej, ⇒ ilość pasażerów, ilość wymienionego taboru (lub %),	Od 2014 r.
	1. Współpraca i tworzenie warunków dla zaspokajania potrzeb na obszarze gmin MOF MS w zakresie tworzenia	⇒ Liczba miejsc opieki nad dziećmi, osobami niepełnosprawnymi i seniorami	Od 2015 r. sukcesywnie



	i rozwijania miejsc opieki nad dziećmi, osobami niepełnosprawnymi i seniorami.		
	2. Rozwój sieci szerokopasmowego Internetu na terenie MOF MS.	⇒ Liczba mieszkańców przyłączonych do szerokopasmowego Internetu	Od 2015 r. etapami
4. Współpraca pomiędzy partnerami MOF.	1. Stworzenie struktur efektywnego zarządzania MOF, pełniącego funkcję lidera wspierającego rozwój i współpracę pomiędzy samorządami, biznesem i nauką, itp.	⇒ Istniejąca struktura zarządzania MOF ⇒ Liczba podmiotów objętych strukturą zarządzania	Do 2015 r.
	2. Integracja planowania przestrzennego MOF.	⇒ Liczba projektów/ przedsięwzięć na rzecz planowania przestrzennego MOF MS	Od 2015 r. na bieżąco
	3. Intensyfikacja współpracy z otoczeniem, w szczególności z Koszalinem oraz JST z obszaru powiatów słupskiego, lęborskiego, bytowskiego, sławieńskiego.	⇒ Liczba i wartość projektów/działań	Od 2015 r. na bieżąco

Wskaźniki rezultatu:

- czasu podróży z poszczególnych miejscowości MOF MS do Słupska,
- czasu podróży do Gdańska oraz do najbliższego lotniska,
- czasu podróży do wybranych miast (Poznań, Bydgoszcz, Szczecin),
- dostępność drogowa portu w Ustce (zasięg),
- liczba wypadków i kolizji drogowych,
- odsetek osób deklarujących wykorzystanie jako podstawowego środka transportu roweru,
- liczba osób korzystających z usług transportu publicznego,
- liczba obsłużonych osób przez port/marinę w Ustce.

BUDŻET/ FINANSOWANIE

Podstawowymi narzędziami realizacji Programu mogą być:

- krajowe programy operacyjne na okres programowania 2014-2020 tj. PO Inteligentny Rozwój, PO Infrastruktura i Środowisko, PO Wiedza, Edukacja, Rozwój, PO Polska Cyfrowa, PO Pomoc Techniczna, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, PO Rybactwo i Morze,
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego 2014 – 2020,
- programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej,
- inne krajowe programy rozwoju.

W konsekwencji potencjalne źródła finansowania Strategii obejmują:

- środki Unii Europejskiej – fundusze strukturalne i inwestycyjne: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, Fundusz Spójności, Europejski Fundusz Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich, Europejski Fundusz Morski i Rybacki, Instrument „Łącząc Europę”,
- środki budżetu państwa – przewidziane na współfinansowanie projektów, jak i jako niezależne źródło finansowania,
- środki budżetów samorządów – wojewódzkich, powiatowych i gminnych – na współfinansowanie projektów lub jako niezależne źródło finansowania,
- inne środki publiczne – np. fundusze celowe,
- środki prywatne – np. środki pozyskane w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego.

SPÓJNOŚĆ PROGRAMU Z KRAJOWYMI I REGIONALNYMI DOKUMENTAMI PLANISTYCZNO – STRATEGICZNYMI

Spójność na poziomie celów opracowanego dokumentu Strategii rozwoju z najważniejszymi dokumentami planistyczno-strategicznymi: Strategią Rozwoju Kraju 2020, Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 i Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020, przedstawia poniższa tabela:

Tabela 3. Spójność Programu z krajowymi i regionalnymi dokumentami planistyczno-strategicznymi.

PROGRAM SEKTOROWY	STRATEGIA ROZWOJU KRAJU 2020	KONCEPCJA PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU 2030	STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO 2020
1. Poprawa zewnętrznej dostępności komunikacyjnej i transportowej obszaru funkcjonalnego.	I.7.2. Modernizacja i rozbudowa połączeń transportowych. III.3.4. Zwiększenie spójności terytorialnej. II.4.3. Zwiększanie mobilności zawodowej i przestrzennej.	1.2. Intensyfikacja powiązań funkcjonalnych pomiędzy głównymi węzłami sieci osadniczej w układzie krajowym i międzynarodowym. 2.1.2. Wzmocnienie powiązań transportowych Polski Wschodniej, Pomorza Środkowego i Polski Zachodniej z Polską Centralną i siecią głównych miast w kraju. 3.1.3. Poprawa dostępności ośrodków subregionalnych oraz obszarów wiejskich.	3. Atrakcyjna przestrzeń. 3.1.Sprawny system transportowy.
2. Poprawa jakości infrastruktury komunikacyjnej wewnątrz obszaru.	I.7.2. Modernizacja i rozbudowa połączeń transportowych. II.7.3. Udrożnienie obszarów miejskich.	2.2.1. Zwiększanie dostępności transportowej wewnątrz regionów. 2.2.3. Integracja przestrzenna i funkcjonalna obszarów wiejskich. 3.1.3. Poprawa dostępności ośrodków subregionalnych oraz obszarów wiejskich. 3.2.2. Poprawa dostępności wewnątrz obszarów funkcjonalnych z preferencją dla rozwoju transportu publicznego.	3. Atrakcyjna przestrzeń 3.1.Sprawny system transportowy.
3. Poprawa jakości komunikacji publicznej.	1.2. Usprawnienie komunikacji publicznej. II.7.1. Zwiększenie efektywności zarządzania w sektorze transportowym. II.7.3. Udrożnienie obszarów miejskich. III.2.1. Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych. III.2.2. Zwiększenie	2.2.1. Zwiększanie dostępności transportowej wewnątrz regionów. 2.2.3. Integracja przestrzenna i funkcjonalna obszarów wiejskich. 3.1.3. Poprawa dostępności ośrodków subregionalnych oraz obszarów wiejskich. 3.2.2. Poprawa dostępności wewnątrz obszarów funkcjonalnych z preferencją dla rozwoju transportu publicznego.	3. Atrakcyjna przestrzeń 3.1.Sprawny system transportowy.

	efektywności systemu świadczenia usług publicznych.		
4. Współpraca pomiędzy partnerami MOF.	III.3.3. Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmocnienia potencjału obszarów wiejskich.	2.2.1. Zwiększanie dostępności transportowej wewnątrz regionów. Ad 2.2. Regionalna integracja funkcjonalna, wspomaganie rozprzestrzeniania się procesów rozwojowych na obszary poza głównymi miastami oraz budowanie potencjału dla specjalizacji terytorialnej. 2.2.4. Wspomaganie rozwoju specjalizacji terytorialnej 3.1.3. Poprawa dostępności ośrodków subregionalnych oraz obszarów wiejskich. 3.2.2. Poprawa dostępności wewnątrz obszarów funkcjonalnych z preferencją dla rozwoju transportu publicznego.	2.2. Wysoki poziom kapitału społecznego.

Źródło: Opracowanie własne

Spójność na poziomie celów operacyjnych Strategii Rozwoju określimy także dla projektu dokumentu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego 2014-2020 (RPO WP).

IV. SPIS TABEL

Tabela 1. Cele operacyjne i zadania.....	87
Tabela 2. Zadania w ramach celów operacyjnych oraz wskaźniki i terminy realizacji Programu.	89
Tabela 3. Spójność Programu z krajowymi i regionalnymi dokumentami planistyczno-strategicznymi.....	93



SEKTOROWY PLAN DZIAŁAŃ

PRZESTRZEŃ PUBLICZNA



MIEJSKI OBSZAR
FUNKCJONALNY
SŁUPSKA

LISTOPAD 2014, WROCŁAW



SPIS TREŚCI

I. ANALIZA UWARUNKOWAŃ ROZWOJU MOF SŁUPSKA – PRZESTRZEŃ PUBLICZNA	97
II. ANALIZA SWOT	100
III. CELE ROZWOJOWE	102
BUDŻET/ FINANSOWANIE	107
SPÓJNOŚĆ PROGRAMU Z KRAJOWYMI I REGIONALNYMI DOKUMENTAMI PLANISTYCZNO – STRATEGICZNYMI	108
IV. SPIS TABEL	109

I. ANALIZA UWARUNKOWAŃ ROZWOJU MOF SŁUPSKA – PRZESTRZEŃ PUBLICZNA

Zgodnie z definicją prawną przestrzeń publiczna to obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjający nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na jego położenie oraz cechy funkcjonalno - przestrzenne. Jakość przestrzeni publicznej ma więc istotny wpływ na warunki życia. Przestrzeń publiczna stanowi istotny i wyjątkowy element zagospodarowania przestrzeni całego obszaru funkcjonalnego. Zagospodarowanie przestrzeni publicznej powinno być realizowane zgodnie z zasadami ładu przestrzennego, który jest głównym celem zagospodarowania przestrzennego na wszystkich poziomach planowania: krajowym, regionalnym, lokalnym i funkcjonalnym. Zgodnie z obowiązującą ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym pod pojęciem „ładu przestrzennego” należy rozumieć takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne. W hierarchii wartości społecznych ład przestrzenny nabiera rosnącego znaczenia. Staje się bowiem w coraz większym stopniu niezbywalnym elementem jakości życia i środowiska przyrodniczego, a także efektywności gospodarowania.¹

Realizacja polityki kształtowania przestrzeni publicznej MOF MS powinna być elementem realizacji polityki zagospodarowania przestrzennego całego obszaru. Nieuporządkowany system gospodarki przestrzennej wywołuje konkretne skutki w sferze społecznej i gospodarczej. Są nimi przede wszystkim problemy społeczne w postaci patologii, alienacji, frustracji i konfliktów wynikające z segregacji społecznej (zabudowa przedmieść bazująca na zamkniętych osiedlach pozbawionych przestrzeni publicznych przyjaznych mieszkańcom, terenów zielonych, dogodnego dostępu do dobrej jakości usług publicznych, degradacja śródmieść i wielkopłytytowych osiedli oraz popegeerowskich zespołów zabudowy wielorodzinnej).²

Coraz silniej jest odczuwane przestrzennie niedopasowanie oferty usług publicznych, w tym podstawowych usług publicznych, w szczególności w stosunku do zmieniających się w przestrzeni potrzeb demograficznych (z jednej strony rozproszenie grup społecznych, z drugiej nadmierny spadek popytu w szybciej starzejących się centrach miast).³

¹ Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

² Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

³ Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

Wyraźnie odczuwany jest również brak planowania na obszarach funkcjonalnych, zwłaszcza obszarach zurbanizowanych, co uniemożliwia koordynację rozwoju obszarów miejskich z rozwojem ich funkcjonalnego otoczenia.⁴

Wśród wyzwań strategicznych dla Województwa Pomorskiego, które są ściśle związane z kształtowaniem przestrzeni publicznych należy wskazać następujące:

- **Dostęp do usług publicznych.** Ograniczanie dysproporcji wewnątrz regionu i zapewnienie dostępu do dobrej jakości usług publicznych (m.in. edukacji, ochrony zdrowia, szerokopasmowego internetu, kultury oraz administracji), w tym do infrastruktury.
- **Zarządzanie przestrzenią.** Lepsze zarządzanie przestrzenią dla zmniejszenia presji na środowisko, poprawy bezpieczeństwa powodziowego, a także optymalnego wykorzystania potencjałów terytorialnych (przyrodniczego, krajobrazowego, kulturowego i gospodarczego) dla zapewnienia wysokiej jakości życia.

Jednym z najważniejszych narzędzi polityki zagospodarowania przestrzeni publicznych będą programy rewitalizacji terenów zdegradowanych oraz instrumenty planowania przestrzennego, w tym miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Wg danych GUS w 2012 roku 17,9% powierzchni MOF MS objętych było miejscowymi planami zagospodarowania przestrzeni.

Tabela 1. Powierzchnia gminy objęta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni gminy ogółem

Jednostka terytorialna	udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem			
	2009	2010	2011	2012
	%	%	%	%
POLSKA	25,6	26,5	27,2	27,9
WOJ. POMORSKIE	13,0	14,7	15,6	16,8
Powiat słupski	6,9	7,7	9,8	10,6
Miasto Ustka	41,8	41,9	41,9	61,5
Gmina Dębica Kaszubska	0,2	0,2	0,2	0,2
Gmina Kobylnica	19,2	22,8	27,8	29,1
Gmina Słupsk	12,8	12,8	20,8	20,8
Gmina Ustka	13,9	15,5	15,6	16,0
Miasto Słupsk	36,8	46,5	54,8	58,6
OF Miasta Słupsk	12,2	13,7	17,2	17,9

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

⁴ Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

Działania rewitalizacyjne mają przyczynić się do poprawy jakości życia mieszkańców obszaru zdegradowanego, odbudowy więzi społecznych, poprawy stanu środowiska naturalnego i kulturowego, ożywienia gospodarczego oraz przywrócenia ładu przestrzennego.

Choć obszary w mniejszym lub większym stopniu zdegradowane znajdują się na terenie wszystkich jednostek MOF Miasta Słupska (np. tereny byłych PGR-ów, obszary przemysłowe), procesem rewitalizacji objęto niewielką ich część. Najczęściej działania z zakresu rewitalizacji będąc elementem prowadzonej polityki przestrzennej i koncepcji zagospodarowania przestrzennego, sprowadzają się do działań budowlano-remontowych. W przypadku analizowanego obszaru spójną polityką samorządu w zakresie rewitalizacji dysponują miasta: Słupsk oraz Ustka. Na podstawie lokalnych planów rewitalizacji zaplanowano również działania w dwóch miejscowościach w Gminie Kobylnica.

Władza publiczna ponosi odpowiedzialność za racjonalne prowadzenie gospodarki przestrzennej. Bez publicznej kontroli zagospodarowania terenu nie jest możliwe racjonalne gospodarowanie przestrzenią, gwarantujące jej użytkownikom możliwość korzystania z jej walorów i eliminujące konflikty⁵. Szczególne znaczenie w obszarze MOF MS nabiera w kontekście procesów suburbanizacyjnych oraz na obszarach przybrzeżnych.

Najsilniejsze związki funkcjonalne ze Słupskiem występują w gminach bezpośredniej strefy podmiejskiej, tj. gminie Słupsk i Kobylnica. Obszar tych gmin stanowi miejsce migracji mieszkańców Słupska. Bariery w rozwoju może być brak spójności studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, a w dalszej kolejności także miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, szczególnie pod kątem zadbania o to, aby bilans trendów demograficznych i zapotrzebowania na nowe tereny do zabudowy był rozpatrywany w skali całego obszaru funkcjonalnego.

Zagrożeniem dla zrównoważonego rozwoju tych obszarów, jak również pasa nadmorskiego, może być częściowo niekontrolowana suburbanizacja. Niekontrolowany rozwój budownictwa powoduje rozwój rozproszonych form osadniczych. Koszty budowy infrastruktury technicznej w zabudowie rozproszonej są wyższe. Wyższe są także koszty utrzymania tej infrastruktury. Niekontrolowany rozwój budownictwa wpływa negatywnie na ład przestrzenny.

Współodpowiedzialność za zagospodarowanie przestrzenne obszarów przybrzeżnych, zgodnie z zasadą współwładztwa oraz subsydiarności, spoczywa na organach administracji państwowej (administracja centralna, w tym Urzędy Morskie) oraz samorządu terytorialnego wszystkich poziomów, na podstawie przyznanych im kompetencji.

Planowanie przestrzenne oraz kształtowanie przestrzeni publicznej w obszarze MOF MS powinno uwzględniać rozwój funkcji turystycznej i uzdrowiskowej. Ruch turystyczny skupia się głównie na Wybrzeżu Morza Bałtyckiego. Priorytetem powinno być dalsze wzmacnianie infrastruktury turystycznej na tym obszarze, a także rozwój infrastruktury i przestrzeni publicznej w oparciu o atrakcje i walory turystyczne pozostałych gmin. Istotne znaczenie posiadać będzie rozwój

⁵ Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

odpowiedniej infrastruktury turystycznej, w szczególności szlaków rowerowych, pieszych, parkingów, informacji turystycznej.

Konieczne jest także m. in. wdrożenie odpowiedniego systemu regulacji i decyzji, pozwalającego na kontrolowanie procesów suburbanizacji, planowanie na obszarach rozwojowych i stosowanie planowania funkcjonalnego, uwzględniającego również aspekt społeczny oraz ochronę krajobrazu kulturowego i przyrodniczego. W planowanych systemach regulacji i decyzji oraz monitoringu zjawisk przestrzennych utrzymana powinna zostać zasada uwzględniania aspektów ochrony środowiska.⁶

Realizacja spójnej polityki przestrzennej wymaga sprawnego zarządzania – w sposób skuteczny, efektywny i partnerski, poprzez coraz bardziej zintegrowane działania obejmujące cały obszar funkcjonalny oraz aktywną współpracę z mieszkańcami.

II. ANALIZA SWOT

PRZESTRZEŃ PUBLICZNA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Występowanie obszarów cennych przyrodniczo, wśród których należy wymienić szczególnie istotny dla całego regionu Słowiński Park Narodowy oraz Park Krajobrazowy „Dolina Słupi”, „Kraina w Kratę w Dolinie Rzeki Moszczeniczki” w tym Swołowo. Ponadto wysokie walory przyrodnicze posiada pas nadmorski. • Dostęp do Morza Bałtyckiego poprzez Ustkę i Gminę Ustka. • Wysoki % powierzchni objętej planami zagospodarowania przestrzennego. • Duże zasoby przestrzeni, w szczególności na terenie gmin wiejskich NOF MS. • Tworząca się strefa podmiejska Słupska na obszarze gminy Słupsk oraz Kobylnicy. • Wysokie wydatki inwestycyjne gmin na mieszkańca, świadczące o dynamizacji działań inwestycyjnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Występowanie obszarów zdegradowanych, które znajdują się na terenie wszystkich jednostek MOF Miasta Słupska (tereny byłych PGR-ów, obszary przemysłowe, centra miast Słupska i Ustki). • Zjawisko niekontrolowanej suburbanizacji w szczególności na obszarach gmin Słupsk, Kobylnica, Dębница Kaszubska oraz Ustka. • Brak w infrastrukturze zagospodarowania brzegu rzeki Słupi. • Niedostatecznie rozwinięta infrastruktura turystyczna (szlaki rowerowe, piesze, kajakowe). • Niska atrakcyjność inwestycyjna wybranych zdegradowanych lub ujętych w programach rewitalizacji obszarów. • Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia społecznego.

⁶ Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030



<ul style="list-style-type: none"> Rosnąca aktywność społeczna związana z wzrastającą liczbą organizacji pozarządowych. 	<ul style="list-style-type: none"> Degradacja zabudowy o wartości estetycznej i kulturowej np. zabudowy rybackiej, kamienic. Brak parków rekreacyjnych oraz niewystarczająca ilość placów zabaw dla dzieci, niewystarczająca ilość lub zdegradowana infrastruktura sportowa.
<p>SZANSE</p>	<p>ZAGROŻENIA</p>
<ul style="list-style-type: none"> Budowa kapitału społecznego, tożsamości regionalnej, a także zwiększenie partycypacji społecznej. 	<ul style="list-style-type: none"> Niedostateczna współpraca i koordynacja inicjatyw rozwojowych w obszarach funkcjonalnych, zarówno z przyczyn wewnętrznych, jak też braku odpowiednich regulacji zewnętrznych (np. regionalnych).

PODSUMOWANIE:

Cechą MOF MS jest występowanie obszarów cennych przyrodniczo, wśród których należy wymienić szczególnie istotny dla całego regionu Słowiński Park Narodowy oraz Park Krajobrazowy „Dolina Słupi”. Wrażliwość środowiska przyrodniczego MOF MS wymaga realizacji zrównoważonej polityki rozwoju. Ponadto ze względu na specyficzne cechy przestrzeni związane z położeniem nadmorskim realizacja polityki rozwoju MOF MS powinna być zintegrowana z planowaniem przestrzennym na poziomie krajowym i regionalnym. Poszczególne gminy powinny podejmować wspólne inicjatywy przeciwdziałające niekontrolowanej suburbanizacji. Wspólne planowanie przestrzenne powinno być ukierunkowane na optymalizację polityki inwestycyjnej samorządów MOF MS, w szczególności w zakresie rozwoju i modernizacji infrastruktury technicznej oraz turystycznej.

Jak pokazały badania związane z delimitacją, miasto Słupsk oddziałuje na otaczającą je przestrzeń, tworząc powiązania funkcjonalne. Wysoką dynamikę inwestycji budowlanych – oprócz gmin podmiejskich, notuje się również w pasie nadmorskim. Wymaga to od zarządzających MOF MS uzgadniania procesów planowania przestrzennego i realizację wspólnej polityki rozwoju – uwzględniającej zachodzące zmiany oraz powiązania funkcjonalne, np. związane z codziennym przemieszczaniem się ludności oraz odpowiedni rozwój infrastruktury technicznej i społecznej.

Poprawa jakości przestrzeni publicznej powinna być wspierana przez oddolne inicjatywy społeczne, dlatego szczególne znaczenie dla MOF MS powinny posiadać działania ukierunkowane na budowę kapitału społecznego, tożsamości regionalnej, a także zwiększenie partycypacji społecznej. KPZK 2030 wskazuje m. in., że niski poziom świadomości społecznej objawia się brakiem zainteresowania problemami gospodarki przestrzennej i skutkuje jej niską rangą społeczną. Wpływa to negatywnie na stanowienie prawa w sferze przestrzennej.

III. CELE ROZWOJOWE

Struktura planu została zbudowana w oparciu o elementy składowe wzajemnie sobie podległe w hierarchii ważności (cele i wynikające z nich zadania).

CEL GŁÓWNY: **ATRAKCYJNA PRZESTRZEŃ ŻYCIA**

UZASADNIENIE:

Cel obejmuje działania związane z kształtowaniem przestrzeni, w tym rewitalizację obiektów i obszarów zdegradowanych. Dotyczy podniesienia walorów estetycznych, przestrzennych i funkcjonalnych w celu poprawy jakości życia mieszkańców (infrastruktura sportowa, rekreacyjna i kulturalna). Ważne są także kompleksowe działania obejmujące rewitalizację społeczno-gospodarczą obiektów i obszarów miejskich oraz wiejskich pod kątem podniesienia walorów estetycznych, przestrzennych i funkcjonalnych oraz przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu. Cel ten obejmuje także działania realizowane na rzecz organizacji pozarządowych i przez organizacje pozarządowe, wspierające budowę społeczeństwa obywatelskiego i włączenie społeczeństwa w realizację polityki rozwoju.

Cele operacyjne wskazują kierunki postępowania na drodze osiągnięcia pożądanego rezultatu celów strategicznych. Cele strategiczne i wynikające z nich cele operacyjne przedstawiamy w poniższej tabeli:

Tabela 2. Cele operacyjne i zadania.

CEL OPERACYJNY	GRUPA ZADAŃ / ZADANIE
<p>1. Budowa, modernizacja i rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej i kulturalnej.</p> <p>Obejmuje rozwój i modernizację infrastruktury turystycznej i kulturalnej, w tym szlaków turystycznych (rowerowych, pieszych, kajakowych i samochodowych). Obejmuje również działania inwentaryzacyjne pod kątem potrzeb dla ruchu turystycznego (zejścia na plażę, parkingi, mała infrastruktura, oznakowanie, infrastruktura towarzysząca), koncepcje planistyczne dla nowych szlaków w celu powiązania ich w spójny i funkcjonalny system.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa i modernizacja szlaków turystycznych, w tym szlaków/ ścieżek rowerowych, pieszych, samochodowych, wodnych oraz istniejącej bazy turystycznej (w tym koncepcje planistyczne pod kątem powiązania funkcjonalnego obszaru z wykorzystaniem atrakcji turystycznych, wytyczenie, oznakowanie, mała infrastruktura turystyczna). 2. Budowa i modernizacja infrastruktury obiektów turystycznych i domów sanatoryjnych (infrastruktura hotelowa, gastronomiczna, paraturystyczna, w tym m. innymi budowa mariny/Centrum Żeglarstwa Ziemi Słupskiej w Ustce).



	<ol style="list-style-type: none"> 3. Budowa i modernizacja obiektów kultury o znaczeniu ponadlokalnym. 4. Wykorzystanie potencjału Muzeum Pomorza Środkowego w Słupsku (Słupskie Spichlerze Sztuki).
<p>2. Rozwój infrastruktury społecznej.</p> <p>Obejmuje działania związane z budową, rozbudową i modernizacją infrastruktury społecznej MOF MS.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa, rozbudowa, modernizacja infrastruktury edukacyjnej. 2. Budowa, rozbudowa modernizacja infrastruktury sportowej, zdrowotnej, kulturalnej i rekreacyjnej. 3. Przebudowa, modernizacja i adaptacja istniejących obiektów poszpitalnych na potrzeby społeczne, kulturalne, edukacyjne, itp. 4. Współpraca i tworzenie warunków dla zaspokajania potrzeb na obszarze gmin MOF MS w zakresie tworzenia i rozwijania miejsc opieki nad dziećmi, osobami niepełnosprawnymi i seniorami. 5. Rozwój sieci szerokopasmowego Internetu na terenie MOF MS.
<p>3. Kompleksowa rewitalizacja społeczno-gospodarcza obiektów/obszarów miejskich i wiejskich pod kątem podniesienia walorów estetycznych, przestrzennych i funkcjonalnych.</p> <p>Obejmuje działania, których celem jest przywracanie, odtwarzanie lub rozwijanie nowych funkcji dla obszarów zdegradowanych. Kompleksowa rewitalizacja oprócz działań związanych z poprawą jakości przestrzeni obejmuje działania wspierające rewitalizację społeczną.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Renowacja zabytków, rewitalizacja przestrzeni i tworzenie miejsc atrakcyjnych dla mieszkańców i turystów. 2. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów na terenie MOF MS, w tym rewitalizacja społeczna.
<p>4. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego.</p> <p>Obejmuje działania realizowane na rzecz organizacji pozarządowych i przez organizacje pozarządowe. Obejmuje w pierwszej kolejności</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wypracowanie spójnych zasad współpracy z organizacjami pozarządowymi do celów włączenia społeczeństwa do realizacji Strategii rozwoju miejskiego obszaru funkcjonalnego.



<p>rozpoznanie potrzeb trzeciego sektora i barier rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, a następnie integrację trzeciego sektora. Obszar funkcjonalny dążyć będzie do wypracowania spójnych zasad współpracy z organizacjami pozarządowymi, których celem będzie włączenie społeczeństwa do realizacji Strategii rozwoju miejskiego obszaru funkcjonalnego. Obejmować będzie także promocję postaw prospołecznych.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 2. Wsparcie aktywności społecznej poprzez wsparcie działalności organizacji pozarządowych (szkolenia, wsparcie realizacji zadań publicznych przez NGO). 3. Promocja postaw prospołecznych.
<p>5. Współpraca pomiędzy partnerami MOF MS.</p> <p>Obejmuje organizację i prowadzenie współpracy w ramach obszaru funkcjonalnego.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stworzenie struktur efektywnego zarządzania MOF MS, pełniącego funkcję lidera wspierającego rozwój i współpracę pomiędzy samorządami, biznesem i nauką. 2. Integracja planowania przestrzennego MOF MS.

Tabela 3. Zadania w ramach celów operacyjnych oraz wskaźniki i terminy realizacji Programu.

CEL OPERACYJNY	GRUPA ZADANIE	ZADAŃ/ PROPONOWANE REALIZACJI	WSKAŹNIKI TERMIN REALIZACJI
<p>1. Budowa, modernizacja i rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej i kulturalnej.</p>	<p>1. Budowa i modernizacja szlaków turystycznych, w tym szlaków/ ścieżek rowerowych, pieszych, samochodowych, wodnych oraz istniejącej bazy turystycznej (w tym koncepcje planistyczne pod kątem powiązania funkcjonalnego obszaru z wykorzystaniem atrakcji turystycznych; wytyczenie, oznakowanie, mała infrastruktura turystyczna).</p>	<p>⇒ Długość zmodernizowanych lub wybudowanych szlaków turystycznych ⇒ Liczba miejsc noclegowych ⇒ Liczba wydanych przewodników (map) turystycznych</p>	<p>Od 2014 r. na bieżąco</p>



	2. Budowa i modernizacja infrastruktury obiektów turystycznych i domów sanatoryjnych (infrastruktura hotelowa, gastronomiczna, paraturystyczna, w tym m. innymi budowa mariny/ Centrum Żeglarstwa Ziemi Słupskiej w Ustce).	⇒ Liczba zbudowanych/ zmodernizowanych obiektów ⇒ Wybudowane Centrum Żeglarstwa	Od 2014 r. na bieżąco
	3. Budowa i modernizacja obiektów kultury o znaczeniu ponadlokalnym	⇒ Liczba zbudowanych/ zmodernizowanych obiektów kultury o znaczeniu ponadlokalnym	Od 2015 r.
	4. Wykorzystanie potencjału Muzeum Pomorza Środkowego w Słupsku (Słupskie Spichlerze Sztuki).	⇒ Liczba inicjatyw/ przedsięwzięć	Od 2015 r.
2. Rozwój infrastruktury społecznej.	1. Budowa, rozbudowa, modernizacja infrastruktury edukacyjnej.	⇒ Liczba nowych, rozbudowanych/ zmodernizowanych obiektów infrastruktury edukacyjnej	Od 2014 r. na bieżąco
	2. Budowa, rozbudowa, modernizacja infrastruktury sportowej, zdrowotnej, kulturalnej i rekreacyjnej.	⇒ Liczba nowych, rozbudowanych/ zmodernizowanych obiektów infrastruktury sportowej, zdrowotnej, kulturalnej i rekreacyjnej	Od 2014 r. na bieżąco
	3. Przebudowa, modernizacja i adaptacja istniejących obiektów poszpitalnych na potrzeby społeczne, kulturalne, edukacyjne, itp. .	⇒ Liczba przebudowanych, zmodernizowanych i zaadoptowanych obiektów poszpitalnych na potrzeby społeczne, kulturalne, edukacyjne	Do 2020 r.
	4. Współpraca i tworzenie warunków dla zaspokajania potrzeb na obszarze gmin MOF MS w zakresie tworzenia i rozwijania miejsc	⇒ Liczba miejsc opieki nad dziećmi, osobami niepełnosprawnymi i seniorami	Od 2015 r. sukcesywnie



	opieki nad dziećmi, osobami niepełnosprawnymi i seniorami.		
	5. Rozwój sieci szerokopasmowego Internetu na terenie MOF MS.	⇒ Liczba mieszkańców przyłączonych do szerokopasmowego Internetu	Od 2015 r. etapami
3. Kompleksowa rewitalizacja społeczno-gospodarcza obiektów/obszarów miejskich i wiejskich pod kątem podniesienia walorów estetycznych, przestrzennych i funkcjonalnych.	1. Renowacja zabytków, rewitalizacja przestrzeni i tworzenie miejsc atrakcyjnych dla mieszkańców i turystów.	⇒ Powierzchnia i/lub liczba mieszkańców obszaru, dla którego opracowano program rewitalizacji ⇒ Liczba zabytków objętych programem ⇒ Wysokość środków finansowych przekazywanych z budżetu gminy na dofinansowanie zadań związanych z rewitalizacją (ochroną) zabytkowych obiektów	Od 2015 r. sukcesywnie
	2. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów na terenie MOF MS, w tym rewitalizacja społeczna	⇒ Powierzchnia obszaru objęta projektami rewitalizacji ⇒ Liczba podmiotów/ obiektów objętych projektami rewitalizacji ⇒ Liczba osób uczestniczących w działaniach miękkich, np. liczba uczestników szkoleń, kursów, działań aktywizujących związanych z rewitalizacją społeczną	Od 2015 r. etapami
4. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego.	1. Wypracowanie spójnych zasad współpracy z organizacjami pozarządowymi do celów włączenia społeczeństwa do realizacji strategii rozwoju obszaru funkcjonalnego.	⇒ Wypracowany system zasad ⇒ Liczba przedsięwzięć i inicjatyw na rzecz współpracy ⇒ Liczba organizacji pozarządowych objętych projektem	Od 2016 r.
	2. Wsparcie aktywności społecznej poprzez wsparcie działalności organizacji pozarządowych (szkolenia, wsparcie realizacji zadań publicznych przez NGO).	⇒ Liczba organizacji pozarządowych oraz osób, które skorzystały ze wsparcia	Od 2015 r. na bieżąco
	3. Promocja postaw prospołecznych.	⇒ Liczba projektów/ działań promocyjnych	Od 2015 r. na bieżąco



5. Współpraca pomiędzy partnerami MOF.	1. Stworzenie struktur efektywnego zarządzania MOF, pełniącego funkcję lidera wspierającego rozwój i współpracę pomiędzy samorządami, biznesem i nauką, itp.	⇒ Istniejąca struktura zarządzania MOF ⇒ Liczba podmiotów objętych strukturą zarządzania	Do 2015 r.
	2. Integracja planowania przestrzennego MOF.	⇒ Liczba projektów/ przedsięwzięć na rzecz planowania przestrzennego MOF MS	Od 2015 r. na bieżąco

Wskaźniki rezultatu:

- % powierzchni obszar MOF MS objętych planami zagospodarowania przestrzennego,
- powierzchnia obszaru MOF MS objęta przedsięwzięciami o charakterze rewitalizacji przestrzeni,
- liczba przedsięwzięć o charakterze rewitalizacji, które zrealizowane zostały we współpracy z organizacjami pozarządowymi.

BUDŻET/ FINANSOWANIE

Podstawowymi narzędziami realizacji Programu mogą być:

- krajowe programy operacyjne na okres programowania 2014-2020 tj. PO Inteligentny Rozwój, PO Infrastruktura i Środowisko, PO Wiedza, Edukacja, Rozwój, PO Polska Cyfrowa, PO Pomoc Techniczna, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, PO Rybactwo i Morze,
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego 2014 – 2020,
- programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej,
- inne krajowe programy rozwoju.

W konsekwencji potencjalne źródła finansowania Strategii obejmują:

- środki Unii Europejskiej – fundusze strukturalne i inwestycyjne: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, Fundusz Spójności, Europejski Fundusz Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich, Europejski Fundusz Morski i Rybacki, Instrument „Łącząc Europę”,
- środki budżetu państwa – przewidziane na współfinansowanie projektów, jak i jako niezależne źródło finansowania,
- środki budżetów samorządów – wojewódzkich, powiatowych i gminnych – na współfinansowanie projektów lub jako niezależne źródło finansowania,
- inne środki publiczne – np. fundusze celowe,
- środki prywatne – np. środki pozyskane w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego.

SPÓJNOŚĆ PROGRAMU Z KRAJOWYMI I REGIONALNYMI DOKUMENTAMI PLANISTYCZNO – STRATEGICZNYMI

Spójność na poziomie celów opracowanego dokumentu Strategii rozwoju z najważniejszymi dokumentami planistyczno-strategicznymi: Strategią Rozwoju Kraju 2020, Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 i Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020, przedstawia poniższa tabela:

Tabela 4. Spójność Programu z krajowymi i regionalnymi dokumentami planistyczno-strategicznymi.

PROGRAM SEKTOROWY	STRATEGIA ROZWOJU KRAJU 2020	KONCEPCJA PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU 2030	STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO 2020
1. Budowa, modernizacja i rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej i kulturalnej.	I.1.5. Zapewnienie ładu przestrzennego.	2.2. Regionalna integracja funkcjonalna, wspomaganie rozprzestrzeniania się procesów rozwojowych na obszary poza głównymi miastami oraz budowanie potencjału dla specjalizacji terytorialnej. 2.2.4. Wspomaganie rozwoju specjalizacji terytorialnej.	1.3. Unikatowa oferta turystyczna i kulturalna.
2. Rozwój infrastruktury społecznej.	I.1.5. Zapewnienie ładu przestrzennego. III.2.1. Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych.	2.2.2. Wspieranie rozwoju ośrodków subregionalnych. 2.3.2. Restrukturyzacja i rewitalizacja obszarów zdegradowanych i miast. 6. Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego.	2.2. Wysoki poziom kapitału społecznego.
3. Kompleksowa rewitalizacja społeczno-gospodarcza obiektów/obszarów miejskich i wiejskich pod kątem podniesienia walorów estetycznych, przestrzennych i funkcjonalnych.	I.1.5. Zapewnienie ładu przestrzennego. III.1.1. Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym.	2.1.5. Wspomaganie restrukturyzacji obszarów wiejskich. 2.2.3. Integracja przestrzenna i funkcjonalna obszarów wiejskich. 2.3.2. Restrukturyzacja i rewitalizacja obszarów zdegradowanych i miast. 6. Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego.	2.1. Wysoki poziom zatrudnienia. 2.2. Wysoki poziom kapitału społecznego.



4. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego.	I.3.2. Rozwój kapitału społecznego. III.1.1. Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym.		2. Aktywni mieszkańcy. 2.1. Wysoki poziom zatrudnienia. 2.2. Wysoki poziom kapitału społecznego.
5. Współpraca pomiędzy partnerami MOF.	III.3.3. Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmocnienia potencjału obszarów wiejskich.	2.2.1. Zwiększanie dostępności transportowej wewnątrz regionów. Ad 2.2. Regionalna integracja funkcjonalna, wspomaganie rozprzestrzeniania się procesów rozwojowych na obszary poza głównymi miastami oraz budowanie potencjału dla specjalizacji terytorialnej. 2.2.4. Wspomaganie rozwoju specjalizacji terytorialnej 3.1.3. Poprawa dostępności ośrodków subregionalnych oraz obszarów wiejskich. 3.2.2. Poprawa dostępności wewnątrz obszarów funkcjonalnych z preferencją dla rozwoju transportu publicznego.	2.2. Wysoki poziom kapitału społecznego.

Źródło: Opracowanie własne

IV. SPIS TABEL

Tabela 1. Powierzchnia gminy objęta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni gminy ogółem	98
Tabela 2. Cele operacyjne i zadania	102
Tabela 3. Zadania w ramach celów operacyjnych oraz wskaźniki i terminy realizacji Programu.	104
Tabela 4. Spójność Programu z krajowymi i regionalnymi dokumentami planistyczno-strategicznymi.....	108



SEKTOROWY PLAN DZIAŁAŃ

INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA I AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA



MIEJSKI OBSZAR
FUNKCJONALNY
SŁUPSKA

LISTOPAD 2014, WROCŁAW

SPIS TREŚCI

I. ANALIZA UWARUNKOWAŃ ROZWOJU MOF SŁUPSKA – INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA I AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA	113
II. ANALIZA SWOT	114
III. CELE ROZWOJOWE	116
BUDŻET/ FINANSOWANIE	121
SPÓJNOŚĆ PROGRAMU Z KRAJOWYMI I REGIONALNYMI DOKUMENTAMI PLANISTYCZNO – STRATEGICZNYMI	122
IV. SPIS TABEL	123



I. ANALIZA UWARUNKOWAŃ ROZWOJU MOF SŁUPSKA – INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA I AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA

Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego wskazuje, że województwie nie udało się w pełni zagospodarować potencjału wysokiej aktywności społecznej mieszkańców mierzonej m.in. liczbą organizacji pozarządowych względem wielkości populacji (4. miejsce w Polsce). Brakuje m.in. opartego na tym potencjale systemowego podejścia do realizacji wysokiej jakości usług dla osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym. Istniejące podmioty ekonomii społecznej wymagają kompleksowego wzmocnienia, gdyż obecny poziom ich profesjonalizacji i samodzielności organizacyjno-finansowej jest zbyt niski dla aktywizacji wymagających wsparcia grup społecznych i generowania nowych miejsc pracy.

Ponadto w życiu społecznym i gospodarczym województwa nie w pełni wykorzystywane są możliwości technologii cyfrowych. Główne przeszkody stanowią niedostatecznie rozwinięta i mocno zróżnicowana pod względem nasycenia przestrzennego infrastruktura sieci szerokopasmowej (największe deficyty występują na zachodzie regionu), a także wciąż skromna oferta w zakresie usług cyfrowych, m.in. w obszarze edukacji, administracji czy prowadzenia działalności gospodarczej. Brakuje też świadomej polityki rozwijającej kompetencje cyfrowe oraz kreującej popyt na takie usługi i technologie, które mogą mieć istotny wpływ na podnoszenie aktywności edukacyjnej, zawodowej, gospodarczej, kulturalnej i obywatelskiej mieszkańców.¹

Istotne znaczenie dla rozwoju i funkcjonowania infrastruktury społecznej, która w polityce społecznej występuje w dwóch układach: w roli instytucjonalnej i funkcjonalnej, są procesy demograficzne zachodzące w obrębie obszaru funkcjonalnego. Infrastruktura społeczna w postaci zespołu urządzeń publicznych zaspokaja potrzeby oświatowe i kulturalne ludności.

Najbliższe otoczenie Słupska będzie miejscem dynamicznych procesów demograficznych. W ślad za tym powinny nadążać procesy związane z rozwojem infrastruktury społecznej. Najsilniejsze związki funkcjonalne ze Słupskiem występują w gminach bezpośredniej strefy podmiejskiej, tj. gminie Słupsk i Kobylnica. Obszar tych gmin stanowi miejsce migracji mieszkańców Słupska. Bariery w rozwoju może być brak spójności studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, a w dalszej kolejności także miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, szczególnie pod kątem zadbania o to, aby bilans trendów demograficznych i zapotrzebowania na nowe tereny do zabudowy, a także funkcjonowania sfery społecznej był rozpatrywany w skali całego obszaru funkcjonalnego. Konieczne jest m. in. wdrożenie odpowiedniego systemu regulacji i decyzji, pozwalającego na kontrolowanie procesów suburbanizacji, planowanie na obszarach rozwojowych i stosowanie planowania funkcjonalnego, uwzględniającego również aspekt społeczny oraz ochronę krajobrazu kulturowego i przyrodniczego.

¹ Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020

Aby osiągnąć wyznaczone cele rozwoju, MOF MS powinien być sprawnie zarządzany – w sposób skuteczny, efektywny i partnerski, poprzez coraz bardziej zintegrowane działania obejmujące cały obszar funkcjonalny oraz aktywną współpracę z mieszkańcami. MOF MS wyróżniał się na tle kraju pod względem liczby organizacji pozarządowych przypadających na 10 000 mieszkańców. Najwyższą wartość tego wskaźnika odnotowano w gminie Dębница Kaszubska. Zarządzanie rozwojem wymaga nie tylko determinacji władzy publicznej, lecz także partnerskiego zaangażowania ze strony uczestników społeczeństwa obywatelskiego i większego otwarcia się instytucji publicznych na idee i rozwiązania płynące od obywateli.

II. ANALIZA SWOT

INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA I AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Duży ośrodek miejski Słupsk, będący centrum rozwoju społeczno-gospodarczego. • Pozytywne na tle kraju i podregionu słupskiego wskaźniki demograficzne. • Rosnąca aktywność społeczna związana z wzrastającą liczbą organizacji pozarządowych. • Znaczna dynamika budownictwa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Postępujący proces starzenia się społeczeństwa, który jest najintensywniejszy w miastach: Słupsk i Ustka. • Migracje zagraniczne. • Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia społecznego. • Niedostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy. • Spadek liczby urodzeń w obszarze funkcjonalnym. • Niewystarczająca ilość parkingów samochodowych i infrastruktury przyjaznej rowerzystom. • Ograniczone możliwości do przebranżawiania się zawodowego osób długotrwale bezrobotnych. • Niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego. • Degradacja zabudowy o wartości estetycznej i kulturowej np. zabudowy rybackiej, kamienic. • Brak parków rekreacyjnych oraz niewystarczająca ilość placów zabaw dla dzieci, niewystarczająca ilość lub zdegradowana infrastruktura sportowa. • Brak wystarczającej ilości żłobków.

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Przyciąganie nowych mieszkańców. • Rozwój społeczeństwa obywatelskiego. • Rozwój efektywniejszego systemu pomocy społecznej. • Aktywizacja zasobów pracy i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. • Zatrudnienie specjalistów w zakresie usług medycznych i rehabilitacyjnych w celu zapewnienia mieszkańcom MOF należytej opieki medycznej. • Budowa kapitału społecznego, tożsamości regionalnej, a także zwiększenie partycypacji społecznej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Niska skuteczność reform systemowych w kraju w zakresie polityki społecznej. • Nieefektywne wykorzystanie systemu edukacyjnego w zaspokajanie potrzeb rynku pracy i kreowania atrakcyjnego kapitału ludzkiego. • Nie w pełni wykorzystane w życiu społecznym i gospodarczym możliwości technologii cyfrowych.

PODSUMOWANIE:

Jak pokazały badania związane z delimitacją, miasto Słupsk oddziałuje na otaczającą je przestrzeń, tworząc powiązania funkcjonalne. Są one najsilniejsze z gminami sąsiadującymi z przestrzenią miejską. Pomimo, że Pomorze jest jednym z regionów kraju, które notuje jedne z najkorzystniejszych wskaźników demograficznych – to również w tej części Polski obserwuje się niekorzystne zmiany. Związane są one zarówno z procesami zachodzącymi wewnątrz obszaru funkcjonalnego, jak też oddziaływaniem dalszego otoczenia. W pierwszym wypadku związane są one z migracjami na otaczające miasto obszary wiejskie. Zjawisko to wpływa na przyspieszenie procesów takich jak starzenie się społeczeństwa w ośrodku miejskim oraz na dynamiczną zmianę liczby ludności w gminach wiejskich otaczających miasto. Wymaga to od zarządzających MOF MS uzgadniania procesów planowania przestrzennego i realizację wspólnej polityki rozwoju – uwzględniającej zachodzące zmiany oraz powiązania funkcjonalne, np. związane z codziennym przemieszczaniem się ludności oraz odpowiedni rozwój infrastruktury technicznej i społecznej. Powodem migracji poza obszar funkcjonalny są względy ekonomiczne, związane z poszukiwaniem pracy. Poziom bezrobocia w MOF MS w ciągu kilku lat nie uległ zmniejszeniu. Kolejnym problemem jest wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia społecznego. Przeciwdziałanie tym zjawiskom uzależnione jest od dynamiki procesów rozwojowych zachodzących zarówno w kraju, jak też na obszarze MOF MS. W ślad za prognozowanym rozwojem gospodarczym kraju, a także gospodarki MOF MS powinny iść reformy polityki społecznej. MOF MS powinien dążyć do poprawy efektywności kształcenia tworząc kadry dla lokalnej gospodarki, stąd niezwykle istotny jest rozwój szkolnictwa zawodowego o profilach dostosowanych do potrzeb lokalnego rynku pracy, a także powstanie Słupskiego Ośrodka Akademickiego kształcącego specjalistów dziedzin deficytowych i dominujących na Ziemi Słupskiej.

III. CELE ROZWOJOWE

Struktura planu została zbudowana w oparciu o elementy składowe wzajemnie sobie podległe w hierarchii ważności (cele i wynikające z nich zadania).

CEL GŁÓWNY: **OBZAR EFEKTYWNIIE ZARZĄDZANY**

UZASADNIENIE:

Efektywne, zintegrowane zarządzanie obszarem funkcjonalnym to jedno z największych wyzwań. Budowa struktur i właściwe ich funkcjonowanie wpłynąć będzie na efektywność realizacji kluczowych dla obszaru projektów. **Wyzwaniem będzie uspołecznienie procesu zarządzania rozwojem obszaru funkcjonalnego.** Podstawą działania będzie współpraca samorządów i podmiotów na terenie MOF MS, m. in. w zakresie wspólnego budowania oferty biznesowej, turystycznej, strategicznego planowania rozwoju, w tym również rozwoju infrastruktury społecznej. Cel ten obejmuje także działania realizowane na rzecz organizacji pozarządowych i przez organizacje pozarządowe, wspierające budowę społeczeństwa obywatelskiego i włączenie społeczeństwa w realizację polityki rozwoju.

Cele operacyjne wskazują kierunki postępowania na drodze osiągnięcia pożądanego rezultatu celów strategicznych. Cele strategiczne i wynikające z nich cele operacyjne przedstawiamy w poniższej tabeli:

Tabela 1. Cele operacyjne i zadania.

CEL OPERACYJNY	GRUPA ZADAŃ / ZADANIE
<p>1. Wsparcie rozwoju budownictwa mieszkaniowego.</p> <p>Obejmuje działania wspierające realizację projektów budownictwa mieszkaniowego.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wyznaczanie terenów pod budownictwo społeczne w planach zagospodarowania przestrzennego. 2. Wsparcie realizacji projektów budownictwa społecznego. 3. Budowa mieszkań socjalnych i komunalnych. 4. Uzbrojenie terenów pod mieszkalnictwo. 5. Remonty istniejących budynków mieszkalnych.



<p>2. Rozwój infrastruktury społecznej.</p> <p>Obejmuje działania związane z budową, rozbudową i modernizacją infrastruktury społecznej MOF MS.</p>	<ol style="list-style-type: none">1. Budowa, rozbudowa, modernizacja infrastruktury edukacyjnej.2. Budowa, rozbudowa modernizacja infrastruktury sportowej, zdrowotnej, kulturalnej i rekreacyjnej.3. Przebudowa, modernizacja i adaptacja istniejących obiektów poszpitalnych na potrzeby społeczne, kulturalne, edukacyjne, itp.4. Współpraca i tworzenie warunków dla zaspokajania potrzeb na obszarze gmin MOF MS w zakresie tworzenia i rozwijania miejsc opieki nad dziećmi, osobami niepełnosprawnymi i seniorami.5. Rozwój sieci szerokopasmowego Internetu na terenie MOF MS.
<p>3. Kompleksowa rewitalizacja społeczno-gospodarcza obiektów/obszarów miejskich i wiejskich pod kątem podniesienia walorów estetycznych, przestrzennych i funkcjonalnych.</p> <p>Obejmuje działania, których celem jest przywracanie, odtwarzanie lub rozwijanie nowych funkcji dla obszarów zdegradowanych. Kompleksowa rewitalizacja oprócz działań związanych z poprawą jakości przestrzeni obejmuje działania wspierające rewitalizację społeczną.</p>	<ol style="list-style-type: none">1. Renowacja zabytków, rewitalizacja przestrzeni i tworzenie miejsc atrakcyjnych dla mieszkańców i turystów.2. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów na terenie MOF MS, w tym rewitalizacja społeczna.
<p>4. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego.</p> <p>Obejmuje działania realizowane na rzecz organizacji pozarządowych i przez organizacje pozarządowe. Obejmuje w pierwszej kolejności rozpoznanie potrzeb trzeciego sektora i barier rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, a następnie integrację trzeciego sektora. Obszar funkcjonalny dążyć będzie do wypracowania spójnych zasad współpracy z organizacjami pozarządowymi, których celem będzie włączenie</p>	<ol style="list-style-type: none">1. Wypracowanie spójnych zasad współpracy z organizacjami pozarządowymi do celów włączenia społeczeństwa do realizacji Strategii rozwoju miejskiego obszaru funkcjonalnego.2. Wsparcie aktywności społecznej poprzez wsparcie działalności organizacji pozarządowych (szkolenia, wsparcie realizacji zadań publicznych przez NGO).

<p>społeczeństwa do realizacji Strategii rozwoju miejskiego obszaru funkcjonalnego. Obejmować będzie także promocję postaw prospołecznych.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 3. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym. 4. Integracja gmin MOF MS na wszystkich szczeblach współpracy. 5. Promocja postaw prospołecznych.
<p>5. Współpraca pomiędzy partnerami MOF MS.</p> <p>Obejmuje organizację i prowadzenie współpracy w ramach obszaru funkcjonalnego. Obejmuje oprócz działań organizacyjnych także wspólny marketing regionalny oraz działalność lobbującą na rzecz wspólnych dla obszaru funkcjonalnego celów rozwojowych.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stworzenie struktur efektywnego zarządzania MOF MS, pełniącego funkcję lidera wspierającego rozwój i współpracę pomiędzy samorządami, biznesem i nauką. 2. Integracja planowania przestrzennego MOF MS. 3. Intensyfikacja współpracy z otoczeniem, w szczególności z Koszalinem oraz JST z obszaru powiatów słupskiego, lęborskiego, bytowskiego, sławieńskiego.

Tabela 2. Zadania w ramach celów operacyjnych oraz wskaźniki i terminy realizacji Programu.

CEL OPERACYJNY	GRUPA ZADANIE	ZADAŃ/ PROPONOWANE WSKAŹNIKI REALIZACJI	TERMIN REALIZACJI
1. Wsparcie rozwoju budownictwa mieszkaniowego.	1. Wyznaczanie terenów pod budownictwo społeczne w planach zagospodarowania przestrzennego.	⇒ Powierzchnia terenów przeznaczona pod budownictwo społeczne	Lata 2015-2016
	2. Wsparcie realizacji projektów budownictwa społecznego.	⇒ Liczba projektów związanych z budownictwem społecznym ⇒ Powierzchnia mieszkań przypadająca na mieszkańca (wzrost/spadek)	Od 2016 r. sukcesywnie
	3. Budowa mieszkań socjalnych i komunalnych.	⇒ Liczba projektów związanych z budownictwem socjalnym i komunalnym ⇒ Liczba mieszkań socjalnych i komunalnych	Od 2016 r. sukcesywnie
	4. Uzbrojenie terenów pod mieszkalnictwo.	⇒ Powierzchnia uzbrojonych terenów pod mieszkalnictwo ⇒ Długość nowopowstałego uzbrojenia	Od 2016 r. sukcesywnie



	5. Remonty istniejących budynków mieszkalnych	⇒ Liczba wyremontowanych budynków	Od 2015 na bieżąco
2. Rozwój infrastruktury społecznej.	1. Budowa, rozbudowa, modernizacja infrastruktury edukacyjnej.	⇒ Liczba nowych, rozbudowanych/zmodernizowanych obiektów infrastruktury edukacyjnej	Od 2014 r. na bieżąco
	2. Budowa, rozbudowa, modernizacja infrastruktury sportowej, zdrowotnej, kulturalnej i rekreacyjnej .	⇒ Liczba nowych, rozbudowanych/zmodernizowanych obiektów infrastruktury sportowej, zdrowotnej, kulturalnej i rekreacyjnej	Od 2014 r. na bieżąco
	3. Przebudowa, modernizacja i adaptacja istniejących obiektów poszpitalnych na potrzeby społeczne, kulturalne, edukacyjne, itp. .	⇒ Liczba przebudowanych, zmodernizowanych i zaadoptowanych obiektów poszpitalnych na potrzeby społeczne, kulturalne, edukacyjne	Do 2020 r.
	4. Współpraca i tworzenie warunków dla zaspokajania potrzeb na obszarze gmin MOF MS w zakresie tworzenia i rozwijania miejsc opieki nad dziećmi, osobami niepełnosprawnymi i seniorami.	⇒ Liczba miejsc opieki nad dziećmi, osobami niepełnosprawnymi i seniorami	Od 2015 r. sukcesywnie
	5. Rozwój sieci szerokopasmowego Internetu na terenie MOF MS.	⇒ Liczba mieszkańców przyłączonych do szerokopasmowego Internetu	Od 2015 r. etapami
3. Kompleksowa rewitalizacja społeczno-gospodarcza obiektów/obszarów miejskich i wiejskich pod kątem podniesienia walorów estetycznych, przestrzennych i funkcjonalnych.	1. Renowacja zabytków, rewitalizacja przestrzeni i tworzenie miejsc atrakcyjnych dla mieszkańców i turystów.	⇒ Powierzchnia i/lub liczba mieszkańców obszaru, dla którego opracowano program rewitalizacji ⇒ Liczba zabytków objętych programem ⇒ Wysokość środków finansowych przekazywanych z budżetu gminy na dofinansowanie zadań związanych z rewitalizacją (ochroną) zabytkowych obiektów	Od 2015 r. sukcesywnie
	2. Rewitalizacja zdegradowanych	⇒ Powierzchnia obszaru objęta	Od 2015 r. etapami



	obszarów na terenie MOF MS, w tym rewitalizacja społeczna	<p>projektami rewitalizacji</p> <p>⇒ Liczba podmiotów/ obiektów objętych projektami rewitalizacji</p> <p>⇒ Liczba osób uczestniczących w działaniach miękkich, np. liczba uczestników szkoleń, kursów, działań aktywizujących związanych z rewitalizacją społeczną</p>	
4. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego.	1. Wypracowanie spójnych zasad współpracy z organizacjami pozarządowymi do celów włączenia społeczeństwa do realizacji strategii rozwoju obszaru funkcjonalnego.	<p>⇒ Wypracowany system zasad</p> <p>⇒ Liczba przedsięwzięć i inicjatyw na rzecz współpracy</p> <p>⇒ Liczba organizacji pozarządowych objętych projektem</p>	Od 2016 r.
	2. Wsparcie aktywności społecznej poprzez wsparcie działalności organizacji pozarządowych (szkolenia, wsparcie realizacji zadań publicznych przez NGO).	⇒ Liczba organizacji pozarządowych oraz osób, które skorzystały ze wsparcia	Od 2015 r. na bieżąco
	3. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym.	⇒ Liczba osób, które skorzystały z działań aktywizacji	Od 2015 r. na bieżąco
	4. Integracja gmin MOF na wszystkich szczeblach współpracy.	<p>⇒ Liczba przedsięwzięć i inicjatyw integracyjnych</p> <p>⇒ Liczba podmiotów objętych projektem integracyjnym</p>	Od 2015 r. na bieżąco
	5. Promocja postaw prospołecznych.	⇒ Liczba projektów/ działań promocyjnych	Od 2015 r. na bieżąco
5. Współpraca pomiędzy partnerami MOF.	1. Stworzenie struktur efektywnego zarządzania MOF, pełniącego funkcję lidera wspierającego rozwój i współpracę pomiędzy samorządami, biznesem i nauką, itp.	<p>⇒ Istniejąca struktura zarządzania MOF</p> <p>⇒ Liczba podmiotów objętych strukturą zarządzania</p>	Do 2015 r.
	2. Integracja planowania przestrzennego MOF.	⇒ Liczba projektów/ przedsięwzięć na rzecz planowania przestrzennego MOF MS	Od 2015 r. na bieżąco

	<p>3. Intensyfikacja współpracy z otoczeniem, w szczególności z Koszalinem oraz JST z obszaru powiatów słupskiego, lęborskiego, bytowskiego, sławieńskiego.</p>	<p>⇒ Liczba i wartość projektów/działań</p>	<p>Od 2015 r. na bieżąco</p>
--	---	---	------------------------------

Wskaźniki rezultatu:

- liczba osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym korzystających z usług społecznych,
- liczba osób/rodzin oczekujących na przydział mieszkań socjalnych,
- liczba osób korzystających z nowo powstałej lub zmodernizowanej infrastruktury społecznej,
- liczba organizacji pozarządowych,
- liczba przedsięwzięć związanych z rewitalizacją terenów zdegradowanych, zrealizowanych przy współudziale organizacji pozarządowych.

BUDŻET/ FINANSOWANIE

Podstawowymi narzędziami realizacji Programu mogą być:

- krajowe programy operacyjne na okres programowania 2014-2020 tj. PO Inteligentny Rozwój, PO Infrastruktura i Środowisko, PO Wiedza, Edukacja, Rozwój, PO Polska Cyfrowa, PO Pomoc Techniczna, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, PO Rybactwo i Morze,
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego 2014 – 2020,
- programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej,
- inne krajowe programy rozwoju.

W konsekwencji potencjalne źródła finansowania Strategii obejmują:

- środki Unii Europejskiej – fundusze strukturalne i inwestycyjne: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, Fundusz Spójności, Europejski Fundusz Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich, Europejski Fundusz Morski i Rybacki, Instrument „Łącząc Europę”,
- środki budżetu państwa – przewidziane na współfinansowanie projektów, jak i jako niezależne źródło finansowania,

- środki budżetów samorządów – wojewódzkich, powiatowych i gminnych – na współfinansowanie projektów lub jako niezależne źródło finansowania,
- inne środki publiczne – np. fundusze celowe,
- środki prywatne – np. środki pozyskane w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego.

SPÓJNOŚĆ PROGRAMU Z KRAJOWYMI I REGIONALNYMI DOKUMENTAMI PLANISTYCZNO – STRATEGICZNYMI

Spójność na poziomie celów opracowanego dokumentu Strategii rozwoju z najważniejszymi dokumentami planistyczno-strategicznymi: Strategią Rozwoju Kraju 2020, Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 i Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020, przedstawia poniższa tabela:

Tabela 3. Spójność Programu z krajowymi i regionalnymi dokumentami planistyczno-strategicznymi.

PROGRAM SEKTOROWY	STRATEGIA ROZWOJU KRAJU 2020	KONCEPCJA PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU 2030	STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO 2020
1. Wsparcie rozwoju budownictwa mieszkaniowego.	I.1.5. Zapewnienie ładu przestrzennego.	2.1.4. Wspomaganie procesów koncentracji urbanizacji w miastach średnich i wybranych małych. 2.3.2. Restrukturyzacja i rewitalizacja obszarów zdegradowanych i miast. 6. Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego.	2.2. Wysoki poziom kapitału społecznego.
2. Rozwój infrastruktury społecznej.	I.1.5. Zapewnienie ładu przestrzennego. III.2.1. Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych.	2.2.2. Wspieranie rozwoju ośrodków subregionalnych. 2.3.2. Restrukturyzacja i rewitalizacja obszarów zdegradowanych i miast. 6. Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego.	2.2. Wysoki poziom kapitału społecznego.
3. Kompleksowa rewitalizacja społeczno-gospodarcza obiektów/obszarów miejskich i wiejskich pod kątem podniesienia walorów estetycznych, przestrzennych i funkcjonalnych.	I.1.5. Zapewnienie ładu przestrzennego. III.1.1. Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym.	2.1.5. Wspomaganie restrukturyzacji obszarów wiejskich. 2.2.3. Integracja przestrzenna i funkcjonalna obszarów wiejskich. 2.3.2. Restrukturyzacja i rewitalizacja obszarów zdegradowanych i miast. 6. Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego.	2.1. Wysoki poziom zatrudnienia. 2.2. Wysoki poziom kapitału społecznego.



4. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego.	I.3.2. Rozwój kapitału społecznego. III.1.1.1. Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym.		2. Aktywni mieszkańcy. 2.1. Wysoki poziom zatrudnienia. 2.2. Wysoki poziom kapitału społecznego.
5. Współpraca pomiędzy partnerami MOF.	III.3.3. Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmocnienia potencjału obszarów wiejskich.	2.2.1. Zwiększanie dostępności transportowej wewnątrz regionów. Ad 2.2. Regionalna integracja funkcjonalna, wspomaganie rozprzestrzeniania się procesów rozwojowych na obszary poza głównymi miastami oraz budowanie potencjału dla specjalizacji terytorialnej. 2.2.4. Wspomaganie rozwoju specjalizacji terytorialnej 3.1.3. Poprawa dostępności ośrodków subregionalnych oraz obszarów wiejskich. 3.2.2. Poprawa dostępności wewnątrz obszarów funkcjonalnych z preferencją dla rozwoju transportu publicznego.	2.2. Wysoki poziom kapitału społecznego.

Źródło: Opracowanie własne

IV. SPIS TABEL

Tabela 1. Cele operacyjne i zadania.....	116
Tabela 2. Zadania w ramach celów operacyjnych oraz wskaźniki i terminy realizacji Programu.	118
Tabela 3. Spójność Programu z krajowymi i regionalnymi dokumentami planistyczno-strategicznymi.....	122



SEKTOROWY PLAN DZIAŁAŃ

GOSPODARKA I TURYSTYKA



MIEJSKI OBSZAR
FUNKCJONALNY
SŁUPSKA

LISTOPAD 2014, WROCŁAW



SPIS TREŚCI

I. ANALIZA UWARUNKOWAŃ ROZWOJU MOF SŁUPSKA – GOSPODARKA I TURYSTYKA	127
II. ANALIZA SWOT	130
III. CELE ROZWOJOWE	134
BUDŻET/ FINANSOWANIE	144
SPÓJNOŚĆ PROGRAMU Z KRAJOWYMI I REGIONALNYMI DOKUMENTAMI PLANISTYCZNO – STRATEGICZNYMI	145
IV. SPIS TABEL	148



I. ANALIZA UWARUNKOWAŃ ROZWOJU MOF SŁUPSKA – GOSPODARKA I TURYSTYKA

Gospodarka MOF MS opiera się na małych i średnich przedsiębiorstwach oraz wysokim, w porównaniu do innych regionów Polski, poziomie indywidualnej przedsiębiorczości. Wskaźniki rozwoju gospodarczego wyróżniają obszar funkcjonalny na tle Pomorza Środkowego. Gospodarka obszaru funkcjonalnego jest silnie związana z lokalnym potencjałem. Obserwuje się znaczne zróżnicowanie profilu gospodarczego. Ważną rolę pełni gospodarka morską, przemysł przetwórczy, spożywczy, przemysł lekki, motoryzacyjny, drzewny oraz rolnictwo.

Miasto Słupsk i jego obszar funkcjonalny są miejscem skupiania zasobów kapitału ludzkiego na obszarze Pomorza Środkowego, co przyczynia się do wzrostu konkurencyjności w skali regionalnej. Zarówno przestrzeń bezpośredniego otoczenia Słupska, jak też dalsze otoczenie, np. powiaty bytowski, sławieński oraz cały obszar powiatu słupskiego, tworzą zaplecze kapitału ludzkiego dla procesów gospodarczych zachodzących najdynamiczniej w obrębie obszaru funkcjonalnego.

Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 w odniesieniu do sfery gospodarczej wymienia następujące trendy i uwarunkowania zewnętrzne rozwoju:

Trendy i uwarunkowania GLOBALNE

- Wzrost międzynarodowych powiązań gospodarczych, naukowych i technologicznych oraz rosnące znaczenie korporacji ponadnarodowych i innych podmiotów niepaństwowych o zasięgu globalnym oraz sieciowych społeczności internetowych.
- Niepewność sytuacji na rynkach i przesuwanie się centrum gospodarczego świata do Azji.
- Rosnące tempo zmian technologicznych oraz przyrost zasobów wiedzy i informacji, którym towarzyszy zmiana postaw społecznych, a także struktury gospodarki (rozwój nowych branż) i rynku pracy (popyt na nowe umiejętności i kompetencje).
- Postępująca koncentracja potencjału gospodarczego i ludnościowego w metropoliach.

Trendy i uwarunkowania EUROPEJSKIE (w tym bałtyckie)

- Niekorzystne perspektywy wzrostu gospodarczego wynikające z niestabilności finansów publicznych oraz kryzysu w strefie euro.
- Uzależnienie UE od dostaw surowców energetycznych, a także brak wspólnego rynku energetycznego.
- Nasilające się działania legislacyjne UE na rzecz zwiększenia efektywności wykorzystania zasobów oraz energii, zmniejszenia emisji CO₂ i zwiększenia znaczenia energii odnawialnej.
- Niekorzystne zmiany struktury demograficznej, a także wzrost popytu na usługi zdrowotne, opiekuńcze oraz czasu wolnego w związku z wydłużaniem się i zmianą stylu życia.

- Koncentracja silnych ośrodków naukowych i innowacyjnych oraz ponadnarodowych klastrów w Regionie Morza Bałtyckiego.

Trendy i uwarunkowania KRAJOWE

- Ponadprzeciętny w warunkach europejskich wzrost gospodarczy oraz wzrost inwestycji publicznych, w dużej mierze współfinansowanych ze środków unijnych.
- Brak spójnego i sprawnego systemu transportowego i energetycznego, zintegrowanego z systemem europejskim.
- Konieczność realizacji ustaleń pakietu klimatyczno-energetycznego oraz innych zobowiązań wynikających z traktatu akcesyjnego i dyrektyw UE.
- Utrwalająca się koncentracja wzrostu i potencjału gospodarczego w kilku województwach, mimo ograniczania dysproporcji w zakresie wyposażenia infrastrukturalnego między regionami.
- Fiskalne, prawne i systemowe bariery rozwoju gospodarki, zwłaszcza sektora MŚP.
- Niska skuteczność polityki innowacyjnej i morskiej.

Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 podkreśla, że Pomorskie nie należy do kluczowych polskich regionów przyciągających duże inwestycje gospodarcze. Decydują o tym czynniki natury infrastrukturalnej, instytucjonalnej, wizerunkowej, jak też chłonność rynku, dostępność wykwalifikowanych pracowników, a także rosnąca konkurencja ze strony innych regionów i państw. Istotną barierą rozwojową regionu jest utrzymujący się niedostateczny poziom zatrudnienia mieszkańców. Przekłada się to na znaczną populację biernych zawodowo i wysoki poziom bezrobocia. System edukacyjny (na wszystkich jego poziomach) nie jest dotychczas efektywnie wykorzystany i zaangażowany w zaspokajanie potrzeb rynku pracy i kreowanie atrakcyjnego kapitału ludzkiego. Procesy społeczne i gospodarcze, w tym poziom aktywności zawodowej i społecznej mieszkańców regionu, są ograniczone m.in. poprzez nieefektywnie funkcjonujący system transportowy.¹

Ponadto zagrożeniem dla procesów rozwojowych zachodzących na obszarze MOF MS mogą być niekorzystne uwarunkowania demograficzne. Są nimi w szczególności odpływ młodych do dynamiczniej rozwijających się aglomeracji, niskie wskaźniki urodzeń oraz postępujący proces starzenia się społeczeństwa. Decyzje migracyjne w największym stopniu uwarunkowane są czynnikami natury ekonomicznej. MOF MS charakteryzuje się ciągle wysokimi wskaźnikami bezrobocia na tle kraju. Odnotowano również spadek liczby podmiotów gospodarczych oraz liczby osób prowadzących działalność gospodarczą. W branży turystycznej nie odnotowano wzrostu liczby udzielonych noclegów.

Ważnym zadaniem zarządzających MOF MS powinno być wspieranie powiązań gospodarczych oraz wsparcie tworzenia i umacnianie specjalizacji regionu w określonych branżach, dziedzinach, w tym

¹ Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020



inteligentnych specjalizacjach. Niewątpliwym atutem MOF MS jest działalność Słupskiego Inkubatora Technologicznego (SIT), który zlokalizowany jest w mieście Słupsk na terenie Słupskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Inkubator posiadający nowoczesne zaplecze w postaci Pracowni Automatyki, Robotyki i Systemów Wizyjnych wspiera rozwój nowoczesnej gospodarki w regionie opartej o innowacje i energie odnawialne. SIT to miejsce, w którym stwarzane są możliwości dla rozwoju Start-up'ów i powstawania nowych podmiotów gospodarczych.

Podniesienie atrakcyjności inwestowania wymaga zapewnienia inwestorom odpowiednich kadr. Kształcenie akademickie powinno być dostosowane do potrzeb miejscowego rynku pracy. Rozwój ośrodka akademickiego podniósłby ponadto rangę ośrodka miejskiego Słupsk i otworzył region na młodych.

W odpowiedzi na potrzeby przedsiębiorców i przeobrażeń związanych z tworzącą się nowoczesną gospodarką niezwyklej wagi jest podjęcie zadań związanych ze wzmocnieniem i rozwojem edukacji zawodowej i wyższej inżynierskiej, przy wykorzystaniu zasobów SIT w postaci pracowni automatyki, robotyki i systemów wizyjnych oraz tworzonej pracowni OZE. Konieczne są także działania mające na celu wzmocnienie systemu infrastruktury edukacyjnej, naukowej oraz IT. Wpłynie to pozytywnie na poprawę konkurencyjności firm zlokalizowanych w MOF MS oraz zwiększy atrakcyjność inwestycyjną.

Kształcenie kadr dla gospodarki MOF MS, podobnie jak poprawa drożności komunikacyjnej i logistycznej wpłynie na poprawę atrakcyjności inwestowania oraz konkurencyjność firm działających na tym obszarze. Ocena atrakcyjności inwestycyjnej związana jest m. in. z analizą dostępności transportowej. W tym aspekcie kluczowe wydają się być inwestycje budowy drogi szybkiego ruchu S6 oraz modernizacja portu w Ustce. Kluczowe będą także inwestycje uzupełniające wewnątrz obszaru funkcjonalnego, poprawiające dostępność terenów inwestycyjnych, portu w Ustce oraz kurortów nadmorskich.

O atrakcyjności inwestycyjnej decyduje także dostępność terenów inwestycyjnych. MOF MS dysponuje zasobem takich terenów objętych statusem Słupskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Tereny te pod względem wielkości (w jednym kawałku od 9 ha do 82 ha) i potencjału stanowią strategiczne obszary inwestycyjne województwa pomorskiego i całego Pomorza. Zlokalizowane są w korytarzu dróg krajowych nr 6 i 21. Strefa oferuje ulgi w podatku dochodowym dla inwestorów strefowych, natomiast miasta i gminy dodatkowo oferują ulgi w podatku od nieruchomości.

Niezbędne jest podejmowanie bieżących działań związanych z przygotowaniem tych terenów dla wybranych inwestycji i uzbrojenie ich w niezbędną infrastrukturę techniczną i komunikacyjną. Przyciąganie nowych inwestycji zaowocuje tworzeniem nowych miejsc pracy.

Na zwiększenie konkurencyjności firm działających w MOF MS oraz atrakcyjności inwestycyjnej wpływ może mieć otwarcie się na Morze Bałtyckie oraz prognozowana intensyfikacja powiązań gospodarczych w regionie Morza Bałtyckiego.

Położenie nadmorskie oprócz specyficznych uwarunkowań związanych z zagospodarowaniem przestrzennym wpływa na rozwój gospodarczy. Szczególne miejsce na mapie gospodarczej MOF MS posiada nadmorski kurort Ustka. Położenie nadmorskie determinuje rozwój funkcji turystycznej, która posiada duże znaczenie w gospodarce MOF MS. Port w Ustce powinien ponadto stać się

ważnym węzłem komunikacyjnym, umożliwiającym integrację różnych form transportu (transport drogowy, kolejowy, morski). Ustka to również uzdrowisko. Dzięki walorom uzdrowskim możliwe jest rozwijanie oferty turystycznej także poza sezonem wakacyjnym.

Port w Ustce powinien być „oknem na świat” dla przedsiębiorców z obszaru funkcjonalnego oraz spoza niego. Port w Ustce jest węzłem transportowym, powiązany z dalszym otoczeniem poprzez drogi kołowe, linię kolejową, rzekę Słupię, a także poprzez morskie drogi wodne. Warunkiem funkcjonowania i rozwoju portu morskiego w Ustce jest budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury zapewniającej dostęp do portu oraz infrastruktury portowej. „Otwarcie się na Morze Bałtyckie” MOF MS sprzyjać będzie prognozowana intensyfikacja powiązań gospodarczych w regionie Morza Bałtyckiego. W wyniku inwestycji w sieć drogową oraz kolejową w kraju ulegnie zmianie dostępność portu w Ustce. Zmiana ta dotyczyć będzie przede wszystkim poszerzenia obszaru dostępności drogowej portu w Ustce.

Obszar funkcjonalny posiada silnie rozwiniętą funkcję turystyczną na obszarze gmin nadmorskich. Walory przyrodnicze oraz kulturowe umożliwiają dalszy rozwój turystyki i rozwój atrakcyjnych produktów turystycznych. Poprawa dostępności drogowej zwiększy konkurencyjność nadmorskich kurortów. „Otwarcie się na Morze Bałtyckie” pozytywnie wpłynie na wykorzystanie potencjału turystycznego. Na obszarze MOF MS niezbędne są inwestycje poprawiające infrastrukturę turystyczną oraz wspólne przedsięwzięcia o charakterze promocyjno-informacyjnym.

Ruch turystyczny skupia się głównie na Wybrzeżu Morza Bałtyckiego. Priorytetem powinno być dalsze wzmacnianie jakości oferty turystycznej na tym obszarze oraz jednoczesne kształtowanie oferty turystycznej w oparciu o atrakcje i walory turystyczne pozostałych gmin. Istotne znaczenie posiadać będzie rozwój odpowiedniej infrastruktury turystycznej, w szczególności szlaków rowerowych, pieszych, parkingów, informacji turystycznej.

Aby osiągnąć wyznaczone cele rozwoju, MOF MS powinien być sprawnie zarządzany – w sposób skuteczny, efektywny i partnerski, poprzez coraz bardziej zintegrowane działania obejmujące cały obszar funkcjonalny oraz aktywną współpracę z mieszkańcami.

II. ANALIZA SWOT

GOSPODARKA I TURYSTYKA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> Wysoki poziom indywidualnej przedsiębiorczości oraz duża liczba podmiotów gospodarczych. Działalność Pomorskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. 	<ul style="list-style-type: none"> Słabo wykorzystany potencjał gospodarczy, transportowy, logistyczny i turystyczny Portu Morskiego Ustka. Niski poziom dochodów mieszkańców.



- | | |
|--|---|
| <ul style="list-style-type: none">• Działalność Słupskiego Inkubatora Technologicznego.• Istniejące porty w Ustce i w Rowach oraz przystanie morskie.• Wysoka rozpoznawalność turystyczna obszaru nadmorskiego (Ustka i gmina Ustka, Słowiński Park Narodowy) oraz istniejące produkty turystyczne.• Duże znaczenie turystyki w gospodarce obszaru funkcjonalnego w gminach nadmorskich.• Rosnące dochody własne gmin.• Wysokie wydatki inwestycyjne gmin na mieszkańca, świadczące o dynamizacji działań inwestycyjnych• Położenie w pasie drogi krajowej numer 6 pomiędzy Szczecinem i Gdańskiem (docelowo S6).• Korzystne warunki naturalne dla rozwoju energetyki odnawialnej.• Wysoki % powierzchni objętej planami zagospodarowania przestrzennego.• Przebieg linii kolejowej, łączącej obszar funkcjonalny z dużymi miastami w Polsce (powiązane transportowe dzięki dostępowi do magistralnej trasy kolejowej Gdańsk – Stargard Szczeciński).• Budowa małej obwodnicy Słupska, która poprawi komunikację w MOF na linii północ-południe. | <ul style="list-style-type: none">• Sezonowość turystyki.• Niedostatecznie rozwinięta infrastruktura turystyczna (szlaki rowerowe, piesze, kajakowe).• Znaczny odsetek bezrobotnych, w tym problem bezrobocia długotrwałego.• Niska atrakcyjność inwestycyjna wybranych zdegradowanych lub ujętych w programach rewitalizacji obszarów.• Brak perspektyw dla młodych ludzi. Niedostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy (zarówno na poziomie szkół zawodowych i wyższych w obszarze MOF MS).• Brak drogi ekspresowej w kierunku południowym aktywizującej gospodarczo MOF Słupska oraz zachodnią ścianę województwa pomorskiego. Niedostateczny stan infrastruktury drogowej i kolejowej.• Ograniczenie roli transportu kolejowego w przewozach towarowych i pasażerskich.• Występowanie obszarów zdegradowanych, które znajdują się na terenie wszystkich jednostek MOF Miasta Słupska (tereny byłych PGR-ów, obszary poprzemysłowe, centra miast Słupska i Ustki).• Niedostateczna dostępność komunikacyjna Słupska wewnątrz OF w szczególności z obszaru gmin Ustka oraz Dębica Kaszubska.• Znaczna odległość do najbliższego lotniska wykonującego komunikacyjne przewozy pasażerskie.• Niedostatecznie rozwinięta sieć dróg rowerowych.• Brak w infrastrukturze zagospodarowania brzegu rzeki Słupi. |
|--|---|



SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój gospodarki opartej na wiedzy. • Powstanie Słupskiego Ośrodka Akademickiego, intensyfikacja współpracy biznesu z nauką. • Poprawa warunków funkcjonowania przedsiębiorstw wskutek reform systemowych. • Intensyfikacja powiązań gospodarczych w Regionie Morza Bałtyckiego i wzrost jego znaczenia w gospodarce globalnej. • Decentralizacja zarządzania rozwojem kraju, w tym finansami publicznymi. • Prognozowany wzrost przewozów we wszystkich gałęziach transportu oraz wzrost popytu na kompleksowe usługi transportowo-logistyczne. • Wzrost aktywności inwestorów zewnętrznych, w tym zagranicznych, w szczególności w branżach o największym potencjale rozwoju w regionie. • Reorientacja kierunków rozwoju sektora energetyczno-paliwowego w Polsce, związana z lepszym wykorzystaniem potencjału zasobów naturalnych i infrastrukturalnych Polski Północnej. • Wzrost gospodarczy oraz wzrost inwestycji publicznych, w dużej mierze współfinansowanych ze środków unijnych. • Urealnienie kierunków kształcenia na słupskich uczelniach wyższych pod kątem rzeczywistego zapotrzebowania rynku pracy • Rozwój sieci TEN-T w kraju oraz polityka „otwarcia się na Morze Bałtyckie” – skutkująca wsparciem dla rozwoju portów morskich. • Budowa drogi ekspresowej S6. • Modernizacja linii kolejowych 405, 202. • Modernizacja i budowa dróg w kierunku południowym: drogi S11,DK21. • Modernizacja i budowa dróg w kierunku węzłów S6. 	<ul style="list-style-type: none"> • Systemowe bariery rozwoju gospodarki, zwłaszcza sektora MŚP. • Niska skuteczność polityki innowacyjnej i morskiej. • Koncentracja wzrostu i potencjału gospodarczego w dużych aglomeracjach • Niski poziom nakładów na B+R. • Trwałe osłabienie pozycji UE w globalnych relacjach gospodarczych, w tym dezintegracja struktur UE i jednolitego rynku europejskiego. • Konkurencyjność innych regionów turystycznych. • Niedostateczny rozwój odnawialnych źródeł energii na terenie MOF. • Niedostateczna ilość zawieranych partnerstw w wykorzystaniu środków unijnych. • Peryferyjne położenie w przestrzeni kraju i niska dostępność transportowa regionu, jeden z najgorzej dostępnych komunikacyjnie obszarów Polski. • Niedostateczna współpraca i koordynacja inicjatyw rozwojowych w obszarach funkcjonalnych, zarówno z przyczyn wewnętrznych, jak też braku odpowiednich regulacji zewnętrznych (np. regionalnych). • Brak spójnego i sprawnego systemu transportowego i energetycznego, zintegrowanego z systemem europejskim.



PODSUMOWANIE:

Gospodarka MOF MS opiera się na znacznym zróżnicowaniu branż oraz dobrze rozwiniętej indywidualnej przedsiębiorczości. Działania wspierające rozwój gospodarczy wspiera Pomorska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. za pośrednictwem Słupskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Istotne znaczenie w gospodarce MOF MS posiada gospodarka morską oraz turystyka. Szczególne znaczenie w tym kontekście posiada port w Ustce. Obszar nadmorski MOF MS jest znaną destynacją turystyczną. Najbardziej rozpoznawalnym miejscem jest uzdrowisko Ustka. Potencjał turystyczny nie jest jednak do końca wykorzystany. Ruch turystyczny skupia się głównie w pasie nadmorskim. Problem stanowi sezonowość turystyki, niedostatecznie rozwinięta infrastruktura oraz problemy komunikacyjne. Pomimo wzrostu dochodów gmin oraz wydatków inwestycyjnych nie odnotowano spadku poziomu bezrobocia. Zagrożeniem dla procesów rozwoju MOF MS jest konkurencyjność dużych aglomeracji miejskich i skupianie się w nich zasobów rozwojowych. Powoduje to nierównomierny rozwój przestrzeni kraju i dynamizuje niekorzystne zjawiska demograficzne, np. migracje zarobkowe. Zagwarantowanie zrównoważonego rozwoju gospodarczego przestrzeni kraju jest jednym z najważniejszych wyzwań polityki rozwoju Polski. Wsparciem dla procesów modernizacyjnych kraju może być prognozowany ponadprzeciętny w warunkach europejskich wzrost gospodarczy oraz wzrost inwestycji publicznych współfinansowanych ze środków europejskich. Intensyfikacja powiązań gospodarczych w Regionie Morza Bałtyckiego i wzrost jego znaczenia w gospodarce kraju mogą pozytywnie oddziaływać na rozwój gospodarczy w MOF MS. MOF MS położony jest w przestrzeni kraju, która wykazuje się jedną z najniższych dostępności transportowych. Problemem Pomorza Środkowego jest brak dróg ekspresowych i autostrad oraz znaczne odległości do krajowego i europejskiego systemu tych dróg. Budowa drogi ekspresowej S6 jest jednym z priorytetów inwestycyjnych kraju. Powstanie drogi szybkiego ruchu łączącej największe ośrodki miejskie Polski Północnej oraz łączące je z europejską siecią dróg szybkiego ruchu przyspieszy integrację przestrzeni kraju. Kluczowe dla regionu Pomorza Środkowego są także inwestycje w drogi łączące północ z południem kraju, tj. drogi S11 oraz DK21, a także modernizacja linii kolejowych 405 i 202. Poprawa dostępności komunikacyjnej regionu zwiększy konkurencyjność dla lokalizacji nowych inwestycji w obszarze MOF MS, zwiększy dostępność najbliższego portu lotniczego oraz ułatwi i przyspieszy dojazd do nadmorskich kurortów. Istotny dla rozwoju powiązań komunikacyjnych jest dostęp do Morza Bałtyckiego oraz funkcjonujący port w Ustce. Dostępność drogowa oraz kolejowa portu w Ustce ma zasadnicze znaczenie dla jego rozwoju. Dostępność drogowa nadmorskich kurortów oraz atrakcji turystycznych w sezonie wzmożonego ruchu turystycznego wpływa na konkurencyjność obszaru MOF MS jako destynacji turystycznej.

III. CELE ROZWOJOWE

Struktura planu została zbudowana w oparciu o elementy składowe wzajemnie sobie podległe w hierarchii ważności (cele i wynikające z nich zadania).

CEL GŁÓWNY: **ROZWIĘTY OBSZAR GOSPODARCZY Z ROZWIĘTĄ FUNKCJĄ TURYSTYCZNĄ**

UZASADNIENIE:

Obejmuje działania ukierunkowane na kształtowanie postaw przedsiębiorczych w szczególności w branżach: turystycznej, usług okołoturystycznych, rybołówstwa, przemysłu maszynowego, morskiego, rolno-spożywczego, obuwniczego, tworzyw sztucznych, OZE, połączone z aktywizacją zawodową związaną z potrzebami rynku. Obejmować będzie wdrożenie programów edukacji przedsiębiorczości w szkołach, a także na kursach dla dorosłych oraz szeroką promocję przedsiębiorczości. Działania te realizowane powinny być przy współpracy z przedsiębiorcami oraz fachowymi instytucjami. Obejmuje również wsparcie rozwoju innowacyjnych rozwiązań i przedsięwzięć wykorzystujących lokalne zasoby. Przedsiębiorczość oraz gospodarka oparta na wiedzy i innowacjach zapewni trwałą przewagę konkurencyjną i efektywne wykorzystanie lokalnych zasobów, łącząc tradycje gospodarcze z najnowszą wiedzą i technologiami. Ważne jest wsparcie ze strony jednostek badawczo-rozwojowych i transfer wiedzy do gospodarki, w tym poprzez współpracę przedsiębiorców z uczelniami wyższymi i sektorem B+R oraz rozwój aktywności gospodarczej w ramach SSSE.

Turystyka w MOF MS rozwija się w oparciu o nadmorskie położenie i walory środowiska: przyrodnicze, krajobrazowe i kulturowe, w tym w oparciu o Uzdrowisko Ustka, Słowiński Park Narodowy oraz Park Krajobrazowy Dolina Słupi. Turystyka stanowi istotną gałąź gospodarki. Aby lepiej wykorzystać potencjał turystyczny niezbędne jest kształtowanie oferty turystycznej poprzez kreację produktów turystycznych i budowę „marki turystycznej”. Marka, czyli sposób odbioru obszaru przez turystów w dużym stopniu zależy, od jakości usług turystycznych, jakie są świadczone. Jakość usług zależy w dużym stopniu od infrastruktury turystycznej. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury turystycznej powinna być ukierunkowana na tworzenie warunków do uprawiania turystyki z wykorzystaniem walorów przyrodniczych. Silne produkty turystyczne wpływają na poprawę pozycji obszaru na rynku turystycznym, przyczyniają się do aktywizacji mieszkańców i inwestorów.

Cele operacyjne wskazują kierunki postępowania na drodze osiągnięcia pożądanego rezultatu celów strategicznych. Cele strategiczne i wynikające z nich cele operacyjne przedstawiamy w poniższej tabeli:



Tabela 1. Cele operacyjne i zadania.

CEL OPERACYJNY	GRUPA ZADAŃ / ZADANIE
<p>1. Poprawa zewnętrznej dostępności komunikacyjnej i transportowej obszaru funkcjonalnego.</p> <p>Obejmuje działania związane z lobbowaniem i współpracą przez samorządy MOF i lokalnych liderów na rzecz poprawy komunikacji MOF (komunikacji drogowej i połączeń kolejowych oraz lotniczych) z krajem. Obejmuje lobbying wśród władz województwa i kraju, polityków, w mediach. Obejmuje także budowę mariny i rozbudowę portu w Ustce.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa, przebudowa i modernizacja i rozbudowa dróg powiatowych i krajowych oraz linii kolejowych (S6, DK 21, LK 405, LK 202, LK 212 oraz wytyczenie korytarza komunikacyjno-transportowego dla zachodniej ściany obszaru MOF pod przyszłą drogę wyższej klasy w kierunku na Bytów, Chojnice, Bydgoszcz). 2. Poprawa skomunikowania drogowego północ-południe, w tym lobbowanie w kierunku zmiany przebiegu DK 21 (przeniesienie węzła DK 21-S 11 do Białego Boru). Skomunikowanie z drogą S-11. Modernizacja DK 21 wraz z podniesieniem jej standardu do GP 2x2. 3. Budowa dróg obwodowych Miasta Słupska i ważniejszych miejscowości MOF. 4. Budowa mariny/centrum żeglarstwa i rozbudowa portu w Ustce.
<p>2. Poprawa jakości infrastruktury komunikacyjnej wewnątrz obszaru.</p> <p>Obejmuje działania polegające na modernizacji istniejącego układu komunikacyjnego w celu udrożnienia ruchu i poprawy jakości komunikacji, w tym wdrażanie rozwiązań komunikacyjnych takich jak nowe drogi i ścieżki rowerowe.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawa infrastruktury drogowej wewnątrz MOF poprzez budowę, rozbudowę i modernizację sieci drogowej, chodników, miejsc parkingowych, wymianę oświetlenia na energooszczędne, w szczególności budowa systemu komunikacyjnego mającego na celu odciążenie ruchu kołowego (szczególnie w okresie sezonu letniego). 2. Poprawa skomunikowania drogowego Ustki ze Słupskiem. 3. Budowa/ przebudowa ścieżek rowerowych i ciągów pieszych tworzących spójną sieć na terenie MOF.



<p>3. Poprawa jakości komunikacji publicznej.</p> <p>Obejmuje działania z zakresu usprawnienia wewnętrznych połączeń komunikacją publiczną, w tym m. innymi: monitoring komunikacji publicznej, wspólne działania planistyczne i organizację wspólnej polityki transportu publicznego (np. dofinansowanie przewoźników; system biletu elektronicznego, parkingi na obrzeżach oraz zadań inwestycyjnych w tym m.in budową zintegrowanych węzłów przesiadkowych i modernizacją taboru).</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Monitoring komunikacji publicznej i usprawnienie komunikacji wewnątrz obszaru (np. inteligentny system usprawnienia ruchu). 2. Organizacja i konsultacja wspólnej polityki transportu publicznego (dofinansowanie przewoźników; system biletu elektronicznego, parkingi na obrzeżach). 3. Inwestycje dot. komunikacji zbiorowej, m.in. budowa i rozbudowa węzłów przesiadkowych, wymiana taboru.
<p>4. Budowa i promocja wspólnej oferty turystycznej w oparciu o produkty turystyczne.</p> <p>Obejmuje wybór i kreację produktów turystycznych w oparciu o walory turystyczno-przyrodnicze (np. metodą warsztatów identyfikacji i kreacji produktów) wraz z jej wdrożeniem. Obejmuje również wspólną promocję oraz system informacji turystycznej.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identyfikacja i kreacja wspólnych produktów turystycznych. w tym w kierunku wydłużenia sezonu turystycznego (np. turystyka zdrowotna i biznesowa). 2. Rozwój produktu turystycznego – turystyka uzdrowskowa w oparciu o potencjał Ustki. 3. Wspólna promocja i informacja turystyczna.
<p>5. Budowa, modernizacja i rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej i kulturalnej.</p> <p>Obejmuje rozwój i modernizację infrastruktury turystycznej i kulturalnej, w tym szlaków turystycznych (rowerowych, pieszych, kajakowych i samochodowych). Obejmuje również działania inwentaryzacyjne pod kątem potrzeb dla ruchu turystycznego (zejścia na plażę, parkingi, mała infrastruktura, oznakowanie, infrastruktura towarzysząca), koncepcje planistyczne dla nowych szlaków w celu powiązania ich w spójny i funkcjonalny system.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa i modernizacja szlaków turystycznych, w tym szlaków/ ścieżek rowerowych, pieszych, samochodowych, wodnych oraz istniejącej bazy turystycznej (w tym koncepcje planistyczne pod kątem powiązania funkcjonalnego obszaru z wykorzystaniem atrakcji turystycznych, wytyczenie, oznakowanie, mała infrastruktura turystyczna). 2. Budowa i modernizacja infrastruktury obiektów turystycznych i domów sanatoryjnych (infrastruktura hotelowa, gastronomiczna, paraturystyczna, w tym m. innymi budowa mariny/Centrum Żeglarstwa Ziemi Słupskiej w Ustce). 3. Budowa i modernizacja obiektów kultury o znaczeniu ponadlokalnym. 4. Wykorzystanie potencjału Muzeum Pomorza



	<p>Środkowego w Słupsku (Słupskie Spichlerze Sztuki).</p> <p>5. Wspólny uzupełniający się kalendarz imprez.</p>
<p>6. Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości w branżach kluczowych dla MOF.</p> <p>Obejmuje w szczególności wsparcie dla branży turystycznej i około turystycznej, rybołówstwa, przemysłu morskiego, tworzyw sztucznych, obuwniczego, przetwórstwo rolno- spożywcze, OZE).</p>	<p>1. Opracowanie pakietu ułatwień dla rozwoju przedsiębiorczości.</p> <p>2. Opracowanie i wdrożenie mechanizmów wspierających rozwój i dojrzewanie firm, w tym mechanizmów finansowych z przeznaczeniem na wsparcie rozwoju Start-up'ów i tworzenia nowych podmiotów przez absolwentów.</p> <p>3. Stworzenie preferencji dla nowych i ekologicznych technologii.</p>
<p>7. Rozwój stref aktywności gospodarczej</p>	<p>1. Przygotowanie terenów inwestycyjnych (wspólne planowanie przestrzenne, uzbrojenie terenów).</p> <p>2. Wspólna oferta SSEE i SIT.</p>
<p>8. Wsparcie współpracy przedsiębiorców z uczelniami wyższymi i sektorem B+R .</p>	<p>1. Wspieranie i realizacja wspólnych projektów na rzecz rozwoju przedsiębiorczości pożądanym branż.</p> <p>2. Wspieranie i rozwój współpracy w zakresie edukacji zawodowej i wyższej inżynierskiej, przy wykorzystaniu zasobów SIT (w postaci pracowni automatyki, robotyki i systemów wizyjnych oraz tworzonej pracowni OZE, a także szkolnictwa zawodowego i słupskiego środowiska akademickiego).</p> <p>3. Wspieranie powiązań gospodarczych (klastry) oraz tworzenie specjalizacji regionu w określonych branżach, dziedzinach, w tym inteligentnych specjalizacji dla MOF MS.</p>
<p>9. Kompleksowa rewitalizacja społeczno-gospodarcza obiektów/obszarów miejskich i wiejskich pod kątem podniesienia walorów estetycznych, przestrzennych i funkcjonalnych.</p>	<p>1. Renowacja zabytków, rewitalizacja przestrzeni i tworzenie miejsc atrakcyjnych dla mieszkańców i turystów.</p> <p>2. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów na terenie MOF MS, w tym rewitalizacja społeczna.</p>



<p>Obejmuje działania, których celem jest przywracanie, odtwarzanie lub rozwijanie nowych funkcji dla obszarów zdegradowanych. Kompleksowa rewitalizacja oprócz działań związanych z poprawą jakości przestrzeni obejmuje działania wspierające rewitalizację społeczną.</p>	
<p>10. Współpraca pomiędzy partnerami MOF MS.</p> <p>Obejmuje organizację i prowadzenie współpracy w ramach obszaru funkcjonalnego. Obejmuje oprócz działań organizacyjnych także wspólny marketing regionalny oraz działalność lobbingsową na rzecz wspólnych dla obszaru funkcjonalnego celów rozwojowych.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stworzenie struktur efektywnego zarządzania MOF MS, pełniącego funkcję lidera wspierającego rozwój i współpracę pomiędzy samorządami, biznesem i nauką. 2. Integracja planowania przestrzennego MOF MS. 3. Wspólna promocja gospodarcza i turystyczna. 4. Intensyfikacja współpracy z otoczeniem, w szczególności z Koszalinem oraz JST z obszaru powiatów słupskiego, lęborskiego, bytowskiego, sławieńskiego.

Tabela 2. Zadania w ramach celów operacyjnych oraz wskaźniki i terminy realizacji Programu.

CEL OPERACYJNY	GRUPA ZADANIE	ZADAŃ/ PROPONOWANE REALIZACJI	WSKAŹNIKI TERMIN REALIZACJI
<p>1. Poprawa zewnętrznej dostępności komunikacyjnej i transportowej obszaru funkcjonalnego.</p>	<p>1. Budowa, przebudowa i modernizacja dróg powiatowych i krajowych oraz linii kolejowych (S6,DK 21,LK 405,LK 202,LK 212) oraz wytyczenie korytarza komunikacyjno-transportowego dla zachodniej ściany obszaru MOF pod przyszłą drogę wyższej klasy w kierunku na Bytów, Chojnice, Bydgoszcz).</p>	<p>⇒ Długość w km zmodernizowanych dróg oraz linii kolejowych</p>	<p>Od 2014 r. etapami</p>



	2. Poprawa skomunikowania drogowego północ-południe, w tym lobbowanie w kierunku zmiany przebiegu DK 21 (przeniesienie węzła DK 21-S 11 do Białego Boru).	⇒ Istniejący węzeł DK21-S11 Biały Bór	Do 2020 r.
	3. Budowa dróg obwodowych Miasta Słupska i innych ważniejszych miejscowości MOF.	⇒ Długość w km	Od 2016 r.
	4. Budowa mariny/Centrum Żeglarstwa i rozbudowa portu w Ustce, w tym budowa terminala promowego pasażersko-towarowego.	⇒ Wybudowana marina , terminal promowy i rozbudowany port	Do 2020 r.
2. Poprawa jakości infrastruktury komunikacyjnej wewnątrz obszaru.	1. Poprawa infrastruktury drogowej wewnątrz MOF MS poprzez budowę, rozbudowę i modernizację sieci drogowej, chodników, miejsc parkingowych, wymianę oświetlenia na energooszczędne.	⇒ Długość/ liczba nowych/wyremontowanych/ zmodernizowanych elementów infrastruktury drogowej	Do 2020 r. etapami
	2. Poprawa skomunikowania drogowego Ustki ze Słupskiem	⇒ Długość/ liczba nowych/wyremontowanych/ zmodernizowanych elementów infrastruktury drogowej poprawiających skomunikowanie Ustka-Słupsk	Do 2020 r. etapami
	3. Budowa/ przebudowa ścieżek rowerowych i ciągów pieszych tworzących spójną sieć na terenie MOF.	⇒ Długość wybudowanych ścieżek rowerowych i ciągów pieszych	Etapami do 2020 r.
3. Poprawa jakości komunikacji publicznej.	1. Monitoring ruchu komunikacyjnego i wspólne działania planistyczne.	⇒ Liczba projektów/ działań planistycznych dot. monitoringu i poprawy ruchu komunikacyjnego	Na bieżąco
	2. Monitoring komunikacji publicznej	⇒ Liczba projektów/ działań dot. monitoringu i poprawy komunikacji publicznej	Od 2015 r.



	i usprawnienie komunikacji wewnątrz obszaru (np. inteligentny system usprawnienia ruchu).		
	3. Organizacja i konsultacja wspólnej polityki transportu publicznego (dofinansowanie przewoźników; system biletu elektronicznego, parkingi na obrzeżach etc.).	⇒ Liczba projektów/ działań dot. organizacji i konsultacji polityki transportu publicznego	Od 2015 r.
	4. Inwestycje dot. komunikacji zbiorowej: m.in. budowa i rozbudowa węzłów przesiadkowych, wymiana taboru.	⇒ Liczba inwestycji dot. komunikacji zbiorowej, ⇒ ilość pasażerów, ilość wymienionego taboru (lub %),	Od 2014 r.
4. Budowa i promocja wspólnej oferty turystycznej w oparciu o produkty turystyczne.	1. Identyfikacja i kreacja wspólnych produktów turystycznych, w tym w kierunku wydłużenia sezonu turystycznego (np. turystyka zdrowotna i biznesowa).	⇒ Liczba wspólnych produktów turystycznych oraz liczba podmiotów/atrakcji turystycznych tworzących produkty turystyczne ⇒ Liczba turystów krajowych i zagranicznych korzystających z oferty noclegowej (spadek/wzrost)	Od 2015 r.
	2. Rozwój produktu turystycznego – turystyka uzdrowiskowa w oparciu o potencjał Ustki.	⇒ Liczba podmiotów/atrakcji turystycznych tworzących produkt turystyczny ⇒ Liczba turystów krajowych i zagranicznych korzystających z oferty uzdrowiskowej (spadek/wzrost)	Od 2015 r.
	3. Wspólna promocja i informacja turystyczna.	⇒ Wspólny system promocji i informacji turystycznej	Od 2015 r. na bieżąco
5. Budowa, modernizacja i rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej i kulturalnej.	1. Budowa i modernizacja szlaków turystycznych, w tym szlaków/ ścieżek rowerowych, pieszych, samochodowych, wodnych oraz istniejącej bazy turystycznej (w tym	⇒ Długość zmodernizowanych lub wybudowanych szlaków turystycznych ⇒ Liczba miejsc noclegowych ⇒ Liczba wydanych przewodników (map) turystycznych	Od 2014 r. na bieżąco



	konceptje planistyczne pod kątem powiązania funkcjonalnego obszaru z wykorzystaniem atrakcji turystycznych; wytyczenie, oznakowanie, mała infrastruktura turystyczna).		
	2. Budowa i modernizacja infrastruktury obiektów turystycznych i domów sanatoryjnych (infrastruktura hotelowa, gastronomiczna, paraturystyczna, w tym m. innymi budowa mariny/ Centrum Żeglarstwa Ziemi Słupskiej w Ustce).	⇒ Liczba zbudowanych/ zmodernizowanych obiektów ⇒ Wybudowane Centrum Żeglarstwa	Od 2014 r. na bieżąco
	4. Budowa i modernizacja obiektów kultury o znaczeniu ponadlokalnym	⇒ Liczba zbudowanych/ zmodernizowanych obiektów kultury o znaczeniu ponadlokalnym	Od 2015 r.
	5. Wykorzystanie potencjału Muzeum Pomorza Środkowego w Słupsku (Słupskie Spichlerze Sztuki).	⇒ Liczba inicjatyw/ przedsięwzięć	Od 2015 r.
	6. Wspólny uzupełniający się kalendarz imprez.	⇒ Liczba imprez objętych wspólnym kalendarzem	Od 2015 r.
6. Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości w branżach kluczowych dla MOF MS.	1. Opracowanie pakietu ułatwień dla rozwoju przedsiębiorczości.	⇒ Liczba ułatwień dla rozwoju przedsiębiorczości ⇒ Liczba podmiotów MŚP (spadek/ wzrost)	Od 2015 r. na bieżąco
	2. Opracowanie i wdrożenie mechanizmów wspierających rozwój i dojrzewanie firm, w tym mechanizmów finansowych z przeznaczeniem na	⇒ Liczba projektów/ przedsięwzięć, mechanizmów wspierających rozwój i dojrzewanie firm ⇒ Liczba podmiotów MŚP korzystających z tej formy pomocy	Od 2015 r. na bieżąco



	wsparcie rozwoju Start-up'ów i tworzenia nowych podmiotów przez absolwentów.		
	3. Stworzenie preferencji dla nowych i ekologicznych technologii.	⇒ Liczba preferencji (ulg, zachęt) ⇒ Liczba osób/ przedsiębiorstw korzystających	Od 2015 r. na bieżąco
7. Rozwój stref aktywności gospodarczej	1. Przygotowanie terenów inwestycyjnych (wspólne planowanie przestrzenne, uzbrojenie terenów).	⇒ Powierzchnia terenów inwestycyjnych, ⇒ Długość nowopowstałego uzbrojenia	Etapami od 2015 r.
	2. Wspólna oferta SSEE i SIT.	⇒ Liczba wspólnych ofert /przedsięwzięć/ projektów SSEE i SIT ⇒ Liczba podmiotów SSEE i SIT	Od 2014 r. na bieżąco
8. Wsparcie współpracy przedsiębiorców z uczelniami wyższymi i sektorem B+R.	1. Wspieranie i realizacja wspólnych projektów na rzecz rozwoju przedsiębiorczości pożądanym branż	⇒ Liczba projektów/ programów na rzecz rozwoju przedsiębiorczości ⇒ Liczba podmiotów korzystających z programów	Od 2015 r. na bieżąco
	2. Wspieranie i rozwój współpracy. w zakresie edukacji zawodowej i wyższej inżynierskiej, przy wykorzystaniu zasobów SIT (w postaci pracowni automatyki, robotyki i systemów wizyjnych oraz tworzonej pracowni OZE, a także szkolenictwa zawodowego i słupek środowiska akademickiego).	⇒ Liczba projektów/ programów w zakresie edukacji zawodowej i wyższej inżynierskiej przy wykorzystaniu zasobów SIT ⇒ Liczba osób/ przedsiębiorstw korzystających z programów	Od 2015 r. na bieżąco
	3. Wspieranie powiązań gospodarczych (klastry) oraz tworzenie specjalizacji regionu w określonych branżach, dziedzinach, w tym inteligentnych specjalizacji dla MOF MS.	⇒ Liczba projektów/ programów dot. wspierania powiązań gospodarczych, w tym tworzenie klastrów ⇒ Liczba podmiotów uczestniczących w programach	Od 2015 r. na bieżąco



9. Kompleksowa rewitalizacja społeczno-gospodarcza obiektów/obszarów miejskich i wiejskich pod kątem podniesienia walorów estetycznych, przestrzennych i funkcjonalnych.	1. Renowacja zabytków, rewitalizacja przestrzeni i tworzenie miejsc atrakcyjnych dla mieszkańców i turystów.	⇒ Powierzchnia i/lub liczba mieszkańców obszaru, dla którego opracowano program rewitalizacji ⇒ Liczba zabytków objętych programem ⇒ Wysokość środków finansowych przekazywanych z budżetu gminy na dofinansowanie zadań związanych z rewitalizacją (ochroną) zabytkowych obiektów	Od 2015 r. sukcesywnie
	2. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów na terenie MOF MS, w tym rewitalizacja społeczna	⇒ Powierzchnia obszaru objęta projektami rewitalizacji ⇒ Liczba podmiotów/ obiektów objętych projektami rewitalizacji ⇒ Liczba osób uczestniczących w działaniach miękkich, np. liczba uczestników szkoleń, kursów, działań aktywizujących związanych z rewitalizacją społeczną	Od 2015 r. etapami
10. Współpraca pomiędzy partnerami MOF.	1. Stworzenie struktur efektywnego zarządzania MOF, pełniącego funkcję lidera wspierającego rozwój i współpracę pomiędzy samorządami, biznesem i nauką, itp.	⇒ Istniejąca struktura zarządzania MOF ⇒ Liczba podmiotów objętych strukturą zarządzania	Do 2015 r.
	2. Integracja planowania przestrzennego MOF.	⇒ Liczba projektów/ przedsięwzięć na rzecz planowania przestrzennego MOF MS	Od 2015 r. na bieżąco
	3. Wspólna promocja gospodarcza i turystyczna.	⇒ Wspólny system promocji i informacji turystycznej ⇒ Liczba i wartość projektów/działań promocyjnych	Od 2015 r. na bieżąco
	4. Intensyfikacja współpracy z otoczeniem, w szczególności z Koszalinem oraz JST z obszaru powiatów słupskiego, lęborskiego, bytowskiego, sławieńskiego.	⇒ Liczba i wartość projektów/działań	Od 2015 r. na bieżąco

Wskaźniki rezultatu:

- udział nakładów na B+R w PKB,
- odsetek przedsiębiorstw przemysłowych współpracujących w zakresie działalności innowacyjnej,
- liczba nowych inwestycji przedsiębiorstw spoza regionu (w tym zagranicznych),
- liczba miejsc pracy na obszarze MOF MS,
- Wskaźnik bezrobocia,
- liczba studentów, w tym odsetek studentów na kierunkach odpowiadających branżom o największym potencjale rozwoju dla regionu,
- Liczba udzielonych noclegów, w tym noclegów dla turystów zagranicznych,
- Liczba turystów korzystających z noclegów poza sezonem turystycznym.

BUDŻET/ FINANSOWANIE

Podstawowymi narzędziami realizacji Programu mogą być:

- krajowe programy operacyjne na okres programowania 2014-2020 tj. PO Inteligentny Rozwój, PO Infrastruktura i Środowisko, PO Wiedza, Edukacja, Rozwój, PO Polska Cyfrowa, PO Pomoc Techniczna, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, PO Rybactwo i Morze,
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego 2014 – 2020,
- programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej,
- inne krajowe programy rozwoju.

W konsekwencji potencjalne źródła finansowania Strategii obejmują:

- środki Unii Europejskiej – fundusze strukturalne i inwestycyjne: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, Fundusz Spójności, Europejski Fundusz Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich, Europejski Fundusz Morski i Rybacki, Instrument „Łącząc Europę”,
- środki budżetu państwa – przewidziane na współfinansowanie projektów, jak i jako niezależne źródło finansowania,
- środki budżetów samorządów – wojewódzkich, powiatowych i gminnych – na współfinansowanie projektów lub jako niezależne źródło finansowania,
- inne środki publiczne – np. fundusze celowe,
- środki prywatne – np. środki pozyskane w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego.

SPÓJNOŚĆ PROGRAMU Z KRAJOWYMI I REGIONALNYMI DOKUMENTAMI PLANISTYCZNO – STRATEGICZNYMI

Spójność na poziomie celów opracowanego dokumentu Strategii rozwoju z najważniejszymi dokumentami planistyczno-strategicznymi: Strategią Rozwoju Kraju 2020, Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 i Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020, przedstawia poniższa tabela:

Tabela 3. Spójność Programu z krajowymi i regionalnymi dokumentami planistyczno-strategicznymi.

STRATEGIA ROZWOJU MOF SŁUPSKA NA LATA 2014 - 2020	STRATEGIA ROZWOJU KRAJU 2020	KONCEPCJA PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU 2030	STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO 2020
1. Poprawa zewnętrznej dostępności komunikacyjnej i transportowej obszaru funkcjonalnego.	I.7.2. Modernizacja i rozbudowa połączeń transportowych. III.3.4. Zwiększenie spójności terytorialnej. II.4.3. Zwiększanie mobilności zawodowej i przestrzennej.	1.2. Intensyfikacja powiązań funkcjonalnych pomiędzy głównymi węzłami sieci osadniczej w układzie krajowym i międzynarodowym. 2.1.2. Wzmocnienie powiązań transportowych Polski Wschodniej, Pomorza Środkowego i Polski Zachodniej z Polską Centralną i siecią głównych miast w kraju. 3.1.3. Poprawa dostępności ośrodków subregionalnych oraz obszarów wiejskich.	3. Atrakcyjna przestrzeń. 3.1.Sprawny system transportowy.
2. Poprawa jakości infrastruktury komunikacyjnej wewnątrz obszaru.	I.7.2. Modernizacja i rozbudowa połączeń transportowych. II.7.3. Udrożnienie obszarów miejskich.	2.2.1. Zwiększanie dostępności transportowej wewnątrz regionów. 2.2.3. Integracja przestrzenna i funkcjonalna obszarów wiejskich. 3.1.3. Poprawa dostępności ośrodków subregionalnych oraz obszarów wiejskich. 3.2.2. Poprawa dostępności wewnątrz obszarów funkcjonalnych z preferencją dla rozwoju transportu publicznego.	3. Atrakcyjna przestrzeń 3.1.Sprawny system transportowy.
3. Poprawa jakości komunikacji publicznej.	1.2. Usprawnienie komunikacji publicznej. II.7.1. Zwiększenie efektywności	2.2.1. Zwiększanie dostępności transportowej wewnątrz regionów. 2.2.3. Integracja przestrzenna i funkcjonalna obszarów wiejskich.	3. Atrakcyjna przestrzeń 3.1.Sprawny system transportowy.



	zarządzania w sektorze transportowym. II.7.3. Udrożnienie obszarów miejskich. III.2.1. Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych. III.2.2. Zwiększenie efektywności systemu świadczenia usług publicznych.	3.1.3. Poprawa dostępności ośrodków subregionalnych oraz obszarów wiejskich. 3.2.2. Poprawa dostępności wewnątrz obszarów funkcjonalnych z preferencją dla rozwoju transportu publicznego.	
4. Budowa i promocja wspólnej oferty turystycznej w oparciu o produkty turystyczne.	III.3.3. Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmacniania potencjału obszarów wiejskich.	2.2.4. Wspomaganie rozwoju specjalizacji terytorialnej.	1.3. Unikatowa oferta turystyczna i kulturalna.
5. Budowa, modernizacja i rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej i kulturalnej.	I.1.5. Zapewnienie ładu przestrzennego.	2.2. Regionalna integracja funkcjonalna, wspomaganie rozprzestrzeniania się procesów rozwojowych na obszary poza głównymi miastami oraz budowanie potencjału dla specjalizacji terytorialnej. 2.2.4. Wspomaganie rozwoju specjalizacji terytorialnej.	1.3. Unikatowa oferta turystyczna i kulturalna.
6. Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości w branżach kluczowych dla MOF.	II.2.2. Wzrost udziału przemysłów i usług średnio i wysoko zaawansowanych technologicznie. II.3.4. Zwiększenie wykorzystania rozwiązań innowacyjnych. II.4.1. Zwiększanie aktywności zawodowej. II.4.2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego. II.4.3. Zwiększanie mobilności zawodowej i przestrzennej.	2.2. Regionalna integracja funkcjonalna, wspomaganie rozprzestrzeniania się procesów rozwojowych na obszary poza głównymi miastami oraz budowanie potencjału dla specjalizacji terytorialnej. 2.2.2. Wspieranie rozwoju ośrodków subregionalnych.	1. Nowoczesna gospodarka. 1.1. Wysoka efektywność przedsiębiorstw.
7. Rozwój stref aktywności gospodarczej.	II.2.2. Wzrost udziału przemysłów i usług średnio i wysoko zaawansowanych technologicznie. II.3.4. Zwiększenie	2.2. Regionalna integracja funkcjonalna, wspomaganie rozprzestrzeniania się procesów rozwojowych na obszary poza głównymi miastami oraz budowanie	1. Nowoczesna gospodarka. 1.1. Wysoka efektywność przedsiębiorstw. 1.1. Wysoka efektywność przedsiębiorstw.



	wykorzystania rozwiązań innowacyjnych.	potencjału dla specjalizacji terytorialnej. 2.2.2. Wspieranie rozwoju ośrodków subregionalnych.	
8. Wsparcie współpracy przedsiębiorców z uczelniami wyższymi i sektorem B+R.	II.2.2. Wzrost udziału przemysłów i usług średnio i wysoko zaawansowanych technologicznie. II.3.4. Zwiększenie wykorzystania rozwiązań innowacyjnych. II.4.1. Zwiększanie aktywności zawodowej. II.4.2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego. II.4.3. Zwiększanie mobilności zawodowej i przestrzennej. III.1.1. Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym.	2.2. Regionalna integracja funkcjonalna, wspomaganie rozprzestrzeniania się procesów rozwojowych na obszary poza głównymi miastami oraz budowanie potencjału dla specjalizacji terytorialnej. 2.2.2. Wspieranie rozwoju ośrodków subregionalnych.	1. Nowoczesna gospodarka. 1.1. Wysoka efektywność przedsiębiorstw. 1.1. Wysoka efektywność przedsiębiorstw. 1.2. Konkurencyjne szkolnictwo wyższe.
9. Kompleksowa rewitalizacja społeczno-gospodarcza obiektów/obszarów miejskich i wiejskich pod kątem podniesienia walorów estetycznych, przestrzennych i funkcjonalnych.	I.1.5. Zapewnienie ładu przestrzennego. III.1.1. Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym.	2.1.5. Wspomaganie restrukturyzacji obszarów wiejskich. 2.2.3. Integracja przestrzenna i funkcjonalna obszarów wiejskich. 2.3.2. Restrukturyzacja i rewitalizacja obszarów zdegradowanych i miast. 6. Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego.	2.1. Wysoki poziom zatrudnienia. 2.2. Wysoki poziom kapitału społecznego.
10. Współpraca pomiędzy partnerami MOF.	III.3.3. Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmacniania potencjału obszarów wiejskich.	2.2.1. Zwiększanie dostępności transportowej wewnątrz regionów. Ad 2.2. Regionalna integracja funkcjonalna, wspomaganie rozprzestrzeniania się procesów rozwojowych na obszary poza głównymi miastami oraz budowanie potencjału dla specjalizacji terytorialnej. 2.2.4. Wspomaganie rozwoju specjalizacji terytorialnej 3.1.3. Poprawa dostępności ośrodków subregionalnych oraz obszarów wiejskich.	2.2. Wysoki poziom kapitału społecznego.



		3.2.2. Poprawa dostępności wewnątrz obszarów funkcjonalnych z preferencją dla rozwoju transportu publicznego.	
--	--	---	--

Źródło: Opracowanie własne

IV. SPIS TABEL

Tabela 2. Cele operacyjne i zadania.....	135
Tabela 3. Zadania w ramach celów operacyjnych oraz wskaźniki i terminy realizacji Programu.	138
Tabela 4. Spójność Programu z krajowymi i regionalnymi dokumentami planistyczno-strategicznymi.....	145

RAPORT Z KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

DOTYCZĄCYCH DOKUMENTU

DIAGNOZY I STRATEGII ROZWOJU MIEJSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO MIASTA SŁUPSKA NA LATA 2014- 2020



**MIEJSKI OBSZAR
FUNKCJONALNY
SŁUPSKA**



PAŹDZIERNIK 2014, WROCŁAW

Projekt pn. „Diagnoza – strategia – inwestycja – rozwój miejskiego obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska”
współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego
Pomoc Techniczna 2007 - 2013

Projekt *Strategii Rozwoju miejskiego obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska na lata 2014 - 2020* wraz z dokumentem *Diagnoza społeczna mieszkańców miejskiego obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska (I tom Strategii)* został poddany otwartym konsultacjom społecznym przez okres 21 dni kalendarzowych poprzez upublicznienie dokumentów przez samorządy MOF MS i udostępnienie adresu mailowego: slupsk@instytut-ipc.pl do zbierania uwag.

Termin konsultacji: 07.10 - 27.10.2014 r

Ogółem wpłynęło 138 uwag i wniosków. Wnioski oraz uwagi do uwzględnienia w dokumencie zgłosili:

- Miasto Słupsk - 12 uwag
- Eugeniusz Kwieciński – 1 uwaga
- Jadwiga Jędrzychowska, RDPP m. Ustka – 5 uwag
- Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko - 30 uwag do Diagnozy , 31 uwag do Strategii
- Stowarzyszenie Przyjaciół Słupska i Regionu - 9 uwag
- Gmina Miasto Ustka - 8 uwag
- Andrzej Lipski – 1 uwaga
- Jarosław Teodorowicz, Urząd Miasta Ustka – 8 uwag
- Karolina Dalszewska, Urząd Gminy Kobylnica - 9 uwag
- Aleksander Duszny - 3 uwagi
- Gmina Dębica Kaszubska - 21 uwag

Uwagi i wnioski dotyczyły w większości doprecyzowania zapisów w części Diagnozy oraz uszczegółowienia/ dopisania zadań w części Strategii.

Wszystkie wnioski i uwagi zostały zestawione na formularzu uwag wraz z propozycją oceny ich zasadności (w załączeniu).

Ze 138 zgłoszonych uwag i wniosków 48 nie zostało uwzględnionych, głównie ze względu na zbyt szczegółową propozycję zapisu/ opisu, a Strategia ma z założenia charakter ogólny.

Poniżej w załączniku szczegółowe zestawienie uwag i ich zasadności.



ZAŁĄCZNIK - FORMULARZ UWAG ZGŁOSZONYCH PODCZAS KONSULTACJI dokumentów pn.:
DIAGNOZA MIEJSKIEGO OBSZARU FUNKcjONALNEGO MIASTA SŁUPSKA ORAZ STRATEGIA ROZWOJU MIEJSKIEGO OBSZARU FUNKcjONALNEGO
MIASTA SŁUPSKA NA LATA 2014 - 2020

LP.	Zgłaszający uwagę	Część dokumentu, do której odnosi się uwaga / str	TREŚĆ UWAGI (PROPOZYCJA ZMIAN)	UZASADNIENIE UWAGI	PRZYJĘCIE UWAGI TAK/NIE	UZASADNIENIE Wykonawcy w przypadku odmowy uwzględnienia uwagi
1.	Miasto Słupsk	Strategia Cel operacyjny 1.2	Zadania 1. Poprawa infrastruktury drogowej wewnątrz MOF poprzez budowę, rozbudowę i modernizację sieci drogowej, chodników, miejsc parkingowych, wymianę oświetlenia na energooszczędne.		TAK	
2.	Miasto Słupsk	Strategia Cel operacyjny 1.3	Zadania 3. Inwestycje dot. komunikacji zbiorowej, m. in. budowa i rozbudowa węzłów przesiadkowych, wymiana taboru		TAK	
3.	Miasto Słupsk	Strategia Cel operacyjny 2.2	2.2 Poprawa efektywności energetycznej i cieplnej. Obejmuje działania związane z poprawą		NIE	Uwaga powiela się z uwagą Marty Prezlata - Urząd Gminy Kobylnica.



					<p>Propozycja zapisu:</p> <p><i>„Cel operacyjny: 2.2. Poprawa efektywności energetycznej i ciepłej.</i></p> <p><i>Obejmuje działania związane z poprawą bezpieczeństwa energetycznego, efektywności energetycznej i ciepłej oraz wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii, a także wszelkie działania wspierające takie inicjatywy”.</i></p> <p>Zapis jest szerszy, równocześnie otwiera możliwości w zakresie projektów dotyczących instalacji odnawialnych źródeł energii</p>
4.	Miasto Słupsk	Strategia Cel operacyjny 3.2	3.2 Budowa, modernizacja i rozwój infrastruktury turystyczno – rekreacyjnej i kulturalnej. Obejmuje budowę i modernizację infrastruktury turystycznej i kulturalnej (...)	TAK	



5.	Miasto Słupsk	Strategia Cel operacyjny 4.2	Budowa i modernizacja szlaków turystycznych, w tym szlaków/scieżek rowerowych, pieszych, samochodowych, wodnych oraz istniejącej bazy turystycznej (...) 3. Budowa i modernizacja obiektów kultury o znaczeniu ponadlokalnym			
			4.2 Rozwój stref aktywności gospodarczej		TAK	
6.	Miasto Słupsk	Strategia Cel operacyjny 5.2	5.2. Rozwój infrastruktury społecznej. Obejmuje działania związane z budową, rozbudową i modernizacją infrastruktury społecznej (edukacyjnej) MOF MS. 1. Budowa, rozbudowa, modernizacja infrastruktury edukacyjnej 2. Budowa, rozbudowa, modernizacja infrastruktury sportowej, kulturalnej i rekreacyjnej 3. Przebudowa, modernizacja i adaptacja istniejących obiektów		TAK	



7.	Miasto Słupsk	Strategia Cel operacyjny 5.3	poszpitalnych na potrzeby społeczne, kulturalne, edukacyjne, itp.			
8.	Miasto Słupsk	Strategia Kluczowe zadania Str. 42	2. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów MOF MS Kluczowe zadania zamienić na: Sektorowe plany działań Sektorowe plany działań uzupełnić o: wyniki z diagnozy sektora, szanse i zagrożenia, wskazania celów rozwojowych odpowiadających Strategii, wskaźniki produktu i rezultatu, grup docelowych, szacunkowych wartości, źródeł finansowania, komplementarność z innymi przedsięwzięciami i dokumentami strategicznymi oraz przypisać cele strategiczne/operacyjne		TAK	
9.	Miasto Słupsk	Strategia Kluczowe zadania	Zmienić tekst na: <i>W trakcie cyklu spotkań konsultacyjnych oraz posiedzeń Zespołu ds. opracowania Strategii zgłoszono kilkadziesiąt</i>		TAK	



	Str. 42	<p><i>propozycji zadań inwestycyjnych istotnych z punktu widzenia samorządów wchodzących w skład miejskiego obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska. Lista zadań posłużyła do wyznaczenia sektorowych planów działań, które obejmują wspólne przedsięwzięcia upowszechniające funkcjonalne podejście do polityki regionalnej na szczeblu lokalnym. Wybrane przedsięwzięcia mają znaczenie dla rozwoju całego obszaru funkcjonalnego, a nie tylko dla poszczególnych jednostek samorządowych w partnerstwie.</i></p>		
10.	<p>Miasto Słupsk</p> <p>Strategia</p> <p>Kluczowe zadania</p> <p>Str. 42</p>	<p>Proszę usunąć z sektorowych planów działań nazwy przedsięwzięć</p>	<p>Wykonanie dokumentacji dla wybranych przedsięwzięć stanowi odrębne zadanie realizowanego projektu. Dokumentacje będą sporządzone do czerwca 2015 r., natomiast Strategia</p>	<p>TAK</p>



11.	Miasto Słupsk	Strategia Zintegrowane Porozumienia Terytorialne Str. 44	<i>W dniu 16.07.2014 r. parafowano Zintegrowane Porozumienie Terytorialne dla MOF MS pomiędzy Województwem Pomorskim a.....</i> Określić cele operacyjne dla projektów w ramach ZPT		obejmuje okres do 2020 roku. Nie ma potrzeby wymieniania nazw zadań, muszą one znaleźć uzasadnienie w celach Strategii.	TAK
12.	Miasto Słupsk	Strategia Cały dokument	Proszę uwzględnić uwagi zgłoszone na spotkaniach konsultacyjnych, które odbyły się w Słupsku w dniach 13 i 14 października 2014 r.			TAK



Lp.	Zgłaszający uwagę	Część dokumentu, do której odnosi się uwaga	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	PRZYJĘCIE UWAGI TAK/NIE	Uzasadnienie Wykonawcy w przypadku odmowy uwzględnienia uwagi
1.	Eugeniusz Kwieciński ekwecinski@wp.pl lub Tel. 698 230 350		<p>Stawiam wniosek o uwzględnienie lokalizacji tymczasowych basenów (basenu) na wydmie w okolicy „patelni” po obu stronach ścieżki Solidarności. Szczególnie potrzebne to jest dla rodzin z dziećmi.</p> <p>Nad Bałtykiem woda często ma temperaturę poniżej 20 stopni, wiatr północny lub inny silny utrudnia kąpiel, w przypadku załamania kilkudniowego pogody, pozostawia u wyjeżdżający niesmak ze źle spędzonego czasu i wydanych pieniędzy.</p> <p>Taki basen z wodą wymienianą z morza byłby magnesem dla rodzin z dziećmi na następne lata.</p> <p>Jeżeli na Stadionie Narodowym udało się zrobić zwijany basen, to tym bardziej warte przemyślenia jest adaptowanie do naszych warunków.</p>		NIE	<p>Sugerujemy, aby zapisy strategii nie posiadała aż tak szczegółowego charakteru.</p> <p>Zadanie mieści się w celu 3.2. zad. 1. Budowa i modernizacja szlaków turystycznych, w tym szlaków/ ścieżek rowerowych, pieszych, samochodowych, wodnych oraz istniejącej bazy turystycznej(..)</p> <p>Wniosek powinien zostać rozpatrzony przy tworzeniu dokumentacji wykonawczych – np. w Planie Zagospodarowania Przestrzennego</p>



LP.	Zgłaszający uwagę	Część dokumentu, do której odnosi się uwaga / str.	TREŚĆ UWAGI (PROPOZYCJA ZMIAN)	UZASADNIENIE UWAGI	PRZYJĘCIE UWAGI TAK/NIE	UZASADNIENIE Wykonawcy w przypadku odmowy uwzględnienia uwagi
1.	Jadwiga Jędrzychowska RDPP m. Ustka	Strategiczna str. 25 Wizja	MOF m. Słupsk to otwarty na Morze Bałtyckie, rozwinięty gospodarczo i turystycznie obszar subregionalny, biegun wzrostu na Pomorzu Śródkowym, z silnym, dynamicznym centrum gospodarczym, usługowym, edukacyjnym i kulturalnym – miastem Słupsk powiązany z portem morskim i uzdrowiskiem w Ustce	W diagnozie na str. 18 pisze się, że „Najbardziej rozpoznawalnym miejscem jest uzdrowisko Ustka” Jest to mocna strona regionu zapisana w podstawowych dokumentach miejskich Ustki. Jeżeli mieszkańcy Ustki uważają za główny kierunek rozwoju swojego miasta w oparciu o statut uzdrowiskowy to nie należy moim	TAK	Uwzględniono



2.	Jadwiga Jędrzychowska RDPP m. Ustka	Str. 32 III cel strategiczny- rozwinęta funkcja turystyczna pkt. 3.2. w części „grupa zadań/zadania str. 33	Pkt. 2 budowa i modernizacja infrastruktury obiektów turystycznych i domów sanatoryjnych (infrastruktura hotelowa, gastronomiczna, paraturystyczna w tym m. innymi budowa Centrum Żeglarstwa Ziemi Słupskiej w Ustce).	zdaniami tego faktu pomijając w tym dokumencie.	TAK	
3.	Jadwiga Jędrzychowska RDPP m. Ustka	Str. 34 V cel strategiczny – atrakcyjna przestrzeń życia pkt. 5.2 w części grupa zadań	3. Współpraca i tworzenie warunków dla zaspakajania potrzeb na obszarze gmin MOF MS w zakresie tworzenia i rozwijania miejsc opieki nad dziećmi, osobami niepełnosprawnymi oraz seniorami.	Bardzo ważnym jest, aby gminy we wzajemnym partnerstwie rozwiązywały problemy zarówno organizacyjnie jak i infrastrukturalnie potrzeby rehabilitacji oraz miejsc dziennego pobytu dla osób niepełnosprawnych	TAK	



				Ilość osób niepełnosprawnych m. innymi z uwagi na systematycznie powiększający się odsetek ludzi starszych rośnie.		
4.	Jadwiga Jędrzychowska RDPP m. Ustka	Str. 42 infrastruktura drogowa	Dodać pkt. 6. poprawa dostępności komunikacyjnej do terenów rozwojowych w zakresie turystyki i uzdrowiska oraz Przewłoki poprzez budowę „obwodnicy wschodniej” oraz terenów rozwojowych portu (mariny) oraz Wodnicy poprzez budowę „obwodnicy zachodniej” względem drogi krajowej przy wjeździe do Ustki.	W diagnozie podkreślano słabą dostępność terenów gminy wiejskiej Ustka Gmina z miastem Słupsk. Budowa obwodnicy spowoduje odciążenie przeciążonego układu komunikacyjnego w mieście Ustka oraz skróci czas dojazdu mieszkańców Przewłoki i Wodnicy do Słupska. Ponadto poprawi	NIE	Proponujemy zachować większy stopień ogólności w dokumencie Zadanie mieści się w zapisach: Cel operacyjny 1.2 Poprawa jakości infrastruktury komunikacyjnej wewnątrz obszaru Zad. 1. Poprawa infrastruktury drogowej wewnątrz MOF MS poprzez budowę, rozbudowę i modernizację sieci drogowej.(.). Zad. 2 Poprawa skomunikowania drogowego Ustki ze Słupskiem



				<p>komunikację z terenami rozwojowymi strefy uzdrowiskowej (strona wschodnia obwodnicy) oraz terenami portu i mariną (zachodnia część obwodnicy)</p>		
5.	<p>Jadwiga Jędrzychowska RDPP m. Ustka</p>	<p>Str. 43 infrastruktura społeczna i aktywność społeczna</p>	<p>Dodać punkt 4. Budowa gminnego domu seniora</p>	<p>Zwiększający się w dużym tempie proces starzenia się mieszkańców wymagać będzie zorganizowanej opieki nad osobami starszymi. Zadanie do jest możliwe do wykonania w partnerstwie publiczno-privatnym.</p>	NIE	<p>Propozycja zadania o zbyt szczegółowym zapisie. Zadanie mieści się w zapisach: Cel 5.2. Rozwój infrastruktury społecznej. Zad. 3 Przebudowa, modernizacja i adaptacja istniejących obiektów poszpitalnych na potrzeby społeczne, kulturalne, edukacyjne, itp.</p>



Lp.	Zgłaszający uwagę	Część dokumentu, do której odnosi się uwaga / str.	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	PRZYJĘCIE UWAGI TAK/NIE	Uzasadnienie Wykonawcy w przypadku odmowy uwzględnienia uwagi
1.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Diagnoza 100	R-10 („Hazeatycki”) Smołdzino – Rowy – Ustka – Pęplino – Starkowo – Zaleskie R-10 link Pęplino – Bruszkowo Wielkie - Słupsk	Nazwa nadmorski dotyczyła szlaku czerwonego Unormowanie nazwy i przebiegu	TAK	
2.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Diagnoza 100	Wykreślić Szlak rowerowy Ustka – Rezerwat Buczyzna nad Słupią – Pęplino – Starkowo – Swołowo – ok. 19 km,	Nie ma takiego szlaku w terenie	TAK	Wykreślono
3.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Diagnoza 100	Wykreślić „Czarne wesele” w Klukach – ok. 90 km w obie strony,	Nie ma takiego szlaku w terenie	TAK	j.w.



POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI



MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY
I ROZWOJU

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO



4.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Diagnoza 100	Wykreślić Szlakiem Zeppelinów – ok. 26 km; Ustka – Zapadłe – Wytowno – Machowino – Lubuczewo – Jezierzycze,	Nie ma takiego szlaku w terenie	TAK	j.w.
5.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Diagnoza 100	Wykreślić Szlak poligonowy – ok. 28 km w jedną stronę; Ustka – rezerwat „Jezioro Modła” – Wicko Morskie – Jarosław,	Nie ma takiego szlaku w terenie	TAK	Wykreślono
6.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Diagnoza 100	Wykreślić Szlak "Słowińców" – ok. 63 km; szlak zielony; Rowy – Smołdzino – Kluki – Główny – Izbica – Leba – Latarnia Stilo,	Nie ma takiego szlaku w terenie	TAK	Wykreślono
7.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Diagnoza 100	Wykreślić Wzniesienia Barzowickie – ok. 15 km; Palczewice – Barzowice – Naćmierz – Jezierzycze,	Nie jest na terenie MOF Miasta Słupska	TAK	Wykreślono

Projekt pn. „Diagnoza – strategia – inwestycja – rozwój miejskiego obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007 - 2013



8.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Diagnoza 100	Wykreślić Szlak rowerowy Kluki – Łeba – ok. 25 km,	Nie ma takiego szlaku w terenie. Nie jest na terenie MOF Miasta Słupska	TAK	j.w.
9.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Diagnoza 100	Szlak 3 pomostów widokowych na jeziorach Gardno, Dołgie Małe i Dołgie Wielkie – ok. 33 km; Rowy – Czołpino,	Nie ma takiego szlaku w terenie	TAK	Wykreślono
10.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Diagnoza 100	„Kolejowy” (niebieski) – ok. 20 km; Bałamałek – Objazda – Gardna Wielka – Smołdzino,	Unormowanie nazwy i układu	NIE	Usunięto Uwzględniono najważniejsze szlaki
11.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Diagnoza 100	„Zwiniętych Torów” (czerwony) – ok. 20, 7 km; Ustka – Rowy,	Unormowanie nazwy i układu Zmienić na „Szlak Zwiniętych Torów”	TAK	



12.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Diagnoza 100	„Do Stacji Gabel” (zielony) – ok. 18 km; Słupsk – Ryczewo – Karzćino – Gąbino – Osieki,	Unormowanie nazwy i układu	TAK	
13.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Diagnoza 101	Żeremia bobrów i stara elektrownia wodna na Łupawie w Żelkowie – ok. 55 km,	Nie ma takiego szlaku w terenie	TAK	Wykreślono
14.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Diagnoza 101	Wierzchońskie Jałowce – ok. 10 km; Główny – Siecie,	Nie jest na terenie MOF Miasta Słupska	TAK	Wykreślono
15.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Diagnoza 101	„Dolina Moszczeniczki” (niebieski) Słupsk – Bierkowo - Swołowo (11, 5km)	Poprawnie jak obok	TAK	Uwzględniono

Projekt pn. „Diagnoza – strategia – inwestycja – rozwój miejskiego obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007 - 2013



16.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Diagnoza 101	„Droga Książęca” (zielony) Słupsk – Zębowo – Redęcin – Gać – Swołowo - Krzemienica – Starkowo (17 km)	Poprawnie jak obok	TAK	
17.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Diagnoza 101	„Równina Sławińska” (żółty) Strzelino – Bruskowo Wielkie – Bierkowo – Redęcin – Gać – Pałowo - Staniewice (28 km)	Dodać szlak	TAK	
18.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Diagnoza 101	„Elektrowni wodnych” (niebieski) Słupsk – Krzynia – Osieki – ok. 58, 5 km,	Poprawnie jak obok	TAK	
19.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Diagnoza 101	„Pierścień Gryfitów” (czarny) – ok. 94 km, prowadzi wokół Słupska: Swołowo – Krzemienica - Wielichowo – Bydlino – Swochowo – Bukówko – Bięcino – Karżniczka – Warblewo – Dębica Kaszubska – Żelkówko – Żelki –	Poprawnie jak obok	TAK	

Projekt pn. „Diagnoza – strategia – inwestycja – rozwój miejskiego obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007 - 2013



				Lulemino – Kuleszewo – Słonowice – Komorzyn – Sycewice – Gać – Swotowo,				
20.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Diagnoza 100		Szlak rowerowy Kobylnica - Łosino - Lubuń – Żelkówko – Żelki - Kruszyna – Lulemino - Zagórki- Zbyszewo – Barcino – Korzybie - Ściegnica – Wrząca – Giełdoń – Kuleszewo – Kończewo – Sierakowo – Widzino – Kobylnica – ok. 40 km,	Nie ma takiego szlaku w terenie	TAK	Usunięto Uwzględniono najważniejsze szlaki	
21.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Diagnoza 100		Szlak rowerowy Słupsk – Krępa – Lubuń – Żelkówko – Żelki – Leśny Dwór – ok. 18 km,	Nie ma takiego szlaku w terenie	TAK	Usunięto uwzględniono najważniejsze szlaki	
22.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Diagnoza 100		Szlak Słupsk – Bierkowo – Bruszkowo – Swotowo – Redęcin – Słupsk – ok. 25 km,	Nie ma takiego szlaku w terenie	TAK	j.w.	
23.	Pomorskie	Diagnoza		„Śladami młynów” (żółty) Kobylnica – Widzino – Reblino – Runowo	Poprawnie jak obok	TAK		



	Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	101	Sławińskie – Słonowice – Słonowiczki – Wrząca – Zbyszewo – Zagórki – Kuleszewo – Lulemino – Kruszyna – Żelki – Żelkówko – Lubuń, ok. 37, 9 km,			
24.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Diagnoza 101	„Śladami zabytków sakralnych” (czerwony) Łosino – Krępa – Lubuń – Kwakowo – Lulemino – Kuleszewo – Kończewo – Sierakowo Słupskie – Łosino. ok. 23, 8 km;	Poprawnie jak obok	TAK	
25.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Diagnoza 101	„USB-S” Ustka – Słupsk – Bytów – Sominy „Przez Zielone Serce Pomorza” (nr 14) Ustka – Wodnica – Charnowo – Strzelino - Słupsk – Dębica Kaszubska - .Krzynia – Bytów - Sominy	Dodanie szlaku Poprawnie jak obok	TAK	
26.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Diagnoza 48	W przeliczeniu na 10 tys. km2 Słupsk dysponował 7 069, 8 km ścieżek rowerowych (powiat 185, 8 km), zaś w przeliczeniu na 10 tys. ludności – 3, 2 km (powiat 4, 4 km).	Jak to zostało wyliczone?	TAK	Jak w przypisie dolnym: Wyniki podajemy na podstawie danych GUS. Ponadto przedstawione dane dotyczące długości ścieżek rowerowych - dotyczą ścieżek służących głównie do celów komunikacyjnych, a nie turystycznych (wyjaśnienie GUS).



27.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Diagnoza 48	W Gminie Kobylnica ścieżki rowerowe miały długość 20, 1 km	Wartość zawyżona, pokażać konkretne odcinki ścieżek rowerowych	NIE	j.w.
28.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Diagnoza 48	W Gminie Słupsk znajdowało się 14, 3 km ścieżek rowerowych	Wartość zawyżona, pokażać konkretne odcinki ścieżek rowerowych	NIE	j.w.
29.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Diagnoza 48	W Gminie Ustka – 6, 2 km	Wartość zawyżona, pokażać konkretne odcinki ścieżek rowerowych	NIE	j.w.
30.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Diagnoza 41	DW nr 210 Słupsk – Głobino – Dębница Kaszubska – Niemczewo – Motarzyno – Budowo –Unichowo (34, 800 km),	DW 210 nie prowadzi już do Ustki, wyżej wypisana jako DK21	TAK	Zweryfikowano zapis DW Nr 210 Słupsk – Głobino – Dębница Kaszubska – Niemczewo – Motarzyno – Budowo –Unichowo (33,209

Projekt pn. „Diagnoza – strategia – inwestycja – rozwój miejskiego obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007 - 2013



31.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Strategia 15	Slabe strony: dodać - brak multimodalnego węzła komunikacyjnego	Brak uniwersalnego ogólnodostępnego dworca autobusowego powiązanego z dworcem kolejowym wraz z dostępnym parkingiem park&ride	TAK	km) (źródło: http://zdww-gdansk.pl/PL/184/Opis_sieci_drog/)
32.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Strategia 15	Do mocnych stron dodać po Parku Krajobrazowym „Dolina Słupski”: „Kraina w Kratę w Dolinie Rzeki Moszczeniczki” w tym Swółowo.	Zespół Przyrodniczo Krajobrazowy został powołany Rozporządzeniem Nr 21/07 Wojewody Pomorskiego z dnia 21 czerwca 2007r. (zasadność w uzasadnieniu)	TAK	



33.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Strategia 17 i 22	Do mocnych stron w rozpoznawalności turystycznej dodać Swołowo stolica Krainy w Kratę.	Swołowo wraz z zabudową owalnicową i zagrodową wraz z punktami muzeal- nymi uznawane jest za atrakcję turystyczną o znaczeniu krajowym i międzynarodowym.	NIE	Zbyt szczegółowo, istnieją też inne produkty turystyczne
34.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Strategia 16	Modernizacja i budowa dróg w kierunku południowym: drogi S11, DK21.	Nie tylko modernizacja, ale budowa nowych odcinków	TAK	
35.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Strategia 16	Dodać zapis w szansach: Modernizacja i budowa dróg w kierunku węzłów S6	Połączenia drogowe do węzłów przy S-6 tj.: Sycewice, Słupsk Zachód (Bolesławice), Słupsk Południe (Kobylnica), Słupsk Wschód (Głobino), Redzikowo	TAK	



36.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Strategia 15	Budowa S6 Goleniów – Kołobrzeg- Koszalin – Słupsk – Lębork - Gdańsk	Nie modernizacja DK6 a budowa S6	TAK	
37.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Strategia 31	1. Budowa, przebudowa i modernizacja dróg powiatowych, wojewódzkich i krajowych oraz linii kolejowych	Nie rozbudowa a przebudowa, dodano budowa	TAK	
38.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Strategia 31 i 35	a) budowa S6 Goleniów – Gdańsk wraz z przebudową węzła Słupsk Wschód (Głębino) b) modernizacja LK 202 Gdynia - Słupsk c) modernizacja LK 405 Szczecinek – Ustka d) modernizacja LK 212 Bytów - Korzybie e) przebudowa DK 21 na odcinku Ustka – Słupsk wraz z budową obwodnic: Kobylnica, Miastko, Biały Bór wraz przedłużeniem przebiegu do S-11 na południe Szczecinka (połączenie od węzła S-11 do Gwdy Małej – nowa droga)	Opisano przebiegi jak obok	NIE	Sugerujemy, aby zapisy strategii nie posiadały aż tak szczegółowego charakteru.
39.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Strategia 31		Doprecyzowano zakres DK21	NIE	j.w.



40.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Strategia 31	f) nowa droga krajowa między S-6 a S-11 między węzłami Kawno (S6) i Mostowo (S11)	<p> dodano połączenie S6 i S11 – chodzi o wybudowanie nowej drogi krajowej omijającej Koszalin od strony południowej (połączenie dwóch węzłów Kawno przy S6 i Mostowo przy S11) połączenie przydatne do szybkiej komunikacji na południe Polski dla MOF MS – połączenie zdecydowanie poprawi dostępność komunikacyjną z południem Polski </p>	NIE j.w.
41.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze	Strategia 31 i 35	g) przebudowa DW 211 wraz z przedłużeniem do Miasta Słupska przez Redzikowo, ul. Gdańska	<p> Dodano zapis jak obok po wybudowaniu S6 obecna DK6 </p>	NIE j.w.



	Środowisko”			straci status drogi krajowej, dlatego propozycja przedłużenia DW211 do Słupska		
42.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Strategia 31 i 35	h) przebudowa DW 203 wraz z obwodnicą Ustki i Zaleskich	Dodano zapis jak obok obecnie trwają prace projektowe	NIE	j.w.
43.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Strategia 31 i 35	i) przebudowa DW 210 wraz z przedłużeniem do DW 203 (Zaleskie) przez Bruszkowo Wielkie (obwodnica), Możdżanowo	Parę lat temu DW 210 prowadziła do Ustki, propozycja, aby przedłużyć DW 210 do DW 203 – zwiększy się dostępność i rozpoznawalność stolicy Krainy w Kratę Swołowa – turyści łatwiej mogą dotrzeć w to miejsce - oznakowanie	NIE	j.w.



44.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Strategia 31 i 35	j) przebudowa DW 208 wraz z przedłużeniem do Miasta Słupska od Barcina przez Kuleszewo, Kończewo, Łosino	Lepsza komunikacja i dostępność turystyczna Miasta Słupska na południe w kierunku Kępic, Warcina itp.	NIE	j.w.
45.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Strategia 31	k) wytyczenie korytarza komunikacyjno-transportowego dla zachodniej ściany obszaru MOF pod przyszłą drogę wyższej klasy (DK) w kierunku na Bytów (DW 209), Chojnice (DW 212), Tuchola (obwodnica DW 240), Świecie (węzeł S5 Terespol Pomorski)	Do 2020 powstanie w całości S5 od Nowych Marz do Wrocławia, wymieniony obok przebieg wpisuje się w dostępność do S5 i Bydgoszczy	NIE	j.w.
46.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Strategia 31	l) wytyczenie korytarza komunikacyjno-transportowego dla południowej ściany obszaru MOF pod przyszłą drogę wyższej klasy (S25) w kierunku na Bydgoszcz, od S11 Bobolice – Biały Bór – Człuchów (obwodnica do S22) Sępólno Krajeńskie, Bydgoszcz (węzeł S10 i S5)	Wnioskowanie o wpisanie S25 i S22 do planów dróg ekspresowych do realizacji po 2020 roku	NIE	j.w.



47.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Strategia 31 i 35	Pkt. 2: Modernizacja i budowa dróg w kierunku węzłów S6 a) wytyczenie i budowa korytarza komunikacyjno-transportowego zachodniej ściany MOF pod przyszłą drogę wyższej klasy (droga powiatowa) na odcinku Sycewice (węzeł S6) – Gać (obwodnica) – Swołowo (obwodnica) – Krężółki – Starkowo – Gołęcino (DW 203)	Dodanie zapisu jak obok Dostępność do stolicy Krainy w Kratę Swołowa, stworzenie alternatywnego korytarza między S6 a Ustką od strony zachodniej (odciążenie DK21) Projekt proponowany był do Zintegrowanych Programów Terytorialnych	NIE j.w.
48.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Strategia 31 i 35	b) wytyczenie i budowa korytarza komunikacyjno-transportowego pod przyszłą drogę wyższej klasy (droga powiatowa) na odcinku Bolesławice (węzeł S6 Słupsk Zachód) – Bierkowo (obwodnica) – Strzelino wraz z połączeniem w ciągu ulic Lipowa Bierkowo, ul. Legionów Polskich Miasto Słupsk)	Dostępność terenów inwestycyjnych do S6 wraz z odciążeniem ulicy Szczecińskiej, 11 listopada oraz Bolesławic od ruchu tranzytowego	NIE j.w.



49.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Strategia 31 i 35	c) wytyczenie i budowa korytarza komunikacyjno-transportowego pod przyszłą drogę wyższej klasy (droga powiatowa) na odcinku Redzikowo (węzeł S6 SSE) Jezierzycy	Dostępność do Stupskiej Strefy Ekonomicznej oraz do Parku Wodnego i Szkoły w Redzikowie, trwają prace koncepcyjne	NIE	Zamienić w zadaniach pkt. 3 (str. 31 i 35) na: Budowa dróg obwodowych Miasta Słupska
50.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Strategia 31 i 36	3. Inwestycje dot. komunikacji zbiorowej (budowa węzła transportowego MOF Słupska przy dworcu kolejowym od strony ul. Sobieskiego, budowa i rozbudowa węzłów przesiadkowych, wymiana taboru)	Projekt wpisany w Zintegrowanych Programach Terytorialnych	NIE	Sugerujemy, aby zapisy Strategii nie posiadały aż tak szczegółowego opisu. Zadanie mieści się w pkt.: Cel 1.3. zad. 4. Inwestycje dot. komunikacji zbiorowej: m.in. budowa i rozbudowa węzłów przesiadkowych, wymiana taboru
51.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Strategia 31 i 36	2. Budowa ścieżek, szlaków rowerowych i ciągów pieszych tworzących spójną sieć na terenie MOF - w tym ciagi o znaczeniu międzynarodowym, międzyregionalnym i regionalnym: R-10, R-10 link (Peplino- Słupsk), M14 Ustka – Słupsk – Dębница Kaszubska – Krzynia, Droga Książęca, Do Stacji Gabel, Pierścień Gryfitów.	Doprecyzowanie zakresu i przebiegów potrzebnych ciągów o znaczeniu międzynarodowym, międzyregionalnym i regionalnym	NIE	Sugerujemy, aby zapisy Strategii nie posiadały aż tak szczegółowego opisu



52.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Strategia 32 i 37	1. Identyfikacja i kreacja wspólnych produktów turystycznych – w tym marki Zielone Serca Pomorza	Przyjęcie wspólnej marki na terenie MOF certyfiko- wanej i wspólnie promowanej na arenie krajowej i międzynarodowej	NIE	Sugerujemy, aby zapisy Strategii nie posiadały aż tak szczegółowego opisu
53.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Strategia 32 i 37	2. Wspólna promocja i informacja turystyczna – w tym cykliczny Jarmark Gryfitów	Cykliczny jarmark promujący gminy z terenu MOF i okolic	NIE	Sugerujemy, aby zapisy Strategii nie posiadały aż tak szczegółowego opisu
54.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Strategia 34	5.2. Rozwój infrastruktury społecznej. Obejmuje działania związane z modernizacją i rozbudową infrastruktury społecznej (edukacyjnej, kulturalnej, sportowej, zdrowotnej i rekreacyjnej MOF MS).	Dodane zdrowotnej	NIE	Nie ma potrzeby uszczegółwiać co rozumiemy poprzez infrastrukturę społeczną (zgodnie z uwagą nr 6 Miasta Słupsk)
55.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Strategia 34	Dodanie: 5. Budowa centrum ginekologiczno- położniczego w Słupsku przy Szpitalu Wojewódzkim ul. Hubalczyków	Inwestycja oczekiwana przez mieszkańców, poprawi bezpieczeństwo dzieci i matek	NIE	Zadanie szczegółowe – mieści się w zad. Budowa, rozbudowa, modernizacja infrastruktury sportowej, zdrowotnej, kulturalnej i rekreacyjnej.



56.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Strategia 42	2. Budowa połączenia Miasta Słupska, Bierkowa oraz Strzelina do Bolesławic węzła S-6 Słupsk Zachód wraz z drogami dojazdowymi ulica Legionów Polskich i ul. Grunwaldzka w Słupsku oraz ulica Lipowa w Bierkowie	Doprecyzowanie zakresu pod dokumentację projektowo-koncepcyjną	NIE	Strategia ma charakter ogólny i dlatego sugerujemy, aby zapisy Strategii nie posiadały aż tak szczegółowego opisu. Zapisy te winny znaleźć się w dokumentacji projektowej.
57.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Strategia 42	3. Poprawy dostępności komunikacyjnej północnej i centralnej części MOF Słupska poprzez budowę połączenia DK21 z DW213 wraz z budową nowego połączenia od Niewiarowa (bądź Siemianic) do węzła transportowego MOF Słupska przy dworcu kolejowym	Doprecyzowanie zakresu pod dokumentację projektowo-koncepcyjną	NIE	j.w
58.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Strategia 42	5. Przebudowa ciągu ulic stanowiących dojazd do obwodnicy Miasta Słupska. (podać zakres i listę ulic pod konsultacje)	Zadanie wymaga doprecyzowania zakresu	NIE	J.W.
59.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Strategia 43	2. Podniesienie atrakcyjności przestrzeni publicznej Obszaru Funkcjonalnego Miasta Słupska. (podać zakres i listę pod konsultacje)	Zadanie wymaga doprecyzowania zakresu	NIE	Strategia ma charakter ogólny i dlatego sugerujemy, aby zapisy Strategii nie posiadały aż tak szczegółowego opisu. Zapisy te winny znaleźć się w dokumentacji projektowej.



60.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Strategia 43	2. Budowa i modernizacja infrastruktury kultury i turystyki o znaczeniu ponadregionalnym – Filharmonia w Słupsku. 3. Budowa i modernizacja infrastruktury sportu o znaczeniu ponadregionalnym – Hala widowiskowo – sportowa w Słupsku.	Wniosek o stworzenie jednej dokumentacji na budynek wielofunkcyjny – halę widowiskowo – sportową łączącą obie funkcje	NIE	Strategia ma charakter ogólny i dlatego sugerujemy, aby zapisy Strategii nie posiadały aż tak szczegółowego opisu. Wniosek do rozpatrzenia na etapie tworzenia dokumentacji projektowej
61.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	Strategia 43	2. Budowa spójnej sieci tras rowerowych w Regionie Słupskim – powiązanie dróg rowerowych w kompleksową sieć dla MOF MS. (USB-S na odcinku Ustka – Strzelino – Słupsk – Dębница Kaszubska – Krzynia oraz Droga Książęca na odcinku Słupsk – Zębowo – Redęcin – Swolowo - Starkowo)	Sieć tras to co najmniej dwa przebiegi. Analizując potencjał oraz zrealizowane inwestycje na terenie MOF właśnie wykonanie i zaprojektowanie tych dwóch tras rowerowych w powiązaniu z R-10 i R-10 link pozwoli na osiągnięcie spójności sieci tras na dłuższym	NIE	Strategia ma charakter ogólny i dlatego sugerujemy, aby zapisy Strategii nie posiadały aż tak szczegółowego opisu. Wniosek do rozpatrzenia na etapie tworzenia dokumentacji projektowej.



					odcinku przebiegając przez wszystkie gminy z terenu MOF	

LP.	Zgłaszający uwagę	Część dokumentu, do której odnosi się uwaga / str.	TREŚĆ UWAGI (PROPOZYCJA ZMIAN)	UZASADNIENIE UWAGI	PRZYJĘCIE UWAGII TAK/NIE	UZASADNIENIE Wykonawcy w przypadku odmowy uwzględnienia uwagi
1.	Stowarzyszenie Przyjaciół Słupska i Regionu	Strategia Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014- 2020 Strona 15 Zagrożenia	Peryferyjne położenie w przestrzeni kraju i niska dostępność transportowa regionu. Zmienić: Peryferyjne położenie w przestrzeni kraju i niska dostępność transportowa regionu, jeden z najgorzej dostępnych komunikacyjnie obszarów Polski.	Podkreślenie problemu.	TAK	



2.	<p>Stowarzyszenie Przyjaciół Słupska i Regionu</p>	<p>Strategia Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2020 Strona 15 Stabe strony</p>	<p>Dodać punkt: Brak w infrastrukturze zagospodarowania brzegu rzeki Słupi</p>	<p>Ważny problem wpływający na rozwój regionu.</p>	TAK	
3.	<p>Stowarzyszenie Przyjaciół Słupska i Regionu</p>	<p>Strategia Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2020 Strona 17 Stabe strony</p>	<p>Dodać punkt: Brak perspektyw dla młodych ludzi, brak odpowiednich kierunków kształcenia zarówno na poziomie szkół zawodowych i wyższych w obszarze MOF.</p>	<p>Ważna słaba strona wpływająca na stan gospodarki w MOF.</p>	TAK	
4.	<p>Stowarzyszenie Przyjaciół Słupska i Regionu</p>	<p>Strategia Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego</p>	<p>Dodać punkty: -Niedostateczny rozwój odnawialnych źródeł energii na terenie MOF.</p>	<p>Istotne zagrożenia. Środki unijne w większości będą przekazywane na projekty w</p>	TAK	



	na lata 2014-2020 Strona 17 Zagrożenia	-Niedostateczna ilość zawieranych partnerstw w wykorzystaniu środków unijnych.	partnerstwie.		
5.	Strategia Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2020 Strona 18 Szanse	<p>Wzrost aktywności inwestorów zewnętrznych, w szczególności w branżach o największym potencjale rozwoju regionu.</p> <p>Zmienić:</p> <p>Wzrost aktywności inwestorów zewnętrznych w tym zagranicznych, w szczególności w branżach o największym potencjale rozwoju regionu.</p>	Zwrócenie uwagi na zagranicznych inwestorów.	TAK	
6.	Strategia Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2020	<p>Dodać punkty:</p> <p>-Aktywizacja zasobów pracy i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.</p> <p>-Zatrudnienie specjalistów w zakresie usług medycznych i rehabilitacyjnych w celu</p>	<p>Angażowanie mieszkańców w sprawy miasta, rewitalizacja społeczna.</p> <p>Opracowanie SWOT sfery społecznej bardzo</p>	TAK	



		Strona 19 Szanse	zapewnienia mieszkańcom MOF należytej opieki medycznej. -Budowa kapitału społecznego, tożsamości regionalnej, a także zwiększenie partycypacji społecznej.	ogólne, niedopracowane. Czy tylko te wnioski wynikają z przeprowadzonej diagnozy?		
7.	Stowarzyszenie Przyjaciół Słupska i Regionu	Strategia Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2020 Strona 19 Zagrożenia	Dodać punkty: Niski poziom usług medycznych i rehabilitacyjnych.	NIE		Poszczególne czynniki rozwojowe poddane zostały analizie i ocenie pod kątem celów rozwojowych MOF MS m. in. w trakcie warsztatów strategicznych.
8.	Stowarzyszenie Przyjaciół Słupska i Regionu	Strategia Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2020 Strona 26 Misja	Proponuję zmianę: Misją samorządów tworzących MOF MS jest planowanie i realizacja polityki rozwoju społecznego, gospodarczego oraz turystycznego przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju, uwzględniając specyficzne uwarunkowania nadmorskiego położenia.	Najistotniejsi są zawsze ludzie to oni tworzą miejsca gdzie mieszkają i wpływają na rozwój regionu z tego powodu rozwój społeczny powinien pojawić się na początku.	TAK	



9.	<p>Stowarzyszenie Przyjaciół Słupska i Regionu</p>	<p>Strategia Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2020</p> <p>Strona 34</p> <p>Punkt 5.1</p> <p>Punkt 5.2</p>	<p>Za duży nacisk na samo budownictwo społeczne, pominięte zostały natomiast kwestie konsultacji z mieszkańcami lub remonty istniejących budynków.</p> <p>Dodać punkty:</p> <p>5. Promocja postaw prospołecznych, rewitalizacja społeczna osób oraz wzmocnianie poczucia odpowiedzialności za naszą najbliższą przestrzeń.</p> <p>6. Inwestycja w kapitał ludzki</p> <p>1. Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym</p>	<p>Ludzie przyzwyczajają się do miejsc tworzą relacje z ludźmi, samo przeniesienie osób w trudnej sytuacji do innego miejsca nie rozwiąże problemu. Projekty powinny być poprzedzone rewitalizacją społeczną oraz konsultacjami.</p>	TAK	<p>Zmieniono cel 5.1. Wsparcie rozwoju budownictwa mieszkaniowego.</p> <p>Zadania dot. budownictwa społecznego są wynikiem potrzeb – z konsultacji z gmin MOF MS.</p> <p>W celu 5.1 dodano zadanie: Remonty istniejących budynków mieszkalnych.</p> <p>Zmodyfikowano zad. 2 do celu 5.3</p> <p>Kompleksowa rewitalizacja społeczno-gospodarcza... w nowym brzmieniu:</p> <p>2. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów na terenie MOF MS, w tym rewitalizacja społeczna</p> <p>Zadanie <i>Promocja postaw prospołecznych</i> – ujęto w celu 6.1</p> <p>Zadanie <i>Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym</i>- ujęto w celu 6.1. w brzmieniu:</p> <p>3. Aktywizacja zawodowa osób</p>
----	---	---	---	--	-----	--



Punkt 5.3	Zmiana: Rewitalizacja obszarów zdegradowanych MOF. Dodać punkt: Konsultacje społeczne z mieszkańcami terenów objętych rewitalizacją. Dodać punkt: 4. Podnoszenie kompetencji osób uczestniczących w pracach organizacji społeczeństwa obywatelskiego.			bezbrotnych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym. Uwzględniono zmianę brzmienia zadania 2. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów na terenie MOF MS, w tym rewitalizacja społeczna Nie uwzględniono uwagi - dodać punkt: <i>Konsultacje społeczne z mieszkańcami terenów objętych rewitalizacją</i> – Nie ma potrzeby wprowadzać dodatkowego zapisu w Strategii. Są już regulacje określające zakres i sposób konsultowania działań podejmowanych i realizowanych przez jst, w tym dot. transparentności działań. Propozycja: <i>Podnoszenie kompetencji osób uczestniczących w pracach organizacji społeczeństwa obywatelskiego -</i> mieści się w zapisie.. <i>Wsparcie aktywności społecznej poprzez wsparcie działalności organizacji</i>
Strona 35				
6.1				



									pozarządowych (szkolenia, wsparcie realizacji zadań publicznych przez NGO).
--	--	--	--	--	--	--	--	--	---

LP.	Zgłaszający uwagę	Część dokumentu, do której odnosi się uwaga / str.	TREŚĆ UWAGI (PROPOZYCJA ZMIAN)	UZASADNIENIE UWAGI	PRZYJĘCIE UWAGII TAK/NIE	UZASADNIENIE Wykonawcy w przypadku odmowy uwzględnienia uwagi
1.	Gmina Miasto Ustka	Str22, w słabych stronach	Pierwszy odnośnik: Słowo „niska” zastąpić „jedną z najgorszych”	Trudna dostępność komunikacyjna	TAK	Zmieniono zapis na: Jedna z najniższych w kraju dostępność komunikacyjna i drogowa
2.	Gmina Miasto Ustka	Str26 w ostatnim zdaniu wersji tekstowej	Po słowie „turystycznej” dopisać wyrażenie „w tym uzdrowiskowej”	Ustka posiada status uzdrowiska	TAK	Uwzględniono w wizji funkcję uzdrowiskową
3.	Gmina Miasto Ustka	Str27 sformułowanie misji	Uwzględnić funkcję uzdrowiskową	Jak wyżej	TAK	Uwzględniono: Misją samorządów tworzących MOF MS jest planowanie i realizacja polityki rozwoju społecznego, gospodarczego oraz turystycznego, w tym uzdrowiskowego, przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju,



					uwzględniając specyficzne uwarunkowania nadmorskiego położenia
4.	Gmina Miasto Ustka	Str32w celu 1.1, zadanie nr1	W pierwszym zadaniu dopisać po „Bydgoszczy” miasta „Ustka, Słupsk” W drugim zadaniu po słowie „mariny” dodać wyraz „rozbudowa” oraz po słowie „Ustce” dodać” w tym terminalu pasażersko-promowego”	Wykorzystanie istniejącej infrastruktury kolejowej, Potrzeba wykorzystania atutu, jakim jest bezpośredni dostęp do morza,	Nie uwzględniono pierwszej uwagi. Zad. 3. zmieniono – otrzymuje brzmienie <i>Budowa mariny/centrum żeglarstwa i rozbudowa portu w Ustce, w tym budowa terminalu promowego pasażersko-towarowego</i>
5.	Gmina Miasto Ustka	Str32 w celu 1.2 Zadanie 1	Dopisać: w szczególności budowa systemu komunikacyjnego mającego na celu odciążenie ruchu kołowego (szczególnie w okresie sezonu letniego). Dopisać zadanie 3: Obejście miasta Ustka tzw. obwodnicą południową.	Duże natężenie ruchu kołowego w centrum miasta powoduje utrudnienie dla ruchu pieszego.	Ze względu na ogólny charakter zapisów w Strategii proponuje się zapis - nowe zadanie w brzmieniu: <i>Poprawa skomunikowania drogowego Ustki ze Słupskiem</i>
6.	Gmina Miasto Ustka	Str.33, cel. 3.1 Zadanie 1 i 2	W zad. 1 dopisać: m.in. w kierunku wydłużenia sezonu turystycznego, np. turystyka zdrowotna, biznesowa.	Maksymalne wykorzystanie istniejącej i planowanej infrastruktury turystycznej.	Zmodyfikowano zapis zad. 1 i 2



POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI



MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY
I ROZWOJU

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO



			W zad. 2 dopisać: z podkreśleniem funkcji uzdrowiskowej.	Ustka posiada status uzdrowiska		
7.	Gmina Miasto Ustka	Str.33, cel. 3.2 Zadanie 1, 2	Zad. 1 Uzupetnić o ścieżki rowerowe. Zad. 2 po słowie „słupskiej” dopisać „/mariny”	Słowem „ścieżka” określa się trasy rowerowe z uszlachetnioną nawierzchnią	TAK	Zmodyfikowano zapis
8.	Gmina Miasto Ustka	Str.35, cel. 5.2 Zadanie 3	Dodać osoby niepełnosprawne		TAK	



LP.	Zgłaszający uwagę	Część dokumentu, do której odnosi się uwaga / str.	TREŚĆ UWAGI (PROPOZYCJA ZMIAN)	UZASADNIENIE UWAGI	PRZYJĘCIE UWAGII TAK/NIE	UZASADNIENIE Wykonawcy w przypadku odmowy uwzględnienia uwagi
1.	Andrzej Lipski	Kluczowe zadania str. 42	Przebudowa odcinka korytarza transportowego drogi 210 wraz z drogą powiatową, mostem w ciągu tej drogi oraz drogami gminnymi na Osiedlu Póńnoc oraz budowa ścieżki rowerowej na odcinku Głobino – Dębница Kaszubska	Przebudowa odcinka transportowego drogi 210 powinna wiązać się docelowo z usprawnieniem połączeń komunikacyjnych w ramach MOF oraz poprawą <u>bezpieczeństwa</u> na przedmiotowym odcinku	NIE	Planowana przebudowa drogi obejmuje również budowę ścieżki rowerowej.
LP.	Zgłaszający uwagę	Część dokumentu, do której odnosi się uwaga / str	TREŚĆ UWAGI (PROPOZYCJA ZMIAN)	UZASADNIENIE UWAGI	PRZYJĘCIE UWAGII TAK/NIE	UZASADNIENIE Wykonawcy w przypadku odmowy uwzględnienia uwagi



<p>1.</p> <p>Jarosław Teodorowicz</p>	<p>Strategia</p>	<p>s. 5</p> <p>Czy w MOFS jest gm. Dębica Kaszubska?</p> <p>Czy gm. Darnica jest poza MOFS?</p>		<p>DĘBNICA KASZUBSK A – TAK; DAMNICA - NIE</p>	<p>Miejski Obszar Funkcjonalny Miasta Słupska powstał w oparciu o umowę partnerską podpisaną dn. 02.04.2014r.. przez przedstawicieli następujących jednostek samorządowych: Miasto Słupsk (Lider Projektu), Powiat Słupski, Miasto Ustka, Gmina Ustka, Gmina Słupsk, Gmina Kobylnica oraz Gmina Dębica Kaszubska.</p>
<p>2.</p> <p>Jarosław Teodorowicz</p>	<p>Strategia</p>	<p>s. 5</p> <p>Cytat: „Celem opracowania dokumentu Strategii Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Słupska (MOF MS) na lata 2014-2020 jest realizacja ponadlokalnych, wspólnych działań rozwojowych”</p> <p>Czy celem strategii jest realizacja przedsięwzięć?</p>		<p>NIE</p>	<p>Celem strategii jest umożliwienie realizacji wspólnych działań, w tym realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych i „miękkich”</p>



3.	Jarosław Teodorowicz	Strategia	<p>SWOT s. 15</p> <p>„Korzystne warunki naturalne dla rozwoju energetyki, w tym odnawialnej.”</p> <p>Proponuję wykreślić „w tym” chyba, że poza energetyką odnawialną autor miał na myśli energetykę jądrową.</p> <p>-----</p> <p>„Budowa małej obwodnicy Słupska, która poprawi komunikację międzydzielnicową w mieście”</p> <p>Obwodnica ta zyska status dr krajowej, więc znaczenie jej będzie większe i istotne w komunikacji MOF północ – południe.</p>	TAK	<p>Zmodyfikowano brzmienie zapisów na;</p> <p>Korzystne warunki naturalne dla rozwoju energetyki odnawialnej.</p> <p>Budowa małej obwodnicy Słupska, która poprawi komunikację w MOF na linii północ-południe.</p>
4.	Jarosław Teodorowicz	Strategia	<p>s.17</p> <p>„Działalność Pomorskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. za pośrednictwem Słupskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej”</p>	TAK	<p>Zmodyfikowano zapis na:</p> <p><i>Działalność Pomorskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A.</i></p>



			<p>PARR nie działa za pośrednictwem SSSE</p> <p>-----</p> <p>„Istniejący port morski i rybacki w Ustce oraz małe porty rybackie i turystyczne zlokalizowane na wybrzeżu.”</p> <p>Na wybrzeżu MOFS istnieją dwa porty</p> <p>-----</p> <p>Do szans w sferze gosp. dopisałbym „urealnienie kierunków kształcenia na słupskich uczelniach wyższych pod kątem rzeczywistego zapotrzebowania rynku pracy”</p>		<p>Zmodyfikowano zapis na: Istniejące porty w Ustce i w Rowach oraz przystanie morskie</p> <p>Dodano zapis: Urealnienie kierunków kształcenia na słupskich uczelniach wyższych pod kątem rzeczywistego zapotrzebowania rynku pracy”</p>
<p>5.</p> <p>Jarosław Teodorowicz</p>	<p>Strategia</p>	<p>s.31</p> <p>„2. Budowa mariny i portu w Ustce.”</p> <p>Port już jest, powinno być ... rozbudowa portu w Ustce celem przystosowania go do potrzeb obsługi rozwijającego się sektora morskiej energetyki wiatrowej.</p>		<p>TAK</p>	<p>Zmodyfikowano na: Budowa mariny/centrum żeglarstwa i rozbudowa portu w Ustce, w tym budowa terminala promowego pasażersko-towarowego</p>



6.	Jarosław Teodorowicz	Strategia	s.32 „1. Budowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej.” To samo jest na str. 36	NIE	Uwzględniono uwagę Gminy Kobylnica nr 8 w tym zakresie
7.	Jarosław Teodorowicz	Strategia	s.35 „Wybudowana marina i port” Jw. Port jest wybudowany, tu raczej chodzi o przebudowę i rozbudowę.	TAK	Zmodyfikowano na: <i>Wybudowana i rozbudowany port marina</i>
8.	Jarosław Teodorowicz	Strategia	s.43 „2. Budowa i modernizacja infrastruktury kultury i turystyki o znaczeniu ponadregionalnym – Filharmonia w Słupsku.” Proszę zweryfikować listę zadań. Np. powyższe wykroczyło poza filharmonię.	TAK	Wykreślono w pkt. 2 „turystykę”



LP.	Zgłaszający uwagę	Część dokumentu, do której odnosi się uwaga / str.	TREŚĆ UWAGI (PROPOZYCJA ZMIAN)	UZASADNIENIE UWAGI	PRZYJĘCIE UWAGII TAK/NIE	UZASADNIENIE Wykonawcy w przypadku odmowy uwzględnienia uwagi
1.	Marta Prezlata - Urząd Gminy Kobylnica	Mocne strony strefa przestrzenna/ 15	W miejsce zapisu: „Duże zasoby przestrzemi, w szczególności w gminach Ustka, Słupsk oraz Kobylnica” proponuję zapis: „Duże zasoby przestrzemi, w szczególności na terenie gmin wiejskich MOF”.	Proponuję szerszy zapis, który uwzględni również Gminę Dębica Kaszubska (która powierchniowa jest największa), chyba, że chodzi o określone zasoby przestrzemi wówczas należałoby doprecyzować jakie.	TAK	
2.	Marta Prezlata - Urząd Gminy Kobylnica	Analiza SWOT sfera gospodarcza 17	Do słabych stron w obszarze gospodarki powinni się również wskazać: „Niedostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy”.	Wskazane czynniki również mają istotny wpływ na rozwój gospodarczy	TAK	



		Do zagrożeń w obszarze gospodarki: „Niska dostępność transportowa MOF”			
		2.1.Modernizacja i rozbudowa infrastruktury technicznej. Proponuję zmianę opisu celu operacyjnego z: „Obejmuje działania związane z modernizacją lub budową sieci kanalizacyjnej, wodociągowej i deszczowej, w tym budowa, modernizacja oczyszczalni ścieków”. na: „Obejmuje działania w obszarze gospodarki wodno – ściekowej związane z modernizacją lub budową sieci kanalizacyjnych, wodociągowych, oczyszczalni ścieków oraz budową systemu zbierania, odprowadzania i zagospodarowania wód opadowych i roztopowych w tym: retencja powierzchniowa i podziemna, budowa kanalizacji deszczowej.	Zapis rozszerzono o inne działania w zakresie wód deszczowych. Wprowadzono korektę językową kanalizacji to zarówno kanalizacja sanitarna i deszczowa, więc zapis sieci kanalizacyjnych w zasadzie obejmuje już kanalizację deszczową.		
3.	Marta Prezlata - Urząd Gminy Kobylnica	Tabela 2. Cele strategiczne, operacyjne i zadania/32		TAK	



			<p>Grupy zadań-Proponuję zmienić zapis w zadaniu 1 z:</p> <p>„1. Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnych i deszczowych.”</p> <p>na</p> <p>„1. Budowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej.</p> <p>oraz wprowadzenie jeszcze jednego zadania:</p> <p>4. Budowa sprawnego systemu gromadzenia, oczyszczania i odprowadzania wód opadowych i roztopowych w tym: retencja powierzchniowa i podziemna, budowa kanalizacji deszczowej”.</p>			
4.	Marta Prezlata - Urząd Gminy Kobylnica	Tabela 2. Cele strategiczne, operacyjne i zadania/32	<p>II. CEL STRATEGICZNY - WYSOKIEJ JAKOŚCI ŚRODOWISKO</p> <p>Cel operacyjny: 2.2. Poprawa efektywności energetycznej i cieplnej.</p> <p>Obejmuje działania związane z poprawą efektywności energetycznej oraz z modernizacją i</p>	Zapis jest szerszy, równocześnie otwiera możliwości w zakresie projektów dotyczących instalacji odnawialnych	TAK	Obejmuje działania związane z poprawą bezpieczeństwa energetycznego, efektywności energetycznej i cieplnej oraz wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii oraz wszelkie działania wspierające takie inicjatywy”.



			<p>termomodernizacją infrastruktury społecznej (w tym szczególnie szkoły, przedszkola, ośrodki zdrowia, świetlice) oraz działania wspierające takie inicjatywy.</p> <p>Proponuję zapis na: „<i>Cel operacyjny: 2.2. Poprawa efektywności energetycznej i cieplnej.</i>”</p> <p><i>Obejmuje działania związane z poprawą bezpieczeństwa energetycznego, efektywności energetycznej i cieplnej oraz wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii, głównie w układzie generacji rozproszonej oraz wszelkie działania wspierające takie inicjatywy”.</i></p> <p>Proponuję zmienić zapis w zadaniu nr 2 z „<i>2. Modernizacja, rozbudowa infrastruktury cieplowniczej i energetycznej (w tym termomodernizacja szkół, ośrodków zdrowia, świetlic)”</i></p>	źródeł energii		
--	--	--	---	----------------	--	--



			<p>na</p> <p><i>„2. Modernizacja, rozbudowa infrastruktury ciepłowniczej i energetycznej (w tym: poprawa efektywności energetycznej oświetlenia zewnętrznego oraz budynków użyteczności publicznej, a także wykorzystanie OZE)”.</i></p> <p>Proponuję zmienić zapis w zadaniu nr 3 z:</p> <p><i>„3. Wsparcie termomodernizacji i likwidacja niskiej emisji. (np. edukacja, informacja, promocja rozwiązań, wsparcie finansowe dla wybranych inwestycji).”</i></p> <p>na</p> <p><i>„3. Wsparcie termomodernizacji i likwidacja niskiej emisji, rozwój energetyki rozproszonej (np. edukacja, informacja, promocja rozwiązań, wsparcie finansowe dla wybranych inwestycji)”.</i></p>		
5.	Marta Prezlata - Urząd Gminy Kobylnica	Kluczowe zadania Środowisko przyrodnicze	Wykreślić „Zarządzanie wodami opadowymi na terenie zlewni rzeki Stupi- analiza geoprzeznaczona sphywu wód	W związku z brakiem możliwości zrealizowania w terminie	Uwaga niezasadna w związku z wykreśleniem „kluczowych zadań”



	infrastruktura komunalna / str. 42	powierzchniowych z obszaru zlewni"	określonym w uod zadania konieczne jest jego usunięcie.		
6.	<p>Marta Prezlata</p> <p>- Urząd Gminy Kobylnica</p> <p>Kluczowe zadania</p> <p>Środowisko przyrodnicze infrastruktura komunalna / str. 42</p>	<p>Zmiana nazwy zadania z: „Budowa instalacji fotowoltaicznych na obiektach użyteczności publicznej” na: „Budowa instalacji z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii na budynkach użyteczności publicznej”</p>	<p>Zmiana zapisu umożliwia realizację inwestycji z wykorzystaniem elektrowni wiatrowych (wariantowo) oraz instalacji do produkcji energii cieplnej (uzupełniająco)</p>	NIE	Uwaga niezasadna w związku z wykreśleniem „kluczowych zadań”
7.	<p>Marta Prezlata</p> <p>- Urząd Gminy Kobylnica</p> <p>Kluczowe zadania</p> <p>Infrastruktura drogowa i transport zbiorowy / str. 42</p>	<p>Zmiana nazwy zadania z: „Przebudowa ciągu ulic stanowiących dojazd do obwodnicy Miasta Słupska” na „Zapewnienie sprawnego dojazdu do obwodnicy Miasta Słupska”.</p>	<p>Dostosowanie nazwy zadania do stanu faktycznego. W związku z prowadzonymi rozmowami z ZIM zakres inwestycji będzie obejmował również budowę niezbędnej</p>	NIE	Uwaga niezasadna w związku z wykreśleniem „kluczowych zadań”



			infrastruktury.	
8.	<p>Karolina Dalszewska - Urząd Gminy Kobylnica</p>	<p>Tabela 3. Zadania w ramach celów operacyjnych oraz wskaźniki i terminy realizacji strategii / str. 36</p>	<p>II. Cel strategiczny - wysokiej jakości środowisko 2.1. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury technicznej. Grupy zadań - zmienić zapis w zadaniu 1 z: „1. Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnych i deszczowych.” na „1. Budowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej. Wskaźnik Zmiana z: <i>Długość zmodernizowanej / zbudowanej sieci kanalizacyjnych i deszczowych</i>” na: <i>Długość zmodernizowanej / zbudowanej sieci kanalizacji sanitarnej</i>” oraz wprowadzić zadanie: 4. Budowa sprawnego systemu gromadzenia, oczyszczania i odprowadzania wód opadowych i</p>	<p>W związku z proponowanymi zmianami w nazwach zadań oraz wprowadzeniem nowego zadania należy wprowadzić analogiczne zmiany w tabeli wskaźników. TAK</p>



		roztopowych w tym: retencja powierzchniowa i podziemna, budowa kanalizacji deszczowej”.				
		Wskaźnik: <i>Długość zmodernizowanej/ zbudowanej sieci kanalizacji deszczowej</i> <i>Objętość zbiorników retencyjnych</i>				
		II. Cel strategiczny - wysokiej jakości środowisko Cel operacyjny: 2.2. Poprawa efektywności energetycznej i cieplnej. Grupy zadań - zmienić zapis w zadaniu nr 2 z <i>„2. Modernizacja, rozbudowa infrastruktury ciepłowniczej i energetycznej (w tym termomodernizacja szkół, ośrodków zdrowia, świetlic)”</i> na <i>„2. Modernizacja, rozbudowa infrastruktury ciepłowniczej i energetycznej (w tym: poprawa</i>				
		Tabela 3. Zadania w ramach celów operacyjnych oraz wskaźniki i terminy realizacji strategii / str. 37				
9.	Karolina Dalszewska - Urząd Gminy Kobylnica			W związku z proponowanymi zmianami w nazwach zadań należy wprowadzić analogiczne zmiany w tabeli wskaźników.	TAK	



				<p><i>efektywności energetycznej oświetlenia zewnętrznego oraz budynków użyteczności publicznej, a także wykorzystanie OZE)".</i></p> <p><i>Grupy zadań - zmienić zapis w zadaniu nr 3 z:</i></p> <p><i>„3. Wsparcie termomodernizacji i likwidacja niskiej emisji. (np. edukacja, informacja, promocja rozwiązań, wsparcie finansowe dla wybranych inwestycji)."</i></p> <p><i>na</i></p> <p><i>„3. Wsparcie termomodernizacji i likwidacja niskiej emisji, rozwój energetyki rozproszonej (np. edukacja, informacja, promocja rozwiązań, wsparcie finansowe dla wybranych inwestycji)".</i></p> <p>Wskaźnik</p> <p>Proponuję dopisać wskaźniki dla działań edukacyjnych i informacyjnych</p> <p><i>Liczba publikacji</i></p> <p><i>Liczba akcji edukacyjnych</i></p>			
--	--	--	--	---	--	--	--



LP.	Zgłaszający uwagę	Część dokumentu, do której odnosi się uwaga / str.	TREŚĆ UWAGI (PROPOZYCJA ZMIAN)	UZASADNIENIE UWAGI	PRZYJĘCIE UWAGII TAK/NIE	UZASADNIENIE Wykonawcy w przypadku odmowy uwzględnienia uwagi
1.	Aleksander Duszny	Strategia Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Słupska s. 17	Jest: Istniejący port morski i rybacki w Uście oraz małe porty rybackie i turystyczne zlokalizowane na wybrzeżu. Istniejące porty w Uście i w Rowach oraz przystanie morskie	Nomenklaturę związaną z portami określa ustawa o portach i przystaniach morskich, według której na wybrzeżu zlokalizowane są porty lub przystanie morskie. Nie ma natomiast portów rybackich. Rybacki może być charakter	TAK	
2.	Aleksander Duszny	Strategia Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Słupska s. 22		j/w	TAK	

3.	Aleksander Duszny	Strategia Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Słupska s. 31	Jest: Budowa mariny i portu w Ustce. Propozycja rozbudowa lub przebudowa portu, gdyż port w Ustce istnieje	Port w Ustce istnieje.	TAK	
-----------	--------------------------	--	--	------------------------	-----	--

LP.	Zgłaszający uwagę	Część dokumentu, do której odnosi się uwaga / str.	TREŚĆ UWAGI (PROPOZYCJA ZMIAN)	UZASADNIENIE UWAGI	PRZYJĘCIE UWAGII TAK/NIE	UZASADNIENIE Wykonawcy w przypadku odmowy uwzględnienia uwagi
1.	Gmina Dębница Kaszubska	Strategia Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Słupska s. 15	Duże zasoby przestrzeni, w gminach Ustka, Słupsk, Kobylnica oraz Dębница Kaszubska	W treści nie występowała gmina Dębница Kaszubska, która również posiada duże zasoby przestrzeni	NIE	Uwzględniono uwagę Marty Przelata Gmina Kobylnica nr 1.
2.	Aleksander Duszny	Strategia Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Słupska s. 17	Istniejące porty w Ustce i w Rowach oraz przystanie morskie	Nomenklaturę związaną z portami określa ustawa o portach i przystaniach morskich, według której na wybrzeżu zlokalizowane są porty lub przystanie morskie. Nie ma	TAK	



			<p>Strategia Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Słupska s. 19</p>	<p>Gmina Dębница Kaszubska</p>			
<p>3.</p>	<p>Nomenklatura odpowiada podziałowi wg danych NUTS2 (podregiony Polski)</p>	<p>NIE</p>	<p>natomiast portów rybackich. Rybacki może być charakter</p>	<p>Poszytne na tle kraju i podregionu słupskiego wskaźniki demograficzne</p>	<p>Nigdzie nie funkcjonuje określenie podregion słupski.</p>	<p>NIE</p>	
<p>4.</p>	<p>Część 1. – dotyczy stanu obecnego, gdzie wg wskaźników sytuacja jest korzystna na tle kraju Cz. 2 – dot. procesów - obserwuje się trendy negatywne.</p>	<p>NIE</p>	<p>Jak ma się zapis o pozytywnych wskaźnikach demograficznych (mocna strona) do postępującego procesu starzenia się społeczeństwa, migracji i spadku liczby urodzeń.</p>	<p>Gmina Dębница Kaszubska</p>	<p>Czy niniejszy zapis się nie wyklucza?</p>	<p>NIE</p>	
<p>5.</p>	<p>j.w.</p>	<p>NIE</p>	<p>j/w</p>	<p>Aleksander Duszny</p>		<p>NIE</p>	<p>j.w.</p>
<p>6.</p>	<p>Weryfikacji czynników dokonano na podstawie analizy SWOT/TOWS i poddano weryfikacji z Zespołem Strategicznym</p>	<p>NIE</p>	<p>Wysoka rozpoznawalność turystyczna obszaru nadmorskiego (Ustka i gmina Ustka, Słowiński Park Narodowy + produkty turystyczne)</p>	<p>Gmina Dębница Kaszubska</p>		<p>NIE</p>	



7.	Aleksander Duszny	Strategia Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Słupska s. 31	Budowa mariny i portu w Ustce. Propozycja rozbudowa lub przebudowa portu, gdyż port w Ustce istnieje	Port w Ustce istnieje.	TAK	
8.	Gmina Dębica Kaszubska	Strategia Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Słupska s. 32	Budowa, rozbudowa, modernizacja oczyszczalni ścieków, w tym oczyszczalni przydomowych	W przypadku rozproszonej zabudowy efektywniejszym rozwiązaniem jest budowa przydomowych oczyszczalni niż budowa sieci.	TAK	
9.	Gmina Dębica Kaszubska	Strategia Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Słupska s. 32	3. Rozwój produktów turystycznych	W kontekście zapisów SWOT	TAK	Zmodyfikowano zapisy zadań
10.	Gmina Dębica Kaszubska	Strategia Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Słupska s. 34	3. Budowa mieszkań socjalnych + komunalnych	Na terenie MOF-u występuje deficyt mieszkań komunalnych	TAK	



11.	Gmina Dębica Kaszubska	Strategia Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Słupska s. 34	1. Rozbudowa, modernizacja infrastruktury edukacyjnej (szkoły, świetlice, przedszkola + żłobki).	W kontekście zapisów SWOT	NIE	Zmodyfikowano zapis na ogólny (bez nawiasu)
12.	Gmina Dębica Kaszubska	Strategia Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Słupska s. 34	W punkcie 5.2 brakuje działań na rzecz osób niepełnosprawnych		TAK	Zmodyfikowano zapis
13.	Gmina Dębica Kaszubska	Strategia Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Słupska s. 35	Wskaźnik związany z budową marina – powinno być wybudowana marina i rozbudowany/przebudowany port	Port w Ustce istnieje	TAK	
14.	Gmina Dębica Kaszubska	Strategia Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Słupska s.36	Liczba, wartość projektów/ działań planistycznych dot. monitoringu i poprawy ruchu komunikacyjnego – dot. wsk. 1, 2 i 3	We wskaźnikach nie powinna być wartość	TAK	



15.	Gmina Dębica Kaszubska	Strategia Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Słupska s.38	Liczba imprez zorganizowanych w partnerstwie – czy to muszą być tylko imprezy organizowane w partnerstwie?	To, że coś jest we wspólnym kalendarzu nie oznacza, że musi być realizowane w partnerstwie	TAK	Doprecyzowano: Liczba imprez objętych wspólnym kalendarzem
16.	Gmina Dębica Kaszubska	Strategia Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Słupska s.39	Liczba i wartość projektów związanych z budownictwem społecznych	We wskaźnikach nie powinna być wartość	TAK	
17.	Gmina Dębica Kaszubska	Strategia Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Słupska s.39	Liczba i wartość projektów związanych z budownictwem socjalnym	j/w	TAK	
18.	Gmina Dębica Kaszubska	Strategia Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Słupska s.40	% mieszkańców korzystających z sieci Internetu, czy nie lepiej ilość mieszkańców przyłączonych do szerokopasmowego Internetu	łatwiej zmierzyć	TAK	



POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI



MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY
I ROZWOJU

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO



19.	Gmina Dębница Kaszubska	Strategia Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Słupska s.41	Liczba i wartość projektów/ działań promocyjnych	We wskaźnikach nie	TAK	
20.	Gmina Dębница Kaszubska	j/	Liczba i wartość projektów/działania promocyjnych	j/w	TAK	
21.	Gmina Dębница Kaszubska	Strategia Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Słupska s.42	Przebudowa odcinka korytarza transportowego drogi 210 wraz z drogą powiatową, mostem w ciągu tej drogi oraz drogami gminnymi na Osiedlu Północ w Dębнице Kaszubskiej	Brakowało lokalizacji	TAK	

Dr Marcin Haberla

Doktor nauk ekonomicznych, wykładowca Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. Doświadczony badacz i trener. Z badaniami związany od 2003 roku. Ma na swoim koncie ok. 100 zrealizowanych projektów badawczych dla takich firm i instytucji, jak Kaufland, Dijo, Mitsubishi, JZO Sp. z o.o., Dolnośląska Agencja Rozwoju Regionalnego, Wrocławskie Centrum Transferu Technologii, Wrocławski Park Technologiczny, Urząd Miasta Wrocławia (Wydział Zdrowia – badania społeczne), Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego, Podlaskiego, Pomorskiego, Urząd Miasta i Gminy w Nysie, Urząd Miasta i Gminy w Brodnicy, Starostwo Powiatowe w Koninie, Starostwo Powiatowe w Trzebnicy czy Program Rozwoju Gospodarczego dla Metropolii Silesia. Jako trener w ostatnich pięciu latach zrealizował ponad 80 warsztatów oraz programów szkoleniowych. Akredytowany trener przy Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości. Posiada certyfikat Trenera Biznesu uzyskany po ukończeniu cyklu szkoleń Pakiet kompetencji trenerskich realizowanych przez firmę BRAINSTORM. Certyfikat nr 127/06/2014. Autor lub współautor blisko 30 artykułów naukowych, monografii i podręczników akademickich.

Członek zespołu badawczego w projekcie: "Klastry jako nośnik innowacyjności przedsiębiorstw i regionów. Weryfikacja i implementacja modeli azjatyckich w warunkach gospodarki polskiej"; projekt finansowany ze środków Narodowego Centrum Nauki NR 2011/01/B/HS4/00639, lata realizacji 2011-2014. W ramach projektu realizowano badania w klastrach w Japonii (Tokyo, Nagoya) i Indiach (Bangalore).

Współautor raportu cząstkowego "Możliwości funkcjonowania i rozwoju klastra rekreacyjno – ruchowego w województwie opolskim" w ramach projektu „Klastry – badania warunków funkcjonowania i możliwości rozwoju w woj. opolskim” Projekt Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Opolu nr II/POKL/8.1.2/25/2010. Projekt realizowany w ramach Priorytetu VIII Regionalne Kadry Gospodarki, Działanie 8.1 Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie, Poddziałanie 8.1.2 Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki i budżetu państwa.

Obecnie uczestniczy w miejskim programie stypendialnym Mozart, którego celem jest opracowanie strategii marketingowej dla Reserveo Nowe usługi dla turystyki medycznej Sp. z o.o. uwzględniającej opracowanie wspólnej oferty podmiotów rynku medycznego, ze szczególnym uwzględnieniem w tej współpracy powiązań kooperacyjnych.

Celem głównym projektu jest przygotowanie w ramach strategii marketingowej oferty skierowanej do cudzoziemców, korzystających z usług medycznych w Polsce, a tym samym zwiększenie liczby osób odwiedzających i korzystających z tego rodzaju usług we Wrocławiu i w województwie dolnośląskim.

Specjalizacje:

- badania rynkowe,
- marketing,
- strategię JST,
- marketing terytorialny wraz z przygotowaniem produktu turystycznego,
- public relations,
- budowa własnego przedsiębiorstwa,
- strategię marketingowe.

Dr Marcin Haberla

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

RECENZJA

dokumentu „Strategia Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Słupska (MOF MS) na lata 2014-2020” oraz „Diagnozy Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Słupska”

Strategia Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Słupska (MOF MS) na lata 2014-2020” wraz z „Diagnozą Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Słupska” jest dokumentem bardzo ambitnym, uwzględniającym aspiracje społeczności potrafiącej określić i ocenić mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenie wynikające z otoczenia zewnętrznego. Kolejny okres programowania będzie w dalszym ciągu czasem rozwoju regionów i miast, którego impulsem będą środki interwencji Unii Europejskiej.

Przedstawione do recenzji opracowanie składa się z dwóch części: diagnostycznej oraz strategicznej. Nieznaczące uwagi do dokumentu dotyczą głównie części strategicznej, która obejmuje wizję, misję, cele, wdrażanie, monitoring i ewaluację strategii.

W części strategicznej w pierwszej kolejności sformułowano wizję rozwoju. Wizję celowo umieszczono we wstępie, ponieważ to od niej rozpoczął się proces współpracy, ponadto jak twierdzą sami Autorzy, taka też jest logika tworzenia nowoczesnych dokumentów. Następnie określone zostały kierunki oraz cele strategiczne i operacyjne realizacji strategii rozwoju obszaru funkcjonalnego.

Po pierwsze wydaje się, że trafnie określony został horyzont czasowy dokumentu do roku 2020. Takie ustalenia ram czasowych wynikają z nowej perspektywy unijnej. Warto jednak zastanowić się, czy taka strategia nie powinna wychodzić poza bieżący horyzont polityczny (4-5 lat). Doświadczenia innych strategii wskazują, że dłuższa perspektywa czasu, stwarza szansę na skuteczną jej realizację.

Poprawnie opracowana została struktura dokumentu, uwzględniająca wymogi stawiane przed takimi opracowaniami. Właściwie przeprowadzono diagnozę stanu obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska. Sama strategia została słusznie wyłączona z części diagnostycznej, dzięki czemu struktura jest przejrzysta i łatwa w odbiorze dla czytelnika. Autorzy prawidłowo posługują się terminologią analizy strategicznej.

Część diagnostyczna opracowana została na podstawie:

- analizy dokumentów strategicznych,
- analizy danych statystycznych,
- spotkań konsultacyjnych na terenie poszczególnych gmin z udziałem przedstawicieli partnerów projektu,

- badania charakterystyki miejskiego obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska (MOF), funkcjonujących w nim powiązań oraz zasięgu obszaru przy wykorzystaniu zarówno metod jakościowych, jak i ilościowych.

Prawidłowy dobór źródeł wskazuje w sposób kompetentny i komunikatywny powiązanie tworzonego dokumentu z innymi dokumentami strategicznymi.

Prezentowana w diagnozie charakterystyka MOF Miasta Słupska wskazuje m.in. na: umiejscowienie i ludność MOF Miasta Słupska, struktury przestrzenne, infrastrukturę drogową i komunalną oraz transport publiczny, zatrudnienie i rynek pracy, przedsiębiorczość lokalną i rozwój gospodarczy, kulturę i zabytki, edukację, ochronę zdrowia i pomoc społeczną, turystykę i sport. W dalszej części diagnozy zaprezentowane zostały wyniki delimitacji oparte na:

- delimitacji miejskich obszarów funkcjonalnych stolic wojewódzkich, w odniesieniu do delimitacji MOF Miasta Słupska,
- delimitacji MOF Miasta Słupska bazującej na waloryzacji przestrzeni,
- analizie otoczenia zewnętrznego.

Właściwym rozwiązaniem jest podsumowanie opracowanej diagnozy, gdzie w skrótovej, aczkolwiek przejrzystej formie przedstawione zostały dobrze wyselekcjonowane główne problemy rozwojowe całego obszaru funkcjonalnego wraz z wewnętrznym potencjałem oraz ze wskazaniem możliwości jego wzmocnienia.

Podsumowując część diagnostyczną Autorzy zgromadzili obszerny materiał literaturowy i faktograficzny ze źródeł wtórnych oraz pierwotnych, pochodzących z badań własnych, które we właściwy sposób i poprawnie merytorycznie zinterpretowali przedstawiając wiele ciekawych poznawczo i aplikacyjnie wątków.

W części strategicznej („Strategia Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Słupska (MOF MS) na lata 2014-2020”) prawidłowo zbudowana została analiza SWOT. Analiza została przeprowadzona w trzech klasycznych sferach:

- *sfera przestrzenna*, która obejmuje zagadnienia związane z przestrzenią i środowiskiem
- *sfera gospodarcza* związana z zagadnieniami odnoszącymi się do przedsiębiorczości,
- *sfera społeczna* uwzględniająca zagadnienia związane z kapitałem ludzkim.

W każdej z diagnozowanych sfer wykorzystano tę samą technikę analizy SWOT, czyli wskazane zostały mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia, a następnie, krótkie i adekwatne podsumowanie wskazanej sfery. Przyjęcie przez Autorów klasycznej metody analizy uważam za wystarczające. Autorzy w dużej mierze koncentrują się na aspektach, w których istnieje bądź istnieje może realny wpływ rządzących Słupskiem na np. wzmocnienie silnej, bądź eliminacji słabej strony. Niemniej zdarza się, że niektóre problemy w omawianej analizie adresowane są do innych podmiotów („(...)Niska skuteczność reform systemowych w kraju w zakresie polityki społecznej(...)"). Co prowadzić może często do wniosku, że nic nie można zrobić we własnym zakresie, co w dalszej perspektywie przekładać się może do zwolnienia realizatorów strategii z odpowiedzialności za jej wykonanie. Podsumowaniem analizy SWOT jest diagnoza korelacji, która wskazuje, że MOF MS powinien obrać realizację umiarkowanie agresywnej Strategii, bowiem mocne strony korelują w największym stopniu z szansami jakie pojawiają się w otoczeniu.

Nie budzi wątpliwości sposób określenia przez Autorów wizji i misji Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Słupska. Wizja i misja od strony formalnej zostały zdefiniowane poprawnie, zgodnie ze sztuką programowania strategicznego, a ich warstwa treściowa odpowiada syntezie najważniejszych wyzwań wynikających z części diagnostycznej. Pozwala to więc na poprawne rozpisanie priorytetów, ustalenie celów strategicznych i operacyjnych, jak również na rozpisanie

zadań w ramach celów operacyjnych wraz ze wskaźnikami i terminami ich realizacji oraz interesariuszami (zarówno podmioty wdrażające dane rozwiązanie, jak i odbiorcy działań). Cele zostały przygotowane i zdefiniowane zgodnie z zasadami, a wyznaczone wskaźniki i harmonogram wydaje się być realny do wykonania.

Należy również zaznaczyć, że w omawianej „Strategii Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Słupska (MOF MS) na lata 2014-2020” do jej wykonania i realizacji jej celów służyć będzie sprawny system oceny skuteczności realizacji Strategii, obejmujący:

- monitoring, czyli podsystem zbierania i selekcjonowania informacji,
- ewaluację, czyli podsystem oceny i interpretacji zgromadzonego materiału.

Wymaganiem koniecznym i merytorycznym opracowania każdej strategii jest nie tylko określenie co należy w przyszłości realizować, ale wskazanie również źródeł finansowania tychże działań. Wymóg ten został przez Autorów spełniony, w rozdziale Budżet/finansowanie zaprezentowano podstawowe źródła finansowania działań zamierzonych w Strategii.

Z mojej perspektywy Strategia jest opracowana logicznie, dlatego też oceniam ją bardzo wysoko i myślę, że może stanowić dobrą podstawę do prowadzenia efektywnej bieżącej polityki rozwoju miasta. Kończąc, warto również zaznaczyć, że zaletą recenzowanego dokumentu, oprócz kwestii merytorycznych, jest jego zwięzła, prosta i przejrzysta forma. Dzięki temu staje się on przystępny praktycznie dla każdego czytelnika/użytkownika.

Diagnoza Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Słupska została opracowana przez IPC Instytut Badawczy z Wrocławia na podstawie umowy z Miastem Słupsk nr A.RZP.66/2014 z dnia 09.06.2014 r.

Diagnozę opracowano w ramach projektu pn.: „Diagnoza – strategia – inwestycja – rozwój miejskiego obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska” współfinansowanego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna na lata 2007-2013 w ramach „Konkursu dotacji na działania wspierające jednostki samorządu terytorialnego w zakresie planowania miejskich obszarów funkcjonalnych” .



Opracował zespół w składzie:

Sławomir Cieśla

Anna Gabory

Marek Karłowski

Artur Kotliński

Żaneta Rosiak

Jarosław Sawicki

Bożena Tylikowska



SPIS TREŚCI

I. WPROWADZENIE I METODOLOGIA BADAŃ.....	5
II CHARAKTERYSTYKA MOF MIASTA SŁUPSKA.....	6
WSTĘP	6
UMIEJSCOWIENIE MOF MIASTA SŁUPSKA	6
LUDNOŚĆ MOF MIASTA SŁUPSKA	9
PLANOWANIE PRZESTRZENNE	16
STRUKTURY PRZESTRZENNE	27
OBSZARY ZDEGRADOWANE I ICH REWITALIZACJA	35
INFRASTRUKTURA DROGOWA I KOMUNALNA ORAZ TRANSPORT PUBLICZNY	41
ZASOBY PRZYRODNICZE I WODNE ORAZ ICH OCHRONA	51
POLITYKA MIESZKANIOWA.....	57
ZATRUDNIENIE I RYNEK PRACY	61
PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ LOKALNA I ROZWÓJ GOSPODARCZY.....	67
KULTURA I ZABYTKI	75
EDUKACJA	80
OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA.....	85
OCHRONA ZDROWIA	85
POMOC SPOŁECZNA	90
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	94
TURYSTYKA	96
SPORT	105

III WYNIKI DELIMITACJI	108
1. DELIMITACJA OPARTA NA METODOLOGII OPRACOWANEJ NA POTRZEBY DELIMITACJI MIEJSKICH OBSZARÓW FUNKCJONALNYCH STOLIC WOJEWÓDZTW.....	108
WSKAŹNIK 1. LICZBA POŁĄCZEŃ KOMUNIKACJĄ PUBLICZNĄ W CIĄGU DNIA ROBOCZEGO DO OŚRODKA MIEJSKIEGO (WAGA 50%) ORAZ CZAS DOJAZDU Z CENTRUM ADMINISTRACYJNEGO BADANEJ GMINY DO CENTRUM SŁUPSKA (WAGA 50%)	109
WSKAŹNIK 2. LICZBA ZAMELLOWAŃ ZE SŁUPSKA NA 1000 MIESZKAŃCÓW	112
WSKAŹNIK 3. LICZBA OSÓB PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ NA.100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	113
WSKAŹNIK 4. LICZBA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH NA 1000 MIESZKAŃCÓW	116
WSKAŹNIK 5. UDZIAŁ PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH W USŁUGACH WYŻSZEGO RZĘDU (SEKCJE J-R)	118
WSKAŹNIK 6. STOSUNEK GĘSTOŚCI ZALUDNIENIA (BEZ LASÓW I WÓD) DO ŚREDNIEJ DLA PODREGIONU SŁUPSKIEGO	120
WSKAŹNIK 7. STOSUNEK LICZBY MIESZKAŃ ODDANYCH DO UŻYTKU NA 1000 MIESZKAŃCÓW W LATACH 2003-2012 DO ŚREDNIEJ PODREGIONU SŁUPSKIEGO	122
PODSUMOWANIE DELIMITACJI OPARTEJ NA METODOLOGII OPRACOWANEJ NA POTRZEBY DELIMITACJI MOF MIASTA SŁUPSKA.....	124
2. DELIMITACJA MIEJSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO MIASTA SŁUPSKA OPARTA NA WALORYZACJI PRZESTRZENI	127
SFERA DEMOGRAFICZNA	128
SFERA SPOŁECZNO-EKONOMICZNA	130
SFERA GOSPODARCZA	137
SFERA TURYSTYCZNA	141
SFERA INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	144
SFERA ŚRODOWISKA NATURALNEGO	146
SFERA KOMUNIKACJI.....	148
PODSUMOWANIE DELIMITACJI OPARTEJ NA WALORYZACJI PRZESTRZENI.....	151
3. ANALIZA OTOCZENIA ZEWNĘTRZNEGO	154
SFERA INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I SPOŁECZNEJ.....	155



SFERA DEMOGRAFICZNA	157
SFERA GOSPODARCZA	159
SFERA TURYSTYCZNA	161
SFERA KOMUNIKACJI.....	163
PODSUMOWANIE ANALIZY OTOCZENIA ZEWNĘTRZNEGO	165
IV PODSUMOWANIE DIAGNOZY	168
GŁÓWNE PROBLEMY ROZWOJOWE CAŁEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO	168
WEWNĘTRZNY POTENCJAŁ ROZWOJU OBSZARU FUNKCJONALNEGO	170
MOŻLIWOŚCI WZMOCNIENIA POTENCJAŁU ROZWOJU OBSZARU FUNKCJONALNEGO	171
SPIS RYSUNKÓW	173
SPIS TABEL	174
BIBLIOGRAFIA	177
ZAŁĄCZNIKI 180	
CZĄSTKOWE WSKAŹNIKI ANALIZOWANE W WARIANCIE DELIMITACJI OPARTYM NA WALORYZACJI PRZESTRZENI	181
DIAGNOZA SPOŁECZNA MIESZKAŃCÓW MIEJSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO MIASTA SŁUPSKA. RAPORT Z BADAŃ MIESZKAŃCÓW	208
PODMIOTY WYKONUJĄCE DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ NA TERENIE MOF MIASTA SŁUPSKA	303

I. WPROWADZENIE I METODOLOGIA BADAŃ

Nowa perspektywa finansowa Unii Europejskiej determinuje działania mające na celu przygotowanie się do efektywnego wykorzystania środków europejskich, w której dofinansowanie będą mogły uzyskać zintegrowane przedsięwzięcia realizowane przez partnerstwa JST obszarów funkcjonalnych.

Przedmiotem opracowania jest prezentacja wyników badań związanych z analizą obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska oraz określenie powiązań i obszarów współpracy pomiędzy JST miejskiego obszaru funkcjonalnego. Opracowanie stanowi tom I Strategii rozwoju miejskiego obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska na lata 2014-2020.

Zakres terytorialny opracowań obejmuje obszar funkcjonalny Słupska zgodny z „Koncepcją zrównoważonej polityki miejskiej Województwa Pomorskiego” (marzec 2013 r.), w tym JST wchodzące w skład partnerstwa realizującego projekt „Diagnoza – strategia – inwestycja – rozwój miejskiego obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska” (tzw. uczestnicy aktywni), tj. Miasto Słupsk, Miasto Ustka, Gmina Słupsk, Gmina Kobylnica, Gmina Ustka, Gmina Dębica Kaszubska.

Badania obejmowały:

- analizę dokumentów strategicznych (w tym europejskich, krajowych, regionalnych, powiatowych i gminnych strategii i programów),
- analizę danych statystycznych (dostępnych w ramach statystyki publicznej i innych źródeł),
- spotkania konsultacyjne na terenie poszczególnych gmin z udziałem przedstawicieli partnerów projektu umożliwiające bezpośrednią obserwację zagadnień problemowych – po 1 spotkaniu u każdego z Partnerów z oraz 1 spotkanie podsumowujące w siedzibie Zamawiającego,
- badanie charakterystyki miejskiego obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska (MOF), funkcjonujących w nim powiązań oraz zasięgu obszaru przy wykorzystaniu zarówno metod jakościowych, jak i ilościowych (w tym badania z bezpośrednim udziałem mieszkańców gmin – partnerów projektu „Diagnoza – strategia – inwestycja – rozwój miejskiego obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska”).

Do celów określenia powiązań i obszarów współpracy pomiędzy poszczególnymi JST wykorzystano ponadto następujące metody:

Warianty delimitacji powiązań i obszarów współpracy pomiędzy JST miejskiego obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska:

1. Delimitacja oparta na metodologii opracowanej na potrzeby delimitacji miejskich obszarów funkcjonalnych stolic województw, opublikowanej przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, opracowanej przez prof. Przemysława Śleszyńskiego.

2. Delimitacja oparta na waloryzacji przestrzeni OF pod kątem rozwoju przestrzennego i społeczno-gospodarczego.

3. Delimitacja otoczenia zewnętrznego – określenie wybranych problemów i potencjałów rozwoju otoczenia badanego obszaru funkcjonalnego, tj. potencjału gospodarczego, społecznego, potencjału rozwoju infrastruktury technicznej i społecznej oraz potencjału turystycznego.

II CHARAKTERYSTYKA MOF MIASTA SŁUPSKA

WSTĘP

Niniejsza charakterystyka MOF Miasta Słupska obejmuje wieloaspektową i wielopłaszczyznową diagnozę jednostek samorządu terytorialnego tworzących MOF: Miasto Słupsk, Miasto Ustka, Gmina Słupsk, Gmina Kobylnica, Gmina Ustka, Gmina Dębica Kaszubska i Powiat Słupski.

Zakres tematyczny diagnozy obejmuje m.in. następujące zagadnienia: planowanie przestrzenne jednostek administracyjnych, struktury przestrzenne, obszary zdegradowane i ich rewitalizacja, kształtowanie przestrzeni publicznych, infrastruktura drogowa i komunalna, system transportu publicznego, zasoby przyrodnicze i wodne oraz ich ochrona, polityka mieszkaniowa, zatrudnienie i rynek pracy, kultura i zabytki, edukacja, ochrona zdrowia, przedsiębiorczość lokalna i rozwój gospodarczy, turystyka oraz sport.

Charakterystyka została opracowana w oparciu o dane Głównego Urzędu Statystycznego (Bank Danych Lokalnych), dokumentów strategicznych poszczególnych jednostek administracyjnych, informacji zawartych na stronach internetowych oraz innych dostępnych materiałów.

UMIEJSCOWIENIE MOF MIASTA SŁUPSKA

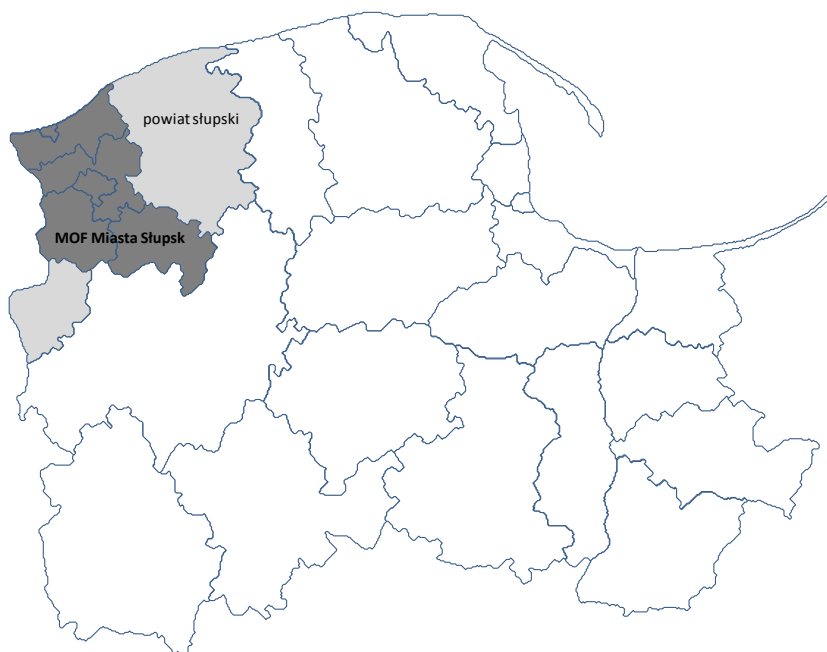
Miejski Obszar Funkcjonalny Miasta Słupska powstał w oparciu o umowę partnerską podpisaną dn. 02.04.2014 r. przez przedstawicieli następujących jednostek samorządowych: Miasto Słupsk (Lider Projektu), Powiat Słupski, Miasto Ustka, Gmina Ustka, Gmina Słupsk, Gmina Kobylnica oraz Gmina Dębica Kaszubska. Podpisana umowa między Liderem Projektu i Parterami ma na celu partnerstwo na rzecz wspólnej realizacji projektu „Diagnoza – strategia – inwestycja – rozwój miejskiego obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013. Celem projektu jest *wspólne planowanie kierunków rozwoju miejskiego obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska poprzez poszukiwanie i wzmacnianie funkcjonalnych powiązań przynoszących korzyści społeczne i gospodarcze dla ww. gmin, a także określenie obszarów współpracy JST.*

Miejski Obszar Funkcjonalny Miasta Słupska określony został również w *Planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego*. W Wojewódzkim Planie Zagospodarowania Przestrzennego (WPZP) przyjęto definicję funkcjonalnego obszaru miejskiego jako *ośrodka wraz z jego bezpośrednim otoczeniem, ściśle i wzajemnie powiązanych z ośrodkiem, zawierający szereg jednostek osadniczych o łącznej populacji nie mniejszej niż 50 000 mieszkańców, w którym rdzeń miejski, liczący co najmniej 15 000 mieszkańców, tworzy przynajmniej jedno miasto. Obszary poza rdzeniem określone są odpowiednio sferą wpływu funkcjonalnego obszaru miejskiego*. Autorzy WPZP wskazali także, że kształtowanie funkcjonalnych obszarów miejskich powinno następować przez organizacyjne, instytucjonalne i techniczne wiązanie miast z obszarami wiejskimi oraz wspólne realizowanie polityki przestrzennej, transportowej, infrastrukturalnej i usług wyższego rzędu. Obok

ośrodka ponadregionalnego, tj. centralnej aglomeracji Gdańsk- Gdynia-Sopot, wskazano istnienie ośrodków regionalnych, których głównym zadaniem jest równoważenie rozwoju całego obszaru województwa pomorskiego, w tym kształtowanie dynamicznych centrów równoważących rozwój gospodarczy na terenach peryferyjnych województwa. Jednym z określonych ośrodków regionalnych I rzędu jest Słupsk-Ustka. W WPZP zauważono również, iż procesy rozwojowe koncentrują się wokół miast i ich najbliższego otoczenia, kształtując enklawy wzrostu w postaci miejskich obszarów funkcjonalnych. Rozwój miejskich obszarów funkcjonalnych (w tym Słupska) wynika ze specyficznych warunków tworzonych przez *skupisko ludności, bogatszą i intensywniejszą infrastrukturę miejską oraz istnienie większych podmiotów gospodarczych*, kompensuje go z kolei *dalsze otoczenie, w którym występuje strukturalna depresja społeczno-gospodarcza*¹.

MOF Miasta Słupska geograficznie obejmuje zachodnią i południową część powiatu słupskiego, położonego w północno-zachodniej części województwa pomorskiego. Od południa MOF Miasta Słupska sąsiaduje z gminą Kępice oraz powiatem bytowskim, od zachodu z województwem zachodniopomorskim, od wschodu z gminami powiatu słupskiego: Smołdzino, Główny oraz Damnica, zaś północną granicę stanowi linia brzegowa Bałtyku.

Rysunek 1. Położenie MOF Miasta Słupska w woj. pomorskim na tle powiatu słupskiego

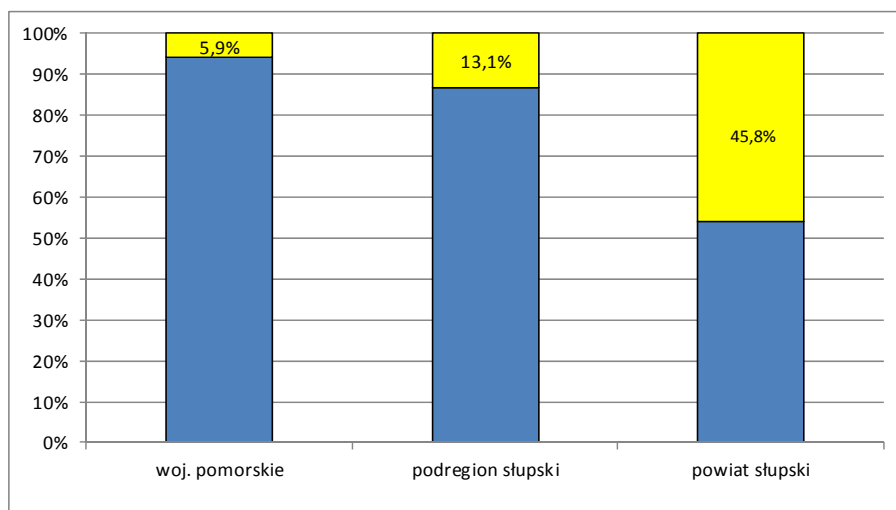


Źródło: Opracowanie własne

¹ Za: Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego

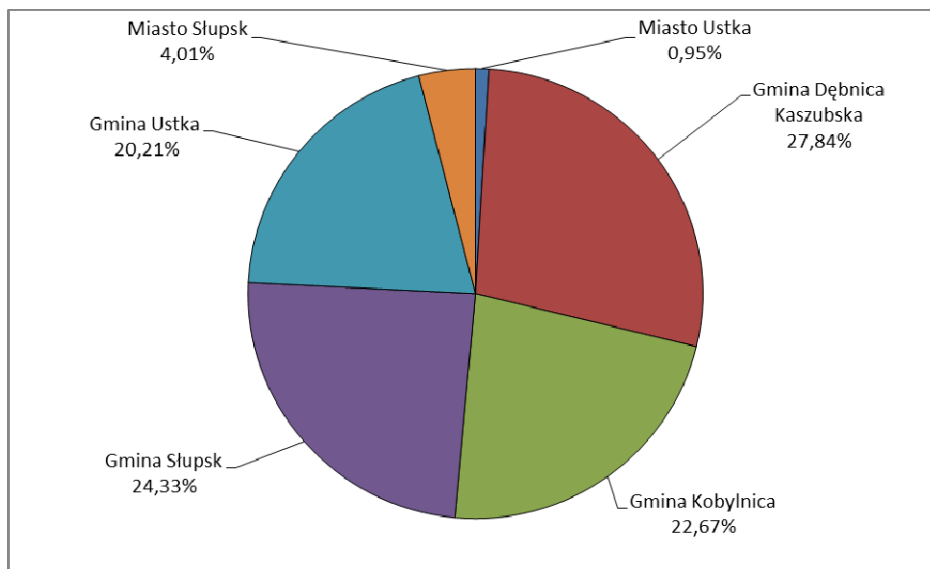


Rysunek 2. Udział powierzchni MOF Miasta Słupsk w powierzchni woj. pomorskiego, podregionu słupskiego i powiatu słupskiego



Źródło: dane GUS/BDL

Rysunek 3. Udział powierzchni gmin w powierzchni MOF Miasta Słupsk



Źródło: dane GUS/BDL

LUDNOŚĆ MOF MIASTA SŁUPSKA²

Miasto Słupsk w 2013 roku zamieszkiwało 93 936 osób (gęstość zaludnienia 2 177 osób/1km²), z czego 47,2% stanowili mężczyźni (44 309), a 52,8% kobiety (49 627). W porównaniu do 2009 roku liczba mieszkańców miasta Słupska zmniejszyła się o 3% (gęstość zaludnienia zmniejszyła się o 73 osoby/1km²), a rokrocznie obserwowana jest w tym zakresie tendencja spadkowa. Nadmierną feminizację mieszkańców miasta Słupska charakteryzuje współczynnik feminizacji, który kształtuje się na poziomie 112.

W 2013 roku w Słupsku zawarto 474 małżeństwa – ich liczba rokrocznie maleje, na co wskazuje również malejący wskaźnik małżeństw zawartych na 1000 ludności. W 2009 roku wynosił on 6,6 zaś w 2013 roku spadł do poziomu 5,0. Rozwodem zakończyło się 239 małżeństw w 2013 roku (2,5 rozwodów na 1000 ludności).

W 2013 roku w mieście Słupsk urodziło się 776 dzieci (współczynnik urodzeń żywych na 1000 ludności wynosił 8,2), zmarło zaś 979 osób (współczynnik zgonów na 1000 ludności wynosi 10,36). Dane te znajdują potwierdzenie w ujemnym przyroście naturalnym na terenie miasta Słupska – w 2013 roku wyniósł on -2,1 (w przeliczeniu na 1000 ludności). Utrzymuje się on na ujemnym poziomie od kilku lat.

W mieście Słupsku w 2013 roku odnotowano 898 zameldowań i 1213 wymeldowań w ruchu wewnętrznym, a także 67 zameldowań i 153 wymeldowania w ruchu zagranicznym. W obu przypadkach utrzymuje się w mieście ujemne saldo migracji (saldo migracji wewnętrznych wynosiło -315 a saldo migracji zagranicznych -86), co przekłada się na ujemne saldo migracji ogółem: w przeliczeniu na 1000 osób w 2013 roku wynosiło -4,2.

Analiza struktury ludności miasta Słupska według ekonomicznych grup wieku pozwala zaobserwować postępujący proces starzenia się społeczeństwa. Ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowiła 15,9% mieszkańców miasta, zaś ludność w wieku poprodukcyjnym – 20,6%. Jednocześnie na przestrzeni lat 2009-2013 obserwowany był stopniowy spadek udziału ludności w wieku przedprodukcyjnym (o 0,7%) przy jednoczesnym wzroście udziału ludności w wieku poprodukcyjnym (o 3,2%). Tym samym społeczeństwo miasta Słupska charakteryzuje się rosnącym wskaźnikiem obciążenia demograficznego – na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało w 2013 roku 57,7 osób w wieku nieprodukcyjnym, czyli o 6,2 więcej niż w 2009 roku.

Powiat słupski charakteryzuje się wzrostem liczby mieszkańców – z 93 230 osób w 2009 roku do 97 437 osób w 2013 roku. Stanowi to wzrost na poziomie 5%. Gęstość zaludnienia w powiecie zwiększyła się w tym okresie z 40 do 42 osób/1km². Współczynnik feminizacji wynosi 100, co wskazuje na równowagę płciową w powiecie.

Zmniejsza się liczba małżeństw zawieranych na terenie powiatu słupskiego. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców w 2013 roku wynosiła ona 4,6 (ogółem 443 małżeństwa) i była o 2,4 niższa niż w 2009 roku (ogółem 659 małżeństw). Liczba rozwodów w powiecie słupskim wynosiła 175, co w przeliczeniu na 1000 ludności daje wskaźnik na poziomie 1,8.

² Wszystkie dane w poniższej analizie (o ile nie wskazano inaczej) dotyczą 2013 roku oraz pochodzą z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

Choć stopniowemu zmniejszaniu ulega liczba urodzeń żywych w przeliczeniu na 1000 ludności (10,0 w 2013 roku; ogółem 977 urodzeń żywych), nadal pozostaje ona wyższa niż liczba zgonów (8,85 w 2013 roku; ogółem 861 zgonów). Dzięki temu powiat słupski cechuje się dodatnim przyrostem naturalnym (1,2 w 2013 roku) – w porównaniu jednak z latami wcześniejszymi uległ on spadkowi (3,2 w 2010 roku).

Powiat słupski charakteryzuje się ujemnym saldem migracji – w ruchu wewnętrznym w 2013 roku odnotowano 1488 zameldowań przy 1512 wymeldowaniach, zaś w przypadku zagranicy były to 23 zameldowania i 95 wymeldowań. Ogólne saldo migracji w powiecie słupskim wynosiło -96 (-1,0 w przeliczeniu na 1000 ludności), przy czym saldo migracji wewnętrznych kształtowało się na poziomie -24 (ujemne po raz pierwszy od 2010 roku), a zagranicznych -72.

Wśród ludności zamieszkującej powiat słupski liczba osób w wieku do 17 lat przewyższa liczbę osób wieku 65 i więcej lat (czyli więcej jest osób w wieku przedprodukcyjnym niż poprodukcyjnym). Należy jednak podkreślić, iż w latach 2009-2013 obserwowane są negatywne tendencje: udział ludności w wieku przedprodukcyjnym zmniejsza się (spadek o 1,3% na przestrzeni lat 2009-2013 do poziomu 20,2%), a jednocześnie zwiększa się udział ludności w wieku poprodukcyjnym (wzrost o 2,1%, do poziomu 14,7%). Wskaźnik obciążenia demograficznego pozwala stwierdzić, iż na 100 mieszkańców powiatu w wieku produkcyjnym przypada 53,5 osób w wieku nieprodukcyjnym. Wskaźnik ten wzrósł o 1,8 w porównaniu z 2009 rokiem.

W mieście Ustka w 2013 roku zamieszkiwało 16 263 osób – w porównaniu 2009 roku przybyło 220 mieszkańców (1%). Gęstość zaludnienia w mieście wynosi 1 596 osób/1km². Kobiety stanowią 51,9% mieszkańców gminy (8 437 osób), zaś mężczyźni 48,1% (7 826 osób). Przewagę liczby kobiet nad liczbą mężczyzn w mieście Ustka wskazuje również współczynnik feminizacji wynoszący 108.

Współczynnik małżeństw na 1000 mieszkańców w mieście Ustka wynosi 4,8 (liczba zawartych małżeństw zmniejszyła się ze 135 w 2009 roku do 78 w 2013 roku), urodzeń żywych – 7,8 (w 2013 roku urodziło się 127 dzieci), zaś zgonów – 9,38 (w 2013 roku zmarły 153 osoby). Miasto Ustka od 2011 roku charakteryzuje się ujemnym przyrostem naturalnym, który w 2013 roku osiągnął poziom -1,6 (na 1000 ludności).

W 2013 roku w mieście wystąpiło 138 zameldowań i 285 wymeldowań w ruchu wewnętrznym (saldo -127), ruch zagraniczny w przypadku Ustki obejmował 5 zameldowań z zagranicy. Saldo migracji ogółem w mieście od 2009 roku kształtuje się na ujemnym poziomie – w 2013 roku osiągnęło ono poziom -7,5 w przeliczeniu na 1000 mieszkańców.

Miasto Ustka, podobnie jak Słupsk, charakteryzuje się wysokim udziałem ludności w wieku poprodukcyjnym – odsetek mieszkańców w wieku 65 i więcej lat w mieście wynosił 21,5% a w porównaniu z 2009 rokiem wzrósł o 4,3%. Z kolei udział ludności w wieku przedprodukcyjnym kształtował się w 2013 roku na poziomie 15,7%, a w stosunku do 2009 roku spadł o 0,8%. Wskaźnik obciążenia demograficznego dla miasta Ustka wskazuje, że na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało w 2013 roku 59,3 osób w wieku nieprodukcyjnym – jest to o 8,6 osób więcej niż w 2009 roku.

Gminę Dębica Kaszubska w 2013 roku zamieszkiwało ogółem 9 803 osób, a liczba mieszkańców ulega niewielkim zmianom, czego wyrazem jest gęstość zaludnienia utrzymująca się na poziomie 33

osób/1km². Gmina cechuje się równowagą płciową mieszkańców współczynnik feminizacji wynosi 100.

Zmniejsza się liczba zawieranych małżeństw na terenie gminy, w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w 2013 roku zawarto ich jedynie 3,9 (w 2009 roku było to 7,9). Spada również liczba urodzeń żywych na 1000 mieszkańców – z 13,6 w 2009 roku (ogółem 97 urodzeń) do 9,9 w 2013 roku (ogółem 89 urodzeń). Mimo tego przyrost naturalny w gminie utrzymuje się obecnie na minimalnie dodatnim poziomie – 0,8.

Ruch wewnętrzny w gminie Dębica Kaszubska obejmował w 2013 roku 149 zameldowań i 112 wymeldowań (saldo +37), zaś ruch zagraniczny 3 zameldowania i 15 wymeldowań (saldo -12). Tym samym w 2013 roku w gminie odnotowano dodatnie saldo migracji (po raz pierwszy od 2009 roku), wynoszące 2,5 w przeliczeniu na 1000 osób.

Gmina Dębica Kaszubska jest jedną z młodszych demograficznie gmin MOF Miasta Słupska. W 2013 roku 21,7% jej mieszkańców stanowiły osoby w wieku przedprodukcyjnym, podczas gdy udział ludności w wieku poprodukcyjnym wynosił 13,8%. Również jednak w Dębicy Kaszubskiej na przestrzeni lat 2009-2013 obserwowane są negatywne zmiany struktury ludności według ekonomicznych grup wieku. Charakteryzują się one zmniejszającym się odsetkiem młodszych mieszkańców (o 1,9%) na rzecz rosnącego odsetka osób starszych (o 1,6%). Na 100 osób w wieku produkcyjnym w gminie Dębica Kaszubska przypada 55 osób w wieku nieprodukcyjnym. Jest to jedyna jednostka samorządowa MOF Miasta Słupska, w której na przestrzeni lat 2009-2013 odnotowano spadek tego wskaźnika (o 0,7%).

Gmina Kobylnica w 2013 roku była miejscem zamieszkania dla 11 076 osób, w tym 5 577 mężczyzn (50,4%) oraz 5 499 kobiet (49,6%).³ Kobylnica rozwija się dynamicznie pod względem demograficznym – w stosunku do 2009 roku liczba mieszkańców zwiększyła się o 11%, wyrównuje się również równowaga płciowa w gminie – w 2009 roku współczynnik feminizacji wynosił 97, zaś w 2013 roku wzrósł do 99. Gęstość zaludnienia gminy kształtuje się na poziomie 45 osób/1km² (obserwowany wzrost o 4 osoby w stosunku do 2009 roku).

Współczynnik małżeństw na 1000 ludności gminy wynosi 4,5 i w porównaniu z 2009 rokiem zmniejszył się o 4,6 (liczba zawartych małżeństw spadła w tym okresie w gminie z 92 do 50). W gminie Kobylnica liczba urodzeń (119 w 2013 roku) od lat przewyższa liczbę zgonów (94 w 2013 roku), dzięki czemu osiągnął dodatni przyrost naturalny (2,3 w 2013 roku).

W 2013 roku odnotowano w gminie 267 zameldowań oraz 169 wymeldowań w ruchu wewnętrznym (saldo +98), którym towarzyszyły 2 zameldowania z zagranicy i 20 wymeldowań za granicę (saldo -18). Ogółem gmina charakteryzuje się dodatnim saldem migracji, na poziomie 7,3 w przeliczeniu na 1000 osób.

Struktura ludności gminy Kobylnica pod względem ekonomicznych grup wieku wskazuje na znaczny udział ludności w wieku przedprodukcyjnym. Osoby mające 17 i mniej lat stanowiły w 2013 roku

³ Za: Urząd Gminy Kobylnica: Według danych z lokalnej bazy danych w 2013 roku (stan na dzień 31.12.2013) gminę na pobyt stały zamieszkiwało 10 622 osoby.

20,4% mieszkańców gminy, podczas gdy odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym kształtował się na poziomie 12,9%. Na przestrzeni lat 2009-2013 obserwowane niewielkie wahania w tym zakresie – odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym zmniejszył się o 0,7%, zaś odsetek ludności w wieku 65 i więcej lat zwiększył się o 1,5%. Tym samym gmina Kobylnica charakteryzuje się stosunkowo najniższym wskaźnikiem obciążenia demograficznego – na 100 osób w wieku produkcyjnym przypada 49,8 osób w wieku nieprodukcyjnym. Jest to najniższa wartość spośród wszystkich jednostek MOF Miasta Słupska.

Gmina Słupsk liczyła w 2013 roku 16 317 mieszkańców i podobnie jak Kobylnica przeżywa rozkwit demograficzny. W porównaniu z 2009 rokiem liczba mieszkańców zwiększyła się o 15%, zaś gęstość zaludnienia wynosi 62 osoby/1km². W gminie obserwowana jest niemal równowaga płciowa – współczynnik feminizacji wynosi 99.

Zmienna jest liczba małżeństw zawieranych w gminie – w 2013 roku odbyły się ogółem 74 śluby, co w przeliczeniu na 1000 mieszkańców daje wskaźnik na poziomie 4,6. W roku poprzednim (2012) wynosił on 6,1 (97 ślubów). Gmina charakteryzuje się najwyższym spośród analizowanych jednostek terytorialnych dodatnim przyrostem naturalnym, na poziomie 4,5 w przeliczeniu na 1000 ludności. Osiągany jest on dzięki wysokiemu współczynnikowi urodzeń żywych na 1000 ludności (11,5 w 2013 roku), znacznie przewyższającemu współczynnik zgonów (6,98 w 2013 roku). Ogółem w gminie Słupsk w 2013 roku urodziło się 186 dzieci i zmarło 113 osób.

Gmina Słupsk charakteryzowała się w 2013 roku dodatnim saldem migracji ogółem (8,5 w przeliczeniu na 1000 mieszkańców). Odnotowano 467 zameldowań i 313 wymeldowań w ruchu wewnętrznym (saldo +154) oraz 3 zameldowania i 20 wymeldowań za zagranicą (saldo -17).

Gmina Słupsk, w porównaniu do innych jednostek MOF, jest obszarem młodym demograficznie – osoby w wieku 17 i mniej lat stanowiły w 2013 roku 21,6% ludności (ich udział zmniejszył się w stosunku do 2009 roku o 1,3%). Towarzyszył im najniższy spośród analizowanych jednostek terytorialnych odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym, wynoszący 12% (wzrost o 2,1% w porównaniu z 2009 rokiem). W 2013 roku na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 50,6 osób w wieku nieprodukcyjnym – jest to o 1,8 osób więcej niż w 2009 roku.

Gminę Ustka w 2012 roku zamieszkiwało 8 112 osób, wśród których niewielką przewagę mieli mężczyźni (4 126; 50,9%) nad kobietami (3 986; 49,1%). Obrazuje to współczynnik feminizacji wynoszący 97. Liczba mieszkańców gminy Ustka podlega stałemu wzrostowi – w porównaniu do 2009 roku zwiększyła się ona o 6%, zwiększając jednocześnie gęstość zaludnienia (z 35 do 37 osób/1km²).

W przeliczeniu na 1000 mieszkańców w 2013 roku zawarto 4,8 małżeństw (współczynnik ten charakteryzuje się w gminie fluktuacjami na przestrzeni lat 2009-2013), urodziło się 7,2 dzieci (znaczny spadek liczby urodzeń: z 95 do 58) i zmarło 9,15 osób (ogółem 74 zgonów w 2013 roku). Liczba zgonów przewyższająca liczbę urodzeń decyduje o ujemnym przyroście naturalnym w gminie, wynoszącym w 2013 roku -2,0.

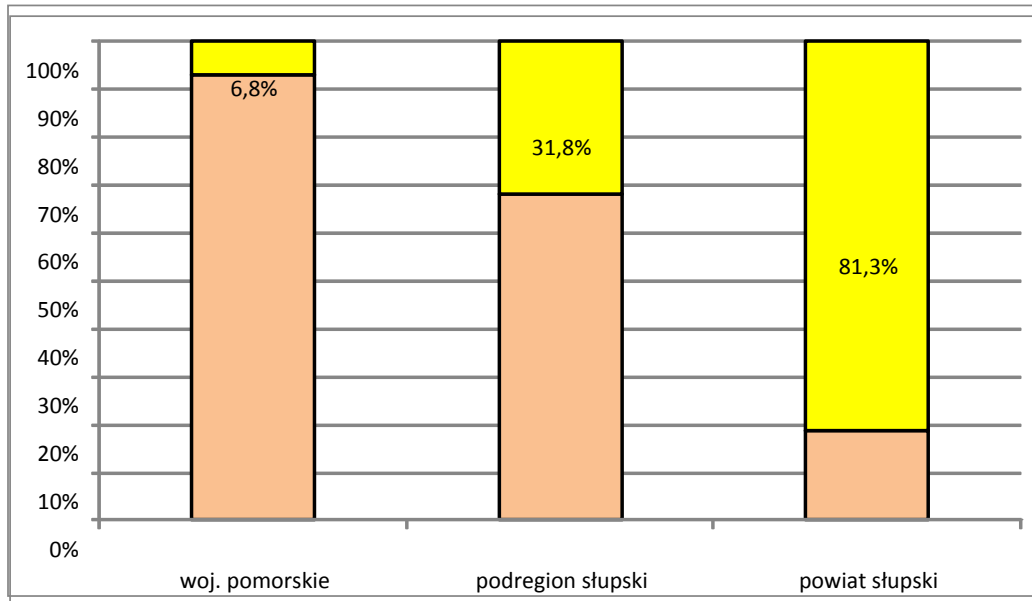
W 2013 roku w ruchu wewnętrznym gminy wystąpiło 157 zameldowań i 97 wymeldowań (saldo +60), w ruchu zagranicznym – 2 zameldowania i 2 wymeldowania (saldo 0). Tym samym w gminie występuje dodatnie saldo migracji ogółem (7,4 w przeliczeniu na 1000 ludności).

Około jednej piątej (20,4%) mieszkańców gminy Ustka w 2013 roku stanowiły osoby młode, mające nie więcej niż 17 lat, a co siódmy (14%) mieszkaniec skończył 65 lat. Stopniowo obserwowany jest



jednak przyrost odsetka ludności w wieku poprodukcyjnym (o 1,4% w latach 2009-2013) oraz spadek odsetka ludności w wieku przedprodukcyjnym (o 1,2%). Tym samym nieznacznie wzrósł wskaźnik obciążenia demograficznego: z 51,9 w 2009 roku do 52,4 w 2013 roku.

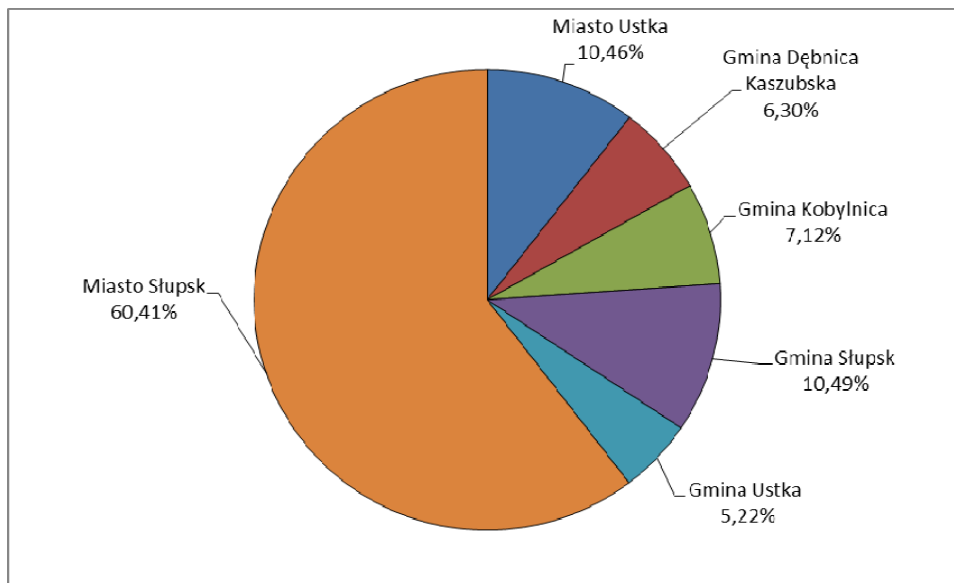
Rysunek 4. Udział ludności MOF Miasta Słupsk w ludności woj. pomorskiego, podregionu słupskiego i powiatu słupskiego



Źródło: dane GUS/BDL



Rysunek 5. Udział ludności gmin w populacji MOF Miasta Słupsk



Źródło: dane GUS/BDL

Tabela 1. Współczynnik urodzeń (liczba urodzeń żywych na 1 tys. ludności)

Jednostka terytorialna	Urodzenia żywe na 1000 mieszkańców					
	ogółem					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	-	-	-	-	-	-
POLSKA	10,87	10,94	10,73	10,08	10,02	9,60
WOJ. POMORSKIE	12,36	12,26	11,82	10,97	10,94	10,43
Powiat słupski	13,26	12,15	11,66	10,96	10,27	10,03
Miasto Ustka	9,41	10,04	9,57	7,60	8,18	7,81
Gmina Dębica Kaszubska	15,97	13,68	13,03	10,18	9,99	9,89
Gmina Kobylnica	12,01	11,59	12,45	11,25	10,58	10,74
Gmina Słupsk	16,58	13,65	11,63	11,92	10,40	11,40
Gmina Ustka	11,69	12,37	12,25	10,06	9,16	7,15
Miasto Słupsk	9,88	9,19	9,01	8,55	8,36	8,26
OF Miasta Słupsk	10,06	9,23	8,97	8,36	7,99	7,95

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Tabela 2. Współczynnik zgonów (liczba zgonów na 1 tys. ludności)

Jednostka terytorialna	Zgony ogółem na 1000 mieszkańców					
	ogółem					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	-	-	-	-	-	-
POLSKA	9,95	10,09	9,82	9,74	9,99	10,06
WOJ. POMORSKIE	8,82	8,81	8,49	8,47	8,94	8,75
Powiat słupski	8,35	9,11	8,49	8,84	8,86	8,84
Miasto Ustka	7,35	9,29	9,39	8,88	8,73	9,41
Gmina Dębica Kaszubska	9,56	8,46	6,82	9,37	8,97	9,08
Gmina Kobylnica	9,69	8,49	7,73	8,46	9,39	8,49
Gmina Słupsk	7,15	8,42	6,98	7,16	6,72	6,93
Gmina Ustka	9,56	7,94	9,50	10,31	11,52	9,12
Miasto Słupsk	9,28	9,79	9,64	9,22	10,86	10,42
OF Miasta Słupsk	8,94	9,35	9,04	8,99	10,02	9,66

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Tabela 3. Przyrost naturalny (na 1 tys. ludności)

Jednostka terytorialna	Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców					
	ogółem					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	-	-	-	-	-	-
POLSKA	0,92	0,86	0,90	0,34	0,04	-0,46
WOJ. POMORSKIE	3,54	3,45	3,33	2,51	2,00	1,68
Powiat słupski	4,92	3,05	3,17	2,12	1,41	1,19
Miasto Ustka	2,06	0,75	0,18	-1,28	-0,55	-1,60
Gmina Dębica Kaszubska	6,41	5,22	6,21	0,81	1,02	0,82
Gmina Kobylnica	2,32	3,10	4,72	2,79	1,19	2,26
Gmina Słupsk	9,43	5,23	4,65	4,75	3,67	4,47
Gmina Ustka	2,13	4,43	2,75	-0,25	-2,35	-1,97
Miasto Słupsk	0,61	-0,60	-0,64	-0,67	-2,50	-2,16
OF Miasta Słupsk	2,10	0,93	0,94	0,17	-1,17	-0,89

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Tabela 4. Saldo migracji wewnętrznej (na 1 tys. ludności)

Jednostka terytorialna	saldo migracji wewnętrznych na 1000 mieszkańców					
	ogółem					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba
WOJ. POMORSKIE	0,97	1,16	1,21	1,15	1,06	1,41
Powiat słupski	-0,11	-0,32	1,10	1,76	1,02	-0,25
Miasto Ustka	-5,05	-4,11	0,73	-3,04	-4,03	-7,81
Gmina Dębica Kaszubska	-0,74	-2,61	-0,92	-0,71	-3,06	3,77
Gmina Kobylnica	8,27	8,59	11,41	11,34	9,30	8,85
Gmina Słupsk	8,43	4,67	2,97	13,69	12,20	9,44
Gmina Ustka	7,70	15,11	11,00	6,33	5,45	7,40
Miasto Słupsk	-2,00	-2,64	-3,70	-4,20	-3,35	-3,35
OF Miasta Słupsk	-0,16	-0,51	-0,62	-0,44	-0,46	-0,60

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Tabela 5. Wskaźnik obciążenia demograficznego (udział ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym)

Jednostka terytorialna	ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba
POLSKA	25,2	25,6	26,0	26,9	27,9	29,0
WOJ. POMORSKIE	23,0	23,5	23,8	24,7	25,8	26,9
Powiat słupski	18,7	19,1	19,3	20,2	21,2	22,5
Miasto Ustka	24,8	25,9	26,8	28,7	31,2	34,2
Gmina Dębica Kaszubska	18,3	18,9	19,1	19,4	20,3	21,4
Gmina Kobylnica	16,6	16,8	16,6	17,5	18,4	19,3
Gmina Słupsk	14,3	14,7	15,3	16,0	16,8	18,0
Gmina Ustka	18,7	19,1	18,9	19,4	19,9	21,4
Miasto Słupsk	25,3	26,3	27,2	28,9	30,5	32,6
OF Miasta Słupsk	22,9	23,8	24,3	25,6	27,0	28,9

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

PLANOWANIE PRZESTRZENNE

Podstawą kształtowania współczesnych przestrzeni publicznych przez jednostki samorządu terytorialnego są studia uwarunkowania oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Według stanu na dzień 31.12.13 roku **Miasto Słupsk** dysponowało gruntami komunalnymi o łącznej powierzchni 1 947 ha, z czego 1 415 ha stanowiły grunty tworzące gminny zasób nieruchomości (71,7%), 147 ha grunty przekazane w trwały zarząd gminnym jednostkom organizacyjnym (7,4%), 411 ha grunty przekazane w użytkowanie wieczyste (20,8%), a 69 ha grunty przekazane w użytkowanie wieczyste osobom fizycznym (3,5%).

W 2012 roku na terenie miasta obowiązywało 77 planów zagospodarowania przestrzennego. Planami zagospodarowania przestrzennego objęty był obszar 2 530 ha, co stanowiło 58,6% powierzchni miasta (w 2009 roku było to 36,8%). Łączna powierzchnia gruntów rolnych, dla których w planach zmieniono przeznaczenie na cele nierolnicze wynosiła 401 ha, zaś powierzchnia gruntów leśnych, dla których zmieniono przeznaczenie na cele nieleśne – 25 ha. W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta powierzchnia terenów wskazanych do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynosiła 674 ha (2012 rok), przy czym dla 315 ha wymagana była zmiana przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze, a dla 12 ha zmiana przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne.

Na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym władze Miasta Słupska wydały w 2012 roku łącznie 21 decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. 7 z nich dotyczyło ustalenia lokalizacji celu publicznego, a 14 warunków zabudowy (w 2009 roku wydano 45 decyzji o warunkach zabudowy). Najczęściej wydawano w mieście decyzje dotyczące zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (6 decyzji) oraz usługowej (6 decyzji), mniej było decyzji odnośnie zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (2 decyzje).

W opracowanym *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Słupsk*, z uwagi na brak administracyjnego podziału miasta na dzielnice i osiedla mieszkaniowe, opracowano strukturę funkcjonalno-przestrzenną miasta wg stref polityki przestrzennej:

- Strefa I: Śródmieście – Miejska Strefa Koncentracji Usług Publicznych;
- Strefa II: Dzielnica Przemysłowo-Składowa „Północ”, Słupska Specjalna Strefa Ekonomiczna;
- Strefa III’ – III’’: Dolina Rzeki Słupi; tereny niezurbanizowane;
- Strefa IV: zespoły zabudowy jednorodzinnej Osiedle Ryczewo, Osiedle Słowińskie, Lasek Północny, „Dolina Zieleńca” – ogólnomiejskie tereny rekreacyjne;
- Strefa V: Dzielnica Mieszkaniowa – Osiedle Akademickie, Osiedle Westerplatte, Słupska Specjalna Strefa Ekonomiczna, Dolina Stawów, Lasek Południowy – ogólnomiejskie tereny rekreacyjne;
- Strefa VI: Nadrzecze - dzielnica przemysłowo – składowo – mieszkaniowa, strefa przekształceń funkcjonalnych, funkcja przemysłowa;
- Strefa VII: Dzielnica Zatorze Południe, Osiedle Niepodległości, Osiedle Piastów, rezerwa terenów mieszkaniowych;
- Strefa VIII: Dzielnica Zatorze Północ, Osiedle Króla Stefana Batorego, Osiedle Króla Jana III Sobieskiego, rezerwa terenów mieszkaniowych⁴.

Według stanu na dzień 31.12.13 roku **powiat słupski** dysponował gruntami komunalnymi o łącznej powierzchni 6 790,8 ha, z czego 6 452,9 ha stanowiły grunty tworzące gminny zasób nieruchomości (95%), 102,3 ha grunty przekazane w trwały zarząd gminnym jednostkom organizacyjnym (1,5%), 235,5 ha grunty przekazane w użytkowanie wieczyste (3,5%), a 70 ha grunty przekazane w użytkowanie wieczyste osobom fizycznym (1%).

⁴ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Słupsk.

W 2012 roku w powiecie słupskim obowiązywało ogółem 237 planów zagospodarowania przestrzennego, obejmujące obszar 24 358 ha. Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni powiatu ogółem wynosił 10,6% i był o 3,7% wyższy niż w 2009 roku. W ramach obowiązujących planów zagospodarowania przestrzennego dla 4 617 ha gruntów rolnych zmieniono przeznaczenie na cele nierolnicze, zaś dla 208 ha gruntów leśnych zmieniono przeznaczenie na cele nieleśne. Powierzchnia terenów wskazanych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania wynosiła 35 976 ha (2012 rok), przy czym dla 554 ha gruntów rolnych i 15 ha gruntów leśnych wymagano zmiany przeznaczenia (na cele nierolnicze i cele nieleśne).

W 2012 roku w powiecie słupskim wydano 177 decyzji o ustaleniu lokalizacji celu publicznego oraz 540 decyzji o warunkach zabudowy (o 99 mniej niż w 2009 roku). Najczęściej dotyczyły one zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (277 decyzji), rzadziej usługowej (67 decyzji), mieszkaniowej wielorodzinnej (3 decyzje) oraz innej (193 decyzje).

Według stanu na dzień 31.12.13 roku **Miasto Ustka** dysponowało gruntami komunalnymi o łącznej powierzchni 247 ha, z czego 212 ha stanowiły grunty tworzące gminny zasób nieruchomości (77,4%), 15 ha grunty przekazane w trwały zarząd gminnym jednostkom organizacyjnym (5,5%), 47 ha grunty przekazane w użytkowanie wieczyste (17,2%), a 19 ha grunty przekazane w użytkowanie wieczyste osobom fizycznym (6,9%).

W 2012 roku na terenie Miasta Ustka obowiązywało 30 planów zagospodarowania przestrzennego. Planami zagospodarowania przestrzennego objęty był obszar 627 ha, co stanowiło 61,5% powierzchni miasta. W 2009 roku miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obowiązywały dla 41,8% powierzchni. Powierzchnia terenów wskazanych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynosiła 156 ha (2012 rok), zaś powierzchnia gruntów rolnych, dla których w planach zmieniono przeznaczenie na cele nierolnicze – 20 ha, a gruntów leśnych zmienionych na cele nieleśne – 66 ha.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Ustka określa kierunki rozwoju przestrzennego miasta w oparciu o wyodrębnione jednostki urbanistyczne:

- Ustka Stara – najstarsza część miasta o funkcjach: usługowej śródmiejskiej, obsługi mieszkańców, turystów, kuracjuszy, funkcja mieszkaniowa, a także funkcji gospodarczo-przemysłowej związanej z portem,
- Ustka Nowa – główne tereny zabudowy mieszkaniowej (z przewagą zabudowy wielorodzinnej),
- Ustka Wczasowa Wschodnia – dzielnica uzdrowska, funkcje wczasowe,
- Ustka Portowo-Przemysłowa – funkcje gospodarcze i przemysłowe,
- Ustka Wczasowa Zachodnia – funkcja ekologiczna (tereny leśne),
- Ustka Rozwojowa – funkcje mieszkaniowe (zabudowa jednorodzinna)⁵.

⁵ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ustka

Władze Ustki wydały w 2012 roku jedynie 5 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz 4 decyzje o warunkach zabudowy: 1 dotyczącą zabudowy wielorodzinnej, 1 dotyczącą zabudowy usługowej oraz 2 dotyczące innej zabudowy.

Według stanu na dzień 31.12.13 roku **gmina Dębica Kaszubska** dysponowała gruntami komunalnymi o łącznej powierzchni 653 ha, z czego 634 ha stanowiły grunty tworzące gminny zasób nieruchomości (97,1%), 6 ha grunty przekazane w trwały zarząd gminnym jednostkom organizacyjnym (0,9%), 13 ha grunty przekazane w użytkowanie wieczyste (2%), a 5 ha grunty przekazane w użytkowanie wieczyste osobom fizycznym (0,8%).

W 2012 roku obowiązywało 9 planów zagospodarowania przestrzennego, które obejmowały swoim zasięgiem 0,2% powierzchni gminy (74 ha). Dla 71 ha gruntów rolnych zmieniono przeznaczenie na cele nierolnicze, a dla 3 ha gruntów leśnych zmieniono przeznaczenie na cele nieleśne. W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy powierzchnia terenów wskazanych do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynosiła 30 002 ha (2012 rok), przy czym dla 544 ha wymagana była zmiana przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze.

W *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dębica Kaszubska* jako główną funkcję gminy zdefiniowano mieszkalnictwo i turystykę uzupełnioną funkcją rolną. W ramach kierunków zagospodarowania przestrzennego wskazano:

- obszary zabudowane wiejskich jednostek osadniczych wskazanych do przekształceń i uzupełnień zabudowy na cele funkcji mieszkaniowych, rekreacyjnych oraz działalności gospodarczych rolniczych i nierolniczych,
- obszary wskazane na cele rozwoju funkcji mieszkaniowych i działalności gospodarczych,
- obszary wskazane na cele rozwoju funkcji produkcyjno – usługowej,
- obszary wskazane na cele rozwoju farm wiatrowych,
- obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk,
- kierunki i zasady kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej i obszarów leśnej przestrzeni produkcyjnej,
- obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej,
- obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji i rekultywacji⁶.

W 2012 roku w Gminie Dębica Kaszubska wydano 6 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz 81 decyzji o warunkach zabudowy ogółem (w 2009 roku było to 110 decyzji). Wśród decyzji o warunkach zabudowy znajdowało się 30 decyzji dotyczących zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, 23 decyzje dotyczące zabudowy usługowej i 28 decyzji dotyczących innej zabudowy.

Według stanu na dzień 31.12.13 roku **gmina Kobylnica** dysponowała gruntami komunalnymi o łącznej powierzchni 1 063 ha, z czego 1038,6 ha stanowiły grunty tworzące gminny zasób

⁶ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dębica Kaszubska

nieruchomości (97,7%), 17,4 ha grunty przekazane w trwały zarząd gminnym jednostkom organizacyjnym (1,6%), 7 ha grunty przekazane w użytkowanie wieczyste (0,7%), a 0,1 ha grunty przekazane w użytkowanie wieczyste osobom fizycznym (0,01%).

Gmina Kobylnica dysponowała w 2012 roku 57 planami zagospodarowania przestrzennego dotyczącymi obszaru o powierzchni 7 094 ha. Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem gminy wynosił w 2012 roku 29,1% i był o 9,9% wyższy niż w 2009 roku. W planach zagospodarowania przestrzennego zmieniono przeznaczenie 1 626 ha gruntów rolnych (na cele nierolnicze) i 14 ha gruntów leśnych (na cele nieleśne).

W *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kobylnica* w oparciu o: uwarunkowania zewnętrzne i wynikające z dokumentów o znaczeniu ponadlokalnym i lokalnym, uwarunkowania urbanistyczne, społeczno-kulturowe, uwarunkowania środowiska przyrodniczego i kulturowego, uwarunkowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, system komunikacji i systemy infrastruktury technicznej wyznaczono strefy gminy o określonych kierunkach rozwoju:

- Strefa „Północ” – wielofunkcyjny intensywny wzrost w paśmie korytarza transportowego Szczecin-Gdańsk; miejscowości: Kobylnica - Łosino (fragment) - Widzino - Bolesławce - Reblinko - Reblino - Zębowo - Komorzyn – Sycevice),
- Strefa „Zachód” aktywizacji społeczno-gospodarczej; miejscowości Runowo: - Dobrzęcino - Słonowice - Słonowiczki - Wrząca - Ściegnica - Bzowo – Kczewo,
- Strefa „Wschód” zrównoważonego rozwoju gospodarczego:
 - podstrefa A wielofunkcyjna, miejscowości: Łosino (część) - Zajączkowo (część) - Maszkowo - Kwakowo (część) - Kruszyna (część) - Płaszewo - Lulemino - Zbyszewo - Zagórki - Kuleszewo - Kończewo – Sierakowo,
 - podstrefa B turystyczno-rekreacyjna; miejscowości: Łosino (część) - Zajączkowo (część) - Kwakowo (część) - Kruszyna (część) - Lubuń - Komiłowo - Żelki – Żelkówko.

Ponadto dla każdej miejscowości w gminie określono preferowane kierunki rozwoju⁷.

W 2012 roku władze gminy wydały łącznie 38 decyzji o warunkach zabudowy (w 2009 roku było to 68 decyzji): 24 z nich dotyczyły zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, 6 zabudowy usługowej, a 8 innej zabudowy. Wydano także 15 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Według stanu na dzień 31.12.13 roku **gmina Słupsk** dysponowała gruntami komunalnymi o łącznej powierzchni 909 ha, z czego 840 ha stanowiły grunty tworzące gminny zasób nieruchomości (92,4%), 9 ha grunty przekazane w trwały zarząd gminnym jednostkom organizacyjnym (1%), 60 ha grunty przekazane w użytkowanie wieczyste (6,6%), a 18 ha grunty przekazane w użytkowanie wieczyste osobom fizycznym (2%).

Na terenie gminy Słupsk w 2012 roku obowiązywało 28 planów zagospodarowania przestrzennego. Swoim zasięgiem obejmowały obszar 5 448 ha, co stanowiło 20,8% powierzchni gminy (o 8% więcej

⁷ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kobylnica. 2013

niż w 2009 roku). Dla 1 491 ha gruntów rolnych zmieniono przeznaczenie na cele nierolnicze, a dla 35 ha gruntów leśnych zmieniono przeznaczenie na cele nieleśne. Powierzchnia terenów wskazanych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynosiła 3 933 ha (2012 rok).

W procesie opracowywania *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Słupsk wraz ze zmianami* uwzględniono czynniki zewnętrzne i wewnętrzne wpływające na politykę przestrzenną gminy: strukturę przestrzenną, osadnictwo, funkcje gospodarcze (gospodarka rolna, gospodarka leśna, turystyka i wypoczynek, przemysł i usługi), środowisko naturalne, środowisko kulturowe, obsługa techniczna oraz komunikacja. Na podstawie zidentyfikowanych uwarunkowań sformułowano kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy w obszarach:

- kierunki rozwoju struktury przestrzennej:
 - strefy urbanizowane U: strefa U1 (obręb Bierkowo, Strzelino, Strzelinko, Bydlino, Włynkowo, Włynkówko), strefa U2 (od Siemianic do Krępy),
 - strefy nieurbanizowane N: strefa N1 (zachodnia część gminy), strefa N2 (północno-wschodnia i południowo-wschodnia część gminy), strefa N3 i N4 (południowa część gminy, ograniczenia związane z obszarami prawnie chronionymi),
- kierunki rozwoju osadnictwa,
- kierunki rozwoju funkcji gospodarczych,
- kierunki ochrony i wykorzystania zasobów środowiska naturalnego,
- kierunki ochrony środowiska kulturowego,
- kierunki rozwoju obsługi technicznej,
- kierunki rozwoju komunikacji.

Jako główne funkcje gminy określono rolnictwo, mieszkalnictwo, przemysł i usługi oraz turystykę i rekreację. Ponadto sformułowano ustalenia dla jednostek przestrzennych gminy, tj. obrębów geodezyjnych, wskazując kierunki zagospodarowania przestrzennego⁸.

W 2012 roku w gminie Słupsk wydano 68 decyzji o ustaleniu lokalizacji celu publicznego i 112 decyzji o warunkach zabudowy (w 2011 roku było to 201 decyzji). Wśród decyzji o warunkach zabudowy przeważały decyzje dotyczące zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (74 decyzje), zdecydowanie mniej było decyzji dotyczących pozostałej zabudowy (30 decyzji), zabudowy usługowej (7 decyzji) czy zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (1 decyzja).

Na terenie gminy Słupsk mogą wystąpić ograniczenia w użytkowaniu terenów i przestrzeni powietrznej w przypadku realizacji planowanej budowy **tarczy antyrakietowej** w Redzikowie i w związku z istniejącymi **urządzeniami radiolokacyjnymi** w Głobinie.

Ograniczenia występujące z tytułu umieszczenia w Redzikowie amerykańskiego systemu obrony przeciwrakietowej:

- ograniczenia zabudowy w wyznaczonym promieniu bezpieczeństwa

⁸ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Słupsk wraz ze zmianami. Diagnoza i uwarunkowania rozwoju, strategia rozwoju, polityka przestrzenna.

- ograniczenia dopuszczalnej wysokości zabudowy
- ograniczenia w zakresie budowy turbin wiatrowych
- ograniczenia w zakresie budowy konstrukcji o objętości powyżej 6000 m sześciennych
- ograniczenia w użytkowaniu nadajników elektromagnetycznych
- ograniczenia w lotach statków powietrznych w przestrzeni powietrznej nad Bazą. Urządzenia radiolokacyjnego w Głobinie
- istniejący pas ograniczeń budownictwa wysokościowego i przemysłowego oraz wyłączenie z inwestowania w granicach pasa przyległego do obiekt.

Zagrożenia wynikające z ulokowania tarczy w Redzikowie i istniejące urządzenia radiolokacyjne w Głobinie wpływają na obniżenie wartości nieruchomości znajdujących się w okolicy tarczy (spadek atrakcyjności lokalnych terenów inwestycyjnych).

W pobliżu planowanej bazy zlokalizowana jest też duża część Słupskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej – a w okręgu o promieniu ponad 5 km od bazy nie mogą powstawać m.in. elektrownie wiatrowe, maszty telefonii komórkowej czy wysokie budynki.⁹

Według stanu na dzień 31.12.13 roku **gmina Ustka** dysponowała gruntami komunalnymi o łącznej powierzchni 1 189 ha, z czego 1 128,2 ha stanowiły grunty tworzące gminny zasób nieruchomości (94,9%), 4,4 ha grunty przekazane w trwały zarząd gminnym jednostkom organizacyjnym (0,4%), 56,4 ha grunty przekazane w użytkowanie wieczyste (4,7%), a 6 ha grunty przekazane w użytkowanie wieczyste osobom fizycznym (0,5%).

W gminie Ustka w 2012 roku obowiązywało 76 planów zagospodarowania przestrzennego dotyczących obszaru o łącznej powierzchni 3 487 ha. Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem gminy wynosił w 2012 roku 16% i był jedynie o 2,1% wyższy niż w 2009 roku. W ramach obowiązujących planów zagospodarowania przestrzennego dla 1 096 ha gruntów rolnych zmieniono przeznaczenie na cele nierolnicze, zaś dla 72 ha gruntów leśnych zmieniono przeznaczenie na cele nieleśne.

Podstawowe kierunki rozwoju przestrzennego gminy określa *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ustka*. Z uwzględnieniem różnych uwarunkowań (systemy ochrony przyrody i środowiska, ochronę wód oraz brzegu morskiego oraz ochrona środowiskowa, złoża kruszyw naturalnych, rolnicza przestrzeń produkcyjna, gospodarka leśna, rozwój funkcji turystycznych, kierunki polityki przestrzennej dotyczące środowiska kulturowego, kierunki rozwoju zabudowy, zasób komunalny, infrastruktura techniczna) obręb gminy wyróżniono szereg jednostek strukturalno-przestrzennych, dla których opracowano szczegółowe kierunki rozwoju i zasady gospodarowania przestrzenią:

- Strefa A – Dna Dolinne (podstrefy Doliny rzeczne i rynny polodowcowe oraz Równiny akumulacji torfowiskowej),
- Strefa B – Wysoczyzny moreny czołowej,

⁹ Za – informacje uzyskane od Gminy Słupsk

- Strefa C – „Wydmyny nadmorskie” – pas techniczny oraz fragment pasa ochronnego brzegu morskiego,
- Strefa D – Wysoczyzny moreny dennej
- Strefa E – Równiny sandrowe¹⁰.

W 2012 roku w gminie Ustka wydano 29 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz 84 decyzje o warunkach zabudowy ogółem (w 2009 roku było to 141 decyzji). Wśród decyzji o warunkach zabudowy znajdowała się 1 decyzja dotycząca budownictwa wielorodzinnego, 54 decyzje dotyczące zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, 15 decyzji dotyczących zabudowy usługowej i 14 decyzji dotyczących innej zabudowy.

Obszarem o szczególnych warunkach zagospodarowania przestrzennego w regionie słupskim jest **Uzdrowisko Ustka**. Uzdrowisko obejmuje swoim zasięgiem Miasto Ustka oraz 5 sołectw gminy Ustka. Granice ochrony uzdrowiskowej wyznaczone zostały w obrębie granic administracyjnych sołectw: Lędowo, Wodnica, Przewłoka, Grabno-Zimowiska, Wytowno. Na obszarze uzdrowiska wydzielono 3 strefy ochronne, w których zasady zagospodarowania przestrzennego regulowane są ustawą o ochronie uzdrowiskowej oraz Statutem Uzdrowiska Ustka:

- Strefa „A” – obszar o powierzchni 171,45 ha, na którym są zlokalizowane lub planowane zakłady i urządzenia leczenia uzdrowiskowego, a także infrastruktura służąca lecznictwu uzdrowiskowemu czy obsłudze pacjenta/turysty (np. pensjonaty, restauracje, kawiarnie). Strefa „A” w mieście Ustka zajmuje obszar 105,96 ha (wskaźnik terenów zielonych 78,6%, tj. 83,3 ha), zaś w gminie Ustka – 65,49 ha (wskaźnik terenów zielonych 89,69%, tj. 58,74 ha);
- Strefa „B” – obszar o powierzchni 468,04 ha, przyległy do strefy „A”. Na terenie strefy „B” mogą znajdować się obiekty usługowe, turystyczne, rekreacyjne, sportowe i komunalne, budownictwo mieszkaniowe oraz inne obiekty związane z zaspokajaniem potrzeb mieszkańców i turystów, pod warunkiem braku negatywnego wpływu na właściwości lecznicze uzdrowiska i nieuciążliwości w procesie leczenia. Strefa „B” w mieście Ustka zajmuje obszar 132,62 ha (wskaźnik terenów zielonych 23,6%, tj. 31,3 ha), zaś w gminie Ustka – 335,42 ha (wskaźnik terenów zielonych 73,84%, tj. 247,66 ha);
- Strefa „C” – obszar o powierzchni 6 259,88 ha, przyległy do strefy „B”. Obejmuje ona teren mający wpływ na zachowanie walorów krajobrazowych, klimatycznych oraz ochronę złóż naturalnych surowców leczniczych. Strefa „C” w mieście Ustka zajmuje obszar 775,42 ha (wskaźnik terenów zielonych 89,2%, tj. 691,8 ha), zaś w gminie Ustka – 5 484,43 ha (wskaźnik terenów zielonych 97,34%, tj. 5 338,75 ha).

Łączny obszar wyodrębniony dla lecznictwa uzdrowiskowego na terenie Miasta i Gminy Ustka wynosi 6 899,34 ha (wskaźnik terenów zielonych 93,51%, tj. 6451,55 ha), w tym 171,45 ha w strefie „A”, 468,04 ha w strefie „B” oraz 6 259,88 ha w strefie „C”. Zgodnie ze Statutem Uzdrowiska Ustka w jego obszarze może być prowadzone leczenie uzdrowiskowe w kierunkach chorób ortopedyczno-

¹⁰ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ustka. Tom II: Kierunki rozwoju przestrzennego Gminy Ustka. Ustka 2011-2013

urazowych, układu nerwowego, reumatologicznych, kardiologicznych i nadciśnienia, górnych i dolnych dróg oddechowych oraz endokrynologicznych¹¹.

Tabela 6. Powierzchnia gminy objęta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni gminy ogółem

Jednostka terytorialna	udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem			
	2009	2010	2011	2012
	%	%	%	%
POLSKA	25,6	26,5	27,2	27,9
WOJ. POMORSKIE	13,0	14,7	15,6	16,8
Powiat słupski	6,9	7,7	9,8	10,6
Miasto Ustka	41,8	41,9	41,9	61,5
Gmina Dębica Kaszubska	0,2	0,2	0,2	0,2
Gmina Kobylnica	19,2	22,8	27,8	29,1
Gmina Słupsk	12,8	12,8	20,8	20,8
Gmina Ustka	13,9	15,5	15,6	16,0
Miasto Słupsk	36,8	46,5	54,8	58,6
OF Miasta Słupsk	12,2	13,7	17,2	17,9

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

¹¹ Za: Statut Uzdrowiska Ustka

Tabela 7. Wydane pozytywne decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym na 1000 mieszkańców

Jednostka terytorialna	decyzje o ustalenie lokalizacji inwestycji na cele publiczne na 1 tys. mieszkańców			
	2009	2010	2011	2012
	szt.	szt.	szt.	szt.
POLSKA	0,68	0,63	0,59	0,59
WOJ. POMORSKIE	0,93	0,93	0,90	0,89
Powiat słupski	2,37	2,23	2,30	1,82
Miasto Ustka	0,19	0,18	0,43	0,31
Gmina Dębica Kaszubska	2,82	2,34	1,02	0,61
Gmina Kobylnica	1,80	1,23	1,58	1,37
Gmina Słupsk	4,46	5,69	5,07	4,23
Gmina Ustka	7,55	5,37	5,84	3,59
Miasto Słupsk	0,25	0,14	0,05	0,07
OF Miasta Słupsk	1,25	1,17	1,06	0,83

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Tabela 8. Wydane pozytywne decyzje dotyczące zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym na 1000 mieszkańców

Jednostka terytorialna	decyzje dotyczące zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej na 1 tys. mieszkańców			
	2009	2010	2011	2012
	szt.	szt.	szt.	szt.
POLSKA	0,09	0,08	0,07	0,09
WOJ. POMORSKIE	0,09	0,08	0,12	0,08
Powiat słupski	0,26	0,06	0,08	0,03
Miasto Ustka	0,00	0,00	0,00	0,06
Gmina Dębica Kaszubska	0,21	0,31	0,00	0,00
Gmina Kobylnica	0,00	0,00	0,00	0,00
Gmina Słupsk	0,07	0,06	0,32	0,06
Gmina Ustka	0,13	0,00	0,12	0,12
Miasto Słupsk	0,10	0,08	0,00	0,02
OF Miasta Słupsk	0,09	0,08	0,04	0,03

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Tabela 9. Wydane pozytywne decyzje dotyczące zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym na 1000 mieszkańców

Jednostka terytorialna	decyzje dotyczące zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na 1 tys. mieszkańców			
	2009	2010	2011	2012
	szt.	szt.	szt.	szt.
POLSKA	2,86	2,73	2,55	2,24
WOJ. POMORSKIE	3,30	2,84	2,77	2,32
Powiat słupski	5,17	4,08	3,77	2,84
Miasto Ustka	0,12	0,00	0,12	0,00
Gmina Dębica Kaszubska	7,83	5,09	5,70	3,06
Gmina Kobylnica	5,69	3,68	2,70	2,19
Gmina Słupsk	10,61	6,72	7,73	4,61
Gmina Ustka	15,11	9,62	5,96	6,69
Miasto Słupsk	0,10	0,17	0,04	0,06
OF Miasta Słupsk	2,65	1,83	1,67	1,20

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Tabela 10. Wydane pozytywne decyzje dotyczące zabudowy usługowej na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym na 1000 mieszkańców

Jednostka terytorialna	decyzje dotyczące zabudowy usługowej na 1 tys. mieszkańców			
	2009	2010	2011	2012
	szt.	szt.	szt.	szt.
POLSKA	0,45	0,44	0,41	0,37
WOJ. POMORSKIE	0,48	0,44	0,46	0,36
Powiat słupski	0,44	0,70	0,84	0,69
Miasto Ustka	0,00	0,00	0,18	0,06
Gmina Dębica Kaszubska	0,84	1,12	0,92	2,34
Gmina Kobylnica	0,00	0,19	0,65	0,55
Gmina Słupsk	0,64	1,03	1,33	0,44
Gmina Ustka	1,69	3,50	2,73	1,86
Miasto Słupsk	0,14	0,11	0,00	0,06
OF Miasta Słupsk	0,28	0,43	0,40	0,37

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Tabela 11. Wydane pozytywne decyzje dotyczące zabudowy innej na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym na 1000 mieszkańców

Jednostka terytorialna	decyzje dotyczące zabudowy usługowej na 1 tys. mieszkańców			
	2009	2010	2011	2012
	szt.	szt.	szt.	szt.
POLSKA	0,99	1,00	1,00	1,00
WOJ. POMORSKIE	0,86	0,89	0,85	0,88
Powiat słupski	0,99	1,24	1,63	1,98
Miasto Ustka	0,00	0,00	0,12	0,12
Gmina Dębica Kaszubska	2,61	1,63	2,55	2,85
Gmina Kobylnica	1,10	1,79	0,74	0,73
Gmina Słupsk	1,13	2,71	3,36	1,87
Gmina Ustka	1,43	0,37	1,61	1,73
Miasto Słupsk	0,11	0,12	0,02	0,00
OF Miasta Słupsk	0,48	0,59	0,66	0,53

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

STRUKTURY PRZESTRZENNE¹²

Potrzeby mieszkańców **Słupska** w zakresie usług komunalnych są zaspokajane przez następujące podmioty:

- zaopatrzenie w wodę – „Wodociągi Słupsk” Sp. z o.o. (ujęcia wody: Westerplatte, Głobino oraz przy ul. Legionów Polskich; średnia wielkość produkcji 14 005 m³/d; woda pitna w 100% spełnia wymogi w zakresie parametrów bakteriologicznych i w 87% w zakresie parametrów fizykochemicznych),
- oczyszczanie ścieków – oczyszczalnia ścieków w Słupsku („Wodociągi Słupsk” Sp. z o.o.): oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna, ilość odbieranych ścieków 12 723,3 m³/d, przepustowość projektowa 60 000 m³/d, obciążenie [RLM] 230 000,
- zaopatrzenie w ciepło – główne źródło ciepła to miejska sieć (Kotłownia Rejonowa nr 1 o mocy 87,2 MW; Kotłownia Rejonowa nr 2 o mocy 74,4 MW),
- odbiór odpadów – składowisko odpadów w Bierkowie (Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Słupsku),
- odnawialne źródła energii – elektrownie wodne (właściciel Muzeum Pomorza Środkowego, Wyspa Słupska), elektrownie wiatrowe (1 wiatrak o mocy 2 000 kW), biogaz ze składowiska odpadów (Bierkowo), kolektory słoneczne (Energia Elektrownie Wiatrowe Sp. z o.o.), pompy

¹² Na podstawie danych GUS (BDL) oraz <http://www.infoeko.pomorskie.pl/Powiaty/Slupsk>, <http://www.infoeko.pomorskie.pl/Powiaty/Slupski>

ciepła („Wodociągi Słupsk”), biomasa (Kotłownia Rejonowa nr 1 wykorzystująca zrębki drzewne).

Infrastruktura kanalizacyjna Miasta Słupska w 2012 roku obejmowała 151,9 km czynnej sieci kanalizacyjnej (o 11,7 km więcej niż w 2009 roku) oraz 4 737 połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. Infrastruktura wodociągowa składała się z 172,5 km czynnej sieci rozdzielczej (o 15,5 km więcej niż w 2009 roku) oraz 5 043 połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania (o 5,4% więcej). Infrastruktura gazowa obejmowała w mieście 171,6 km czynnej sieci, w tym 5,7 km sieci przesyłowej i 165,9 km sieci rozdzielczej, oraz 4 796 czynnych przyłączy do budynków mieszkalnych i niemieskalnych. Gaz odbierało łącznie 30 720 gospodarstw domowych, z których 18,2% (5 598 gospodarstw domowych) stanowili odbiorcy ogrzewający gazem mieszkania. W przeliczeniu na 100 km² Miasto Słupsk dysponowało w 2012 roku 399,8 km rozdzielczej sieci wodociągowej, 352 km rozdzielczej sieci kanalizacyjnej i 384,5 km rozdzielczej sieci gazowej. W mieście funkcjonowało także 20 kotłowni, długość sieci cieplnej przesyłowej wynosiła 100,6 km a długość sieci cieplnej przyłączy do budynków i innych obiektów – 32,4 km.

Dostęp do instalacji technicznych na terenie Słupska jest powszechny – w 2012 roku z wodociągów korzystało 92 888 osób, z kanalizacji – 89 564 osób, zaś z gazu sieciowego – 82 519 osób. Tym samym udział korzystających z poszczególnych instalacji w ogóle ludności wynosił 97,9% dla sieci wodociągowej, 94,4% dla sieci kanalizacyjnej i 87% dla sieci gazowej. Wszyscy mieszkańcy miasta korzystali z oczyszczalni ścieków.

Przeciętny mieszkaniec Miasta Słupska w 2012 roku zużywał 35,5 m³ wody z wodociągów, 716,1 kWh energii elektrycznej oraz 121,7 m³ gazu z sieci. Na przestrzeni lat 2009-2012 zużycie wszystkich mediów w mieście spadło: w 2012 roku mieszkańcy Słupska używali średnio o 2,1 m³ wody, 4,5 m³ gazu i 42,5 kWh energii elektrycznej mniej niż w 2009 roku.

Potrzeby mieszkańców **powiatu słupskiego** w zakresie usług komunalnych realizowane są przez lokalne jednostki i podmioty, dostarczające wodę i ciepło oraz odbierające odpady i ścieki. W uwagi na korzystne warunki geograficzne w poszczególnych gminach powiatu prowadzone są również działania związane z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii: wody (elektrownie wodne w gminach Damnica, Dębica Kaszubska, Główny, Kępice, Potęgowo i Smołdzino), wiatru (siłownie wiatrowe w gminach Kobylnica, Potęgowo i Słupsk), słońca (kolektor słoneczny w Duninowie w gminie Ustka, instalacje solarne i pompy ciepła w Kobylnicy), biogazu ze składowiska odpadów (Bierkowo, gmina Słupsk) biomasy (kotłownie w gminach: Kępice, Kobylnica, Słupsk, Smołdzino) oraz innych (przydomowe instalacje geotermalne w Kobylnicy). O znaczeniu rozwoju energetyki odnawialnej na terenie MOF Miasta Słupska świadczy tworzenie Bałtyckiego Centrum Czystej Energii, działającego na bazie Słupskiego Inkubatora Technologicznego¹³.

W 2012 roku na terenie powiatu słupskiego znajdowało się 836,5 km czynnej sieci kanalizacyjnej (o 204,9 km więcej niż w 2009 roku) oraz 10 247 połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. W przypadku wodociągów długość czynnej sieci rozdzielczej wynosiła

¹³ <http://www.sit.slupsk.pl/content/baltyckie-centrum-czystej-energii.html>

875,1 km (o 27,7 km więcej niż w 2009 roku), zaś liczba połączeń – 13 925 (o 11,9% więcej). Na terenie powiatu znajdowało się również 170,8 km czynnej sieci gazowej (56,5 km sieci przesyłowej i 114,3 km sieci rozdzielczej) oraz 2 901 przyłączy gazowych. Gaz był dostarczany do 5 765 gospodarstw domowych w powiecie słupskim, z czego 1 672 (29%) ogrzewało nim mieszkania. W przeliczeniu na 100 km² powiat słupski posiadał 38 km rozdzielczej sieci wodociągowej (271,2 km w miastach i 36,3 km na obszarach wiejskich), 36,3 km rozdzielczej sieci kanalizacyjnej (279,8 km w miastach i 34,6 km na obszarach wiejskich) oraz 5 km rozdzielczej sieci gazowej (208,6 km w miastach i 3,5 km na obszarach wiejskich).

W 2012 roku na terenie powiatu słupskiego funkcjonowało 35 kotłowni, sieć ciepła przesyłowa liczyła 30,4 km długości, a długość sieci ciepłej przyłączy – 14,8 km. Sieć ciepłownicza funkcjonuje praktycznie tylko w mieście Ustka, w pozostałych gminach powiatu dominują lokalne systemy ciepła. Składowiska odpadów na terenie powiatu słupskiego znajdowały się w miejscowościach: Obłęż (gmina Kępica), Chlewnica (gmina Potęgowo) oraz Bierkowo (gmina Słupsk).

Dla mieszkańców powiatu słupskiego najbardziej dostępna jest sieć wodociągowa – w 2012 roku korzystało z niej 90 194 ludności, tj. 92,6% ogółu mieszkańców. Sieć kanalizacyjna była dostępna dla 66 361 osób (tj. 68,2% mieszkańców), zaś sieć gazowa – dla 15 308 osób (15,7%). Dostęp do instalacji technicznych jest łatwiejszy w miastach powiatu słupskiego niż na terenach wiejskich. Z wodociągów korzystało 99,1% ludności miast i 90,9% mieszkańców obszarów wiejskich, zaś w przypadku kanalizacji odsetki te kształtowały się na poziomie 97,2% i 60,6%. Z kolei gaz sieciowy był dostępny dla 60,3% mieszkańców miast i jedynie 4% mieszkańców obszarów wiejskich powiatu słupskiego. Natomiast z oczyszczalni ścieków korzystało w 2013 roku 80,3% mieszkańców powiatu słupskiego (78 200 osób) i było to o 15,5% więcej niż w 2009 roku.

Przeciętny mieszkaniec powiatu słupskiego w 2012 roku zużył 34,1 m³ wody z wodociągów i 33,8 m³ gazu z sieci. Zużycie poszczególnych mediów wyższe było na obszarach miejskich powiatu (39,2 m³ wody i 101 m³ gazu) niż wiejskich (32,7 m³ wody i 16,1 m³ gazu). Mieszkańcy miast w powiecie słupskim zużyli ponadto 787 kWh energii elektrycznej na osobę (o 64,5 kWh więcej niż w 2009 roku)

Potrzeby mieszkańców **Ustki** w zakresie usług komunalnych są zaspokajane przez następujące podmioty:

- zaopatrzenie w wodę – „Wodociągi Ustka” Sp. z o.o. (ujęcia wody ul. Rybacka, ul. Marynarki Polskiej, Zaruskiego); średnia wielkość produkcji 920 m³/d; woda pitna w mieście w 100% spełnia wymogi w zakresie parametrów fizykochemicznych i bakteriologicznych¹⁴),
- oczyszczanie ścieków – oczyszczalnia ścieków w Ustce („Wodociągi Ustka” Sp. z o.o.): oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna, ilość odbieranych ścieków 6 281 m³/d, przepustowość projektowa 10 136 m³/d, obciążenie [RLM] 57 000,
- zaopatrzenie w ciepło – Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej „EMPEC” Sp. z o.o.; główne źródło ciepła to sieć miejska, znaczenie dla ogrzewania ma również gaz z sieci. Najmniej

¹⁴ Za: <http://www.infoeko.pomorskie.pl/Powiaty/Slupski>, zakładka „Zaopatrzenie w wodę”

znaczące sposoby ogrzewania to gaz z butli, olej opałowy, odnawialne źródła energii, a także indywidualne piece węglowe,

- odbiór odpadów – Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Ustce.

Miasto Ustka w 2012 roku dysponowało infrastrukturą kanalizacyjną obejmującą 36,5 km czynnej sieci kanalizacyjnej (o 7,4 km więcej niż w 2009 roku) oraz 1 071 połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. Infrastruktura wodociągowa składała się z 35,9 km czynnej sieci rozdzielczej (o 0,8 km więcej niż w 2009 roku) oraz 1 233 połączeń (o 3% więcej). Sieć gazowa w mieście składała się z 40 km czynnej sieci przesyłowej oraz 34 km czynnej sieci rozdzielczej. Istniejące 1 024 przyłącza gazowe dostarczały gaz do 4 851 gospodarstw domowych. Ogrzewanie gazowe stosowane było w 16,3% gospodarstw domowych w mieście. Statystycznie w 2012 roku Ustka posiadała w przeliczeniu na 100 km² 352,3 km rozdzielczej sieci wodociągowej, 358,2 km sieci kanalizacyjnej (o 72,6 km więcej niż w 2009 roku) i 333,6 km sieci gazowej.

Odsetek korzystających z sieci wodociągowej kształtował się w 2012 roku na poziomie 99% (16 219 osób), kanalizacyjnej – 97,5% (15 969 osób), zaś gazowej – 74,4% (12 188 osób). Z oczyszczalni ścieków korzystało w 2013 roku 15 753 mieszkańców miasta, tj. 96,9% ludności.

Przeciętne zużycie mediów w 2012 roku wynosiło w przeliczeniu na 1 mieszkańca miasta: 41,8 m³ wody z wodociągów, 124,6 m³ gazu z sieci i 770,4 kWh energii elektrycznej. W porównaniu z 2009 rokiem wzrosło zużycie energii elektrycznej (o 26 kWh), spadło zaś zużycie wody (o 4,3 m³) oraz gazu (o 29,9 m³).

Potrzeby mieszkańców **Dębnicy Kaszubskiej** w zakresie usług komunalnych są zaspokajane przez następujące podmioty:

- zaopatrzenie w wodę – Zakład Gospodarki Komunalnej w Dębnicy Kaszubskiej Sp. z o.o. (średnia wielkość produkcji 1 869 m³/d; woda pitna w 100% spełnia wymogi w zakresie parametrów bakteriologicznych i w 97,54% w zakresie parametrów fizykochemicznych),
- oczyszczanie ścieków – oczyszczalnie ścieków prowadzone przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Dębnicy Kaszubskiej Sp. z o.o. w:
 - Dębnicy Kaszubskiej: mechaniczno-biologiczna z podwyższonym usuwaniem biogenów, ilość odbieranych ścieków 756 m³/d, przepustowość projektowa 1 550 m³/d, obciążenie [RLM] 14 880,
 - Podwilczynie: mechaniczno-biologiczna, ilość odbieranych ścieków 10,65 m³/d, przepustowość projektowa 26 m³/d, obciążenie [RLM] 206,
 - Gogolewie: mechaniczno-biologiczna, ilość odbieranych ścieków 37,7 m³/d, przepustowość projektowa 50 m³/d, obciążenie [RLM] 525,
- zaopatrzenie w ciepło – główny sposób ogrzewania to piece indywidualne w gospodarstwach domowych (na drewno lub inny rodzaj biomasy, a także węglowe),
- odbiór odpadów – konsorcjum PGK Słupsk i ELWOZ Sierakowice,
- odnawialne źródła energii – elektrownie wodne w miejscowościach: Krzynia, Skarszów Dolny, Jawory, Kondarowo.

Dla mieszkańców **gminy Dębica Kaszubska** dostępna była sieć wodociągowa i kanalizacyjna, w gminie nie funkcjonowało przyłącze do gazu sieciowego. Istniejąca w 2012 roku na terenie gminy infrastruktura kanalizacyjna obejmowała 88,8 km czynnej sieci kanalizacyjnej (o 36,3 km więcej niż

w 2009 roku) oraz 1 354 połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. W przypadku wodociągów długość czynnej sieci rozdzielczej wynosiła 101,7 km (o 3,5 km więcej niż w 2009 roku), zaś liczba połączeń – 1 700 (o 15,6% więcej). W przeliczeniu na 100 km² w gminie znajdowało się 34 km rozdzielczej sieci wodociągowej i 29,6 km rozdzielczej sieci kanalizacyjnej (o 12,1 km więcej niż w 2009 roku).

Ogółem z wodociągów korzystało 92,4% ludności gminy (9 069 osób), z kanalizacji – 66,7% mieszkańców (6 545 osób), a z oczyszczalni ścieków – 79,2% (7 761 osób). Przeciętny mieszkaniec gminy zużył w 2012 roku 58,2 m³ wody z wodociągów.¹⁵ Była to najwyższa wartość wśród wszystkich jednostek administracyjnych należących do MOF Miasta Słupska.

Potrzeby mieszkańców **gminy Kobylnicy** w zakresie usług komunalnych są zaspokajane przez następujące podmioty:

- zaopatrzenie w wodę – „Wodociągi Słupsk” Sp. z o.o. (średnia wielkość produkcji 37 608 m³/d; woda pitna w 100% spełnia wymogi w zakresie parametrów fizykochemicznych i bakteriologicznych),
- oczyszczanie ścieków – brak oczyszczalni ścieków, ścieki odprowadzane do oczyszczalni w Słupsku; obecnie w Kczewie (gmina Kobylnica) budowana jest lokalna oczyszczalnia ścieków, która będzie miejscem odbioru ścieków z tej miejscowości,
- zaopatrzenie w ciepło – główny sposób ogrzewania to indywidualne piece węglowe, ale duże znaczenie mają również odnawialne źródła energii,
- odbiór odpadów – Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Słupsku,
- odnawialne źródła energii – elektrownie wiatrowe (obręb geodezyjny Łosino, Zajączkowo, Widzino, Kończewo, Kwakowo, Maszkowo, Płaszewo, Lulemino), kolektory słoneczne i pompy ciepła (429 instalacji solarnych i pomp ciepła na budynkach użyteczności publicznej i budynkach mieszkalnych¹⁶, 22 lampy solarne oświetlające tereny przy obiektach użyteczności publicznej, 25 lamp solarnych z turbiną wiatrową oświetlających drogi), biomasa (Łosino, Bolesławice, Kwakowo, Zajączkowo, Kobylnica, Widzino), instalacje geotermalne (przydomowe instalacje geotermalne, 1 w Łosinie i 2 w Kobylnicy)¹⁷.

Infrastruktura kanalizacyjna na terenie gminy obejmowała w 2012 roku 146,8 km czynnej sieci kanalizacyjnej (o 58,3 km więcej niż w 2009 roku) oraz 1 666 połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. Infrastruktura wodociągowa – 122,5 km czynnej sieci rozdzielczej (o 7,6 km więcej niż w 2009 roku) i 1 920 połączeń (o 32,8% więcej). Na sieć gazową w gminie składało się 35,4 km czynnej sieci przesyłowej oraz 39,6 km czynnej sieci rozdzielczej. Gaz z sieci dostarczany był do 471 gospodarstw domowych – w większości (przez 96,4%) był

¹⁵ Wg informacji z Gminy faktyczne zwodociągowanie wynosi 99 %, a skanalizowanie 92%.

¹⁶ W latach 2010 - 2012 realizowano „Program Wykorzystania Energii Słonecznej w Gminie Kobylnica”, a sama gmina jest członkiem - założycielem Stowarzyszenia Gmin Przyjaznych Energii Odnawialnej.

¹⁷ Informacje dotyczące odnawialnych źródeł energii w gminie Kobylnica pochodzą ze Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego powiatu słupskiego na lata 2012-2022, s.55 (instalacje solarne i pompy ciepła, lampy solarne, lampy solarne z turbiną wiatrową) oraz <http://www.infoeko.pomorskie.pl/Powiaty/Slupski> (elektrownie wiatrowe, biomasa, instalacje geotermalne)

wykorzystany do ogrzewania mieszkań. Długość sieci rozdzielczej w przeliczeniu na 100 km² w gminie w 2012 roku wynosiła 50,2 km sieci wodociągowej, 60,2 km sieci kanalizacyjnej (o 23,9 km więcej niż w 2009 roku) i 16,2 km sieci gazowej.

Dostęp mieszkańców gminy do instalacji technicznych w 2012 roku przedstawiał się następująco: z sieci wodociągowej korzystało 90% ludności (9 869 osób), z sieci kanalizacyjnej – 64,5% (7 077 osób), a z sieci gazowej – 14,4% mieszkańców (1 583 osoby). Dostęp mieszkańców do poszczególnych instalacji stopniowo się poprawia, choć najwyższy wzrost dotyczył sieci kanalizacyjnej: w latach 2009-2012 odsetek ludności korzystającej z kanalizacji wzrósł o 13,1%. Działalność oczyszczalni ścieków obejmowała w 2013 roku 8 367 osób, tj. 75,5% ludności gminy (odsetek ten wzrósł o 37,8% w porównaniu z 2009 rokiem).

Zużycie wody z wodociągów i gazu z sieci na 1 mieszkańca gminy w 2012 roku wynosiło odpowiednio 25,2 m³ i 64,7 m³. W obu przypadkach zużycie spada – w porównaniu z 2009 rokiem – mieszkańcy zużyli o 11,7 m³ wody oraz o 2,1 m³ gazu mniej.

Potrzeby mieszkańców **gminy Słupsk** w zakresie usług komunalnych są zaspokajane przez następujące podmioty:

- zaopatrzenie w wodę – Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. Jezierzycy (średnia wielkość produkcji 1 997 m³/d; woda pitna w 100% spełnia wymogi w zakresie parametrów fizykochemicznych i bakteriologicznych),
- oczyszczanie ścieków – brak oczyszczalni ścieków, ścieki odprowadzane do oczyszczalni w Słupsku,
- zaopatrzenie w ciepło – najistotniejszymi sposobami ogrzewania są indywidualne piece węglowe, olej opałowy oraz piece na drewno lub inny rodzaj biomasy (Kotłownia Jezierzycy-Osiedle, 1,3 MV),
- odbiór odpadów - Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp z o.o. w Słupsku,
- odnawialne źródła energii – elektrownia wiatrowa (Bierkowo), kolektory słoneczne (Aquapark w Redzikowie), biogaz ze składowiska odpadów (Bierkowo), biomasa (Jezierzycy ZGK Sp. z o.o.).

W zakresie infrastruktury kanalizacyjnej gmina posiadała w 2012 roku 203,3 km czynnej sieci kanalizacyjnej (o 40,6 km więcej niż w 2009 roku) oraz 2 168 połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. Infrastrukturę wodociągową tworzyło 161,9 km czynnej sieci rozdzielczej (o 6,7 km więcej niż w 2009 roku) oraz 2 508 połączeń (o 10,6% więcej). Długość czynnej sieci gazowej na terenie gminy wynosiła 43,4 km, w tym 15 km sieci przesyłowej oraz 28,4 km sieci rozdzielczej. Za pośrednictwem 386 przyłączy gaz był dostarczany do 363 gospodarstw domowych. W 95,6% z nich gaz był wykorzystywany do ogrzewania mieszkań. W przeliczeniu na 100 km² gmina dysponowała w 2012 roku 61,9 km rozdzielczej sieci wodociągowej, 77,7 km rozdzielczej sieci kanalizacyjnej (o 15,5 km więcej niż w 2009 roku) oraz 10,9 km rozdzielczej sieci gazowej.

W 2012 roku z wodociągu korzystało 15 145 mieszkańców gminy, z kanalizacji – 12 833 osób, zaś gazu sieciowego – 1 245 osób. Tym samym udział korzystających z poszczególnych instalacji w ogóle ludności wynosił 94,3% dla sieci wodociągowej, 79,9% dla sieci kanalizacyjnej i 7,7% dla sieci gazowej. Niemal wszyscy mieszkańcy gminy w 2013 roku korzystali z oczyszczalni ścieków – odsetek korzystających wzrósł z 61,7% w 2009 roku do 94,3% w 2013 roku. Przeciętne zużycie wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca gminy w 2012 roku wynosiło 32,6 m³, zaś gazu – 26 m³. Na

przestrzeni lat 2009-2012 średnie zużycie wody w gminie zmalało (o 7 m³), zaś zużycie gazu wzrosło (o 6,4 m³).

Potrzeby mieszkańców **gminy Ustka** w zakresie usług komunalnych są zaspokajane przez następujące podmioty:

- zaopatrzenie w wodę – Zakład Usług Wodnych Sp. z o.o. w Słupsku (średnia wielkość produkcji 3 230 m³/d; woda pitna w 100% spełnia wymogi w zakresie parametrów fizykochemicznych i bakteriologicznych),
- oczyszczanie ścieków – Gmina Oczyszczalnia Ścieków w Rowach (Zakład Usług Wodnych Sp. z o. o. w Słupsku): oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna, ilość odbieranych ścieków 1 224 m³/d, przepustowość projektowa 3 500 m³/d, obciążenie [RLM] 12 815, obsługuje mieszkańców miejscowości: Rowy, Dębina, Poddąbie, Bałamątek, Objazda, Osieki, Gąbino, Dominek, Machowinko, Wytowno oraz Smużki; oczyszczalnia ścieków w Ustce („Wodociągi Ustka” Sp. z o.o.): oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna, ilość odbieranych ścieków 6 281 m³/d, przepustowość projektowa 10 136 m³/d, obciążenie [RLM] 57 000, obsługuje mieszkańców zachodniej części gminy, tj. miejscowości: Przewłoka, Wodnica, Zimowiska, Niestkowo, Duninowo, Zaleskie, Zapadłe oraz osiedle Lędowo,
- zaopatrzenie w ciepło – główny sposób ogrzewania to indywidualne piece węglowe, znaczenie ma także ogrzewanie gazowe (z buli i z sieci),
- odbiór odpadów – Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Ustce.

Infrastruktura kanalizacyjna na terenie gminy w 2012 roku obejmowała 168,8 km czynnej sieci kanalizacyjnej (o 3,1 km więcej niż w 2009 roku) oraz 1 109 połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania, zaś infrastruktura wodociągowa – 152,8 km czynnej sieci rozdzielczej (o 5,9 km więcej niż w 2009 roku) oraz 1 573 połączenia (o 12,4% więcej). Długość czynnej sieci gazowej na terenie gminy wynosiła 18,2 km (6 km przesyłowej oraz 12,2 km rozdzielczej), zaś liczba przyłączy gazowych kształtowała się na poziomie 113. Odbiorcami gazu w gminie było 80 gospodarstw domowych – we wszystkich gaz był wykorzystywany do ogrzewania mieszkań. Długość sieci rozdzielczej poszczególnych instalacji w gminie w 2012 roku w przeliczeniu na 100 km² wynosiła: 70,3 km sieci wodociągowej, 77,6 km sieci kanalizacyjnej i 5,6 km sieci gazowej.

Gmina Ustka charakteryzowała się bardzo wysokim dostępem mieszkańców do sieci wodociągowej (94,6%; 7 639 osób). Z instalacji kanalizacyjnej korzystało znacznie mniej osób – 5 051 (tj. 62,5% ludności), zaś gaz dostępny był jedynie dla 281 osób (tj. 3,5% ludności). Z oczyszczalni ścieków w 2013 roku korzystało 7 032 osób, co stanowiło 86,7% ogółu mieszkańców gminy. Przeciętny mieszkaniec gminy w 2012 roku zużył 38,1 m³ wody z wodociągów i 15,4 m³ gazu z sieci. Oznacza to, iż zużycie wody malało (o 17,7 m³ w porównaniu z 2009 rokiem), zaś zużycie gazu rosnęło (o 15,4 m³ w stosunku do 2009 roku).

Tabela 12. Odsetek osób korzystających z sieci wodociągowej

Jednostka terytorialna	odsetek osób korzystających z sieci wodociągowej				
	2008	2009	2010	2011	2012
	%	%	%	%	%
POLSKA	87,0	87,3	87,4	87,6	87,9
WOJ. POMORSKIE	92,4	92,6	92,7	92,8	93,0
Powiat słupeki	92,1	92,2	92,3	92,6	92,6
Miasto Ustka	99,0	99,0	99,0	99,0	99,0
Gmina Dębica Kaszubska	91,7	91,7	91,7	92,2	92,4
Gmina Kobylnica	88,2	88,3	88,5	90,2	90,0
Gmina Słupsk	93,5	93,9	94,0	94,1	94,3
Gmina Ustka	94,1	94,1	94,2	94,4	94,6
Miasto Słupsk	97,8	97,9	97,9	97,9	97,9
OF Miasta Słupsk	96,4	96,5	96,4	96,6	96,6

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Tabela 13. Odsetek osób korzystających z sieci kanalizacyjnej

Jednostka terytorialna	odsetek osób korzystających z sieci kanalizacyjnej				
	2008	2009	2010	2011	2012
	%	%	%	%	%
POLSKA	61,0	61,5	62,0	63,5	64,3
WOJ. POMORSKIE	74,6	74,9	75,4	76,5	77,2
Powiat słupeki	63,9	64,2	65,5	67,0	68,2
Miasto Ustka	97,3	97,4	97,4	97,5	97,5
Gmina Dębica Kaszubska	58,6	58,8	59,0	62,2	66,7
Gmina Kobylnica	51,4	51,4	58,5	65,5	64,5
Gmina Słupsk	76,2	77,2	78,3	78,9	79,9
Gmina Ustka	57,3	59,0	59,6	61,4	62,5
Miasto Słupsk	94,0	94,2	94,2	94,4	94,4
OF Miasta Słupsk	86,0	86,3	86,6	87,5	87,7

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

OBSZARY ZDEGRADOWANE I ICH REWITALIZACJA

Powstawanie obszarów zdegradowanych związane jest z przemianami społeczno-gospodarczymi i ekonomicznymi w wyniku których określone tereny tracą swoje pierwotne funkcje i przeznaczenie, nie wykształcając nowych. Degradacja obejmuje nie tylko sferę budowlaną (czyli zniszczenia budynków), ale również sferę życia rodzinnego, społecznego i kulturalnego. Tym samym, istotne jest aby rewitalizacji terenów zdegradowanych nie utożsamiać z renowacją i działaniami o charakterze wyłącznie inwestycyjno-budowlanym (odnowieniem, remontami, modernizacjami budynków czy dróg). W tym przypadku renowacja może być pojmowana jedynie jako jeden z elementów rewitalizacji, która, dla powodzenia procesu, wymaga szeregu skoordynowanych działań z zakresu budownictwa, planowania przestrzennego, ekonomii i polityki społecznej. Działania rewitalizacyjne mają przyczynić się do poprawy jakości życia mieszkańców obszaru zdegradowanego, odbudowy więzi społecznych, poprawy stanu środowiska naturalnego i kulturowego, ożywienia gospodarczego czy przywrócenia ładu przestrzennego.

Choć obszary w mniejszym lub większym stopniu zdegradowane znajdują się na terenie wszystkich jednostek MOF Miasta Słupska (np. tereny byłych PGR-ów, obszary przemysłowe), procesem rewitalizacji objęto niewielką ich część. Najczęściej działania z zakresu rewitalizacji są elementem prowadzonej polityki przestrzennej i koncepcji zagospodarowania przestrzennego, sprowadzając się do działań budowlano-remontowych. W przypadku analizowanego obszaru spójną polityką samorządu w zakresie rewitalizacji dysponują miasta: Słupsk oraz Ustka. Na podstawie lokalnych planów rewitalizacji zaplanowano również działania w dwóch miejscowościach w Gminie Kobylnica.

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Słupska na lata 2009-2015 łączy działania o charakterze technicznym (remonty, modernizacja zabudowy i przestrzeni publicznych) z programami ożywienia gospodarczego i wprowadzaniem zmian społecznych. Celem słupskiego programu rewitalizacji jest *ożywienie społeczne i gospodarcze miasta, zwiększanie potencjału turystycznego i kulturalnego terenów zdegradowanych – przemysłowych czy miejskich* poprzez:

- tworzenie warunków lokalnych i infrastrukturalnych do rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości,
- rozwój działalności kulturalnej i edukacyjnej, w tym mającej za zadanie podniesienie kwalifikacji mieszkańców zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz podjęcie działań na rzecz wzrostu zatrudnienia,
- poprawę estetyki przestrzeni miejskiej,
- renowację budynków, w tym: obiektów infrastruktury społecznej i technicznej oraz budynków o wartości architektonicznej, o znaczeniu historycznym oraz zabudowie pustych przestrzeni miejskich w harmonii z otoczeniem,
- poprawę funkcjonalności struktury ruchu kołowego, ruchu pieszego i estetyki miejsc publicznych,
- budowę i remont publicznej infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych, rekreacyjnych, kulturalnych i sportowych połączonych z działalnością gospodarczą.

W toku przeprowadzonych analiz, opierając się na wybranych wskaźnikach, wyodrębniono ostatecznie 3 obszary rewitalizacji:

Obszar problemowy I: układ urbanistyczny ciągu komunikacji miejskiej wraz z zabudową mieszkalną i usługową ul. Wojska Polskiego; poszerzony w ramach aktualizacji programu w 2013 roku o kwartał wyznaczony ulicami Jaracza, Sygietyńskiego i Ogrodową. Na terenie zidentyfikowano następujące problemy:

- wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia społecznego,
- wysoka stopa długotrwałego bezrobocia,
- wysoki poziom przestępczości i wykroczeń,
- niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej,
- porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego.

Obszar problemowy II: ciąg ulic Bałtycka, Morska, Grunwaldzka w kierunku Bierkowa. Zasięg terytorialny obszaru problemowego mieści się w granicach ulic: Bałtyckiej, Morskiej, Grunwaldzkiej w kierunku Bierkowa. Zidentyfikowane na tym terenie problemy obejmują:

- niekorzystne trendy demograficzne,
- wysoki poziom przestępczości i wykroczeń,
- porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego.

Obszar problemowy III: układ urbanistyczny Podgrodzia ograniczony ulicami: Kaszubską, Św. Piotra, Sierpinka, Garncarską, Wyspą Młyńską, Mostnika, Grodzką wraz ze Starym Rynkiem, Kilińskiego, Przechodnią, Kościuszki. Na terenie zidentyfikowano następujące problemy:

- wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia,
- wysoka stopa długotrwałego bezrobocia,
- wysoki poziom przestępczości i wykroczeń,
- porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego.

Do najważniejszych zadań inwestycyjnych realizowanych w ramach LPR Miasta Słupska należą:

Rewitalizacja Traktu Książęcego w Słupsku w obrębie I obszaru problemowego Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Słupska na lata 2009-2015” - przedsięwzięcie o ogromnej skali obejmujące:

1. **Przebudowę Skweru im. Pierwszych Słupszczan** – budowa alei spacerowych oraz ciągów pieszo – rowerowych.
2. **Modernizację 37 budynków wspólnot mieszkaniowych:** przy ul. Wojska Polskiego, Starzyńskiego, ul. Mickiewicza ul. Niedziałkowskiego, ul. Krasieńskiego. Prace związane są z remontem części wspólnych tj. odnowienie elewacji, docieplenie ścian, wymiana pokrycia dachowego, stolarki okiennej itp.
3. **Budowę Ośrodka Sportowo Rekreacyjnego** przy ul. Niedziałkowskiego wraz ze świetlicą środowiskową, klubem seniora, salą tańca, korekcyjną i siłownią wraz z modernizacją istniejącego budynku sali sportowej przy ZSP nr 4 oraz wyposażeniem.
4. **Budowę drogi dojazdowej do Ośrodka Sportowo - Rekreacyjnego.**
5. **Przebudowę deptaka przy ul. W. Polskiego** – przebudowa ciągu pieszo–jezdnego, oświetlenia, odwodnienia i kanalizacji teletechnicznej.
6. **Budowę Pracowni Ceramicznej** przy ul. W. Polskiego wraz z wyposażeniem.
7. **Zagospodarowanie terenu tzw. „podwórka kulturalnego”** – wykonanie ciągów pieszo–jezdnymi, odwodnienie terenu, budowa miejsc parking, budowa sceny „letniej”, placu zabaw,

skweru z fontanną, wykonanie elementów małej architektury, rozbiórka istniejących garaży i komórek i budowa nowych komórek.

8. **Zagospodarowanie terenu tzw. „Podwórka Kulturalnego” w kierunku ul. Mickiewicza**
9. **Rozbudowę Teatru „Rondo” wraz z przebudową części istniejącej oraz wyposażeniem.**
10. **Budowę obiektu Słupskiego Centrum Organizacji Pozarządowych i Ekonomii Społecznej wraz z wyposażeniem i z zagospodarowaniem terenu.**
11. **Przebudowę przejścia podziemnego pod ul. A. Łajming** – wymiana posadzki, balustrad, dostosowanie schodów do potrzeb osób niepełnosprawnych.
12. **Budowę kolektora kanalizacji deszczowej w ul. Krasieńskiego i Niedziałkowskiego.**
13. **Przebudowę ul. Starzyńskiego** – wykonanie ciągu pieszo-jezdnego oraz przyległych do niego obustronnych ciągów pieszych.
14. **Montaż monitoringu na terenie realizacji projektu (podwórko kulturalne, przejście podziemne pod ul. Anny Łajming, Teatr Rondo i SCOPIES).**
15. **Przebudowę Placu Władysława Broniewskiego:** polegającą na przebudowie ciągów pieszych oraz alejek, zagospodarowaniu terenów zielonych wzdłuż ciągów komunikacyjnych, przebudowie oświetlenia oraz wprowadzeniu ławek i innych elementów małej architektury.
16. **Kontynuację przebudowy ulicy Wojska Polskiego** obejmującą przebudowę ciągów pieszych i jezdnych w celu poprawy stanu technicznego układu komunikacyjnego oraz poprawę bezpieczeństwa i komfortu w ruchu pieszym i drogowym.
17. **Zagospodarowanie zdegradowanych podwórek** poprzez wykonanie utwardzeń, odprowadzenia wód deszczowych, ciągów pieszo-jezdnych, wprowadzeniu zieleni i placu zabaw dla dzieci oraz miejsca rekreacji dla osób starszych, obiektów małej architektury oraz boiska sportowego.
18. **Realizację działań w ramach instrumentu elastyczności** mających na celu przeciwdziałanie degradacji społecznej i aktywizację społeczną.

Równocześnie z działaniami inwestycyjnymi w obszarze „Traktu Książęcego” prowadzone są działania społeczne obejmujące:

- Festiwal Teatrów „Gala Podwórkowa”,
- warsztaty tańca nowoczesnego,
- warsztaty fotograficzne,
- warsztaty teatralno-taneczne,
- zajęcia kuglarskie, szrudlarskie, ceramiczne i arteterapii,
- projekt: mediacje „Dogadajmy się”, nauka sztuk walki i języków obcych,
- zajęcia sportowo – rekreacyjne,
- wsparcie psychologiczne – pedagogiczne uczniów ze szkół i mieszkańców z obszaru rewitalizowanego.

W 2013 roku zakres projektu rozszerzono o: modernizację 25 kamienic należących do wspólnot mieszkaniowych, poszerzenie obszaru tzw. Podwórka Kulturalnego, remont Ronda Solidarności oraz rozbudowę systemu monitoringu ulicznego.

2. **„Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w Mieście Słupsk – szkoły i przedszkola”** obejmująca 7 placówek oświatowych: Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1, Szkoły Podstawowej nr 6, Zespołu Szkół Budowlanych i Ogólnokształcących, Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 2, Miejskiego Przedszkola nr 11, Szkoły Podstawowej nr 2, Szkoły Podstawowej Nr 4.

W ramach II obszaru problemowego:

1. **„Budowa Parku Wodnego Centrum Rekreacji, Sportu i Rehabilitacji w Słupsku”.**
2. **Słupski Inkubator Technologiczny**, zarządzany przez Pomorską Agencję Rozwoju Regionalnego S.A., zlokalizowany jest przy ul. Portowej 13 B na terenie Słupskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, na terenach po byłym wysypisku śmieci i terenach nieurodzajnych. Inkubator stanowi nowe miejsce na mapie miasta, które sprzyja rozwojowi innowacji, nowoczesnych technologii oraz rozwojowi w zakresie energetyki odnawialnej w Regionie Słupskim. Funkcjonowanie SIT to również nawiązywanie i rozwój współpracy w zakresie kreowania gospodarki opartej na innowacji oraz tworzenie powiązań kooperacyjnych na bazie przedsiębiorców, w tym funkcjonujących w ramach Słupskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej i Słupskiego Inkubatora Technologicznego, instytucjami naukowo-badawczymi, szkołami oraz firmami około biznesowymi.¹⁸
3. **Rewitalizacja „Parku Kulturowego Klasztorne Stawy”** zlokalizowanego przy ul. Św. Klary z Asyżu - obszar kultury przemysłowej, położony w sąsiedztwie Słupskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej i Słupskiego Inkubatora Technologicznego. Park razem z pięcioma kaskadowo ułożonymi stawami jest pozostałością historyczną klasztoru Sióstr Norbertanek. Teren parku objęty jest ochroną konserwatorską i jako park kulturowy stanowi unikatowy zespół przyrodniczo- krajobrazowo-kulturowy.
4. **Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej** (obiekty służby zdrowia – żłobki)

W *Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Miasto Ustka* cel główny podejmowanych działań określono jako *rewitalizację społeczno-gospodarczą, przestrzenną i funkcjonalną zdegradowanych dzielnic Miasta, dotkniętych zjawiskami patologii społecznej*.

Lokalnym Programem Rewitalizacji objęto obszar miasta ograniczony ulicami: od północy ul. Promenada Nadmorska (Stara Osada Rybacka wpisana do rejestru zabytków), od wschodu ul. Wczasową, a od południa ul. Jagiellońską i wschodnią linią brzegową rzeki Stupi. Do obszaru rewitalizowanego włączono również zdegradowane tereny parkowe i rekreacyjno-sportowe (Ośrodek Sportu i Rekreacji przy ul. Grunwaldzkiej, tereny przy ul. Sportowej), Port Zachodni w Ustce (wraz z terenem przemysłowym, w tym po Stoczni Ustka) oraz obszar uesteckiej Starówki. Teren wyznaczony do działań w ramach *Lokalnego Programu Rewitalizacji* odznacza się szeregiem problemów:

¹⁸ Wszystkie informacje na temat rewitalizacji w mieście Słupsku na podstawie: Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Słupska 2009-2015 oraz Raport z realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Słupska na lata 2009-2015. Stan na dzień 30 czerwca 2013 r.

- wysokie bezrobocie, złe warunki mieszkaniowe oraz niska stopa życiowa wśród mieszkańców, co prowadzi do ich wykluczenia społecznego,
- zniszczone zabytkowe kamienice oraz zdegradowane historyczne domki rybackie,
- zagrożenie utraty historycznego oraz architektonicznego, unikalnego charakteru Centrum miasta,
- niszczenie usteckiego dziedzictwa kulturowego,
- niskie zainteresowanie terenami Centrum miasta ze strony inwestorów,
- postępujące zanieczyszczenie gruntów i atmosfery,
- straty w zasobach wodnych,
- istniejąca kotłownia EMPEC w strefie śródmiejskiej,
- zły stan traktów pieszo-jezdných, utrudniających poruszanie się, w tym osobom niepełnosprawnym,
- brak podstawowej infrastruktury technicznej (kanalizacji) w zachodniej (portowa) strefie obszaru objętego LPR,
- zdegradowane tereny przemysłowe po byłej stoczni,
- niewystarczająca ilość parkingów samochodowych i infrastruktury przyjaznej rowerzystom,
- brak parków rekreacyjno-zdrojowych,
- niewystarczająca ilość placów zabaw dla dzieci,
- niewystarczająca ilość lub zdegradowana infrastruktura sportowa,
- brak rozwoju nowych funkcji, w tym turystycznych w obszarze portu,
- brak lub zdegradowana infrastruktura portowa – nabrzeża, zaplecza socjalne,
- aktualny most na rzece= wąskie gardło rozwoju Ustki zachodniej, w tym zachodnich obszarów portowych,
- ograniczone możliwości do przebranżawiania się zawodowego osób zatrudnionych dotąd w sektorze rybackim i stoczniowym,
- brak infrastruktury do masowych imprez kulturalnych (także brak nowoczesnego kina),
- brak obiektów dla organizacji mieszkańców z grupy tzw. III wieku, którzy zaczynają stanowić coraz liczniejszy odsetek mieszkańców,
- zdecydowanie gorszy jest stan infrastruktury miejskiej i techniczno-społecznej w zachodniej części miasta. Miasto nie rozwija się w sposób zrównoważony.

Program stworzony w perspektywie 2011-2020 zakładał realizację działań obejmujących:

- zadania inwestycyjne:
 - odbudowę/remont wskazanych budynków użyteczności publicznej i mieszkalnych przeznaczonych do rewitalizacji będących własnością miasta (32 obiekty),
 - odbudowę/remont wskazanych budynków użyteczności publicznej i mieszkalnych przeznaczonych do rewitalizacji niebędących własnością miasta (79 obiektów),
 - budowę, przebudowę i modernizację ulic na terenach rewitalizowanych,
 - działania z zakresu sieci i przyłączy wodno-kanalizacyjnych,
 - budowa i modernizacja przyłączy sieci energociepłej,
- zadania aktywizacji zawodowej:
 - prowadzenie działań na rzecz utworzenia Inkubatora Przedsiębiorczości,
- zadania społeczne:

- prowadzenie działalności na rzecz wsparcia osób bezrobotnych i bezdomnych,
- zajęcia pedagogiczno rekreacyjne dla dzieci i młodzieży,
- prowadzenie działalności na rzecz wsparcia osób wychodzących z alkoholizmu,
- prowadzenie działalności na rzecz wsparcia osób wykluczonych społecznie,
- zajęcia dla osób powyżej 50 roku życia¹⁹.

W gminie Kobylnica działania rewitalizacyjne zaplanowano w dwóch miejscowościach: Łosinie oraz Ściegnicy.

Lokalny Plan Rewitalizacji miejscowości Ściegnica powstał w celu przeciwdziałania degradacji przestrzennej, gospodarczej, ekologicznej i społecznej obszaru leżącego w obrębie geodezyjnym Ściegnica i Ściegnica Leśnictwo. Planowane działania na obszarze rewitalizowanym obejmują:

- modernizację terenu rekreacyjnego w Ściegnicy,
- rewitalizację układu drogowego w Ściegnicy,
- budowę przystani wędkarskiej na jeziorze Lisewo (Ściegnica)²⁰.

Lokalny Plan Rewitalizacji miejscowości Łosino powstał w celu przeciwdziałania degradacji części miejscowości (teren „starej” części wsi). Planowane działania na obszarze rewitalizowanym obejmowały:

- budowę świetlicy wiejskiej wraz z zagospodarowaniem terenu rekreacyjno – wypoczynkowego w Łosinie,
- rewitalizację ul. Starowiejskiej w Łosinie,
- budowę przystani wodnej na rzece Słupi w miejscowości Łosino,
- zagospodarowanie terenu wokół starej lipy przy skrzyżowaniu na ul. Starowiejskiej,
- wyeksponowanie parku podworskiego w Łosinie²¹.

Obszary zdegradowane wymagające rewitalizacji występują również w innych miejscowościach na terenie gminy. Intensywnych prac rewitalizacyjnych wymaga m.in. zabytkowy park wraz z obszarami przyległymi w miejscowości Sycewice.

Gmina Słupsk nie posiada lokalnego planu rewitalizacji, jednak na terenie gminy takie obszary występują i wymagają rewitalizacji. Problemy obszarów zdegradowanych opisane są w poszczególnych Planach Odnowy Miejscowości. Dotyczą przedsięwzięć ukierunkowanych na kompleksową rewitalizację zdegradowanych obszarów gminy Słupsk, w tym modernizacji powszechnie dostępnej infrastruktury na terenach zdegradowanych, zagospodarowania terenów wspólnych w obrębie zdegradowanych obszarów (budynków, obiektów, dróg, placów zabaw, parków i terenów zielonych), instalacji zapewniających ochronę i bezpieczeństwo mieszkańców oraz porządek publiczny, modernizacji obiektów dziedzictwa kulturowego.

Obszary zdegradowane :

¹⁹ Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Miasto Ustka. Ustka 2011

²⁰ Lokalny Plan Rewitalizacji miejscowości Ściegnica

²¹ Lokalny Plan Rewitalizacji miejscowości Łosino

Parki zabytkowe w miejscowościach : Redzikowo, Jezierzycy, Kukowo, Swołowo, Gać, Lubuczewo,

Nieczynne cmentarze: Bierkowo, Bukówka, Bydlino, Gać, Gałęzinowo, Głobino, Grąsino, Jezierzycy, Karżcino, Kukowo, Lubuczewo, Lękwica, Redęcin, Rogawica, Siemianice, Strzelinko, Swochowo, Swołowo, Warblewo, Wieszyno, Wiklino, Włynkowo.

INFRASTRUKTURA DROGOWA I KOMUNALNA ORAZ TRANSPORT PUBLICZNY

Infrastruktura komunikacyjna MOF Miasta Słupska opiera się głównie na sieci dróg, w mniejszym stopniu wykorzystywane są połączenia kolejowe. Obszar nie dysponuje lotniskiem wykonującym komunikacyjne przewozy pasażerskie, dostępne jest jedynie sportowe lotnisko w Krępie Słupskiej, z którego korzysta głównie Aeroklub Słupski.

Centrum komunikacyjnym obszaru jest Miasto Słupsk, pełniące dla mieszkańców regionu rolę zarówno stacji docelowej (miejsce pracy, nauki, rozrywki), jak i węzła przesiadkowego autobusowego oraz kolejowego. Uzupełniającą rolę pełni Ustka. Jej znaczenie komunikacyjne oraz jakość obsługi pasażerów znacznie poprawi się w wyniku utworzenia zintegrowanego węzła przesiadkowego. Koncepcja planowanego centrum przesiadkowego w Ustce obejmuje zbliżenie transportu drogowego i kolejowego (budowa peronu kolejowego wzdłuż ul. Portowej, przeniesienie stanowisk autobusowych bliżej peronu kolejowego), budowę parkingów B&R, P&R, postoju taksówek, parkingów autobusowych, zaplecza socjalnego dla pracowników i kierowców oraz centrum obsługi pasażerskiej i punktu informacji turystycznej²².

Układ drogowy regionu tworzą drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne. Przez MOF Miasta Słupska przebiegają dwie drogi krajowe:

- DK nr 6 Kołbaskowo – Łęgowo, łącząca najważniejsze ośrodki miejskie północnej Polski: Szczecin oraz Trójmiasto. W obszarze powiatu słupskiego przebiega przez gminy: Damnica (10,18 km), Kobylnica (11 km), Potęgowo (17,58 km) i Słupsk (2,61 km). W ciągu południowej obwodnicy miasta Słupska (16,3 km) posiada status drogi ekspresowej S6 (droga w Zarządzie Dróg Krajowych – Rejon Słupsk);
- DK nr 21 Miastko – Ustka. W obszarze powiatu słupskiego przebiega przez gminy: Kobylnica (16,91 km), Ustka (5,10 km), miasto Ustka (3,71 km) i gmina Słupsk (6,7 km). Na terenie miasta Słupska łączna długość DK 21 wynosi 7,8 km.

Przez obszar Ziemi Słupskiej przebiega 7 dróg wojewódzkich:

- DW nr 203 Koszalin – Darłowo – Postomino – Ustka (12,49 km w powiecie),
- DW nr 206 Koszalin – Polanów – Miastko (1,5 km),
- DW nr 208 Barcino – Kępice – Wielin (20,626 km),
- DW nr 209 Warszkowo – Tychowo – Korzybie – Barcino – Bronowo – Miszewo – Suchorze – Kołczygłowy – Jutrzenka – Borzytuchom – Świątkowo – Bytów (13,335 km),

²² Za: Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Powiatu Słupskiego. Projekt do konsultacji społecznych. Słupsk 2014

- DW nr 210 Słupsk – Głobino – Dębica Kaszubska – Niemczewo – Motarzyno – Budowo – Unichowo (33,209 km)²³
- DW nr 211 Nowa Dąbrowa – Puzdrowo (gmina Potęgowo) (14,546 km),
- DW nr 213 Słupsk – Wicko – Celbowo (41,527 km).

Sieć dróg publicznych w mieście Słupsku liczy ogółem 336 ulic o łącznej długości 151,033 km, w tym:

- drogi krajowe: 12 ulic o łącznej długości 7,902 km,
- drogi wojewódzkie: 5 ulic o łącznej długości 7,318 km,
- drogi powiatowe: 13 ulic o łącznej długości 13,219 km,
- drogi gminne: 305 ulic o łącznej długości 122,594 km²⁴.

Sieć dróg publicznych w powiecie słupskim liczy 1 917,51 km długości, w tym:

- drogi krajowe: 90,09 km,
- drogi wojewódzkie: 142,82 km,
- drogi powiatowe: 725,20 km, w tym utwardzone 635,87 km,
- drogi gminne: 959,4 km, w tym utwardzone 428,1 km²⁵.

Nadzorcą dróg powiatowych na terenie powiatu słupskiego jest Zarząd Dróg Powiatowych w Słupsku.

W poszczególnych gminach zarządza on odcinkami dróg powiatowych o następującej długości:

- Damnica – 55,5 km,
- Dębica Kaszubska – 94,3 km,
- Głównicyce – 80,9 km,
- Kępice – 92,6 km,
- Kobylnica – 82,6 km,
- Potęgowo – 75,4 km,
- Słupsk – 100,7 km,
- Smołdzino – 48,7 km,
- Ustka – 90,5 km,
- Miasto Ustka – 4 km.

Drogami publicznymi na obszarze Miasta Słupska zarządza Zarząd Infrastruktury Miejskiej (ZIM) w Słupsku. Miasto posiada również aktualny *Zintegrowany Plan Rozwoju Transportu Publicznego Miasta Słupska 2008-2015* (uaktualniona wersja *Zintegrowanego Planu Rozwoju Transportu Publicznego Miasta Słupska na lata 2004-2006*), który określa kierunki i zasady rozwoju transportu publicznego z uwzględnieniem potrzeb, ograniczeń infrastrukturalnych, uwarunkowań i możliwości miasta, wskazując cel główny: „stworzenie efektywnego i przyjaznego dla środowiska transportu

²³ Za: http://zdw-gdansk.pl/PL/184/Opis_sieci_drog/

²⁴ Za: http://zimslupsk.com/Drogi_w_Slupsku,203,70.html

²⁵ Za: Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Powiatu Słupskiego. Projekt do konsultacji społecznych. Słupsk 2014

*i komunikacji, warunkującego dynamiczny rozwój Słupska oraz jego konkurencyjności”²⁶. Konsultacjom społecznym poddawany jest również *Plan Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego na lata 2014-2024 dla Miasta Słupska i gmin, które zawarły z miastem Słupsk porozumienie w sprawie wspólnej organizacji transportu publicznego.**

Główny ruch tranzytowy w mieście generowany jest przez DK nr 6, obecnie przebiega południową obwodnicą miasta, omijając Centrum. W celu dalszego usprawnienia komunikacji w mieście, realizowana jest współfinansowana ze środków europejskich inwestycja pn. „Nowy przebieg drogi krajowej nr 21 w Słupsku”, związana z budową tzw. małej obwodnicy miasta. Powstanie tej 7 km niemal w całości dwujezdniowej drogi w sposób znaczący poprawi komunikację międzyczelnicową w mieście (głównie w jego zachodniej części). Przyczyni się także odciążenia centrum od ruchu tranzytowego – turyści zmierzający nad morze z południa kraju pojadą przez Słupsk nową drogą z ominięciem centrum²⁷.

O rosnących potrzebach mieszkańców w zakresie infrastruktury drogowej i dominującej roli transportu indywidualnego świadczą rosnące wskaźniki motoryzacji. Zarówno w mieście Słupsku, jak i powiecie słupskim, rokrocznie zwiększa się liczba pojazdów. W 2012 roku na 1000 mieszkańców miasta przypadało 408,8 samochodów osobowych (w 2009 roku było to 357,4 samochodów), 80,9 samochodów ciężarowych (74,5 w 2009 roku) i 13,9 motocykli (11,8 w 2009 roku). W powiecie słupskim wskaźnik te kształtowały się na jeszcze wyższym poziomie: na 1000 mieszkańców przypadały 443 samochody osobowe (375,4 w 2009 roku), 65,4 samochodów ciężarowych (56,6 w 2009 roku) oraz 28,9 motocykli (26,9 w 2009 roku).

Usługi komunikacji miejskiej na terenie Słupska na zlecenie Zarządu Infrastruktury Miejskiej w Słupsku realizuje **Miejski Zakład Komunikacji Sp. z o.o.** z siedzibą w Słupsku. MZK wykonuje przejazdy na 17 trasach miejskich i podmiejskich. W obrębie miasta prowadzone są następujące linie:

- Linia nr 1: CH Jantar <-> Gdyńska,
- Linia nr 2: CH Jantar <-> Sportowa,
- Linia nr 3: Rzymowskiego <-> Krępa Słupska,
- Linia nr 4: Redzikowo-Park Wodny <-> Rzymowskiego,
- Linia nr 5: CH Jantar <-> Kobylnica,
- Linia nr 6: Rzymowskiego <-> Nowy Cmentarz,
- Linia nr 8: CH Jantar <-> Hubalczyków,
- Linia nr 9: CH Jantar <-> Hubalczyków,
- Linia nr 10: Baza MZK <-> CH Jantar,
- Linia nr 11: CH Jantar <-> Dębica Kaszubska,
- Linia nr 15: Rzymowskiego <-> Szpital,
- Linia nr 16: Rzymowskiego <-> Szpital,
- Linia nr 17: Rzymowskiego <-> Strefa Ekonomiczna,
- Linia nr 18: Rzymowskiego <-> Klonowa,

²⁶ Zintegrowany Plan Rozwoju Transportu Publicznego Miasta Słupska 2008-2015

²⁷ http://zimslupsk.com/Projekt_wspolfinansowany_przez_Unie_Europejska,433,67.html

- Linia nr 19: Rzymowskiego <-> os. Batorego,
- Linia nr 21: CH Jantar <-> Gdyńska,
- Linia nr 25: CH Jantar <-> Słoneczna -MOPR²⁸.

Autobusy MZK na wybranych kursach lub sezonowo realizują połączenia międzygminne do następujących miejscowości: Siemianice (linia 2), Redzikowo, Wieszyno (linia 4), Włynkówko, Włynkowo, Strzelinko, Strzelino (linia 17), Kobylnica (linia 5,), Wieszyno (linia 4), Krępa Słupska, Płaszewko, Kusowo, Głobino, Krzywań, Grabin, Dębica Kaszubska oraz Krzynia (linia 11)²⁹.

Z kolei sieć komunikacyjną powiatu słupskiego obsługują przewoźnicy komercyjni, na podstawie zezwoleń na wykonywanie usług przewozowych wydawanych przez Starostę Słupskiego lub Prezydenta Miasta Słupska. Obecnie przewozy realizowane są przez następujących przewoźników i trasach:

- **PKS Słupsk S.A.** – największy przewoźnik w regionie, będący własnością powiatu słupskiego i powiatu lęborskiego, dysponujący 86 autobusami:
 - Słupsk – Jezierzycy – Kukowo – Święcichowo – Słupsk,
 - Słupsk – Bydlino – Poddąbie – Objazda – Rowy,
 - Słupsk – Damnica – Głównicyce – Izbica,
 - Słupsk – Karzycino – Objazda – Rowy,
 - Słupsk – Dębica Kaszubska – Starnice – Maleniec,
 - Słupsk – Lipno – Głównicyce – Stowięcino – Cecenowo,
 - Słupsk – Domaradz – Łebień – Damnica – Słupsk,
 - Słupsk – Karzycino – Smoładzino – Kluki,
 - Słupsk – Bierkowo – Wielichowo – Gałęzinowo,
 - Słupsk – Jezierzycy – Bukówka,
 - Słupsk – Pęplino – Ustka,
 - Słupsk – Damnica – Potęgowo – Radosław,
 - Słupsk – Wiklino – Żelkowo – Kluki,
 - Słupsk – Wrząca – Ściegnica,
 - Słupsk – Łupawa – Potęgowo – Stowięcino,
 - Słupsk – Kukowo,
 - Sycewice – Dobrzęcino – Ściegnica – Słupsk,
 - Słupsk – Bzowo – Wrząca – Sycewice – Słupsk,
 - Słupsk – Bzowo – Wrząca – Słonowice,
 - Słupsk – Dobrzęcino,
 - Słupsk – Bydlino – Ustka,
 - Słupsk – Żelkowo – Głównicyce – Cecenowo,
 - Słupsk – Damnica – Głównicyce – Cecenowo,
 - Słupsk – Gać – Możdżanowo – Ustka,
 - Słupsk – Lubuń – Żelki – Słupsk,

²⁸ <http://zimslupsk.com/>

²⁹ <http://zimslupsk.com/przystanki#A>



- Słupsk – Lulemino – Płaszewo,
 - Słupsk – Strzelino – Dolina Charlotty – Włynkówko –Słupsk,
 - Słupsk – Kotowo – Motarzyno – Gałęzów,
 - Słupsk – Łabiszewo – Maleniec,
 - Słupsk – Żelkowo – Izbica,
 - Słupsk – Dolina Charlotty – Ustka,
 - Słupsk – Rębowo – Potęgowo,
 - Słupsk – Bierkowo,
 - Słupsk - Kukowo - Słupska Specjalna Strefa Ekonomiczna (połączenie specjalne),
 - Sycevice – Reblino – Zębowo – Redęcin – Gać,
 - Rowy – Dębina – Bałamątek – Objazda – Gąbino – Dominek – Machowinko – Wytowno – Dalimierz Przewłocki – Przewłoka – Ustka.
- **PKS Bytów S.A.:**
 - Słupsk - Barcino – Kępice,
 - Słupsk - Kępice – Przytocko.
 - **Słupskiego Przedsiębiorstwa Komunikacji „DANA- EXPRESS” ,76-200 Słupsk, ul. Portowa 15:**
 - Słupsk – Ustka – Słupsk.
 - **Usługi przewozowe „RAMZES” , 76-270 Ustka ul. Grunwaldzka 11:**
 - Słupsk - Ustka – Lędowo,
 - Słupsk, Hubalczyków - Lędowo, Koszary,
 - Duninówko – Pęplino – Wielichowo – Gałęzinowo – Charnowo – Niestkowo – Grabno – Ustka,
 - Starkowo – Krężołki – Swołowo – Krzemienica – Możdżanowo – Zaleskie – Gołęcino – Duninowo – Wodnica – Ustka – Przewłoka – Zapadłe,
 - Ustka – Przewłoka – Dolimierz Przewłocki – Wytowno – Machowinko – Objazda – Bałamątek – Dębina – Rowy.
 - **Nord Express Sp. z o.o.:**
 - Słupsk - Lubuczewo - Żoruchowo - Główczyce – Wolinia,
 - Słupsk - Redzikowo – Wieszyno,
 - Słupsk - Bierkowo - Bruskowo Wielkie – Gałęzinowo,
 - Słupsk - Grąsino – Bukówka,
 - Słupsk - Poddąbie – Rowy,
 - Słupsk – Kobylnica,
 - Słupsk - Damnica - Świtały – Główczyce,
 - Słupsk – Żelazo,
 - Słupsk – Lędowo,
 - Słupsk - Bydlino - Grabno – Ustka,
 - Słupsk – Gogolewko,
 - Słupsk - Duninowo - Morpol S.A. (połączenie specjalne),

-Ustka – Przewłoka – Dalimierz Przewłocki – Wytowno – Machowinko – Poddąbie – Objazda – Bałamątek - Dębina – Rowy.

-

- **Botrans Kępice:**

- Słupsk - Kuleszewo – Kępice,
- Słupsk - Bolesławice – Widzino,
- Słupsk - Kuleszewo – Zagórki.

- **Lazur Sp. z o.o.**

- Ustka –Grabno - Zimowiska- Chanowo - Machowino – Redwanki – Wytowno – Machowinko – Objazda – Gąbino – Dominek.

Dzięki połączeniom dalekobieżnym obsługiwanym przez PKS w Słupsku S.A. oraz innych przewoźników, zatrzymujących się na przystankach w regionie, mieszkańcy mają możliwość bezpośredniego dojazdu do miast w całym kraju: Białegostoku, Bielsko-Białej, Bydgoszczy, Bytowa, Częstochowy, Darłowa, Darłówka, Elbląga, Gdańska, Gdyni, Głogowa, Grudziądz (tylko w wakacje), Gryfic, Jeleniej Góry, Kalisza, Katowic, Kłodzka, Kołobrzegu, Koszalina, Krakowa, Kudowy-Zdój, Legnicy, Lublina, Łodzi, Miastka, Olsztyna, Ostrołęki, Płocka, Poznania, Szczecina, Szczecinka, Torunia, Tych, Wałbrzycha, Warszawy, Wisły, Włocławka, Wrocławia czy Zamościa³⁰.

Rola **transportu kolejowego** na obszarze Miasta Słupska i powiatu słupskiego podlega ograniczaniu. Zamiera zwłaszcza kolejowy ruch towarowy (utrata znaczenia stacji przeładunkowych w Potęgowie, Damnicy, Jezierzycach, Sycewicach, Kobylnicy i Słonowicach), w zakresie ruchu pasażerskiego negatywne zjawiska dotyczą m.in. likwidacji linii kolejowej do Bytowa (nieprzejezdna obecnie linia kolejowa nr 212 Bytów – Korzybie). Niewątpliwym atutem obszaru pozostaje dobre powiązanie transportowe dzięki dostępowi do magistralnej trasy kolejowej Gdańsk – Stargard Szczeciński.

W zakresie infrastruktury kolejowej na terenie MOF Miasta Słupska dostępne są następujące połączenia pasażerskie:

- Linia kolejowa nr 202 Gdańsk Główny – Stargard Szczeciński: linia pasażerska o znaczeniu państwowym, w całości zelektryfikowana, o dopuszczalnej prędkości 120 km/h. W obszarze MOF Miasta Słupska zatrzymuje się na następujących stacjach i przystankach: Sycewice, Reblino, Kobylnica Słupska, Słupsk, Jezierzycy Słupskie, Damnica, Strzyżyno Słupskie, Głuszyno Pomorskie i Potęgowo;
- Linia kolejowa nr 405 Piła Główna – Ustka: linia pasażerska i towarowa, częściowo zelektryfikowana (Piła Główna – Szczecinek, Słupsk – Ustka). W obszarze MOF Miasta Słupska zatrzymuje się na następujących stacjach i przystankach: Przytocko, Ciecholub, Biesowice, Kępka, Kępice, Wrząca Pomorska, Słonowice, Widzino, Kobylnica Słupska, Słupsk, Strzelinko, Gałęzowo, Charnowo Słupskie, Mokrzyca, Ustka.

³⁰ <http://www.rozklad.pks.slupsk.pl/index-slupskN.php>

Regionalne połączenia kolejowe realizowane są przez spółkę Przewozy Regionalne Sp. z o.o. oraz PKP Szybka Kolej Miejska w Trójmieście Sp. z o.o. Obszar powiatu słupskiego i Miasta Słupska przemierzają pociągi w kierunku Gdańska, Gdyni, Wejherowa, Lęborka, Szczecinka, Koszalina, Kołobrzegu, Białogardu i Szczecina. Przewozy Regionalne realizują również połączenie Słupsk – Ustka (przez Strzelinko, Gałęziowo, Charnowo Słupskie i Mokrzycę).

Pociągi dalekobieżne spółki PKP Intercity zatrzymują się w Ustce (tylko 1 pociąg - jedynie w sezonie wakacyjnym) oraz Słupsku. Ze Słupska można nimi dojechać do Olszyna, Gdańska, Szczecina, Poznania, Katowic, Białegostoku, Krakowa, Koszalina i Kołobrzegu.

Oprócz infrastruktury drogowej i kolejowej, wychodząc naprzeciw obecnym trendom, na terenie jednostek administracyjnych wchodzących w skład MOF Miasta Słupska rozwijana jest **infrastruktura rowerowa**. Odgrywa ona coraz większą rolę w komunikacji lokalnej i codziennej, stając się coraz częściej sposobem nie tylko spędzania wolnego czasu, ale także pełnoprawnym sposobem przemieszczania się, na równi z samochodem czy transportem publicznym.

Długość komunikacyjnych ścieżek rowerowych³¹ w Mieście Słupsku w 2013 roku wynosiła 30,4 km (o 3,2 więcej niż w 2011 roku), a w całym powiecie słupskim – 42,8 km (o 10 km więcej). W przeliczeniu na 10 tys. km² Słupsk dysponował 7 069,8 km ścieżek rowerowych (powiat 185,8 km), zaś w przeliczeniu na 10 tys. ludności – 3,2 km (powiat 4,4 km). Długość ścieżek rowerowych w Ustce wynosiła 2,2 km; w przeliczeniu na 10 tys. ludności – 1,4 km, zaś w przeliczeniu na 10 tys. km² – 2 200 km. Na terenie Gminy Kobylnica ścieżki rowerowe miały długość 20,1 km (18,1 km w przeliczeniu na 10 tys. ludności – najwięcej spośród jednostek MOF Miasta Słupska), na obszarze Gminy Słupsk znajdowało się 14,3 km ścieżek rowerowych (8,8 km w przeliczeniu na 10 tys. ludności), a w Gminie Ustka – 6,2 km (7,6 km w przeliczeniu na 10 tys. ludności). Jediną gminą, w której nie występowały komunikacyjne ścieżki rowerowe była Dębica Kaszubska. Oprócz jednak ścieżek rowerowych komunikacyjnych poszczególne jednostki dysponowały również turystycznymi szlakami rowerowymi, co znacząco podnosi stan infrastruktury rowerowej w regionie.

Nadmorskie położenie regionu słupskiego sprzyja również rozwojowi **transportu morskiego**. W Ustce znajduje się port morski, usytuowany u ujścia rzeki Słupi do Morza Bałtyckiego. Wejście do portu o szerokości 40 m i osłonięte betonowymi falochronami (303 m i 420 m) umożliwia zawijanie jednostek o maksymalnych wymiarach 58 m długości, 11,5 m szerokości i 4 m zanurzenia (wprowadzanie większych wymaga zgody Kapitana Portu). Długość nabrzeży w Porcie Ustka wynosi 3 417 m, w tym 1 110 m stanowią nabrzeża rybackie. Port Morski w Ustce pozostaje w zarządzie Zarządu Portu Morskiego w Ustce Sp. z o.o. – spółce powołanej 29 maja 2013 roku przez burmistrza Miasta Ustka, zaś jego rozwój został określony w *Strategii Rozwoju Portu Morskiego w Ustce do roku 2021*. Do zadań Zarządu Portu Morskiego w Ustce Sp. z o.o. należą m.in.:

- zarządzanie nieruchomościami i infrastrukturą portową,
- prognozowanie i planowanie rozwoju portu,
- budowa, rozbudowa, utrzymywanie infrastruktury portowej,
- świadczenie usług związanych z korzystaniem z infrastruktury portowej,

³¹ Poniżej przedstawione dane dotyczące długości ścieżek rowerowych dotyczą ścieżek służących głównie do celów komunikacyjnych, a nie turystycznych (*wyjaśnienie GUS*).

- zapewnienie odbioru odpadów ze statków,
- pobieranie opłat portowych (w tym tonażowej),
- pobieranie opłaty przystaniowej oraz pasażerskiej (od statków cumujących przy nabrzeżu Władysławowskim, Łebskim, Elbląskim, Puckim, Sopotkim i Helskim, a od 01.05.2014 roku także Kołobrzeskim, Słupskim i Lęborskim).

Ponadto w grudniu 2013 roku dokonano otwarcia kładki nad kanałem portowym łączącej wschodnią i zachodnią część Ustki. Jest ona udostępniana dla ruchu pieszego zgodnie z harmonogramem ustalonym przez Zarząd Portu Morskiego Sp. z o.o. – w sezonie letnim 2014 ruch pieszych możliwy był codziennie w godzinach 10:00-18:00, o pełnej godzinie przez 30 minut³².

Obroty ładunkowe w usteckim porcie w 2013 roku wynosiły ogółem 2,5 tys. ton, z czego 1,2 tys. ton stanowiły ładunki masowe suche (niezjednostkowane), a 1,3 tys. ton pozostałe ładunki drobnicowe. W międzynarodowym obrocie morskim w Ustce w 2013 roku odnotowano wyładunek (łącznie z tranzytem) na poziomie 1,5 tys. ton.

Na obszarze portu w Ustce działalność prowadzi także Stocznia Ustka Sp. z o.o., założona w 2002 roku jednostka kontynuująca tradycje zlikwidowanej w wyniku przemian ustrojowych i społeczno-gospodarczych Stoczni Ustka S.A. Stocznia Ustka Sp. z o.o. zajmuje się produkcją łodzi ratowniczych i ratunkowych, łodzi rybackich, a także wytwarza sterówki z laminatu i wyroby z LPS dla siłowni wiatrowych³³. Produkcją i sprzedażą jachtów żaglowych oraz łodzi rekreacyjno-turystycznych (w tym houseboatów) zajmuje się od 2014 roku firma Caravela Boatbuilders³⁴. Działalność stoczniową na terenie portu prowadzi również Euro-Industry Sp. z o.o. „Stocznia Ustka”, mająca w ofercie m.in. produkcję kadłubów statków, budowę i wyposażenie statków oraz ich części³⁵. Z uwagi na swoją uciążliwość (np. hałas) prowadzona na terenach postoczniowych w Ustce produkcja przemysłowa budzi sprzeciw mieszkańców, którzy zwracają uwagę na trudności związane z życiem w sąsiedztwie jednostek zajmujących się tego rodzaju produkcją i przemysłem.

Morska flota transportowa w powiecie słupskim obejmowała w 2013 roku 2 statki pasażerskie, natomiast wielkość międzynarodowego ruchu pasażerskiego w porcie w Ustce kształtowała się na poziomie 867 osób (w tym 443 wyjazdy i 424 przyjazdy). Ruch pasażerski w usteckim porcie zdecydowanie słabł na przestrzeni lat – w porównaniu z 2009 rokiem liczba pasażerów w ruchu międzynarodowym zmalała o 72,6% (w przypadku przyjazdów) i 71,7% (w przypadku wyjazdów). Obecnie rejsy na duńską wyspę Bornholm z portu w Ustce nie są realizowane – Kołobrzeska Żegluga Pasażerska anulowała usteckie połączenia z Bornholmem z uwagi na nieopłacalność działań oraz trudności techniczne³⁶.

³² Wszystkie informacje na temat Portu Morskiego w Ustce za: <http://www.ustkaport.pl/>

³³ Za: <http://stoust.com.pl/main/1/>

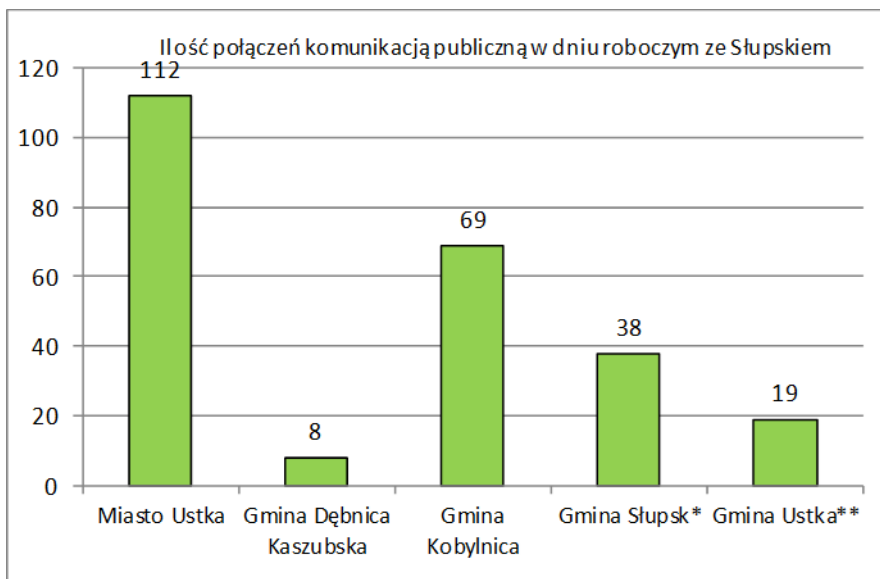
³⁴ Za: <http://www.caravela.pl/?page=o-firmie>, http://www.zagle.com.pl/wydarzenia/nowa-polska-stocznia-jachtowa-caravela-boatbuilders-z-ustki,1_13975.html

³⁵ Za: <http://www.stoczniaustka.pl/index.html>

³⁶ Za: <http://gryf24.pl/2014/02/15/beda-rejsy-darlowa-bornholm-ustka-zostaje-bez-polaczen/>,



Rysunek 6. Liczba połączeń komunikacją publiczną w dniu roboczym do miasta Słupska

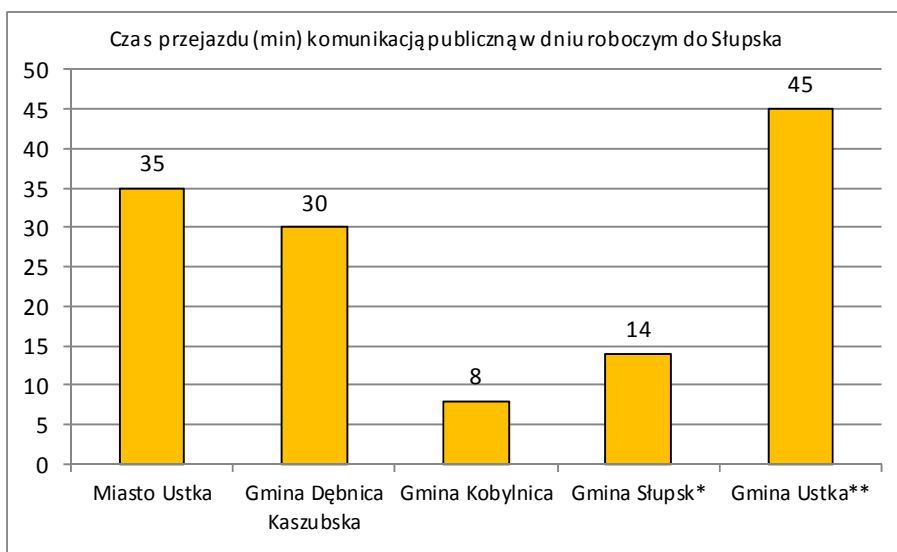


*wartość średnia dla miejscowości Siemianice, Redzikowo, Jezierzycze

**wartość średnia dla miejscowości Objazda, Gąbino, Przewioka

Źródło: Opracowanie własne na podstawie e-podroznik.pl, Google Maps, dostęp 14.07.2014 – rozkład wakacyjny

Rysunek 7. Czas przejazdu komunikacją publiczną w dniu roboczym do miasta Słupska

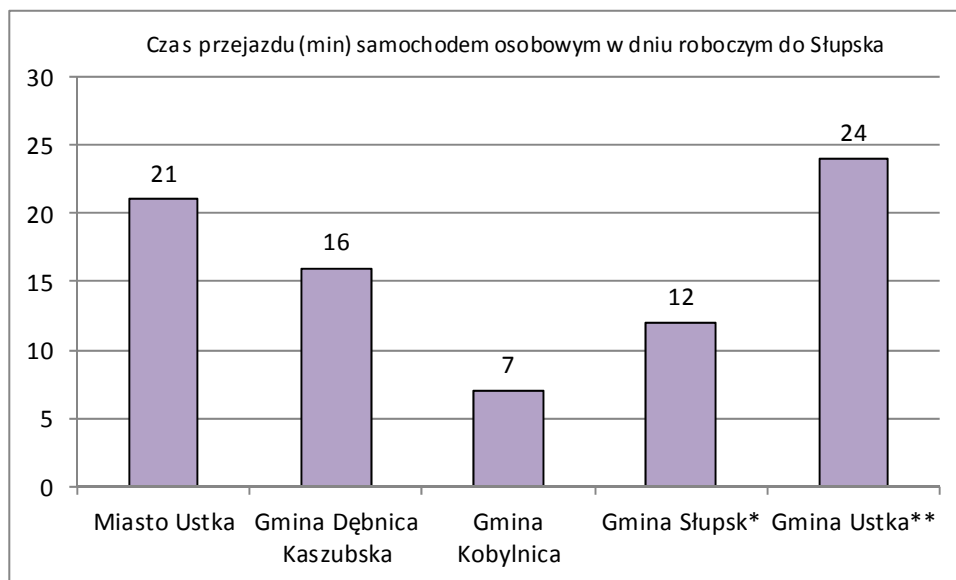


* wartość średnia dla miejscowości Siemianice, Redzikowo, Jezierzycze

** wartość średnia dla miejscowości Objazda, Gąbino, Przewłoka

Źródło: Opracowanie własne na podstawie e-podroznik.pl, Google Maps, dostęp 14.07.2014

Rysunek 8. Czas przejazdu samochodem osobowym w dniu roboczym do miasta Słupska



* wartość średnia dla miejscowości Siemianice, Redzikowo, Jezierzycze

** wartość średnia dla miejscowości Objazda, Gąbino, Przewłoka

Źródło: Opracowanie własne na podstawie e-podroznik.pl, Google Maps, dostęp 14.07.2014

ZASOBY PRZYRODNICZE I WODNE ORAZ ICH OCHRONA

Z uwagi na swoje położenie geograficzne obszar funkcjonalny **Miasta Słupska** posiada liczne i atrakcyjne zasoby przyrodnicze o charakterze leśnym oraz wodnym, warunkujące w znacznej mierze turystyczny charakter tego regionu.

W zakresie zasobów wodnych obszar charakteryzuje się dostępem do Morza Bałtyckiego, licznymi ciekami wodnymi oraz charakterystycznymi przybrzeżnymi jeziorami. Głównymi rzekami obszaru są Słupia (uchodząca do Morza Bałtyckiego w Ustce), Wieprza, Łupawa i Łeba, zaś sieć hydrologiczną uzupełniają:

- jeziora – do największych należą: Łebsko, Gardno, Dobrskie Lewarowe, Obłęskie (Obłęże), Przyjezierze, Lipnik (Nakło), Darnowskie (Darnowo), Mzdowo, Korzybie, Krzynia (Krzemień), Kunitowskie, Plasno (Piaszno), Godzieź, Wiejskie, (Dobre), Czarne, Głębokie, Rybiec, Godzieź Mała, Dąbrówka, Darzyńskie, Dołgie Duże, Dołgie Małe, Modła, Ściegnica;
- mniejsze ciek wodne – m.in. Charstnica (Karzniczka), Rębówka, Graniczna, Rzechcinka, Kwacza, Kamieniec, Struga Sycewicka, Ściegnica, Jasieńka, Dzika, Bystrzenica, Podgórna, Wieprza, Darzynka, Pogorzelica, Brodniczka (Czarny Młyn), Głęzna, Gnilna, Struga Warblewska, Broknica-Wierzchocino, Pustynka, Basienica;
- kanały – m.in. D Pompowy, A Pobłocie, Gardna-Łeba, Łupawa-Łeba (Smołdziński), Żelazokluki (C-9)³⁷.

Poszczególne jednostki administracyjne MOF Miasta Słupska charakteryzują się różnym poziomem lesistości oraz występowaniem obszarów przyrodniczych, w tym chronionych.

Powierzchnia lasów znajdujących się administracyjnie na terenie **Miasta Słupska** wynosi 493,71 ha (lesistość na poziomie 11,4%). Typowo miejski charakter Słupska warunkuje brak na tym terenie obszarów prawnie chronionych, jednak mieszkańcy mają do dyspozycji liczne miejskie tereny zielone: Lasek Północny, Lasek Południowy, Słupskie Planty, zrewitalizowane Ogrody Zamkowe Księżnej Erdmuty, Park im. J. Waldorffa czy Park Kultury, Sportu i Rekreacji. Ciekawostkami przyrodniczymi są także zegar kwiatowy i kalendarz kwiatowy. Miasto w swoim obrębie posiada również 96 pomników przyrody, w tym 73 pojedyncze drzewa, 18 grup drzew i 5 alei drzew.

W obrębie **powiatu słupskiego** znajduje się 83 027,09 ha lasów, co sprawia, że lesistość powiatu kształtuje się na poziomie 36%. Obszary prawnie chronione zajmują powierzchnię 52 324,02 ha (tj. 22,7% powierzchni powiatu) i podlegają ochronie o różnych formach: park narodowy (18 828,9 ha), rezerваты przyrody (1 515,60 ha), parki krajobrazowe (16 368 ha), obszary chronionego krajobrazu (12 036 ha), użytki ekologiczne (972 ha), stanowiska dokumentacyjne (18,7 ha) oraz zespoły przyrodniczo-krajobrazowe (2 787,40 ha). Ponadto na terenie powiatu znajduje się 465 pomników przyrody.

Lasy na terenie **Miasta Ustki** zajmują powierzchnię 449,26 ha, tj. 44,1% obszaru miasta. Obszary prawnie chronione zajmują jedynie 0,3 ha terenu miasta (0,03% powierzchni) i obejmują zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Ostoja łabędzi”.

³⁷ Za: <http://www.infoeko.pomorskie.pl/Powiaty/Slupski>

Gmina **Dębica Kaszubska** dysponuje lasami o powierzchni 15 165,10 ha. Lesistość gminy wynosi 50,6% i jest najwyższą spośród wszystkich jednostek wchodzących w skład MOF Miasta Słupska. W gminie znajdują się 52 pomniki przyrody (dąb szypułkowy, buk zwyczajny, lipa drobnolistna, sosna pospolita, cis, klon jawor, brzoza brodawkowata, jałowiec pospolity, żywotnik zachodni, topola biała, jesion wyniosły, dagleżja zielona, lipa szerokolistna, klon pospolity), zaś obszary prawnie chronione zajmują obszar 11 067,6 ha (tj. 37% powierzchni gminy, co również jest wartością najwyższą spośród jednostek MOF Miasta Słupska). Większość obszarów prawnie chronionych stanowi Park Krajobrazowy Dolina Słupi (11 032 ha), ale na terenie gminy znajdują się także obszary objęte ochroną rezerwatu przyrody (8,2 ha) i użytki ekologiczne (35,6 ha).

Powierzchnia lasów znajdujących się na terenie **gminy Kobylnica** wynosi 7 712,63 ha, co sprawia, że lesistość gminy kształtuje się na poziomie 31,6%. Obszary prawnie chronione zajmują 4 793,2 ha (19,7% powierzchni gminy) i obejmują głównie Park Krajobrazowy „Dolina Słupi” (4 720 ha). Pozostałe 73,2 ha stanowią użytki ekologiczne. Na obszarze gminy Kobylnicy znajduje się 27 pomników przyrody, w tym drzewa w ilości – 23 szt. pojedyncze drzewa, 2 grupy drzew, głązy narzutowe – 2 szt.³⁸

Na terenie **gminy Słupsk** znajduje się 7 347,95 ha lasów (lesistość 28,1%). W gminie znajdują się 82 pomniki przyrody (m.in. lipa drobnolistna, jedlica zielona, dąb szypułkowy, klon zwyczajny, topola biała, cisy krzewiaste, buk zwyczajny, jesion wyniosły, jedlica Douglasa, świerk pospolity, modrzew europejski, dagleżja zielona, sosna wejmutka, dąb czerwony), zaś obszary prawnie chronione zajmują powierzchnię 3 403,10 ha (13% powierzchni gminy). Znajdują się wśród nich tereny objęte ochroną parków krajobrazowych (616 ha) oraz zespoły przyrodniczo-krajobrazowe (2 787,1 ha).

Lasy na terenie **gminy Ustka** zajmują powierzchnię 6 584,32 ha, warunkując 30,3% lesistość gminy. Obszary prawnie chronione zajmują powierzchnię 6 515,6 ha, tj. 30% obszaru gminy. Występują różne formy ochrony przyrody: park narodowy (288,76 ha), rezerwaty przyrody (501,4 ha), obszary chronionego krajobrazu (5 836 ha) i użytki ekologiczne (84,3 ha). Ponadto na terenie gminy znajduje się 86 pomników przyrody, głównie drzew (dąb szypułkowy, lipa drobnolistna, klon jawor, buk zwyczajny, jesion wyniosły, platan klonolistny, klon srebrzysty, lipa srebrzysta, olsza czarna, świerk pospolity, wierzba krucha, kasztanowiec biały, topola biała, wiąz polny, wiąz górski, lipa szerokolistna).

Wśród obszarów prawnie chronionych należy wymienić szczególnie istotny dla całego regionu **Słowiński Park Narodowy**. Unikatowość i walory przyrodnicze parku o powierzchni 16 850 ha pozwoliły na włączenie go do sieci obszarów chronionych Natura 2000, a także do sieci Światowych Rezerwatów Biosfery oraz obszarów chronionych w ramach Konwencji Ramsarskiej. Słowiński Park Narodowy został utworzony w celu ochrony unikatowych ruchomych wydmy („Białe Góry”) oraz przymorskich jezior: Łebsko, Gardno, Dołgie Małe i Dołgie Duże. Na jego terenie występują również cenne zbiorowiska leśne (m.in. bór bażynowy, brzezina bagienna, świeży bór bagienny) oraz rzadkie gatunki fauny, w tym ptactwa.

Ustanowione w regionie **rezerwaty przyrody** obejmują ochroną:

³⁸ Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kobylnica (tekst ujednolicony) zał. nr 1 do Uchwały nr XLIV/413/2014 Rady Gminy z dnia 6 lutego 2014 roku. str. 194.

- Bagna Izbickie (gmina Głównyzyce) – obszar o powierzchni 281,18 ha, na którym ochronie podlegają przede wszystkim brzeziny bagienne i wrzosowiska atlantyckie;
- Torfowisko Pobłockie (gmina Głównyzyce) – obszar retencji wodnej o powierzchni 112,31 ha;
- Torfowisko Potoczek (gmina Kępcice) – obszar o powierzchni 15,24 ha, na którym ochronie podlega przede wszystkim bór bagienny;
- Grodzisko Runowo (gmina Potęgowo) – obszar o powierzchni 29,66 ha, na którym ochronie podlegają stanowiska buczyny, buków i dębów (o obwodzie powyżej 3 m) oraz pozostałości słowiańskiego grodziska z osadą i cmentarzyskiem kurhanowym;
- Wzgórze Rowokół (gmina Smołdzino) – obszar o powierzchni 562,1 ha, na którym ochronie podlega usytuowany 6 km od morza stożek Rowokół (115 m n.p.m.);
- Wierzchocińskie Jałowce (gmina Smołdzino) – obszar o powierzchni 1,92 ha, na którym ochronie podlega skupisko ok. 150 jałowców pospolitych;
- Jezioro Modła (gmina Ustka) – obszar o powierzchni 194,80 ha, będący miejscem lęgowym ptactwa wodnego, a także obszar występowania roślinności wodnej i szuwarowej;
- Buczyzna nad Słupią (gmina Ustka/miasto Ustka) – obszar o powierzchni 18,92 ha, obejmujący fragment pradoliny rzeki Słupi z drzewostanem bukowym.

Park krajobrazowy „Dolina Słupi”, znajduje się na terenie 3 gmin MOF – Dębница Kaszubska, Kobylnica i Słupsk, i zajmuje powierzchnię 37 040 ha i obejmuje obszar od środkowego biegu Słupi i jej zlewni (od miejscowości Soszyca) do drogi Krępa-Łosino. W granicach parku znajduje się 60 cennych pod względem przyrodniczym jezior, siedliska roślinne o cechach zbiorowisk naturalnych i półnaturalnych, a także rzadkie rośliny. W obrębie parku wydzielono 8 rezerwatów przyrody dla ochrony najcenniejszych pod względem przyrodniczym zasobów.

Obszary chronionego krajobrazu obejmują:

- Jezioro Łętowskie oraz okolice Kępic wraz z fragmentem doliny rzeki Wieprzy – obszar o powierzchni 6 880 ha, na którym ochronie podlegają jeziora Łętowskie i Obłęskie, cechujący się znacznym poziomem lesistości, dużą liczbą pomników przyrody, sędziwymi drzewami i głązami polodowcowymi;
- fragment Pradoliny Łeby i wzgórze morenowe na południe od Lęborka – obszar o powierzchni 19 516 ha, na którym ochronie podlegają użytki zielone (łąki, pastwiska), buczyny niżowe, a także bory mieszane;
- pas pobraża na wschód od Ustki – obszar o powierzchni 3 336 ha, na którym ochronie podlega wybrzeże morskie (plaże, wydmy i klify) oraz roślinność nadmorska;
- pas pobraża na zachód od Ustki – obszar o powierzchni 7 520 ha, na którym ochronie podlega roślinność wydymowa i bagienna, bory nadmorskie, a także jezioro Modła.

Ochroną prawną objęte są także **zespoły przyrodniczo-krajobrazowe**:

- zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Ostoja łabędzi” (miasto Ustka);
- zespół przyrodniczo-krajobrazowy 6 (gmina Dębница Kaszubska) – odcinek Doliny Słupi (od połączenia kanału elektrowni Krzynia z korytem Słupi do północnej granicy Parku);
- zespół przyrodniczo-krajobrazowy 2 (gmina Dębница Kaszubska) – odcinek Doliny Słupi (od miejscowości Młynki do Jeziora Głębokiego);
- zespół przyrodniczo-krajobrazowy 4 (gmina Dębница Kaszubska) – odcinek Doliny Słupi (Stara Słupia; od ujścia Bytowy do Słupi do Gałąźni Małej);

- zespół przyrodniczo-krajobrazowy 10 Budowko – Budowo – Jawory (gmina Dębica Kaszubska) – ochrona walorów krajobrazowych i kulturowych;
- zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Bruskowskie Bagno” (gmina Słupsk, obręb Bierkowo) – ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych torfowiska wysokiego;
- zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Kraina w kratę” w Dolinie Rzeki Moszczeniczki. Obszar o powierzchni 2 572,24 ha został utworzony w celu ochrony krajobrazu przyrodniczego i kulturowego „Krainy w kratę”, terenu charakterystycznych nadmorskich wsi Pomorza Środkowego. Obejmuje fragmenty krajobrazu rzeki Moszczeniczki wraz z miejscowościami Swołowo, Krzemienica (całość), Bierkowo Małe, Bruskowo Małe, Bruskowo Wielkie, Gać i Radęcin (część). Nazwa krainy pochodzi od stylu budownictwa szachulcowego (geometryczne kształty tworzone przez czarne elementy drewniane – smołowane belki – tworzące kratę i bielone wypełnienia), a stolicą „Krainy w kratę” jest Swołowo, w którym zachowało się najwięcej tych charakterystycznych budynków (72 ryglowe obiekty). Budynki „w kratę” znajdują się również w Bierkowie (65), Krzemienicy (53), Starkowie (52), Wodnicy (52), Włynkowie (44), Bruskowie Wielkim (39), Możdżanowie (38), Pęplinie (35), Gałęzinowie (32), Charnowie (32), Duninowie (26), Wierzbięcinnie (25), Kobylnicy (15), Strzelinie (15) i Klukach (12)³⁹.

Liczne **użytki ekologiczne** znajdują się na terenie gmin: Dębica Kaszubska (obwód Dobra, Gogolewko), Damnica (obwód Damno, Domaradz, Stara Dąbrowa, Łebień, Strzyżyno, Bięcino, Damnica Leśnictwo), Główny (obwód Gać, Leśnictwo Wolinia, Izbica, Główny, Gorzyno, Szczypkowie, Wielka Wieś, Wierzchocino, Lipno, Żoruchowo, Bięcino, Ciemino), Kobylnica (Nadleśnictwo Sławno, obręb Komiłowo, Komiłowo, Lubuń, Żelkówko), Potęgowo (Wieliszewo) oraz Ustka (Modlinek, Zaleskie, Radwanki).

Znajdujące się w regionie obszary przyrodnicze częściowo podlegają również ochronie w ramach programu **Natura 2000**:

- Specjalne Obszary Ochrony (siedliskowe):
 - Ostoja Słowińska ((gminy Główny, Smołdzino, Ustka),
 - Bagna Izbickie (gmina Główny),
 - Torfowisko Pobłockie (gmina Główny),
 - Przymorskie Błota (gmina Ustka),
 - Dolina Grabowej (gmina Kępice),
 - Dolina Łupawy (gminy Smołdzino, Główny, Damnica, Potęgowo),
 - Dolina Wieprzy i Studnicy (gminy Kępice, Kobylnica),
 - Klify Poddębskie (gmina Ustka),

³⁹ Za: Turystyka aktywna na wsi. Powiat słupski. Słupsk 2009

- Obszary Specjalnej Ochrony (ptasie):
 - Ostoja Słowińska,
 - Przybrzeżne Wody Bałtyku,
 - Dolina Słupi⁴⁰.

Zasoby naturalne na terenie Ziemi Słupskiej, oprócz wód i terenów zielonych, obejmują również **kopaliny**. Zasoby geologiczne bilansowe złóż torfu na terenie Ustki wynoszą 196 tys. m³ (są to złoża o zasobach rozpoznanych szczegółowo) i obejmują złoża torfu leczniczego (tj. borowiny), zatwierdzone w kat. „B”. Złoże borowiny „Ustka” położone jest ok. 1,5 km od centrum miasta, jego powierzchnia wynosi 32,11 ha, a średnia miąższość złoża bilansowego wynosi 1,77 m (min. 1,50, max. 2,35 m). Złoże borowiny zbudowane jest z torfu niskiego (torf turzycowiskowy, mechowo-turzycowiskowy) oraz torfu przejściowego (torf mszarno-turzycowy). Zgodnie z opinią Zakładu Balneochemii I.M.U. w Poznaniu, borowina ze złoża „Ustka” może być wykorzystywana do okładów, zawijań i kąpeli leczniczych.

Eksploatacyjne zasoby solanek ze złoża „Ustka IGH-1” wynoszą 31 m³/h (są to wody lecznicze zmineralizowane, tj. takie w których mineralizacja > 1 g/dm³). Zgodnie z przeprowadzonymi odwiertami w wodzie znajdują się rozpuszczone składniki mineralne (ogółem 34 349,7 mg/dm³), głównie w postaci chlorków (19 143,0 mg/dm³), sodu (1 044,0 mg/dm³) i jodków (2,5 mg/dm³). Wody lecznicze i borowiny w Ustce posiadają zatwierdzone obszary i tereny górnicze, a ich wydobycie objęte jest koncesją na eksploatację⁴¹.

Dla działań uzdrowiskowych w Ustce wykorzystywany jest również klimat⁴². Uzdrowisko położone jest w subregionie pomorskim, charakteryzuje się przejściowością klimatu typową dla Polski, o wyraźnych cechach klimatu morskiego. Pogoda i klimat uzdrowiska kształtowany jest oddziaływaniem czynników z trzech grup:

- ogólnocyrkulacyjnych – czasowe zmiany układów barycznych i napływ mas powietrza odpowiadające za dużą zmienność typów pogody i występowanie anomalii klimatycznych;
- radiacyjnych – ilość godzin usłonecznienia wynosi powyżej 1 550 godzin rocznie. Najbardziej usłonecznionym miesiącem jest maj (ok. 230 godzin/miesiąc), najmniej – grudzień (ok. 30 godzin/miesiąc);
- lokalnych – wiążą się z ukształtowaniem terenu i charakterem warstwy czynnej (m.in. zabudowa, sposób zabudowy terenu). Na większość komponentów klimatycznych Ustki wpływ ma sąsiedztwo Morza Bałtyckiego.

Położenie Ustki w warunkach kształtowanych przez klimat morski i jej warunki biotermiczne sprawiają, iż w uzdrowisku możliwe jest prowadzenie wybranych warunków klimatoterapii:

⁴⁰ Informacje na temat obszarów chronionych za: <http://www.infoeko.pomorskie.pl/Powiaty/Slupski>

⁴¹ Za: Bilans zasobów złóż kopaliny w Polsce wg stanu na 31 XII 2013 r.; Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2014 oraz Statut Uzdrowiska Ustka

⁴² Informacje o klimacie Uzdrowiska Ustka za: Operat Uzdrowiska Ustka, 2008 r.

aeroterapii (leczenie powietrzem) i kinezyterapii (leczenie ruchem). W obszarze bezpośrednio przyległym do morza w wyniku transportu dużych ilości aerosolu morskiego istnieją ponadto korzystne warunki do prowadzenia talassoterapii (leczenie morzem).

W oparciu m.in. właśnie o zasoby naturalne (klimat, wody lecznicze i torf) działalność prowadzi Uzdrowisko Ustka. Solanki i borowiny są w nim wykorzystywane w celach leczniczych, a obecność tych złóż na terenie Ustki była jedną z przesłanek uznania miasta Ustki jako miasta uzdrowskiego.

Tabela 14. Udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni gminy ogółem

Jednostka terytorialna	udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni gminy ogółem				
	2009	2010	2011	2012	2013
	%	%	%	%	%
POLSKA	32,31	32,44	32,46	32,46	32,51
WOJ. POMORSKIE	32,67	32,66	32,67	32,67	32,66
Powiat słupecki	22,69	22,69	22,71	22,71	22,71
Miasto Ustka	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03
Gmina Dębica Kaszubska	36,95	36,95	36,95	36,95	36,95
Gmina Kobylnica	19,53	19,53	19,65	19,65	19,65
Gmina Słupsk	13,00	13,00	13,00	13,00	13,00
Gmina Ustka	29,96	29,96	29,96	29,96	29,96
Miasto Słupsk	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
OF Miasta Słupsk	23,93	23,93	23,96	23,96	23,96

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Tabela 15. Powierzchnia obszarów leśnych w powierzchni ogółem (lesistość)

Jednostka terytorialna	powierzchnia obszarów leśnych w powierzchni ogółem				
	2009	2010	2011	2012	2013
	%	%	%	%	%
POLSKA	29,1	29,2	29,2	29,3	29,4
WOJ. POMORSKIE	36,1	36,2	36,2	36,3	36,3
Powiat słupecki	35,7	35,7	35,8	35,8	36,0
Miasto Ustka	46,3	47,2	45,1	48,6	44,1
Gmina Dębica Kaszubska	50,4	50,5	50,6	50,6	50,6
Gmina Kobylnica	31,5	31,6	31,6	31,5	31,6
Gmina Słupsk	28,8	28,3	28,3	28,2	28,1
Gmina Ustka	30,1	30,1	30,1	30,1	30,3
Miasto Słupsk	11,6	11,4	11,4	11,4	11,4
OF Miasta Słupsk	35,16	35,09	35,10	35,09	35,08

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

POLITYKA MIESZKANIOWA

Administracją budynków pozostających w zasobach **Miasta Słupska** zajmuje się Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Słupsku, miejską spółką jest także Słupskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. Główne priorytety rozwoju budownictwa mieszkaniowego w mieście Słupsku określa *Strategia Mieszkaniowa Miasta Słupska na lata 2000-2014*. Obejmują one przede wszystkim: racjonalizację polityki mieszkaniowej uwzględniającej aspekty społeczne, remonty i termomodernizacje, realizację programu mieszkań przez gminę, program gospodarki gruntami oraz działanie w kierunku tworzenia systemu finansowania mieszkalnictwa.

Na terenie Miasta Słupska w 2013 roku znajdowały się 5 243 budynki mieszkalne, a zasoby mieszkaniowe tworzyło 37 794 mieszkań (2012 rok). Na 1000 mieszkańców miasta w 2012 roku przypadało 398,5 mieszkania, co stanowiło wzrost o 16,4 w porównaniu z 2009 rokiem.

Liczba budynków mieszkalnych i zasobów mieszkaniowych w mieście stopniowo rośnie, w latach 2009-2012/2013 nastąpił wzrost o liczby budynków mieszkalnych o 5,5%, a liczby mieszkań o 1,9%. Przeciętne mieszkanie w mieście Słupsku w 2012 roku miało powierzchnię użytkową 59 m², a na jedną osobę przypadało 23,5 m². Mieszkania w Słupsku cechują się dobrym wyposażeniem technicznym: w 2012 roku instalacją wodociągową dysponowało 99,8% mieszkań, łazienką – 96,9% mieszkań, a centralnym ogrzewaniem – 85,1%.

Ogółem w 2013 roku w mieście Słupsku oddano do użytkowania 264 nowe mieszkania (o 61,2% mniej niż w 2009 roku), z czego większość stanowiły mieszkania przeznaczone na sprzedaż lub wynajem (188 mieszkań; 71,2% ogółu), a 76 to mieszkania indywidualne (28,8%). Ponadto miasto dysponowało w 2012 roku 524 mieszkaniami socjalnymi. W latach 2009-2012 przybyły w mieście 62 mieszkania socjalne, co stanowi wzrost na poziomie 13,4%. W 2012 roku w mieście wypłacono ogółem 13 361 dodatków mieszkaniowych, których łączna wartość wynosiła 2 371 633 zł.

W **powiecie słupskim** w 2013 roku znajdowało się 15 412 budynków mieszkalnych. W porównaniu z 2009 rokiem ich liczba wzrosła o 11,6%. Powiat dysponował w 2012 roku również 30 551 mieszkaniami, z czego 8 577 zlokalizowanych było w miastach (28,1%), a 21 974 na terenach wiejskich (71,9%). Zasoby mieszkaniowe powiatu słupskiego podlegają niewielkiemu wzrostowi, na przestrzeni lat 2009-2012 ich liczba wzrosła ogółem o 4,7% (5,8% w miastach i 4,2% na obszarach wiejskich). W 2013 roku do użytkowania na terenie powiatu słupskiego oddano łącznie 358 mieszkań, głównie indywidualnych (253, tj. 70,7%) oraz przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem (81, tj. 22,6%). Na 1000 mieszkańców powiatu przypadało w 2012 roku 313,8 mieszkania, a także dostępnych było ogółem 238 mieszkań socjalnych. Infrastruktura mieszkań socjalnych w powiecie rozwija się, w porównaniu z 2009 rokiem w 2012 było ich o 68 więcej (tj. o 40%). Łączna kwota udzielonych dodatków mieszkaniowych w 2012 roku w powiecie słupskim wynosiła 1 635 043 zł (10 037 świadczeń).

Mieszkania w miastach powiatu słupskiego są niemal w całości wyposażone w instalację wodociągową (99,9%), łazienkę (97,1%) oraz centralne ogrzewanie (90,4%). W przypadku mieszkań na terenach wiejskich powiatu dostęp do wodociągów ma 98,6% z nich, do łazienki 91,5% zaś centralne ogrzewanie znajduje się w 72,9% mieszkań. Przeciętne mieszkanie w powiecie słupskim w 2012 roku zajmowało powierzchnię 75,9 m², a na jedną osobę przypadało 23,8 m² mieszkania.

Na terenie **Miasta Ustka** zlokalizowanych jest 1 186 budynków mieszkalnych (2013 rok) oraz 7 284 mieszkania, w tym 102 mieszkania socjalne (2012 rok). W porównaniu z 2009 rokiem liczba budynków mieszkalnych wzrosła o 3,9%; mieszkań o 6,7% zaś mieszkań socjalnych o 9,7% (przybyło 9 mieszkań socjalnych). W 2012 roku w gminie wypłacono 3 412 dodatków mieszkaniowych o łącznej wartości 564 882 zł.

Przeciętne mieszkanie w Ustce w 2012 roku miało powierzchnię użytkową 62,1 m², zaś na jedną osobę przypadało 27,6 m². Ogółem na 1000 mieszkańców miasta pozostawało do dyspozycji 444,7 mieszkań, tj. o 19,3 więcej niż w 2009 roku. Wszystkie mieszkania w mieście mają dostęp do wodociągów (100%), niemal wszystkie posiadają łazienkę (97,1%) a zdecydowana większość także centralne ogrzewanie (90,4%). W 2013 roku w mieście oddano do użytkowania jedynie 8 mieszkań (całość to mieszkania indywidualne), zaś w 2012 roku 146 mieszkań spółdzielczych i 13 indywidualnych.

Na terenie gminy **Dębica Kaszubska** w 2013 roku znajdowały się 1 733 budynki mieszkalne, a zasoby mieszkaniowe w 2012 roku tworzone były przez 2 829 mieszkań. Na 1000 mieszkańców gminy w 2012 roku przypadało 288,4 mieszkania i wartość ta nie zmieniała się na przestrzeni ostatnich lat. W gminie zlokalizowanych było także 14 mieszkań socjalnych (ich liczba nie zmienia się) oraz wypłacono 795 dodatków mieszkaniowych na łączną kwotę 136 045 zł.

Liczba budynków mieszkalnych w gminie rośnie, w latach 2009-2013 nastąpił wzrost o 7,1%; w niewielkim stopniu wzrastały także zasoby mieszkaniowe w gminie – wzrost o 2,4% w latach 2009-2012. W 2013 roku do użytkowania na terenie gminy oddano łącznie 19 mieszkań, będących mieszkaniami indywidualnymi.

Przeciętne mieszkanie w gminie w 2012 roku miało powierzchnię użytkową 75,8 m², a na jedną osobę przypadało 21,9 m². W mieszkaniach w gminie powszechny jest dostęp do wodociągów (99%) i łazienki (91,6%), zdecydowanie mniej mieszkań posiada centralne ogrzewanie (69,2%).

Na obszarze **gminy Kobylnica** obserwowany jest intensywny rozwój infrastruktury mieszkalnej. W 2013 roku w gminie znajdowało się 2 349 budynków mieszkalnych, tj. aż o 24,3% więcej niż w 2009 roku, zaś liczba mieszkań w 2012 roku wynosiła 3 266, tj. o 13,3% więcej niż w 2009 roku. Na 1000 mieszkańców gminy w 2012 roku czekało 297,9 mieszkań (o 10 więcej w porównaniu z 2009 rokiem), a w 2013 roku w gminie oddano do użytkowania łącznie 77 mieszkań, z czego większość (87%) stanowiły mieszkania indywidualne (67 mieszkań), pozostałe zaś 10 mieszkań było przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem (13%).

Przeciętne mieszkanie w gminie w 2012 roku zajmowało powierzchnię użytkową 90,3 m², a na jedną osobę przypadało 26,9 m². Dla mieszkańców gminy dostępne były również 44 mieszkania socjalne, a ich liczba w stosunku do 2009 roku zwiększyła się aż o 175% (wówczas było ich 16). Mieszkania w gminie Kobylnica są w zdecydowanej większości wyposażone w wodociąg (98,3%), łazienkę (90,2%) oraz centralne ogrzewanie (78,9%). Dodatki mieszkaniowe w 2012 roku pobierało 589 osób, a łączna kwota wypłaconych świadczeń wynosiła 84 785 zł.

Na terenie **gminy Słupsk** w 2013 roku istniało 2 839 budynków mieszkalnych (aż o 22% więcej w porównaniu z 2009 rokiem), a zasoby mieszkalne w 2012 roku tworzyło 4 688 mieszkań (o 8,5% więcej w stosunku do 2009 roku), w tym 59 mieszkań socjalnych (o 34,1%, tj. o 15 lokali więcej niż

w 2009 roku). W tym samym roku w gminie wypłacono 1 370 dodatków mieszkaniowych na kwotę 278 234 zł.

Liczba mieszkań oddanych do użytkowania na terenie gminy Słupsk w 2013 roku wynosiła 172 – znajdowało się wśród nich 77 mieszkań indywidualnych (44,8%), 71 mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem (41,3%) oraz 24 mieszkania komunalne (14%).

Wśród mieszkań na terenie gminy 99,2% jest zwodociągowanych, 94,3% posiada łazienkę, a 83,3% centralne ogrzewanie. Powierzchnia użytkowa przeciętnego mieszkania w gminie w 2012 roku wynosiła 84 m², a na jedną osobę przypadało 24,5 m². Ogółem na każde 1000 mieszkańców gminy przypadało 291,8 mieszkania, a wartość ta spadła o 13,8 w porównaniu z 2009 rokiem.

Na terenie **gminy Ustka** w 2013 roku znajdowały się 1 794 budynki mieszkalne, a zasoby mieszkaniowe w 2012 roku obejmowały 2 301 mieszkań. Na 1000 ludności gminy w 2012 roku przypadało 284,9 mieszkań. Przeciętne mieszkanie w gminie w 2012 roku miało powierzchnię 101,1 m², przy czym na jedną osobę przypadało 28,8 m². Wyposażenie mieszkań w instalacje techniczne jest bardzo dobre – 99,3% posiada dostęp do wodociągu, 90,5% dysponuje łazienką, a 77,7% w centralnym ogrzewaniem.

Liczba budynków mieszkalnych w gminie rośnie, w latach 2009-2013 nastąpił wzrost aż o 21,3%; podobna tendencja dotyczyła zasobów mieszkaniowych – w latach 2009-2012 ich liczba wzrosła o 5,9%. W 2013 roku oddano do użytkowania na terenie gminy 47 mieszkań – wszystkie były mieszkaniami indywidualnymi. Niezmienna pozostaje oferta mieszkań socjalnych – na terenie gminy liczba dostępnych lokali socjalnych wynosi 11. Ponadto w 2012 roku w gminie wypłacono łącznie 24 dodatki mieszkaniowe na łączną kwotę 3 352 zł.

Tabela 16. Liczba mieszkań oddanych do użytku na 1000 mieszkańców

Jednostka terytorialna	ogółem					
	mieszkania na 1 tys. mieszkańców					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	mieszk.	mieszk.	mieszk.	mieszk.	mieszk.	mieszk.
POLSKA	4,33	4,19	3,53	3,40	3,97	3,77
WOJ. POMORSKIE	6,47	6,45	5,19	5,21	6,20	5,18
Powiat słupski	4,17	4,61	3,53	3,04	5,34	3,67
Miasto Ustka	7,66	10,53	4,60	1,22	9,71	0,49
Gmina Dębica Kaszubska	2,73	1,67	1,83	1,73	2,34	1,94
Gmina Kobylnica	3,73	4,10	9,24	7,62	6,84	6,95
Gmina Słupsk	8,07	7,78	5,62	6,53	7,59	10,54
Gmina Ustka	7,04	4,95	4,62	5,47	11,64	5,79
Miasto Słupsk	1,17	7,01	1,33	1,55	2,94	2,81
OF Miasta Słupsk	3,02	6,83	2,84	2,65	4,82	3,77

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Tabela 17. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na osobę zameldowaną

Jednostka terytorialna	przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę				
	2008	2009	2010	2011	2012
	m2	m2	m2	m2	m2
POLSKA	24,2	24,6	25,3	25,6	25,9
WOJ. POMORSKIE	23,4	23,8	24,3	24,6	25,0
Powiat słupski	22,6	23,0	23,1	23,4	23,8
Miasto Ustka	26,1	26,8	26,8	26,9	27,6
Gmina Dębica Kaszubska	20,9	21,0	21,5	21,7	21,9
Gmina Kobylnica	24,1	24,6	26,0	26,6	26,9
Gmina Słupsk	23,5	24,2	23,4	23,8	24,5
Gmina Ustka	26,0	26,3	27,3	27,7	28,8
Miasto Słupsk	21,9	22,4	22,9	23,1	23,5
OF Miasta Słupsk	22,8	23,3	23,7	24,0	24,4

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

ZATRUDNIENIE I RYNEK PRACY

Na terenie **Miasta Słupska** liczba pracujących⁴³ wynosiła w 2012 roku 27 015 osób i była o 3,6% niższa niż w 2009 roku. Wśród pracujących znajdowało się 12 457 mężczyzn (tj. 46% ogółu) i 14 558 kobiet (54%). W latach 2009-2012 liczba pracujących mężczyzn w mieście zmniejszyła się o 11,6% zaś kobiet wzrosła o 4,5%. Uwzględniając osoby pracujące w rolnictwie oraz organizacjach, fundacjach i związkach liczba pracujących w mieście Słupsku w 2012 roku wynosiła 27 523 osób⁴⁴, w tym 12 750 mężczyzn (46%) i 14 773 kobiet (54%). Najwięcej osób w Słupsku zatrudnionych w było w usługach (sekcje M, N, O, P, Q, R, S, T, U) – 11 183 pracujących (40,6%), mniej w przemyśle i budownictwie (sekcje B, D, E, F) – 8 268 osób (30%), a także handlu, transporcie i gospodarce magazynowej, zakwaterowaniu i gastronomii oraz informacji i komunikacji (sekcje G, H, I, J) – 6 278 pracujących (22,8%). Pracę w sekcjach związanych z działalnością finansową i ubezpieczeniową oraz obsługą rynku nieruchomości (sekcje K, L) wykonywało 1 558 osób (5,7%), zaś w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie (sekcja A) zatrudnionych było 236 pracowników (0,9%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na terenie Miasta Słupska wynosiło w 2013 roku 3 330,92 zł brutto, co stanowiło 85,9% średniego wynagrodzenia w kraju. W porównaniu z 2009 rokiem wynagrodzenie pracowników na terenie miasta wzrosło o 433,67 zł brutto, tj. o 15%.

Stopa bezrobocia w mieście Słupsku w 2013 roku wynosiła 11,8% i była niższa niż w skali kraju (stanowiła 88,1% wartości bezrobocia dla Polski). W 2013 roku na terenie miasta zarejestrowanych było 4 776 bezrobotnych, wśród których znajdowało się 2 343 mężczyzn (49%) i 2 433 kobiety (51%). Liczba bezrobotnych w latach 2009-2013 wzrosła o 1,9%, przy czym zjawisko to cechowało się większą intensywnością w przypadku mężczyzn (3,7%) niż kobiet (0,2%). Wśród bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Słupsku w 2013 roku znajdowało się 660 osób z prawem do zasiłku (13,8%), 196 osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (4,1%) oraz 4 301 osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy (90,1%). Do osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy należało 618 bezrobotnych do 25 roku życia (12,9%), 2 405 osób długotrwale bezrobotnych (50,4%), 455 kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka (9,5%), 1 401 osób powyżej 50 roku życia (29,3%), 984 osób bez kwalifikacji zawodowych (20,6%), 759 osób bez doświadczenia zawodowego (15,9%), 2 533 osób bez wykształcenia średniego (53%), 774 osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia (16,2%), 158 osób które po odbyciu kary

⁴³ Dane GUS, bez pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, duchownych oraz pracujących w organizacjach, fundacjach i związkach; bez zakładów osób fizycznych o liczbie pracujących do 5 osób, (dla lat 1995-1998); bez zakładów osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą o liczbie pracujących do 9 osób (dla 1999 r.); bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób (od 2000 r.). Dotyczy to wszystkich analizowanych jednostek administracyjnych.

⁴⁴ Dane GUS, bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, duchownych i pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Dane łącznie z rolnictwem indywidualnym i pracującymi w organizacjach, fundacjach, związkach (SOF), według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. Dotyczy to wszystkich analizowanych jednostek administracyjnych.

pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia (3,3%), 640 niepełnosprawnych (13,4%) i 29 osób po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego (0,6%).

Na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Słupsku do zawodów deficytowych na terenie miasta w 2013 roku zaliczono następujące: agent ubezpieczeniowy, pracownik centrum obsługi telefonicznej, specjalista do spraw sprzedaży, spawacz metodą MAG, listonosz, monter instalacji i urządzeń sanitarnych, pomoc domowa, doradca klienta, pracownik ochrony fizycznej bez licencji, spedytor, monter-elektronik, zbrojarz, lektor języka angielskiego, glazurnik, operator wtryskarki, tynkarz, elektryk, kierowca operator wózka jezdniowego, opiekun osoby starszej, przedstawiciel handlowy, recepcjonista, technik elektronik, sekretarka, cieśla, sprzątaczką biurową, monter instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych, kierowca samochodu ciężarowego, szwaczka, obuwnik i barman.

Z kolei wśród zawodów nadwyżkowych w mieście w 2013 roku znalazły się: bez zawodu, stolarz meblowy, ślusarz, piekarz, tokarz w metalu, krawiec, specjalista do spraw handlu i marketingu, mechanik pojazdów samochodowych, stolarz, sprzedawca, fryzjer, kucharz, pakowacz i malarz budowlany⁴⁵.

Obecnie zauważalny jest problem braku wykwalifikowanych osób z wykształceniem zawodowym i technicznym. Jest to odczuwalne przez lokalnych przedsiębiorców, w tym działających w ramach Słupskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Brakuje kadry specjalistycznej, w tym ze znajomością języków obcych, ze znajomością obsługi nowoczesnych maszyn i urządzeń, m.in. techników obsługi maszyn sterowanych numerycznie oraz centrów obróbkowych, mechatroników, techników technologii drewna, automatyków, programistów, elektromechaników, spawaczy. Współczesna gospodarka wymaga ludzi przygotowanych do pracy w nowoczesnych zakładach ze znajomością zasad rządzących procesem produkcji, jakością, obsługi nowoczesnych maszyn i urządzeń sterowanych komputerowo i numerycznie.⁴⁶

W **powiecie słupskim** w 2012 roku liczba pracujących wynosiła 15 656 osób i była o 3,9% wyższa niż w 2009 roku. Wśród pracujących znajdowało się 7 745 mężczyzn (tj. 49% ogółu) i 7 911 kobiet (51%). W latach 2009-2012 liczba pracujących w powiecie słupskim mężczyzn niemal się nie zmieniła, zaś liczba kobiet wzrosła o 8,1%. Uwzględniając osoby pracujące w rolnictwie oraz organizacjach, fundacjach i związkach liczba pracujących w powiecie słupskim w 2012 roku wynosiła 19 506 osób, w tym 9 872 mężczyzn (51%) oraz 9 634 kobiet (49%). Wśród nich 4 584 osoby pracowały w rolnictwie (23,5%), 8 326 osób w przemyśle i budownictwie (42,7%), 1 831 osób w handlu, transporcie i gospodarce magazynowej, zakwaterowaniu i gastronomii oraz informacji i komunikacji (9,4%), 349 osób związanych było z działalnością finansową i ubezpieczeniową oraz obsługą rynku nieruchomości (1,8%), a 4 416 osób zatrudnionych było w pozostałych usługach (22,6%).

⁴⁵ Za: Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Słupsku i powiecie słupskim w 2013 r. Powiatowy Urząd Pracy w Słupsku.

⁴⁶ Za: PARR – informacje pozyskane bezpośrednio od przedsiębiorców na podstawie analiz i badań potrzeb przedsiębiorców szczególnie SSSE

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na terenie powiatu słupskiego w 2013 roku wynosiło 3 128,76 zł brutto i było wyższe o 534,76 zł brutto (tj. o 20,6%) niż w 2009 roku. W relacji do średniej krajowej przeciętne wynagrodzenie mieszkańców powiatu słupskiego stanowiło w 2013 roku 80,7% wynagrodzenia statystycznego Polaka (w 2009 było to 78,2%).

Liczba bezrobotnych w powiecie słupskim w 2013 roku wynosiła 7 242 osoby i w porównaniu z 2009 rokiem wzrosła o 6,7%. Wśród zarejestrowanych bezrobotnych znajdowało się 3 505 mężczyzn (48%) i 3 737 kobiet (52%). W latach 2009-2013 liczba bezrobotnych mężczyzn w powiecie zwiększyła się o 9,8%, zaś kobiet o 3,9%. Stopa bezrobocia w powiecie słupskim w 2013 roku wynosiła 22,5% - stanowiło to 167,9% wartości bezrobocia dla całego kraju (Polska=100%).

Wśród bezrobotnych z powiatu słupskiego zarejestrowanych w PUP w grudniu 2013 roku znajdowało się 1 435 osób z prawem do zasiłku (19,8%), 6 011 osób zamieszkałych na wsi (83%), 292 osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (4%), 6 cudzoziemców (0,1%) oraz 6 757 osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy (93,3%). Do osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy w powiecie słupskim zaliczono: 1 177 bezrobotnych do 25 roku życia (16,3%), 3 754 osób długotrwale bezrobotnych (51,8%), 850 kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka (11,7%), 1 865 osób powyżej 50 roku życia (25,8%), 2 164 osób bez kwalifikacji zawodowych (29,9%), 1 198 osób bez doświadczenia zawodowego (16,5%), 5 022 osób bez wykształcenia średniego (69,3%), 1 068 osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia (14,7%), 149 osób które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia (2,1%), 448 niepełnosprawnych (6,7%) i 29 osób po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego (0,4%).

Na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Słupsku do zawodów deficytowych na terenie powiatu słupskiego w 2013 roku zaliczono następujące: operator maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego, opiekun osoby starszej, kierownik działu produkcji, spawacz metodą MIG, operator maszyn drogowych, doradca klienta, pracownik ochrony fizycznej bez licencji, lakiernik, animator kultury, elektryk, formierz odlewnik, pakowacz, barman, kierowca operator wózków jezdniowych, obuwnik, tynkarz, mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych, kelner, księgowy, ogrodnik terenów zieleni, kierowca samochodu ciężarowego, pomoc kuchenna, przetwórcza ryb, monter/składacz okien, specjalista do spraw sprzedaży, pielęgniarka, pokojowa, rzeźnik-wędliniarz, technik masażysta oraz szwaczka.

Z kolei wśród zawodów nadwyżkowych w powiecie słupskim w 2013 roku znalazły się: bez zawodu, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym, ślusarz, murarz, mechanik pojazdów samochodowych, sprzedawca, kucharz małej gastronomii, tokarz w metalu, dozorca, kierowca ciągnika rolniczego, kucharz, robotnik budowlany i kierowca samochodu osobowego⁴⁷.

Liczba pracujących w **Ustce** w 2012 roku wynosiła 2 926 osób, w tym 1 140 mężczyzn (39%) i 1 786 kobiet (61%). Na przestrzeni lat 2009-2012 ogólna liczba pracujących w mieście spadła o 5,2%; przy czym wśród mężczyzn odnotowano spadek na poziomie -14,8%, zaś wśród kobiet wzrost liczby pracujących o 2,1%.

⁴⁷ Za: Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Słupsku i powiecie słupskim w 2013 r. Powiatowy Urząd Pracy w Słupsku.

W 2013 roku z terenu miasta zarejestrowanych w PUP było 838 bezrobotnych, w tym 426 mężczyzn (51%) i 412 kobiet (49%). Liczba bezrobotnych w mieście w latach 2009-2013 wzrosła ogółem o 8,7% (o 11,8% wśród mężczyzn i o 5,6% wśród kobiet). Prawo do zasiłku w 2013 roku miało 22% zarejestrowanych bezrobotnych z (184 osoby), a w szczególnej sytuacji na rynku pracy znajdowało się 86,9% bezrobotnych (728 osób). Struktura osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy w Ustce przedstawiała się następująco: do 25 roku życia – 94 osoby (11,2%), długotrwale bezrobotni – 392 osoby (46,8%), kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka – 58 osób (6,9%), powyżej 50 roku życia – 268 osób (32%), bez kwalifikacji zawodowych – 232 osoby (27,7%), bez doświadczenia zawodowego – 123 osoby (14,7%), bez wykształcenia średniego – 416 osób (49,6%), samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia – 91 osób (10,9%), które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia – 21 osób (2,5%) oraz niepełnosprawni – 45 osób (5,4%).

W **gminie Dębica Kaszubska** w 2012 roku liczba pracujących wynosiła 623 osoby i była o 3,7% niższa niż w 2009 roku.⁴⁸ Wśród pracujących znajdowało się 258 mężczyzn (41%) oraz 365 kobiet (59%). W zależności od płci w latach 2009-2012 odnotowano różne tendencje – liczba pracujących mężczyzn zmalała (o 18,1%), zaś liczba pracujących kobiet wzrosła (o 9,9%).

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych z terenu Dębicy Kaszubskiej wynosiła w 2013 roku 1 032 osób i była o 10,5% wyższa niż w 2009 roku. W przypadku mężczyzn (którzy stanowili 51% bezrobotnych) w latach 2009-2013 odnotowano wzrost liczby bezrobotnych o 16,5%, zaś w przypadku kobiet – wzrost o 4,9%. Prawo do zasiłku w 2013 roku miało 18,4% zarejestrowanych bezrobotnych z gminy (190 osób), a w szczególnej sytuacji na rynku pracy znajdowało się 94,6% bezrobotnych (976 osób). Struktura osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy w gminie Dębica Kaszubska przedstawiała się w 2013 roku następująco: do 25 roku życia – 148 osób (14,3%), długotrwale bezrobotni – 598 osób (57,9%), kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka – 116 osób (11,2%), powyżej 50 roku życia – 270 osób (26,2%), bez kwalifikacji zawodowych – 315 osób (30,5%), bez doświadczenia zawodowego – 155 osób (15%), bez wykształcenia średniego – 785 osób (76,1%), samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia – 126 osób (12,2%), które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia – 32 osób (3,1%), niepełnosprawni – 66 osób (6,4%) oraz po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego – 6 osób (0,6%).

Na terenie **gminy Kobylnica** liczba pracujących wynosiła w 2012 roku 2 189 osób, wśród których znajdowało się 1 376 mężczyzn (63%) i 813 kobiet (37%). W latach 2009-2013 liczba pracujących zwiększyła się ogółem o 3,5%, przy czym dla mężczyzn odnotowano wzrost na poziomie 2,2%, a dla kobiet – 6%.

Liczba bezrobotnych z gminy Kobylnica zarejestrowanych w PUP w 2013 roku wynosiła 639 osób, w tym 288 mężczyzn (45%) i 351 kobiet (55%). Liczba ta w latach 2009-2013 spadła ogółem o 16,9%, przy czym wśród bezrobotnych mężczyzn spadek wynosił 18,6% zaś wśród bezrobotnych kobiet – 15,4%. Prawo do zasiłku w 2013 roku miało 23% zarejestrowanych bezrobotnych z gminy (147 osób),

⁴⁸ Dane są zgodne z BDL GUS, natomiast główne ograniczenie statystyki publicznej w tym zakresie polega na tym, że nie rejestruje ona podmiotów zatrudniających do 9 osób.

a w szczególnej sytuacji na rynku pracy znajdowało się 91,4% bezrobotnych (584 osoby). Struktura osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy w gminie Kobylnica przedstawiała się w 2013 roku następująco: do 25 roku życia – 108 osób (16,9%), długotrwale bezrobotni – 288 osób (45,1%), kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka – 81 osób (12,7%), powyżej 50 roku życia – 180 osób (28,2%), bez kwalifikacji zawodowych – 170 osób (26,6%), bez doświadczenia zawodowego – 116 osób (18,2%), bez wykształcenia średniego – 405 osób (63,4%), samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia – 126 osób (19,7%), które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia – 11 osób (1,7%), niepełnosprawni – 74 osób (11,6%) oraz po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego – 1 osoba (0,2%).

Liczba pracujących w **gminie Słupsk** w 2012 roku wynosiła 3 894 osób, w tym 2 273 mężczyzn (58%) i 1 621 kobiet (42%). Na przestrzeni lat 2009-2012 ogólna liczba pracujących w gminie wzrosła o 13,2%; przy czym wśród mężczyzn odnotowano wzrost na poziomie 9,9%, zaś wśród kobiet o 18,2%.

W 2013 roku na terenie gminy Słupsk mieszkało 1 089 zarejestrowanych bezrobotnych, w tym 513 mężczyzn (47%) i 576 kobiet (53%). Liczba bezrobotnych w gminie w latach 2009-2013 wzrosła ogółem o 14,9% (o 15,3% wśród mężczyzn i o 14,5% wśród kobiet). W 2013 roku prawo do zasiłku miało 21,6% zarejestrowanych bezrobotnych (235 osób), a w szczególnej sytuacji na rynku pracy znajdowało się 92,1% bezrobotnych (1 003 osoby). Struktura osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy w gminie Słupsk przedstawiała się w 2013 roku następująco: do 25 roku życia – 181 osób (16,6%), długotrwale bezrobotni – 538 osób (49,4%), kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka – 128 osób (11,8%), powyżej 50 roku życia – 253 osób (23,2%), bez kwalifikacji zawodowych – 303 osób (27,8%), bez doświadczenia zawodowego – 182 osób (16,7%), bez wykształcenia średniego – 701osób (64,4%), samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia – 166 osób (15,2%), które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia – 19 osób (1,7%), niepełnosprawni – 117 osób (10,7%) oraz po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego – 4 osoby (0,4%).

W **gminie Ustka** w 2012 roku liczba pracujących wynosiła 2 537 osób i była o 9,4% wyższa niż w 2009 roku. Wśród pracujących znajdowało się 1 018 mężczyzn (tj. 40% ogółu) i 1 519 kobiet (60%). W latach 2009-2012 liczba pracujących w gminie mężczyzn wzrosła o 9,6%, zaś kobiet o 9,2%.

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych z terenu gminy Ustka w 2013 roku wynosiła 463 osób (248 mężczyzn i 215 kobiet) i była o 8,3% niższa niż w 2009 roku. W przypadku mężczyzn (którzy stanowili 54% bezrobotnych) w latach 2009-2013 odnotowano spadek liczby bezrobotnych o 2%, zaś w przypadku kobiet – spadek o 14,7%. Prawo do zasiłku w 2013 roku miało 22,5% zarejestrowanych bezrobotnych z gminy Ustka (104 osoby), a w szczególnej sytuacji na rynku pracy znajdowało się 92,4% bezrobotnych (428 osób). Struktura osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy w gminie Ustka przedstawiała się w 2013 roku następująco: do 25 roku życia – 64 osoby (13,8%), długotrwale bezrobotni – 233 osoby (50,3%), kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka – 40 osób (8,6%), powyżej 50 roku życia – 117 osób (25,3%), bez kwalifikacji zawodowych – 142 osoby (30,7%), bez doświadczenia zawodowego – 77 osób (16,6%), bez wykształcenia średniego – 315 osób (68%), samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia – 60 osób (13%), które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia – 5 osób (1,1%) oraz niepełnosprawni – 18 osób (3,9%).

Tabela 18. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym

Jednostka terytorialna	udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym				
	2009	2010	2011	2012	2013
	%	%	%	%	%
POLSKA	7,69	7,87	8,01	8,68	8,84
WOJ. POMORSKIE	6,97	7,13	7,27	7,84	7,85
Powiat słupeki	11,05	11,14	11,11	11,47	11,41
Miasto Ustka	7,24	6,93	7,10	7,85	8,21
Gmina Dębica Kaszubska	15,19	15,04	16,39	15,95	16,32
Gmina Kobylnica	11,37	11,52	9,33	9,86	8,64
Gmina Słupsk	9,97	9,96	9,88	10,37	10,05
Gmina Ustka	9,99	9,57	8,55	9,61	8,70
Miasto Słupsk	7,32	8,11	7,56	8,00	8,02
OF Miasta Słupsk	8,43	8,91	8,48	8,95	8,87

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ LOKALNA I ROZWÓJ GOSPODARCZY

Na terenie **Miasta Słupska** w 2013 roku działalność prowadziło 13 328 podmiotów gospodarczych, tj. o 2,6% mniej niż w 2009 roku. Ogółem do rejestru REGON wpisanych było 1 419 podmiotów gospodarczych na 10 tys. ludności. W 2013 roku w mieście zarejestrowano 974 nowe podmioty gospodarcze (103 nowe zarejestrowania na 10 tys. ludności), a wykreślono 855 podmiotów (90 wykreśleń na 10 tys. ludności).

Wśród podmiotów prowadzących działalność na terenie miasta najczęściej było firm działających w sekcji G⁴⁹, handel i naprawa samochodów i motocykli – stanowiły one 25,7% ogółu podmiotów gospodarczych (3 430 firm). 1 401 przedsiębiorstw prowadziło działalność związaną z obsługą rynku nieruchomości (10,5%), 1 206 działało w obszarze budownictwa (9%), 1 126 prowadziło działalność naukową, profesjonalną i techniczną (8,4%), a 958 stanowiły przedsiębiorstwa przetwórstwa przemysłowego (7,2%). W latach 2009-2013 odnotowano spadek liczby przedsiębiorstw w 10 sekcjach PKD, przy czym największa dynamika spadku dotyczyła sekcji A (o 18,6%; ze 140 do 114 podmiotów), sekcji H (o 16,1%; z 1 040 do 873 podmiotów), sekcji K (o 13%; z 570 do 496 podmiotów) i sekcji G (o 10,9%; z 3 849 do 3 430 podmiotów). Z kolei najwyższy przyrost liczby podmiotów gospodarczych w mieście Słupsku nastąpił w sekcjach B (o 66,7%; z 3 do 5 podmiotów), D (o 36,7%; z 60 do 82 podmiotów), P (o 31,5%; z 409 do 538 podmiotów) i E (o 24%; z 25 do 31 podmiotów).

Na terenie Miasta Słupska w 2013 roku działalność prowadziło 12 824 podmiotów gospodarczych o zatrudnieniu 0-9 pracowników (96,2% ogółu), 383 podmioty zatrudniające 10-49 osób, 110 jednostek, w których pracowało od 50 do 249 osób oraz 12 podmiotów o zatrudnieniu powyżej 250 osób. W latach 2009-2013 liczba mikroprzedsiębiorstw w powiecie zmniejszyła się o 2,4%, firm małych o 6,1% zaś średnich o 5,7%. Ponadto działalność gospodarczą na terenie miasta Słupska prowadziło 9 248 osób, a ich liczba w porównaniu z 2012 rokiem spadła o 0,5%. W przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym działalność gospodarczą prowadziło 15,5 osób.

Na terenie **powiatu słupskiego** w 2013 roku działalność prowadziło 8 964 podmiotów gospodarczych. W zależności od sekcji PKD najczęściej firm funkcjonowało w obszarze handlu i naprawy pojazdów

⁴⁹ Nazwy sekcji zgodnie z obowiązującą nomenklaturą PKD 2007: Sekcja A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo; Sekcja B – Górnictwo i wydobywanie; Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe; Sekcja D – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; Sekcja E – Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją; Sekcja F – Budownictwo; Sekcja G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle; Sekcja H – Transport i gospodarka magazynowa; Sekcja I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; Sekcja J – Informacja i komunikacja; Sekcja K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; Sekcja L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości; Sekcja M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; Sekcja N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca; Sekcja O – Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne; Sekcja P – Edukacja; Sekcja Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna; Sekcja R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją; Sekcja S – Pozostała działalność usługowa; Sekcja T – Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby; Sekcja U – Organizacje i zespoły eksterytorialne.

samochodowych (2 007 podmiotów; 22,4%). W powiecie działało również 1 047 przedsiębiorstw budowlanych (11,7%), 920 prowadzących działalność związaną z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (10,3%), 877 podmiotów zajmujących się przetwórstwem przemysłowym (9,8%) oraz 662 jednostki działające w obszarze rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa (7,4%). W 2013 roku w powiecie słupskim zarejestrowano ogółem 893 nowe podmioty gospodarcze, natomiast z rejestrów wykreślono 655 przedsiębiorstw. W przeliczeniu na 10 tys. ludności daje to wskaźnik na poziomie 92 w przypadku nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych oraz 67 w przypadku podmiotów wykreślonych. Ogółem w powiecie słupskim do rejestru REGON wpisanych było 920 podmiotów gospodarczych na 10 tys. ludności.

W latach 2009-2013 w powiecie przybyło ogółem 448 podmiotów gospodarczych, co oznacza wzrost o 5,3%. Najwyższą dynamiką przyrostu charakteryzowały się sekcje D (o 66,7%; z 24 do 40 podmiotów), P (o 35%; z 206 do 278 podmiotów), Q (o 30%; z 240 do 312 podmiotów), N (o 27,7%; ze 141 do 180 podmiotów), S i T (o 26,7%; z 397 do 503 podmiotów), E (o 25%; wzrost z 36 do 45 podmiotów), R (o 24%; z 171 do 212 podmiotów) oraz M (o 20,3%; z 354 do 426 podmiotów). Spadek liczby podmiotów gospodarczych w powiecie słupskim dotyczył z kolei sekcji B (z 5 do 2 podmiotów, tj. o 60%), A (z 700 do 662 podmiotów, tj. o 5,4%), I (z 973 do 920 podmiotów, tj. o 5,4%), H (z 559 do 534 podmiotów, tj. o 4,5%), G (z 2 091 do 2 007 podmiotów, tj. o 4%), K (z 231 do 222 podmiotów, tj. o 3,9%) oraz O (z 92 do 91 podmiotów, tj. o 1,1%).

Większość podmiotów gospodarczych na terenie powiatu słupskiego to podmioty o wielkości zatrudnienia 0-9 osób (95,9%), a ich liczba w latach 2009-2013 wzrosła o 6,1% (z 8 106 do 8 599). W powiecie funkcjonowały również 293 podmioty gospodarcze zatrudniające 10-49 pracowników (spadek o 15,3%), 65 jednostek o zatrudnieniu 50-249 osób (wzrost o 16%) oraz 7 podmiotów gospodarczych o zatrudnieniu 250 i więcej osób (spadek o 12,5%). Działalność gospodarczą na terenie powiatu słupskiego prowadziło w 2013 roku 6 649 osób fizycznych, tj. o 3,3% więcej niż w 2012 roku. W przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym daje to wskaźnik na poziomie 10,5, a wartość ta w latach 2009-2013 podlegała niewielkim wahaniom.

Miasto Ustka charakteryzowało się w 2013 roku 2 210 podmiotami gospodarczymi. Najwięcej wśród nich było podmiotów działających w sekcji I, tj. zakwaterowania i usług gastronomicznych (525 przedsiębiorstw) oraz sekcji G, tj. handlu i naprawy pojazdów samochodowych (462 przedsiębiorstwa), które stanowiły odpowiednio 23,8% i 20,9% ogółu podmiotów gospodarczych w mieście. Na terenie miasta funkcjonowało również 201 przedsiębiorstw zajmujących się obsługą rynku nieruchomości (9,1%), 149 podmiotów zajmujących się przetwórstwem przemysłowym (6,7%) oraz 129 firm budowlanych (5,8%). W związku z ogólnym spadkiem liczby podmiotów gospodarczych w latach 2009-2013 w Ustce zmniejszyła się liczba przedsiębiorstw działających w większości sekcji PKD. Najwyższą dynamiką spadków charakteryzowały się sekcje G (spadek z 592 do 462 podmiotów, tj. o 22%), K (spadek z 76 do 61 podmiotów, tj. o 19,7%), C (spadek ze 185 do 149 podmiotów, tj. o 19,5%) oraz H (spadek ze 136 do 111 podmiotów, tj. o 18,4%) i O (spadek z 6 do 5 podmiotów, tj. o 16,7%). Natomiast sekcjami, w których odnotowano wzrost liczby przedsiębiorstw, były sekcje P (wzrost o 21,3%; z 47 do 57 podmiotów), Q (wzrost o 9%; z 89 do 97 podmiotów) i L (wzrost o 6,3%; ze 189 do 201 podmiotów).

W 2013 roku na terenie miasta zarejestrowano 142 nowe podmioty gospodarcze (87 w przeliczeniu na 10 tys. ludności), zaś wyrejestrowano 146 jednostek (90 w przeliczeniu na 10 tys. ludności). Liczba

podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności w mieście wynosiła 1 359 i była o 193 jednostki niższa niż w 2009 roku.

Na terenie miasta w 2013 roku działalność prowadziło 2 135 podmiotów gospodarczych o zatrudnieniu 0-9 pracowników (96,6% ogółu), 52 podmioty zatrudniające 10-49 osób oraz 23 firmy, w których pracowało od 50 do 249 osób. W latach 2009-2013 liczba mikroprzedsiębiorstw zmniejszyła się o 11,1%, małych o 24,6%, zaś średnich wzrosła o 27,8%. Ponadto działalność gospodarczą w Ustce w 2013 roku prowadziło 1 592 osób fizycznych (o 1,9% mniej niż w 2012 roku), czyli 15,6 osób w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym.

Na terenie **gminy Dębica Kaszubska** w 2013 roku zarejestrowane były 722 podmioty gospodarcze, w tym 78 prowadzących działalność rolniczą, leśną, łowiecką i rybacką (10,8% ogółu), 158 przedsiębiorstw zajmujących się handlem i naprawą pojazdów (21,9%), 108 jednostek prowadzących działalność w obszarze budownictwa (15%), 68 firm zajmujących się przetwórstwem przemysłowym (9,4%) i 42 przedsiębiorstwa zajmujące się transportem i gospodarką magazynową (5,8%). W latach 2009-2013 odnotowano spadki liczby przedsiębiorstw jedynie w sekcji I (o 17,4%; z 23 do 19 podmiotów) oraz A (o 15,2%; z 92 do 78 podmiotów). W pozostałych nastąpił przyrost liczby podmiotów gospodarczych, przy czym największa dynamika wzrostu dotyczyła sekcji E (o 66,7%; z 3 do 5 podmiotów), sekcji D (o 60%; z 5 do 8 podmiotów), sekcji J (o 50%; z 4 do 6 podmiotów) oraz sekcji P (o 42,9%; z 14 do 20 podmiotów).

W 2013 roku na terenie gminy zarejestrowano 84 nowe podmioty gospodarcze (86 podmiotów w przeliczeniu na 10 tys. ludności), zaś wyrejestrowania objęły 60 jednostek (61 podmiotów w przeliczeniu na 10 tys. ludności). Ogółem w przeliczeniu na 10 tys. ludności funkcjonowało 737 podmiotów wpisanych do rejestru REGON.

W 2013 roku w gminie istniały 702 podmioty o zatrudnieniu 0-9 osób (97,2% ogółu podmiotów gospodarczych), 16 jednostek o zatrudnieniu 10-49 osób oraz 4 podmioty zatrudniające 50-249 osób. Działalność gospodarczą na terenie gminy prowadziło także 528 osób fizycznych (o 3,9% więcej niż w 2012 roku), tj. 8,3 osób w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym.

W **gminie Kobylnica** w 2013 roku działalność prowadziło 1 276 podmiotów gospodarczych. W latach 2009-2013 ich liczba wzrosła ogółem o 12,2%, przy czym największa dynamika przyrostu wystąpiła w sekcjach E (wzrost z 2 do 4 podmiotów, tj. o 100%), P (wzrost z 22 do 39 podmiotów, tj. o 77,3%), D (wzrost z 3 do 5 podmiotów, tj. o 66,7%), R (wzrost z 24 do 38 podmiotów, tj. o 58,3%) i Q (wzrost z 27 do 39 podmiotów, tj. o 44,4%). Z kolei spadki liczby podmiotów gospodarczych odnotowano w sekcjach: B (z 1 do 0 podmiotów), A (spadek z 84 do 77 podmiotów, tj. o 8,3%) oraz I (spadek z 47 do 46 podmiotów, tj. o 2,1%).

Najliczniej reprezentowanymi wśród podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie gminy sekcjami były: handel i naprawa pojazdów samochodowych (374 podmioty, 29,3%), przetwórstwo przemysłowe (162 podmioty, 12,7%), budownictwo (150 podmiotów, 11,8%), rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (77 podmiotów, 6%), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (75 podmiotów, 5,9%) oraz działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (73 podmioty, 5,7%).

Liczba nowo zarejestrowanych w gminie podmiotów gospodarczych w 2013 roku wynosiła 108, zaś wykreśliń – 89. Tym samym wskaźniki dla podmiotów nowo zarejestrowanych i wykreślonych

z rejestru REGON kształtowały się na poziomie 98 oraz 81. Ogółem na 10 tys. ludności w gminie działalność prowadziły 1 152 podmioty gospodarcze (o 16 więcej niż w 2009 roku).

Ponad 95% podmiotów gospodarczych na terenie gminy stanowiły przedsiębiorstwa zatrudniające maksymalnie 9 osób (1 217 jednostek), a ich liczba wzrosła w latach 2009-2013 o 13,8%. Ponadto na terenie gminy funkcjonowało 50 podmiotów zatrudniających 10-49 osób, 8 podmiotów o liczbie pracowników 50-249 oraz 1 zakład, w którym pracowało 250 i więcej osób. Działalność gospodarczą w gminie prowadziło w 2013 roku 940 osób fizycznych, a ich liczba wzrosła w stosunku do roku poprzedniego o 4,1%. Wskaźnik obrazujący liczbę osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym wyniósł w 2013 roku 12,7.

Na terenie **gminy Słupsk** w 2013 roku zarejestrowanych było 1 495 podmiotów gospodarczych, w tym 334 prowadzące działalność handlową i naprawczą pojazdów (22,3%), 184 zajmujące się przetwórstwem przemysłowym (12,3%) i 175 prowadzących działalność związaną z budownictwem (11,7%). W porównaniu z 2009 rokiem ogólna liczba podmiotów gospodarczych wzrosła o 23,3%, przy czym największa dynamika przyrostu liczby przedsiębiorstw w latach 2009-2013 wystąpiła w sekcjach: N (wzrost z 14 do 40 podmiotów, tj. o 185,7%), Q (wzrost z 37 do 73 podmiotów, tj. o 97,3%), S i T (wzrost z 60 do 104, tj. o 73,2%) oraz M (wzrost z 59 do 99 podmiotów, tj. o 67,8%) i P (wzrost z 32 do 48 podmiotów, tj. o 50%). Z kolei największa dynamika ubytku liczby podmiotów gospodarczych dotyczyła sekcji B, choć oznaczało to spadek z 2 do 1 podmiotu gospodarczego. Spadła również liczba podmiotów gospodarczych w sekcji G (o 8,8%) i K (o 2,3%). W pozostałych sekcjach nastąpił wzrost liczby podmiotów gospodarczych.

Ogółem w 2013 roku w gminie zarejestrowano 157 nowych i wyrejestrowano 104 podmioty gospodarcze. Dla działań tych wskaźniki w przeliczeniu na 10 tys. ludności w 2013 roku wynosiły odpowiednio 97 i 64, zaś ogółem na 10 tys. ludności w gminie do rejestru REGON wpisanych było 916 podmiotów gospodarczych (tj. o 59 więcej niż w 2009 roku).

Większość podmiotów gospodarczych na terenie gminy Słupsk to podmioty o wielkości zatrudnienia 0-9 osób (95,6%), a ich liczba w latach 2009-2013 wzrosła o 25,1% (z 1 142 do 1 429). W gminie funkcjonowały również 53 podmioty gospodarcze zatrudniające 10-49 pracowników, 9 jednostek o zatrudnieniu 50-249 osób oraz 4 podmioty gospodarcze o zatrudnieniu 250 i więcej osób. Na terenie gminy w 2013 roku 1 149 osób fizycznych prowadziło działalność gospodarczą (o 6% więcej niż w 2012 roku), co w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym daje wskaźnik na poziomie 10,6 (o 0,7 wyższy niż w 2009 roku).

W **gminie Ustka** w 2013 roku działalność prowadziło 856 podmiotów gospodarczych. Najliczniej reprezentowane były sekcje I – działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (184 podmioty, 21,5%) oraz G – handel i naprawa pojazdów samochodowych (165 podmiotów, 19,3%). Mniej podmiotów prowadziło działalność związaną z rolnictwem czy budownictwem (po 85 podmiotów, 9,9%) oraz przetwórstwem przemysłowym (71 podmiotów, 8,3%). W latach 2009-2013 największa dynamika przyrostu liczby podmiotów gospodarczych dotyczyła sekcji E (wzrost z 1 do 3 podmiotów, tj. 200%), sekcji M (wzrost z 20 do 40 podmiotów, tj. 100%), sekcji P (wzrost z 12 do 23 podmiotów, tj. 91,7%), a także sekcji R (wzrost z 13 do 22 podmiotów, tj. 69,2%). Z kolei największe ubytki odnotowano w sekcjach B (zlikwidowano jedyny działający w tej sekcji podmiot), H (spadek z 44 do 36 podmiotów, tj. o 18,2%), A (spadek ze 100 do 85 podmiotów, tj. o 15%) oraz N (spadek z 25 do 22 podmiotów, tj. o 12%). Ogółem liczba

podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie gminy Ustka wzrosła w latach 2009-2013 o 5,5%.

Ponadto w 2013 roku w gminie zarejestrowano 89 nowych i wyrejestrowano 67 podmiotów gospodarczych. Ogółem w 2013 roku na terenie gminy do rejestru REGON wpisanych było 1 055 podmiotów w przeliczeniu na 10 tys. ludności, a także dokonano 110 nowych zarejestrowań i 83 wykreśleń z rejestru.

Wśród podmiotów gospodarczych na terenie gminy zdecydowaną większość w 2013 roku stanowiły przedsiębiorstwa zatrudniające do 9 osób (826 podmiotów, tj. 96,5% ogółu) i jest to jedyna kategoria, która w latach 2009-2013 rozwijała się (wzrost o 6,4%). W gminie działalność prowadziły również 24 podmioty o wielkości zatrudnienia 10-49 pracowników, 1 zakład o zatrudnieniu 50-249 osób oraz również 1 podmiot, w którym pracowało więcej niż 250 osób. Na terenie gminy działalność gospodarczą prowadziły 643 osoby fizyczne (tj. o 4,4% więcej niż w 2012 roku), co w przeliczeniu na 100 osób wieku produkcyjnym daje wskaźnik na poziomie 12,1 (w 2009 roku wynosił on 12,5).

Rozwój gospodarczy regionu Pomorza Środkowego, do którego należy Miejski Obszar Funkcjonalny Miasta Słupska, szczególnie mocno wspiera Pomorska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A., która od 1997 roku zarządza Słupską Specjalną Strefą Ekonomiczną. Słupska SSE obejmuje obszar 816 ha gruntów inwestycyjnych i składa się z 15 podstref inwestycyjnych zlokalizowanych w województwie pomorskim oraz zachodniopomorskim. W województwie pomorskim Słupska Strefa obejmuje obszary w miastach: Słupsk, Ustka i Debrzno oraz gmin: Słupsk i Czarne. 290 ha gruntów strefowych zlokalizowanych jest w mieście i powiecie słupskim. Strefa oferuje ulgi w podatku od dochodu z tytułu realizacji nowej inwestycji lub tworzenia nowych miejsc pracy oraz ulgi w podatku dochodowym (na mocy uchwał właściwych miast i gmin). Deklarowane nakłady inwestycyjne przez przedsiębiorców, którzy otrzymali w 2014 roku zezwolenie na prowadzenie działalności gospodarczej w SSSE wynosiły łącznie 765,862 mln zł, zaś deklarowana liczba miejsca pracy obejmowała 1 211 osób, w tym 417 stanowiły nowe miejsca pracy. Dla porównania można wskazać, iż w 2012 roku wysokość planowanych nakładów inwestycyjnych na podstawie wydanych zezwoleń wynosiła 40,68 mln zł, zaś liczba deklarowanych miejsc pracy – 136, w tym 93 to były nowe miejsca pracy.

Podstrefy Słupskiej SSE zlokalizowane w mieście Słupsk oraz powiecie słupskim (MOF).

Podstrefa "Słupsk-Włynkówko" 100,2801 ha – tereny inwestycyjne zlokalizowane są w północnej części miasta Słupska oraz w gminie Słupsk w miejscowości Włynkówko. Teren jest w całości zagospodarowany przez inwestorów. Pozostała jedna wolna nieruchomości o pow. 2,3 ha. Na terenie podstrefy zainwestowali przedsiębiorcy z kapitałem polskim oraz zagranicznym, w tym: włoskim, szwajcarskim i duńskim. Pod względem branż wiele inwestycji dotyczy min.: przetwórstwa tworzyw sztucznych (produkcja okien i drzwi z PCV, kabin i czasz do lokomotyw), przetwórstwa drzewnego (produkcja wysokiej jakości okien i drzwi drewnianych), branży metalowej (konstrukcje dla przemysłu, produkcja urządzeń dla sektora offshore oraz części do maszyn i urządzeń), motoryzacja (produkcja autobusów, części do samochodów oraz szyb samochodowych), usług składowania i magazynowania (chłodnie składowe), transportu, produkcja sieci rybackich, konserw rybnych oraz wyrobów dla budownictwa.

Podstrefa "Słupsk-Westerplatte" 38,4683 ha – tereny inwestycyjne własności Miasta Słupska, zlokalizowane w południowo-wschodniej części miasta Słupska bezpośrednio przy południowej obwodnicy miasta. Zgodnie z MPZP tereny przeznaczone m.in. pod obiekty produkcyjne, składy i magazyny. Obszar jest w trakcie przygotowywania dokumentacji technicznej na uzbrojenie w infrastrukturę techniczną.

Podstrefa "Redzikowo" 62,4777 ha – tereny zlokalizowane są w gminie Słupsk w miejscowości Redzikowo, bezpośrednio sąsiadują z obwodnicą miasta Słupska – węzeł Redzikowo. Teren zagospodarowany przez przedsiębiorców reprezentujących kapitał polski oraz zagraniczny: szwedzki, kanadyjski i norweski. Przedsiębiorcy działają w branżach: metalowej (produkcja maszyn i konstrukcji stalowych – także dla branży morskiej) produkcja mebli, produkcja oświetlenia LED, przetwórstwo tworzyw sztucznych (produkcja pojemników z tworzyw sztucznych, produkcja łożysk dla branży morskiej). Wolne tereny inwestycyjne w podstrefie o pow. 30 ha są własności Pomorskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. Obszar posiada MPZP pod przemysł, usługi, składy oraz miejsce obsługi podróżnych.

Podstrefa "Wieszyno" 82,1608 ha – teren inwestycyjny własności Skarbu Państwa, stanowiący atrakcyjny obszar zarówno pod duże strategiczne projekty inwestycyjne jak i mniejsze inwestycje. Teren objęty MPZP o funkcji przemysłowej, usług i składów. Teren wymaga uzbrojenia w media techniczne oraz drogi wewnętrzne.

Podstrefa "Ustka" 9,1497 ha – teren inwestycyjny własności Miasta Ustki, zlokalizowany w zachodniej jego części. Teren w trakcie przygotowania i budowy uzbrojenia technicznego. Zgodnie z MPZP obszar o funkcji magazynowej, składowej i usługowej.

Pomorska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. oferuje również tereny inwestycyjne, zlokalizowane w ramach MOF w tzw. patronacie Słupskiej SSE w miejscowościach: Potęgowo (44,24 88 ha), Płaszewku (gmina Słupsk, 34,0807 ha) i Barcinie (gmina Kępice, 14,3432 ha). Tereny te w przyszłości mogą zostać objęte statusem specjalnej strefy ekonomicznej pod potrzeby konkretnego inwestora.

PARR S.A. od lat skutecznie pozyskuje finansowanie zewnętrzne, w tym z funduszy unijnych, na realizację wielu projektów z zakresu m.in. wsparcia rynku pracy, przeciwdziałania wykluczeniu i wzmocnieniu sektora ekonomii społecznej, wsparcia samozatrudnienia i promocji przedsiębiorczości, innowacji, nowych technologii, w tym automatyki, robotyki i systemów wizyjnych, odnawialnych źródeł energii oraz promocji inwestycyjnej regionu i pozyskiwania inwestycji do regionu. PARR S.A. działa również w zakresie organizacji szkoleń i doradztwa dla wszystkich podmiotów publicznych i niepublicznych oraz przedsiębiorców.

Pomorska Agencja jest także założycielem Wyższej Hanzeatyckiej Szkoły Zarządzania oraz prowadzi działania na celu dostosowania potrzeb kształcenia pod potrzeby przedsiębiorców.

Rozwój nowoczesnej gospodarki, opartej o innowacyjne technologie m.in. na terenie MOF Miasta Słupska wspiera także funkcjonujący na terenie SSSE Słupski Inkubator Technologiczny, zarządzany przez Pomorską Agencję Rozwoju Regionalnego.

Słupski Inkubator Technologiczny (SIT) rozpoczął działalność w październiku 2012 r. Zlokalizowany jest w Słupsku, 2 km od centrum miasta na terenie podstrefy „Słupsk-Włynkówko” Słupskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej przy drodze krajowej nr 21 Słupsk-Ustka. Jest to nowoczesny obiekt o powierzchni 7056 m², oferujący dogodne warunki lokalowe o wysokim standardzie, preferencyjne warunki najmu oraz możliwość skorzystania z dodatkowych form pomocy i współpracy. Na potrzeby organizacji spotkań, szkoleń, konferencji i wystaw zostało stworzone nowoczesne Centrum Szkoleniowo-Konferencyjne, które staje się miejscem organizacji ważniejszych wydarzeń w regionie.

SIT umożliwia i ułatwia kontakty między firmami, lokalnym biznesem, instytucjami naukowo-badawczymi oraz około biznesowymi (czego wyrazem jest m.in. organizacja Słupskich Dni Gospodarki). Wśród preferowanych w SIT branż znajdują się: IT - IT – technologie informatyczne, energie odnawialne, robotyka i automatyka, metalurgia i spawalnictwo, tworzywa sztuczne.

W 2014 r. w SIT została stworzona Pracownia Automatyki, Robotyki i Systemów Wizyjnych (ARISW) w najnowszej generacji roboty DELTA, SCARA oraz najnowsze rozwiązania systemów wizyjnych umożliwiających świadczenie wysokospecjalistycznych usług dla przedsiębiorców. Zakres działań oferowanych przez Pracownię:

1. szkolenia i kursy zawodowe oraz doszkalające i branżowe,
2. usługi doradztwa technicznego, weryfikacja koncepcji oraz prototypowania,
3. świadczenie usług z wykorzystaniem sprzętu w zakładzie u przedsiębiorcy.

Zgromadzenie najnowszej generacji robotów DELTA, SCARA oraz najnowsze rozwiązania systemów wizyjnych jest szansą dla lokalnych firm do testów funkcjonalnych oraz na zastosowanie najnowszych rozwiązań światowej automatyki i robotyki w swoich zakładach pracy. Planowane jest stworzenie Centrum szkoleń i edukacji dla kadry inżynierskiej (Automatyków i Robotyków) oraz szkolnictwa zawodowego. Drugą pracownią specjalistyczną tworzoną w SIT jest Pracownia Odnawialnych Źródeł Energii, połączona będzie z instalacją fotowoltaiczną, która ma zostać ulokowana na dachu obiektu.

Tabela 19. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 000 mieszkańców

Jednostka terytorialna	podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. mieszkańców				
	2009	2010	2011	2012	2013
	jed.gosp.	jed.gosp.	jed.gosp.	jed.gosp.	jed.gosp.
POLSKA	981	1015	1004	1032	1057
WOJ. POMORSKIE	1118	1143	1131	1157	1184
Powiat słupeki	913	929	903	890	920
Miasto Ustka	1552	1545	1451	1360	1359
Gmina Dębica Kaszubska	689	719	732	714	737
Gmina Kobylnica	1136	1150	1101	1124	1152
Gmina Słupsk	857	865	877	875	916
Gmina Ustka	1056	1087	1057	1017	1055
Miasto Słupsk	1409	1453	1394	1401	1419
OF Miasta Słupsk	1293	1319	1269	1260	1279

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Tabela 20. Liczba osób prowadzących działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców

Jednostka terytorialna	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1 tys. mieszkańców				
	2009	2010	2011	2012	2013
	os.fiz.	os.fiz.	os.fiz.	os.fiz.	os.fiz.
POLSKA	74	77	74	76	77
WOJ. POMORSKIE	83	85	83	84	86
Powiat słupeki	70	71	69	66	68
Miasto Ustka	119	119	109	99	98
Gmina Dębica Kaszubska	50	53	54	52	54
Gmina Kobylnica	86	88	82	83	85
Gmina Słupsk	67	68	69	68	70
Gmina Ustka	82	86	82	76	79
Miasto Słupsk	102	106	99	98	98
OF Miasta Słupsk	96	98	92	90	91

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

KULTURA I ZABYTKI

Miasto Słupsk jest siedzibą wielu instytucji kultury. Władze miejskie, w realizacji swoich zadań współpracujące z szeregiem stowarzyszeń kulturalnych, są organem prowadzącym dla: Słupskiego Ośrodka Kultury, Miejskiej Biblioteki Publicznej im. M. Dąbrowskiej, Młodzieżowego Centrum Kultury, Państwowego Teatru Lalki „Tęcza”, Nowego Teatru oraz Polskiej Filharmonii „Sinfonia Baltica”.

Zasoby biblioteczne na terenie miasta Słupska udostępniają Miejska Biblioteka Publiczna (Biblioteka Główna oraz 6 filii), Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka, Biblioteka Lekarska Główna w Warszawie oddział Słupsk oraz Bałtycka Biblioteka Cyfrowa. Na 1 placówkę biblioteczną w mieście Słupsku w 2012 roku przypadało 2 705 mieszkańców – tj. o 2 763 osoby więcej niż w 2009 roku. Księgozbiór bibliotek publicznych na terenie miasta Słupska w 2013 roku liczył 238 277 woluminów, a w 2012 roku odwiedziło je 16 539 czytelników, którzy dokonali 281 433 wypożyczeń na zewnątrz. Zmniejsza się zainteresowanie bibliotekami publicznymi – na 1000 mieszkańców miasta w 2012 roku znajdowało się 174 czytelników (tj. o 30 mniej niż w 2009 roku), którzy wypożyczyli przeciętnie 17 woluminów w ciągu roku (tj. o 0,7 mniej).

Na terenie miasta znajdują się 4 domy kultury: Słupski Ośrodek Kultury (z pracownią teatralną, muzyczną, plastyczną, fotograficzną, tańca, ceramiki i batiku), Młodzieżowy Dom Kultury (z pracownią języków obcych, muzyczną, plastyczną, tańca, rytmiki oraz kołami: Artystyczna Akademia Malucha, fotografia, zajęcia teatralne i recytatorskie, teatr i brydż), Młodzieżowe Centrum Kultury (z działem muzycznym, teatralnym, tanecznym, plastycznym oraz kinem), a także Klub Osiedlowy Kwadrat (teatr, muzyka, plastyka, modelarstwo, śpiew, informatyka). W 2013 roku w słupskich domach, ośrodkach i centrach kultury odbyły się ogółem 342 imprezy, w których uczestniczyło łącznie 47 000 osób. Ponadto działalność prowadziło 50 zespołów artystycznych oraz 65 kół/klubów, zrzeszających odpowiednio 540 i 939 członków.

Wśród galerii na terenie miasta wymienić należy: Bałtycką Galerię Sztuki Współczesnej, galerię „Baszta Czarownic”, Galerię Bursztynową, Galerię Kameralną i rodzinną galerię „Renesans”. Specjalne miejsce na mapie miasta zajmuje Centrum Aktywności Twórczej, a także Rodzinne Centrum Inicjatyw Sztuki.

W Słupsku funkcjonują dwa kina: studyjne kino „Rejs” znajdujące się w Młodzieżowym Centrum Kultury (2 sale) oraz sieciowe Multikino (6 sal), które łącznie dysponują 1 238 miejscami na widowniach. W 2013 roku odbyło się w nich 10 387 seansów, w których uczestniczyło 246 946 osób. Seanse filmów produkcji polskiej stanowiły 18,3% repertuaru słupskich kin (1 899 seansów), a uczestniczyło w nich 59 924 widzów (24,3% ogółu widzów).

Ofertę muzealną w mieście tworzą Muzeum Pomorza Środkowego (z siedzibą w Zamku Książąt Pomorskich), Muzeum Kryminalistyki oraz Izba Tradycji i Historii w Słupskiej Szkole Policji, a także Muzeum Wędkarstwa, Muzeum Urządzeń Pomiarowych, Izba Historii Kolei czy Izba Pamięci Słupszczan⁵⁰. W 2013 roku słupskie muzea i oddziały odwiedziło 15 910 osób, tj. o 51,8% mniej niż

⁵⁰ Za: <http://www.lot.ustka.pl/sk218-muzea-w-slupsku.html>

w 2009 roku. Tym samym wskaźnik zwiedzających muzea i oddziały na 10 tys. mieszkańców w mieście spadł z 3 399 (2009 rok) do 1 683 osób (2013 rok).

Bogata oferta teatralna miasta Słupska obejmuje: Nowy Teatr im. Witkacego, Państwowy Teatr Lalki „Tęcza”, Ośrodek Teatralny Rondo oraz Teatr Władca Lalek. W teatrze dramatycznym w 2013 roku odbyły się 102 przedstawienia, w których uczestniczyło łącznie 16 063 widzów, zaś w teatrach lalkowych 136 przedstawień oglądało 13 037 widzów.

Na terenie Słupska działalność prowadzi również orkiestra Polskiej Filharmonii „Sinfonia Baltica”. Filharmonia dysponuje 384 miejscami na Dużej Scenie oraz 120 miejscami w kawiarni „Samba”. W 2013 roku w słupskiej filharmonii odbyło się 25 przedstawień, w których uczestniczyło 8 060 widzów.

Wśród najważniejszych zabytków Słupska wymienić należy: Zespół Zamkowy (Zamek Książąt Pomorskich, Młyn Zamkowy, Spichlerz Richtera, Kaplica Szpitalną św. Jerzego), obiekty sakralne (Kościół Mariacki, kościół św. Jacka, kościół św. Mikołaja, kościół klasztorny św. Ottona, kościół ewangelicko-augsburski p.w. Św. Krzyża, kościół p.w. Najświętszego Serca Jezusowego, cerkiew świętych Apostołów Piotra i Pawła, dawny dom pogrzebowy Gminy Żydowskiej, kaplica cmentarna, grób rodziny Kauffmann, cmentarz komunalny), budynki (Ratusz Miejski, Nowy Ratusz, Starostwo Powiatowe, Browar Słupski, kolejowa wieża ciśnień, zespół budynków przy ul. Młyńskiej, spichlerze), obwarowania (Brama Młyńska, Nowa Brama, Baszta Czarownic, mury obronne), kamienice i inne⁵¹.

Na terenie **powiatu słupskiego** w 2013 roku istniało 21 bibliotek i filii oraz 13 punktów bibliotecznych, dysponujących księgozbiorem o wielkości 269 444 woluminów. Na jedną placówkę biblioteczną przypadało w 2012 roku 2 705 mieszkańców, tj. o 120 osób mniej niż było to w 2009 roku. Biblioteki publiczne w powiecie słupskim w 2012 roku odwiedziło 10 698 czytelników (110 czytelników w przeliczeniu na 1000 mieszkańców powiatu – o 8 osób mniej niż w 2009 roku), którzy wypożyczyli łącznie 210 205 woluminów. Przeciętnie w 2012 roku wypożyczano 19,6 wolumina, o 0,7 mniej niż w 2009 roku.

Na terenie powiatu słupskiego w 2013 roku działalność prowadziło łącznie 70 domów i ośrodków kultury, klubów i świetlic. Ogółem zorganizowano w nich 1 318 imprez, w których uczestniczyło łącznie 92 667 osób. W 2013 roku funkcjonowało także 78 zespołów artystycznych i 173 koła (kluby) – liczyły one odpowiednio 904 i 2 832 członków.

Jedynym w powiecie słupskim kinem prowadzonym jest w mieście Ustka i dysponuje 242 miejscami, zaś w Klukach (gmina Smołdzino) znajduje się Muzeum Wsi Słowińskiej, będące oddziałem Muzeum Pomorza Środkowego w Słupsku. Muzea i oddziały muzealne na terenie powiatu słupskiego odwiedziło w 2013 roku 76 749 zwiedzających, o 27% mniej niż w 2009 roku. W przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców wskaźnik odwiedzających muzea spadł w latach 2009-2013 z 11 301 do 7 885 osób.

Do instytucji kultury na terenie **Miasta Ustka** należą: Biblioteka Miejska im. Gen. Mariusza Zaruskiego oraz Dom Kultury w Ustce. Funkcjonują w nim sekcje muzyczna, plastyczna, teatralna oraz tańca, a także Klub Plastyka, Klub Haftu Artystycznego i zespół wokalny „Małe Muszelki”. W 2013 roku

⁵¹ Za: <http://www.slupsk.pl///zabytki/dokumenty/1206.html>

w domu kultury w Ustce odbyło się 97 imprez, w których uczestniczyło 9 537 osób, prowadzonych było 9 zespołów tanecznych (69 członków) i 5 kół/klubów (60 członków).

Biblioteka Miejska w Ustce dysponowała w 2013 roku księgozbiorem rzędu 60 017 woluminów (o 4,5% więcej niż w 2009 roku), a w 2012 roku odnotowano 3 987 czytelników i 58 863 wypożyczenia. Na 1 placówkę biblioteczną w mieście przypadało 8 190 mieszkańców (o 168 więcej niż w 2009 roku), a na 1000 ludności miasta przypadało 243 czytelników bibliotek. Przeciętny czytelnik w Ustce wypożyczał 14,8 woluminów (o 5,8 mniej niż w 2009 roku).

Na terenie miasta znajduje się także jedyne w powiecie słupskim kino, Kino Delfin. Dysponuje ono jedną salą o 242 miejscach. W 2013 roku w usteckim kinie odbyły się 723 seanse, na których odnotowano 12 224 widzów. Około połowy seansów stanowiły seanse filmów produkcji polskiej (325; 45%), podobnie jak połowę widzów stanowili widzowie na filmach produkcji polskiej (6 175; 50,5%). Ogółem, w latach 2011-2013 liczba widzów w kinie w Ustce wzrosła o 43,1%, a seansów o 67%.

Na terenie miasta znajduje się Muzeum Ziemi Usteckiej, Muzeum Mineralów oraz prywatne Muzeum Piekarnictwa i Cukiernictwa (Muzeum Chleba), a także Sala Tradycji Centrum Szkolenia Marynarki Wojennej im. Wiceadmirała Josefa Unruga (w Lędowie) oraz Centrum Aktywności Twórczej.

Na terenie Ustki znajduje się 11 obiektów oraz układ urbanistyczny miasta, które widnieją w rejestrze zabytków. Są to niezwykle cenne obiekty, które wraz z zespołem urbanistyczno-architektonicznym i prawobrzeżnym portem rybacko-handlowym oraz obszarem najstarszej osady rybackiej, nadają charakter miastu. W szczególności rejestr zawiera następujące zabytki:

1. układ urbanistyczny,
2. ul. Marynarki Polskiej 10 – dom,
3. ul. Chopina 8-8a – willa,
4. ul. Marynarki Polskiej 79a – kościół ,
5. ul. Marynarki Polskiej 1 – latarnia morska,
6. ul. Żeromskiego 1 – zespół mieszkalno-gospodarczy,
7. ul. Kopernika 5 – willa z ogrodem,
8. ul. Chopina 4 – willa,
9. ul. ks. kard. S. Wyszyńskiego Ratusz Miejski,
10. ul. Kosynierów 21a – Bałtyckie Centrum Kultury,
11. ul. Bulwar Portowy 6 – budynek,
12. ul. Bohaterów Westerplatte 12 – wieża przeladunkowa.

Poza tym Gminna Ewidencja Zabytków Ustki obejmuje 113 obiektów zawartych w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków i 259 obiektów wyznaczonych przez Burmistrza w porozumieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Jednym z popularniejszych symboli miasta jest ustecka Syrenka, umieszczony na nadmorskim falochronie pomnik od którego wytyczono trasę spacerową Szlakiem Legendy Usteckiej Syrenki.

W **gminie Dębica Kaszubska** funkcjonuje Gminny Ośrodek Kultury, rozwijający i zaspokajający potrzeby kulturalno-rozrywkowe społeczeństwa. Administruje on świetlicami środowiskowymi w gminie (z filiami w Łabiszewie oraz Motarzynie) oraz świetlicami wiejskimi (w Borzęcinie, Budowie,

Dobieszewie, Gogolewie, Podolu Małym i Podwilczynie). W 2013 roku w gminie funkcjonował 1 zespół artystyczny (10 członków) i 4 koła/kluby (89 członków), a także odbyło się 53 imprez, w których uczestniczyło 13 990 osób.

Do zadań GOK w Dębnicy Kaszubskiej należy również prowadzenie Biblioteki Gminnej w Dębnicy Kaszubskiej wraz z filią w Budowie⁵². Gminna biblioteka liczyła w 2013 roku 6 976 woluminów, zaś w 2012 roku odwiedziło ją 342 czytelników, którzy dokonali 4 651 wypożyczeń. Na jedną placówkę biblioteczną w gminie przypadało w 2013 roku 4 905 mieszkańców (o 117 więcej niż w 2009 roku), zaś na 1000 ludności gminy przypadało 35 czytelników bibliotek (o 4 mniej). Przeciętny czytelnik w Dębnicy Kaszubskiej wypożyczał 13,6 książek w ciągu roku (o 2,9 mniej).

Wśród zabytków na terenie gminy Dębница Kaszubska można wyróżnić: Kościół p.w. NMP Królowej Polski w Budowie, Kościół p.w. Jana Chrzciciela w Dębnicy Kaszubskiej czy Kościół filialny p.w. św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Dobieszewie. Atrakcją gminy są także: zespół dworsko-parkowy w Starnicach, dworek w Kotowie, pałac w Krzywaniu, zespół pałacowo-parkowy w Motarzynie oraz parki czy zabytkowe budynki prywatne i użyteczności publicznej. Na terenie gminy znajdują się także strefy ochrony archeologicznej, zabytkowe cmentarze i zabytkowe układy ruralistyczne⁵³.

Na terenie **gminy Kobylnica** funkcjonuje Gminne Centrum Kultury i Promocji, oferujące zajęcia artystyczne (plastyczne, muzyczne, i teatralne) oraz edukacyjne dla mieszkańców gminy. Gminne Centrum Kultury i Promocji w Kobylnicy administruje świetlicami wiejskimi w Bolesławicach, Kczewie, Kruszynie, Kuleszewie, Lubuniu, Luleminie, Łosinie, Płaszewie, Reblinie, Sycewicach, Widzinie oraz Wrzącej. W 2013 roku w domach i ośrodkach kultury, klubach i świetlicach gminie odbyło się 219 imprez, w których udział wzięły 3 352 osoby. W gminie prowadzone były 4 zespoły artystyczne i 33 koła/kluby, liczące odpowiednio 67 i 659 członków.

W Kobylnicy funkcjonuje Gminna Biblioteka Publiczna wraz z filiami w Kwakowie, Sycewicach i Wrzącej – na jedną placówkę biblioteczną przypada 2 741 osób (o 238 więcej niż w 2009 roku). Księgozbiór bibliotek w Kobylnicy w 2013 roku liczył 38 022 książek, a w 2012 roku 865 czytelników wypożyczyło 14 927 woluminów. Na 1000 mieszkańców gminy w 2012 roku znajdowało się 80 czytelników (aż o 65 osób mniej niż w 2009 roku), zaś przeciętny czytelnik wypożyczał 17,3 książki.

Do najważniejszych zabytków gminy Kobylnica zaliczyć należy: obiekty sakralne (kościóły w Zębowie, Słonowicach, Sierakowie Słupskim, Kuleszewie, Kobylnicy oraz Kwakowie), zespoły pałacowo-parkowe w Kończewie, Zajączkowie i Ścięgnicy, dwór w Sierakowie Słupskim oraz parki w Łosinie, Sycewicach i Bzowie

W **gminie Słupsk** funkcjonuje Gminny Ośrodek Kultury w Głobinie - Gmina Słupsk. Administruje on m.in. świetlicami wiejskimi: w Bierkowie, Bruszkowie Małym, Bruszkowie Wielkim, Bukówce, Bydlinie, Gałęzinowie, Grąsinowie, Jezierzycach, Jezierzycach SHR, Karżcinie, Krępie, Kusowie, Krzemienicy, Lubuczewie, Redęcinie, Rogawicy, Siemianicach, Strzelinie, Strzelinku, Swołowie, Warblewie,

⁵² Za: <http://www.gok.debnica.pl/gok/>

⁵³ Za: Program opieki nad zabytkami gminy Dębница Kaszubska na lata 2008-2011

Wiklinie, Wieszynie, Włynkowie i Włynkówku. Na terenie gminy w 2013 roku odbyło się 181 imprez kulturalnych (8 310 uczestników), a także prowadzono 21 zespołów artystycznych (303 członków) i 63 koła/kluby (950 członków).

Gminna Biblioteka Publiczna posiada placówki w Jezierzycach i Bruszkowie Wielkim, których księgozbiór w 2013 roku liczył 24 335 książek. Na jedną placówkę biblioteczną w gminie przypadało w 2012 roku 1 785 mieszkańców (o 572 osoby mniej niż w 2009 roku), a liczba czytelników na 1000 ludności wynosiła 75 osób (o 32 więcej niż w 2009 roku). Czytelnicy bibliotek publicznych w gminie Słupsk w 2012 roku wypożyczyli ogółem 31 000 książek, przeciętnie było to 25,8 wolumina (o 6,8 więcej niż w 2009 roku).

Na terenie gminy usytuowane jest także Muzeum Kultury Ludowej Pomorza w Swołowie, będące oddziałem Muzeum Pomorza Środkowego w Słupsku.

Do zabytków na terenie gminy Słupsk należy zaliczyć obiekty sakralne (kościół filialny p.w. św. Józefa w Bierkowie, kościół parafialny p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP w Bruszkowie Wielkim, kościół filialny p.w. Wniebowzięcia NMP w Swołowie, kościół p.w. Błogostawionej Urszuli Ledóchowskiej w Wieszynie, kościół filialny p.w. św. Antoniego w Strzelinie czy kościół p.w. Przemienienia Pańskiego we Wrześciu), budynki i obiekty publiczne (m.in. remizy strażackie w Bruszkowie Małym, Rogawicy i Swołowie, młyn wodny w Gałęzinowie, kolejowy budynek mieszkalny w Jezierzycach, budynek stacji kolejowej w Jezierzycach Osiedle, magazyn w Karżcinie, kuźnie w Krępie Słupskiej i Lubuczewie, wozownia w Krzemienicy, gorzelnia w Redzikowie, budynek mieszkalny z młynem w Siemianicach, młyn w Strzelinku, spichlerz w Strzelinie, Muzealna Zagroda Albrechta w Swołowie, młyn wodny w Włynkówku), zespoły folwarczne (w Karżcinie, Redzikowie, Kukowie, Lubuczewie, Rogawicy, Warblewie, Wieszynie i Wrześciu), pałace (w Jezierzycach, Krępie Słupskiej, Kukowie, Lubuczewie, Rogawicy, Swochowie, Warblewie i Wieszynie) oraz dwory (w Stanięcinie, Strzelinie i Swochowie)⁵⁴.

Działalność kulturalną na terenie **gminy Ustka** koordynuje Centrum Kultury Gminy Ustka. Łączy ono działalność Gminnego Ośrodka Kultury Gminy Ustka w Zaleskich oraz Gminnej Biblioteki Publicznej w Objeździe z siedzibą w Zaleskich. Nadzoruje również świetlice wiejskie w Możdżanowie, Gąbinie, Rowach, Objeździe, Starkowie, Duninowie, Pęplinie, Grabnie, Wodnicy, Charnowie, Niestkowie, Machowinie, Wytownie oraz Zaleskich. W gminie Ustka w 2013 roku istniało 9 zespołów artystycznych i 21 kół/klubów, liczących odpowiednio 135 i 244 członków. Na terenie gminy odbyły się łącznie 132 imprezy kulturalne, w których udział wzięło 2 890 osób.

Biblioteka gminna w 2013 roku składała się z 21 964 woluminów, a w 2012 roku odwiedziło ją 592 czytelników (74 czytelników na 1000 ludności), którzy dokonali 14 073 wypożyczeń (przeciętnie 23,8 wolumina na 1 czytelnika). Na jedną placówkę biblioteczną w gminie Ustka w 2012 roku przypadało 1 346 osób, o 66 więcej niż w 2009 roku.

Do najważniejszych zabytków gminy Ustka należą obiekty sakralne: kościół filialny p.w. Znalezienia Krzyża w Charnowie, kościół p.w. Matki Bożej Częstochowskiej w Duninowie, kościół filialny p.w. Jana Chrzciciela w Zimowiskach, kościół filialny p.w. Podwyższenia Krzyża w Machowinie, kościół filialny p.w. św. Bartłomieja w Możdżanowie, kościół p.w. Matki Bożej Częstochowskiej w Objeździe, kościół

⁵⁴ Za: <http://www.slupsk.ug.gov.pl/strony/menu/41.dhtml>

filialny p.w. Apostołów Piotra i Pawła w Rowach, kościół w Wytownie oraz kościół filialny w Zaleskich. Obiektami o szczególnym znaczeniu zabytkowym są także pałac i park w Duninowie, pałac z parkiem w Zaleskich oraz pałac w Wytownie, zaś w Machowinku i Wytownie znajdują się strefy ochrony archeologicznej bezwzględnej.

EDUKACJA

Na terenie **Miasta Słupska** funkcjonuje 5 żłobków (3 placówki publiczne Zespołu Żłobków Miejskich, 2 placówki niepubliczne) oraz 2 kluby dziecięce. Łącznie dysponują one 305 miejscami dla dzieci (w tym 285 miejsc w żłobkach miejskich). Opieką żłobkową w mieście w 2013 roku objętych było 9,1% dzieci w wieku 0-2 lata. Odsetek ten kształtował się na niższym poziomie niż w latach poprzednich – w 2012 roku do żłobków słupskich uczęszczało 11,9% dzieci, zaś w 2009 roku – 9,6%.

Edukację przedszkolną w mieście prowadzi ogółem 19 placówek miejskich (w tym jedna integracyjna) oraz 10 placówek niepublicznych i jeden punkt przedszkolny. Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat uczęszczających do przedszkoli w mieście w 2013 roku wynosił 88,3% i charakteryzuje się stałym wzrostem (w 2009 roku było to 77,6%).

Edukacja podstawowa dla dzieci prowadzona jest w 9 placówkach publicznych (w tym 3 szkoły z oddziałami integracyjnymi i 1 z oddziałami przyszpitalnymi) oraz 2 placówkach niepublicznych. W 2012 roku uczęszczało do nich 4 649 uczniów, tj. o 3,1% mniej niż w 2009 roku. Uczniowie klas I stanowili 16,5% uczniów szkół podstawowych (767 osób).

Na terenie Słupska funkcjonuje 7 publicznych gimnazjów dla dzieci i młodzieży (w tym 1 placówka specjalna i 2 z oddziałami integracyjnymi), a także 6 placówek niepublicznych. W 2012 roku uczęszczało do nich 2 684 uczniów, tj. o 12% mniej niż w 2009 roku. Uczniowie klas I stanowili 32,4% uczniów gimnazjów (950 osób).

Edukacja ponadgimnazjalna dla młodzieży na prowadzona jest w 12 liceach ogólnokształcących (w tym 7 publicznych i 5 niepublicznych), 9 technikach (w tym 5 publicznych i 4 niepublicznych), 2 technikach uzupełniających oraz 8 szkołach zawodowych (w tym 6 publicznych i 2 niepublicznych). W 2013 roku do liceów ogólnokształcących w mieście uczęszczało 2 207 uczniów (o 23,2% mniej niż w 2009 roku), do techników (w 2012 roku) – 3 281 uczniów (o 13% więcej niż w 2009 roku), zaś do zasadniczych szkół zawodowych (w 2013 roku) – 954 uczniów (tj. o 13,1% mniej niż w 2009 roku).

Ofertę edukacyjną dla dzieci i młodzieży na terenie miasta uzupełniają szkoły artystyczne (Szkoła Muzyczna I i II stopnia, Liceum Plastyczne) oraz 4 szkoły policealne (Policealna Szkoła Medyczna, Policealne Studium Farmaceutyczne, Studium Medyczne TEB edukacja oraz Szkoła Policealna nr 10 w Słupsku).

Dla dorosłych dostępna jest oferta jednego gimnazjum, siedmiu liceów ogólnokształcących, trzech uzupełniających liceów ogólnokształcących, jednego technikum uzupełniającego, jednej zasadniczej szkoły zawodowej oraz dwunastu szkół policealnych.

Oferta edukacji wyższej na terenie miasta Słupska obejmuje 7 placówek: Akademia Pomorska w Słupsku – uczelnia publiczna, uczelnie niepubliczne: Wyższa Hanzeatycka Szkoła Zarządzania w Słupsku i Wyższa Szkoła Inżynierii Gospodarki w Słupsku, Gdańska Wyższa Szkoła Administracji -

Wydział Zamiejscowy w Słupsku, Wyższa Szkoła Bankowa w Gdańsku – wydział zamiejscowy, Wyższa Szkoła Gospodarki w Bydgoszczy Zamiejscowy Ośrodek Dydaktyczny WSG w Słupsku oraz Społeczna Akademia Nauk w Słupsku – wydział zamiejscowy.

W szkołach wyższych na terenie Słupska w 2013 roku naukę pobierało 3 987 osób, w tym 2 703 kobiet (67,8% ogółu studentów) i 1 284 mężczyzn (32,2% ogółu studentów). Liczba studentów szkół wyższych w Słupsku w 2013 roku zmniejszyła się w stosunku do 2012 roku o 17,5%, podobnie jak liczba absolwentów – gdzie odnotowano spadek o 30,6% (z 2 218 do 1 540 absolwentów).

Opiekę żłobkową na terenie **powiatu słupskiego** świadczą: 2 żłobki w Kobylnicy, 2 żłobki w Ustce oraz żłobek w Potęgowie, dysponujące łącznie 140 miejscami. Powiat charakteryzuje się bardzo niskim odsetkiem dzieci objętych opieką żłobkową – w 2013 roku było to 3,2%. Na terenach miejskich powiatu słupskiego do żłobków uczęszczało 13,3% dzieci, zaś na terenach wiejskich – jedynie 1,1%.

Edukacja przedszkolna na terenie powiatu słupskiego w 2013 roku prowadzona była w 21 przedszkolach (w tym 10 publicznych), 34 oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych i 14 punktach przedszkolnych (w tym 7 publicznych). Wychowaniem przedszkolnym w powiecie objęto 60,7% dzieci w wieku 3-5 lat, w tym 81,6% w miastach i 56,3% na obszarach wiejskich. Rozszerzająca się oferta przedszkolna wpływa na zwiększanie się odsetka dzieci uczęszczających do przedszkoli na terenie powiatu – w porównaniu z 2009 rokiem wzrósł on o 22,9%, w tym o 7,3% w miastach i 25,8% na terenach wiejskich powiatu.

Na terenie powiatu słupskiego funkcjonują 44 szkoły podstawowe, w których w 2012 roku uczyło się 5 684 uczniów. Liczba uczniów szkół podstawowych powiatu słupskiego podlega stałemu spadkowi – w 2009 roku było ich 6 057. Na podstawie powyższych danych można określić, iż w latach 2009-2012 liczba dzieci uczęszczających do szkół podstawowych zmniejszyła się o 6,2%.

Edukację gimnazjalną na terenie powiatu słupskiego prowadzi 25 placówek, do których w 2012 roku uczęszczało 2 932 uczniów. Ich liczba, podobnie jak w szkołach podstawowych, spada. W latach 2009-2012 liczba dzieci pobierających naukę w gimnazjach słupskich zmniejszyła się o 16,4%.

Edukacja ponadgimnazjalna w powiecie prowadzona jest przez Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Ustce, Technikum Leśne w Warcinie im. Prof. Stanisława Sokołowskiego (gmina Kępice) oraz Zespół Szkół Agrotechnicznych im. Wł. Reymonta w Słupsku. Liczba uczniów liceum ogólnokształcącego w powiecie zmniejsza się (spadek o 23% w latach 2009-2013), podobne zjawisko dotyczy liczby uczniów techników (spadek o 31,7%, z 435 do 297 osób). Na terenie powiatu funkcjonuje ponadto Centrum Edukacji Regionalnej w Warcinie (m.in. prowadzące i organizujące edukację dzieci, młodzieży i dorosłych poprzez szkolenia zawodowe, kursy)⁵⁵ oraz Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Marynarza Polskiego w Damnicy (dla uczniów niepełnosprawnych intelektualnie).

⁵⁵ Za: <http://www.cer.warcino.pl/>

Na terenie **Miasta Ustka** infrastruktura żłobkowa nie jest rozbudowana – funkcjonuje jeden żłobek publiczny (Żłobek Miejski w Ustce) i jeden niepubliczny (Słonecznikowy Żłobek w Ustce⁵⁶), ale miasto charakteryzuje się najwyższym spośród wszystkich jednostek terytorialnych MOF Miasta Słupska odsetkiem dzieci objętych opieką żłobkową. W 2013 roku do żłobka uczęszczało 14,2% dzieci w wieku 0-2 lata, przy czym odsetek ten był najniższy od 2009 roku – wówczas opieką żłobkową objętych było 19,3% dzieci.

Opiekę przedszkolną na terenie Ustki świadczą 3 przedszkola publiczne (Miejskie Przedszkole Nr 1, Nr 2, Nr 3) oraz przedszkole niepubliczne „Na Wydmie”. Wychowaniem przedszkolnym w mieście objętych było w 2013 roku 80,4% dzieci w wieku 3-5 lat.

Edukacja podstawowa na terenie miasta prowadzona jest w dwóch placówkach publicznych, zaś edukacja gimnazjalna w publicznym Gimnazjum im. Gen. Mariusza Zaruskiego oraz Społecznym Gimnazjum Usteckiego Towarzystwa Oświatowego. Liczba uczniów szkół podstawowych w 2012 roku wynosiła 886 osób (tj. o 3,7% mniej niż w 2009 roku), a gimnazjów – 524 osób (tj. o 23% mniej niż w 2009 roku). Uczniowie klas I szkół podstawowych stanowili 15,8% uczniów na tym etapie edukacji w mieście, zaś uczniowie klas I gimnazjum – 30,5%.

W mieście funkcjonuje również Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych, w skład którego wchodzi szkoła dla młodzieży (Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika, Technikum) oraz dorosłych (Liceum Ogólnokształcące, Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące, Technikum Uzupełniające oraz Szkoła Policealna). Do Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w Ustce w 2013 roku uczęszczało 144 uczniów. Ich liczba stale się zmniejsza – w porównaniu z 2009 rokiem spadła o 23%, zaś uczniowie klas I stanowili w 2013 roku 22,9% ogółu uczniów liceum ogólnokształcącego. W technikum w Ustce w 2012 roku naukę pobierało 70 uczniów, tj. o 55,1% osób mniej niż w 2009 roku.

Na terenie **gminy Dębница Kaszubska** nie jest prowadzona opieka żłobkowa. Edukacja przedszkolna prowadzona jest w Przedszkolu Publicznym w Dębnicy Kaszubskiej, oddziale przedszkolnym w Szkole Podstawowej w Gogolewie, a także oddziałach przedszkolnych w Budowie (Szkoła Podstawowa w Motarzynie) oraz Niepublicznym Przedszkolu w Niepogłędziu. Wychowaniem przedszkolnym w 2013 roku objętych było 69,1% dzieci w wieku 3-5 lat.

Na terenie gminy funkcjonują 4 szkoły podstawowe (publiczne w Dębnicy Kaszubskiej, Gogolewie i Motarzynie oraz niepubliczna w Niepogłędziu) oraz 2 gimnazja (publiczne w Dębnicy Kaszubskiej i niepubliczne w Niepogłędziu). W szkołach podstawowych w Dębnicy Kaszubskiej w 2012 roku uczyło się 628 osób, zaś w gimnazjach – 338 osób. W obu typach szkół liczba uczniów uległa znacznemu zmniejszeniu w porównaniu z 2009 rokiem – w szkołach podstawowych liczba uczniów spadła o 14,1%, zaś w gimnazjach o 13,8%.

⁵⁶ Szczególne miejsce w edukacji głównie młodszych mieszkańców gmin powiatu słupskiego zajmuje Fundacja Kaszubskie Słoneczniki. Prowadzi ona niepubliczne żłobki w Ustce i Kobylnicy, niepubliczne przedszkola w Ustce, Kobylnicy, Charnowie, Modrzejowie, Sycewicach, Duninowie oraz Starkowie, a także szkołę podstawową w Ustce (za: <http://abc.sloneczniki.org/>)

Opieka żłobkowa na terenie **gminy Kobylnica** prowadzona jest w dwóch niepublicznych żłobkach, dysponujących 35 miejscami. W 2012 roku do żłobków uczęszczało 4,5% dzieci w wieku 0-2 lata. W 2013 roku odsetek ten minimalnie wzrósł, do poziomu 4,8%.

Na terenie gminy funkcjonuje 10 Placówek wychowania przedszkolnego (publiczne i niepubliczne) w tym:

Przedszkola (niepubliczne)

- Niepubliczny Dom Przedszkolaka „Pluszowy Zakątek”, Kobylnica ul. Główna 70, oddziały w Kwakowie ul. Cicha 3
- 2.Anglojęzyczne Przedszkole Niepubliczne „KREDKA”, Kobylnica ul. Prof. Poznańskiego 1
- Przedszkole Niepubliczne „Mali Odkrywcy”, Sycevice ul. Słupska 10
- „Słonecznikowe Przedszkole” Sycevice ul. Poczтова 5
- Słonecznikowe Przedszkole w Kobylnicy ul. Główna 65a

oraz oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych:

- Oddział przedszkolny przy Szkole Podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego w Kobylnicy, ul. Główna 63, 76-251 Kobylnica
- Oddział przedszkolny przy Szkole Podstawowej im. Polskich Noblistów w Sycewicach, Sycevice ul. Szkolna 1, 76-251 Kobylnica.
- Oddział przedszkolny przy Szkole Podstawowej im. Polskich Olimpijczyków w Kwakowie, Kwakowo ul. Słupska 5, 76-251 Kobylnica
- Oddział przedszkolny przy Szkole Podstawowej im. Jana Kochanowskiego w Kończewie, Kończewo ul. Szkolna 1, 76-251 Kobylnica.
- Oddział przedszkolny przy Szkole Podstawowej im. Książąt Pomorskich w Słonowicach, Słonowice 4, 76-251 Kobylnica⁵⁷.

Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym w gminie stale rośnie – w 2009 roku było to 20%, podczas gdy w 2013 roku odsetek ten osiągnął wartość 53,2%.

Na terenie gminy funkcjonuje 5 szkół podstawowych (w Kobylnicy, Kończewie, Kwakowie, Słonowicach i Sycewicach) oraz 2 gimnazja (w Kobylnicy i Sycewicach). Do szkół podstawowych w 2012 roku uczęszczało 664 uczniów (ich liczba wykazuje się stałością, w porównaniu z 2009 rokiem zmniejszyła się o 1%), zaś do gimnazjów – 337 uczniów (spadek o 3,7% w stosunku do 2009 roku).

Na terenie **gminy Słupsk** nie jest dostępna opieka żłobkowa. dostępny jest żłobek niepubliczny "Biedroneczka" (Redzikowo). Edukacja przedszkolna prowadzona jest w 3 przedszkolach (publicznym w Jezierzycach, niepublicznych we Włynkówku i w Siemianicach) oraz 6 punktach przedszkolnych (w Siemianicach, Redzikowie, Wrześciu, Bierkowie, Głobinie i Włynkówku). Odsetek dzieci w wieku 3 -5 lat objętych edukacją przedszkolną w 2013 roku wynosił 65,3% i od 2009 roku stale rośnie (44%).

Na terenie gminy Słupsk funkcjonuje 7 szkół podstawowych (w Bierkowie, Wrześciu, Głobinie, Włynkówku, Jezierzycach, Siemianicach i Redzikowie) oraz 3 gimnazja (w Jezierzycach, Siemianicach

⁵⁷ Za : dane z Urzędu Gminy Kobylnica z 2014 r.

i Redzikowie). W szkołach podstawowych w 2012 roku uczyło się 938 dzieci (tj. o 1,8% więcej niż w 2009 roku), zaś w gimnazjach – 433 dzieci (tj. o 14,1% mniej niż w 2009 roku).

Na terenie **gminy Ustka** funkcjonują punkty przedszkolne: w Wytownie, Duninowie, Starkowie, Charnowie, Objeździe i Gąbinie. W 2013 roku wychowaniem przedszkolnym objętych było 44,1% dzieci w wieku 3-5 lat. Jest to znaczny wzrost w porównaniu z 2009 rokiem, gdy do przedszkoli uczęszczało jedynie 9,9% dzieci z gminy.

Na obszarze gminy funkcjonuje 5 szkół podstawowych: w Charnowie, Zaleskich i Objeździe (placówki samorządowe) oraz Gąbinie i Wytownie (placówki prowadzone przez osoby fizyczne). Do szkół podstawowych w gminie uczęszczało w 2012 roku 351 uczniów. Ich liczba w porównaniu z 2009 rokiem zmniejszyła się o 6,1%. Z kolei edukacja gimnazjalna prowadzona jest w Gimnazjum w Objeździe, do którego w 2012 roku uczęszczało 95 uczniów. Ich liczba w stosunku do 2009 roku spadła o 32,1%.

OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA

OCHRONA ZDROWIA⁵⁸

Centrum usług medycznych dla mieszkańców MOFS jest Słupsk. Na terenie miasta zlokalizowana jest większość podmiotów prowadzących działalność leczniczą, szczególnie dotyczy to ambulatoryjnych usług specjalistycznych. W ośrodkach leczniczych poza obszarami miejskimi (tj. Słupsk, Ustka) dla mieszkańców dostępne są przede wszystkim usługi podstawowej opieki zdrowotnej.

Opiekę szpitalną mieszkańcy MOF Miasta Słupska mogą uzyskać w następujących placówkach:

- Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Janusza Korczaka w Słupsku, ul. Hubalczyków 1, Słupsk (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ),
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Zdrowia SALUS (Szpital), ul. Zielona 8 (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ oraz prywatne),
- Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Psychiatryczny Zakład Opieki Zdrowotnej, ul. Wojska Polskiego 50, Słupsk (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ),
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Przychodnia MSWiA, ul. Lelewela 58 Słupsk (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ oraz prywatne).

Świadczenia z zakresu **podstawowej opieki zdrowotnej** dla mieszkańców MOF Miasta Słupska realizowane są przez placówki:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Rodzinna, ul. Bema 12, Smołdżino,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej, ul. Klonowa 5, Damnica,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "CENTRUM ZDROWIA SALUS", ul. Zielona 8, ul. Piłsudskiego 2, ul. Mochnackiego 1, ul. Kaszubska 31, ul. Szafranka 10,
- Przychodnia Podstawowej Opieki Zdrowotnej, ul. Słupska 9, Główczyce,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "EWA-MED", ul. Słupska 14a, Sycevice, Słonowice 12,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "GRAMED-Pielęgniarka Domowa", ul. Jana Pawła II, Słupsk,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Lekarz Domowy", ul. Kołłątaja 31, ul. Chełmońskiego 3, Bruszkowo Wielkie 3,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej AUXILIUM, ul. Jana Pawła II 1, Słupsk,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Zdrowia Pobłocie, Pobłocie 8, Stowięcino 25, Główczyce,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej POLO w Słupsku, ul. Wileńska 30, Słupsk,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Borzęcinie, Borzęcino 5, ul. Zjednoczenia 26, Dębica Kaszubska,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Budowie, Budowo 41,

⁵⁸ W podrozdziale zamieszczono podstawowe informacje dotyczące placówek ochrony zdrowia w MOF Miasta Słupska. Szczegółowy zakres działalności podmiotów wykonujących działalność leczniczą przedstawiono w Załączniku.

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Głównych, ul. Lipowa 4, Główny,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Jezierzycach, ul. Główna 8/8, Jezierzycy,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kobylnicy, ul. Główna 54a, Kobylnica, Łupawa 16, Głobino 47, Stara Dąbrowa 4, ul. Cicha 13, Kwakowo,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Ustce, ul. Kopernika 18, ul. Leśna 10, Bałamątek 18, Zaleskie 8,
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej MSW w Koszalinie Przychodnia MSW w Słupsku, ul. Lelewela 58, Słupsk,
- Samodzielny Publiczny Miejski Zakład Opieki Zdrowotnej: ul. Tuwima 37, ul. 11 Listopada 7, ul. Wojska Polskiego 49, ul. Łokietka 6,
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, ul. Ogrodowa 12, Smołdzino,
- Wojskowa Specjalistyczna Przychodnia Lekarska SP ZOZ, ul. Komandorska 54, Ustka,
- Indywidualna Praktyka Lekarska Wiesław Leończuk, ul. Sikorskiego 14, Kępice,
- Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska Jarosław Stoczyński, ul. Mickiewicza 24, Kępice,
- Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska Krzysztof Wolnikowski, Wrzeście 35, Słupsk,
- Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska Zdzisław Pawłowski, ul. Wojska Polskiego 20, Kępice,
- Indywidualne Praktyki Pielęgniarskie: Poradnia (gabinet) pielęgniarki środowiskowo-rodzinnej: ul. Plac Wolności 23, Kępice,
- Indywidualne Praktyki Pielęgniarskie (Gabinety szkolne): ul. Korczaka 1, Damnica; Warcino 23a, Kępice; ul. Szeroka 16, Potęgowo,
- Indywidualne Praktyki Położnicze: Poradnia (gabinet) położnej środowiskowo-rodzinnej: ul. Plac Wolności 23, Kępice; ul. Nad Śluzami 26/14.

Świadczenia z zakresu **ambulatoryjnej opieki specjalistycznej** świadczone są przez:

- Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Janusza Korczaka, ul. Hubalczyków 1, Słupsk (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ), Oddział Położniczo-Ginekologiczny i Neonatologiczny w Ustce, ul. A.Mickiewicza 12 (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ),
- Samodzielny Publiczny Miejski Zakład Opieki Zdrowotnej: ul. Tuwima 37, ul. 11 Listopada 7, ul. Wojska Polskiego 49, ul. Łokietka 6 (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ),
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej - Poradnia Chorób Płuc, ul. Hubalczyków 5/1, Słupsk (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ),
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Centrum Zdrowia Salus", ul. Zielona 8, Słupsk (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ),
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Dermis", ul. Prosta 1/1a, Słupsk (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ),
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Eskulap", ul. Jana Pawła II 1, Słupsk (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ),
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Lekarz Domowy", ul. Wojska Polskiego 50, Słupsk (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ),



- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Medica" S.C., ul. Jana Pawła II 1, Słupsk (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ),
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Pge-Med", ul. Hubalczyków 1, Słupsk (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ),
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Sides", ul. Moniuszki 7f/1, Słupsk (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ),
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Medyczne Falck Ustka, ul. Prosta 1b, Słupsk; ul. Leśna 10-14, Ustka; ul. Kopernika 22, Ustka (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ),
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ginekologii i Położnictwa Femina, ul. Frąckowskiego 15/52-53, 23 (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ),
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej POLO w Słupsku, ul. Wileńska 30, Słupsk (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ),
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Spec-Med, ul. Na Wydmie 5a, Ustka (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ),
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Borzęcinie, ul. Zjednoczenia 26, Dębница Kaszubska (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ),
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kobylnicy, ul. Główna 54a, Głobino 47 (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ),
- NZOZ "Polak-Med", ul. Jana Pawła II 1/3, 54 (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ),
- NZOZ Centrum Konsultacji Kardiologicznych, ul. Jana Pawła II 1, Słupsk (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ),
- NZOZ Główczyce, ul. Lipowa 4, Główczyce (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ),
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w Koszalinie, Przychodnia w Słupsku, ul. Lelewela 58,
- Specjalistyczna Poradnia Chirurgii Ogólnej, ul. Wileńska 30, Słupsk (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ),
- Specjalistyczny Ośrodek Diagnostyki i Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży Z Wadą Słuchu Polskiego Związku Głuchych, ul. Jana Pawła II 1, Słupsk (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ),
- "Lar-Med" Lekarze Grodecka, Kuciel Sp. P. Poradnia Otolaryngologiczna, ul. Jana Pawła II 1, Słupsk (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ),
- Grupowa Praktyka Lekarska "Vis-Med Słupsk" S.C. Bożena Sitkiewicz, Halina Żabińska, Jacek Papierowski, (okulistyka), ul. Jana Pawła II 1/48 (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ),
- Wojskowa Specjalistyczna Przychodnia Lekarska Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Ustce, ul. Komandorska 54, Lędowo-Osiedle (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ),
- Gabinet Lekarski Neurologiczny Alicja Jaciów-Mrozowska, ul. Jana Pawła II 1/27-28, Słupsk (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ),
- Gabinet Specjalistyczny Krystyna Mazurkiewicz (logopedia), ul. Krasińskiego 1a/2, Słupsk (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ),

- Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska Beata Fiutowska-Plecka (okulistyka), ul. Jana Pawła II 1/53, Słupsk (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ),
- Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska Izabella Nisiewicz-Jacek (okulistyka), ul. Wojska Polskiego 50/117 (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ),
- Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska Małgorzata Lewicka-Kisiel (otolaryngologia), ul. Jana Pawła II 1/5 (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ),
- Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska Michał Kisiel (położnictwo i ginekologia), ul. prof. Tadeusza Kotarbińskiego 7/1, Słupsk (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ).

Opiekę psychiatryczną oraz leczenia uzależnień realizują:

- Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Psychiatryczny Zakład Opieki Zdrowotnej, ul. Wojska Polskiego 50, Słupsk (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ),
- Niepubliczny Specjalistyczny Psychiatryczny Zakład Opieki Zdrowotnej "SON", ul. Ziemowita 1a, Słupsk (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ),
- Zakład Opiekuńczo - Lecznicy Psychiatryczny – stanowiący Oddział Niepublicznego Specjalistycznego Psychiatrycznego Zakładu Opieki Zdrowotnej "SON", ul. Franciszkańska 1, Kobylnica,
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w Koszalinie, ul. Lelewela 58, Słupsk,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Opieki Medycznej "Autyzm" w Słupsku, ul. Przemysłowa 10, Słupsk (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ).

Świadczenia w zakresie rehabilitacji realizowane są przez następujące jednostki:

- Reha-Aktiv Luiza Weinmeister, ul. Plac Wolności 23a, Kępice (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ),
- Wojskowa Specjalistyczna Przychodnia Lekarska Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Ustce, ul. Komandorska 54, Lędowo-Osiedle (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ),
- Zakład Opieki Zdrowotnej Strojnowski i Polaczuk, ul. Kościuszki 4a, Potęgowo (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ),
- Centrum Rehabilitacji, Redzikowo 16a/ul. Sygietyńskiego 5, Słupsk (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ),
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Spec-Med, ul. Jana Pawła II 1a, Słupsk; ul. Na Wydmie 5a, Ustka (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ),
- Centrum Rehabilitacji Avenir, ul. Jana Kilińskiego 47a, Słupsk (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ),
- Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Janusza Korczaka, ul. Hubalczyków 1, Słupsk (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ),
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Auxilium", ul. Sienkiewicza 5a/1, Słupsk (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ),
- Ortho-Cerebri Rehabilitacja Funkcjonalna, ul. Szczecińska 70, Słupsk (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ),

- Specjalistyczny Ośrodek Diagnostyki i Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży z Wadą Słuchu Polskiego Związku Głuchych, ul. Jana Pawła II 1, Słupsk (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ).

Długoterminową opiekę domową oraz instytucjonalną prowadzą:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Gamed – Pielęgniarka Domowa”, ul. Jana Pawła II 1, Słupsk (świadczenia pielęgniarskie w opiece długoterminowej; realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ),
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Ad-Med”, ul. Kołłątaja 32, Słupsk (świadczenia pielęgniarskie w opiece długoterminowej; realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ),
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w Koszalinie, Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy w Słupsku, ul. Lelewela 58,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Delfin", Zakład Opiekuńczo-Lecznicy, ul. Wolności 1, Gardna Wielka (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ).

Lecznictwo uzdrowiskowe realizowane jest przez:

- „Uzdrowisko Ustka” Sp. z o.o.: Sanatorium „Perła”, Sanatorium „Promyk”, Sanatorium Uzdrowiskowe „Radość” (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ),
- Niepubliczny Zakład Lecznictwa Uzdrowiskowego Sanatorium „Tęcza” (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ).

Opiekę paliatywną realizują:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Pal-Med”, ul. Jana Pawła II 48a, Słupsk (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ),
- Towarzystwo Opieki Paliatywnej im. J. Różyckiej Hospicjum Miłosierdzia Bożego, ul. Druyffa 2, Słupsk (realizuje świadczenia w ramach kontraktu z NFZ).

Opieka stomatologiczna i ortodontyczna na terenie MOF Miasta Słupska realizowana jest zarówno w zakładach opieki zdrowotnej, jak i przez indywidualne praktyki lekarskie. Świadczenia stomatologiczne objęte są częściowo kontraktami NFZ, znaczna część z nich realizowana jest w formie usług prywatnych.

W 2013 roku na terenie **miasta Słupska** udzielono ogółem 453 978 porad lekarza podstawowej opieki zdrowotnej i lekarza rodzinnego, zaś na 1 aptekę ogólnodostępną (35 placówek) przypadają 2 684 osoby, tj. o 448 osób mniej niż w 2009 roku.

W 2013 roku na terenie **powiatu słupskiego** udzielono ogółem 293 164 porad w ramach lekarzy POZ oraz lekarzy rodzinnych. Na terenie powiatu słupskiego w 2013 roku znajdowało się 14 aptek (w mieście Ustka oraz gminach: Dębica Kaszubska, Głowczyce, Kępice, Kobylnica, Potęgowo, Smołdzino) i 6 punktów aptecznych (w Damnicy, Sycewicach, Objeździe i Rowach), zaś na 1 aptekę ogólnodostępną przypadało 6 960 mieszkańców powiatu – tj. o 809 osób mniej niż w 2009 roku.

W 2013 roku lekarze podstawowej opieki zdrowotnej oraz lekarze rodzinni w **mieście Ustka** udzielili ogółem 64 433 porad. Ponadto działalność prowadziło 6 aptek, a na jedną placówkę ogólnodostępną przypadało 2 711 mieszkańców (o 498 osób mniej niż w 2009 roku).

W ośrodkach zdrowia w **gminie Dębica Kaszubska** w 2013 roku udzielono 33 648 porad lekarskich (POZ oraz rodzinny). W 2013 r. funkcjonowała 1 apteka oraz 1 punkt apteczny. Na jedną ogólnodostępną aptekę w gminie przypadało 9 803 mieszkańców (o 227 więcej niż w 2009 roku).

Na terenie **gminy Kobylnica** w ramach podstawowej opieki zdrowotnej oraz lekarzy rodzinnych w 2013 roku udzielono łącznie 28 333 porad. W gminie działalność prowadziły 2 apteki (w Kobylnicy) oraz 1 punkt apteczny (w Sycewicach), zaś na jedną aptekę ogólnodostępną przypadało 5 538 osób (o 532 więcej niż w 2009 roku).

Na terenie **gminy Słupsk** w 2013 roku udzielono 18 105 porad lekarza podstawowej opieki zdrowotnej i lekarza rodzinnego.

W **gminie Ustka** w ramach podstawowej opieki zdrowotnej oraz działalności lekarzy rodzinnych w 2013 roku udzielono 26 040 porad lekarskich, funkcjonowały także dwa punkty apteczne: w Objeździe i Rowach.

POMOC SPOŁECZNA

Zadania z zakresu pomocy społecznej na terenie MOF Miasta Słupska świadczone są przez instytucje publiczne oraz organizacje pozarządowe. Instytucjonalna pomoc społeczna realizowana jest przez 11 ośrodków pomocy społecznej (w tym dwa miejskie) oraz jedno powiatowe centrum pomocy rodzinie:

- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Słupsku,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupsku,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ustce,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ustce,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębicy Kaszubskiej,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobylnicy,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Damnicy,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Główczykach,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Kępicach,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Potęgowie,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Smołdzinie,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku.

Zakres działań instytucjonalnej pomocy społecznej wyznaczany jest obowiązującymi aktami prawnymi, głównie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2004 nr 64 poz. 593), ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96. Poz. 873), ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. Nr 122, poz. 1143), ustawy dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz.1001), ustawy z dnia 26 października 1982 o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 123, poz. 776), czy ustawy z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2003 r. Nr 24. Poz. 198). W celu efektywnego realizowania wsparcia w jednostkach administracyjnych uchwalane są programy i strategie, określające najważniejsze zadania w obszarze pomocy społecznej: rozwiązywania problemów społecznych, przeciwdziałania

alkoholizmowi i narkomanii oraz przemocy w rodzinie. W miastach i gminach MOF Miasta Słupska funkcjonują także Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespoły Interdyscyplinarne.

Dla osób potrzebującej stałej opieki z powodu wieku, niepełnosprawności czy innych ograniczeń dostępna jest oferta domów pomocy społecznej:

- Dzienny Dom Pomocy Społecznej „Bezpieczna Przystań” w Słupsku, ul. Jaracza 9 (dla osób starszych i niepełnosprawnych oraz osób o zmniejszonej sprawności psychofizycznej) – jednostka funkcjonująca w strukturach MOPR w Słupsku,
- Dom Pomocy Społecznej „Leśna Oaza” w Słupsku, ul. Leśna 8 (całodobowa opieka dla osób jej pozbawionych z powodu wieku lub innych przyczyn) – jednostka funkcjonująca w strukturach MOPR w Słupsku,
- Dom Pomocy Społecznej w Lubuczewie, Lubuczewo 29a, gmina Słupsk (dla osób przewlekle psychicznie chorych) – podmiot prowadzący: powiat słupski,
- Dom Pomocy Społecznej w Machowinku, Machowinko 3, Objazda, gmina Ustka (dla dorosłych, dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie) – podmiot prowadzący: powiat słupski,
- Dom Pomocy Społecznej w Machowinie, Machowino 53, gmina Ustka (dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie) – podmiot prowadzący: powiat słupski,
- Dom Pomocy Społecznej w Przytocku, Przytocko 39, gmina Kępice (dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie) – podmiot prowadzący: Zgromadzenie Braci Szkół Chrześcijańskich.

Na terenie MOF Miasta Słupska funkcjonują również środowiskowe domy samopomocy, które oferują wsparcie dla osób z zaburzeniami psychicznymi:

- Środowiskowy Dom Samopomocy w Słupsku (ul. Kościuszki 3) – jednostka funkcjonująca w strukturach MOPR w Słupsku,
- Środowiskowo Dom Samopomocy w Rumsku – jednostka organizacyjna gminy Główny, funkcjonująca w strukturach Ośrodka Pomocy Społecznej w Głównych,
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Potęgowie – jednostka organizacyjna gminy Potęgowo, funkcjonująca w strukturach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Potęgowie,
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Gardnie Wielkiej – jednostka organizacyjna gminy Smołdzino, funkcjonująca w strukturach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Smołdzinie,
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Przytocku – jednostka organizacyjna gminy Kępice, funkcjonująca w strukturach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Smołdzinie.

Oprócz wskazanych powyżej instytucji i placówek w strukturach jednostek administracji publicznej na terenie MOF Miasta Słupska funkcjonują:

- Oddział Socjalny Joannitów – prowadzący nieodpłatną pomoc dla osób potrzebujących (m.in. obłożnie chorych, pozostających w domu, osób starszych, osób po wypadkach czy wymagających opieki medycznej),
- Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy (ul. Podgórna 1),



- mieszkania chronione: dla wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego i rodzin zastępczych (ul. Starzyńskiego 8/1a) oraz dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i zaburzonych psychicznie (ul. Tuwima 21a/7),
- świetlice środowiskowe (ul. Zygmunta Augusta 6a, ul. Sienkiewicza 7, ul. Grottgera 9, Słupsk),
- Centrum Administracyjne Placówek Socjalizacyjnych „Mój Dom – Moja Przyszłość” – obsługujące placówki socjalizacyjne dla dzieci i młodzieży oraz ich rodzin, ul. Lutosławskiego 21/2, ul. Mickiewicza 38/7 i 7a) – organem prowadzącym jest gmina miejska Słupsk,
- Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Ustce, ul. Wróblewskiego 5, udzielający specjalistycznej pomocy psychoedukacyjnej młodzieży niedostosowanej społecznie lub zagrożonej uzależnieniem. MOS w Ustce jest jednostką budżetową powiatu słupskiego,
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Unicef, ul. Krasińskiego 19, Słupsk,
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Marynarza Polskiego, ul. Korczaka 1, Damnica.

Pozostałymi placówkami realizującymi zadania z zakresu pomocy społecznej i wsparcia socjalnego na terenie MOF Miasta Słupska są:

- Dom Interwencji Kryzysowej (ul. Wolności 3, Słupsk) prowadzony przez Zarząd Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża. Świadczy usługi schronienia w sytuacjach kryzysowych dla ofiar przemocy i osób w kryzysie, zapewnia kompleksowe wsparcie osobom potrzebującym. W ramach placówki prowadzone jest Schronisko dla Kobiet;
- placówka opiekuńczo-wychowawcza prowadzona przez Towarzystwo „Nasz Dom” zapewnia całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja potrzeby dzieci. Domy dla Dzieci obejmują: cztery domy jednorodzinne (Ustka: ul. Kościuszko, ul. Kochanowskiego, ul. Tetmajera; Słupsk: ul. Głogowa) oraz jedno mieszkanie (Słupsk: ul. Jagiełły). Instytucjonalna piecza zastępcza prowadzona jest na podstawie umowy z powiatem słupskim;
- Hospicjum Miłosierdzia Bożego (ul. Dryuffa 2, Słupsk) placówka stacjonarna prowadzona przez Towarzystwo Opieki Paliatywnej im. Janiny Różyckiej. Zapewnia całodobową opiekę paliatywną osobom chorym w terminalnych okresie choroby nowotworowej, realizowana jest także opieka hospicyjna w środowisku domowym;
- Izba Wyrzeźwień (ul. Gdyńska 13a);
- Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla Osób Doświadczających Przemocy w Rodzinie „TAMA” (ul. Sienkiewicza 7) – placówka prowadząca poradnictwo w zakresie kryzysów rodzinnych, terapię rodzinną i psychoterapię, a także telefon zaufania;
- Ogrzewalnia dla osób bezdomnych (ul. Przemysłowa 33) – prowadzona przez Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta;
- Noclegownia (ul. Leśna 6) – prowadzona przez Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta)
- Schronisko i Dom Przystosowawczy dla osób bezdomnych (ul. Gdyńska 13) – prowadzona przez Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta);
- mieszkania treningowe dla osób bezdomnych (ul. Tuwima 20a/5) – prowadzona przez Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta);
- Warsztaty Terapii Zajęciowej: prowadzone przez Polski Związek Niewidomych (ul. Marii Curie-Skłodowskiej 3, Słupsk) oraz Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym (ul. Długosza 22, Słupsk);

- Słupskie Towarzystwo Pomocy Psychologicznej Dziecku i Rodzinie „KRAĞ” (ul. Sienkiewicza 7) – prowadzące grupy wsparcia dla Dorosłych Dzieci Alkoholików, Dorosłych Dzieci z Rodzin Dysfunkcyjnych oraz dla osób współuzależnionych;
- Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii Oddział I w Słupsku (ul. Sienkiewicza 7) – prowadzące poradnictwo, punkt konsultacyjny oraz grupy wsparcia dla dzieci i młodzieży eksperymentujących z substancjami psychoaktywnymi oraz ich rodziców;
- telefony zaufania: alkoholowy i narkotykowy;
- Stowarzyszenie Centrum Trzeźwości „Krokus” (ul. Sienkiewicza 7);
- Kluby Seniora;
- Uniwersytety Trzeciego Wieku w Słupsku i Ustce.

Niedostatki w zakresie wsparcia społecznego na terenie MOF Miasta Słupska dotyczą przede wszystkim zorganizowanej pomocy i opieki dla osób niepełnosprawnych oraz seniorów. Niedostatek np. placówek socjalizacyjnych jest szczególnie mocno odczuwany w miastach MOFS, Słupsku i Ustce, co wynika z wysokiego odsetka osób w wieku poprodukcyjnym. Biorąc pod uwagę postępujący proces starzenia się społeczeństwa, można prognozować, iż problem zapewnienia zorganizowanej opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi będzie jednym z ważniejszych zadań z zakresu pomocy społecznej.

Środowiskowa pomoc społeczna w **Mieście Słupsku** w 2012 roku została udzielona 3 800 gospodarstwom domowym. Liczyły one łącznie 6 937 osób, tj. 7,3% ogółu ludności. Z udzielonej pomocy skorzystało 14,1% ogółu dzieci i młodzieży (osoby w wieku przedprodukcyjnym), 7,4% ogółu dorosłych (osoby w wieku produkcyjnym) oraz 1,2% ogółu starszych (w wieku poprodukcyjnym) mieszkańców miasta. Z kolei zasiłki rodzinne na dzieci w 2012 roku pobierało 2 499 rodzin (o 25,6% mniej niż w 2009 roku). Zasiłki pobierane były na 4 426 dzieci, w tym 4 009 dzieci do lat 17, co stanowiło 26% ogólnej liczby dzieci w tym wieku.

Ze środowiskowej pomocy społecznej w **powiecie słupskim** 2012 roku skorzystało 5 116 gospodarstw domowych. Znajdowało się w nich 13 648 osób, co stanowiło 14,1% ogółu ludności powiatu (o 2% mniej niż w 2009 roku). Z udzielonej pomocy korzystało 26,2% ogółu dzieci i młodzieży (osoby w wieku przedprodukcyjnym), 12,2% ogółu dorosłych (osoby w wieku produkcyjnym) oraz 4,8% ogółu osób starszych (w wieku poprodukcyjnym) w powiecie. Zasiłki rodzinne na dzieci w 2012 roku pobierało 4 595 słupskich rodzin (o 23,8% mniej niż w 2009 roku). Zasiłki pobierane były na 9 121 dzieci, w tym 8 314 dzieci do lat 17, co stanowiło 41,5% ogólnej liczby dzieci w tym wieku.

Zadania z zakresu pomocy społecznej w **mieście Ustka** realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ustce. Ze środowiskowej pomocy społecznej w mieście w 2013 roku skorzystało 601 gospodarstw domowych i 1 124 osób (6,8% ogółu ludności). Zasiłki rodzinne na dzieci w 2012 roku otrzymywało 406 usteckich rodzin (o 35,6% mniej niż w 2009 roku). Znajdowało się w nich 596 dzieci, w tym 543 dzieci w wieku do 17 lat (20,3% ogółu dzieci w tym wieku).

W **gminie Dębica Kaszubska** działa Ośrodek Pomocy Społecznej. Ze świadczonej środowiskowej pomocy społecznej w 2012 roku skorzystały 732 gospodarstwa domowe, w których znajdowało się 1 965 osób (20,1% ogółu ludności). Zasiłki rodzinne pobierane były przez 620 rodzin (o 16,7% mniej niż w 2009 roku), w których znajdowało się 1 220 dzieci. Wśród nich było 1 127 dzieci w wieku do lat 17, co stanowiło 51,3% ogólnej liczby dzieci w tym wieku.

Na terenie gminy funkcjonuje Ośrodek Pomocy Społecznej w **Kobylnicy**, świadczący usługi z zakresu pomocy społecznej, w tym świadczeń, pracy socjalnej czy opieki środowiskowej. Ze środowiskowej pomocy społecznej w 2012 roku skorzystało 528 gospodarstw domowych i 1 328 osób (tj. 12,3% ogółu ludności – spadek z 14,4% w 2009 roku). Z kolei zasiłki rodzinne na dzieci w 2012 roku pobierało 541 rodzin w gminie (o 18,6% mniej niż w 2009 roku). Zasiłki pobierane były na 977 dzieci, w tym 833 dzieci do lat 17, co stanowiło 39,3% ogólnej liczby dzieci w tym wieku.

Zadania z zakresu pomocy społecznej na terenie **gminy Słupsk** realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupsku, a działania w obszarze polityki społecznej określa *Gminna strategia integracji i polityki społecznej Gminy Słupsk na lata 2004-2015*. Ze środowiskowej pomocy społecznej w gminie w 2012 roku skorzystały 574 gospodarstwa domowe, liczące 1 564 osób. Ogółem pomoc środowiskowa została udzielona 9,8% ludności (w 2009 roku było to 12,3%). Zasiłki rodzinne otrzymywały 652 rodziny (o 25,7% mniej niż w 2009 roku), w których przebywało 1 295 dzieci. Zasiłki rodzinne pobierane były na 34,5% dzieci w wieku do lat 17 w gminie (1 193 dzieci).

Realizacją zadań z zakresu pomocy społecznej w **gminie Ustka** zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ustce, realizując m.in. działania wynikające ze *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Ustka na lata 2004-2015*. W 2012 roku ze środowiskowej pomocy społecznej w gminie skorzystało 499 gospodarstw domowych, w których znajdowało się 1 338 osób. Stanowiło to 16,6% ogółu ludności, a odsetek ten małał od 2009 roku (20,1%). Z zasiłków rodzinnych na dzieci w 2012 roku korzystało 337 rodzin (o 24,6% mniej niż w 2009 roku), w których przebywało łącznie 686 dzieci. Wśród nich znajdowało się 628 dzieci w wieku do lat 17, co stanowiło 37,2% ogółu populacji w tym wieku w gminie.

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Zadania w zakresie bezpieczeństwa publicznego w **Mieście Słupsku** realizowane są przez policjantów z I i II Komisariatu Policji w Słupsku. W 2013 roku na terenie Miasta Słupska popełniono 2 831 przestępstw (stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych), w tym 1 625 przestępstw o charakterze kryminalnym (57,4%), 833 przestępstw o charakterze gospodarczym (29,4%), 242 przestępstwa drogowe (8,5%), 71 przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu (2,5%) oraz 1 865 przestępstw przeciwko mieniu (65,9%). Ogółem na 1000 mieszkańców miasta Słupska w 2013 roku popełniono 29,95 przestępstw (w 2012 roku było to 23,94 przestępstw), a wskaźnik wykrywalności sprawców wynosił 71%. Najwyższa wykrywalność dotyczyła przestępstw drogowych (98,8%) oraz przestępstw o charakterze gospodarczym (91%), najniższa – przestępstw o charakterze kryminalnym (57%).

Ochronę przeciwpożarową w mieście zapewniają strażacy z Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Słupsku: Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej nr 1 i nr 2. W Słupsku w 2013 roku miało miejsce

891 zdarzeń, do których byli wzywani strażacy, w tym 487 pożarów, 374 miejscowe zagrożenia i 30 fałszywych alarmów⁵⁹.

Nad bezpieczeństwem mieszkańców **powiatu słupeckiego** czuwają funkcjonariusze policji, straży miejskiej i straży gminnych, ochotniczych straży pożarnych, a także Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego i SAR – Brzegowej Stacji Ratownictwa. Do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego włączono 21 jednostek ochotniczych straży pożarnych z powiatu słupeckiego: OSP Biesowice, OSP Kępcice, OSP Korzybie, OSP Wrząca, OSP Sierakowo, OSP Motarzyno, OSP Dębica Kaszubska, OSP Kusowo, OSP Sycewice, OSP Łupawa, OSP Potęgowo, OSP Główczyce, OSP Damnica, OSP Gardna Wielka, OSP Smoładzino, OSP Rowy, OSP Objazda, OSP Wiklino, OSP Włynkowo, OSP Zaleskie, OSP Ustka. Poza systemem KSRG pozostały jednostki w miejscowościach: Łokciowe, Izbica, Wierzchocino, Siecie, Pobłocie, Dargoleza, Górzyno, Duninowo, Pęplino, Starkowo, Możdżanowo, Swołowo, Bruszkowo Małe, Gałęzinowo, Strzelinko, Strzelino, Słupsk, Bukówka, Jezierzycy, Zagórzycy, Borzęcino, Starnice, Podole Małe, Gogolewo, Budowo, Niepogłędzie, Podwilczyn, Kruszyna, Lulemino, Lubuń, Barcino, Podgóry, Mzdowo oraz Przytocko. Na terenie powiatu słupeckiego funkcjonują także dwie jednostki Wojskowej Straży Pożarnej: w Ustce-Łędowie oraz Ustce-Poligonie. Ogółem w powiecie słupeckim w 2013 roku miało miejsce 891 zdarzeń, do których byli wzywani strażacy, w tym 376 pożarów, 474 miejscowe zagrożenia i 24 fałszywe alarmy⁶⁰.

Na terenie powiatu słupeckiego znajdują się komisariaty i posterunki policji Komendy Miejskiej Policji w Słupsku: Posterunek Policji w Kobylnicy (podlegający pod Komisariat Policji II w Słupsku), Posterunek Policji w Dębicy Kaszubskiej (podlegający pod Komisariat Policji I w Słupsku), Komisariat Policji w Ustce, Komisariat Policji w Główczykach (Posterunek Policji w Smoładzinie z siedzibą w Gardnie Wielkiej, Posterunek Policji w Darnicy, Posterunek Policji w Potęgowie) oraz Komisariat Policji w Kępcach⁶¹. W Słupsku znajduje się także Szkoła Policji.

W 2013 roku na terenie powiatu słupeckiego popełniono łącznie 2 083 przestępstwa (stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych), co w przeliczeniu na 1000 mieszkańców powiatu daje wskaźnik na poziomie 21,4 przestępstwa (w 2012 roku było to 23,94 przestępstwa na 1000 ludności). Na terenie powiatu słupeckiego w 2013 roku popełniono 1 325 przestępstw o charakterze kryminalnym (63,6%; 13,61 w przeliczeniu na 1000 mieszkańców), 1 023 przestępstwa przeciwko mieniu (49,1%; 10,51 na 1000 mieszkańców), 399 przestępstw drogowych (19,2%; 4,10 na 1000 mieszkańców), 227 przestępstw o charakterze gospodarczym (10,9%; 2,33 na 1000 mieszkańców) oraz 62 przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu (3%; 0,64 na 1000 mieszkańców). Najwyższa wykrywalność dotyczyła sprawców przestępstw drogowych (99,8%), wykryto także sprawców 85% przestępstw gospodarczych i 63% przestępstw kryminalnych. Ogólny wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw na terenie powiatu słupeckiego wynosił w 2013 roku 73% i był wyższy o 1,2% niż w 2012 roku.

⁵⁹ Za: Stan bezpieczeństwa pożarowego miasta i powiatu słupeckiego za rok 2013. Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Słupsku.

⁶⁰ Za: Stan bezpieczeństwa pożarowego miasta i powiatu słupeckiego za rok 2013.

⁶¹ Za: http://www.slupsk.policja.gov.pl/dziel_szukaj.php

Bezpieczeństwa na terenie **Miasta Ustki** strzegą policjanci (Komisariat Policji w Ustce), strażacy (Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza nr 3 w Ustce podlegająca pod Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Słupsku), strażnicy miejscy oraz pracownicy SAR – Brzegowej Stacji Ratownictwa i Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, Straż Graniczna, Żandarmeria Wojskowa.

Bezpieczeństwa publicznego na terenie **gminy Dębница Kaszubska** strzegą funkcjonariusze z Posterunku Policji w Dębnicy Kaszubskiej, zaś ochronę przeciwpożarową zapewniają strażacy z jednostek ochotniczych straży pożarnych w Dębnicy Kaszubskiej i Motarzynie (wchodzące w skład Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego) oraz OSP w Borzęcinie, Budowie, Gogolewie, Mielnie, Niepogłędzie, Podolu Małym, Podwilczynie i Starnicach.

Bezpieczeństwa na terenie **gminy Kobylnica** strzegą dzielnicowi z Posterunku Policji w Kobylnicy, strażnicy gminni (Straż Gminna w Kobylnicy) oraz strażacy z ochotniczych straży pożarnych z jednostek w Sierakowie, Wrzącej, Sycewie, Kruszynie, Lubuniu oraz Luleminie.

Bezpieczeństwo publiczne na terenie **gminy Słupsk** zapewniają funkcjonariusze policji oraz Straży Gminnej Gminy Słupsk. Ochronę przeciwpożarową gwarantują jednostki ochotniczych straży pożarnych zrzeszone w Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Gminy Słupsk. OSP funkcjonują w Bukówce, Bruszkowie Małym, Gałęzinowie, Jezierzycach, Kusowie, Strzelinie, Strzelinku, Swołowie, Wiklinie oraz Włynkowie.

Bezpieczeństwo publiczne na terenie **gminy Ustka** gwarantowane jest przez Komisariat Policji w Ustce oraz Straż Gminną Gminy Ustka, a ochronę przeciwpożarową zapewniają członkowie ochotniczych straży pożarnych (w Duninowie, Możdżanowie, Objeździe, Pęplinie, Rowach, Starkowie i Zaleskich). W okresie letnim plaże patrolowane są przez Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe.

TURYSTYKA

Na obszarze **Miasta Słupska** w 2013 roku funkcjonowało 12 turystycznych obiektów noclegowych, w tym 7 hoteli (2 kategorii ***, 3 kategorii **, 2 kategorii *), 2 schroniska młodzieżowe, 1 ośrodek wczasowy, 1 zespół domków turystycznych oraz 1 inny obiekt hotelowy. W zakresie zaplecza sportowo-rekreacyjnego turystyczne obiekty noclegowe w Słupsku najczęściej były wyposażone w boiska do siatkówki lub koszykówki (3 obiekty), stół do tenisa stołowego (3 obiekty) oraz saunę (2 obiekty), a pojedyncze placówki oferowały dostęp do solarium, stołu bilardowego, wypożyczalni sprzętu turystycznego czy zabiegów SPA. Ponadto część obiektów noclegowych wyposażona była w udogodnienia dla osób niepełnosprawnych ruchowo: pochylnię wjazdową (4 obiekty), przystosowane pokoje/łazienki (4 obiekty), automatycznie otwierane drzwi (2 obiekty), przystosowaną windę czy parking z oznaczonymi miejscami dla osób niepełnosprawnych ruchowo (po 1 obiekcie).

Obiekty noclegowe na terenie miasta dysponowały w 2013 roku 818 miejscami noclegowymi. Było ich o 31,4% mniej niż w 2009 roku. Z noclegów na terenie miasta w 2013 roku skorzystało ogółem 30 077 osób, w tym 2 182 turystów zagranicznych (7,3%), zaś liczba udzielonych noclegów wynosiła 52 630, w tym 4 221 noclegów turystom zagranicznym (8%). Liczba korzystających z noclegów w Słupsku w latach 2009-2013 zwiększyła się o 3 672 osoby, tj. o 13,9%; podczas gdy liczba udzielonych noclegów zmniejszyła się o 10 085 (tj. o 16,1%). Stopień wykorzystania miejsc

noclegowych w Słupsku w 2013 roku wynosił 23,7% (w latach poprzednich wahał się w przedziale 23-26%).

Infrastrukturę turystyczną na obszarze **powiatu słupskiego** w 2013 roku tworzyło 139 obiektów noclegowych. Wśród nich znajdowało się 36 ośrodków wczasowych, 11 zespołów turystycznych, 9 hoteli, 9 innych obiektów noclegowych, 6 ośrodków szkolno-wypoczynkowych, 4 ośrodki kolonijne, 4 pola biwakowe, 4 zakłady uzdrowiskowe, 3 szkolne schroniska młodzieżowe, 2 pensjonaty, 2 kempingi, 1 dom pracy twórczej oraz 1 obiekt niesklasyfikowany. Zaplecze sportowo-rekreacyjne turystycznych obiektów noclegowych w powiecie słupskim najczęściej obejmowało: boiska do koszykówki lub siatkówki (44 obiekty), stoły do tenisa stołowego (42 obiekty), stoły do bilardu (33 obiekty), wypożyczalnie sprzętu turystycznego (31 obiektów), pokoje zabaw dla dzieci (20 obiektów), korty tenisowe (16 obiektów), boiska do piłki nożnej (15 obiektów), sauny (14 obiektów), siłownie (13 obiektów) oraz zajęcia prowadzone przez instruktorów (13 obiektów). Rzadziej w słupskich obiektach noclegowych oferowany był dostęp do zabiegów SPA (9 obiektów), basenów krytych (6 obiektów), wypożyczalni sprzętu pływającego (4 obiekty), basenów otwartych (3 obiekty), solariów (2 obiekty), hipodromu/stadniny koni (2 obiekty), kręgli (1 obiekt) czy mini golfa (1 obiekt). W 24 obiektach noclegowych na terenie powiatu słupskiego dostępne były sale konferencyjne (łącznie 2 860 miejsc w 37 salach konferencyjnych), a 56 oferowało dostęp do sieci WiFi. Nieliczne turystyczne obiekty noclegowe na terenie powiatu dostosowane były do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo: w 23 obiektach znajdowała się pochylnia wjazdowa oraz odpowiednio przystosowane pokoje/łazienki, w 16 – parking z wyznaczonymi miejscami, w 13 – przystosowana do potrzeb niepełnosprawnych winda, a w 7 – automatycznie otwierane drzwi.

Infrastruktura noclegowa na terenie powiatu stale się rozwija, na przestrzeni lat 2009-2013 liczba turystycznych obiektów noclegowych zwiększyła się o 48 obiektów, tj. o 52,7%. W tym samym okresie liczba dostępnych miejsc noclegowych zwiększyła się o 11,1%, a słupskie obiekty turystyczne dysponowały ogółem 11 566 miejscami noclegowymi. Z noclegów na terenie powiatu słupskiego w 2013 roku skorzystało 140 159 osób, co w porównaniu z 2009 rokiem stanowiło wzrost na poziomie 22,2%. Wśród korzystających z noclegów znajdowało się 8 740 turystów zagranicznych, a ich liczba w stosunku do 2009 roku wzrosła o 3 767, tj. o 75,7%. Tym samym udział turystów zagranicznych w ogólnej liczbie korzystających z noclegów na terenie powiatu słupskiego wzrósł z 4,3% do 6,2%. Wzrosła również liczba noclegów udzielonych na terenie powiatu – z 834 753 do 900 519 (tj. o 7,9%), także turystom zagranicznym – z 21 599 do 40 058; (tj. o 85,5%). Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w powiecie słupskim w 2013 roku wynosił 46,7% (w 2010 roku było to 43,9%).

Turyści odwiedzający **Miasto Ustka** mają do dyspozycji 67 obiektów noclegowych, wśród których znajduje się 14 ośrodków wczasowych, 9 hoteli (w tym 1 kategorii ****, 2 kategorii ***, 5 kategorii **), 5 innych obiektów noclegowych, 4 zakłady uzdrowiskowe, 2 pensjonaty, 2 ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, 2 zespoły domków turystycznych, 2 pola biwakowe, 1 ośrodek kolonijny, 1 dom pracy twórczej oraz 1 obiekt niesklasyfikowany.

Zaplecze sportowo-rekreacyjne obiektów noclegowych w mieście obejmowało najczęściej stoły do tenisa stołowego (18 obiektów), stoły do bilardu (17 obiektów), wypożyczalnie sprzętu sportowego (15 obiektów), boiska do siatkówki lub koszykówki (14 obiektów) oraz pokoje zabaw dla dzieci (11 obiektów). Usteckie obiekty noclegowe rzadziej oferowały dostęp do sauny (9 obiektów), zajęć prowadzonych przez instruktorów (8 obiektów), zabiegów SPA (6 obiektów), kortów tenisowych (6

obiektów), siłowni (5 obiektów), basenów krytych (3 obiekty), boiska do piłki nożnej (3 obiekty) czy solarium (2 obiekty). Ponadto w 15 obiektach noclegowych w mieście dostępne były sale konferencyjne (łącznie 23 sale o liczbie miejsc wynoszącej 1 820), a w 29 – sieć WiFi. Najczęściej występującymi w obiektach noclegowych udogodnieniami dla osób niepełnosprawnych były przystosowane do ich potrzeb pokoje i łazienki (17 obiektów), pochylnie wjazdowe (14 obiektów), parkingi z wyznaczonymi miejscami (13 obiektów) oraz przystosowane windy (11 obiektów).

Baza noclegowa miasta Ustki w latach 2009-2013 powiększyła się o 32 obiekty, z 35 do 67 obiektów, tj. o 91,4%. W tym samym okresie liczba dostępnych miejsc noclegowych w mieście zwiększyła się z 4 178 do 4 948, tj. o 18,4%. Z miejsc noclegowych w mieście w 2013 roku skorzystało 81 600 osób, w tym 3 805 turystów zagranicznych. Stanowili oni 4,7% ogółu korzystających z noclegów w mieście. W latach 2009-2013 liczba korzystających z noclegów wzrosła o 15 455 osób (tj. o 23,4%), zaś w przypadku turystów zagranicznych – o 1 416 osób (tj. o 59,3%). Na terenie miasta w 2013 roku udzielono łącznie 532 355 noclegów (o 7,2% więcej niż w 2009 roku), w tym 12 692 noclegów turystom zagranicznym (niemal dwukrotnie więcej niż w 2009 roku).

Na terenie **gminy Dębница Kaszubska** znajduje się 7 obiektów noclegowych, w tym 1 zespół domków turystycznych. Zaplecze sportowo-rekreacyjne obiektów noclegowych obejmowało wypożyczalnię sprzętu turystycznego, wypożyczalnię sprzętu pływającego oraz hipodrom/stadninę koni. Obiekty noclegowe na terenie gminy nie dysponowały zapleczem konferencyjnym.

Liczba dostępnych miejsc noclegowych na terenie gminy wynosiła w 2013 roku 54 i była o 266 miejsc niższa niż w 2009 roku. Z noclegów w obiektach na terenie gminy skorzystało w 2013 roku 140 osób, tj. o 695 mniej niż w 2009 roku. Malą była także liczba noclegów udzielonych w gminie – w 2009 roku było ich 12 131, zaś w 2013 roku – 846, co oznacza spadek na poziomie 93%.

W **Kobylnicy** dostępny jest 1 obiekt hotelowy i 12 miejsc noclegowych. Z noclegów na terenie gminy w 2013 roku skorzystały łącznie 1 384 osoby, wśród których znajdowało się 263 turystów zagranicznych (19% ogółu korzystających z noclegów). W porównaniu z 2009 rokiem liczba korzystających z noclegów zwiększyła się w gminie o 198 osób (o 16,7%), zaś turystów zagranicznych o 256 osób. Ogółem w 2013 roku na terenie gminy udzielono 1 475 noclegów (o 15,7% mniej niż w 2009 roku), w tym 270 noclegów turystom zagranicznym (18,3% ogółu noclegów).

W **gminie Słupsk** funkcjonuje 1 obiekt hotelowy, zaś liczba miejsc noclegowych wynosi 188. Zaplecze sportowo-rekreacyjne obejmowało boisko do siatkówki/koszykówki, basen kryty, siłownię, saunę, zabiegi SPA, zajęcia prowadzone przez instruktorów, stół do bilardu, stół do tenisa stołowego, kręgle, wypożyczalnię sprzętu pływającego i turystycznego, a także pokój zabaw dla dzieci i stadninę koni. Dostępne były również 3 sale konferencyjne (łącznie 300 miejsc), sieć WiFi oraz udogodnienia dla osób niepełnosprawnych ruchowo (pochylnie wjazdowe, automatycznie otwierane drzwi oraz winda i pokoje/łazienki przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych).

W latach 2009-2013 liczba miejsc noclegowych w gminie zmniejszyła się o 37, tj. o 16,4%. Skorzystało z nich jednak więcej osób: w 2009 roku było to 5 674 turystów, zaś w 2013 roku – 11 564 osób, co oznacza ponad dwukrotny wzrost. Turyści zagraniczni stanowili w 2013 roku 6,3% ogółu korzystających z noclegów w gminie, a ich liczba w latach 2009-2013 wzrosła z 8 do 725 osób. Wzrosła również niemal dwukrotnie liczba noclegów udzielonych na terenie gminy: z 11 956 w 2009 roku do 23 458 w 2013 roku. Turystom zagranicznym udzielono w 2013 roku łącznie 1 861 noclegów

(tj. 7,9% ogółu noclegów), a ich liczba wzrosła znacznie w porównaniu z 2009 rokiem – wówczas turystom zagranicznym udzielono jedynie 20 noclegów.

Bazę noclegową na terenie **gminy Ustka** tworzy 58 turystycznych obiektów noclegowych, w tym 22 ośrodki wczasowe, 7 zespołów domków turystycznych, 4 ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, 2 obiekty hotelowe, 2 ośrodki kolonijne, 2 kempingi, 2 pola biwakowe oraz 1 schronisko młodzieżowe. Zaplecze sportowo-rekreacyjne dostępne w obiektach noclegowych w gminie obejmuje najczęściej boiska do siatkówki lub koszykówki (24 obiekty) oraz stoły do tenisa stołowego (21 obiektów), rzadziej dostępne są stoły do bilardu (14 obiektów) i wypożyczalnie sprzętu sportowego (13 obiektów). Zaplecze sportowo-rekreacyjne obejmuje także boiska do piłki nożnej (9 obiektów), korty tenisowe (8 obiektów), pokoje zabaw dla dzieci (8 obiektów), siłownie (5 obiektów), sauny (4 obiekty), zajęcia prowadzone przez instruktorów (4 obiekty), baseny otwarte (3 obiekty), wypożyczalnie sprzętu pływającego (2 obiekty), baseny kryte (2 obiekty), zabiegi SPA (2 obiekty), a w jednym przypadku także mini golfa. Sale konferencyjne dostępne były w 8 obiektach noclegowych na obszarze gminy (łącznie funkcjonowało 11 sal konferencyjnych z 740 miejscami), a na terenie 24 obiektów znajdowała się sieć WiFi. Nieliczne obiekty turystyczne posiadały udogodnienia dla osób niepełnosprawnych ruchowo: pochylnie wjazdowe (8 obiektów), pokoje/łazienki przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych (4 obiekty), automatycznie otwierane drzwi i parking z wyznaczonymi miejscami (po 3 obiekty) czy windę przystosowaną dla osób niepełnosprawnych (1 obiekt).

Infrastruktura noclegowa gminy Ustka w latach 2009-2013 wzbogaciła się o 13 obiektów, co oznacza wzrost na poziomie 28,9%. Przyrost liczby obiektów noclegowych w gminie wiązał się również z przyrostem liczby miejsc noclegowych. W 2013 roku w gminie Ustka znajdowało się łącznie 5 984 miejsc noclegowych, o 546 więcej niż w 2009 roku (tj. o 10%). Z noclegów w gminie w 2013 roku skorzystało 44 018 osób, w tym 3 792 turystów zagranicznych. W latach 2009-2013 ogólna liczba korzystających z noclegów w gminie wzrosła o 10,6% zaś turystów zagranicznych – o 48,4%. Tym samym udział turystów zagranicznych w ogólnej liczbie korzystających z noclegów wzrósł z 6,4% w 2009 roku do 8,6% w 2013 roku. Rosnąca liczba korzystających z noclegów w obiektach na terenie gminy Ustka wiązała się również z rosnącą liczbą udzielonych noclegów – na przestrzeni lat 2009-2013 ich ogólna liczba zwiększyła się z 306 780 do 331 019 noclegów (tj. o 7,9%). Zdecydowanie wyższy przyrost dotyczył noclegów udzielonych turystom zagranicznym: z 15 078 do 24 960 (tj. o 65,5%).

Niewątpliwie największym atutem obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska jest dostęp do Morza Bałtyckiego – w granicach powiatu słupskiego znajduje się 57 km linii brzegowej wybrzeża, a turyści i mieszkańcy mogą korzystać z piaszczystych bałtyckich plaż w Ustce, Jarosławiu, Orzechowie, Poddąbiu, Dębinie, Rowach.

W oparciu o unikalne walory regionu utworzono wiele szlaków turystycznych, umożliwiających zapoznanie się jego z zasobami przyrodniczymi, kulturowymi i historycznymi. Gęsta sieć szlaków turystycznych umożliwia zwiedzanie tego obszaru zarówno pieszo, jak i rowerem czy kajakiem⁶².

⁶² Szlaki turystyczne na podstawie: Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego powiatu słupskiego na lata 2012-2022, Słupsk, wrzesień 2011 r. (aktualizacja kwiecień 2013 r.), www.lot.ustka.pl, www.regionslupski.pl

Dostępne szlaki rowerowe na terenie MOF Miasta Słupska (m.in.):

- *Międzynarodowy szlak rowerowy R-10 („Hazeatycki”)* Smołdzino – Rowy – Ustka – Pęplino – Starkowo – Zaleskie ; R-10 link Pęplino – Bruskowo Wielkie - Słupsk – poprowadzony przez obszary chronionego krajobrazu i Słowiński Park Narodowy,
- *„USB-S”* Ustka – Słupsk – Bytów – Sominy „Przez Zielone Serce Pomorza” (nr 14) Ustka – Wodnica – Charnowo – Strzelino - Słupsk – Dębica Kaszubska -Krzynia – Bytów - Sominy
- *„Szlak Zwiniętych Torów”(czerwony)* – ok. 20,7 km; Ustka – Rowy,
- *„Do Stacji Gabel” (zielony)* – ok. 18 km; Słupsk – Ryczewo – Karzcin – Gąbino – Osieki,
- *„Droga Księżęca” (zielony)* – ok. 17 km; Słupsk – Zębowo – Redęcin – Gać – Swołowo – Krzemienica- Starkowo,
- *„Równina Sławieńska” (żółty)* Strzelino – Bruskowo Wielkie – Bierkowo – Redęcin – Gać – Pałowo - Staniewice (28 km)
- *„Elektrowni wodnych” (niebieski)* Słupsk – Krzynia – Osieki – ok. 58, 5 km,
- *„Dolina Moszczeniczki” (niebieski)* Słupsk – Bierkowo – Swołowo – 11,5 km
- *„Pierścień Gryfitów” (czarny)* – ok. 94 km, prowadzi wokół Słupska: Swołowo – Krzemienica - Wielichowo – Bydlino – Swochowo – Bukówko – Bięcino – Karżniczka – Warblewo – Dębica Kaszubska – Żelkówko – Żelki – Lulemino – Kuleszewo – Słonowice – Komorczyń – Sycewice – Gać – Swołowo,
- *„Szlakiem starych młynów (żółty)* Kobylnica – Widzino – Reblino – Runowo Sławieńskie – Słonowice – Słonowiczki – Wrząca – Zbyszewo – Zagórki – Kuleszewo – Lulemino – Kruszyna – Żelki – Żelkówko – Lubuń, ok. 37, 9 km,
- *„Szlakiem zabytków sakralnych” (czerwony)* Łosino – Krępa – Lubuń – Kwakowo – Lulemino – Kuleszewo – Kończewo – Sierakowo Słupskie – Łosino. ok. 23, 8 km,
- *„Szlakiem troci i łososa”* Łosino, ok. 5,1 km

Oznakowane szlaki piesze:

- *Południowy (żółty)* – ok. 39 km; Łeba – Żarnowska Gać – Izbica – Kluki – Smołdzino – Gardna Wielka,
- *Północny (czerwony)* – ok. 40 km; Łeba – Rąbka – Łącka Góra – Czołpino – jezioro Dołgie Wielkie – jezioro Gardno – Rowy,
- *Nadmorski (czerwony)* – ok. 86 km; Łeba – Czołpino – Rowy – Poddąbie – Orzechowo – Ustka – Pęplino – Starkowo – Jarosławiec (do Darłówka),
- *Szlak Słowińców (żółty)* – ok. 38,7 km; Gardna Wielka – Rowokół – Smołdzino – Kluki – Izbica – Łeba,
- *Doliny Słupi (żółty)* – ok. 95 km; Ustka – Bydlino – Słupsk – Krępa – Lubuń – Dębica Kaszubska – jezioro Konradowo – Gałąźnia Mała – Gałęzowo – Gostkowo – Dąbie – Bytów,
- *Dolina Wieprzy i Studnicy (czarny)* – ok. 71 km; Słupsk – Lubuń – Kwakowo – Zagórki – Korzybie – Darnowo – Kawcze – Miastko,
- *Dolina Łupawy (niebieski)* – ok. 67 km; Gardna Wielka – Żelkowo – Damno – Łupawa – Czarna Dąbrówka,
- Miejskie szlaki zwiedzania w Słupsku,
- 8 tras nordic walking (gmina Kobylnica: w Łosinie, Zagórkach, Lubuniu oraz Ściegnicy).

Wytyczone szlaki kajakowe:

- Szlak kajakowy Słupią,
- Papieski Szlak Kajakowy Słupią o długości 133 km, upamiętniający pobyt na tym terenie Karola Wojtyły,
- Szlak rzeką Łupawą – o długości 95 km, Jasień – Kozin – Łupawą – Poganice – Damno – Drzeżewo – Żelkowo – Smołdzino – jezioro Gardno – Rowy,
- Spływy kajakowe Wieprzą – o długości 95 km, Korzybie – Sławno – Darłowo – Darłówko,
- Szlak najstarszych elektrowni wodnych – ukazuje szczególną atrakcję tych terenów – elektrownie wodne. W XIX wieku na Słupi, Łupawie i Wieprzy wybudowano ponad 100 siłowni, pod względem rozwiązań urbanistycznych i technicznych będących wówczas unikatami na skalę europejską. Współcześnie na rzekach pracuje 16 obiektów, zaś wytyczony szlak turystyczny obejmuje elektrownie wodne znajdujące się w dorzeczu rzek: Słupi (udostępnione do zwiedzania elektrownie wodne Skarszów Dolny, Krzynia, Strzegomino, Gałąźnia Mała, Struga), Wieprzy (elektrownie wodne Kępice, Kępce, Ciecholubie oraz udostępniona do zwiedzania Biesowice) oraz Łupawa (6 elektrowni wodnych, w tym dostępne dla turystów w Smołdzinie, Żelkowie i Poganicach).

Oprócz powyższych szlaków turystycznych wyróżnić można również szlaki tematyczne:

- Szlakiem okolic jeziora Głębokiego,
- Ścieżka przyrodnicza „Gałąźnia Mała”,
- Szlak dziedzictwa kulturowego gminy Potęgowo,
- Gołębia Góra,
- Szlak zabytkowych kościołów (w Biesowicach, Bruszkowie Wielkim, Kwakowie, Zębowie i Cetyniu),
- Szlak Gotyku Ceglanego w Słupsku,
- Szlak troci i łososa,
- Amber Route – Szlak Bursztynowy,
- Szlakiem kurortów – Ustka,
- Szlak Zamków Gotyckich,
- Szlakiem Bismarcka – Warcino,
- Szlakiem polskiej Sahary,
- Szlakiem Wsi Słowińskiej – Kluki,
- Szlak Latań Morskich,
- Ścieżka dydaktyczna „Orzechowska Wydma”.

Działania promocyjno-turystyczne władz Słupska i Ustki prowadzone są w oparciu o dokumenty strategiczne. W przypadku **Miasta Słupska** opracowano *Strategię Rozwoju Turystyki Miasta Słupska na lata 2009-2013*, określającą misję turystyczną Słupska w sposób następujący: „*Turystyka w mieście jest katalizatorem zmian i płaszczyzną współpracy*”. W dokumencie określono również wiodące i uzupełniające produkty turystyczne:

- produkt wiodący „AEROSPACE-SCIENCE-ENERGY” – „*Technika lotnicza – Nauka – Energia*” (podprodukty: *AEROSPACE CENTUM, Czysta Energia – Czysty Zysk, SCANIA Discovery Center*),

- produkt wiodący Słupsk Avant-Garde - „Słupska Awangarda” oraz podprodukty: Z Witkacym w tle, Uwaga Abstrakcja!, Let’s Make Art.,
- produkt wiodący „POST Stolp” – „Słupsk pamięta o swojej historii i wielokulturowości” oraz komponenty: Post Card – wyślij kartkę ze Słupska, Stolp Jungchen – Słupski Chłopczyk, Słupska Spizarnia, Słupska mieszanka kulturowa, Słupski Bursztynowy niedźwiadek szczęścia, Losy Niedźwiadka Szczęścia, Makietka miasta Słupska, Spizarnia Niedźwiadka,
- produkt wiodący „Dwumiasto – bliżej morza” – wspólny produkt turystyczny Słupska i Ustki, łączący walory turystyczne Ustki oraz potencjał Słupska jako centrum gospodarczo-kulturalnego,
- podprodukt wiodący „Słupsk FEST” - „Słupsk wydarzeń” – festiwale muzyczno-teatralne (Komeda Jazz Festiwal, Niemen Non Stop, Finał Turnieju Teatrów Jednego Aktora, Konfrontacje Sztuki Kobiecej, Festiwal Pianistyki Polskiej) a także Święto Ryby, Święto Miasta, „Rybie Oko” – Słupskie Centrum Wakacyjnych Wydarzeń,
- produkt uzupełniający „MIASTO GRYFITÓW”,
- produkt uzupełniający „Słupsk PRO ACTIVE” - „Słupsk dla aktywnych”,
- produkt uzupełniający Shop in Słupsk - „Zakupy w Słupsku”,
- produkt uzupełniający „KIDS & FUN” - „Dzieci i Zabawa”,
- produkt uzupełniający „Słupsk na Pomorskich Szlakach”,
- produkt uzupełniający „Słupsk dla smakosza”⁶³.

Na potrzeby miasta została również opracowana *Strategia budowy marki Słupska*. Jej idea przewodnia brzmi: „*Słupsk – tu człowiek może więcej*”, zaś marka obejmuje 4 główne elementy: *Słupsk gospodarczy – tu działasz więcej; Słupsk kulturalny – tu doświadczysz więcej; Słupsk turystyczny – tu zobaczysz więcej oraz Słupska jakość życia*⁶⁴.

W **Ustce** opracowano *Strategię Rozwoju Turystyki Gminy Miasto Ustka na lata 2007-2013*, w której w sposób następujący określono misję turystyczną: „*Ustka – nadmorskie miasto uzdrowiskowe z dobrze rozwiniętą bazą wypoczynkową i rekreacyjną dostosowaną do potrzeb turystyki konferencyjnej*”. Zawarto w niej także charakterystykę produktów turystycznych Ustki: „*Zwiedzanie miasta*”, „*Poprawa zdrowia*”, „*Wypoczynek, rekreacja*”, „*Udział w konferencjach, szkoleniach, spotkaniach związanych z pracą*” oraz „*Rozrywka, spotkania towarzyskie, zakupy*”⁶⁵. Z kolei kompleksowe budowanie marki Ustki prowadzone jest na podstawie *Strategii Marki Miasta Ustka. Koncepcja strategicznych wytycznych dla Marki Miasta Ustka*. W Strategii Marki Miasta Ustki szczególne znaczenie ma termin „*retroaktywność*”, oznaczający spojrzenie na teraźniejszość i przyszłość Miasta poprzez perspektywę przeszłości, wyrażające się w czerpaniu z morskich, rybackich i uzdrowiskowych

⁶³ Za: Strategia Rozwoju Turystyki Miasta Słupska na lata 2009-2013

⁶⁴ Za: <http://www.slupsk.pl/zdrowie/aktualnosci/8268.html>

⁶⁵ Strategia Rozwoju Turystyki Gminy Miasto Ustka na lata 2006-2013

tradycji, które dzięki przełożeniu na język i potrzeby współczesnego wymagającego turysty, nadadzą im rys młodości, dynamizmu i pasji⁶⁶.

Promocję Ziemi Słupskiej w sposób szczególny prowadzą Agencja Promocji Regionalnej Ziemia Słupska Sp. z o.o. oraz Lokalna Organizacja Turystyczna Ustka i Ziemia Słupska, a od 2014 roku dla osób uiszczających opłatę klimatyczną dostępna jest Karta Turysty, upoważniająca do zniżek i darmowych wstępów do atrakcyjnych turystycznie obiektów na terenie Ustki, Słupska i Ziemi Słupskiej⁶⁷.

Na turystycznej mapie powiatu słupskiego wyróżnia się **Ustka**, w której oprócz zróżnicowanych walorów przyrodniczych i wodnych, znajduje się uzdrowisko oraz port morski. Szczególne znaczenie dla rozwoju tego terenu ma funkcja uzdrowiskowa. Status uzdrowiska Ustka uzyskała 1 stycznia 1988 roku, choć kuracjusze przybywali tam już w I poł. XIX wieku. Głównymi przesłankami, które pozwoliły uznać Ustkę za miasto uzdrowiskowe, były: występujące właściwości lecznicze klimatu, obecność naturalnych surowców leczniczych (wody mineralne i borowiny), a także spełnienie wymogów określonych w przepisach o ochronie i kształtowaniu środowiska (dopuszczalne normy zanieczyszczeń powietrza, natężenia hałasu) oraz posiadanie odpowiedniej infrastruktury technicznej (zaopatrzenie w wodę, odprowadzenie ścieków, usuwanie odpadów, transport zbiorowy, sieć energetyczna). Nasycone jodem morskie powietrze wspomaga leczenie w chorobach dróg oddechowych, tarczycy, serca oraz alergii, a także chorób układu ruchu i reumatycznych. Dla kuracjuszy dostępne są sanatoria „Promyk”, „Perła” i „Radość” oraz Uzdrowiskowy Zakład Przyrodolecznicy położony przy promenadzie nadmorskiej. Oferta zabiegowa uzdrowiska w Ustce, opierająca się m.in. na surowcach naturalnych w postaci solanek i borowin, jest bardzo szeroka i obejmuje:

- kąpiele lecznicze (ogólnodostępne: kąpiel perełkowa, kąpiel perełkowa – aromatyczna, kąpiel perełkowa z borowiną; dostępne za zgodą lekarza: kąpiel solankowa, kąpiel solankowa z borowiną, kąpiel kwasowęglowa, kąpiel borowinowa),
- hydroterapię (ogólnodostępne: bicze szkockie, masaż podwodny klasyczny, masaż podwodny wielostrumieniowy, masaż wirowy kończyn górnych, masaż wirowy kończyn dolnych),
- inhalacje (ogólnodostępne: inhalacja indywidualna solankowa; dostępne za zgodą lekarza: inhalacja indywidualna solankowa z lekiem),
- masaże klasyczne (ogólnodostępne: masaż suchy kręgosłupa – częściowy, masaż suchy kręgosłupa – całościowy, masaż suchy całkowity, masaż suchy wibracyjny, masaż gorącymi kamieniami, masaż twarzy),
- ciepło i zimnolecznictwo (dostępne za zgodą lekarza: okłady fango, okłady parafinowe, krioterapia),
- światłolecznictwo (ogólnodostępne: sollux, laseroterapia),
- prądolecznictwo (ogólnodostępne: biotron; dostępne za zgodą lekarza: kąpiel czterokomorowa, elektrostymulacja, galwanizacja, prądy diadynamiczne, prądy

⁶⁶ Strategia Marki Miasta Ustka. Za: <http://www.ustka.pl/new/index.php?fm=resident&fp=artykul&id=1263>

⁶⁷ <http://www.lot.ustka.pl/a813-karta-turysty.html>

interferencyjne, jonoforeza, jonoforeza z borowiną, leczenie polem magnetycznym niskiej częstotliwości, fonoforeza borowinowa, ultradźwięki),

- gimnastykę leczniczą (ogólnodostępne: gimnastyka indywidualna, gimnastyka indywidualna na przyrządach, dostępne za zgodą lekarza: gimnastyka zbiorowa),
- zajęcia nordic walking⁶⁸.

W Ustce funkcjonuje także usytuowany u ujścia rzeki Słupi do Morza Bałtyckiego port morski: rybacki oraz żeglarski. W porcie stacjonuje na stałe 76 kutrów rybackich, prowadzona jest największa w województwie pomorskim Aukcja Rybna – Lokalne Centrum Pierwszej Sprzedaży Ryb⁶⁹. Port pełni z zarówno funkcję gospodarczą (rybactwo), jak i sportowo-rekreacyjną, dysponując ofertą żeglarską (Jacht Klub Opty Ustka, Jacht Klub Ustka), wędkarską (wędkarstwo morskie: połowy dorszy z kutrów) oraz turystyczną (wycieczki statkiem po morzu).

Innym obiektem o szczególnym znaczeniu na turystycznej mapie Ziemi Słupskiej jest Dolina Charlotty – ogromny kompleks rekreacyjno-wypoczynkowo położony nad Jeziolem Zamełowskim w gminie Słupsk. Oprócz tradycyjnych usług hotelowych, dla turystów dostępne są domy na drzewach, rybacówka, pensjonat i pole namiotowe, a także luksusowe zabiegi SPA oraz pełne zaplecze konferencyjne i gastronomiczne. Liczne atrakcje w Dolinie Charlotty obejmują ponadto: ZOO, Fokarium, Wodne ZOO Safari, Krainę Bajek, Park Linowy, kręgielnię, bilard, stadnię koni, wypożyczalnię sprzętu sportowego (kajaki, rowery wodne), łowiska dla amatorów wędkarstwa oraz dysponujący 10 tysięczną widownią amfiteatr, którym odbywają się imprezy muzyczne (np. Festiwal Legend Rocka)⁷⁰.

Tabela 21. Liczba noclegów udzielonych w gminie na jednego mieszkańca

Jednostka terytorialna	liczba noclegów udzielonych na 1 mieszkańca					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	szt.	szt.	szt.	szt.	szt.	szt.
POLSKA	1,5	1,4	1,4	1,5	1,6	1,6
WOJ. POMORSKIE	2,8	2,6	2,5	2,5	2,8	2,9
Powiat słupski	10,1	9,0	8,6	8,3	8,9	9,2
Miasto Ustka	35,1	31,0	29,5	29,6	31,3	32,7
Gmina Dębница Kaszubska	0,2	1,3	0,8	0,0	0,1	0,1
Gmina Kobylnica	0,3	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1
Gmina Słupsk	0,1	0,8	1,7	2,0	2,1	1,4
Gmina Ustka	47,3	40,0	37,1	35,6	37,5	40,8
Miasto Słupsk	0,6	0,6	0,5	0,5	0,6	0,6
OF Miasta Słupsk	6,4	5,8	5,5	5,5	5,8	6,1

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

⁶⁸ Za: <http://www.uzdrowisko-ustka.com.pl/>

⁶⁹ Za: <http://ustkaport.pl/port-ustka/>

⁷⁰ Za: <http://www.dolinacharlotty.pl/>

Tabela 22. Liczba miejsc noclegowych na 1 tys. mieszkańców

Jednostka terytorialna	liczba miejsc noclegowych na 1 tys. mieszkańca					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	szt.	szt.	szt.	szt.	szt.	szt.
POLSKA	15,7	15,9	15,8	15,7	17,5	17,6
WOJ. POMORSKIE	38,4	36,5	35,2	34,2	40,4	41,1
Powiat słupski	131,3	111,7	115,6	100,2	115,9	118,8
Miasto Ustka	307,4	260,4	282,6	253,0	276,6	304,2
Gmina Dębница Kaszubska	15,5	33,4	25,3	16,1	5,2	5,5
Gmina Kobylnica	3,6	2,0	1,9	1,1	1,1	1,1
Gmina Słupsk	2,6	15,9	14,5	13,2	12,9	11,5
Gmina Ustka	882,3	708,3	685,5	619,4	742,8	737,7
Miasto Słupsk	5,9	12,3	7,6	7,5	8,1	8,7
OF Miasta Słupsk	80,2	73,6	72,7	65,5	74,1	77,2

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

SPORT

Miasto Słupsk dysponuje liczną i różnorodną bazą sportową. Obiektami miejskimi zarządza Słupski Ośrodek Sportu i Rekreacji. W jego skład wchodzi: hala widowiskowo-sportowa „GRYFIA” (na której rozgrywane są m. in. mecze ekstraklasy koszykówki Energii Czarnych Słupsk, w ramach Tauron Basket Ligi - najwyższej w hierarchii klasy męskich ligowych rozgrywek koszykarskich w Polsce), pływalnia kryta (przy ul. Szczecińskiej 99), Park Kultury, Sportu i Rekreacji („zielone płuca miasta” – miejsce imprez sportowo-rekreacyjnych), Stadion 650-lecia (stadion lekkoatletyczny oraz hala sportów walki), Centrum Odnowy Biologicznej (siłownia, sauna, krioterapia, hydroterapia), boisko wielofunkcyjne przy ul. Wiatracznej (boisko do gry w piłkę nożną, koszykówkę, siatkówkę i tenisa ziemnego), Skatepark i kąpielisko miejskie w parku im. Józefa Trendla.

Infrastrukturę sportową na terenie miasta uzupełniają: Stadion Słupskiego Klubu Piłkarskiego „Gryf 95”, korty tenisowe (przy stadionie 650-lecia, korty Słupsk Hubalczyków, w Parku Kultury, Sportu i Rekreacji), hale sportowe (hala sportowa Słupskiego Klubu Bokserskiego „CZARNI”, Hala Gryfia SOSIR), hale sportowe przy szkołach (5 obiektów) oraz inne obiekty sportowe („ORLIK 2012” przy ul. Krzywoustego, ośrodki hipoterapii, paintball, strzelnica czy Słupski Klub Jeździecki Szarża, Ośrodek Sportowo – Rekreacyjny przy ul. Niedziałkowskiego 2, w którym mieści się hala widowiskowo-sportowa ze ścianką wspinaczkową, sala tańca, siłownia, sauna).

Na terenie miasta w 2012 roku działalność prowadziło 36 klubów sportowych, zrzeszających 2 282 członków i prowadzących 70 sekcji sportowych. W klubach sportowych w Słupsku zatrudnionych było 35 trenerów, 61 instruktorów sportowych i 23 inne osoby prowadzące zajęcia sportowe. Odnotowano 2 118 ćwiczących, w tym 1 554 mężczyzn (73,4%) i 564 kobiet (26,6%), a także 1 305 ćwiczących do lat 18 (61,6% ogółu ćwiczących).

Na terenie **powiatu słupskiego** w 2012 roku istniało 38 klubów sportowych (łącznie z klubami wyznaniowymi oraz uczniowskimi klubami sportowymi) prowadzących 70 sekcji. W porównaniu

z 2008 rokiem liczba klubów sportowych zmniejszyła się o 17, zaś sekcji o 36. W 2012 roku w słupskich klubach sportowych zatrudnionych było 37 trenerów (o 14 więcej niż w 2008 roku), 43 instruktorów sportowych (o 20 mniej) oraz 25 innych osób prowadzących zajęcia sportowe (o 24 osoby mniej).

Słupskie kluby sportowe w 2012 roku liczyły 1 799 członków i 1 769 ćwiczących. W latach 2008-2012 nastąpił znaczny spadek członków i ćwiczących w klubach sportowych: odpowiednio o 41,4% i 38,2%. Wśród ćwiczących w słupskich klubach sportowych w 2012 roku znajdowało się 1 399 mężczyzn (79,1%) i 370 kobiet (20,9%). Większość ćwiczących stanowiły osoby do 18 lat (75,5%).

Infrastrukturą sportową na terenie **Miasta Ustka** zarządza Ośrodek Sportu i Rekreacji. Obiekty sportowe obejmują: kompleks sportowy ORLIK 2012 (boisko wielofunkcyjne do gry w siatkówkę i koszykówkę oraz boisko do gry w piłkę nożną), stadion miejski (boisko główne i boczne oraz bieżnia), korty tenisowe oraz kompleks boisk trawiastych przy ul. Grunwaldzkiej 35⁷¹.

Na terenie miasta w 2012 roku działalność prowadziły 3 kluby sportowe, zrzeszające 209 członków i 289 ćwiczących, a także zatrudniające 14 trenerów i 7 instruktorów sportowych. W związku ze spadkiem liczby klubów sportowych w mieście (w 2008 roku było ich 7), zmniejszyła się liczba członków (o 70%) i ćwiczących (o 51,8%). W 2012 roku mężczyźni stanowili 89,3% ćwiczących w klubach sportowych, a jednocześnie 95,5% to osoby do 18 lat.

Na kompleks boisk sportowych na terenie **gminy Dębница Kaszubska** składają się boiska „ORLIK 2012” (boisko wielofunkcyjne, boisko do gry w piłkę nożną), zaplecze szatniowe oraz boisko z trawy naturalnej do gry w piłkę nożną z systemem nawadniania, boisko o nawierzchni z trawy naturalnej do treningów, bieżnię w technologii tartanowej, urządzenia lekkoatletyczne: skocznia w dal, rzutnie - kula, dysk, młot i oszczep, trybuny dla 732 widzów i zadaszenie trybun oraz budynek gospodarczo – magazynowy. W gminie funkcjonuje 6 piłkarskich klubów sportowych (KS BŁĘKITNI Motarzyno, KS ISKRA Gogolewo, KS SKOTAWA Budowo, KS SKOTAWIA Dębница Kaszubska, KS SMOKI Podole Małe oraz KS Akademia ORLIKA w Dębnicy Kaszubskiej) oraz 3 uczniowskie kluby sportowe (UKS Olimp i UKS Viktoria w Dębnicy Kaszubskiej oraz UKS Start Motarzyno).

W 2012 roku w klubach sportowych w Dębnicy Kaszubskiej ćwiczyło 179 osób (o 60,9% mniej niż w 2008 roku), w tym 117 mężczyzn (65,4%) i 62 kobiety (34,6%) oraz 71 osób do 18 lat (39,7%).

Na terenie **gminy Kobylnica** znajduje się łącznie 10 boisk, w tym 4 to boiska trawiaste do piłki nożnej. Infrastruktura sportowa znajduje się w Kwakowie (boisko trawiaste do piłki nożnej oraz kompleks boisk wielofunkcyjnych „Orlik 2012”: boisko do gry w piłkę nożną oraz boisko do gry w koszykówkę i siatkówkę), w Łosinie (boisko wielofunkcyjne do gry w koszykówkę, piłkę ręczną oraz siatkówkę), w Widzinie (kompleks boisk wielofunkcyjnych: boisko do gry w tenisa ziemnego i siatkówkę oraz boisko do gry w piłkę ręczną i koszykówkę), Kończewie (boisko wielofunkcyjne do gry w koszykówkę, siatkówkę i tenisa stołowego oraz boisko trawiaste do piłki nożnej), Kobylnicy (boisko trawiaste do piłki nożnej) oraz Sycewicach (boisko trawiaste do piłki nożnej).

⁷¹ Za: http://www.osir.ustka.pl/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=38&Itemid=78

W gminie Kobylnica w 2012 roku funkcjonowało 6 klubów sportowych i 8 sekcji, w których zatrudniano 3 trenerów, 5 instruktorów sportowych i 3 inne osoby prowadzące zajęcia sportowe. W klubach sportowych zrzeszonych było 197 członków (o 52,5% mniej niż w 2008 roku) i 176 ćwiczących (o 47% mniej). Większość ćwiczących w klubach sportowych stanowili mężczyźni (75%) oraz osoby do lat 18 (70,5%).

Infrastrukturą sportową na terenie **gminy Słupsk** administruje Ośrodek Sportu i Rekreacji Gminy Słupsk. Hala Sportowa w Jezierzycach stwarza możliwość uprawiania gier kontaktowych (boisko do gry w koszykówkę, siatkówkę, piłkę ręczną, piłkę nożną oraz badmingtona), a także sportów walki, fitnessu czy skorzystania ze ścianki wspinaczkowej. Kompleks Park Wodny Redzikowo w swojej ofercie ma strefy: Baseny, Kręgielnia, Odnowa i Rehabilitacja. W Redzikowie zlokalizowane jest także wielofunkcyjne boisko „ORLIK 2012”, umożliwiające grę w piłkę nożną, siatkówkę, koszykówkę, piłkę ręczną i tenisa ziemnego. Na terenie gminy funkcjonują także: boisko „ORLIK 2012” w Jezierzycach oraz 3 boiska wielofunkcyjne na wzór Orlików w Bierkowie, Bruszkowie Wielkim i Siemianicach.

W 2012 roku na terenie gminy Słupsk funkcjonowało 5 klubów sportowych, zrzeszających 254 członków i 217 ćwiczących. W 11 sekcjach sportowych pracowało 2 trenerów, 6 instruktorów sportowych i 3 inne osoby prowadzące zajęcia sportowe. Liczba członków klubów sportowych w gminie Ustka w latach 2008-2012 spadła o 41,7%, zaś liczba osób ćwiczących – o 52%. Większość ćwiczących w klubach sportowych to mężczyźni (65,4%) i osoby mające nie więcej niż 18 lat (84,3%).

Infrastrukturę sportową **gminy Ustka** tworzą obiekty sportowe zlokalizowane w Machowinie, Objeździe (ORLIK 2012), Pęplinie, Rowach, a także Grabnie (boisko do gry w piłkę nożną, piłkę ręczną, koszykówkę oraz tenisa ziemnego) i Przewłóce (boiska wielofunkcyjne).

W 2012 roku na terenie gminy Ustka działalność prowadziły 3 kluby sportowe, liczące 64 członków i 100 ćwiczących. W porównaniu do 2008 roku liczba członków klubów sportowych spadła o 36,6% zaś ćwiczących wzrosła o 11,1%. Niemal wszyscy ćwiczący w klubach sportowych w gminie Ustka to mężczyźni (99%), a 40% stanowili ćwiczący do lat 18.

III WYNIKI DELIMITACJI

1. DELIMITACJA OPARTA NA METODOLOGII OPRACOWANEJ NA POTRZEBY DELIMITACJI MIEJSKICH OBSZARÓW FUNKCJONALNYCH STOLIC WOJEWÓDZTW

Istotą tej metody jest określenie granicy zasięgu oddziaływania ośrodka miejskiego na otoczenie (bliższe i dalsze JST).

Najważniejsze założenia metodologii opracowanej na potrzeby delimitacji miejskich obszarów funkcjonalnych stolic wojewódzkich, w odniesieniu do delimitacji MOF Miasta Słupska, to:

- podstawową jednostką delimitacyjną była gmina, która zapewniała odpowiedni stopień zróżnicowania, przy jednoczesnej zwartości funkcjonalnej oraz odpowiadała ewentualnym potrzebom organizacji terytorialnej i zarządzania danym obszarem;
- starano się zapewnić optymalnie najnowsze odniesienie do danych statystycznych;
- przyjęto 7 wskaźników, w trzech grupach: 2 wskaźniki funkcjonalne, 3 wskaźniki społeczno-gospodarcze, 2 wskaźniki morfologiczne;
- rdzeniem było Miasto Słupsk;
- obszar badań ograniczono do granic administracyjnych gmin sąsiadujących z obszarem MOF Miasta Słupska. Tym samym możliwe było uchwycenie w badaniu także bezpośredniego otoczenia MOF Miasta Słupska;
- dokonano modyfikacji metody delimitacji MOF, mając na uwadze brak aktualnych danych nt. dojazdów do pracy do rdzenia (dane GUS dostępne były dla 2006 roku) oraz słabszą siłę oddziaływania na przestrzeń ośrodka regionalnego, jakim jest Słupsk (punkt odniesienia dla wybranych kryteriów delimitacji stanowiła średnia podregionu słupskiego – zamiast średniej wojewódzkiej);
- przyjęto, że wyznaczony obszar funkcjonalny jest ciągły przestrzennie, tj. zawiera w sobie tylko gminy graniczące ze sobą oraz nie może zawierać w sobie gmin nienależących do obszaru funkcjonalnego, a otoczonych ze wszystkich stron tego typu jednostkami.⁷²

⁷² MRR, 2013, Kryteria delimitacji miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodków wojewódzkich, Warszawa, str. 6-7

Rysunek 9. Kontekst przestrzenny badań związanych z delimitacją MOF Miasta Słupsk w oparciu o metodę delimitacji MOF OW



Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

WSKAŹNIK 1. LICZBA POŁĄCZEŃ KOMUNIKACJĄ PUBLICZNĄ W CIĄGU DNIA ROBOCZEGO DO OŚRODKA MIEJSKIEGO (WAGA 50%) ORAZ CZAS DOJAZDU Z CENTRUM ADMINISTRACYJNEGO BADANEJ GMINY DO CENTRUM SŁUPSKA (WAGA 50%).

KRYTERIUM DELIMITACYJNE – WARTOŚĆ WSKAŹNIKA POWYŻEJ 75% WARTOŚCI ŚREDNIEJ DLA BADANEGO OBSZARU

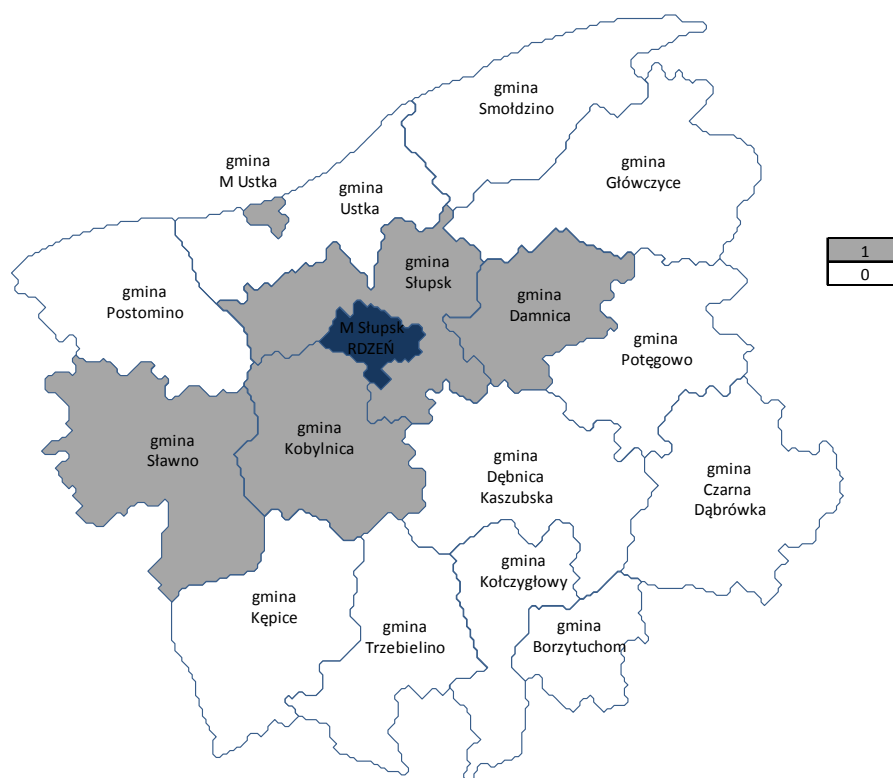
Jednym z najważniejszych wskaźników w badaniach powiązań funkcjonalnych relacji miasto-otoczenie, jest liczba osób dojeżdżających do pracy. Z uwagi na brak aktualnych danych, dostępnych w statystykach publicznych, przyjęto, że obrazem wielkości codziennych przepływów ludności do miasta rdzeniowego będzie liczba połączeń komunikacją publiczną oraz czas dojazdu do Słupska samochodem osobowym. W tym celu przeanalizowano rozkłady jazdy pod względem liczby połączeń komunikacją publiczną w dni robocze. Czas dojazdu określono na podstawie wskazań google.maps, wyznaczając odległość pomiędzy centrum administracyjnym gminy, a centrum Słupska. W przypadku gminy Słupsk, dla której centrum administracyjnym jest Miasto Słupsk, liczbę połączeń i czas dojazdu określono jako średnią dla największych miejscowości tej gminy, tj. Siemianice, Redzikowo, Jezierzycy. Podobnie postąpiono w przypadku gminy Ustka, dla której centrum administracyjnym jest Miasto Ustka. W tym przypadku liczbę połączeń komunikacją publiczną oraz czas przejazdu przyjęto jako średnią dla miejscowości Objazda, Gąbino i Przewłoka.



Kryterium delimitacyjne spełniły gminy Miasto Ustka, gmina Słupsk, gmina Kobylnica oraz gminy Damnica i Sławno.

Najwyższą dostępnością komunikacyjną Słupska charakteryzują się gmina Kobylnica oraz miasto Ustka, z której odnotowano największą liczbę połączeń komunikacją publiczną. Wysoką dostępnością komunikacyjną charakteryzowała się także gmina Słupsk.

Rysunek 10. Kryterium delimitacyjne dla wskaźnika 1



Źródło: Opracowanie własne, wg e-podróżnik.pl, Google Maps



Tabela 23. Dane wyjściowe dla wskaźnika 1 - liczba połączeń komunikacja publiczną w ciągu dnia roboczego do ośrodka miejskiego oraz czas dojazdu z centrum administracyjnego gminy do centrum Słupska

Lp	Jednostka terytorialna	Ilość połączeń komunikacji publicznej w dniu roboczym do Słupska		wskaźnik znormalizowany	Czas dojazdu samochodem osobowym w dniu roboczym do Słupska		wskaźnik znormalizowany (destymulanta)	Średnia wskaźników znormalizowanych	Ocena 0-1 dla wsk. znormalizowanego	
		szt.	min		min	max				
1	Słupsk (1)								0 < 75% < 1	
2	Ustka (1)	96	21	1,00	42	21	0,60	0,80	1	
3	Słupsk (2)*	38	12	0,36	33	12	0,86	0,61	1	
4	Ustka (2)**	19	24	0,15	32	24	0,51	0,33	0	
5	Kobylnica (2)	69	7	0,70	31	7	1,00	0,85	1	
6	Dębница Kaszubska (2)	8	16	0,03	32	16	0,74	0,39	0	
7	Borzycuchom (2)	8	42	0,03	35	42	0,00	0,02	0	
8	Czarna Dąbrówka (2)	5	33	0,00	27	33	0,26	0,13	0	
9	Kończykowy (2)	10	32	0,05	33	32	0,29	0,17	0	
10	Trzebielino (2)	16	31	0,12	31	31	0,31	0,22	0	
11	Główczyce (2)	32	32	0,30	32	32	0,29	0,29	0	
12	Kępice (3)	11	35	0,07	35	35	0,20	0,13	0	
13	Potęgowo (2)	19	27	0,15	27	27	0,43	0,29	0	
14	Smołdzino (2)	17	33	0,13	33	33	0,26	0,19	0	
15	Damnica (2)	32	18	0,30	18	18	0,69	0,49	1	
16	Postomino (2)	14	39	0,10	39	39	0,09	0,09	0	
17	Sławno (2)	61	29	0,62	29	29	0,37	0,49	1	
							średnia OF	0,60		
							max	42		
							min	7		

* wartość średnia dla miejscowości Siemianice, Redzikowo, Jezierzycze

** wartość średnia dla miejscowości Objazda, Gąbino, Przewłoka

Źródło: Opracowanie własne, wg www.e-podroznik.pl, Google Maps

WSKAŹNIK 2. LICZBA ZAMELDOWAŃ ZE SŁUPSKA NA 1000 MIESZKAŃCÓW

KRYTERIUM DELIMITACYJNE – WARTOŚĆ WSKAŹNIKA POWYŻEJ 3 W SKALI JEDNEGO ROKU

Liczba zameldowań z miasta rdzeniowego świadczy o tworzącej się strefie podmiejskiej. Zjawisko suburbanizacji związane jest z migracją z miasta na otaczające je obszary wiejskie. Liczbę zameldowań określono na podstawie danych meldunkowych poszczególnych urzędów gmin.

Kryterium delimitacyjne spełniły gminy wszystkie gminy obszaru funkcjonalnego, tj. Miasto Ustka, Ustka, gminy Słupsk, Ustka, Kobylnica, Dębica Kaszubska oraz gminy Trzebielino, Smółdzino, Damnica.

Największą liczbę zameldowań ze Słupska w okresie od 2011 do 2014 roku odnotowano w gminach Słupsk (908 osób) i Kobylnica (489). Gminy obszaru funkcjonalnego posiadały wyższe wskaźniki zameldowań ze Słupska w stosunku do gmin spoza tego obszaru.

Rysunek 11. Kryterium delimitacyjne dla wskaźnika 2



Źródło: Opracowanie własne, wg danych z gminy Miasta Słupsk

Tabela 24. Dane wyjściowe dla wskaźnika 2 – liczba zameldowań z rdzenia OF na 1000 mieszkańców

Lp	Jednostka terytorialna	Ludność ogółem 2013	Liczba zameldowań z SŁUPSKA w latach 2011-2013	Liczba zameldowań z SŁUPSKA w latach 2011-2014 na 1 tys. mieszkańców	Ocena 0-1 wsk. znormalizowany
		osoba	osoba	osoba	0 < 3 < 1
1	Słupsk (1)	93936			1
2	Ustka (1)	16263	121	7,4	1
3	Słupsk (2)	16317	908	55,6	1
4	Ustka (2)	8112	76	9,4	1
5	Kobylnica (2)	11076	489	44,1	1
6	Dębica Kaszubska (2)	9803	135	13,8	1
7	Borzytucho (2)	3058	3	1,0	0
8	Czarna Dąbrówka (2)	5836	10	1,7	0
9	Kończygłowy (2)	4264	8	1,9	0
10	Trzebielino (2)	3733	19	5,1	1
11	Główczyce (2)	9475	20	2,1	0
12	Kępice (3)	9445	11	1,2	0
13	Potęgowo (2)	7128	15	2,1	0
14	Smołdzino (2)	3507	17	4,8	1
15	Damnica (2)	6311	39	6,2	1
16	Postomino (2)	7079	0	0,0	0
17	Sławno (2)	9034	12	1,3	0

Źródło: Opracowanie własne, wg danych z gminy Miasta Słupsk

WSKAŹNIK 3. LICZBA OSÓB PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM

KRYTERIUM DELIMITACYJNE: WARTOŚĆ WSKAŹNIKA POWYŻEJ 75% WARTOŚCI ŚREDNIEJ DLA PODREGIONU SŁUPSKIEGO

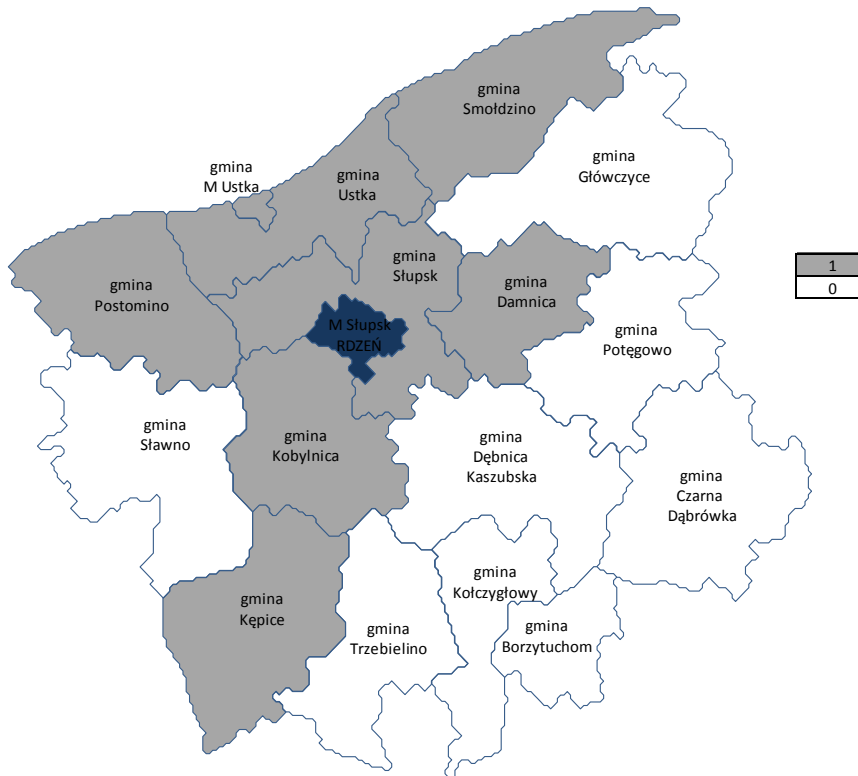
Liczba osób prowadzących działalność gospodarczą, jaka przypada na 100 osób w wieku produkcyjnym, informuje o poziomie indywidualnej przedsiębiorczości.

Kryterium delimitacyjne spełniły wszystkie gminy obszaru funkcjonalnego, tj. Miasto Ustka, gminy Słupsk, Ustka, Kobylnica – oprócz gminy Dębica Kaszubska. Spoza obszaru funkcjonalnego kryterium delimitacyjne spełniły gminy Kępice, Smołdzino i Postomino.

Najbardziej zbliżoną wartość wskaźnika indywidualnej przedsiębiorczości do Miasta Słupsk posiada gmina Ustka. Oprócz gminy Dębica Kaszubska wszystkie gminy obszaru funkcjonalnego osiągają wyższe wartości tego wskaźnika w porównaniu do gmin spoza tego obszaru, poza gminą Postomino, która osiąga wartość taką samą jak w gminie Słupsk.



Rysunek 12. Kryterium delimitacyjne dla wskaźnika 3



Źródło: Opracowanie własne, wg danych z gminy GUS

Tabela 25. Dane wyjściowe dla wskaźnika 3 - liczba osób prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym

Lp	Jednostka terytorialna	Osoby prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym 2013	Ocena 0-1 dla wskaźnika
		osoby	0 < 75% < 1
1	Słupsk (1)	15,5	1
2	Ustka (1)	15,6	1
3	Słupsk (2)	10,6	1
4	Ustka (2)	12,1	1
5	Kobylnica (2)	12,7	1
6	Dębница Kaszubska (2)	8,3	0
7	Borzytuchom (2)	8,5	0
8	Czarna Dąbrówka (2)	7,6	0
9	Kończygłowy (2)	6,9	0
10	Trzebielino (2)	8,1	0
11	Główczyce (2)	7,0	0
12	Kępice (3)	9,6	1
13	Potęgowo (2)	6,4	0
14	Smołdzino (2)	9,2	1
15	Damnica (2)	6,5	0
16	Postomino (2)	10,6	1
17	Sławno (2)	8,9	0

podregion słupski 11,90

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS



WSKAŹNIK 4. LICZBA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH NA 1000 MIESZKAŃCÓW

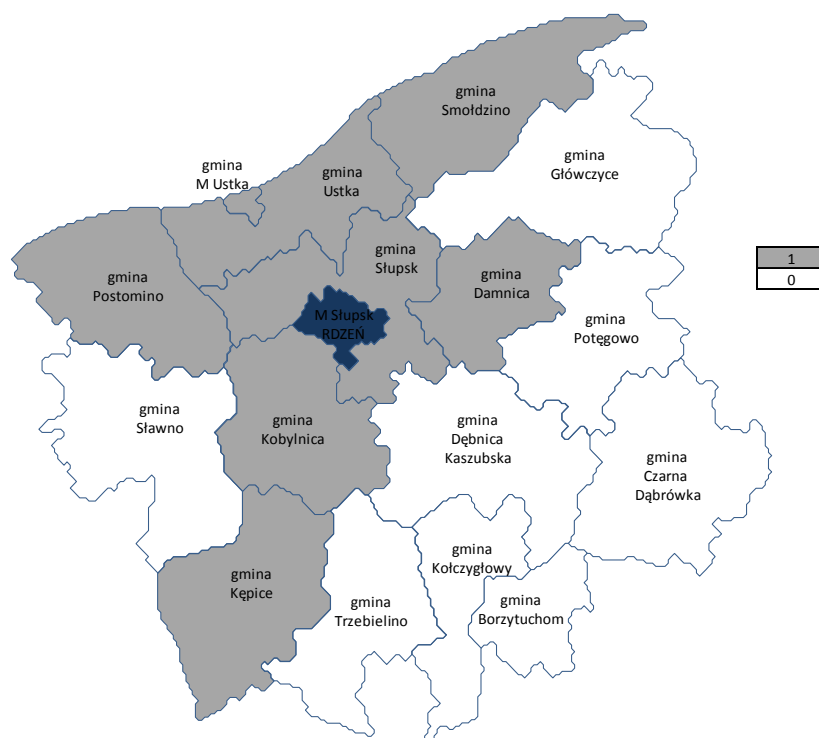
KRYTERIUM DELIMITACYJNE: WARTOŚĆ WSKAŹNIKA POWYŻEJ 75% WARTOŚCI ŚREDNIEJ DLA PODREGIONU SŁUPSKIEGO

Liczba podmiotów gospodarki narodowej, w odniesieniu do liczby mieszkańców, pokazuje stan przedsiębiorczości danej gminy.

Kryterium delimitacyjne spełniły wszystkie gminy obszaru funkcjonalnego, tj. Miasto Ustka, gmina Ustka, gminy Słupsk, Ustka, Kobylnica, Dębica Kaszubska oraz gminy Kępice, Smołdzino, Damnica, Postomino.

Najwyższą wartość wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych przypadających na 1000 mieszkańców osiągnął w Słupsku (141,88) oraz w Ustce (135,89). Oprócz gminy Dębica Kaszubska (73,65), wszystkie gminy obszaru funkcjonalnego posiadały wyższe wartości tego wskaźnika od gmin z poza obszaru.

Rysunek 13. Kryterium delimitacyjne dla wskaźnika 4



Źródło: Opracowanie własne, wg danych z gminy GUS

Tabela 26. Dane wyjściowe dla wskaźnika 4 – liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców

Lp	Jednostka terytorialna	Ludność stan na 2013	Liczba podmiotów gospodarczych stan na 31 XII 2013	Wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	Ocena 0-1 dla wskaźnika
		osoby	jedn. gosp.	wsk.	0 < 75% < 1
1	Słupsk (1)	93936	13328	141,88	1
2	Ustka (1)	16263	2210	135,89	1
3	Słupsk (2)	16317	1495	91,62	1
4	Ustka (2)	8112	856	105,52	1
5	Kobylnica (2)	11076	1276	115,20	1
6	Dębница Kaszubska (2)	9803	722	73,65	0
7	Borzytuchom (2)	3058	208	68,02	0
8	Czarna Dąbrówka (2)	5836	381	65,28	0
9	Kończygłowy (2)	4264	252	59,10	0
10	Trzebielino (2)	3733	245	65,63	0
11	Główczyce (2)	9475	585	61,74	0
12	Kępice (3)	9445	786	83,22	1
13	Potęgowo (2)	7128	403	56,54	0
14	Smołdzino (2)	3507	284	80,98	1
15	Damnica (2)	6311	347	54,98	0
16	Postomino (2)	7079	601	84,90	1
17	Sławno (2)	9034	648	71,73	0
podregion słupski		489216	50167	102,55	

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

WSKAŹNIK 5. UDZIAŁ PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH W USŁUGACH WYŻSZEGO RZĘDU (SEKCJE J-R)

KRYTERIUM DELIMITACYJNE: POWYŻEJ 50% WARTOŚCI WSKAŹNIKA DLA SŁUPSKA

Usługi wyższego rzędu obejmują sekcje od J do R Polskiej Klasyfikacji Działalności. Świadczą je podmioty gospodarcze z zakresu: informacji i komunikacji, działalności finansowej i ubezpieczeniowej, działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości, działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej, działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierających, administracji publicznej i obrony narodowej, obowiązkowych zabezpieczeń społecznych, edukacji, opieki zdrowotnej i pomocy społecznej oraz działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją.

Kryterium delimitacyjne spełniły gminy wszystkie gminy obszaru funkcjonalnego, tj. Miasto Ustka, Ustka, gminy Słupsk, Ustka, Kobylnica, Dębica Kaszubska oraz gminy Kępice, Kołczygłowy, Borzytuchom, Smołdzino, Główczyce, Damnica, Postomino.

Najbardziej zbliżony profil gospodarczy do Słupska (39% 39% podmiotów z sekcji J-R) posiadała gmina Słupsk (30%) oraz miasto Ustka (28%).

Rysunek 14. Kryterium delimitacyjne dla wskaźnika 5



Źródło: Opracowanie własne, wg danych z gminy GUS

Tabela 27. Dane wyjściowe dla wskaźnika 5 - udział podmiotów gospodarczych w usługach wyższego rzędu (sekcje J-R)

Lp	Jednostka terytorialna	Ogółem podmioty gospodarcze	Suma Sekcja J-R	Udział sekcji J-R do ogółem	Waga wskaźnika w odniesieniu do średniej podregionu słupeckiego 0 <50% < 1
		2013	2013	2013	
		jed.gosp.	jed.gosp.	%	
1	Słupsk (1)	13328	5176	39%	1
2	Ustka (1)	2210	623	28%	1
2	Ustka (2)	856	187	22%	1
3	Słupsk (2)	1495	452	30%	1
5	Kobylnica (2)	1276	320	25%	1
6	Dębница Kaszubska (2)	722	181	25%	1
7	Borzytuchom (2)	208	50	24%	1
8	Czarna Dąbrówka (2)	381	71	19%	0
9	Kończygłowy (2)	252	54	21%	1
10	Trzebielino (2)	245	46	19%	0
11	Główczyce (2)	585	117	20%	1
12	Kępice (3)	786	213	27%	1
13	Potęgowo (2)	403	77	19%	0
14	Smołdzino (2)	284	65	23%	1
15	Damnica (2)	347	92	27%	1
16	Postomino (2)	601	108	18%	0
17	Sławno (2)	648	115	18%	0

Słupsk	13328	5176	39%
---------------	--------------	-------------	------------

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

WSKAŹNIK 6. STOSUNEK GĘSTOŚCI ZALUDNIENIA (BEZ LASÓW I WÓD) DO ŚREDNIEJ DLA PODREGIONU SŁUPSKIEGO

KRYTERIUM DELIMITACYJNE: WARTOŚĆ WSKAŹNIKA POWYŻEJ 50%

Gęstość zaludnienia informuje jaki typ struktury osadniczej może występować na danym terenie. Przyjęte kryterium delimitacyjne określa stopień podobieństwa struktury osadniczej na obszarze danej gminy do miasta rdzeniowego. W powiązaniu z danymi meldunkowymi i migracjami, może określać dynamikę procesów suburbanizacji.

Kryterium delimitacyjne spełniły Miasto Ustka oraz gmina Słupsk.

Wartość wskaźnika gęstości zaludnienia dla gmin wiejskich, otaczających obszar miasta rdzeniowego, jest największa w gminie Słupsk. Dane te pokrywają się z wskaźnikami zameldowań ze Słupska.

Rysunek 15. Kryterium delimitacyjne dla wskaźnika 6



Źródło: Opracowanie własne, wg danych z gminy GUS

Tabela 28. Dane wyjściowe dla wskaźnika 6 - gęstość zaludnienia bez lasów i wód

Lp	Jednostka terytorialna	Ludność stan na 2013	Powierzchnia gruntów bez lasów i wód	Gęstość zaludnienia	Ocena 0-1 dla wskaźnika
		osoby	ha	osoba / ha	0 < 50% < 1
1	Słupsk (1)	93936	3779,9	24,85	1
2	Ustka (1)	16263	559,4	29,07	1
3	Słupsk (2)	16317	18556,7	0,88	1
4	Ustka (2)	8112	14704,6	0,55	0
5	Kobylnica (2)	11076	16390,8	0,68	0
6	Dębница Kaszubska (2)	9803	14269,1	0,69	0
7	Borzytuchom (2)	3058	5149,3	0,59	0
8	Czarna Dąbrówka (2)	5836	12339,7	0,47	0
9	Kończygłowy (2)	4264	7491,1	0,57	0
10	Trzebielino (2)	3733	8338,3	0,45	0
11	Główczyce (2)	9475	21443,2	0,44	0
12	Kępice (3)	9445	11311,7	0,83	0
13	Potęgowo (2)	7128	16403,4	0,43	0
14	Smółdzino (2)	3507	10880,1	0,32	0
15	Damnica (2)	6311	11685,9	0,54	0
16	Postomino (2)	7079	16814,9	0,42	0
17	Sławno (2)	9034	16352,4	0,55	0

podregion słupski	489216	291260	1,68
--------------------------	---------------	---------------	-------------

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

WSKAŹNIK 7. STOSUNEK LICZBY MIESZKAŃ ODDANYCH DO UŻYTKU NA 1000 MIESZKAŃCÓW W LATACH 2003-2012 DO ŚREDNIEJ PODREGIONU SŁUPSKIEGO

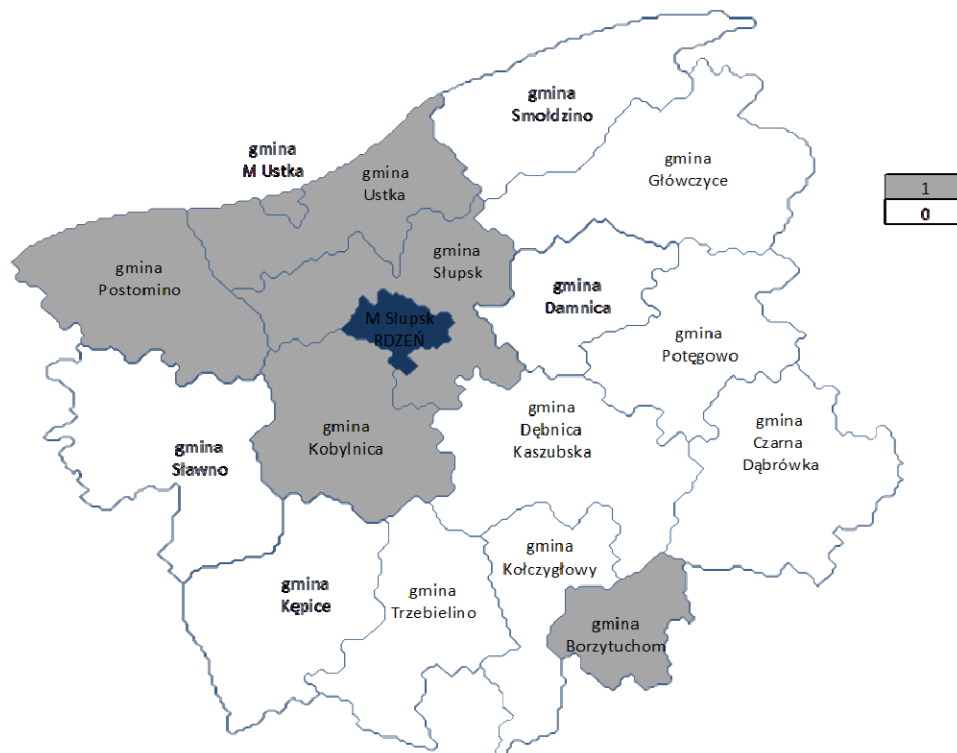
KRYTERIUM DELIMITACYJNE: WARTOŚĆ WSKAŹNIKA POWYŻEJ 75%

Ostatni wskaźnik dotyczy działalności podejmowanej przez inwestorów indywidualnych w zakresie budownictwa mieszkaniowego. Wskaźnik ten pozostaje w ścisłej relacji z migracjami mieszkańców, tworzeniem się strefy podmiejskiej miasta rdzeniowego oraz wywieranej antropopresji na tereny dotychczas wolne od zabudowy.

Kryterium delimitacyjne spełniły wszystkie gminy obszaru funkcjonalnego, tj. Miasto Ustka, Ustka, gminy Słupsk, Ustka, Kobylnica – oprócz gminy Dębica Kaszubska oraz gmina Postomino i Borzytuchom.

Największą liczbę mieszkań oddanych do użytku odnotowano w Słupsku (2935 mieszkań w okresie od 2003 do 2012), natomiast najwyższy wskaźnik oddanych mieszkań przypadających na 1000 mieszkańców odnotowano w Ustce (85,66). Wskaźnik wyższy od Słupska (30,94 mieszkań na 1000 mieszkańców) posiadały również gminy wiejskie Słupsk (58,51), Ustka (51,14) oraz Kobylnica (46,51).

Rysunek 16. Kryterium delimitacyjne dla wskaźnika 7



Źródło: Opracowanie własne, wg danych z gminy GUS

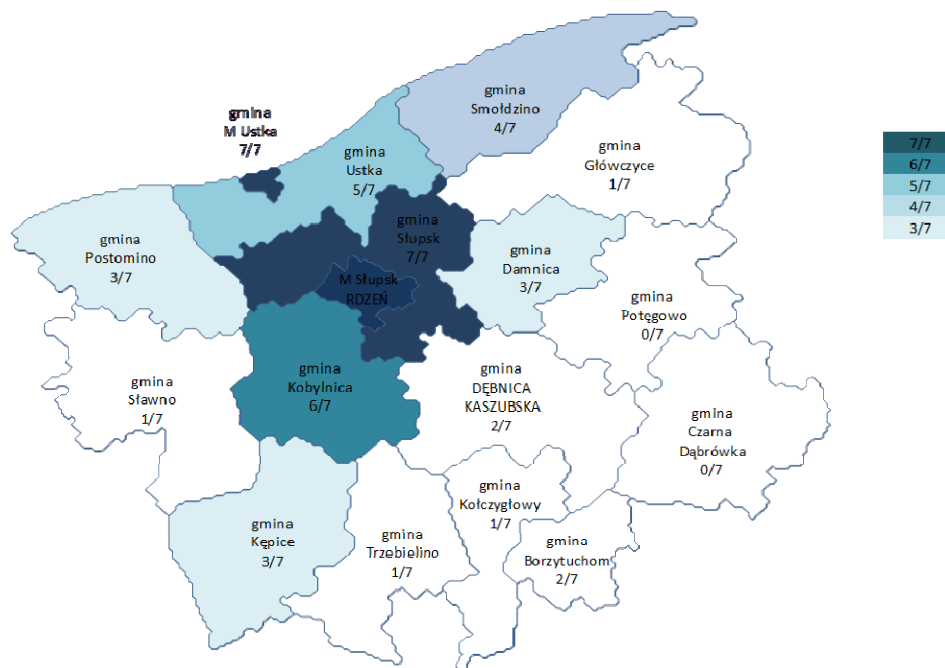
Tabela 29. Dane wyjściowe dla wskaźnika 7 - liczba mieszkań oddanych do użytku na 1000 mieszkańców w 2003-2012

Lp	Jednostka terytorialna	Mieszkania oddane ogółem w latach 2003-2012	Ludność stan na 2012	Liczba mieszkań oddanych do użytku na 1 tys. mieszkańców	Ocena 0-1 dla wskaźnika
		mieszk.	osoby	mieszk / 1 tys mieszkańców	0 < 75% < 1
1	Słupsk (1)	2935	94849	30,94	1
2	Ustka (1)	1403	16379	85,66	1
3	Słupsk (2)	940	16065	58,51	1
4	Ustka (2)	413	8076	51,14	1
5	Kobylnica (2)	510	10965	46,51	1
6	Dębica Kaszubska (2)	200	9810	20,39	0
7	Borzytuchom (2)	64	3002	21,32	1
8	Czarna Dąbrówka (2)	92	5799	15,88	0
9	Kończygłowy (2)	44	4264	10,32	0
10	Trzebielino (2)	41	3745	10,95	0
11	Główczyce (2)	33	9552	3,45	0
12	Kępice (3)	94	9510	9,88	0
13	Potęgowo (2)	56	7168	7,81	0
14	Smółdzino (2)	61	3547	17,20	0
15	Damnica (2)	70	6295	11,12	0
16	Postomino (2)	165	7068	23,34	1
17	Sławno (2)	140	8975	15,60	0
podregion słupski		13761	490129	28,08	

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

PODSUMOWANIE DELIMITACJI OPARTEJ NA METODOLOGII OPRACOWANEJ NA POTRZEBY DELIMITACJI MOF MIASTA SŁUPSKA

Rysunek 17. Synteza wskaźników delimitacyjnych wg zmodyfikowanej metody delimitacji MOF OW



Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Istotą metody opracowanej dla MOF OW jest określenie granicy zasięgu oddziaływania ośrodka miejskiego na otoczenie, które odznacza się podobnymi uwarunkowaniami rozwoju. Przyjmuje się, że obszar funkcjonalny tworzą JST, które spełnią minimum 6/7 przyjętych wskaźników⁷³. Przyjmuje się, że wyznaczony obszar funkcjonalny jest ciągły przestrzennie, tj. zawiera w sobie tylko gminy graniczące ze sobą oraz nie może zawierać w sobie gmin nienależących do obszaru funkcjonalnego, a otoczonych ze wszystkich stron tego typu jednostkami.

Delimitacja przeprowadzona w oparciu o metodę wypracowaną przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego dla MOF OW, poddaną modyfikacji ze względu na słabsze oddziaływanie w przestrzeni ośrodka miejskiego o charakterze lokalnym, wykazała, że:

- najsilniejsze powiązania funkcjonalne z miastem rdzeniowym zaobserwowano w gminie Słupsk oraz w Ustce (spełnionych 7/7 kryteriów delimitacyjnych). Wyniki te potwierdzają się w analizie profilu gospodarczego tych gmin. Najbardziej zbliżony profil gospodarczy do

⁷³ MRR, 2013, Kryteria delimitacji miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodków wojewódzkich, Warszawa, str. 7



Słupska (39% podmiotów z sekcji J-R) posiadała właśnie gmina Słupsk (30%) oraz Miasto Ustka (28%);

- obszar gminy Słupsk stanowi bezpośrednią strefę podmiejską. Potwierdzają to dane meldunkowe. Największą liczbę zameldowań ze Słupska w okresie od 2011 do 2014 roku odnotowano w gminach Słupsk (908 osób). Druga w kolejności gmina Kobylnica odnotowała prawie dwukrotnie mniej zameldowań (489). Wartość wskaźnika gęstości zaludnienia dla gmin wiejskich, otaczających obszar miasta rdzeniowego, jest największa w gminie Słupsk;
- silne powiązania ze Słupskiem odnotowano w gminie Kobylnica (spełnionych 6/7 kryteriów delimitacyjnych). Gmina Kobylnica i Miasto Ustka wykazały się najwyższą dostępnością komunikacyjną Słupska. W Ustce odnotowano największą liczbę połączeń komunikacją publiczną;
- Gmina Ustka spełniła 5 na 7 kryteriów delimitacyjnych. Gmina ta nie spełniła przyjętych wartości dla wskaźnika dostępności komunikacyjnej Słupska oraz gęstości zaludnienia bez lasów i wód. Gmina Ustka tworzy silne powiązania z miastem Ustka, wynikające z funkcji turystycznej;
- gminy obszaru funkcjonalnego wyróżniają się na tle badanego obszaru wskaźnikami rozwoju gospodarczego, w tym wskaźnikami indywidualnej przedsiębiorczości, liczbą podmiotów gospodarczych – poza gminą Dębica Kaszubska;
- gminy obszaru funkcjonalnego wyróżniają się wskaźnikiem oddanych mieszkań przypadających na 1000 mieszkańców. Najwyższy wskaźnik odnotowano w Ustce (86,27), co związane jest z rozwojem funkcji turystycznej, podobnie jak w gminie Ustka (50,91). Wysokie wskaźnik posiadały również gminy wiejskie Słupsk (57,61) oraz Kobylnica (46,05), w których wysoka wartość tego wskaźnika korelowała z wysoką liczbą zameldowań ze Słupska;
- słabsze powiązania z miastem rdzeniowym odnotowano w gminie Dębica Kaszubska (spełnionych 2/7 kryteriów delimitacyjnych). Należy podkreślić, że gmina Dębica Kaszubska była trzecią najpopularniejszą destynacją migracji mieszkańców Słupska w badanym obszarze;
- spośród gmin położonych poza obszarem funkcjonalnym, najsilniejsze powiązania odnotowano w gminie Smołdzino (spełnionych 4 na 7 kryteriów delimitacyjnych). Gmina ta wykazała się niższą dostępnością komunikacyjną Słupska, niższymi wskaźnikami gęstości zaludnienia oraz wskaźnikami oddanych mieszkań do użytku.



Tabela 30. Synteza wskaźników delimitacyjnych wg zmodyfikowanej metody delimitacji MOF OW

Jednostka terytorialna	Liczba połączeń komunikacja publiczną i czas dojazdu samochodem osobowym z centrum administracyjnego badanej gminy do centrum Słupska w dniu roboczym	Liczba zameldowań z rdzenia OF na 1000 mieszkańców	Liczba osób prowadzących działalność gospodarczą 100 osób w więcej produkcyjnym	Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	Udział podmiotów gospodarczych w usługach wyższego rzędu (sekcje J-R)	Gęstość zaludnienia (bez lasów i wód)	Liczba mieszkań oddanych do użytku na 1000 mieszkańców w latach 2003-2012	suma
Słupsk (1)	1	1	1	1	1	1	1	7
Ustka (1)	1	1	1	1	1	1	1	7
Słupsk (2)	1	1	1	1	1	1	1	7
Ustka (2)	0	1	1	1	1	0	1	5
Kobylnica (2)	1	1	1	1	1	0	1	6
Dębница Kaszubska (2)	0	1	0	0	1	0	0	2
Borzycuchom (2)	0	0	0	0	1	0	1	2
Czarna Dąbrówka (2)	0	0	0	0	0	0	0	0
Kotczygłowy (2)	0	0	0	0	1	0	0	1
Trzebielino (2)	0	1	0	0	0	0	0	1
Główczyce (2)	0	0	0	0	1	0	0	1
Kępice (3)	0	0	1	1	1	0	0	3
Potęgowo (2)	0	0	0	0	0	0	0	0
Smoldzino (2)	0	1	1	1	1	0	0	4
Damnica (2)	1	1	0	0	1	0	0	3
Postomino (2)	0	0	1	1	0	0	1	3
Sławno (2)	1	0	0	0	0	0	0	1

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

2. DELIMITACJA MIEJSKIEGO OBSZARU FUNKcjONALNEGO MIASTA SŁUPSKA OPARTA NA WALORYZACJI PRZESTRZENI

Delimitacja oparta na waloryzacji przestrzeni polegała na analizie przestrzennego rozkładu potencjału rozwoju społeczno-gospodarczego na Obszarze Funkcjonalnym Miasta Słupska. Analizę prowadzono przy zastosowaniu wskaźników GUS. Korzystano głównie z najaktualniejszych danych, w kilku przypadkach dla pokazania dynamiki zjawiska posłużono się danymi z określonego przedziału czasowego.

Każdy ze wskaźników miał charakter względny, co było warunkiem koniecznym zachowania możliwości porównywania obliczonych wartości pomiędzy badanymi jednostkami terytorialnymi. Kolejnym etapem budowy wskaźników syntetycznych była normalizacja danych. Wykorzystana została w tym celu liniowa transformacja danych typu min-max, której efektem było sprowadzenie wartości wszystkich wskaźników do przedziału (0,1), gdzie wartość 1 przypisana została gminie o największej wartości danego wskaźnika, zaś wartość 0 gminie o najmniejszej wartości wskaźnika.

Przyjęto, że poszczególne grupy wskaźników posiadają jednakową wagę. Poszczególne grupy wskaźników w wybranej sferze zsumowano, a następnie ponownie sprowadzono do wartości w przedziale 0-1, otrzymując tzw. syntetyczny wskaźnik wystandaryzowany.⁷⁴

Zastosowana metoda delimitacji określa potencjał MOF Miasta Słupska (granic obszarów oraz potencjałów rozwojowych) w następujących sferach:

- sfera demograficzna,
- sfera społeczno-ekonomiczna,
- sfera gospodarcza,
- sfera środowiska naturalnego,
- sfera turystyki,
- sfera infrastruktury technicznej,
- sfera infrastruktury komunikacyjnej.

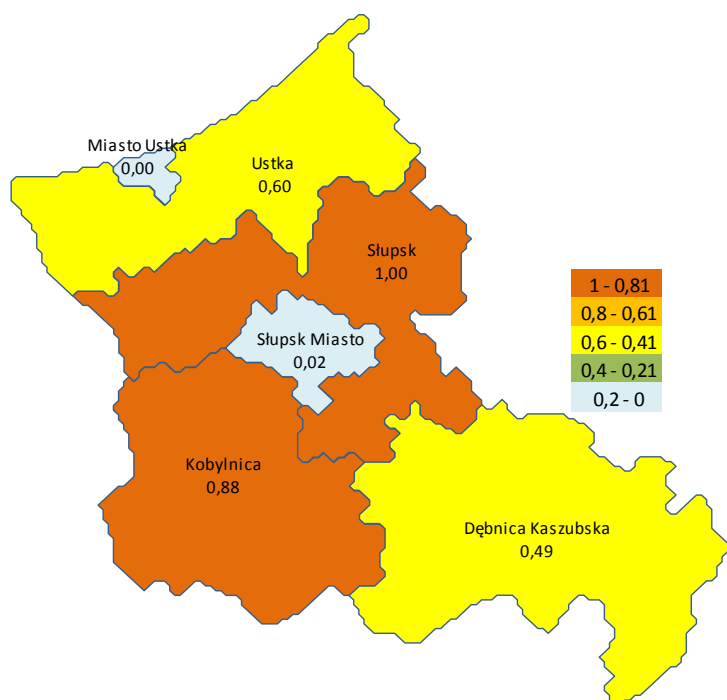
⁷⁴ MRR, Identyfikacja i delimitacja obszarów problemowych i strategicznej interwencji w Polsce, 2009 rok, str. 31-32

SFERA DEMOGRAFICZNA
Tabela 31 Grupy wskaźników oraz wskaźniki sfery demograficznej

Nr wsk.	Grupa wskaźników	Cel grupy wskaźników	Początkowe wskaźniki
1	Naturalne (wewnętrzne) przyczyny liczebnego stanu populacji	Określenie naturalnych przyczyn liczebnego stanu populacji	Współczynnik urodzeń (liczba urodzeń żywych na 1 tys. ludności)
2			Współczynnik zgonów (liczba zgonów na 1 tys. ludności) (destymulanta)
3			Przyrost naturalny (na 1 tys. ludności)
4	Inne (zewnętrzne) przyczyny liczebnego stanu populacji	Określenie innych przyczyn liczebnego stanu populacji	Saldo migracji wewnętrznej (na 1 tys. ludności)
5	Obciążenie demograficzne	Identyfikacja obszarów z mniejszym lub większym obciążeniem demograficznym	Wskaźnik obciążenia demograficznego (destymulanta)

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Rysunek 18. Syntetyczny wskaźnik dla sfery demograficznej w skali 0-1



Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Wskaźniki sfery demograficznej ukazane za pośrednictwem transformacji liniowej w skali 0-1 najwyższe wartości osiągnęły w gminie Słupsk (max nota 1, 00) oraz gminie Kobylnica (nota 0, 88), natomiast najniższe były w gminie Miasto Ustka.

W obszarze funkcjonalnym można wyróżnić trzy strefy o podobnych wartościach wskaźników sfery demograficznej. Obszary miejskie, tj. Słupsk oraz Ustka charakteryzują się najniższymi wskaźnikami urodzeń oraz najwyższą liczbą zgonów w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. W tych gminach obserwuje się także znaczny ubytek ludności wskutek migracji. Mieszkańcy miast migrują na podmiejskie obszary wiejskie. Dla mieszkańców Słupska trzy najpopularniejsze kierunki migracji to gmina Słupsk, Kobylnica oraz Dębница Kaszubska. Mieszkańcy Ustki migrują na obszar gminy wiejskiej Ustka. Największy ruch migracyjny obserwowany jest na obszarze gmin Słupsk i Kobylnica. I właśnie te dwie gminy posiadają najwyższe wartości wskaźników sfery demograficznej. Można przypuszczać, iż na obszar tych gmin, ze Słupska, migrują osoby będące w wieku produkcyjnym. Tym samym właśnie w tych gminach obserwuje się najwyższe wskaźniki przyrostu naturalnego, a wskaźniki obciążenia demograficznego są najniższe spośród badanych gmin.

W ujęciu całego obszaru funkcjonalnego wskaźniki migracji wykazują wartość nieznacznie ujemną. W obszarze funkcjonalnym zaobserwowano znaczny spadek liczby urodzeń oraz wzrost wskaźników obciążenia demograficznego. Największy spadek liczby urodzeń zaobserwowano w gminie Dębница Kaszubska. Przyrost naturalny w ujęciu obszaru funkcjonalnego od dwóch lat wykazuje wartości ujemne.

Tabela 32. Sumaryczne zestawienie wskaźników dla sfery demograficznej

Jednostka terytorialna	naturalne przyczyny stanu populacji								wsk. 4 średnia	wsk. 5	ŚREDNIA wsk.wystandaryzowanego dla ŚREDNICH	ŚREDNIA wsk.wystandaryzowanego dla ŚREDNICH		
	wsk. 1	wsk. 2	wsk. 3	ŚREDNIA wsk.wystandaryzowanego dla ŚREDNICH	ŚREDNIA wsk.wystandaryzowanego dla ŚREDNICH	ŚREDNIA wsk.wystandaryzowanego dla ŚREDNICH	ŚREDNIA wsk.wystandaryzowanego dla ŚREDNICH	ŚREDNIA wsk.wystandaryzowanego dla ŚREDNICH						
Miasto Ustka	7,81	0,16	9,41	0,29	-1,60	0,08	0,18	0,10	-3,89	0,00	34,20	0,00	0,03	0,00
Gmina Dębica Kaszubska	9,89	0,65	9,08	0,38	0,82	0,45	0,49	0,44	-0,71	0,23	21,40	0,79	0,49	0,49
Gmina Kobylnica	10,74	0,85	8,49	0,55	2,26	0,67	0,69	0,66	9,63	1,00	19,30	0,92	0,86	0,88
Gmina Słupsk	11,40	1,00	6,93	1,00	4,47	1,00	1,00	1,00	8,57	0,92	18,00	1,00	0,97	1,00
Gmina Ustka	7,15	0,00	9,12	0,37	-1,97	0,03	0,13	0,05	8,83	0,94	21,40	0,79	0,59	0,60
Miasto Słupsk	8,26	0,26	10,42	0,00	-2,16	0,00	0,09	0,00	-3,21	0,05	32,60	0,10	0,05	0,02

max	11,40	max	10,42	max	4,47	max	1,00	max	9,63	max	34,20	max	0,97
min	7,15	min	6,93	min	-2,16	min	0,09	min	-3,89	min	18,00	min	0,03

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

SFERA SPOŁECZNO-EKONOMICZNA
Tabela 33. Grupy wskaźników oraz wskaźniki sfery społeczno-ekonomiczna

Nr wsk.	Grupa wskaźników	Cel grupy wskaźników	Początkowe wskaźniki
6	Warunki lokalowe	Określenie obszarów o lepszych lub gorszych warunkach lokalowych	Liczba mieszkań oddanych do użytku na 1000 mieszkańców
7			Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na osobę zameldowaną
8	Rozwój budownictwa	Określenie obszarów o wyższym lub niższym stopniu rozwoju budownictwa	Budynki oddane do użytku ogółem na 1000 mieszkańców
9	Podstawowa opieka zdrowotna	Określenie obszarów o wyższym lub niższym stopniu dostępu do podstawowej opieki zdrowotnej	Placówki ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 10 000 mieszkańców



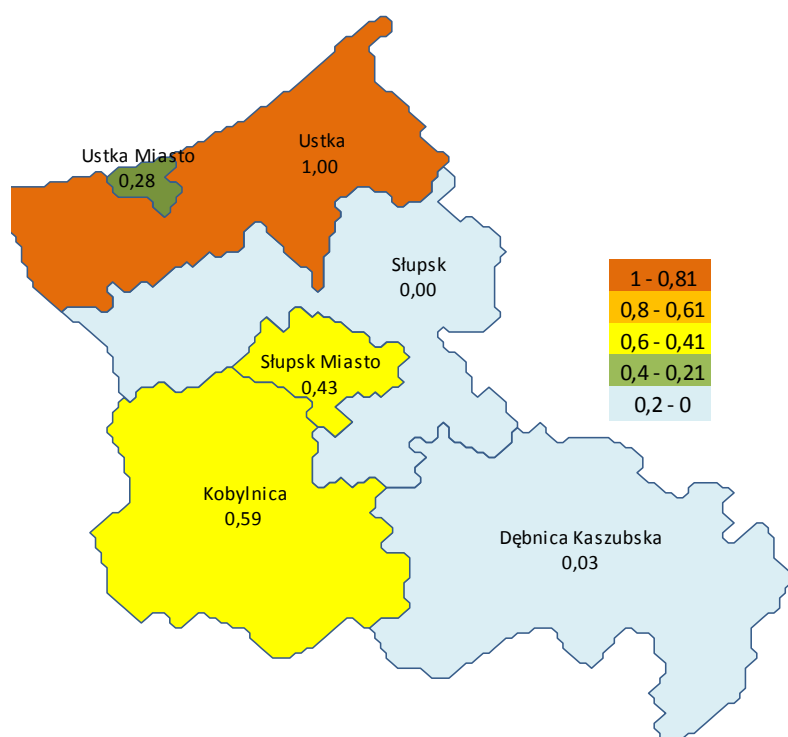
10	Dostęp do przedszkoli	Określenie obszarów o wyższym lub niższym stopniu dostępu do przedszkoli	Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w wieku 3-6 lat
11	Oświata	Określenie obszarów o wyższym lub niższym stopniu dostępu do oświaty	Współczynnik skolaryzacji netto dla szkół podstawowych
12			Współczynnik skolaryzacji netto dla szkół gimnazjalnych
13	Obiekty kultury	Określenie obszarów o wyższym lub niższym stopniu dostępu do obiektów kultury	Liczba bibliotek na 1000 mieszkańców
14	Aktywność społeczna	Określenie obszarów o różnym poziomie aktywności społecznej	Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 000 mieszkańców
15	Planowanie przestrzenne	Określenie obszarów o różnym poziomie zagospodarowania przestrzennego	Powierzchnia gminy objęta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni gminy ogółem
16a			Wydane pozytywne decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym na 1000 mieszkańców
16b			Wydane pozytywne decyzje dotyczące zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym na 1000 mieszkańców
16c			Wydane pozytywne decyzje dotyczące zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym na 1000 mieszkańców



16d			Wydane pozytywne decyzje dotyczące zabudowy usługowej na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym na 1000 mieszkańców
16e			Wydane pozytywne decyzje dotyczące zabudowy innej na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym na 1000 mieszkańców

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Rysunek 19. Syntetyczny wskaźnik dla sfery społeczno-ekonomicznej w skali 0-1



Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Syntetyczny wskaźnik dla sfery społeczno-ekonomicznej ukazany za pośrednictwem transformacji liniowej w skali 0-1 najwyższą wartość osiągnął w gminie Ustka, zaś najniższą wartość w gminach Słupsk i Dębница Kaszubska.

Najwięcej mieszkań w przeliczeniu na 1000 mieszkańców oddano do użytku w gminie Słupsk. W gminie Ustka oddano z kolei najwięcej budynków w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Znaczną dynamikę budownictwa zaobserwowano także w gminie Kobylnica. Największą powierzchnią mieszkań w przeliczeniu na mieszkańca posiadały gminy o dominującej funkcji turystycznej, tj. Miasto Ustka i gmina Ustka. Najmniejszą powierzchnię mieszkań zaobserwowano w gminie Dębница Kaszubska. Wskaźniki budownictwa w obszarze funkcjonalnym zbliżone były do wartości średnich dla kraju. Powierzchnia mieszkań była niższa od średniej krajowej. Liczba placówek ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 10 000 mieszkańców w obszarze funkcjonalnym kształtowała się na poziomie średniej krajowej. Najwięcej takich placówek odnotowano w Słupsku, najmniej w gminach Słupsk i Dębница Kaszubska. Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym nie obiegał od średniej dla kraju, wykazywał jednak znaczne zróżnicowanie w poszczególnych gminach. Największy odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym odnotowano w Słupsku, a następnie w Ustce oraz gminie Dębница Kaszubska. Najniższy odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym odnotowano w gminie Ustka (tylko 29,4% w 2013 roku). Niski był także w gminach Słupsk oraz Kobylnica. Wskaźniki skolaryzacji netto dla szkół podstawowych i gminjów również wykazały się znacznym zróżnicowaniem w poszczególnych gminach. Niskie i wyższe wartości tych wskaźników notowano



w gminach wiejskich i miejskich sąsiadujących ze sobą, tj. gmina Słupsk – Miasto Słupsk oraz gmina Ustka – Miasto Ustka. Najwyższą wartość wskaźnika liczby bibliotek przypadająca na 1000 mieszkańców odnotowano w gminach Kobylnica i Ustka. Średnia wartość dla obszaru funkcjonalnego była niższa od średniej dla kraju. Obszar funkcjonalnym wyróżniał się na tle kraju pod względem liczby organizacji pozarządowych przypadających na 10 000 mieszkańców. Najwyższą wartość tego wskaźnika odnotowano w gminie Dębica Kaszubska.



Tabela 34. Sumaryczne zestawienie wskaźników dla sfery społeczno-ekonomicznej – część 1/2

Jednostka terytorialna	stan warunków lokalowych						dostęp do oświaty											
	wsk. wystandaryzowany	wsk. wystandaryzowany	ŚREDNIA	wsk. wystandaryzowanego	wsk. wystandaryzowany dla ŚREDNICH	wsk.8 średnia	wsk. wystandaryzowany	wsk. wystandaryzowany	wsk. wystandaryzowany	wsk. wystandaryzowany	wsk. wystandaryzowany	ŚREDNIA	wsk. wystandaryzowanego	wsk. wystandaryzowany dla ŚREDNICH				
Miasto Ustka	5,70	0,65	27,60	0,83	0,74	0,82	0,34	0,00	5,00	0,67	70,10	0,76	108,90	1,00	123,60	1,00	1,00	
Gmina Dębница Kaszubska	2,04	0,00	21,90	0,00	0,00	0,41	0,02	3,00	3,00	0,00	68,70	0,74	86,69	0,52	85,03	0,58	0,55	
Gmina Kobylnica	6,41	0,77	26,90	0,72	0,75	1,16	0,24	4,00	4,00	0,33	48,00	0,35	86,55	0,52	83,85	0,57	0,54	
Gmina Słupsk	7,69	1,00	24,50	0,38	0,69	1,09	0,22	3,00	3,00	0,00	59,60	0,57	78,77	0,35	72,34	0,45	0,40	
Gmina Ustka	6,59	0,80	28,80	1,00	0,90	3,79	1,00	4,00	4,00	0,33	29,40	0,00	62,57	0,00	31,00	0,00	0,00	
Miasto Słupsk	2,80	0,13	23,50	0,23	0,18	0,40	0,02	6,00	6,00	1,00	82,70	1,00	95,63	0,71	100,32	0,75	0,73	
	max	7,69	max	28,80	max	0,90	max	3,79	max	6,00	max	82,70	max	108,90	max	123,60	max	1,00
	min	2,04	min	21,90	min	0,00	min	0,34	min	3,00	min	29,40	min	62,57	min	31,00	min	0,00

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS



Tabela 35. Sumaryczne zestawienie wskaźników dla sfery społeczno-ekonomicznej – część 2/2

Jednostka terytorialna	zagospodarowanie przestrzenne													wsk.wystandaryzowanego dla ŚREDNIA		wsk.wystandaryzowanego dla ŚREDNICH			
	wsk. wystandaryzowany	wsk. wystandaryzowany	wsk. wystandaryzowany	wsk. wystandaryzowany	wsk. wystandaryzowany	wsk. wystandaryzowany	wsk. wystandaryzowany	wsk. wystandaryzowany	wsk. wystandaryzowany	wsk. wystandaryzowany	wsk. wystandaryzowany	wsk. wystandaryzowany	wsk. wystandaryzowany	ŚREDNIA	ŚREDNICH	ŚREDNIA	ŚREDNICH		
Miasto Ustka	0,06	0,00	33,00	0,23	61,50	1,00	0,27	0,03	0,02	0,12	0,06	0,00	0,06	0,00	0,19	0,00	0,43	0,28	
Gmina Dębница Kaszubska	0,10	0,14	43,00	1,00	0,20	0,00	1,70	0,29	0,13	1,00	5,42	0,58	1,30	0,52	1,00	0,56	0,39	0,03	
Gmina Kobylnica	0,36	1,00	36,00	0,46	29,10	0,47	1,49	0,25	0,00	0,00	3,56	0,38	0,35	0,12	0,28	0,44	0,49	0,59	
Gmina Słupsk	0,12	0,20	30,00	0,00	20,80	0,34	4,86	0,87	0,13	1,00	7,42	0,79	0,86	0,33	0,71	0,93	0,38	0,00	
Gmina Ustka	0,25	0,62	37,00	0,54	16,00	0,26	5,59	1,00	0,09	0,74	9,34	1,00	2,45	1,00	0,52	0,75	0,56	1,00	
Miasto Słupsk	0,07	0,04	38,00	0,62	58,60	0,95	0,13	0,00	0,05	0,40	0,09	0,00	0,08	0,01	0,23	0,07	0,46	0,43	
	max	0,36	max	43,00	max	61,50	max	5,59	max	0,13	max	9,34	max	2,45	max	2,41	max	0,56	0,75
	min	0,06	min	30,00	min	0,20	min	0,13	min	0,00	min	0,06	min	0,06	min	0,06	min	0,19	0,38

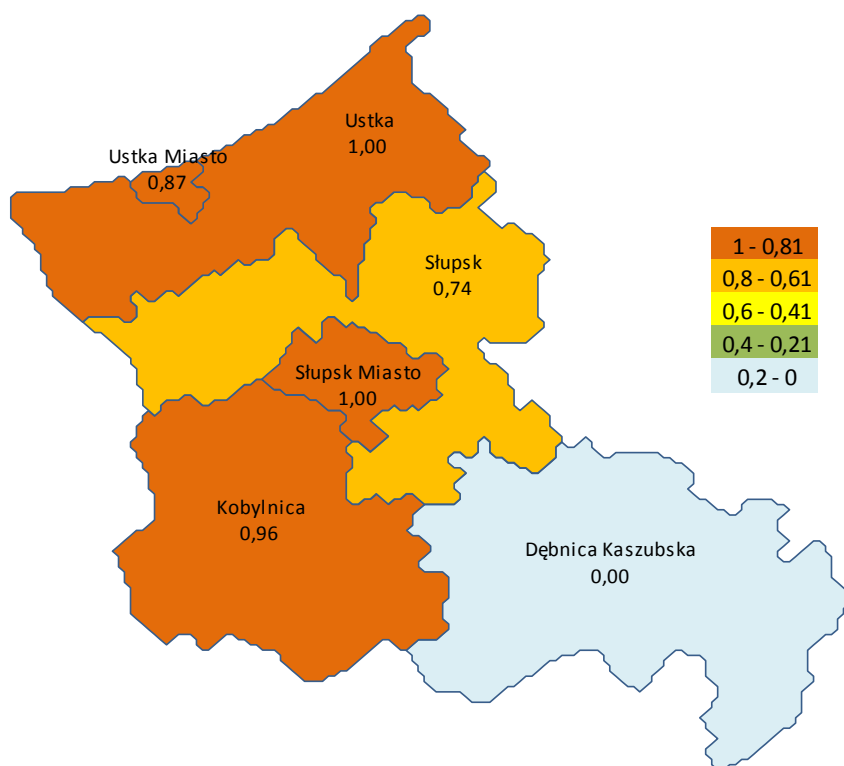
Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

SFERA GOSPODARCZA
Tabela 36. Grupy wskaźników oraz wskaźniki sfery gospodarczej

Nr wsk.	Grupa wskaźników	Cel grupy wskaźników	Początkowe wskaźniki
17	Poziom rozwoju gospodarczego wyrażony dochodami gmin	Określenie rozwoju gospodarczego obszarów na podstawie dochodów gmin	Dochody własne gmin ogółem na 1 mieszkańca
18	Warunki do aktywności gospodarczej	Określenie obszarów o lepszych lub gorszych warunkach do aktywności gospodarczej	Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 000 mieszkańców
19	Poziom indywidualnej działalności gospodarczej	Poziom indywidualnej działalności gospodarczej	Liczba osób prowadzących działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców
20	Efektywność wykorzystania zasobów pracy	Identyfikacja obszarów z lepszym lub gorszym wykorzystaniem zasobów pracy	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (destymulanta)
21	Poziom wydatków i inwestycji	Określenie obszarów o większym i mniejszym poziomie wydatków i inwestycji	Wydatki gmin na 1 mieszkańca
22			Stosunek dochodów do wydatków gmin na 1 mieszkańca
23			Wydatki majątkowe inwestycyjne gminy na mieszkańca

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Rysunek 20. Syntetyczny wskaźnik dla sfery gospodarczej w skali 0-1



Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Syntetyczny wskaźnik dla sfery gospodarczej ukazany za pośrednictwem transformacji liniowej w skali 0-1 najwyższą wartość osiągnął w gminie Ustka i Słupsk oraz w gminie Kobylnica. Najniższą wartość odnotowano w gminie Dębica Kaszubska, która odstawała od pozostałych gmin obszaru funkcjonalnego. Pozostałe gminy nie odnotowały znacznego rozwarstwienia wartości wskaźnika sfery gospodarczej.

Najwyższe dochody własne w przeliczeniu na mieszkańca odnotowano w gminie Kobylnica oraz w gminie Ustka. Były one prawie trzykrotnie wyższe od dochodów własnych w gminie Dębica Kaszubska. Dochody gmin Słupsk i miast Słupska i Ustki były zbliżone i osiągnęły wartość pośrednią pomiędzy najwyższymi i najniższymi wartościami. Najwyższe wartości wskaźników dot. liczby podmiotów gospodarczych oraz osób prowadzących działalność gospodarczą odnotowano w gminach miejskich Słupsk i Ustka. Znaczne wartości tego wskaźnika odnotowano także w gminie Kobylnica, co oznacza, że ta gmina obok miast kumuluje znaczny potencjał gospodarczy obszaru funkcjonalnego. W gminie Ustka znaczna liczba podmiotów gospodarczych związana jest prawdopodobnie z silnie rozwiniętą funkcją turystyczną. W ujęciu całego obszaru funkcjonalnego odnotowano wyższe wartości liczby podmiotów gospodarczych oraz osób prowadzących działalność gospodarczą w przeliczeniu na liczbę mieszkańców, od średnich dla kraju. Zauważalny był trend spadkowy tych wskaźników w obszarze funkcjonalnym.

Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym najwyższą wartość osiągnął w gminie Dębica Kaszubska. Wskaźnik bezrobocia wykazał korelacją ze wskaźnikami liczby podmiotów gospodarczych i indywidualnej przedsiębiorczości. Najniższe bezrobocie notowano w gminach miejskich obszaru funkcjonalnego oraz w gminach Kobylnica i Ustka. Wydatki gmin w przeliczeniu na mieszkańca najwyższe wartości notowały w gminie Ustka. Wskaźnik ten w przypadku tej gminy wykazywał zbieżność z wydatkami inwestycyjnymi. Najniższe wydatki w przeliczeniu na mieszkańca odnotowano w Ustce oraz gminie Dębica Kaszubska. Gmina Dębica Kaszubska oraz Miasto Słupsk były w 2013 roku jedynymi gminami w obszarze funkcjonalnym, które wydawały więcej niż posiadały dochodów. Najwyższe wydatki majątkowe inwestycyjne oprócz gminy Ustka były udziałem gminy Kobylnica. Poziom bezrobocia w obszarze funkcjonalnym pokrywał się ze średnią krajową i wykazywał nieznaczną tendencję wzrostową w badanym okresie. Zauważalny był trend wzrostowy wydatków gmin w przeliczeniu na mieszkańca. Wydatki te były wyższe od średnich dla kraju.



Tabela 37. Sumaryczne zestawienie wskaźników dla sfery gospodarczej

Jednostka terytorialna	poziom wydatków, dochodów i inwestycji										wsk. wystandaryzowany dla							
	wsk. 17 średnia	wsk. 18	wsk. 19	wsk. 20	wsk. Wystandardyzowany (destymulanta)	wsk. 21 średnia	wsk. 22 średnia	wsk. 23 średnia	wsk. wystandaryzowany	ŚREDNIA	wsk. wystandaryzowany dla	ŚREDNIA	wsk. wystandaryzowany dla					
Miasto Ustka	1847,14	0,49	1359,00	0,91	97,96	0,99	8,21	0,98	3067,67	0,00	98,21	1,00	484,91	0,00	0,33	0,30	0,74	0,87
Gmina Dębica Kaszubska	927,93	0,00	737,00	0,00	53,54	0,00	16,32	0,00	3539,05	0,32	92,07	0,04	791,01	0,26	0,21	0,00	0,00	0,00
Gmina Kobylnica	2800,83	1,00	1152,00	0,61	84,77	0,70	8,64	0,92	4526,08	1,00	91,82	0,00	1243,13	0,65	0,55	0,82	0,81	0,96
Gmina Słupsk	2346,96	0,76	916,00	0,26	70,39	0,38	10,05	0,76	4219,71	0,79	92,04	0,03	1655,90	1,00	0,61	0,97	0,62	0,74
Gmina Ustka	2710,38	0,95	1055,00	0,47	79,40	0,58	8,70	0,92	4315,45	0,86	93,77	0,31	1311,42	0,71	0,62	1,00	0,78	0,93
Miasto Słupsk	2243,96	0,70	1419,00	1,00	98,29	1,00	8,02	1,00	4375,24	0,90	93,60	0,28	573,36	0,08	0,42	0,50	0,84	1,00
	max 2800,83		max 1419,00	1419,00	max 98,29	98,29	max 16,32	16,32	max 4526,08	4526,08	max 98,21	98,21	max 1655,90	1655,90	max 0,62	0,62	max 0,84	0,84
	min 927,93		min 737,00	737,00	min 53,54	53,54	min 8,02	8,02	min 3067,67	3067,67	min 91,82	91,82	min 484,91	484,91	min 0,21	0,21	min 0,00	0,00

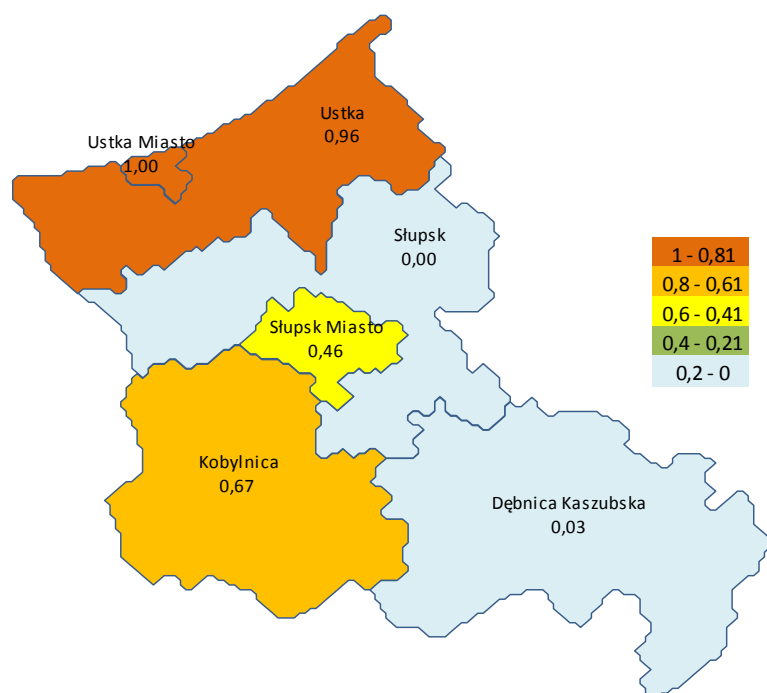
Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

SFERA TURYSTYCZNA
Tabela 38 Grupy wskaźników oraz wskaźniki sfery turystyki

Nr wsk.	Grupa wskaźników	Cel grupy wskaźników	Początkowe wskaźniki
24	Infrastruktura turystyczna	Wyodrębnienie obszarów o różnym stopniu rozwinięcia infrastruktury turystycznej	Liczba noclegów udzielonych w gminie na 1 mieszkańca
25			Liczba miejsc noclegowych na 1000 mieszkańców
26	Atrakcje turystyczne	Wyodrębnienie obszarów zróżnicowanych pod względem udziału atrakcji turystycznych	Pomniki przyrody na 1 km ² powierzchni
27			Ścieżki rowerowe (km) na 10 000 mieszkańców
28	Inwestycje na cele turystyczne, w tym na ochronę dziedzictwa kulturowego	Wyodrębnienie obszarów zróżnicowanych pod względem poziomu inwestycji na cele turystyczne	Wydatki gmin na cele turystyczne na 1 mieszkańca
29			Wydatki gmin na ochronę dziedzictwa narodowego i kultury na 1 mieszkańca
30	Dochody z tytułu ochrony dziedzictwa kulturowego I turystyki	Wyodrębnienie obszarów zróżnicowanych pod względem dochodów z tytułu ochrony dziedzictwa kulturowego I turystyki	Dochody gminy z dziedziny ochrony dziedzictwa kulturowego na 1 mieszkańca

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Rysunek 21. Syntetyczny wskaźnik dla sfery turystycznej w skali 0-1



Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Syntetyczny wskaźnik dla sfery turystycznej ukazany za pośrednictwem transformacji liniowej w skali 0-1 najwyższą wartość osiągnął w gminach nadmorskich, tj. w Ustce oraz gminie Ustce.

Największą liczbą miejsc noclegowych odnotowano w gminie Ustka, a następnie w Ustce. Gminy pasa nadmorskiego odnotowały również największą liczbę udzielonych noclegów. Były to wartości znacznie przewyższające wartości odnotowane w pozostałych gminach. Największe nasycenie pomników przyrody posiadała gmina miejska Słupsk. Najgęstszą sieć ścieżek rowerowych posiadała gmina Kobylnica. Była ona znacznie większa od wartości w pozostałych gminach. Jedynie w gminie Dębница Kaszubska statystyki publiczne nie odnotowały ścieżek rowerowych. Gminy pasa nadmorskiego notowały najwyższe wydatki na cele turystyczne. Wydatki związane z ochroną dziedzictwa kulturowego najwyższe wartości osiągnęły w gminach Kobylnica oraz Ustka. Najwyższe dochody z ochrony dziedzictwa narodowego i kultury w przeliczeniu na mieszkańca były udziałem Ustki, a następnie gminy Dębница Kaszubska.



Tabela 39. Sumaryczne zestawienie wskaźników sfery turystycznej

Jednostka terytorialna	infrastruktura turystyczna			atrakcje turystyczne			inwestycje na cele turystyczne					wsk. 30 średnia	wsk. wystandardyzowany dla ŚREDNIA	wsk. wystandardyzowany dla ŚREDNICH						
	wsk. 24	wsk. 25	wsk. wystandardyzowany	ŚREDNIA	wsk. wystandardyzanego	wsk. wystandardyzowany dla ŚREDNICH	wsk. 26	wsk. 27	wsk. wystandardyzowany	ŚREDNIA	wsk. wystandardyzanego				wsk. wystandardyzowany dla ŚREDNICH	wsk. wystandardyzowany	ŚREDNIA	wsk. wystandardyzowanego		
Miasto Ustka	32,73	0,80	304,25	0,41	0,61	0,14	1,34	0,06	0,10	0,15	75,19	0,73	64,48	0,00	0,37	0,44	21,98	1,00	0,55	1,00
Gmina Dębica Kaszubska	0,09	0,00	5,51	0,01	0,00	0,17	0,03	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	77,47	0,03	0,03	0,00	12,41	0,56	0,14	0,03
Gmina Kobylnica	0,13	0,00	1,08	0,00	0,00	0,11	0,00	21,98	1,00	0,88	0,00	0,00	260,47	1,00	0,50	0,62	3,32	0,15	0,41	0,67
Gmina Słupsk	1,44	0,03	11,52	0,01	0,02	0,31	0,10	3,55	0,16	0,21	0,61	0,01	112,72	0,25	0,13	0,12	3,68	0,17	0,13	0,00
Gmina Ustka	40,81	1,00	737,67	1,00	1,00	0,40	0,13	0,99	0,05	0,14	102,38	1,00	176,10	0,57	0,78	1,00	0,00	0,00	0,53	0,96
Miasto Słupsk	0,56	0,01	8,71	0,01	0,01	2,23	1,00	3,00	0,14	1,00	6,16	0,06	139,59	0,38	0,22	0,25	0,64	0,03	0,32	0,46
	max min	40,81 0,09	max min	737,67 1,08	max min	1,00 0,00	max min	2,23 0,11	max min	21,98 0,00	max min	102,38 0,00	max min	260,47 64,48	max min	0,78 0,03	max min	21,98 0,00	max min	0,55 0,13

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

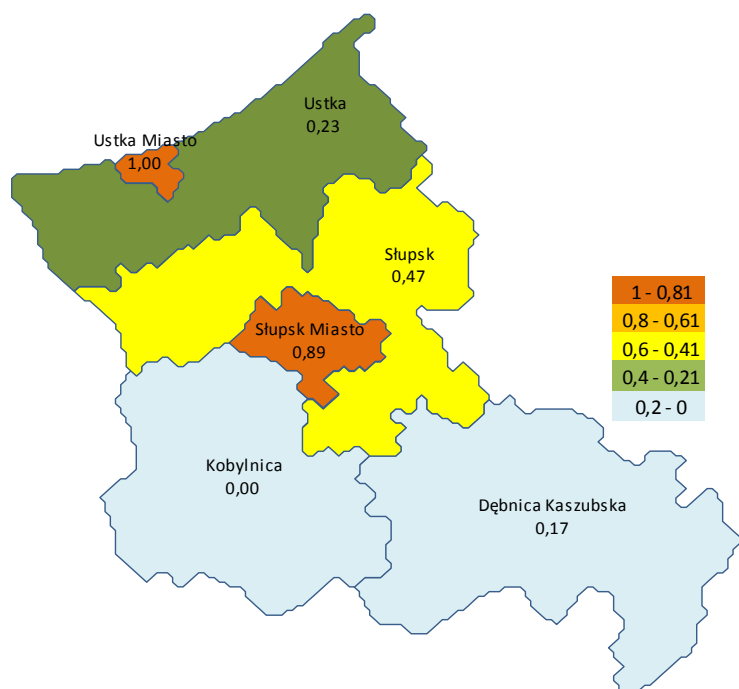
SFERA INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Tabela 40. Grupy wskaźników oraz wskaźniki sfery infrastruktury technicznej

Nr wsk.	Grupa wskaźników	Cel grupy wskaźników	Początkowe wskaźniki
31	Infrastruktura wodno-kanalizacyjna	Wyodrębnienie obszarów o różnym stopniu rozwoju infrastruktury wodno-kanalizacyjnej	Odsetek osób korzystających z sieci wodociągowych
32	wpływająca na ochronę środowiska naturalnego	wpływającej na ochronę środowiska naturalnego	Odsetek osób korzystających z sieci kanalizacyjnej

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Rysunek 22. Syntetyczny wskaźnik dla sfery infrastruktury technicznej w skali 0-1



Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Syntetyczny wskaźnik dla sfery infrastruktury technicznej ukazany za pośrednictwem transformacji liniowej w skali 0-1 najwyższą wartość osiągnął w Ustce oraz w Słupsku. Najniższe wartości tego wskaźnika odnotowano w gminie Kobylnica oraz Dębica Kaszubska.

Odsetek osób korzystających z sieci wodociągowej w każdej z gmin obszaru funkcjonalnego był wysoki i przekraczał średnią dla kraju. Odsetek osób korzystających z sieci kanalizacyjnej najwyższy był w gminach miejskich obszaru funkcjonalnego, natomiast spośród gmin wiejskich w gminie Słupsk. Odsetek osób korzystających z sieci kanalizacyjnej w gminach Ustka, Kobylnica oraz Dębica Kaszubska w 2012 roku nie przekroczył 70%. Należy zaznaczyć, iż inwestycje w sieć kanalizacyjną na obszarze funkcjonalnym są obecnie realizowane.

Tabela 41. Sumaryczne zestawienie wskaźników sfery infrastruktury technicznej

Jednostka terytorialna	wsk.31	wsk. wystandaryzowany	wsk.32	wsk. wystandaryzowany	ŚREDNIA wsk.wystandaryzowanego	wsk.wystandaryzowany dla ŚREDNICH
Miasto Ustka	99,00	1,00	97,50	1,00	1,00	1,00
Gmina Dębica Kaszubska	92,40	0,27	66,70	0,12	0,19	0,17
Gmina Kobylnica	90,00	0,00	64,50	0,06	0,03	0,00
Gmina Słupsk	94,30	0,48	79,90	0,50	0,49	0,47
Gmina Ustka	94,60	0,51	62,50	0,00	0,26	0,23
Miasto Słupsk	97,90	0,88	94,40	0,91	0,89	0,89

<i>max</i>	99,00	<i>max</i>	97,50	<i>max</i>	1,00
<i>min</i>	90,00	<i>min</i>	62,50	<i>min</i>	0,03

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

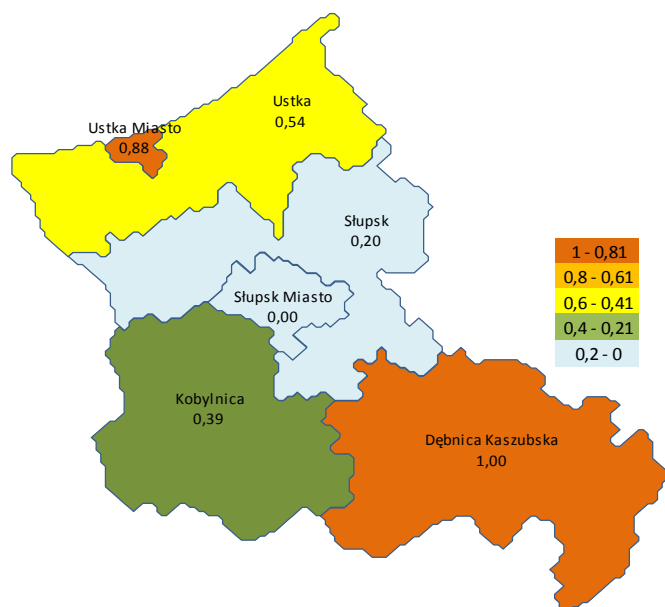
SFERA ŚRODOWISKA NATURALNEGO

Tabela 42. Grupy wskaźników oraz wskaźniki sfery środowiska naturalnego

Nr wsk.	Grupa wskaźników	Cel grupy wskaźników	Początkowe wskaźniki
33	Walory środowiska naturalnego	Wyodrębnienie obszarów zróżnicowanych pod względem powierzchni prawnie chronionych	Udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni gminy ogółem
34		Wyodrębnienie obszarów o różnym stopniu lesistości	Powierzchnia obszarów leśnych w powierzchni ogółem (lesistość)
35		Wyodrębnienie obszarów pod względem terenów zielonych	Udział terenów zieleni w powierzchni ogółem (nierównomierność danych)

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Rysunek 23. Syntetyczny wskaźnik dla sfery środowiska naturalnego technicznej w skali 0-1



Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Syntetyczny wskaźnik dla sfery środowiska naturalnego ukazany za pośrednictwem transformacji liniowej w skali 0-1 najwyższą wartość osiągnął w gminie Dębica Kaszubska, a następnie w Ustce. Najniższą wartość osiągnął w Słupsku.

Gmina Dębica Kaszubska posiadała największy udział powierzchni gminy objętej ochroną przyrody oraz najwyższą lesistość, przekraczającą 50% powierzchni gminy. Najmniejszy udział powierzchni gminy objętej ochroną przyrody odnotowano w gminach miejskich Słupsk i Ustka. Miasto Ustka posiadało znaczny udział powierzchni lasów oraz znaczny udział terenów zieleni. Dzięki tym wskaźnikom Ustka osiągnęła wysoką wartość wskaźnika sfery środowiska naturalnego.

Tabela 43. Sumaryczne zestawienie wskaźników sfery środowiska naturalnego

Jednostka terytorialna	wsk.33	wsk. wystandaryzowany	wsk.34	wsk. wystandaryzowany	wsk.35	wsk. wystandaryzowany	ŚREDNIA wsk. wystandaryzowanego	wsk. wystandaryzowany dla ŚREDNICH
Miasto Ustka	0,03	0,00	44,10	0,83	5,60	1,00	0,61	0,88
Gmina Dębica Kaszubska	36,95	1,00	50,60	1,00	0,10	0,02	0,67	1,00
Gmina Kobylnica	19,65	0,53	31,60	0,52	0,10	0,02	0,35	0,39
Gmina Słupsk	13,00	0,35	28,10	0,43	0,00	0,00	0,26	0,20
Gmina Ustka	29,96	0,81	30,30	0,48	0,10	0,02	0,44	0,54
Miasto Słupsk	0,00	0,00	11,40	0,00	2,60	0,46	0,15	0,00

<i>max</i>	36,95	<i>max</i>	50,60	<i>max</i>	5,60	<i>max</i>	0,67
<i>min</i>	0,00	<i>min</i>	11,40	<i>min</i>	0,00	<i>min</i>	0,15

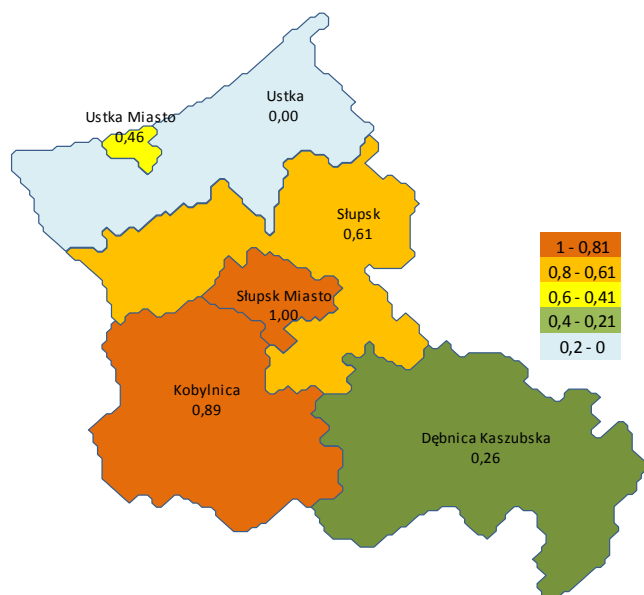
Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

SFERA KOMUNIKACJI
Tabela 44. Grupy wskaźników oraz wskaźniki sfery infrastruktury komunikacyjnej

Nr wsk.	Grupa wskaźników	Cel grupy wskaźników	Początkowe wskaźniki
36	Dostępność komunikacyjna do ośrodka miejskiego w dniu roboczym	Wyodrębnienie obszarów zróżnicowanych pod względem dostępności komunikacyjnej do ośrodka miejskiego lub wojewódzkiego w dniu roboczym	Liczba połączeń komunikacją publiczną (koleje i autobusy) z centrum administracyjnego gminy do ośrodka miejskiego w dniu roboczym
37			Średni czas dojazdu komunikacją publiczną (koleje i autobusy) z centrum administracyjnego gminy do ośrodka miejskiego w dniu roboczym (destymulanta)
38			Średni czas dojazdu samochodem osobowym z centrum administracyjnego gminy do ośrodka miejskiego w dniu roboczym (destymulanta)

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS, Google Maps

Rysunek 24. Syntetyczny wskaźnik dla sfery infrastruktury komunikacyjnej w skali 0-1



Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Syntetyczny wskaźnik dla sfery komunikacyjnej ukazany za pośrednictwem transformacji liniowej w skali 0-1 najwyższą wartość osiągnął w Słupsku oraz w gminach Kobylnica i Słupsk. Najniższe wartości wskaźnika odnotowano w gminie Ustka.

Największą liczbę połączeń komunikacją publiczną do Słupska odnotowano w Ustce. Znaczną liczbę połączeń komunikacyjnych odnotowano również w gminach Kobylnica oraz Słupsk. Gminy te położone są w bezpośrednim sąsiedztwie Słupska i czasy przejazdu zarówno samochodem osobowym, jak też komunikacją publiczną nie wymagają dłuższego czasu. Najmniejszą liczbę połączeń komunikacją publiczną odnotowano w gminie Dębница Kaszubska. Najwięcej czasu na dotarcie do Słupska potrzebują mieszkańcy gminy Ustka.

Tabela 45. Sumaryczne zestawienie wskaźników sfery komunikacyjnej

Jednostka terytorialna	wsk.36	wsk. wystandaryzowany	wsk.37	wsk. wystandaryzowany (destymulanta)	wsk.38	wsk. wystandaryzowany (destymulanta)	ŚREDNIA wsk.wystandaryzowanego	wsk.wystandaryzowany dla ŚREDNICH
Miasto Ustka	96,00	1,00	35,00	0,27	21,00	0,18	0,48	0,46
Gmina Dębница Kaszubska	8,00	0,00	30,00	0,41	16,00	0,47	0,29	0,26
Gmina Kobylnica	69,00	0,69	8,00	1,00	7,00	1,00	0,90	0,89
Gmina Słupsk*	38,00	0,34	14,00	0,84	12,00	0,71	0,63	0,61
Gmina Ustka**	19,00	0,13	45,00	0,00	24,00	0,00	0,04	0,00
Miasto Słupsk	96,00	1,00	8,00	1,00	7,00	1,00	1,00	1,00

<i>max</i>	96,00	<i>max</i>	45,00	<i>max</i>	24,00	<i>max</i>	1,00
<i>min</i>	8,00	<i>min</i>	8,00	<i>min</i>	7,00	<i>min</i>	0,04

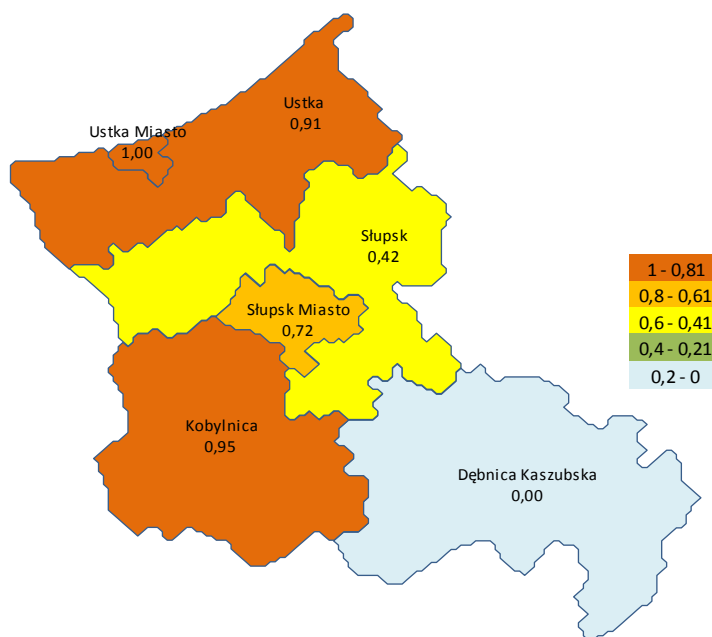
* wartości średnie dla miejscowości Siemianice, Redzikowo, Jezierzycze

** wartości średnie dla miejscowości Objazda, Gąbino, Przewłoka

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

PODSUMOWANIE DELIMITACJI OPARTEJ NA WALORYZACJI PRZESTRZENI

Rysunek 25. Zbiorczy wskaźnik wystandaryzowany dla wszystkich sfer w przedziale 0-1



Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Zbiorczy wskaźnik wystandaryzowany, stanowiący syntezę częściowych wskaźników, najwyższą wartość osiągnął w Miasto Ustka oraz gminach Kobylnica i Ustka, zaś najniższe wartości w gminie Dębница Kaszubska.

Gminy Kobylnica oraz Słupsk odnotowały najwyższe wartości wskaźników sfery demograficznej. Związane było to z pozytywnym oddziaływaniem ośrodka miejskiego Słupska. Gminy te, a w szczególności gmina Słupsk, były kierunkami migracji mieszkańców Słupska. Nowi mieszkańcy w dużym stopniu kształtowali obraz sfery demograficznej tych gmin. Warto zauważyć, że zauważalne były także migracje mieszkańców Słupska na obszar gminy Dębница Kaszubska. Mieszkańcy Miasta Ustki migrowali zaś na obszary gminy Ustka.

Gmina Ustka odnotowała najwyższe wartości wskaźnika sfery społeczno-ekonomicznej. Niższe wartości wskaźnika tej sfery dla gminy Słupsk wynikały m. in. z silnych powiązań tej gminy z miastem Słupsk. Powiązanie te widoczne były przy wskaźnikach skolaryzacji oraz liczby placówek ambulatoryjnej opieki zdrowotnej. Usługi publiczne w tym zakresie świadczyły placówki zlokalizowane w mieście.

Słupsk, gmina Kobylnica oraz Ustka odnotowały najwyższe wartości wskaźników sfery gospodarczej. Gminy te są notowały największe zagęszczenie podmiotów gospodarczych, najwyższe wskaźniki

indywidualnej przedsiębiorczości, a gmina Kobylnica najwyższe dochody własne w przeliczeniu na mieszkańca. W gminach tych odnotowano również najniższe wskaźniki bezrobocia.

Gminy pasa nadmorskiego są obszarem o dominującej funkcji turystycznej. Zarówno Miasto Ustka jak też gminy Ustka posiadały najlepiej rozwinięte zaplecze turystyczne. Gminy te dysponowały największą liczbą miejsc noclegowych i udzieliły ich najwięcej spośród gmin obszaru funkcjonalnego.

Obszary miejskie, tj. Słupsk i Ustka posiadały najlepiej rozwiniętą infrastrukturę wodno-kanalizacyjną.

Gmina Dębica Kaszubska wyróżniała się najwyższą wartością wskaźników sfery środowiska naturalnego.

Gminy Kobylnica oraz Słupsk wykazywały się najwyższymi wartościami wskaźników sfery komunikacyjnej, oznaczającej dostępność komunikacyjną Słupska. Silne powiązania funkcjonalne pomiędzy Ustką i Słupskiem miały swoje odzwierciedlenie w dużej liczbie połączeń komunikacją publiczną.



Tabela 46. Sumaryczne zestawienie wskaźników ujętych s metodzie waloryzacji przestrzeni

Jednostka terytorialna	Sfera DEMOGRAFICZNA		Sfera SPOŁECZNO-EKONOMICZNA		Sfera TURYSTYCZNA		Sfera INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ		Sfera ŚRODOWISKA NATURALNEGO		Sfera KOMUNIKACJI		SREDNIA		wskaźnikystandardyzowany dla	
	wsk. wystandaryzowany	max	wsk. wystandaryzowany	max	wsk. wystandaryzowany	max	wsk. wystandaryzowany	max	wsk. wystandaryzowany	max	wsk. wystandaryzowany	max	wsk. wystandaryzowany	max	min	min
Miasto Ustka	0,00	1,00	0,28	1,00	0,87	1,00	1,00	1,00	0,88	1,00	0,46	1,00	0,64	1,00	0,64	1,00
Gmina Dębniica Kaszubska	0,49	1,00	0,03	0,03	0,00	0,03	0,17	0,17	1,00	1,00	0,26	0,26	0,28	0,28	0,28	0,00
Gmina Kobylnica	0,88	1,00	0,59	0,67	0,96	0,67	0,00	0,00	0,39	0,39	0,89	0,89	0,63	0,63	0,95	0,95
Gmina Słupsk	1,00	1,00	0,00	0,00	0,74	0,00	0,47	0,47	0,20	0,20	0,61	0,61	0,43	0,43	0,42	0,42
Gmina Ustka	0,60	1,00	1,00	0,96	0,93	0,96	0,23	0,23	0,54	0,54	0,00	0,00	0,61	0,61	0,91	0,91
Miasto Słupsk	0,02	1,00	0,43	0,46	1,00	0,46	0,89	0,89	0,00	0,00	1,00	1,00	0,54	0,54	0,72	0,72

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

3. ANALIZA OTOCZENIA ZEWNĘTRZNEGO

Analizę otoczenia zewnętrznego przeprowadzono na obszarze powiatów sąsiadujących z obszarem funkcjonalnym. Siłą powiązań i analizę porównawczą określono na podstawie wybranych wskaźników, **dostępnych w statystyce publicznej GUS** i udostępnionych przez poszczególne JST i inne instytucje publiczne.

Analizę otoczenia zewnętrznego przeprowadzono w oparciu o następujący zestaw wskaźników:

1. Sfera infrastruktury technicznej i społecznej:

- przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na osobę zameldowaną,
- budynki oddane do użytku ogółem na 1000 mieszkańców,
- odsetek osób korzystających z sieci wodociągowych,
- odsetek osób korzystających z sieci kanalizacyjnej.

2. Sfera społeczna:

- przyrost naturalny (na 1000 mieszkańców),
- saldo migracji,
- wskaźnik obciążenia demograficznego (ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym),
- liczebność grupy w wieku produkcyjnym.

3. Sfera gospodarcza:

- dochody własne gmin ogółem na 1 mieszkańca,
- podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 000 mieszkańców,
- udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym.

4. Sfera turystyczna:

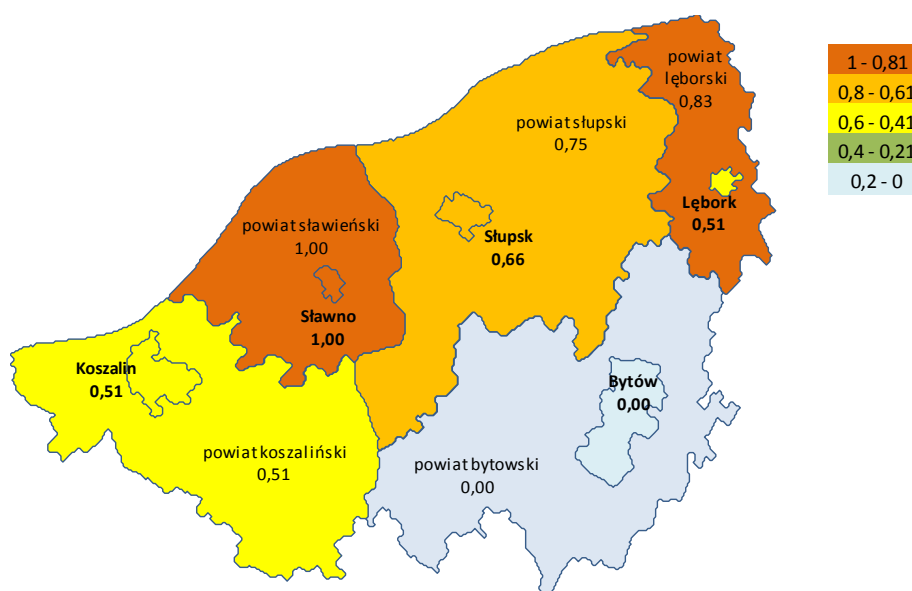
- liczba miejsc noclegowych na 1000 mieszkańców,
- noclegi udzielone w obiektach hotelowych oraz pozostałych na 1000 mieszkańców.

5. Sfera komunikacyjna:

- liczba połączeń komunikacją publiczną,
- czas przejazdu z wybranego ośrodka miejskiego lub centrum administracyjnego gminy do Słupska samochodem osobowym.

SFERA INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I SPOŁECZNEJ

Rysunek 26. Wskaźnik wystandaryzowany dla sfery infrastruktury technicznej i społecznej w skali 0-1



Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Najwyższą wartość wskaźników sfery infrastruktury technicznej i społecznej spośród analizowanych powiatów i miast powiatowych sąsiadujących z MOF Miasta Słupska odnotowano w powiecie sławieńskim oraz mieście Sławno. Powiat słupski osiągnął wskaźnik na poziomie 0,75, Miasto Słupsk na poziomie 0,66.

Największą powierzchnię mieszkań na mieszkańca odnotowano w powiecie sławieńskim. Powiat słupski odznaczał się przeciętną wartością tego wskaźnika. Najmniejszą powierzchnię mieszkań odnotowana w powiecie bytowskim. Najwięcej mieszkań do użytku w przeliczeniu na liczbę mieszkańców odnotowano w powiecie sławieńskim, a następnie w powiecie koszalińskim, zaś najmniejszą w powiecie słupskim oraz bytowskim. Poziom rozwoju infrastruktury wodociągowej był podobny we wszystkich analizowanych jednostkach terytorialnych. Najstąbiej rozwiniętą sieć wodociągową posiadały powiaty bytowski i koszaliński. Powiat koszaliński oraz powiat sławieński posiadał najstąbiej rozwiniętą sieć kanalizacyjną. Największy odsetek osób korzystających z sieci kanalizacyjnej odnotowano w powiecie łęborskim, a następnie bytowskim.



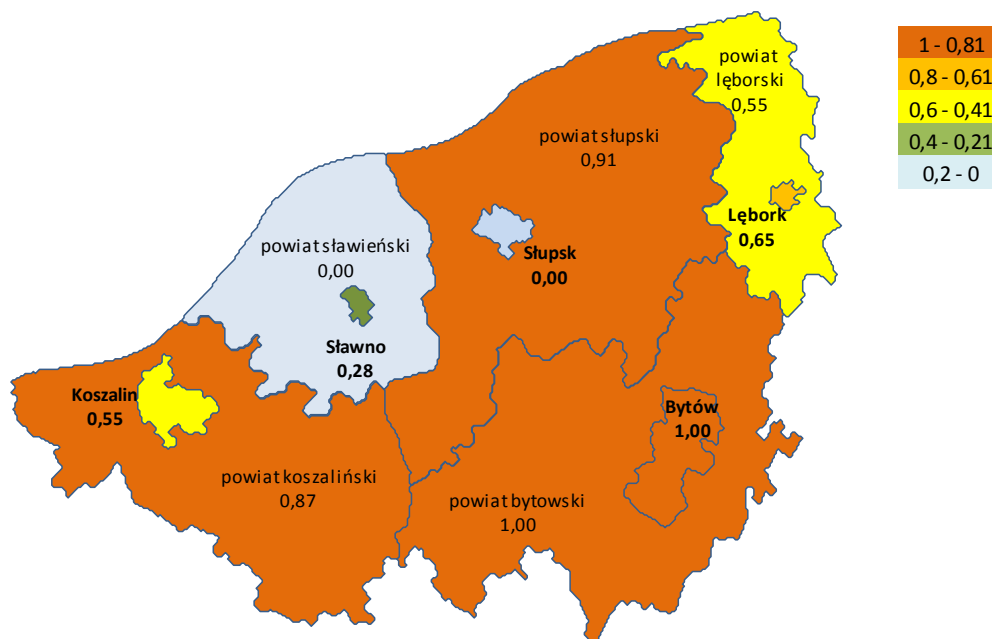
Tabela 47. Wskaźniki przyjęte w delimitacji otoczenia zewnętrznego – sfera infrastruktury technicznej i społecznej

Jednostka terytorialna	POTENCJAŁ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I SPOŁECZNEJ										
	przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań na 1 osobę zameldowaną	wsk. wystandaryzowany	budynki oddane do użytku ogółem na 1 tys. mieszkańców	wsk. wystandaryzowany	odsetek osób korzystających z sieci wodociągowych	wsk. wystandaryzowany	odsetek osób korzystających z sieci kanalizacyjnej	wsk. wystandaryzowany	POTENCJAŁ INFRASTRUKTURY TECH I SPOL	średnia wskaźników	POTENCJAŁ INFRASTRUKTURY TECH I SPOL
Powiat bytowski	22,1	0,00	0,59	0,00	86,6	0,20	65,7	0,44	0,16	0,00	0,00
Bytów	21,4	0,00	0,33	0,07	98,4	1,00	92,9	0,00	0,27	0,00	0,00
Powiat łębarski	23,7	0,32	1,07	0,14	90,6	0,73	74,2	1,00	0,55	0,83	0,83
Łębork	21,8	0,10	0,65	0,62	98,2	0,90	93,6	0,37	0,50	0,51	0,51
Powiat słupski	23,8	0,34	0,92	0,09	92,6	1,00	68,2	0,61	0,51	0,75	0,75
Słupsk	23,5	0,53	0,41	0,21	97,9	0,75	94,4	0,79	0,57	0,66	0,66
Powiat koszaliński	27,1	1,00	2,69	0,60	85,1	0,00	58,9	0,00	0,40	0,51	0,51
Koszalin	25,4	1,00	0,28	0,00	96,4	0,00	94,8	1,00	0,50	0,51	0,51
Powiat sławieński	25,1	0,60	4,06	1,00	91,5	0,85	59,8	0,06	0,63	1,00	1,00
Sławno	22,2	0,20	0,87	1,00	98,2	0,90	94,4	0,79	0,72	1,00	1,00
poziom powiatu	max	27,1	max	4,06	max	92,6	max	74,2	max	0,63	0,63
poziom powiatu	min	22,1	min	0,59	min	85,1	min	58,9	min	0,16	0,16
poziom miasta	max	25,4	max	0,87	max	98,4	max	94,8	max	0,72	0,72
poziom miasta	min	21,4	min	0,28	min	96,4	min	92,9	min	0,27	0,27

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

SFERA DEMOGRAFICZNA

Rysunek 27. Wskaźnik wystandaryzowany dla sfery demograficznej w skali 0-1



Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Najwyższą wartość wskaźników sfery społecznej spośród analizowanych powiatów i miast powiatowych sąsiadujących z MOF Miasta Słupska odnotowano w powiecie bytowskim, w powiecie słupeckim oraz koszalińskim, najniższe wartości w powiecie sławieńskim oraz w Słupsku.

Najwyższe wartości wskaźnika przyrostu naturalnego odnotowano w powiecie bytowskim, a następnie w powiecie łębskim. Powiat słupecki na tle badanych jednostek terytorialnych osiągnął najniższe wartości przyrostu naturalnego. Powiat bytowski odnotował najwyższą liczbę osób, które opuściły obszar powiatu wskutek migracji. Najwyższe dodatnie saldo migracji odnotowano w powiecie koszalińskim. Dla powiatu słupeckiego saldo migracji także było dodatnie, choć było ono dużo niższe niż w powiecie koszalińskim. Najkorzystniejszą strukturę ludności posiadał powiat bytowski. Na tle badanych jednostek terytorialnych zauważono wysokie wskaźniki obciążenia demograficznego w dużych miastach, tj. Słupsku i Koszalinie. Mimo tego miasta te wraz z otaczającymi je powiatami ziemskimi posiadały największą liczbę osób w wieku produkcyjnym, która może decydować o atrakcyjności inwestycyjnej tych obszarów. Korzystną sytuacją demograficzną w powiecie słupeckim w dużym stopniu kształtowało sąsiedztwo Miasta Słupska.



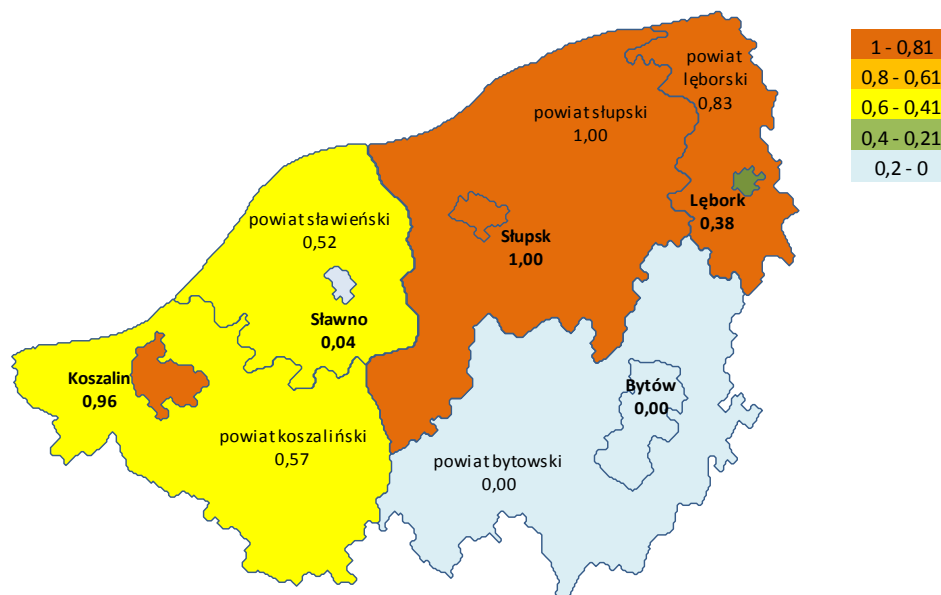
Tabela 48. Wskaźniki przyjęte w delimitacji otoczenia zewnętrznego – sfera demograficzna

Jednostka terytorialna	POTENCJAŁ SPOŁECZNY									
	przystos naturalny (na 1 tys. mieszkańców)	wsk. wystandaryzowany	saldo migracji	wsk. wystandaryzowany	wskaźnik obciążenia demograficznego	wsk. wystandaryzowany	liczebność grupy w wieku produkcyjnym	wsk. wystandaryzowany	POTENCJAŁ SPOŁECZNY średnia wskaźników	POTENCJAŁ SPOŁECZNY wsk. wystandaryzowany
Powiat bytowski	4,15	1,00	-241	0,00	67,1	1,00	50280	0,50	0,62	1,00
Bytów	3,86	1,00	-106	0,81	83,6	1,00	10799	0,05	0,71	1,00
Powiat łębarski	2,09	0,67	-113	0,29	76,5	0,48	42387	0,20	0,41	0,55
Łębork	0,23	0,40	-115	0,79	95,1	0,79	22704	0,24	0,55	0,65
Powiat słupski	-2,08	0,00	37	0,62	72,6	0,70	63458	1,00	0,58	0,91
Słupsk	-2,16	0,01	-346	0,00	129,5	0,15	59565	0,85	0,25	0,00
Powiat koszaliński	0,52	0,42	204	1,00	74,7	0,58	43741	0,25	0,56	0,87
Koszalin	-1,71	0,09	-68	0,94	137,4	0,00	68889	1,00	0,51	0,55
Powiat sławieński	-0,05	0,33	-132	0,25	85,2	0,00	37124	0,00	0,14	0,00
Sławno	-2,25	0,00	-51	1,00	109,4	0,52	8043	0,00	0,38	0,28
poziom powiatu	max	4,15	max	204	max	85,2	max	63458	max	0,62
poziom powiatu	min	-2,08	min	-241	min	67,1	min	37124	min	0,14
poziom miasta	max	3,86	max	-51	max	137,4	max	68889	max	0,71
poziom miasta	min	-2,25	min	-346	min	83,6	min	8043	min	0,25

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

SFERA GOSPODARCZA

Rysunek 28. Wskaźnik wystandaryzowany dla sfery gospodarczej w skali 0-1



Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Najwyższą wartość wskaźników sfery gospodarczej spośród powiatów ziemskich, w powiecie słupskim, a następnie łęborskim, najniższą w powiecie bytowskim. Spośród miast powiatowych najwyższą wartość wskaźniki sfery gospodarczej przyjęty dla Słupska oraz Koszalina.

Powiat słupski oraz Miasto Słupsk odnotowały najwyższe dochody własne w przeliczeniu na mieszkańca. Najniższe wartości tego wskaźnika były udziałem powiaty bytowskiego i miast Bytów. W powiecie bytowskim odnotowano także najmniejszą liczbę podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na liczbę mieszkańców. Największą liczbę podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w REGON odnotowano w Koszalinie. Była to wartość wyższa od danych dla Słupska. Powiat Słupski oraz Miasto Słupsk wyróżniały się najniższym poziomie bezrobocia. Najwyższy odsetek bezrobotnych odnotowano w powiatach bytowskim i koszalińskim.

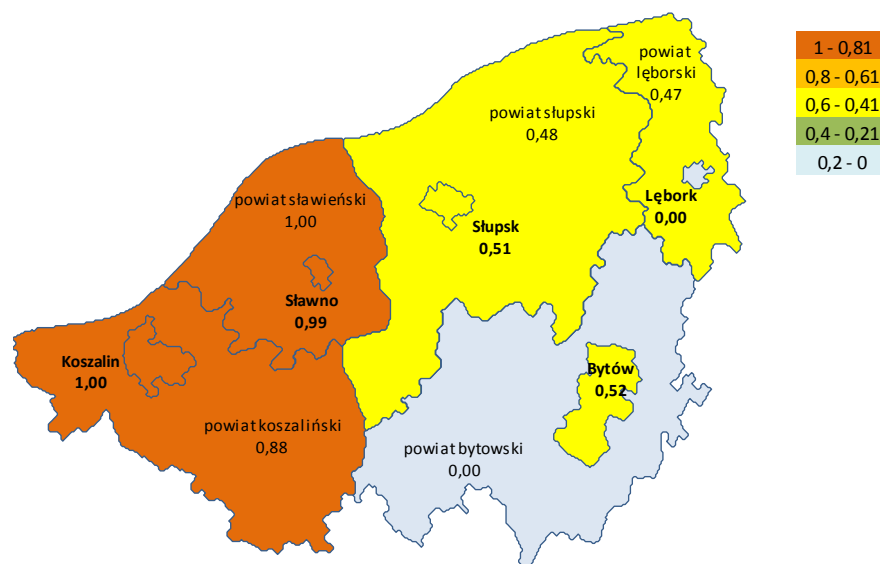
Tabela 49. Wskaźniki przyjęte w delimitacji otoczenia zewnętrznego – sfera gospodarcza

Jednostka terytorialna	POTENCJAŁ GOSPODARCZY							
	dochody własne gmin ogółem na 1 mieszkańca	wsk. wystandaryzowany	podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	wsk. wystandaryzowany	udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	wsk. Wystandaryzowany (destymulanta)	POTENCJAŁ GOSPODARCZY średnia wskaźników	POTENCJAŁ GOSPODARCZY wsk. wystandaryzowany
Powiat bytowski	1232,32	0,00	793	0,00	14,3	0,00	0,00	0,00
Bytów	1299,45	0,00	1028	0,00	11,9	0,11	0,04	0,00
Powiat łęborski	1616,46	0,35	1246	1,00	10,9	0,54	0,63	0,83
Łębork	1486,36	0,17	1274	0,38	10,2	0,50	0,35	0,38
Powiat słupski	2325,21	1,00	920	0,28	8,0	1,00	0,76	1,00
Słupsk	2386,94	1,00	1419	0,60	8,0	1,00	0,87	1,00
Powiat koszaliński	1841,22	0,56	1070	0,61	13,5	0,13	0,43	0,57
Koszalin	1993,79	0,64	1677	1,00	8,6	0,86	0,83	0,96
Powiat sławieński	1725,52	0,45	1021	0,50	12,8	0,24	0,40	0,52
Sławno	1361,82	0,06	1122	0,14	12,4	0,00	0,07	0,04
poziom powiatu	max	2325,21	max	1246	max	14,3	max	0,76
poziom powiatu	min	1232,32	min	793	min	8,0	min	0,00
poziom miasta	max	2386,94	max	1677	max	12,4	max	0,87
poziom miasta	min	1299,45	min	1028	min	8,0	min	0,04

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

SFERA TURYSTYCZNA

Rysunek 29. Wskaźnik wystandaryzowany dla sfery turystycznej w skali 0-1



Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Najwyższą wartość wskaźników sfery turystycznej spośród powiatów ziemskich, w powiecie sławieńskim, a następnie koszalińskim, najniższą w powiecie bytowskim. Spośród miast powiatowych najwyższą wartość wskaźniki sfery turystycznej przyjęły dla Słupska oraz Sławna.

Badany obszar, w związku z położeniem w pasie nadmorskim, jest obszarem o znaczącej funkcji turystycznej. Stąd wskaźniki liczby udzielonych noclegów i miejsc noclegowych były wyższe w powiatach graniczących z Morzem Bałtyckim. Najniższe wartości liczby noclegów i miejsc noclegowych odnotowano w powiecie bytowskim, choć samo miasto Bytów, na tle pozostałych badanych miast powiatowych osiągnęło wyższe wartości tych wskaźników. Miasto Koszalin notowało większą liczbą miejsc noclegowych i zanotowało więcej udzielonych noclegów niż Miasto Słupsk.

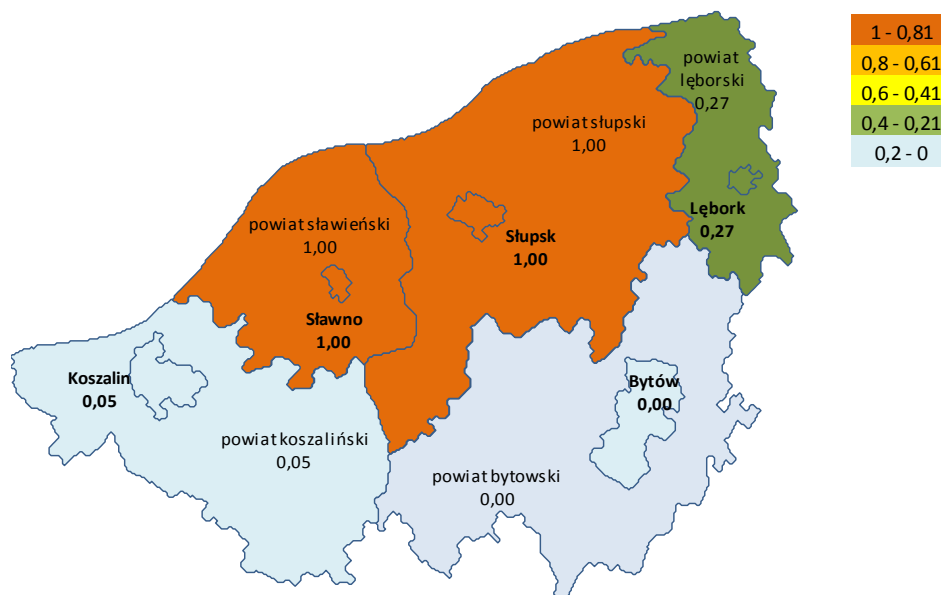
Tabela 50. Wskaźniki przyjęte w delimitacji otoczenia zewnętrznego – sfera turystyczna

Jednostka terytorialna	POTENCJAŁ TURYSTYCZNY					
	liczba miejsc noclegowych na 1000 mieszkańców	wsk. wystandaryzowany	noclegi udzielone w obiektach hotelowych oraz pozostałych na 1000 mieszkańców	wsk. wystandaryzowany	POTENCJAŁ TURYSTYCZNY średnia wskaźników	POTENCJAŁ TURYSTYCZNY wsk. wystandaryzowany
Powiat bytowski	19,10	0,00	656,15	0,00	0,00	0,00
Bytów	10,39	0,02	563,06	0,65	0,33	0,52
Powiat łębarski	142,78	0,58	7129,64	0,36	0,47	0,47
Łębork	3,60	0,00	328,21	0,30	0,15	0,00
Powiat słupski	118,80	0,47	9242,06	0,48	0,48	0,48
Słupsk	8,71	0,01	560,28	0,64	0,33	0,51
Powiat koszaliński	224,55	0,97	14678,95	0,79	0,88	0,88
Koszalin	7,14	0,01	797,94	1,00	0,50	1,00
Powiat sławieński	231,58	1,00	18412,01	1,00	1,00	1,00
Sławno	402,23	1,00	130,25	0,00	0,50	0,99
poziom powiatu	max	231,58	max	18412,01	max	1,00
poziom powiatu	min	19,10	min	656,15	min	0,00
poziom miasta	max	402,23	max	797,94	max	0,50
poziom miasta	min	3,60	min	130,25	min	0,15

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

SFERA KOMUNIKACJI

Rysunek 30. Wskaźnik wystandaryzowany dla sfery komunikacji w skali 0-1



Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Największy poziom powiązań funkcjonalnych, mierzonych poprzez dostępność komunikacyjną (odległości drogowe oraz liczby połączeń komunikacją publiczną) zachodzi pomiędzy powiatami sławieńskim i słupskim (noty po 1,00) oraz pomiędzy Sławnem i Słupskiem (wartość wskaźnika 1,00). Naj słabiej w badanym obszarze powiat Słupski oraz Miasto Słupsk powiązany jest komunikacyjnie z powiatem bytowskim oraz powiatem koszalińskim.

Wyjaśnienie – dla powiatu słupskiego przyjęto najwyższe wartości wskaźnika – tj. wartości odpowiadające powiatowi sławieńskiego.

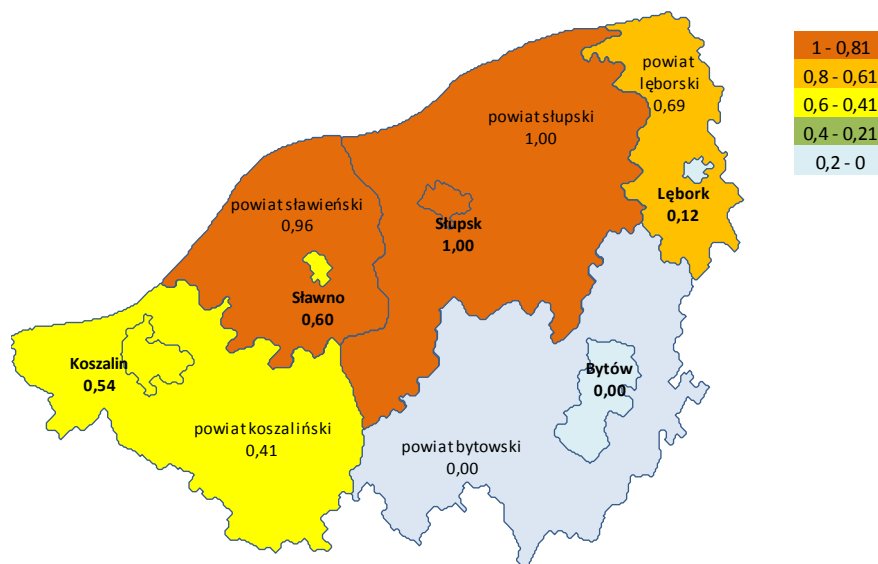
Tabela 51. Wskaźniki przyjęte w delimitacji otoczenia zewnętrznego – sfera komunikacji

Jednostka terytorialna	POWIĄZANIA FUNKCJONALNE					
	liczba połączeń komunikacja publiczną	wsk. wystandaryzowany	czas przejazdu z wybranego ośrodka miejskiego lub centrum administracyjnego gminy do Słupska samochodem osobowym	wsk. Wystandaryzowany (destymulanta)	POWIĄZANIA FUNKCJONALNE średnia wskaźników	POWIĄZANIA FUNKCJONALNE wsk. wystandaryzowany
Powiat bytowski	13	0,00	46	0,48	0,24	0,00
Bytów	13	0,00	46	0,48	0,24	0,00
Powiat lęborski	27	0,29	42	0,61	0,45	0,27
Lębork	27	0,29	42	0,61	0,45	0,27
Powiat słupski	61	1,00	29	1,00	1,00	1,00
Słupsk	61	1,00	29	1,00	1,00	1,00
Powiat koszaliński	40	0,56	62	0,00	0,28	0,05
Koszalin	40	0,56	62	0,00	0,28	0,05
Powiat sławieński	61	1,00	29	1,00	1,00	1,00
Sławno	61	1,00	29	1,00	1,00	1,00
poziom powiatu	max	61	max	62	max	1,00
poziom powiatu	min	13	min	29	min	0,24
poziom miasta	max	61	max	62	max	1,00
poziom miasta	min	13	min	29	min	0,24

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

PODSUMOWANIE ANALIZY OTOCZENIA ZEWNĘTRZNEGO

Rysunek 31. Zbiórny wskaźnik wystandaryzowany dla analizowanych sfer



Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Wskaźnik średni wystandaryzowany dla analizowanych 5 sfer: infrastruktury technicznej i społecznej, społecznej, gospodarczej, turystyki oraz powiązań funkcjonalnych dla analizowany JST sąsiadujących z MOF Miasta Słupsk osiągnął wartość maksymalną 1,00 dla powiatu słupskiego i dla Miasta Słupsk, najniższe wartości przyjął w powiecie bytowskim i mieście Bytów.

W wyniku przeprowadzonej delimitacji obszarów graniczących z powiatem słupskimi i Miastem Słupsk można zauważyć, iż:

- najsilniejsze powiązania funkcjonalne obszar powiatu słupskiego i Miasta Słupsk wykazywał z obszarem powiatu sławieńskiego i Sławnem;
- najwyższe wartości sfery infrastruktury społeczno-technicznej odnotowano w powiecie sławieńskim oraz łęborskim;
- najwyższe wskaźniki sfery demograficznej były udziałem powiatu słupskiego, koszalińskiego oraz bytowskiego. Powiat koszalińskim wyróżniał się najwyższą wartością wskaźników dodatnich migracji, powiat bytowski najwyższym przyrostem naturalnym, ale także wysokim ujemnym saldem migracji. Korzystną sytuację demograficzną na obszarze powiatu Słupskiego kształtowały migracji z Miasta Słupsk;
- największy potencjał gospodarczy skupiały ośrodki miejskie Słupsk i Koszalin oraz powiat słupski i łęborski. Atutem decydującym o atrakcyjności inwestycyjnej była znaczna liczba osób w wieku produkcyjnym, która skupiała się w tych miastach oraz sąsiadujących z nimi gminach;



- badany obszar posiada silnie rozwiniętą funkcję turystyczną związaną z nadmorskim położeniem. Wyższe od powiat słupskiego i Miasta Słupska wskaźniki sfery turystycznej odnotowano w powiatach województwa zachodniopomorskiego, tj. sławieńskim oraz koszalińskim;
- w najtrudniejszej sytuacji rozwojowej jest obszar powiatu bytowskiego, który notuje najwyższe wskaźniki bezrobocia, migracji oraz położony jest w znacznej odległości od większych ośrodków miejskich, w tym Słupska. Notuje także najniższe wskaźniki liczby podmiotów gospodarczych oraz dla sfery turystycznej.



POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI



MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY
I ROZWOJU



UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Tabela 52. Wskaźniki przyjęte w delimitacji otoczenia zewnętrznego

Jednostka terytorialna	POTENCJAŁ INFRASTRUKTURY TECH I		POTENCJAŁ INFRASTRUKTURY TECH I		POTENCJAŁ SPOŁ ECZNY		POTENCJAŁ GOSPODARCZY		POTENCJAŁ TURYSTYCZNY		POTENCJAŁ TURYSTYCZNY		POWIĄZANIA FUNKCJONALNE		POWIĄZANIA FUNKCJONALNE		RAZEM	
	średnia wskaźników	wsk. wystandaryzowany	średnia wskaźników	wsk. wystandaryzowany	średnia wskaźników	wsk. wystandaryzowany	średnia wskaźników	wsk. wystandaryzowany	średnia wskaźników	wsk. wystandaryzowany	średnia wskaźników	wsk. wystandaryzowany	średnia wskaźników	wsk. wystandaryzowany	średnia wskaźników	wsk. wystandaryzowany	średnia wskaźników	wsk. wystandaryzowany
Powiat bytowski	0,16	0,00	0,87	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,24	0,00	0,00	0,00	0,20	0,00	0,00	0,00
Bytów	0,27	0,00	0,56	1,00	0,04	0,00	0,33	0,52	0,24	0,00	0,24	0,00	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30	0,00
Powiat łęborski	0,55	0,83	0,52	0,41	0,63	0,83	0,47	0,47	0,45	0,27	0,45	0,27	0,56	0,56	0,56	0,56	0,56	0,69
Łębork	0,50	0,51	0,41	0,66	0,35	0,38	0,15	0,00	0,45	0,00	0,45	0,27	0,36	0,36	0,36	0,36	0,36	0,12
Powiat słupski	0,51	0,75	0,52	0,41	0,76	1,00	0,48	0,48	0,48	0,48	1,00	1,00	0,73	0,73	0,73	0,73	0,73	1,00
Słupsk	0,57	0,66	0,50	0,87	0,87	1,00	0,33	0,51	0,33	0,51	1,00	1,00	0,81	0,81	0,81	0,81	0,81	1,00
Powiat kozaliński	0,40	0,51	0,31	0,07	0,43	0,57	0,88	0,88	0,88	0,88	0,28	0,05	0,42	0,42	0,42	0,42	0,42	0,41
Koszalin	0,50	0,51	0,29	0,37	0,83	0,96	0,50	1,00	0,50	1,00	0,28	0,05	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,54
Powiat sławieński	0,63	1,00	0,27	0,00	0,40	0,52	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	0,70	0,70	0,70	0,70	0,70	0,96
Sławno	0,72	1,00	0,13	0,00	0,07	0,04	0,50	0,99	0,50	0,99	1,00	1,00	0,60	0,60	0,60	0,60	0,60	0,60
poziom powiatu	max	0,63	max	0,87	max	0,76	max	0,76	max	1,00	max	1,00	max	1,00	max	1,00	max	0,73
poziom powiatu	min	0,16	min	0,27	min	0,00	min	0,00	min	0,00	min	0,24	min	0,24	min	0,30	min	0,20
poziom miasta	max	0,72	max	0,56	max	0,87	max	0,87	max	0,50	max	1,00	max	1,00	max	1,00	max	0,81
poziom miasta	min	0,27	min	0,13	min	0,04	min	0,04	min	0,15	min	0,24	min	0,24	min	0,30	min	0,30

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

IV PODSUMOWANIE DIAGNOZY

GŁÓWNE PROBLEMY ROZWOJOWE CAŁEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO

Dostępność komunikacyjna OF – obszar Pomorza Środkowego jest jednym z najgorzej dostępnych komunikacyjnie obszarów Polski. Na taki stan rzeczy, oprócz położenie geograficznego, wpływ ma istniejąca sieć dróg ekspresowych oraz autostrad, która omija obszar Pomorza Środkowego. Dostępność komunikacyjna to czynnik, który determinuje atrakcyjność inwestycyjną oraz wykorzystanie potencjału turystycznego oraz wpływa na mobilność mieszkańców obszaru funkcjonalnego.

Bariery/ograniczenia w dostępności komunikacyjnej wewnątrz obszaru funkcjonalnego – zauważalne są w szczególności w gminie Ustka oraz w mniejszym stopniu w gminie Dębница Kaszubska. Główną wewnętrzną arterią komunikacyjną jest połączenie drogowe i kolejowe pomiędzy Słupskiem i Ustką. W sezonie letnim, wzmożonego ruchu turystycznego, układ komunikacyjny obszaru funkcjonalnego jest mocno przeciążony. Problemem jest także stan infrastruktury dróg lokalnych i powiatowych, który może być barierą w rozwoju gospodarczym oraz turystycznym.

Ograniczenia w wykorzystaniu przestrzeni ze względu na występowanie cennych przyrodniczo obszarów oraz funkcji uzdrowiskowych (w Ustce) – obszar funkcjonalny objęty jest różnymi formami ochrony przyrody. Wybrzeże Bałtyku jest szczególnym obszarem ochrony. Konieczność ochrony przyrody wpływa na możliwości rozwoju i realizacji wybranych inwestycji. Funkcja uzdrowiskowa Ustki ogranicza rozwój gospodarczy oraz rozwój funkcji logistycznej.

Niewykorzystany potencjał znacznej części obszaru funkcjonalnego do rozwijania funkcji turystycznej (ruch turystyczny skupia się na obszarze gmin nadmorskich). Gminy nadmorskie obszaru funkcjonalnego posiadają wybitną funkcję turystyczną. Ruch turystyczny w dużej mierze skupia się w miejscowościach nadmorskich. Barierą w rozwoju turystyki są niedostatecznie rozwinięte produkty turystyczne, niedostatecznie rozwinięta infrastruktura turystyczna i niedostatecznie wyeksponowane atrakcje turystyczne. Barierą w zrównoważonym rozwoju turystyki na całym obszarze funkcjonalnym jest stan infrastruktury drogowej.

Niewykorzystana w pełni funkcja portowa Ustki (pod względem gospodarczym, w tym logistycznym oraz turystycznym) – port w Ustce „jest oknem” na świat dla przedsiębiorców obszaru funkcjonalnego. Warunkiem funkcjonowania i rozwoju portu morskiego w Ustce jest budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury zapewniającej dostęp do portu oraz infrastruktury portowej. Port w Ustce jest węzłem transportowym, powiązany z miastem oraz dalszym otoczeniem poprzez drogi kołowe, linię kolejową, rzekę Słupię, a także poprzez morskie drogi wodne.

Niższa atrakcyjność inwestycyjna dla dużych inwestycji o charakterze przemysłowym i usługowym (kapitał ludzki, dostępność transportowa). Ocena atrakcyjności inwestycyjnej związana jest z analizą dostępności transportowej oraz potencjałem demograficznym, który jest najwyższy w największych

aglomeracjach. Brak jest dobrze przygotowanych pod względem dostępu do infrastruktury technicznej i komunikacyjnej dużych terenów inwestycyjnych na obszarze MOF. Istniejące tereny inwestycyjne nie posiadają w ogóle lub wystarczającej infrastruktury technicznej pod duże strategiczne projekty inwestycyjne. Brak jest dostępu do wykwalifikowanej kadry zawodowej i technicznej. Brak jest także bliskości autostrad, lotniska, portu morskiego.

Odptyw młodych ludzi/absolwentów z regionu – brak perspektyw dla młodych ludzi; brak możliwości kształcenia zawodowego (zarówno na poziomie szkół zawodowych – mała oferta nowoczesnych zawodów) oraz szkół wyższych (brak oferty kształcenia w kierunkach inżynierskich). Powoduje to odptyw uczniów/studentów do większych aglomeracji (Trójmiasto, Szczecin, Poznań, Warszawa) w celu kształcenia i znalezienia pracy (mała liczba absolwentów powracających do regionu).

Brak mechanizmów wspierających rozwój i dojrzewanie firm – brak mechanizmów finansowych z przeznaczeniem na wsparcie rozwoju Start-up'ów, dojrzewanie firm istniejących, wspierania wdrażania nowych rozwiązań, tworzenie nowych podmiotów przez absolwentów.

Ciągle wysokie i nie malejące wskaźniki bezrobocia – jak pokazują dane statystyczne poziom bezrobocia w ciągu ostatnich lat nie zmalał i wykazał się nieznacznym wzrostem. Odnotowano także spadek liczby podmiotów gospodarczych oraz liczby osób prowadzących działalność gospodarczą. Nie odnotowano także wzrostu liczby udzielonych noclegów, co może sugerować także zastój w branży turystycznej.

Ujemne wskaźniki urodzeń – są niepokojącym zjawiskiem demograficznym, obserwowanym w obszarze funkcjonalnym.

Zagrożenie suburbanizacją (na obszarze gmin podmiejskich oraz gmin z funkcją turystyczną). Niekontrolowany rozwój budownictwa powoduje rozwój rozproszonych form osadniczych. Rozproszona zabudowa warunkuje wysokie koszty budowy infrastruktury technicznej. Wysokie są także koszty utrzymanie tej infrastruktury. Niekontrolowany rozwój budownictwa skutkuje także brakiem ładu przestrzennego.

Niedostatecznie rozwinięta infrastruktura turystyczna, w tym sieć ścieżek rowerowych, mała infrastruktura turystyczna. Funkcja turystyczna pełni istotną rolę w gospodarce obszaru funkcjonalnego. Ruch turystyczny skupia się głównie na Wybrzeżu Morza Bałtyckiego. Priorytetem powinno być dalsze wzmacnianie jakości oferty turystycznej na tym obszarze, ale także kształtowanie oferty turystycznej w oparciu o atrakcje i walory turystycznej pozostałych gmin. Istotne znaczenie posiadać będzie rozwój odpowiedniej infrastruktury turystycznej, w szczególności ścieżek rowerowych, pieszych, parkingów, informacji turystycznej.

Słabo rozwinięta funkcja ośrodka akademickiego – obszar funkcjonalny Słupska wyróżnia się profilem gospodarczym, w którym ważną rolę odgrywa gospodarka morska, turystyka, rolnictwo i przemysł przetwórczy, przemysł lekki, energetyka odnawialna. Kształcenie akademickie powinna być dostosowane do potrzeb miejscowego rynku pracy. Rozwój ośrodka akademickiego podniósłby rangę ośrodka miejskiego Słupsk.

WEWNĘTRZNY POTENCJAŁ ROZWOJU OBSZARU FUNKCJONALNEGO

Potencjał położenia nadmorskiego, w tym port w Ustce mogący pełnić funkcję gospodarczą (logistyczną) dla rozwijającej się gospodarki obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska. Położenie nadmorskie determinuje rozwój funkcji turystycznej, która duże znaczenie w gospodarce obszaru funkcjonalnego. Port w Ustce jest także ważnym węzłem komunikacyjnym, umożliwiającym integrację różnych form transportu (transport drogowy, kolejowy, morski).

Położenie w pasie korytarza transportowego drogi krajowej nr 6. i w pasie korytarza transportowego drogi krajowej nr 21. Droga krajowa nr 6 prowadząca od granicy z Niemcami w Kołbaskowie do Łęgowa (przez Gdańsk) o długości ok. 351 km docelowo będzie drogą ekspresową S6. Jest najważniejszym połączeniem drogowym dla ruchu osobowo-towarowego między dwoma najważniejszymi ośrodkami miejskimi w północnej Polsce, tzn. Szczecinem wraz z aglomeracją oraz Trójmiastem. Położenie MOF w pasie korytarza transportowego drogi krajowej nr 21 – Miasto – Ustka prowadzi w kierunku południa Polski.

Bogata oferta terenów inwestycyjnych objętych statusem Słupskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Na terenie powiatu i miasta zlokalizowanych jest wiele terenów inwestycyjnych o statusie specjalnej strefy ekonomicznej oraz w patronacie strefy. Tereny te pod względem wielkości (w jednym kawałku od 9 ha do 82 ha) i potencjału stanowią strategiczne obszary inwestycyjne województwa pomorskiego i całego Pomorza. Zlokalizowane są w korytarzu dróg krajowych nr 6 i 21. Strefa oferuje ulgi w podatku dochodowym dla inwestorów strefowych, natomiast miasta i gminy dodatkowo oferują ulgi w podatku od nieruchomości.

Potencjał regionu dla rozwoju i wspierania innowacji i nowoczesnych technologii w postaci Słupskiego Inkubatora Technologicznego. Inkubator zlokalizowany w mieście Słupsk na terenie Słupskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej wraz z nowoczesnym zapleczem w postaci Pracowni Automatyki, Robotyki i Systemów Wizyjnych jest szansą dla MOF na rozwój nowoczesnej gospodarki w regionie opartej o innowacje i energie odnawialne. SIT to miejsce, w którym stwarzane są możliwości dla rozwoju Start-up'ów i powstawania nowych podmiotów gospodarczych.

Znaczne zasoby przestrzeni umożliwiające rozwój różnych form energetyki odnawialnej. Pomorze Środkowe posiada korzystne uwarunkowania do rozwoju różnych form energetyki odnawialnej. Zasobem obszaru funkcjonalnego jest przestrzeń, zarówno na lądzie jak i na morzu, która umożliwia rozwój energetyki odnawialnej.

Dobrze rozwinięta funkcja turystyczna w pasie gmin nadmorskich oraz walory przyrodnicze i kulturowe pozostałych gmin. Obszar funkcjonalny posiada silnie rozwiniętą funkcję turystyczną na obszarze gmin nadmorskich. Ponadto walory przyrodnicze oraz kulturowe umożliwiają dalszy rozwój turystyki oraz rozwój atrakcyjnych produktów turystycznych.

Dobrze rozwinięta gospodarka, opierająca się na małych i średnich przedsiębiorstwach oraz wysoki poziom indywidualnej przedsiębiorczości. Wskaźniki rozwoju gospodarczego wyróżniają obszar funkcjonalny na tle Pomorza Środkowego. Gospodarka obszaru funkcjonalnego jest silnie związana

z lokalnym potencjałem. Ważną rolę pełni gospodarka morską, przemysł przetwórczy, spożywczy, przemysł lekki, drzewny oraz rolnictwo. Obserwuje się znaczne zróżnicowanie profilu gospodarczego.

Znaczny potencjał demograficzny, a także społeczny, gospodarczy i kulturalny, związany z obszarem miejskim Słupska. Miasto Słupsk i jego otoczenie skupia znaczny potencjał demograficzny. Słupsk, jako ośrodek o znaczeniu regionalnym pełni ważną funkcję w przestrzeni kraju, w tym na obszarze Pomorza Środkowego.

MOŻLIWOŚCI WZMOCNIENIA POTENCJAŁU ROZWOJU OBSZARU FUNKCJONALNEGO

Obszar Funkcjonalny Miasta Słupska jest elementem podstawowej sieci osadniczej kraju. Szansą na jego rozwój jest **kształtowanie lub wzmocnienie powiązań funkcjonalnych z wybranymi dużymi miastami (Gdańsk, Szczecin, Koszalin).**

Obszar funkcjonalny powinien tworzyć atrakcyjne miejsce do życia dla mieszkańców oraz dla przedsiębiorców atrakcyjne miejsca do lokowania i prowadzenia biznesu.

Obszar funkcjonalny jest **elementem sieci transportowej kraju na przecięciu szlaków osi zachód - wschód (Szczecin – Gdańsk)** zachód i północ-południe. Słupsk docelowo powiązany będzie z przestrzenią kraju, przede wszystkim z dużymi miastami, siecią nowoczesnych linii kolejowych oraz **drogą ekspresową S6**. Obszar funkcjonalny wyposażony powinien być w nowoczesny system komunikacji oparty na integracji poszczególnych środków komunikacji. Podstawą tego systemu będą **multimodalne węzły przesiadkowe**, zapewniające łatwy dostęp do przystanków, integrację taryfową i rozkładową. Podstawowymi węzłami przesiadkowymi powinny być Słupsk oraz Ustka (z zapleczem portowym). System transportu w obszarze funkcjonalnym zintegrowany będzie z liniami kolejowymi.

Miasto Słupsk i jego obszar funkcjonalny będą miejscem skupiania zasobów kapitału ludzkiego na obszarze Pomorza Środkowego, co przyczyni się do wzrostu konkurencyjności w skali regionalnej. Gminy tworzące obszar funkcjonalny dążyć będą do **zapewnienia maksymalnej spójności studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego** (a w dalszej kolejności także miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego), szczególnie pod kątem zadbania o to, aby bilans trendów demograficznych i zapotrzebowania na nowe tereny do zabudowy był rozpatrywany w skali całego obszaru funkcjonalnego.

Słupsk powiązany będzie z siecią miast powiatowych, wynikającej z nadrzędnej funkcji Słupska w przestrzeni kraju (miasto regionalne).

Zarówno przestrzeń bezpośredniego otoczenia Słupska, jak też dalsze otoczenie, **np. powiaty bytowski, sławieński oraz cały obszar powiat słupskiego, tworzyć będą zaplecze kapitału ludzkiego** dla procesów gospodarczych zachodzących najdynamiczniej w obrębie obszaru funkcjonalnego.

W otoczeniu Słupska niezbędne są inwestycje w kapitał ludzki, ale także infrastrukturę techniczną i turystyczną. Najbliższe otoczenie Słupska nadal będzie miejscem dynamicznych procesów

demograficznych (gminy Słupsk, Kobylnica). W ślad za tym powinny nadążać procesy związane z rozwojem infrastruktury technicznej i społecznej.

Istotne będzie wzmocnienie systemu infrastruktury edukacyjnej, naukowej oraz IT.

Niezbędne jest podjęcie zadań związanych z przygotowaniem terenów inwestycyjnych i uzbrojeniu ich w niezbędną infrastrukturę techniczną i komunikacyjną, co może zaowocować pozyskaniem wielu nowych inwestycji do regionu i tworzeniem nowych miejsc pracy.

W odpowiedzi na potrzeby przedsiębiorców i przeobrażeń związanych z tworzącą się nowoczesną gospodarką niezwyklej wagi jest **podjęcie zadań związanych z wzmocnieniem i rozwojem w zakresie edukacji zawodowej i wyższej inżynierskiej**, przy wykorzystaniu zasobów SIT w postaci pracowni automatyki, robotyki i systemów wizyjnych oraz tworzonej pracowni OZE.

Należy **dążyć do stałego rozwoju i rozbudowy infrastruktury technicznej** w obszarze MOF, w tym związanej z **dostępem do dróg, szybkiego Internetu, sieci wodnych, deszczowych i kanalizacyjnych, sieci energetycznych i gazowych.**

Ważnym aspektem jest także **wspieranie powiązań gospodarczych (klastry) oraz tworzenie specjalizacji regionu** w określonych branżach, dziedzinach, w tym inteligentnych specjalizacji dla MOF.

OF będzie także sprawnie zarządzany – w sposób skuteczny, efektywny i partnerski, poprzez coraz bardziej zintegrowane działania obejmujące cały miejski obszar funkcjonalny oraz aktywną współpracę z mieszkańcami.

Zintensyfikować należy współpracę w ramach MOF w zakresie promocji regionu i pozyskiwania zewnętrznych przedsiębiorców i partnerów gospodarczych.

SPIS RYSUNKÓW:

<i>Rysunek 1. Położenie MOF Miasta Słupska w woj. pomorskim na tle powiatu słupskiego.....</i>	<i>7</i>
<i>Rysunek 2. Udział powierzchni MOF Miasta Słupsk w powierzchni woj. pomorskiego, podregionu słupskiego i powiatu słupskiego</i>	<i>8</i>
<i>Rysunek 3. Udział powierzchni gmin w powierzchni MOF Miasta Słupsk.....</i>	<i>8</i>
<i>Rysunek 4. Udział ludności MOF Miasta Słupsk w ludności woj. pomorskiego, podregionu słupskiego i powiatu słupskiego.....</i>	<i>13</i>
<i>Rysunek 5. Udział ludności gmin w populacji MOF Miasta Słupsk</i>	<i>14</i>
<i>Rysunek 6. Liczba połączeń komunikacją publiczną w dniu roboczym do miasta Słupska.....</i>	<i>49</i>
<i>Rysunek 7. Czas przejazdu komunikacją publiczną w dniu roboczym do miasta Słupska</i>	<i>50</i>
<i>Rysunek 8. Czas przejazdu samochodem osobowym w dniu roboczym do miasta Słupska.....</i>	<i>50</i>
<i>Rysunek 9. Kontekst przestrzenny badań związanych z delimitacją MOF Miasta Słupsk w oparciu o metodę delimitacji MOF OW</i>	<i>109</i>
<i>Rysunek 10. Kryterium delimitacyjne dla wskaźnika 1</i>	<i>110</i>
<i>Rysunek 11. Kryterium delimitacyjne dla wskaźnika 2</i>	<i>112</i>
<i>Rysunek 12. Kryterium delimitacyjne dla wskaźnika 3</i>	<i>114</i>
<i>Rysunek 13. Kryterium delimitacyjne dla wskaźnika 4.....</i>	<i>116</i>
<i>Rysunek 14. Kryterium delimitacyjne dla wskaźnika 5</i>	<i>118</i>
<i>Rysunek 15. Kryterium delimitacyjne dla wskaźnika 6</i>	<i>120</i>
<i>Rysunek 16. Kryterium delimitacyjne dla wskaźnika 7.....</i>	<i>122</i>
<i>Rysunek 17. Synteza wskaźników delimitacyjnych wg zmodyfikowanej metody delimitacji MOF OW</i>	<i>124</i>
<i>Rysunek 18. Syntetyczny wskaźnik dla sfery demograficznej w skali 0-1.....</i>	<i>129</i>
<i>Rysunek 19. Syntetyczny wskaźnik dla sfery społeczno-ekonomicznej w skali 0-1</i>	<i>133</i>
<i>Rysunek 20. Syntetyczny wskaźnik dla sfery gospodarczej w skali 0-1</i>	<i>138</i>
<i>Rysunek 21. Syntetyczny wskaźnik dla sfery turystycznej w skali 0-1</i>	<i>142</i>
<i>Rysunek 22. Syntetyczny wskaźnik dla sfery infrastruktury technicznej w skali 0-1.....</i>	<i>144</i>
<i>Rysunek 23. Syntetyczny wskaźnik dla sfery środowiska naturalnego technicznej w skali 0-1.....</i>	<i>146</i>
<i>Rysunek 24. Syntetyczny wskaźnik dla sfery infrastruktury komunikacyjnej w skali 0-1</i>	<i>149</i>
<i>Rysunek 25. Zbiorczy wskaźnik wystandaryzowany dla wszystkich sfer w przedziale 0-1</i>	<i>151</i>

Rysunek 26. Wskaźnik wystandaryzowany dla sfery infrastruktury technicznej i społecznej w skali 0-1	155
Rysunek 27. Wskaźnik wystandaryzowany dla sfery demograficznej w skali 0-1	157
Rysunek 28. Wskaźnik wystandaryzowany dla sfery gospodarczej w skali 0-1	159
Rysunek 29. Wskaźnik wystandaryzowany dla sfery turystycznej w skali 0-1	161
Rysunek 30. Wskaźnik wystandaryzowany dla sfery komunikacji w skali 0-1	163
Rysunek 31. Zbiorczy wskaźnik wystandaryzowany dla analizowanych sfer	165

SPIS TABEL:

Tabela 1. Współczynnik urodzeń (liczba urodzeń żywych na 1 tys. ludności).....	14
Tabela 2. Współczynnik zgonów (liczba zgonów na 1 tys. ludności).....	15
Tabela 3. Przyrost naturalny (na 1 tys. ludności)	15
Tabela 4. Saldo migracji wewnętrznej (na 1 tys. ludności).....	16
Tabela 5. Wskaźnik obciążenia demograficznego (udział ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym).....	16
Tabela 6. Powierzchnia gminy objęta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni gminy ogółem	24
Tabela 7. Wydane pozytywne decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym na 1000 mieszkańców	25
Tabela 8. Wydane pozytywne decyzje dotyczące zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym na 1000 mieszkańców.....	25
Tabela 9. Wydane pozytywne decyzje dotyczące zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym na 1000 mieszkańców.....	26
Tabela 10. Wydane pozytywne decyzje dotyczące zabudowy usługowej na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym na 1000 mieszkańców	26
Tabela 11. Wydane pozytywne decyzje dotyczące zabudowy innej na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym na 1000 mieszkańców	27
Tabela 12. Odsetek osób korzystających z sieci wodociągowych	34
Tabela 13. Odsetek osób korzystających z sieci kanalizacyjnej.....	34
Tabela 17. Udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni gminy ogółem	56
Tabela 18. Powierzchnia obszarów leśnych w powierzchni ogółem (lesistość).....	56

Tabela 19. Liczba mieszkań oddanych do użytku na 1000 mieszkańców	59
Tabela 20. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na osobę zameldowaną	60
Tabela 21. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	66
Tabela 22. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 000 mieszkańców	74
Tabela 23. Liczba osób prowadzących działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców	74
Tabela 24. Liczba noclegów udzielonych w gminie na jednego mieszkańca	104
Tabela 25. Liczba miejsc noclegowych na 1 tys. mieszkańców	105
Tabela 26. Dane wyjściowe dla wskaźnika 1 - liczba połączeń komunikacją publiczną w ciągu dnia roboczego do ośrodka miejskiego oraz czas dojazdu z centrum administracyjnego gminy do centrum Słupska	111
Tabela 27. Dane wyjściowe dla wskaźnika 2 – liczba zameldowań z rdzenia OF na 1000 mieszkańców	113
Tabela 28. Dane wyjściowe dla wskaźnika 3 - liczba osób prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym	115
Tabela 29. Dane wyjściowe dla wskaźnika 4 – liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	117
Tabela 30. Dane wyjściowe dla wskaźnika 5 - udział podmiotów gospodarczych w usługach wyższego rzędu (sekcje J-R)	119
Tabela 31. Dane wyjściowe dla wskaźnika 6 - gęstość zaludnienia bez lasów i wód	121
Tabela 32. Dane wyjściowe dla wskaźnika 7 - liczba mieszkań oddanych do użytku na 1000 mieszkańców w 2003-2012	123
Tabela 33. Synteza wskaźników delimitacyjnych wg zmodyfikowanej metody delimitacji MOF OW	126
Tabela 9 Grupy wskaźników oraz wskaźniki sfery demograficznej	128
Tabela 35. Sumaryczne zestawienie wskaźników dla sfery demograficznej	130
Tabela 36. Grupy wskaźników oraz wskaźniki sfery społeczno-ekonomicznej	130
Tabela 37. Sumaryczne zestawienie wskaźników dla sfery społeczno-ekonomicznej – część 1/2	135
Tabela 38. Sumaryczne zestawienie wskaźników dla sfery społeczno-ekonomicznej – część 2/2	136
Tabela 39. Grupy wskaźników oraz wskaźniki sfery gospodarczej	137
Tabela 15. Sumaryczne zestawienie wskaźników dla sfery gospodarczej	140
Tabela 41 Grupy wskaźników oraz wskaźniki sfery turystyki	141
Tabela 42. Sumaryczne zestawienie wskaźników sfery turystycznej	143
Tabela 43. Grupy wskaźników oraz wskaźniki sfery infrastruktury technicznej	144
Tabela 44. Sumaryczne zestawienie wskaźników sfery infrastruktury technicznej	145

<i>Tabela 45. Grupy wskaźników oraz wskaźniki sfery środowiska naturalnego</i>	<i>146</i>
<i>Tabela 46. Sumaryczne zestawienie wskaźników sfery środowiska naturalnego</i>	<i>147</i>
<i>Tabela 47. Grupy wskaźników oraz wskaźniki sfery infrastruktury komunikacyjnej.....</i>	<i>148</i>
<i>Tabela 73. Sumaryczne zestawienie wskaźników sfery komunikacyjnej.....</i>	<i>150</i>
<i>Tabela 49. Sumaryczne zestawienie wskaźników ujętych s metodzie waloryzacji przestrzeni</i>	<i>153</i>
<i>Tabela 50. Wskaźniki przyjęte w delimitacji otoczenia zewnętrznego – sfera infrastruktury technicznej i społecznej.....</i>	<i>156</i>
<i>Tabela 51. Wskaźniki przyjęte w delimitacji otoczenia zewnętrznego – sfera demograficzna</i>	<i>158</i>
<i>Tabela 52. Wskaźniki przyjęte w delimitacji otoczenia zewnętrznego – sfera gospodarcza.....</i>	<i>160</i>
<i>Tabela 53. Wskaźniki przyjęte w delimitacji otoczenia zewnętrznego – sfera turystyczna.....</i>	<i>162</i>
<i>Tabela 54. Wskaźniki przyjęte w delimitacji otoczenia zewnętrznego – sfera komunikacji.....</i>	<i>164</i>
<i>Tabela 55. Wskaźniki przyjęte w delimitacji otoczenia zewnętrznego.....</i>	<i>167</i>

BIBLIOGRAFIA

DOKUMENTY STRATEGICZNE:

Strategia rozwoju Miasta Słupska 2007-2015

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego powiatu słupskiego na lata 2012-2022, Słupsk, wrzesień 2011 r. (aktualizacja kwiecień 2013 r.)

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Ustka na lata 2008-2015. Ustka 2009

Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Powiatu Słupskiego. Projekt do konsultacji społecznych. Słupsk 2014

Zintegrowany Plan Rozwoju Transportu Publicznego Miasta Słupska 2008-2015. Słupsk 2008

Plan Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego na lata 2014-2024 dla Miasta Słupska i gmin, które zawarły z miastem Słupsk porozumienie w sprawie wspólnej organizacji transportu publicznego. Wersja z dnia 31.01.2014 r.

Strategia Rozwoju Turystyki Miasta Słupska na lata 2009-2013

Strategia Rozwoju Turystyki Gminy Miasto Ustka na lata 2006-2013

Strategia Marki Miasta Ustka

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Słupsk

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Ustka

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ustka. Tom II: Kierunki rozwoju przestrzennego gminy Ustka. Ustka 2011-2013

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kobylnica. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego. 2013

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Słupsk wraz ze zmianami. Diagnoza i uwarunkowania rozwoju, strategia rozwoju, polityka przestrzenna.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dębica Kaszubska

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Słupska 2009-2015

Raport z realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Słupska na lata 2009-2015. Stan na dzień 30 czerwca 2013 r.

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Miasto Ustka. Ustka 2011

Lokalny Plan Rewitalizacji miejscowości Ściegnica

Lokalny Plan Rewitalizacji miejscowości Łosino

Turystyka aktywna na wsi. Powiat słupski. Słupsk 2009

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Słupsku i powiecie słupskim w 2013 r.
Powiatowy Urząd Pracy w Słupsku

Program opieki nad zabytkami Gminy Dębica Kaszubska na lata 2008-2011

Stan bezpieczeństwa pożarowego miasta i powiatu słupskiego za rok 2013. Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Słupsku

Gminny program opieki nad zabytkami dla Miasta Ustka na lata 2012-2015

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mieście Słupsku w latach 2010-2018

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Powiatu Słupskiego na lata 2013 – 2020

Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych w powiecie słupskim na lata 2013 – 2015

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2012 – 2014

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012 – 2016

Informator o dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi w Słupsku i Powiecie Słupskim

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Miasto Ustka na lata 2009-2015

Gminna strategia integracji i polityki społecznej Gminy Słupsk na lata 2004-2015

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Ustka na lata 2004-2015

Strategia Rozwoju Portu Morskiego w Ustce do roku 2021

Statut Uzdrowiska Miasta Ustka

Operat Uzdrowiska Ustka, 2008 r.

Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2013 r.; Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2014

STRONY INTERNETOWE:

Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych (www.stat.gov.pl)

www.slupsk.pl

www.slupsk.ug.gov.pl

www.kobylnica.pl

www.ustka.pl

www.ustka.ug.gov.pl

www.debnica.pl

www.powiat.slupsk.pl

www.infoeko.pomorskie.pl

www.sit.slupsk.pl

www.zimslupsk.com

www.mzk.slupsk.pl

www.pks.slupsk.pl

www.sse.slupsk.pl

www.coislupsk.pl

www.lot.ustka.pl

www.regionslupski.pl

www.ziemia-slupska.pl

www.gok.debnica.pl

www.cer.warcino.pl

www.abc.sloneczniki.org

www.szpital.slupsk.pl

www.slupsk.policja.gov.pl

www.uzdrowisko-ustka.com.pl

www.ustkaport.pl

www.dolinacharlotty.pl

www.osir.ustka.pl

www.rpwdl.csioz.gov.pl

www.nfz-gdansk.pl

www.aplikacje.nfz.gov.pl/umowy



ZAŁĄCZNIKI

ZAŁ. 1. CZĄSTKOWE WSKAŹNIKI ANALIZOWANE W WARIANCIE DELIMITACJI OPARTYM NA WALORYZACJI PRZESTRZENI

ZAŁ. 2. DIAGNOZA SPOŁECZNA MIESZKAŃCÓW MIEJSKIEGO OBSZARU FUNKcjONALNEGO MIASTA SŁUPSKA. RAPORT Z BADAŃ MIESZKAŃCÓW.

ZAŁ. 3. PODMIOTY WYKONUJĄCE DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ NA TERENIE MOF MIASTA SŁUPSKA

DIAGNOZA MIEJSKIEGO OBSZARU FUNKcjONALNEGO MIASTA SŁUPSKA

CZĄSTKOWE WSKAŹNIKI

ANALIZOWANE W WARIANCIE DELIMITACJI OPARTYM NA WALORYZACJI PRZESTRZENI

w ramach projektu

„Diagnoza – strategia – inwestycja – rozwój miejskiego obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska”

współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007 - 2013

OPRACOWANA PRZEZ



LISTOPAD 2014, WROCŁAW

SPIS TREŚCI

Sfera demograficzna.....	183
Sfera społeczno-ekonomiczna.....	185
Sfera gospodarcza	193
Sfera turystyczna	196
Sfera infrastruktury technicznej.....	200
Sfera środowiska naturalnego.....	201
Sfera komunikacji	203
Spis tabel	206

SFERA DEMOGRAFICZNA
Tabela 1. Współczynnik urodzeń (liczba urodzeń żywych na 1000 mieszkańców)

Jednostka terytorialna	Urodzenia żywe na 1000 mieszkańców					
	ogółem					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	-	-	-	-	-	-
POLSKA	10,87	10,94	10,73	10,08	10,02	9,60
WOJ. POMORSKIE	12,36	12,26	11,82	10,97	10,94	10,43
Powiat słupski	13,26	12,15	11,66	10,96	10,27	10,03
Miasto Ustka	9,41	10,04	9,57	7,60	8,18	7,81
Gmina Dębica Kaszubska	15,97	13,68	13,03	10,18	9,99	9,89
Gmina Kobylnica	12,01	11,59	12,45	11,25	10,58	10,74
Gmina Słupsk	16,58	13,65	11,63	11,92	10,40	11,40
Gmina Ustka	11,69	12,37	12,25	10,06	9,16	7,15
Miasto Słupsk	9,88	9,19	9,01	8,55	8,36	8,26
OF Miasta Słupsk	10,06	9,23	8,97	8,36	7,99	7,95

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Tabela 2. Współczynnik zgonów (liczba zgonów na 1000 mieszkańców)

Jednostka terytorialna	Zgony ogółem na 1000 mieszkańców					
	ogółem					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	-	-	-	-	-	-
POLSKA	9,95	10,09	9,82	9,74	9,99	10,06
WOJ. POMORSKIE	8,82	8,81	8,49	8,47	8,94	8,75
Powiat słupski	8,35	9,11	8,49	8,84	8,86	8,84
Miasto Ustka	7,35	9,29	9,39	8,88	8,73	9,41
Gmina Dębica Kaszubska	9,56	8,46	6,82	9,37	8,97	9,08
Gmina Kobylnica	9,69	8,49	7,73	8,46	9,39	8,49
Gmina Słupsk	7,15	8,42	6,98	7,16	6,72	6,93
Gmina Ustka	9,56	7,94	9,50	10,31	11,52	9,12
Miasto Słupsk	9,28	9,79	9,64	9,22	10,86	10,42
OF Miasta Słupsk	8,94	9,35	9,04	8,99	10,02	9,66

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Tabela 3. Przyrost naturalny na 1 000 mieszkańców

Jednostka terytorialna	Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców					
	ogółem					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	-	-	-	-	-	-
POLSKA	0,92	0,86	0,90	0,34	0,04	-0,46
WOJ. POMORSKIE	3,54	3,45	3,33	2,51	2,00	1,68
Powiat słupeki	4,92	3,05	3,17	2,12	1,41	1,19
Miasto Ustka	2,06	0,75	0,18	-1,28	-0,55	-1,60
Gmina Dębica Kaszubska	6,41	5,22	6,21	0,81	1,02	0,82
Gmina Kobylnica	2,32	3,10	4,72	2,79	1,19	2,26
Gmina Słupsk	9,43	5,23	4,65	4,75	3,67	4,47
Gmina Ustka	2,13	4,43	2,75	-0,25	-2,35	-1,97
Miasto Słupsk	0,61	-0,60	-0,64	-0,67	-2,50	-2,16
OF Miasta Słupsk	2,10	0,93	0,94	0,17	-1,17	-0,89

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Tabela 4. Saldo migracji wewnętrznej (na 1 tys. ludności)

Jednostka terytorialna	saldo migracji wewnętrznych na 1000 mieszkańców					
	ogółem					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba
WOJ. POMORSKIE	0,97	1,16	1,21	1,15	1,06	1,41
Powiat słupeki	-0,11	-0,32	1,10	1,76	1,02	-0,25
Miasto Ustka	-5,05	-4,11	0,73	-3,04	-4,03	-7,81
Gmina Dębica Kaszubska	-0,74	-2,61	-0,92	-0,71	-3,06	3,77
Gmina Kobylnica	8,27	8,59	11,41	11,34	9,30	8,85
Gmina Słupsk	8,43	4,67	2,97	13,69	12,20	9,44
Gmina Ustka	7,70	15,11	11,00	6,33	5,45	7,40
Miasto Słupsk	-2,00	-2,64	-3,70	-4,20	-3,35	-3,35
OF Miasta Słupsk	-0,16	-0,51	-0,62	-0,44	-0,46	-0,60

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Tabela 5. Wskaźnik obciążenia demograficznego (udział ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym)

Jednostka terytorialna	ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba
POLSKA	25,2	25,6	26,0	26,9	27,9	29,0
WOJ. POMORSKIE	23,0	23,5	23,8	24,7	25,8	26,9
Powiat słupski	18,7	19,1	19,3	20,2	21,2	22,5
Miasto Ustka	24,8	25,9	26,8	28,7	31,2	34,2
Gmina Dębica Kaszubska	18,3	18,9	19,1	19,4	20,3	21,4
Gmina Kobylnica	16,6	16,8	16,6	17,5	18,4	19,3
Gmina Słupsk	14,3	14,7	15,3	16,0	16,8	18,0
Gmina Ustka	18,7	19,1	18,9	19,4	19,9	21,4
Miasto Słupsk	25,3	26,3	27,2	28,9	30,5	32,6
OF Miasta Słupsk	22,9	23,8	24,3	25,6	27,0	28,9

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

SFERA SPOŁECZNO-EKONOMICZNA

Tabela 6. Liczba mieszkań oddanych do użytku na 1000 mieszkańców

Jednostka terytorialna	ogółem					
	mieszkania na 1 tys. mieszkańców					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	mieszk.	mieszk.	mieszk.	mieszk.	mieszk.	mieszk.
POLSKA	4,33	4,19	3,53	3,40	3,97	3,77
WOJ. POMORSKIE	6,47	6,45	5,19	5,21	6,20	5,18
Powiat słupski	4,17	4,61	3,53	3,04	5,34	3,67
Miasto Ustka	7,66	10,53	4,60	1,22	9,71	0,49
Gmina Dębica Kaszubska	2,73	1,67	1,83	1,73	2,34	1,94
Gmina Kobylnica	3,73	4,10	9,24	7,62	6,84	6,95
Gmina Słupsk	8,07	7,78	5,62	6,53	7,59	10,54
Gmina Ustka	7,04	4,95	4,62	5,47	11,64	5,79
Miasto Słupsk	1,17	7,01	1,33	1,55	2,94	2,81
OF Miasta Słupsk	3,02	6,83	2,84	2,65	4,82	3,77

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Tabela 7. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na osobę zameldowaną

Jednostka terytorialna	przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę				
	2008	2009	2010	2011	2012
	m2	m2	m2	m2	m2
POLSKA	24,2	24,6	25,3	25,6	25,9
WOJ. POMORSKIE	23,4	23,8	24,3	24,6	25,0
Powiat słupecki	22,6	23,0	23,1	23,4	23,8
Miasto Ustka	26,1	26,8	26,8	26,9	27,6
Gmina Dębica Kaszubska	20,9	21,0	21,5	21,7	21,9
Gmina Kobylnica	24,1	24,6	26,0	26,6	26,9
Gmina Słupsk	23,5	24,2	23,4	23,8	24,5
Gmina Ustka	26,0	26,3	27,3	27,7	28,8
Miasto Słupsk	21,9	22,4	22,9	23,1	23,5
OF Miasta Słupsk	22,8	23,3	23,7	24,0	24,4

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Tabela 8. Budynki oddane do użytku ogółem na 1000 mieszkańców

Jednostka terytorialna	budynki oddane do użytku na 1 tys. mieszkańców					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	szt.	szt.	szt.	szt.	szt.	szt.
POLSKA	0,80	0,68	0,70	0,70	0,75	0,73
WOJ. POMORSKIE	0,68	0,63	0,67	0,56	0,60	0,63
Powiat słupecki	0,96	0,92	0,78	0,79	0,99	1,17
Miasto Ustka	0,12	0,56	0,42	0,12	0,31	0,49
Gmina Dębica Kaszubska	0,74	0,00	0,41	0,31	0,82	0,20
Gmina Kobylnica	1,41	0,80	0,94	1,02	1,19	1,63
Gmina Słupsk	1,64	0,99	0,84	0,63	1,37	1,04
Gmina Ustka	3,06	4,69	3,75	3,60	3,22	4,44
Miasto Słupsk	0,45	0,35	0,44	0,48	0,36	0,31
OF Miasta Słupsk	0,73	0,65	0,68	0,65	0,69	0,71

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Tabela 9. Placówki ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 10 000 mieszkańców

Jednostka terytorialna	placówki ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 10 tys. ludności					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	ob.	ob.	ob.	ob.	ob.	ob.
POLSKA	4	4	4	5	5	5
WOJ. POMORSKIE	3	3	3	4	4	4
Powiat słupecki	3	3	3	4	4	4
Miasto Ustka	2	4	5	5	5	5
Gmina Dębica Kaszubska	3	3	3	3	3	3
Gmina Kobylnica	4	4	4	4	4	4
Gmina Słupsk	2	3	3	3	3	3
Gmina Ustka	3	3	2	2	4	4
Miasto Słupsk	4	5	4	5	5	6
OF Miasta Słupsk	4	4	4	4	5	5

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Tabela 10. Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w wieku 3-6 lat

Jednostka terytorialna	odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym				
	ogółem				
	dzieci w wieku 3 - 6 lat				
	2008	2009	2010	2011	2012
	%	%	%	%	%
POLSKA	63,1	67,3	68,0	70,8	71,6
WOJ. POMORSKIE	57,2	62,6	62,3	65,8	66,5
Powiat słupecki	43,4	50,7	49,7	54,7	55,0
Miasto Ustka	79,9	80,2	77,3	77,7	70,1
Gmina Dębica Kaszubska	58,4	61,3	68,8	71,9	68,7
Gmina Kobylnica	24,6	34,9	29,6	42,8	48,0
Gmina Słupsk	35,8	51,9	56,0	58,1	59,6
Gmina Ustka	22,8	24,6	20,7	31,6	29,4
Miasto Słupsk	82,2	81,5	80,9	80,7	82,7
OF Miasta Słupsk	67,5	70,3	69,0	71,0	71,4

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Tabela 11. Współczynnik skolaryzacji netto dla szkół podstawowych

Jednostka terytorialna	współczynnik skolaryzacji netto				
	szkoły podstawowe				
	2008	2009	2010	2011	2012
	%	%	%	%	%
POLSKA	96,56	96,68	95,59	95,28	94,87
WOJ. POMORSKIE	96,97	96,67	95,22	94,73	94,24
Powiat słupski	93,87	93,31	90,14	88,30	87,86
Miasto Ustka	112,53	108,00	106,05	109,28	108,90
Gmina Dębica Kaszubska	94,50	93,93	88,86	86,05	86,69
Gmina Kobylnica	95,52	95,58	90,33	86,75	86,55
Gmina Słupsk	82,84	86,12	78,43	78,14	78,77
Gmina Ustka	71,83	71,37	70,08	64,54	62,57
Miasto Słupsk	97,72	97,64	96,73	96,39	95,63
OF Miasta Słupsk	95,4	95,2	92,5	91,6	91,1

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Tabela 12. Współczynnik skolaryzacji netto dla szkół gimnazjalnych

Jednostka terytorialna	współczynnik skolaryzacji netto				
	gimnazja				
	2008	2009	2010	2011	2012
	%	%	%	%	%
POLSKA	94,76	94,33	93,72	93,33	92,98
WOJ. POMORSKIE	94,51	93,98	92,94	92,50	92,38
Powiat słupski	90,16	89,27	85,98	85,04	82,72
Miasto Ustka	121,43	126,04	123,82	121,35	123,60
Gmina Dębica Kaszubska	96,79	91,53	88,54	85,92	85,03
Gmina Kobylnica	90,64	89,62	83,60	91,44	83,85
Gmina Słupsk	79,76	81,05	79,53	74,96	72,34
Gmina Ustka	45,85	41,39	35,00	32,57	31,00
Miasto Słupsk	100,17	98,21	98,07	99,51	100,32
OF Miasta Słupsk	95,5	94,3	92,4	92,5	91,7

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Tabela 13. Liczba bibliotek na 1000 mieszkańców

Jednostka terytorialna	biblioteki i filie na 1 tys. mieszkańców					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	ob.	ob.	ob.	ob.	ob.	ob.
POLSKA	0,22	0,22	0,22	0,22	0,21	0,21
WOJ. POMORSKIE	0,15	0,15	0,15	0,14	0,14	0,14
Powiat słupecki	0,25	0,25	0,24	0,24	0,24	0,22
Miasto Ustka	0,06	0,06	0,06	0,06	0,06	0,06
Gmina Dębica Kaszubska	0,21	0,21	0,20	0,20	0,20	0,10
Gmina Kobylnica	0,40	0,40	0,38	0,37	0,36	0,36
Gmina Słupsk	0,14	0,14	0,13	0,13	0,12	0,12
Gmina Ustka	0,27	0,26	0,25	0,25	0,25	0,25
Miasto Słupsk	0,09	0,09	0,09	0,09	0,07	0,07
OF Miasta Słupsk	0,13	0,13	0,13	0,13	0,12	0,11

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Tabela 14. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 000 mieszkańców

Jednostka terytorialna	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	jed.gosp.	jed.gosp.	jed.gosp.	jed.gosp.	jed.gosp.	jed.gosp.
POLSKA	25	26	27	28	30	32
WOJ. POMORSKIE	25	26	27	28	30	31
Powiat słupecki	27	28	29	30	31	33
Miasto Ustka	28	31	31	31	32	33
Gmina Dębica Kaszubska	36	37	37	39	41	43
Gmina Kobylnica	28	30	31	34	34	36
Gmina Słupsk	28	28	27	27	27	30
Gmina Ustka	25	30	30	34	36	37
Miasto Słupsk	30	31	32	33	36	38
OF Miasta Słupsk	30	31	32	33	35	37

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Tabela 15. Powierzchnia gminy objęta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni gminy ogółem

Jednostka terytorialna	udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem			
	2009	2010	2011	2012
	%	%	%	%
POLSKA	25,6	26,5	27,2	27,9
WOJ. POMORSKIE	13,0	14,7	15,6	16,8
Powiat słupski	6,9	7,7	9,8	10,6
Miasto Ustka	41,8	41,9	41,9	61,5
Gmina Dębica Kaszubska	0,2	0,2	0,2	0,2
Gmina Kobylnica	19,2	22,8	27,8	29,1
Gmina Słupsk	12,8	12,8	20,8	20,8
Gmina Ustka	13,9	15,5	15,6	16,0
Miasto Słupsk	36,8	46,5	54,8	58,6
OF Miasta Słupsk	12,2	13,7	17,2	17,9

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Tabela 16. Wydane pozytywne decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym na 1 tys. mieszkańców

Jednostka terytorialna	decyzje o ustalenie lokalizacji inwestycji na cele publiczne na 1 tys. mieszkańców			
	2009	2010	2011	2012
	szt.	szt.	szt.	szt.
POLSKA	0,68	0,63	0,59	0,59
WOJ. POMORSKIE	0,93	0,93	0,90	0,89
Powiat słupski	2,37	2,23	2,30	1,82
Miasto Ustka	0,19	0,18	0,43	0,31
Gmina Dębica Kaszubska	2,82	2,34	1,02	0,61
Gmina Kobylnica	1,80	1,23	1,58	1,37
Gmina Słupsk	4,46	5,69	5,07	4,23
Gmina Ustka	7,55	5,37	5,84	3,59
Miasto Słupsk	0,25	0,14	0,05	0,07
OF Miasta Słupsk	1,25	1,17	1,06	0,83

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Tabela 17. Wydane pozytywne decyzje dotyczące zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym na 1 tys. mieszkańców

Jednostka terytorialna	decyzje dotyczące zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej na 1 tys. mieszkańców			
	2009	2010	2011	2012
	szt.	szt.	szt.	szt.
POLSKA	0,09	0,08	0,07	0,09
WOJ. POMORSKIE	0,09	0,08	0,12	0,08
Powiat słupski	0,26	0,06	0,08	0,03
Miasto Ustka	0,00	0,00	0,00	0,06
Gmina Dębica Kaszubska	0,21	0,31	0,00	0,00
Gmina Kobylnica	0,00	0,00	0,00	0,00
Gmina Słupsk	0,07	0,06	0,32	0,06
Gmina Ustka	0,13	0,00	0,12	0,12
Miasto Słupsk	0,10	0,08	0,00	0,02
OF Miasta Słupsk	0,09	0,08	0,04	0,03

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Tabela 18. Wydane pozytywne decyzje dotyczące zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym na 1 tys. mieszkańców

Jednostka terytorialna	decyzje dotyczące zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na 1 tys. mieszkańców			
	2009	2010	2011	2012
	szt.	szt.	szt.	szt.
POLSKA	2,86	2,73	2,55	2,24
WOJ. POMORSKIE	3,30	2,84	2,77	2,32
Powiat słupski	5,17	4,08	3,77	2,84
Miasto Ustka	0,12	0,00	0,12	0,00
Gmina Dębica Kaszubska	7,83	5,09	5,70	3,06
Gmina Kobylnica	5,69	3,68	2,70	2,19
Gmina Słupsk	10,61	6,72	7,73	4,61
Gmina Ustka	15,11	9,62	5,96	6,69
Miasto Słupsk	0,10	0,17	0,04	0,06
OF Miasta Słupsk	2,65	1,83	1,67	1,20

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Tabela 19. Wydane pozytywne decyzje dotyczące zabudowy usługowej na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym na 1 tys. mieszkańców

Jednostka terytorialna	decyzje dotyczące zabudowy usługowej na 1 tys. mieszkańców			
	2009	2010	2011	2012
	szt.	szt.	szt.	szt.
POLSKA	0,45	0,44	0,41	0,37
WOJ. POMORSKIE	0,48	0,44	0,46	0,36
Powiat słupski	0,44	0,70	0,84	0,69
Miasto Ustka	0,00	0,00	0,18	0,06
Gmina Dębica Kaszubska	0,84	1,12	0,92	2,34
Gmina Kobylnica	0,00	0,19	0,65	0,55
Gmina Słupsk	0,64	1,03	1,33	0,44
Gmina Ustka	1,69	3,50	2,73	1,86
Miasto Słupsk	0,14	0,11	0,00	0,06
OF Miasta Słupsk	0,28	0,43	0,40	0,37

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Tabela 20. Wydane pozytywne decyzje dotyczące zabudowy innej na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym na 1 tys. mieszkańców

Jednostka terytorialna	decyzje dotyczące zabudowy usługowej na 1 tys. mieszkańców			
	2009	2010	2011	2012
	szt.	szt.	szt.	szt.
POLSKA	0,99	1,00	1,00	1,00
WOJ. POMORSKIE	0,86	0,89	0,85	0,88
Powiat słupski	0,99	1,24	1,63	1,98
Miasto Ustka	0,00	0,00	0,12	0,12
Gmina Dębica Kaszubska	2,61	1,63	2,55	2,85
Gmina Kobylnica	1,10	1,79	0,74	0,73
Gmina Słupsk	1,13	2,71	3,36	1,87
Gmina Ustka	1,43	0,37	1,61	1,73
Miasto Słupsk	0,11	0,12	0,02	0,00
OF Miasta Słupsk	0,48	0,59	0,66	0,53

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS



SFERA GOSPODARCZA

Tabela 21. Dochody własne gmin ogółem na 1 mieszkańca

Jednostka terytorialna	dochody własne gmin ogółem na 1 mieszkańca			
	2009	2010	2011	2012
	zł	zł	zł	zł
POLSKA	1658,07	1727,18	1827,83	1918,61
WOJ. POMORSKIE	1763,86	1953,10	1991,23	2049,09
Powiat słupski	1569,34	1555,12	1673,93	1822,21
Miasto Ustka	1666,72	1591,35	2213,32	1917,19
Gmina Dębica Kaszubska	813,92	722,96	1050,27	1124,58
Gmina Kobylnica	2406,12	2944,46	2817,09	3035,64
Gmina Słupsk	2751,88	2156,24	2218,33	2261,38
Gmina Ustka	2518,92	2626,54	2421,98	3274,07
Miasto Słupsk	2148,17	2070,35	2267,36	2489,96
OF Miasta Słupsk	2105,88	2031,40	2226,06	2399,45

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Tabela 22. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 000 mieszkańców

Jednostka terytorialna	podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. mieszkańców				
	2009	2010	2011	2012	2013
	jed.gosp.	jed.gosp.	jed.gosp.	jed.gosp.	jed.gosp.
POLSKA	981	1015	1004	1032	1057
WOJ. POMORSKIE	1118	1143	1131	1157	1184
Powiat słupski	913	929	903	890	920
Miasto Ustka	1552	1545	1451	1360	1359
Gmina Dębica Kaszubska	689	719	732	714	737
Gmina Kobylnica	1136	1150	1101	1124	1152
Gmina Słupsk	857	865	877	875	916
Gmina Ustka	1056	1087	1057	1017	1055
Miasto Słupsk	1409	1453	1394	1401	1419
OF Miasta Słupsk	1293	1319	1269	1260	1279

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Tabela 23. Liczba osób prowadzących działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców

Jednostka terytorialna	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1 tys. mieszkańców				
	2009	2010	2011	2012	2013
	os.fiz.	os.fiz.	os.fiz.	os.fiz.	os.fiz.
POLSKA	74	77	74	76	77
WOJ. POMORSKIE	83	85	83	84	86
Powiat słupeki	70	71	69	66	68
Miasto Ustka	119	119	109	99	98
Gmina Dębica Kaszubska	50	53	54	52	54
Gmina Kobylnica	86	88	82	83	85
Gmina Słupsk	67	68	69	68	70
Gmina Ustka	82	86	82	76	79
Miasto Słupsk	102	106	99	98	98
OF Miasta Słupsk	96	98	92	90	91

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Tabela 24. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym

Jednostka terytorialna	udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym				
	2009	2010	2011	2012	2013
	%	%	%	%	%
POLSKA	7,69	7,87	8,01	8,68	8,84
WOJ. POMORSKIE	6,97	7,13	7,27	7,84	7,85
Powiat słupeki	11,05	11,14	11,11	11,47	11,41
Miasto Ustka	7,24	6,93	7,10	7,85	8,21
Gmina Dębica Kaszubska	15,19	15,04	16,39	15,95	16,32
Gmina Kobylnica	11,37	11,52	9,33	9,86	8,64
Gmina Słupsk	9,97	9,96	9,88	10,37	10,05
Gmina Ustka	9,99	9,57	8,55	9,61	8,70
Miasto Słupsk	7,32	8,11	7,56	8,00	8,02
OF Miasta Słupsk	8,43	8,91	8,48	8,95	8,87

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Tabela 25. Wydatki gmin na 1 mieszkańca

Jednostka terytorialna	wydatki gmin na 1 mieszkańca					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	zł	zł	zł	zł	zł	zł
POLSKA	2991,0	3306,6	3599,7	3663,8	3690,9	3750,9
WOJ. POMORSKIE	3251,3	3459,0	3862,5	4045,2	4234,6	4096,8
Powiat słupecki	3207,3	3522,3	3713,6	3765,4	3645,8	3926,4
Miasto Ustka	2746,2	2935,9	3169,6	3185,4	2892,1	3476,8
Gmina Dębica Kaszubska	2543,9	3086,2	4305,4	3642,9	3984,5	3671,4
Gmina Kobylnica	3724,3	4855,7	4756,9	5329,1	4151,0	4339,5
Gmina Słupsk	4713,4	4925,6	3673,0	3971,7	3793,7	4241,0
Gmina Ustka	4465,0	3884,0	4514,4	3531,6	4340,3	5157,5
Miasto Słupsk	3680,3	4119,7	4213,5	4808,1	5010,7	4419,1
OF Miasta Słupsk	3647,8	4042,5	4107,9	4450,0	4503,7	4287,6

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Tabela 26. Stosunek dochodów do wydatków gmin na 1 mieszkańca

Jednostka terytorialna	stosunek dochodów do wydatki gmin na 1 mieszkańca				
	2008	2009	2010	2011	2012
	%	%	%	%	%
POLSKA	98,0	91,3	91,0	94,0	98,2
WOJ. POMORSKIE	96,2	90,3	91,3	90,6	97,7
Powiat słupecki	94,7	90,5	89,6	93,5	99,5
Miasto Ustka	111,9	90,3	88,0	100,7	100,1
Gmina Dębica Kaszubska	103,3	94,8	78,3	91,8	92,1
Gmina Kobylnica	90,6	84,9	92,4	83,4	107,8
Gmina Słupsk	76,4	85,2	98,6	96,6	103,3
Gmina Ustka	88,5	91,3	89,9	98,1	101,0
Miasto Słupsk	97,1	91,7	93,2	90,9	95,2
OF Miasta Słupsk	95,2	90,5	92,0	91,8	97,1

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Tabela 27. Wydatki majątkowe inwestycyjne gminy na mieszkańca

Jednostka terytorialna	wydatki majątkowe inwestycyjne gminy na 1 mieszkańca					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	zł	zł	zł	zł	zł	zł
POLSKA	621,1	729,9	840,6	785,9	673,7	631,6
WOJ. POMORSKIE	761,5	739,1	975,4	1029,5	1030,4	802,7
Powiat słupski	794,6	972,1	1005,5	907,9	668,5	808,6
Miasto Ustka	269,4	528,1	645,2	559,3	218,0	689,4
Gmina Dębница Kaszubska	197,4	537,9	1620,0	748,3	957,9	684,7
Gmina Kobylnica	1026,2	1817,0	1592,1	1767,7	622,6	633,2
Gmina Słupsk	2580,9	2534,2	1163,1	1348,8	1092,2	1216,3
Gmina Ustka	1810,5	972,3	1495,3	438,0	1222,5	1929,9
Miasto Słupsk	476,1	495,8	469,7	864,8	903,7	230,0
OF Miasta Słupsk	728,7	797,6	757,6	914,3	851,3	527,6

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

SFERA TURYSTYCZNA

Tabela 28. Liczba noclegów udzielonych w gminie na 1 mieszkańca

Jednostka terytorialna	liczba noclegów udzielonych na 1 mieszkańca					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	szt.	szt.	szt.	szt.	szt.	szt.
POLSKA	1,5	1,4	1,4	1,5	1,6	1,6
WOJ. POMORSKIE	2,8	2,6	2,5	2,5	2,8	2,9
Powiat słupski	10,1	9,0	8,6	8,3	8,9	9,2
Miasto Ustka	35,1	31,0	29,5	29,6	31,3	32,7
Gmina Dębница Kaszubska	0,2	1,3	0,8	0,0	0,1	0,1
Gmina Kobylnica	0,3	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1
Gmina Słupsk	0,1	0,8	1,7	2,0	2,1	1,4
Gmina Ustka	47,3	40,0	37,1	35,6	37,5	40,8
Miasto Słupsk	0,6	0,6	0,5	0,5	0,6	0,6
OF Miasta Słupsk	6,4	5,8	5,5	5,5	5,8	6,1

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Tabela 29. Liczba miejsc noclegowych na 1000 mieszkańców

Jednostka terytorialna	liczba miejsc noclegowych na 1 tys. mieszkańca					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	szt.	szt.	szt.	szt.	szt.	szt.
POLSKA	15,7	15,9	15,8	15,7	17,5	17,6
WOJ. POMORSKIE	38,4	36,5	35,2	34,2	40,4	41,1
Powiat słupski	131,3	111,7	115,6	100,2	115,9	118,8
Miasto Ustka	307,4	260,4	282,6	253,0	276,6	304,2
Gmina Dębница Kaszubska	15,5	33,4	25,3	16,1	5,2	5,5
Gmina Kobylnica	3,6	2,0	1,9	1,1	1,1	1,1
Gmina Słupsk	2,6	15,9	14,5	13,2	12,9	11,5
Gmina Ustka	882,3	708,3	685,5	619,4	742,8	737,7
Miasto Słupsk	5,9	12,3	7,6	7,5	8,1	8,7
OF Miasta Słupsk	80,2	73,6	72,7	65,5	74,1	77,2

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Tabela 30. Pomniki przyrody na 1 km² powierzchni

Jednostka terytorialna	pomniki przyrody na 1 km ²					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	szt.	szt.	szt.	szt.	szt.	szt.
POLSKA	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
WOJ. POMORSKIE	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2
Powiat słupski	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Miasto Ustka	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,4
Gmina Dębница Kaszubska	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Gmina Kobylnica	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Gmina Słupsk	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Gmina Ustka	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Miasto Słupsk	2,2	2,2	2,2	2,3	2,3	2,2
OF Miasta Słupsk	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Tabela 31. Ścieżki rowerowe (km) na 10 000 mieszkańców

Jednostka terytorialna	ścieżki rowerowe (km) na 10 tys. mieszkańców	
	2011	2012
	km	km
POLSKA	1,5	1,8
WOJ. POMORSKIE	2,2	2,6
Powiat słupski	3,4	3,4
Miasto Ustka	1,3	1,3
Gmina Dębica Kaszubska	0,0	0,0
Gmina Kobylnica	22,4	22,0
Gmina Słupsk	3,6	3,5
Gmina Ustka	1,0	1,0
Miasto Słupsk	2,8	3,0
OF Miasta Słupsk	3,8	3,9

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Tabela 32. Wydatki gmin na cele turystyczne na 1 mieszkańca

Jednostka terytorialna	wydatki na cele turystyczne na 1 mieszkańca					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	zł	zł	zł	zł	zł	zł
POLSKA	4,2	6,3	15,7	16,3	13,0	11,0
WOJ. POMORSKIE	14,9	19,9	56,3	56,4	36,4	31,4
Powiat słupski	11,1	14,3	9,3	11,1	12,6	21,5
Miasto Ustka	51,5	63,2	42,6	47,0	18,3	75,2
Gmina Dębica Kaszubska	0,0	0,0	0,0	6,4	0,0	0,0
Gmina Kobylnica	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gmina Słupsk	0,0	0,2	0,0	0,3	0,6	0,6
Gmina Ustka	21,8	29,9	20,0	25,3	30,6	102,4
Miasto Słupsk	5,5	9,0	5,5	5,3	6,7	6,2
OF Miasta Słupsk	9,9	13,7	8,9	9,9	7,6	17,0

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Tabela 33. Wydatki gmin na ochronę dziedzictwa narodowego i kultury na 1 mieszkańca

Jednostka terytorialna	wydatki na ochronę dziedzictwa narodowego i kulturę na 1 mieszkańca					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	zł	zł	zł	zł	zł	zł
POLSKA	105,8	122,8	144,7	136,1	139,5	142,2
WOJ. POMORSKIE	112,0	125,5	146,3	167,9	176,7	167,5
Powiat słupski	102,6	121,0	139,3	189,5	153,1	141,4
Miasto Ustka	62,4	59,3	124,4	152,6	92,2	64,5
Gmina Dębница Kaszubska	49,6	55,7	77,8	95,2	95,3	77,5
Gmina Kobylnica	148,2	192,2	128,3	325,2	333,1	260,5
Gmina Słupsk	174,3	133,3	115,5	137,7	95,6	112,7
Gmina Ustka	155,9	148,2	220,7	143,8	149,5	176,1
Miasto Słupsk	161,5	162,9	152,5	155,4	143,6	139,6
OF Miasta Słupsk	144,3	143,9	143,0	160,6	143,8	135,5

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Tabela 34. Dochody gmin z dziedziny ochrony dziedzictwa narodowego i kultury na 1 mieszkańca

Jednostka terytorialna	dochody z tytułu ochrony dziedzictwa narodowego i kulturę na 1 mieszkańca					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	zł	zł	zł	zł	zł	zł
POLSKA	7,8	10,9	19,3	17,4	21,9	20,1
WOJ. POMORSKIE	9,3	4,9	15,3	30,4	34,3	25,3
Powiat słupski	1,1	1,0	6,4	46,3	29,2	11,7
Miasto Ustka	0,0	4,0	11,3	45,7	26,1	22,0
Gmina Dębница Kaszubska	3,7	1,4	8,8	13,3	18,9	12,4
Gmina Kobylnica	1,9	0,4	3,8	0,0	0,0	3,3
Gmina Słupsk	2,3	1,1	9,9	2,4	19,5	3,7
Gmina Ustka	0,0	0,0	0,0	41,3	0,0	0,0
Miasto Słupsk	6,5	2,4	1,2	0,4	0,9	0,6
OF Miasta Słupsk	4,6	2,1	3,7	8,2	6,5	4,1

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

SFERA INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ
Tabela 35. Odsetek osób korzystających z sieci wodociągowej

Jednostka terytorialna	odsetek osób korzystających z sieci wodociągowej				
	2008	2009	2010	2011	2012
	%	%	%	%	%
POLSKA	87,0	87,3	87,4	87,6	87,9
WOJ. POMORSKIE	92,4	92,6	92,7	92,8	93,0
Powiat słupeki	92,1	92,2	92,3	92,6	92,6
Miasto Ustka	99,0	99,0	99,0	99,0	99,0
Gmina Dębica Kaszubska	91,7	91,7	91,7	92,2	92,4
Gmina Kobylnica	88,2	88,3	88,5	90,2	90,0
Gmina Słupsk	93,5	93,9	94,0	94,1	94,3
Gmina Ustka	94,1	94,1	94,2	94,4	94,6
Miasto Słupsk	97,8	97,9	97,9	97,9	97,9
OF Miasta Słupsk	96,4	96,5	96,4	96,6	96,6

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Tabela 36. Odsetek osób korzystających z sieci kanalizacyjnej

Jednostka terytorialna	odsetek osób korzystających z sieci kanalizacyjnej				
	2008	2009	2010	2011	2012
	%	%	%	%	%
POLSKA	61,0	61,5	62,0	63,5	64,3
WOJ. POMORSKIE	74,6	74,9	75,4	76,5	77,2
Powiat słupeki	63,9	64,2	65,5	67,0	68,2
Miasto Ustka	97,3	97,4	97,4	97,5	97,5
Gmina Dębica Kaszubska	58,6	58,8	59,0	62,2	66,7
Gmina Kobylnica	51,4	51,4	58,5	65,5	64,5
Gmina Słupsk	76,2	77,2	78,3	78,9	79,9
Gmina Ustka	57,3	59,0	59,6	61,4	62,5
Miasto Słupsk	94,0	94,2	94,2	94,4	94,4
OF Miasta Słupsk	86,0	86,3	86,6	87,5	87,7

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

SFERA ŚRODOWISKA NATURALNEGO
Tabela 37. Udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni gminy ogółem

Jednostka terytorialna	udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni gminy ogółem				
	2009	2010	2011	2012	2013
	%	%	%	%	%
POLSKA	32,31	32,44	32,46	32,46	32,51
WOJ. POMORSKIE	32,67	32,66	32,67	32,67	32,66
Powiat słupeki	22,69	22,69	22,71	22,71	22,71
Miasto Ustka	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03
Gmina Dębica Kaszubska	36,95	36,95	36,95	36,95	36,95
Gmina Kobylnica	19,53	19,53	19,65	19,65	19,65
Gmina Słupsk	13,00	13,00	13,00	13,00	13,00
Gmina Ustka	29,96	29,96	29,96	29,96	29,96
Miasto Słupsk	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
OF Miasta Słupsk	23,93	23,93	23,96	23,96	23,96

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Tabela 38. Powierzchnia obszarów leśnych w powierzchni ogółem (lesistość)

Jednostka terytorialna	powierzchnia obszarów leśnych w powierzchni ogółem				
	2009	2010	2011	2012	2013
	%	%	%	%	%
POLSKA	29,1	29,2	29,2	29,3	29,4
WOJ. POMORSKIE	36,1	36,2	36,2	36,3	36,3
Powiat słupeki	35,7	35,7	35,8	35,8	36,0
Miasto Ustka	46,3	47,2	45,1	48,6	44,1
Gmina Dębica Kaszubska	50,4	50,5	50,6	50,6	50,6
Gmina Kobylnica	31,5	31,6	31,6	31,5	31,6
Gmina Słupsk	28,8	28,3	28,3	28,2	28,1
Gmina Ustka	30,1	30,1	30,1	30,1	30,3
Miasto Słupsk	11,6	11,4	11,4	11,4	11,4
OF Miasta Słupsk	35,16	35,09	35,10	35,09	35,08

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

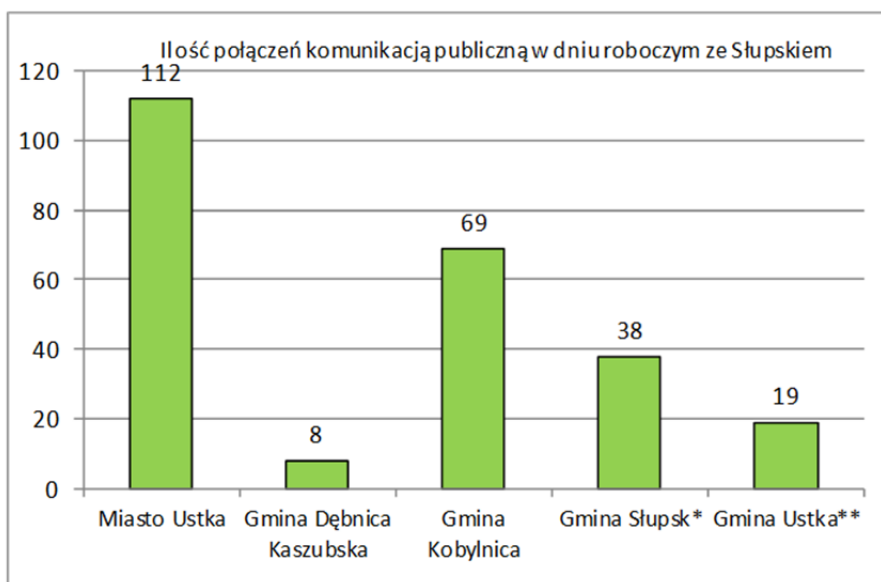
Tabela 39. Udział terenów zieleni w powierzchni ogółem

Jednostka terytorialna	udział terenów zieleni w powierzchni ogółem			
	2009	2010	2011	2012
	%	%	%	%
POLSKA	0,2	0,2	0,2	0,2
WOJ. POMORSKIE	0,2	0,2	0,2	0,2
Powiat słupski	0,1	0,1	0,1	0,1
Miasto Ustka	6,4	6,4	5,6	5,6
Gmina Dębica Kaszubska	0,1	0,1	0,1	0,1
Gmina Kobylnica	0,1	0,1	0,1	0,1
Gmina Słupsk	0,0	0,0	0,0	0,0
Gmina Ustka	0,1	0,1	0,1	0,1
Miasto Słupsk	1,9	1,9	2,6	2,6
OF Miasta Słupsk	0,21	0,21	0,23	0,23

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

SFERA KOMUNIKACJI

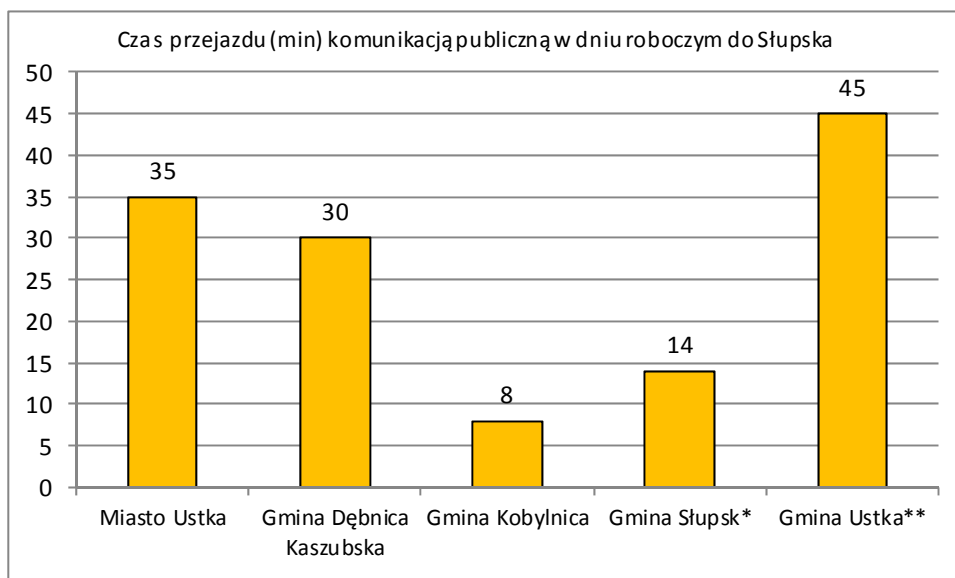
Wykres 40. Liczba połączeń komunikacją publiczną w dniu roboczym do miasta Słupska



* wartość średnia dla miejscowości Siemianice, Redzikowo, Jezierzycze

** wartość średnia dla miejscowości Objazda, Gąbino, Przewłoka

Wykres 41. Czas przejazdu komunikacją publiczną w dniu roboczym do miasta Słupska

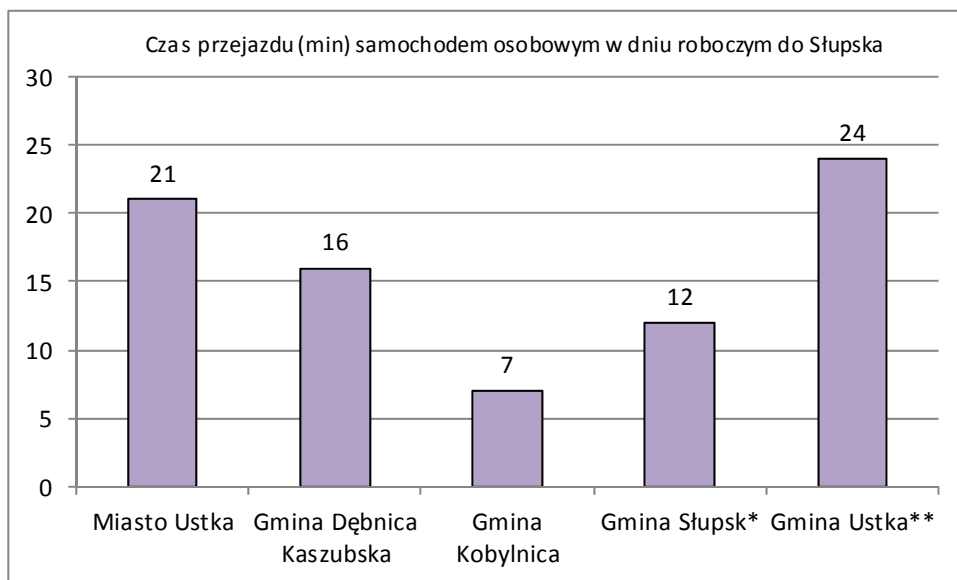


* wartość średnia dla miejscowości Siemianice, Redzikowo, Jezierzycze

** wartość średnia dla miejscowości Objazda, Gąbino, Przewłoka

Źródło: Opracowanie własne na podstawie e-podroznik.pl, Google Maps

Wykres 42. Czas przejazdu samochodem osobowym w dniu roboczym do miasta Słupska



*wartość średnia dla miejscowości Siemianice, Redzikowo, Jezierzycze

**wartość średnia dla miejscowości Objazda, Gąbino, Przewłoka

Źródło: Opracowanie własne na podstawie e-podroznik.pl, Google Map

SPIS TABEL

<i>Tabela 1. Współczynnik urodzeń (liczba urodzeń żywych na 1000 mieszkańców)</i>	183
<i>Tabela 2. Współczynnik zgonów (liczba zgonów na 1000 mieszkańców)</i>	183
<i>Tabela 3. Przyrost naturalny na 1 000 mieszkańców</i>	184
<i>Tabela 4. Saldo migracji wewnętrznej (na 1 tys. ludności)</i>	184
<i>Tabela 5. Wskaźnik obciążenia demograficznego (udział ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym)</i>	185
<i>Tabela 6. Liczba mieszkań oddanych do użytku na 1000 mieszkańców</i>	185
<i>Tabela 7. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na osobę zameldowaną</i>	186
<i>Tabela 8. Budynki oddane do użytku ogółem na 1000 mieszkańców</i>	186
<i>Tabela 9. Placówki ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 10 000 mieszkańców</i>	187
<i>Tabela 10. Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w wieku 3-6 lat</i>	187
<i>Tabela 11. Współczynnik skolarzacji netto dla szkół podstawowych</i>	188
<i>Tabela 12. Współczynnik skolarzacji netto dla szkół gimnazjalnych</i>	188
<i>Tabela 13. Liczba bibliotek na 1000 mieszkańców</i>	189
<i>Tabela 14. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 000 mieszkańców</i>	189
<i>Tabela 15. Powierzchnia gminy objęta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni gminy ogółem</i>	190
<i>Tabela 16. Wydane pozytywne decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym na 1 tys. mieszkańców</i> ..	190
<i>Tabela 17. Wydane pozytywne decyzje dotyczące zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym na 1 tys. mieszkańców</i> ..	191
<i>Tabela 18. Wydane pozytywne decyzje dotyczące zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym na 1 tys. mieszkańców</i> ..	191
<i>Tabela 19. Wydane pozytywne decyzje dotyczące zabudowy usługowej na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym na 1 tys. mieszkańców</i>	192
<i>Tabela 20. Wydane pozytywne decyzje dotyczące zabudowy innej na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym na 1 tys. mieszkańców</i>	192
<i>Tabela 21. Dochody własne gmin ogółem na 1 mieszkańca</i>	193
<i>Tabela 22. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 000 mieszkańców</i>	193



Tabela 23. Liczba osób prowadzących działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców	194
Tabela 24. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	194
Tabela 25. Wydatki gmin na 1 mieszkańca	195
Tabela 26. Stosunek dochodów do wydatków gmin na 1 mieszkańca	195
Tabela 27. Wydatki majątkowe inwestycyjne gminy na mieszkańca	196
Tabela 28. Liczba noclegów udzielonych w gminie na 1 mieszkańca	196
Tabela 29. Liczba miejsc noclegowych na 1000 mieszkańców	197
Tabela 30. Pomniki przyrody na 1 km² powierzchni	197
Tabela 31. Ścieżki rowerowe (km) na 10 000 mieszkańców	198
Tabela 32. Wydatki gmin na cele turystyczne na 1 mieszkańca	198
Tabela 33. Wydatki gmin na ochronę dziedzictwa narodowego i kultury na 1 mieszkańca	199
Tabela 34. Dochody gmin z dziedziny ochrony dziedzictwa narodowego i kultury na 1 mieszkańca	199
Tabela 35. Odsetek osób korzystających z sieci wodociągowych	200
Tabela 36. Odsetek osób korzystających z sieci kanalizacyjnej	200
Tabela 37. Udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni gminy ogółem	201
Tabela 38. Powierzchnia obszarów leśnych w powierzchni ogółem (lesistość)	201
Tabela 39. Udział terenów zieleni w powierzchni ogółem	202
Wykres 40. Liczba połączeń komunikacją publiczną w dniu roboczym do miasta Słupska	203
Wykres 41. Czas przejazdu komunikacją publiczną w dniu roboczym do miasta Słupska	204
Wykres 42. Czas przejazdu samochodem osobowym w dniu roboczym do miasta Słupska	205



POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI



MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY
I ROZWOJU

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO



DIAGNOZA SPOŁECZNA MIESZKAŃCÓW MIEJSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO MIASTA SŁUPSKA

RAPORT Z BADAŃ MIESZKAŃCÓW

w ramach projektu

„Diagnoza – strategia – inwestycja – rozwój miejskiego obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska”

współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007 - 2013

OPRACOWANA PRZEZ



LISTOPAD 2014, WROCŁAW

Projekt pn. „Diagnoza – strategia – inwestycja – rozwój miejskiego obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska”
współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego
Pomoc Techniczna 2007 - 2013

SPIS TREŚCI

1. Nota metodologiczna	210
2. Podsumowanie	211
3. Struktura próby badawczej	214
4. Sytuacja mieszkańców obszaru funkcjonalnego miasta Słupska	219
5. Transport i komunikacja	224
6. Działalność władz lokalnych i funkcjonowanie gmin	247
7. Spis tabel i wykresów	271
8. Aneks nr 1. Zestawienia tabelaryczne	275
9. Aneks nr 2. Kwestionariusz wywiadu	292

1. NOTA METODOLOGICZNA

Głównym celem prac badawczo-analitycznych w ramach projektu pn. „**Diagnoza – strategia – inwestycja – rozwój miejskiego obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska**” było przeprowadzenie diagnozy społecznej mieszkańców Miasta Słupska i otaczających je gmin i miast, tj. miasta Ustka, gminy Słupsk, gminy Kobylnica, gminy Ustka oraz gminy Dębica Kaszubska. Tematyka badania obejmowała kwestie sytuacji mieszkańców, kierunków poruszania się po wskazanym obszarze oraz oceny jakości usług publicznych, a jej celem było określenie powiązań między poszczególnymi miastami i gminami analizowanego obszaru.

Badanie zostało zrealizowane **techniką PAPI** (ang. *Pen and Pencil Interview*), wspomaganą **techniką CAWI** (ang. *Computer-Assisted Web Interviewing*).

Wywiad bezpośredni PAPI polega na osobistej, bezpośredniej (twarzą w twarz) rozmowie z respondentem, przeprowadzanej przez ankietera przy użyciu specjalnie przygotowanego formularza – ustrukturalizowanego kwestionariusza, zawierającego (zazwyczaj) wystandaryzowane pytania dotyczące określonego problemu lub zagadnienia, uporządkowane w odpowiedniej kolejności i pogrupowane w pewne bloki tematyczne. Kwestionariusz swoją konstrukcją steruje przebiegiem wywiadu. Wywiady realizowane podczas poszczególnych projektów badawczych są przeprowadzane w identycznych warunkach. Prowadzone są przez specjalnie przeszkolonych ankieterów w mieszkaniach, miejscach pracy, na ulicy lub innych uczęszczanych miejscach. W trakcie wywiadu można zastosować dodatkowe metody zbierania informacji, np. obserwację zachowań respondenta i jego reakcji na określone pytania czy prezentowane materiały pomocnicze.

Ankieta internetowa nadzorowana przez system komputerowy CAWI to popularyzująca się technika badań ilościowych, w której pytania kwestionariuszowe pobierane są ze strony internetowej organizatora badania i przekazywane za pośrednictwem sieci do dowolnego punktu, w którym znajduje się respondent wraz z komputerem podłączonym do Internetu. Osoba badana w systemie CAWI, samodzielnie lub w asyście ankietera, odczytuje z ekranu treść pytań i udziela odpowiedzi, które rejestrowane są na docelowym serwerze. Oprogramowanie komputerowe obsługujące ankietę internetową dba o zachowanie właściwej kolejności pytań przesyłanych respondentowi, weryfikuje poprawność logiczną wprowadzanych odpowiedzi. Technika CAWI ułatwia ankietowanie niektórych grup respondentów (zbiorowości trudno dostępnych, rozproszonych geograficznie), pozwala na jednoczesne prowadzenie dużej ilości niezależnych pomiarów.

Na potrzeby realizacji niniejszego badania opracowany został kwestionariusz ankietowy. Zawierał on 12 pytań merytorycznych poruszających kwestie związane z zamieszkiwaniem i korzystaniem z usług publicznych w poszczególnych miastach i gminach obszaru funkcjonalnego miasta Słupska. Uzupełnieniem kwestionariusza było 6 tzw. pytań metryczkowych, które pozwoliły dokonać charakterystyki uczestniczących w badaniu respondentów.

2. PODSUMOWANIE

W realizowanym technikami PAPI i CAWI badaniu, będącym diagnozą mieszkańców obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska, uczestniczyło łącznie 1000 respondentów. Struktura próby pod względem miejsca zamieszkania, płci i wieku była zgodna z założeniami metodologicznymi.

Słupsk jest swoistym centrum życia rodzinno-towarzyskiego mieszkańców obszaru funkcjonalnego tego miasta. To właśnie w Słupsku, zgodnie z deklaracjami respondentów, najczęściej posiadają oni rodzinę (71%), znajomych (77,8%) oraz bliskich przyjaciół (63,3%). Dla pozostałych miast/gmin uzyskiwano zdecydowanie niższe odsetki wskazań (co jednak wynika z mniejszego udziału ich mieszkańców w badanej populacji). Warto zauważyć, iż najbardziej rozbudowaną okazała się sieć znajomych – respondenci częściej wskazywali na posiadanie w poszczególnych miastach/gminach znajomych niż rodziny czy bliskich przyjaciół.

Mieszkańcy obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska nie planują w najbliższym czasie budowy/kupna domu, kupna mieszkania czy kupna działki budowlanej. Sporadycznie pojawiały się wskazania na posiadanie planów w ww. zakresie, przy czym najczęstszą lokalizacją przyszłego mieszkania był Słupsk, domu – gmina Ustka i gmina Dębica Kaszubska, zaś działki budowlanej – również Dębica Kaszubska, Kobylnica i gmina Słupsk.

Możliwość znalezienia pracy na terenie swojej gminy oceniona została przez mieszkańców jako *raczej trudne* – na skali od 1 (*bardzo trudne*) do 5 (*bardzo łatwe*) średnia ocen wynosiła jedynie 2,41. Najgorsza sytuacja dotyczy gmin Ustka (m=1, 65) i Dębica Kaszubska (m=1, 82), stosunkowo najlepsza – gminy Kobylnica (m=3, 41) i miasta Ustka (m=3, 24). Co należy podkreślić, również Miasto Słupsk nie jest miejscem, w którym łatwo znaleźć pracę – przeważały oceny wskazujące na występującą trudność znalezienia pracy w tym mieście (m=2,25).

Mimo zidentyfikowanych trudności ze zalezieniem pracy na terenie swojej gminy, nie wszyscy mieszkańcy obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska chcieliby do pracy dojeżdżać, a odsetek chętnych pokonywać określoną odległość malał wraz ze wzrostem tej odległości. W celu zdobycia dobrej pracy 77, 4% badanych byłoby skłonnych dojeżdżać maksymalnie 10 kilometrów, 68, 4% - maksymalnie 20 kilometrów, a 38% - więcej niż 20 kilometrów. Tyle samo respondentów (38%) rozważałoby przeprowadzkę do innej gminy. Na najdłuższe dojazdy (30 km) oraz przeprowadzkę do innej gminy najczęściej zgadzali się mieszkańcy gmin Ustka oraz Dębica Kaszubska, czyli tych, w których najtrudniej znaleźć zatrudnienie. Dane te świadczą o wysokiej mobilności zawodowej mieszkańców tych terenów. Warto dodać, iż obecnie dojazd z domu do pracy (z pracy do domu) zajmuje respondentom ok. 23, 5 minuty – najszybciej drogę do pracy pokonują mieszkańcy Miasta Słupska (ok. 21 min.), a najwolniej – mieszkańcy gminy Kobylnica (ok. 30 min.).

Po terenie obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska mieszkańcy najczęściej poruszają się samochodami prywatnymi i jeżdżą we wszystkich kierunkach. Stosunkowo najwięcej osób bywa w miastach: Słupsku (12, 5% nie jeździ w ogóle) oraz Ustce (18, 7% w ogóle tam nie przebywa). W

przypadku gmin odsetek wskazań na brak podróży w tym kierunku mieścił się w przedziale od 33, 9% (gmina Słupsk) do 45, 2% (gmina Dębica Kaszubska).

Na podstawie ocen respondentów można powiedzieć, iż cały obszar funkcjonalny Miasta Słupska cechuje się dobrą dostępnością transportową. Ankietowani *dobrze* (skala od 1 do 5) ocenili łatwość dostania się do wskazanych miast/gmin za pomocą wszystkich środków transportu: samochodu (m=4, 16), kolei (m=4, 01), transportu niepublicznego (m=3, 98) oraz publicznego (m=3,95).

Niezależnie od celu, mieszkańcy obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska stosunkowo najczęściej jeżdżą do tego miasta. Dla większości Miasto Słupsk jest centrum życia zawodowego i edukacyjnego, ale także miejscem dokonywania zakupów, korzystania z rozrywek i usług (specjalistycznych lekarskich, fryzjerskich i kosmetycznych, sportowych, rekreacyjnych i turystycznych). Nie wolno zapomnieć jednocześnie, że wiele potrzeb mieszkańcy poszczególnych miast i gmin zaspokajają wykorzystując infrastrukturę lokalną – w swoich miejscach zamieszkania dokonują podstawowych zakupów spożywczo-przemysłowych, korzystają z usług lekarza rodzinnego, posyłają dzieci do szkół, przedszkoli i żłobków, naprawiają samochody oraz uczestniczą w nabożeństwach religijnych.

Warto dodać także, iż najmniejsze korzystanie z różnego rodzaju usług (kosmetycznych/fryzjerskich, basenu/pływalni, rozrywek, oferty sportowo- turystyczno-rekreacyjnej) występuje w gminach Ustka i Dębica Kaszubska, a największe – w gminie Kobylnica.

Oceniając jakość funkcjonowania dziedzin i usług publicznych na terenie obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska analizie poddano 23 elementy. Zastosowana skala ocen od 1 (*bardzo źle*) do 5 (*bardzo dobrze*) pozwoliła porównać ze sobą wszystkie wyróżnione dziedziny/usługi publiczne. Pozytywnie (tj. średnie ocen powyżej 3, 0) oceniono 14 elementów, zaś negatywnie (tj. średnie ocen poniżej 3, 0) – 8 dziedzin. Najwyższe oceny dotyczyły usług związanych z obszarem edukacji – średnie oceny wychowania przedszkolnego, edukacji w szkole podstawowej, gimnazjum czy szkole średniej zbliżyły się do ocen *dobrych* (tj. 4 pkt.) . Z kolei do najgorzej ocenianych dziedzin/usług publicznych należy zwalczanie bezrobocia (m=2, 45) i dostęp do lekarzy specjalistów (m=2, 53) . Najniższe oceny ww. dziedzin i usług publicznych formułowali ponownie mieszkańcy gmin Ustka oraz Dębica Kaszubska, wyraźnie wyróżniając się na tle pozostałych respondentów.

Postawieni w sytuacji konieczności wyboru trzech spośród 14 zaproponowanych dziedzin funkcjonowania gminy oraz uszeregowania ich w kolejności od najważniejszej do najmniej ważnej, mieszkańcy obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska najczęściej wskazywali na (1) ochronę zdrowia i bezpieczeństwo publiczne, (2) lokalną przedsiębiorczość oraz (3) gospodarkę komunalną i mieszkaniową.

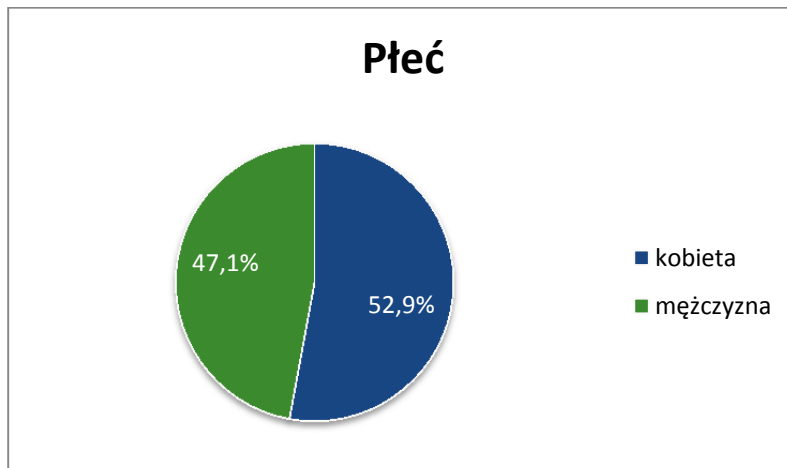
Mieszkańcy obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska wskazywali różne pomysły odnośnie inwestycji, które mogłyby być podejmowane wspólnie przez co najmniej kilka gmin. W obszarze *gospodarki komunalnej* najczęściej zwracano uwagę na prowadzenie wspólnej gospodarki odpadami oraz budowę oczyszczalni ścieków, w zakresie *dróg* dominowały wskazania na budowę nowych oraz remonty, naprawy i modernizacje już istniejących dróg. W obszarze *transportu zbiorowego* mieszkańcy postulowali najczęściej konieczność zwiększania liczby połączeń i częstsze kursowanie

komunikacji zbiorowej (głównie podmiejskiej i międzygminnej), zaś w obszarze *edukacji* jako kluczowe wymieniano inwestycje związane z poprawą dostępności publicznych przedszkoli, prowadzenia szkół zawodowych czy tworzenia nowych i modernizacji oraz remontów już istniejących szkół. Obszar *kultury* to miejsce na działania związane z organizacją imprez masowych (koncerty, festiwale, festyny) oraz budową aquaparku, w obszarze *zdrowia* najważniejsza okazała się poprawa dostępu do lekarzy specjalistów, z kolei w *gospodarce mieszkaniowej* działania powinny dotyczyć przede wszystkim dostępności mieszkań dla młodych ludzi, a także mieszkań komunalnych, państwowych i socjalnych. W ostatnim z obszarów, *bezpieczeństwo i porządek publiczny*, do wspólnych inwestycji co najmniej kilku gmin, powinno należeć przede wszystkim zwiększenie liczby patroli policyjnych oraz działania na rzecz rozwoju gospodarczego (w tym tworzenie miejsc pracy, wspieranie lokalnego przemysłu czy przyciąganie inwestorów).

3. STRUKTURA PRÓBY BADAWCZEJ

W przeprowadzonym badaniu uczestniczyło łącznie 1000 respondentów, mieszkańców Miasta Słupska i otaczających je gmin i miast.

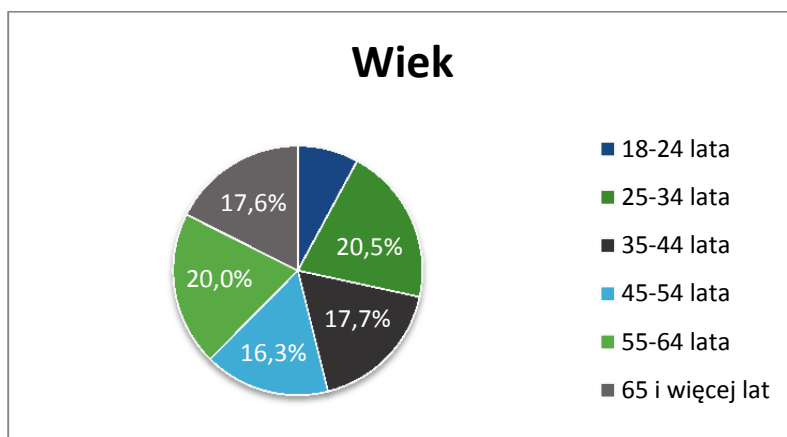
Wykres 1. Płeć respondentów. N=1000



Źródło: badanie własne

W badanej populacji niewielką przewagą miała płeć żeńska (53%). Pozostałe 47% próby stanowili mężczyźni.

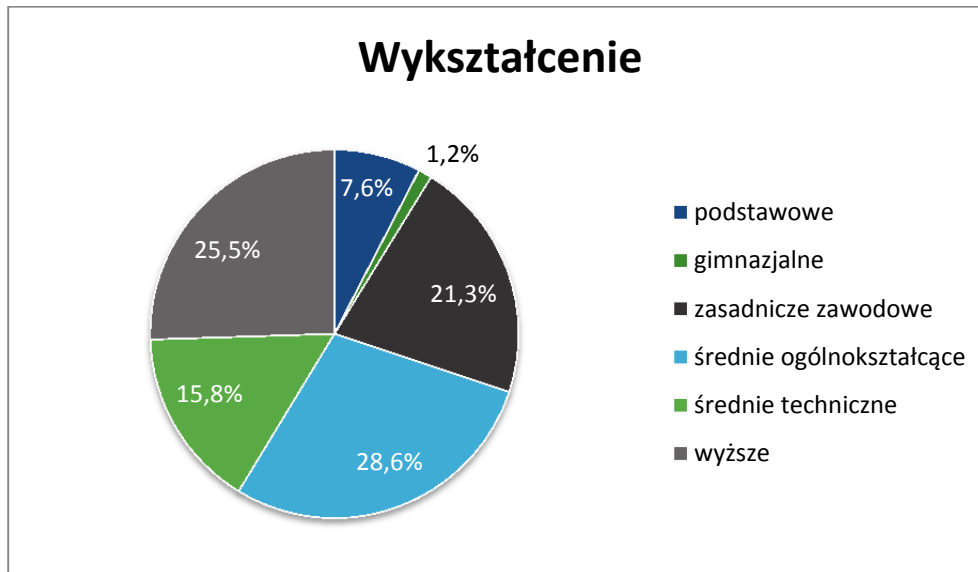
Wykres 2. Wiek respondentów. N=1000



Źródło: badanie własne

Struktura wiekowa respondentów zgodna była ze strukturą wiekową całej populacji i odpowiadała założeniom metodologicznym. Najmłodszy (18-24 lata) badani stanowili 7,9% próby, pozostałe kategorie wiekowe były liczniej reprezentowane. Co piąty respondent miał między 25 a 34 oraz między 55 a 64 lata. Wśród badanych znajdowało się także 17,7% osób w wieku 35-44 lata, 16,3% mieszkańców w wieku 45-54 lata oraz 17,6% respondentów z przedziału wiekowego 65 i więcej lat.

Wykres 3. Wykształcenie respondentów. N=1000

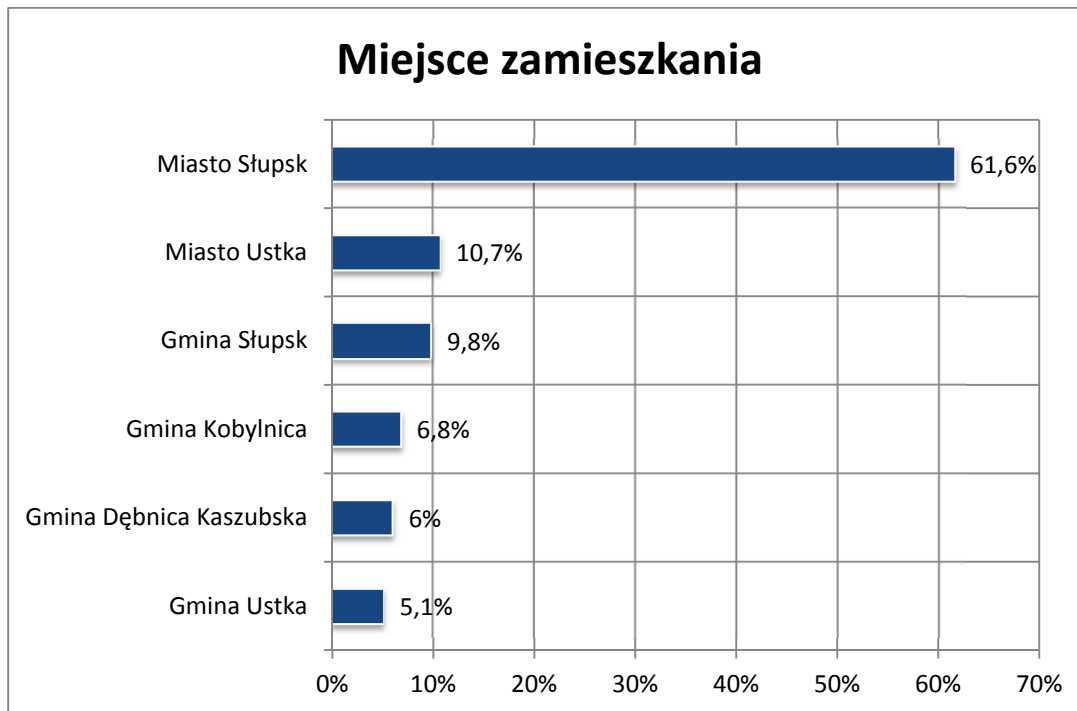


Źródło: badanie własne

Respondenci uczestniczący w badaniu byli z reguły osobami dobrze wykształconymi – co czwarty z nich (25,5%) legitymował się wykształceniem wyższym, a 44,4% - wykształceniem średnim. Wśród respondentów z wykształceniem średnim przeważały osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (28,6%) nad osobami z wykształceniem średnim technicznym (15,8%). Poza tym, co piąty (21,3%) respondent osiągnął wykształcenie zasadnicze zawodowe, a 8,8% – gimnazjalne i niższe.



Wykres 4. Miejsce zamieszkania respondentów. N=1000

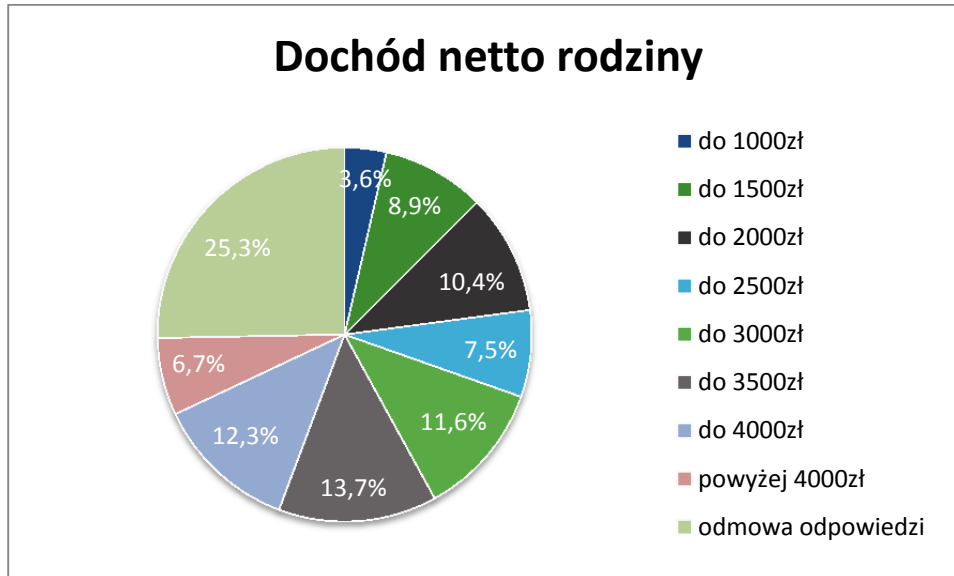


Źródło: badanie własne

Struktura próby ze względu na miejsce zamieszkania respondentów, zgodnie z przyjętymi założeniami metodologicznymi, odzwierciedlała strukturę mieszkańców badanego terenu. Zgodnie z powyższym, największą część próby stanowili mieszkańcy miasta Słupsk – ich udział w próbie wynosił 61,6%. Mniej licznie w próbie reprezentowani byli mieszkańcy innych miast i gmin: miasta Ustka (10,7%), gminy Słupsk (9,8%), gminy Kobylnica (6,8%), gminy Dębница Kaszubska (6%) oraz gminy Ustka (5,1%).



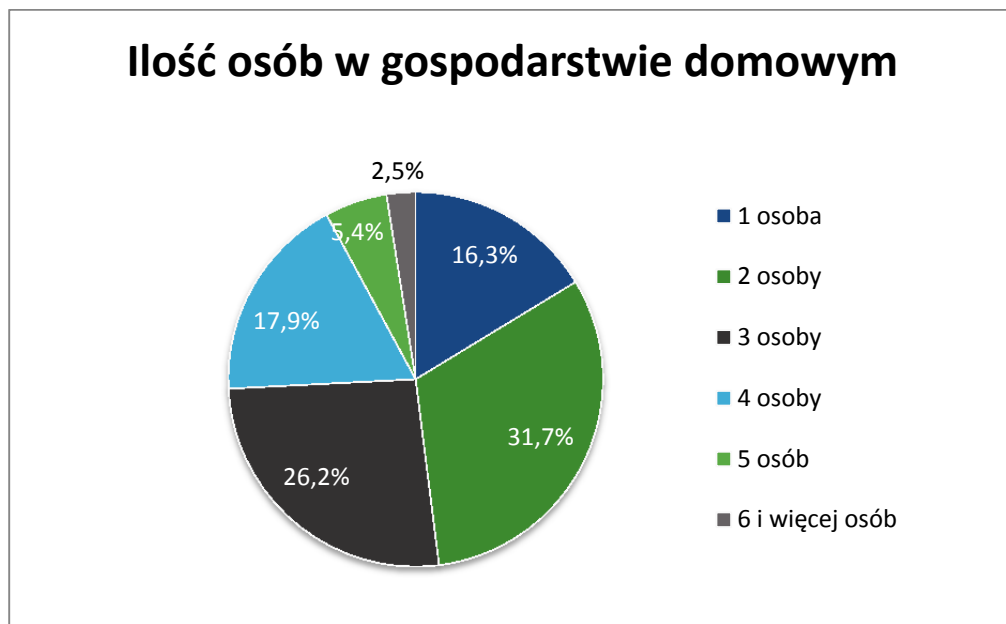
Wykres 5. Dochód netto całej rodziny. N=1000



Źródło: badanie własne

Analiza struktury badanej populacji ze względu na dochód netto całej rodziny wskazuje na znaczne zróżnicowanie mieszkańców w tym zakresie. Wśród badanych znajdowali się zarówno przedstawiciele rodzin osiągających dochód netto na poziomie do 1000 zł (3,6%), jak i rodzin w których dochód kształtował się w wysokości powyżej 4000 zł (6,7%). Należy podkreślić, iż kategorie z wyższymi dochodami (3000 zł i więcej) były liczniej reprezentowane, a znaczna część respondentów (25%) odmówiła udzielenia odpowiedzi na pytanie o osiągnięty dochód netto całej rodziny.

Wykres 6. Ilość osób w gospodarstwie domowym. N=1000



Źródło: badanie własne

W badanej populacji stosunkowo najliczniej reprezentowane były gospodarstwa domowe dwuosobowe (31,7%) oraz trzyosobowe (26,2%). Rzadziej występowały gospodarstwa czterosobowe (17,9%), a 16,3% respondentów to osoby samotne. Gospodarstwa domowe liczące 5 i więcej osób stanowiły ok. 8% badanej próby.

4. SYTUACJA MIESZKAŃCÓW OBSZARU FUNKcjONALNEGO MIASTA SŁUPSKA

Kwestionariusz, składający się z 12 pytań merytorycznych, poruszał między innymi kwestie związane z więziami rodzinno-towarzyskimi, planami zmiany miejsca zamieszkania czy pracą zawodową.

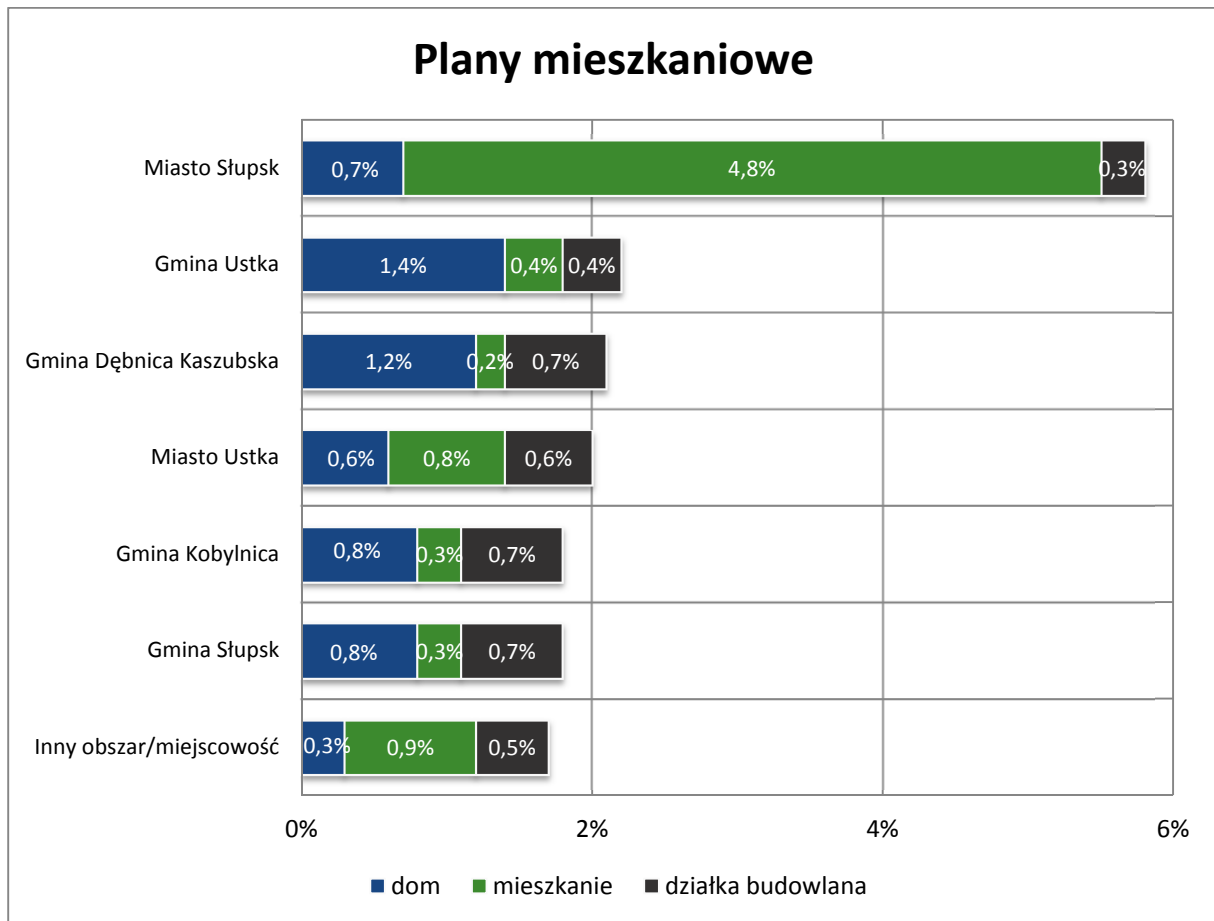
**Tabela 1. Posiadanie rodziny, bliskich przyjaciół i znajomych w poszczególnych miejscowościach.
 N=1000**

	rodzina	bliscy przyjaciele	znajomi	nie posiadam
Miasto Słupsk	71,0%	63,3%	77,8%	11%
Miasto Ustka	17,6%	20,6%	51,3%	42,4%
Gmina Słupsk	16,3%	15,3%	42,4%	49,3%
Gmina Kobylnica	10,3%	10,1%	36%	60,8%
Gmina Ustka	8%	9,7%	29,8%	66,2%
Gmina Dębica Kaszubska	7,7%	6,2%	23%	73,90%

Źródło: badanie własne

Analiza powiązań rodzinno-towarzyskich na terenie obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska wskazuje na wyraźną dominację tej miejscowości. To właśnie w Słupsku, zgodnie z deklaracjami respondentów, najczęściej posiadają oni rodzinę (71%), znajomych (77,8%) oraz bliskich przyjaciół (63,3%). Tylko co dziesiąty ankietowany (11%) nie posiada w Słupsku rodziny, znajomych czy przyjaciół. Zdecydowanie najbardziej rozbudowaną okazała się sieć znajomych – we wszystkich miastach i gminach analizowanego obszaru respondenci częściej posiadają znajomych niż rodzinę czy bliskich przyjaciół.

Wykres 7. Planowana budowa/kupno domu, kupno mieszkania lub działki budowlanej. N=1000



Źródło: badanie własne

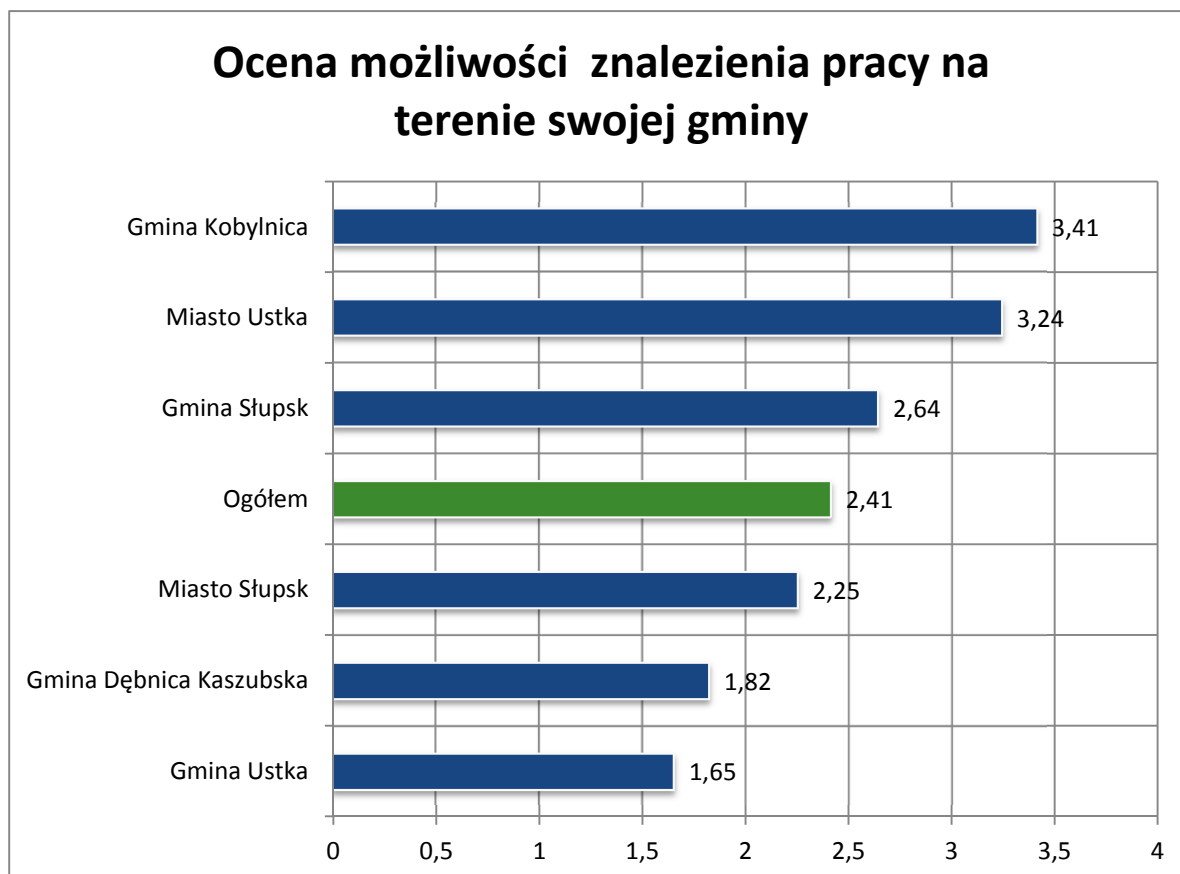
Zdecydowana większość mieszkańców obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska nie planuje w najbliższym czasie budowy/kupna domu, kupna mieszkania lub działki budowlanej. Brak takich zamierzeń wyraziło ponad 95% respondentów. Jeśli już, plany takie najczęściej dotyczyły miasta Słupsk – 4,8% respondentów wyraziło chęć zakupu mieszkania, sporadycznie wspomniano o zakupie domu (0,7%) czy działki budowlanej (0,3%).

Warto jedynie zauważyć, że o ile mieszkanie respondenci woleliby kupić w Słupsku, to już dom czy działkę budowlaną raczej w innych gminach należących do obszaru funkcjonalnego (np. w gminie Ustka czy Dębница Kaszubska).

Kolejne pytania kwestionariusza pozwoliły ocenić atrakcyjność poszczególnych miast i gmin należących do obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska pod względem rynku pracy.

Respondenci zostali poproszeni o ocenę możliwości znalezienia pracy na terenie gminy, której są mieszkańcami. Oceny te dokonywane były na skali od 1 do 5, gdzie 1 oznaczało, że znalezienie pracy jest *bardzo trudne*, zaś 5 – że znalezienie pracy jest *bardzo łatwe*.

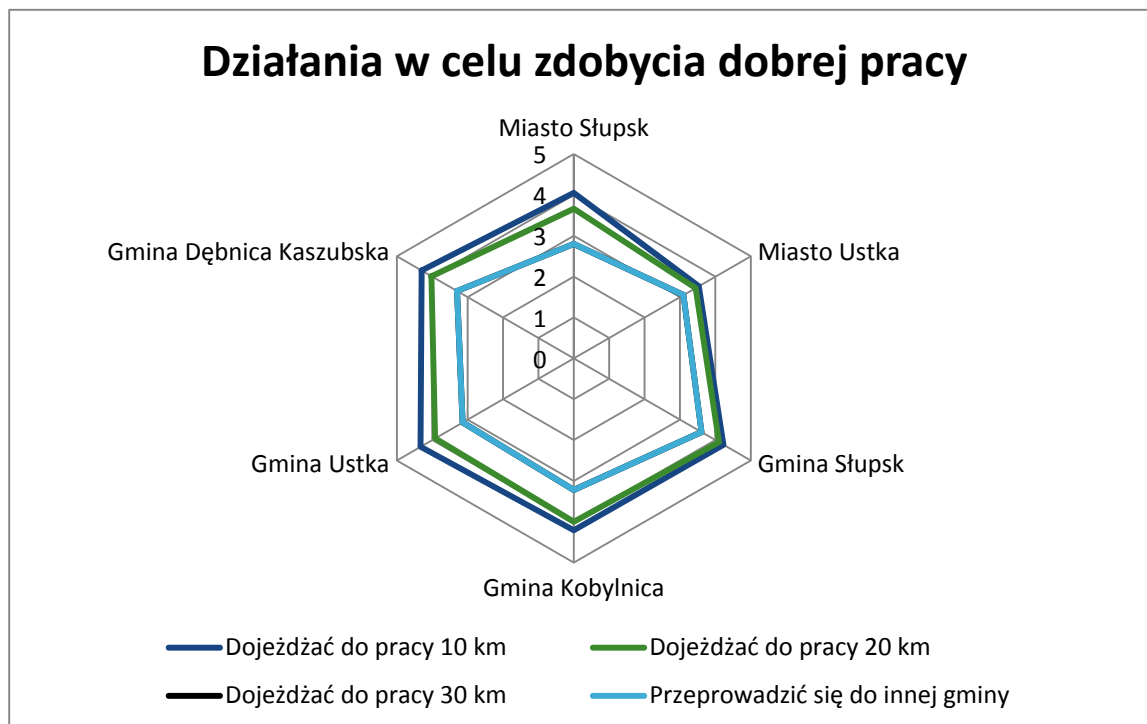
Wykres 8. Ocena możliwości znalezienia pracy na terenie gminy, w której mieszka. N=1000



Źródło: badanie własne

Oceny sformułowane przez mieszkańców obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska okazały się *negatywne* – średnia ocen dla całej badanej populacji wynosiła 2,41, co oznacza, że znalezienie pracy na tych obszarach jest *raczej trudne*. Najtrudniejsza sytuacja występuje w gminach Ustka i Dębica Kaszubska – mieszkańcy tych gmin uznali, iż znalezienie zatrudnienia na terenie ich gmin jest *bardzo i raczej trudne* (m=1,65 oraz m=1,82). Co ciekawe, trudności w znalezieniu pracy wykazywali również mieszkańcy Słupska, gdzie możliwość znalezienia zatrudnienia oceniono na 2,25, czyli *raczej źle*. Najlepiej pod względem możliwości znalezienia pracy swoją gminę ocenili mieszkańcy gminy Kobylnica (m=3,41), a oceny powyżej przeciętnej uzyskano także wśród respondentów miasta Ustka (m=3,24). Niemniej jednak, powyższe dane wskazują wyraźnie, że sytuacja na rynku pracy w wybranych miastach i gminach nie jest dobra, a ich mieszkańcy doświadczają trudności związanych ze znalezieniem pracy.

Wykres 9. Działania w celu zdobycia dobrej pracy. N=1000

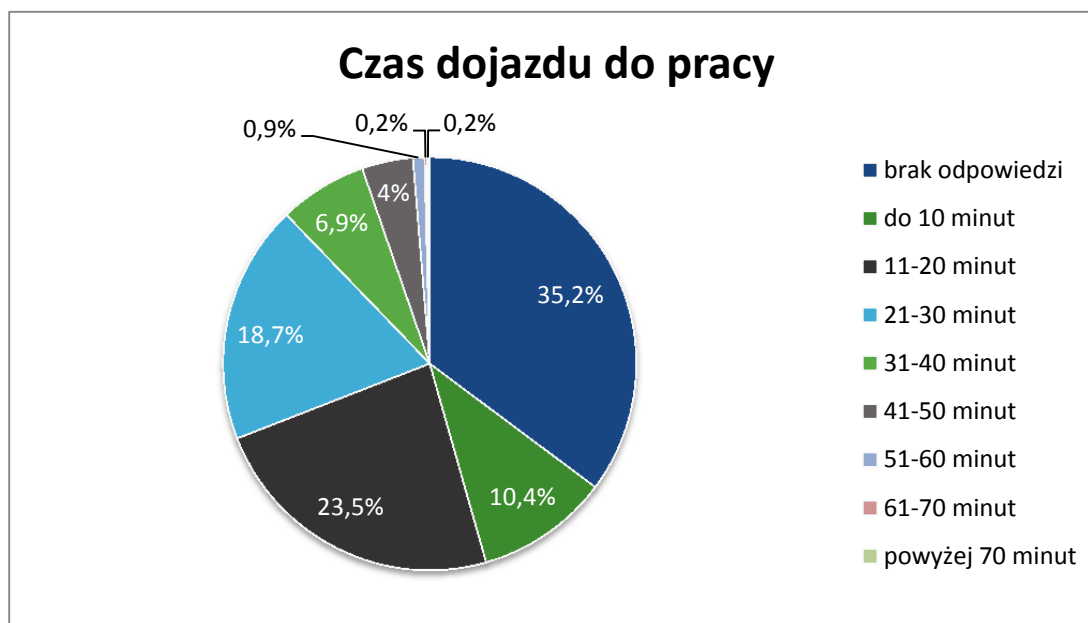


Źródło: badanie własne

Niejako uzupełnieniem powyższych danych (wskazujących na trudności związane ze znalezieniem pracy w miejscu zamieszkania) są odpowiedzi respondentów na kolejne pytanie, czyli o to, jaką odległość byłoby w stanie pokonać dojeżdżając do pracy. Oceny formułowane były na skali od 1 (*zdecydowanie nie*) do 5 (*zdecydowanie tak*).

Najczęściej mieszkańcy zgodziliby się dojeżdżać do pracy maksymalnie 10 kilometrów – średnie ocen wskazują, że chęć takiego dojazdu deklarowała większość badanych (łącznie 77,4%, najczęściej w gminie Ustka, gdzie $m=4,33$). Wraz ze wzrostem odległości, zmniejszał się odsetek osób, które chciałyby pokonywać taki dystans dojeżdżając do pracy – 68,4% w przypadku dojazdu 20 km i 38% w przypadku dojazdu 30 km. Również 38% respondentów w celu zdobycia dobrej pracy skłonnych byłoby do przeprowadzki do innej gminy. Warto dodać, iż na najdłuższe dojazdy (30 km) oraz przeprowadzkę do innej gminy najczęściej zgadzali się mieszkańcy gmin Ustka oraz Dębica Kaszubska, czyli tych, w których najtrudniej znaleźć zatrudnienie. Dane te świadczą o wysokiej mobilności zawodowej mieszkańców tych terenów, co dla obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska może być pozytywnym zjawiskiem (osoby te będą poszukiwać pracy na całym jego terenie i mogą się przeprowadzić w inne miejsce, jeśli będzie taka potrzeba), ale także negatywnym (możliwość odpływu najbardziej mobilnej części mieszkańców poza region).

Wykres 10. Średni czas dojazdu z domu do pracy (z pracy do domu). N=1000



Źródło: badanie własne

Badani zostali poproszeni także o oszacowanie, ile, średnio, trwa ich dojazd z domu do pracy (z pracy do domu). Ponad połowie badanych (52,6%) dojazd do pracy zajmuje maksymalnie 30 minut, przy czym najczęstsze były wskazania na okres od 11 do 20 minut (23,5%). Dojazdy powyżej 30 minut dotyczą jedynie 12,2% respondentów. W badanej populacji znalazła się także znaczna część respondentów (35,2%), którzy nie udzielili odpowiedzi na to pytanie, głównie z powodu braku wykonywania pracy zawodowej.

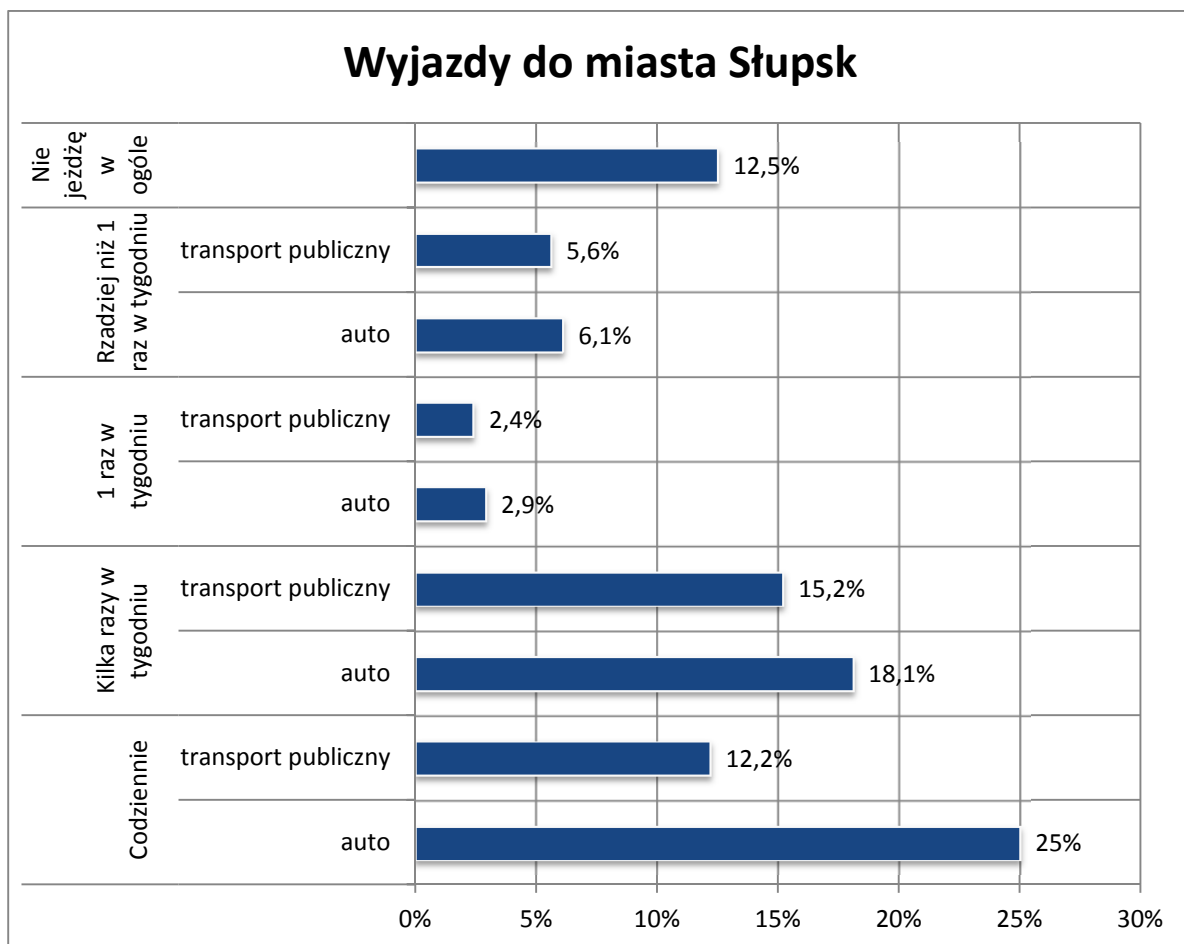
Średni czas dojazdu do pracy dla badanych mieszkańców Słupska i otaczających je gmin i miast wynosi 23,42 minuty. Najdłużej do pracy dojeżdżają mieszkańcy gminy Kobylnica (30,6 min), nieco krócej respondenci z Dębnicy Kaszubskiej (28,85 min) i gminy Słupsk (26,26 min), a także miasta Ustka (24,66 min). Z kolei mieszkańcom Miasta Słupska dojazd do pracy zajmuje przeciętnie 21,15 min, a w przypadku badanych z gminy Ustka jest to 22,5 min. Różnica między najdłużej i najkrócej dojeżdżającymi do pracy wynosi ok. 9,5 min¹.

¹ Średni czas dojazdu do pracy wyliczony został wyłącznie dla grupy respondentów, którzy wykonują pracę zawodową i wskazali, ile zajmuje im dojazd z domu do pracy (z pracy do domu).

5. TRANSPORT I KOMUNIKACJA

Istotnym celem badania było określenie powiązań transportowych między poszczególnymi miastami i gminami zlokalizowanymi na terenie obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska. Pierwsze pytanie dotyczyło częstotliwości jeżdżenia do wskazanych miejscowości z wykorzystaniem określonych środków transportu: auta i transportu publicznego.

Wykres 11. Częstotliwość wyjazdów do miasta Słupsk. N=1000

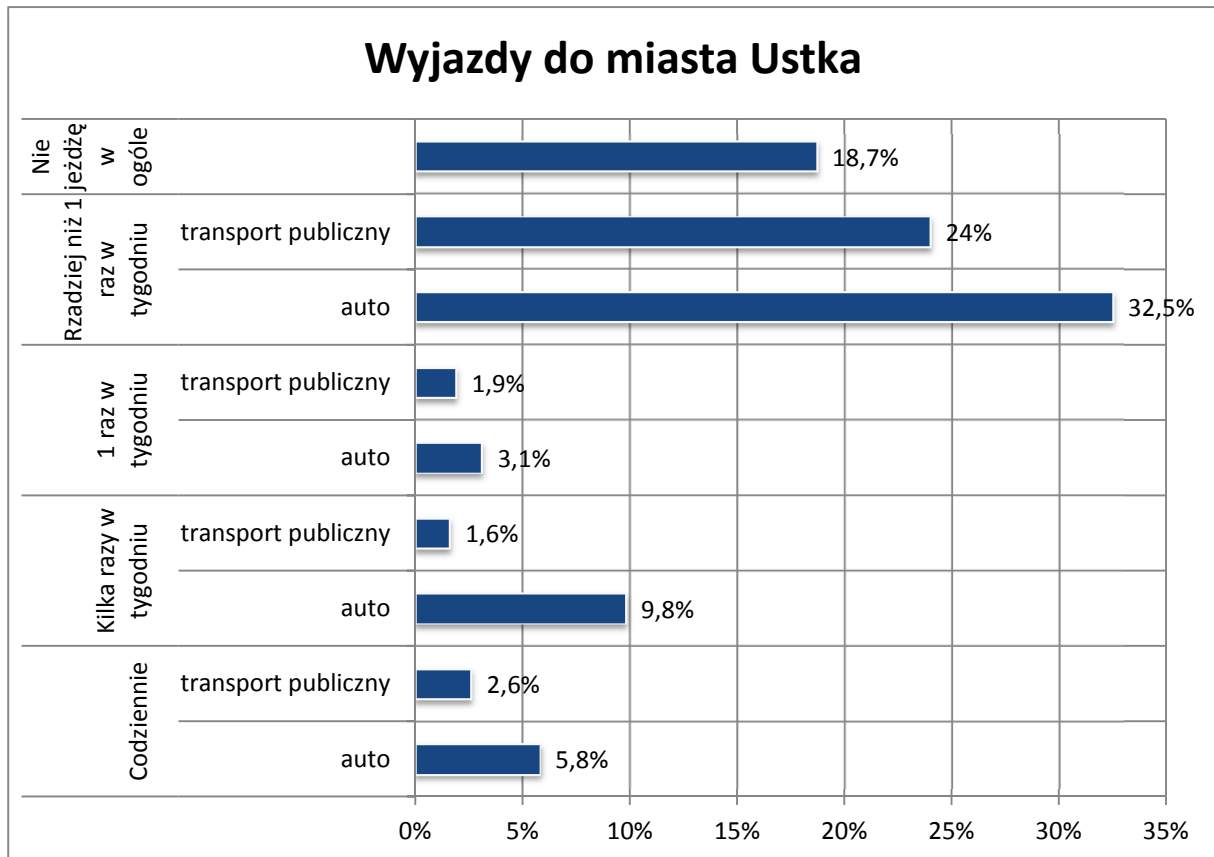


Źródło: badanie własne

Do Słupska respondenci najczęściej podróżują autem – 25% czyni to codziennie, 18,1% kilka razy w tygodniu, 2,9% jeden raz w tygodniu, a 6,1% rzadziej niż raz w tygodniu. Odsetki wskazań na korzystanie z transportu publicznego kształtowały się na niższym poziomie, w przedziale od 2,4% (wyjazdy jeden raz w tygodniu) do 15,2% (wyjazdy kilka razy w tygodniu). Co interesujące, największa różnica w korzystaniu z własnego samochodu i transportu publicznego (na korzyść auta) dotyczy

wyjazdów codziennych – w przypadku pozostałych częstotliwości porównywalny odsetek ankietowanych korzysta z obu środków transportu. Zgodnie z deklaracjami respondentów do Słupska nie jeździ w ogóle 12,5% badanych.

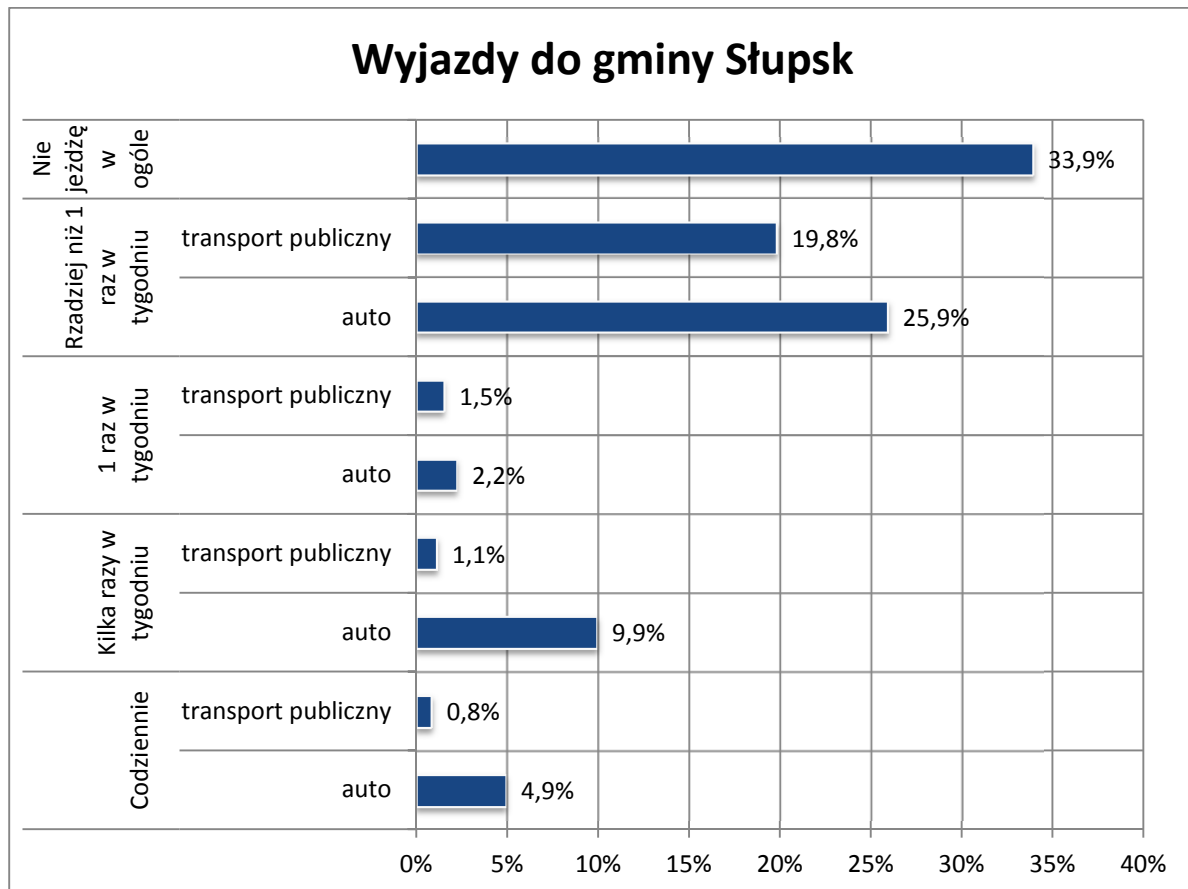
Wykres 12. Częstotliwość wyjazdów do miasta Ustka. N=1000



Źródło: badanie własne

Do miasta Ustka nie podróżuje w ogóle 18,7% badanych. Pozostali swoje podróże do miasta Ustka odbywają przeważnie raz w tygodniu: co trzeci korzysta przy tym z samochodu (32,5%), a co czwarty w transportu publicznego (24%). Inne częstotliwości podróżowania do tego miasta wskazywane były zdecydowanie rzadziej.

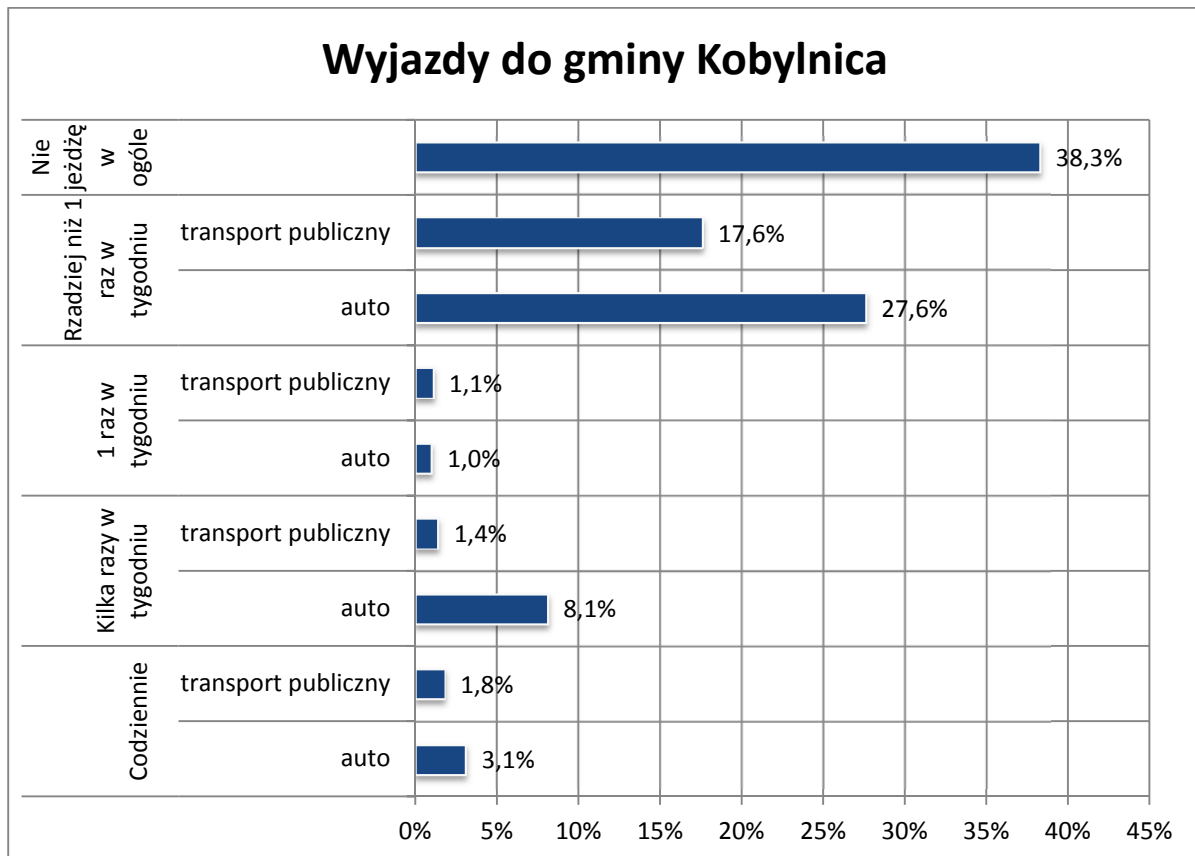
Wykres 13. Częstotliwość wyjazdów do gminy Słupsk. N=1000



Źródło: badanie własne

Gminy Słupsk nie odwiedza w ogóle co trzeci (33,9%) badany. Podobnie jak w przypadku miasta Ustka, najpowszechniejsza częstotliwość odwiedzania tej gminy to rzadziej niż raz w tygodniu – co czwarty ankietowany do gminy Słupsk jeździ autem (25,9%) a co piąty – transportem publicznym (19,8%). Codzienne podróże w tym kierunku deklaruje łącznie 5,7% badanych, a kilka razy w tygodniu w gminie Słupsk bywa 11% ankietowanych (w obu przypadkach podróże najczęściej odbywają się samochodem).

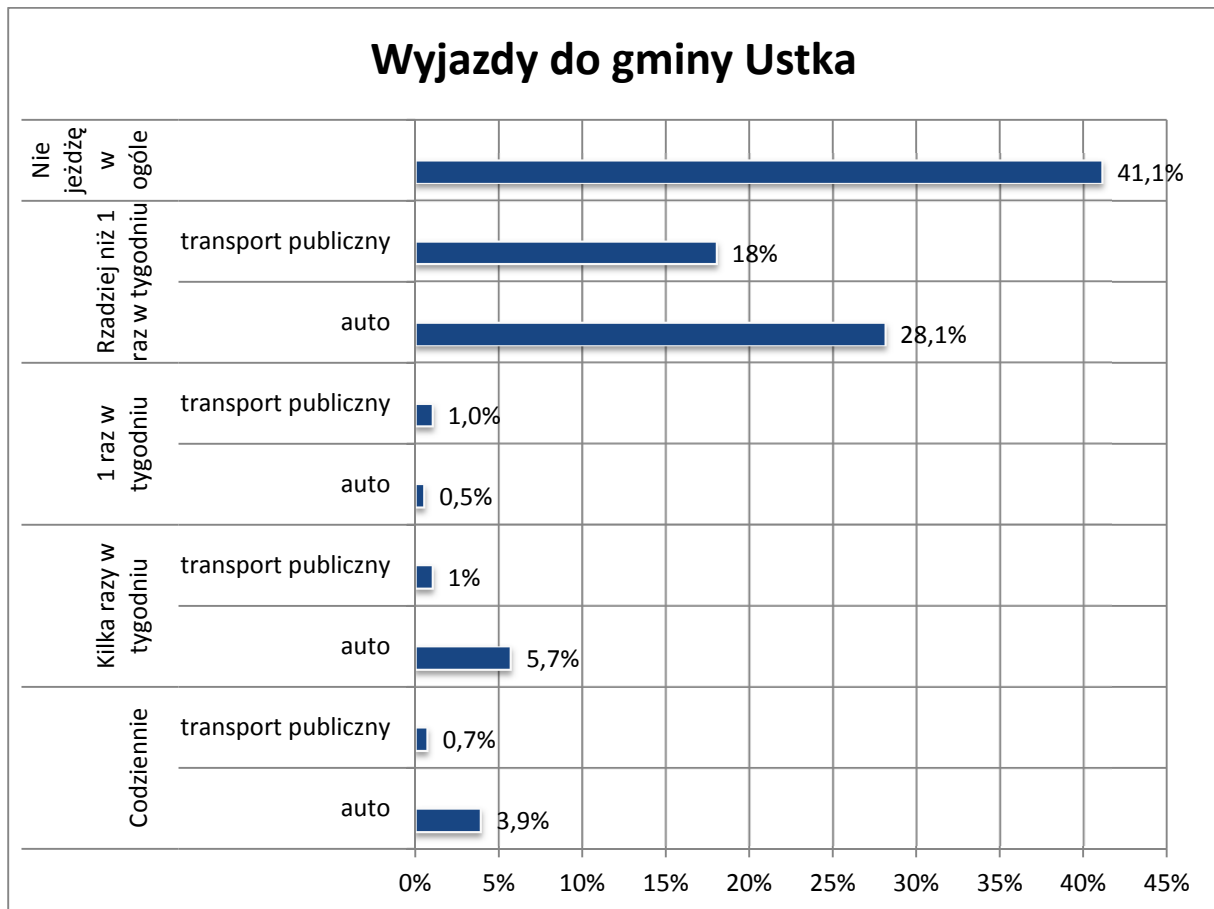
Wykres 14. Częstotliwość wyjazdów do gminy Kobylnica. N=1000



Źródło: badanie własne

Codziennie podróże autem do gminy Kobylnica odbywa 3,1% badanych, zaś z transportu publicznego codziennie korzysta w tym celu 1,8% respondentów. Rzadziej niż raz w tygodniu do tej gminy samochodem podróżuje 27,6% badanych, a 17,6% stawia na transport publiczny. Całkowity brak podróży do gminy Kobylnica deklarowało ok. 38% badanych.

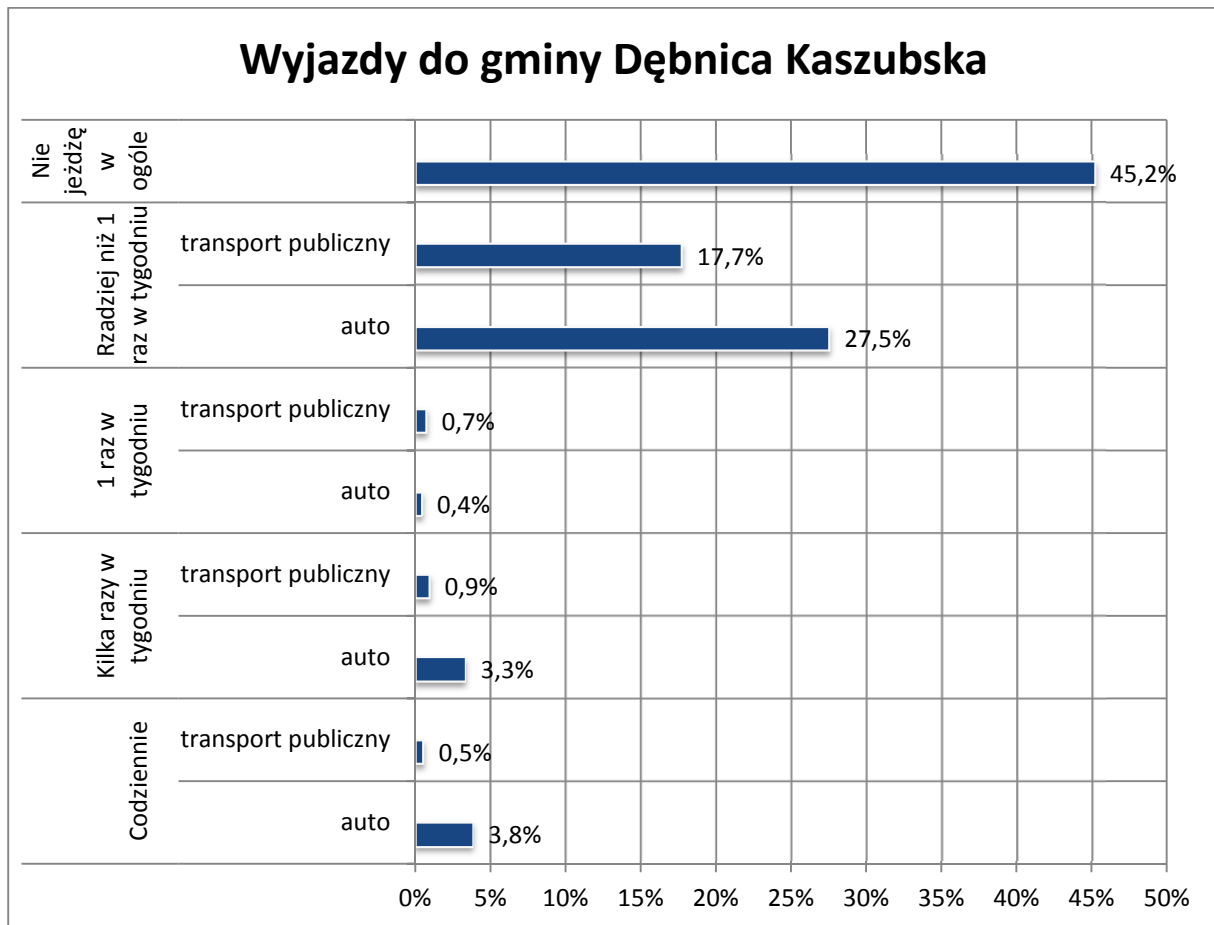
Wykres 15. Częstotliwość wyjazdów do gminy Ustka. N=1000



Źródło: badanie własne

Do gminy Ustka nie podróżuje w ogóle 41,1% uczestników badania. Pozostali najczęściej korzystają z samochodów prywatnych: codziennie autem jeździ w tym kierunku 3,9% respondentów, kilka razy w tygodniu – 5,7% ankietowanych, a rzadziej niż raz w tygodniu – 28,1% badanych.

Wykres 16. Częstotliwość wyjazdów do gminy Dębica Kaszubska. N=1000

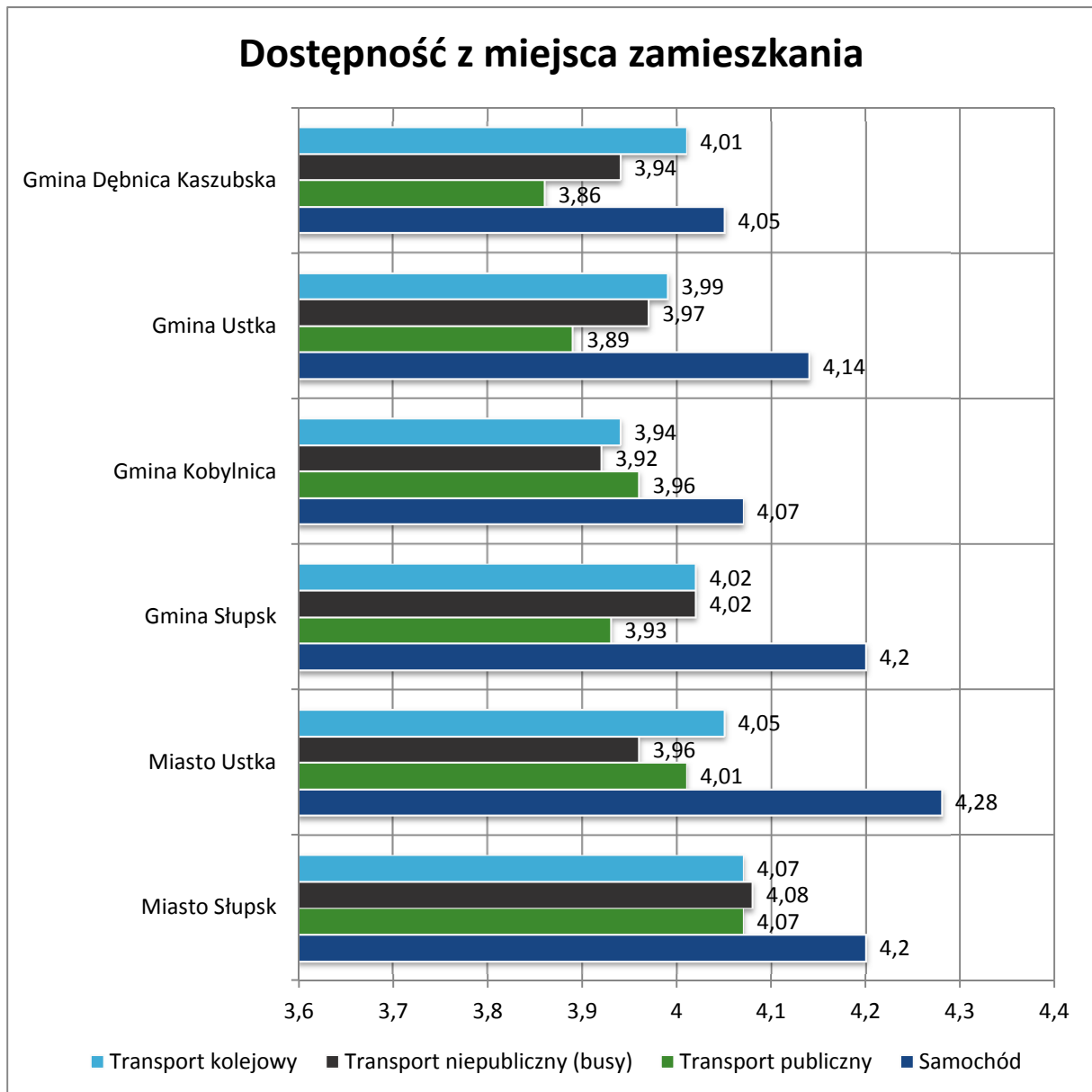


Źródło: badanie własne

Wyjazdy do gminy Dębica Kaszubska stosunkowo najczęściej odbywają się rzadziej niż raz w tygodniu. Aby wówczas dotrzeć do tej gminy 27,5% respondentów posługuje się samochodem, a 17,7% transportem publicznym. Codziennie do gminy Dębica Kaszubska podróżuje zaledwie 4,3% badanych, w tym 3,8% korzysta w tym celu z samochodu. Nieco mniej niż połowa respondentów (45,2%) deklarowała całkowity brak wyjazdów do tej gminy.

Dalsze pytania stawiały respondentów przed koniecznością dokonania oceny łatwości dostania się za pomocą różnych środków transportu (samochód, transport publiczny, transport niepubliczny, kolej) do wyznaczonych miejscowości obszaru funkcjonalnego miasta Słupska. Oceny dokonywane były na skali od 1 do 5, gdzie 1 oznaczało ocenę *najniższą*, a 5 ocenę *najwyższą*.

Wykres 17. Ocena łatwości dostania się za pomocą różnych środków transportu z miejsca zamieszkania do wybranych miejscowości²



Źródło: badanie własne

² Do obliczenia średnich wykorzystano jedynie odpowiedzi wartościowe poznawczo (tzn. z pominięciem odpowiedzi zakodowanych jako 99 – brak opinii lub niejeżdżenie do wybranych obszarów oraz 88 – niekorzystanie z wymienionego środka transportu). W związku z powyższym liczba rekordów, które posłużyły do wyliczenia średniej ocen była zmienna dla każdej z odpowiedzi.

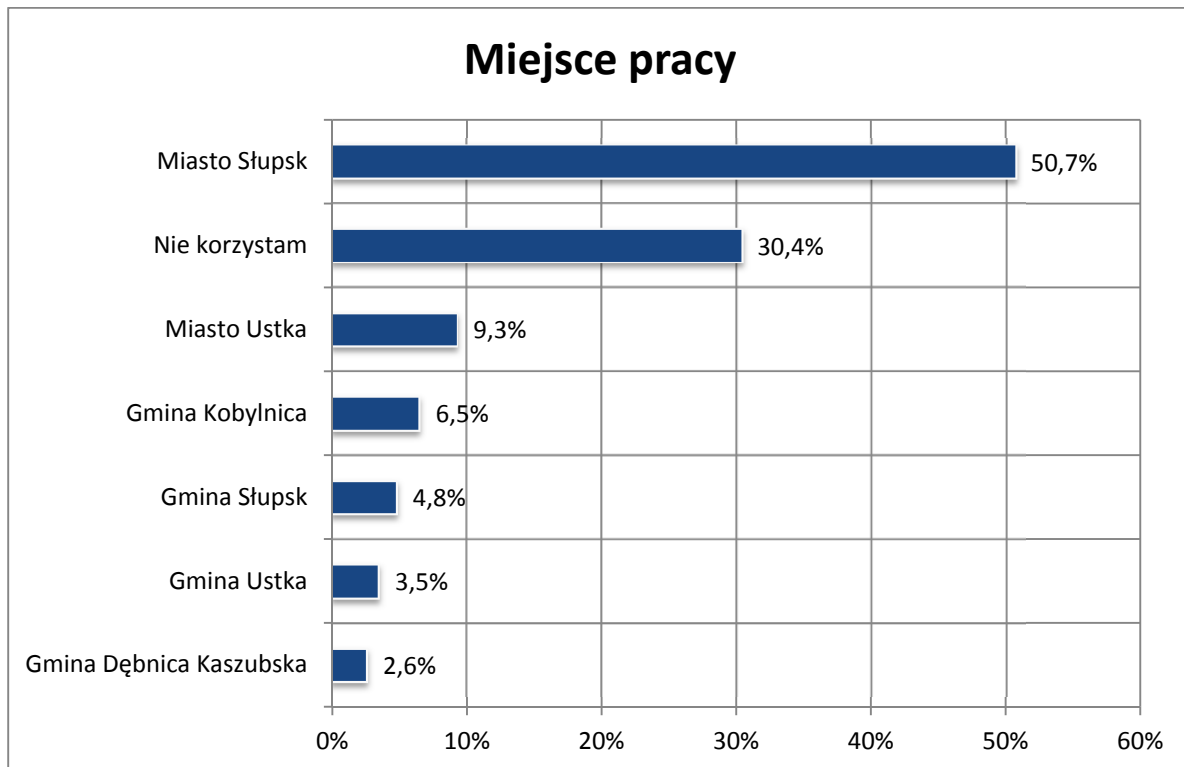
Do wszystkich miast i gmin należących do obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska najłatwiej dostać się samochodem – średnie oceny wskazują na *dobrą* dostępność tych obszarów. Dane te są spójne z przedstawionymi na początku podrozdziału informacjami dotyczącymi częstotliwości wyjazdów do poszczególnych miast i gmin oraz wykorzystywanego środka transportu. Warto dodać, iż różnice w średnich ocenach dostępności samochodowej poszczególnych gmin i miast nie były znaczne (od $m=4,05$ w przypadku gminy Dębica Kaszubska do $m=4,28$ w przypadku miasta Ustka), co pozwala wnioskować, iż cały teren obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska cechuje się *dobrą* ($m=4,16$) dostępnością samochodową. Podobnie *dobrze* ($m=4,01$) oceny dotyczyły transportu kolejowego – tutaj średnie wahały się od $m=3,94$ w przypadku gminy Kobylnica do $m=4,07$ w przypadku miasta Słupska. Nieznacznie niżej, ale wciąż *dobrze*, oceniano łatwość dostania się do wskazanych miejscowości transportem publicznym ($m=3,95$) i niepublicznym ($m=3,98$). Również w tym przypadku różnice średnich dla poszczególnych miejscowości nie były znaczne. Transport publiczny najlepiej został oceniony w miastach: Słupsku ($m=4,07$) oraz Ustce ($m=4,01$), najgorzej zaś w gminach Dębica Kaszubska ($m=3,86$) oraz Ustka ($m=3,89$). Z kolei najniższe oceny transportu niepublicznego wystąpiły w gminie Kobylnica ($m=3,92$), a najwyższe – w mieście Słupsk ($m=4,08$).

Podsumowując opinie respondentów, można powiedzieć, że wszystkie miasta i gminy obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska cechują się *dobrą* dostępnością transportową, a wskazywana łatwość dostania się dotyczy wszystkich środków transportu: samochodu, kolei oraz transportu publicznego i niepublicznego.

Kolejne pytanie poruszało kwestie celów, w jakich mieszkańcy jeżdżą do poszczególnych miejscowości i gmin³.

³ Z uwagi na znaczną objętość, analiza celów podróży w zależności od miejsca zamieszkania została przedstawiona w formie tabelarycznej w Aneksie do raportu (tabele 10-24).

Wykres 18. Miejsce pracy. N=1000

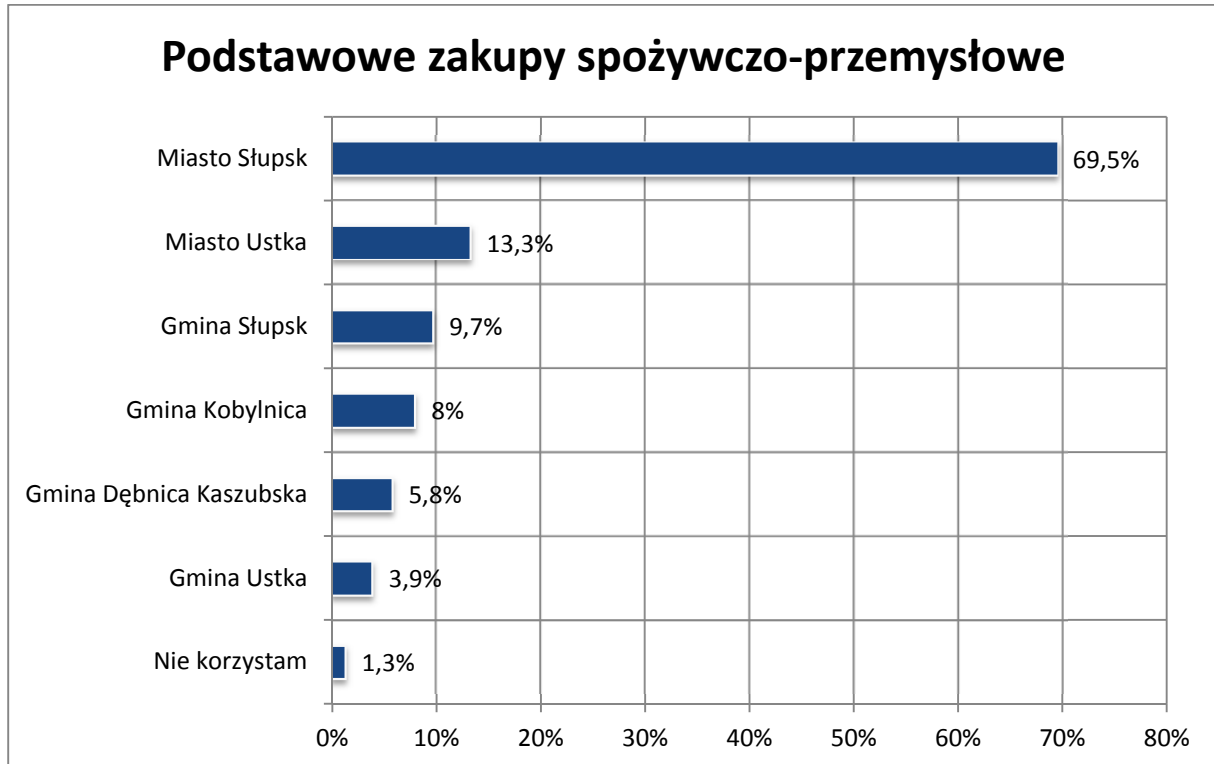


Źródło: badanie własne

Miejscem pracy uczestników badania jest najczęściej Słupsk. Właśnie w tym mieście pracę zawodową wykonuje co drugi (50,7%) badany. Zdecydowanie rzadziej jako miejsce pracy identyfikowane były pozostałe miasta i gminy – odsetek wskazań wynosił od 2,6% (gmina Dębica Kaszubska) do 9,3% (miasto Ustka). W badanej populacji znajdowało się również 30,4% respondentów, którzy nie wykonują pracy zawodowej, w związku z czym do żadnej miejscowości nie jeździli w ramach posiadanego zatrudnienia.

W Słupsku, oprócz mieszkańców tego miasta, najczęściej pracują respondenci z gminy Słupsk (43,9%) oraz gminy Dębica Kaszubska (23,3%). Z kolei najwięcej niepracujących (tj. odpowiedzi *nie korzystam*) znajdowało się w gminach Dębica Kaszubska (46,7%) oraz Ustka (43,1%).

Wykres 19. Podstawowe zakupy spożywczo-przemysłowe. N=1000

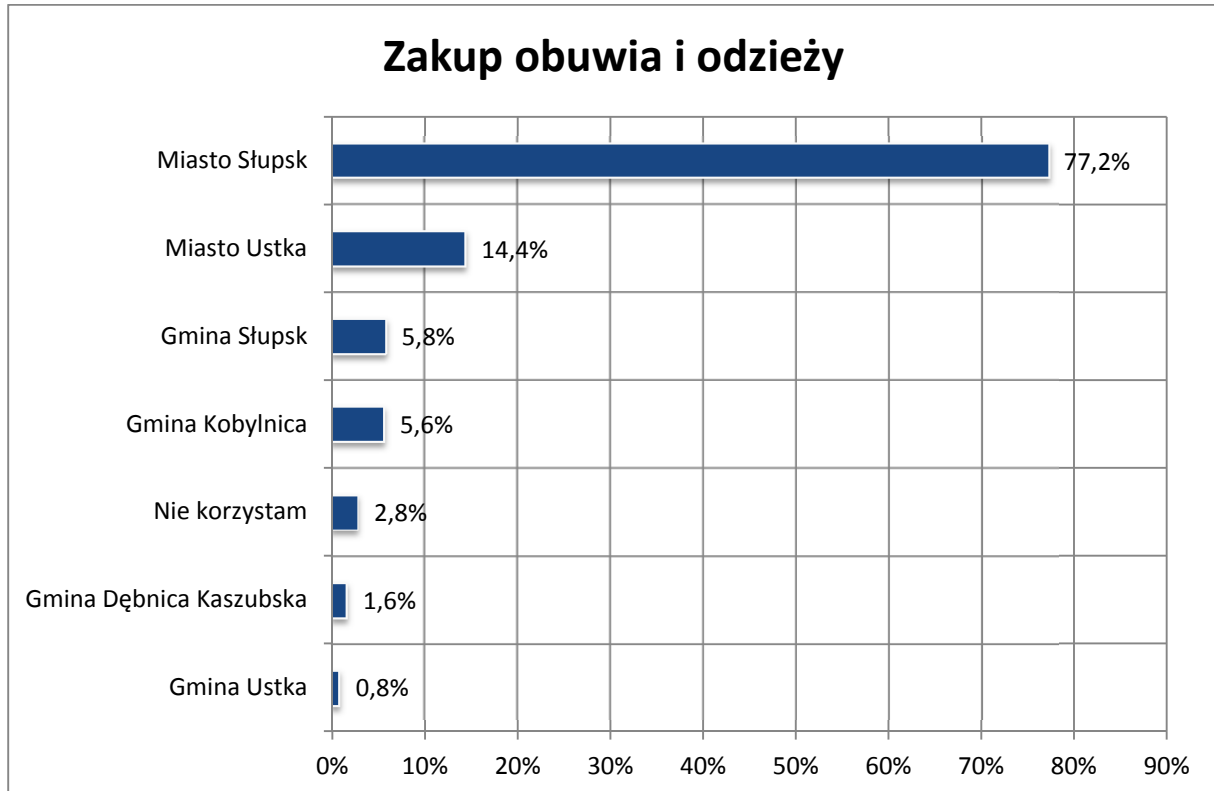


Źródło: badanie własne

Podstawowe zakupy spożywczo-przemysłowe najczęściej wykonywane są w Słupsku (69,5%). Zdecydowanie rzadziej odbywają się w mieście Ustka (13,3%), gminie Słupsk (9,7%) oraz gminie Kobylnica (8%). Jeszcze rzadziej jako miejsce wykonywania podstawowych zakupów spożywczo-przemysłowych respondenci wskazywali inne gminy.

Oprócz mieszkańców samego Słupska, w mieście tym podstawowe zakupy robi 44,9% mieszkańców gminy Słupsk, 33,3% badanych z gminy Ustka, 30% z gminy Dębica Kaszubska, 10,3% z gminy Kobylnica i jedynie 2,8% z miasta Ustka. W przypadku podstawowych zakupów spożywczo-przemysłowych najistotniejsze są punkty handlowe w lokalnych ośrodkach – zdecydowana większość respondentów zakupy te wykonuje w swojej gminie (od 66,7% w przypadku gminy Ustka do 98,5% w przypadku gminy Kobylnica).

Wykres 20. Zakup obuwia i odzieży. N=1000

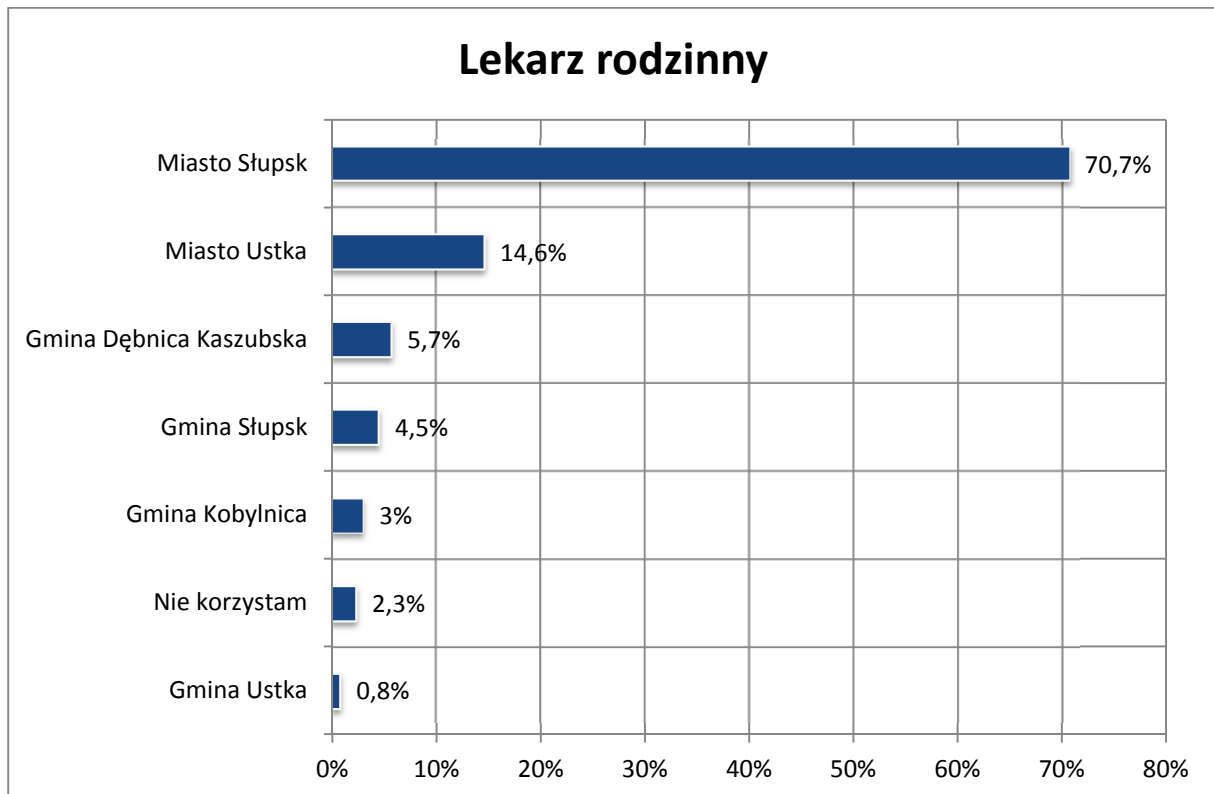


Źródło: badanie własne

Zakupy obuwia i odzieży, jeszcze częściej niż zakupy spożywczo-przemysłowe, odbywają się przede wszystkim w Słupsku (77,2%). Do innych miejscowości w celu zakupu obuwia i odzieży udaje się zdecydowanie mniej mieszkańców – co siódmy (14,4%) jedzie do miasta Ustka, po ok. 6% do gminy Słupsk i gminy Kobylnica, a mniej niż 2% do gmin Dębница Kaszubska i Ustka.

Słupsk jest podstawowym miejscem zakupu obuwia i odzieży dla większości mieszkańców pozostałych gmin – w tym celu przyjeżdża do niego 81,7% badanych z Dębnicy Kaszubskiej, 80,4% respondentów z gminy Ustka i 69,3% ankietowanych z gminy Słupsk (na terenie swojej gminy zakupy takie robi 56,1% badanych). Mieszkańcy miasta Ustka zakupów obuwia i odzieży dokonują najczęściej (93,%) na terenie swojego miasta. Podobne zjawisko występuje w przypadku gminy Kobylnica – 67,7% respondentów zakupy obuwniczo-odzieżowe wykonuje na terenie swojej gminy, a 29,4% jeździ w tym celu do miasta Słupsk.

Wykres 21. Lekarz rodzinny. N=1000

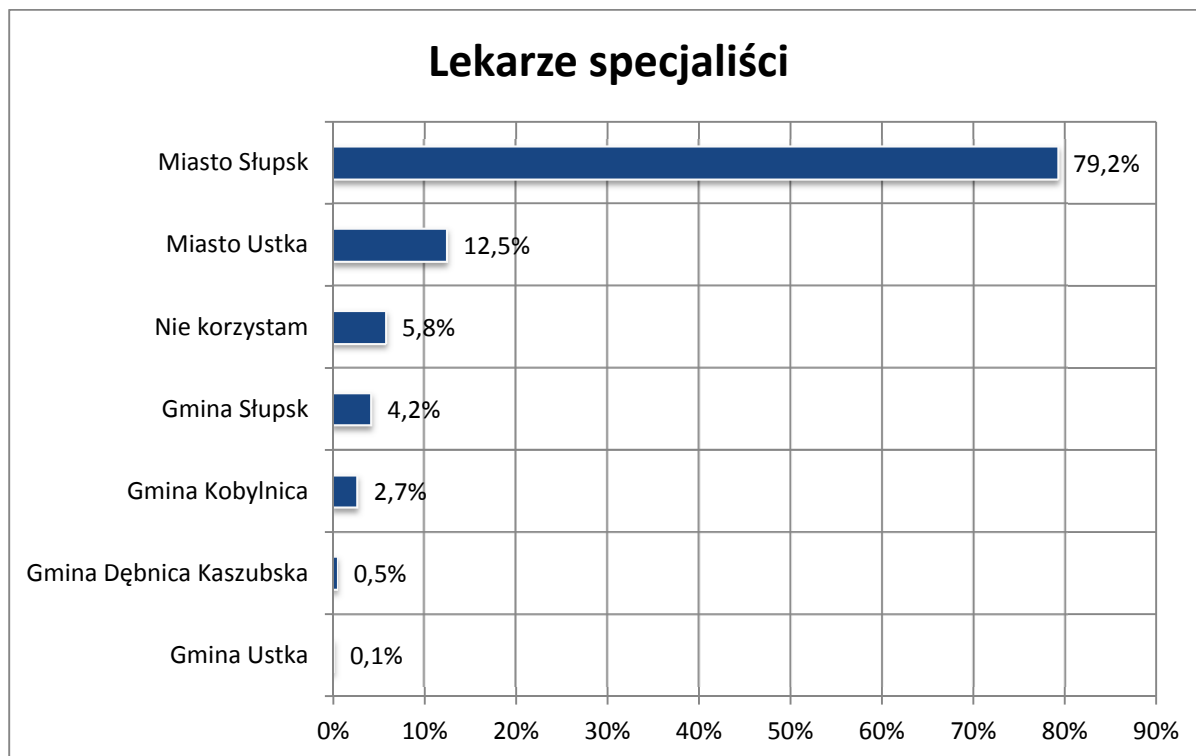


Źródło: badanie własne

Z usług lekarza rodzinnego ponad 70% ankietowanych korzysta w Słupsku. Zdecydowanie rzadziej wizyty te odbywają się w mieście Ustka (14,6%) czy pozostałych gminach należących do obszaru funkcjonalnego miasta Słupska.

Analiza miejscowości, w której respondenci korzystają z usług lekarza rodzinnego w zależności od ich miejsca zamieszkania, pozwala stwierdzić, iż działania takie najczęściej odbywają się lokalnie, w poszczególnych miastach i gminach – w mieście Słupsku z usług lekarza rodzinnego korzysta 96,6% mieszkańców, w mieście Ustka – 96,3% mieszkańców, a w gminie Dębница Kaszubska – 93,3% mieszkańców. Wyjątkami są tutaj gminy okalające główne miasta: 60,2% respondentów z gminy Słupsk do lekarza rodzinnego jeździ do Miasta Słupska (42,9% korzysta z tych usług w miejscu zamieszkania), a 68,6% badanych z gminy Ustka udaje się do miasta Ustka. W przypadku gminy Kobylnica ponad połowa respondentów (54,4%) swojego lekarza rodzinnego ma w mieście Słupsku, a 42,9% - lokalnie, w swojej gminie.

Wykres 22. Lekarze specjaliści. N=1000

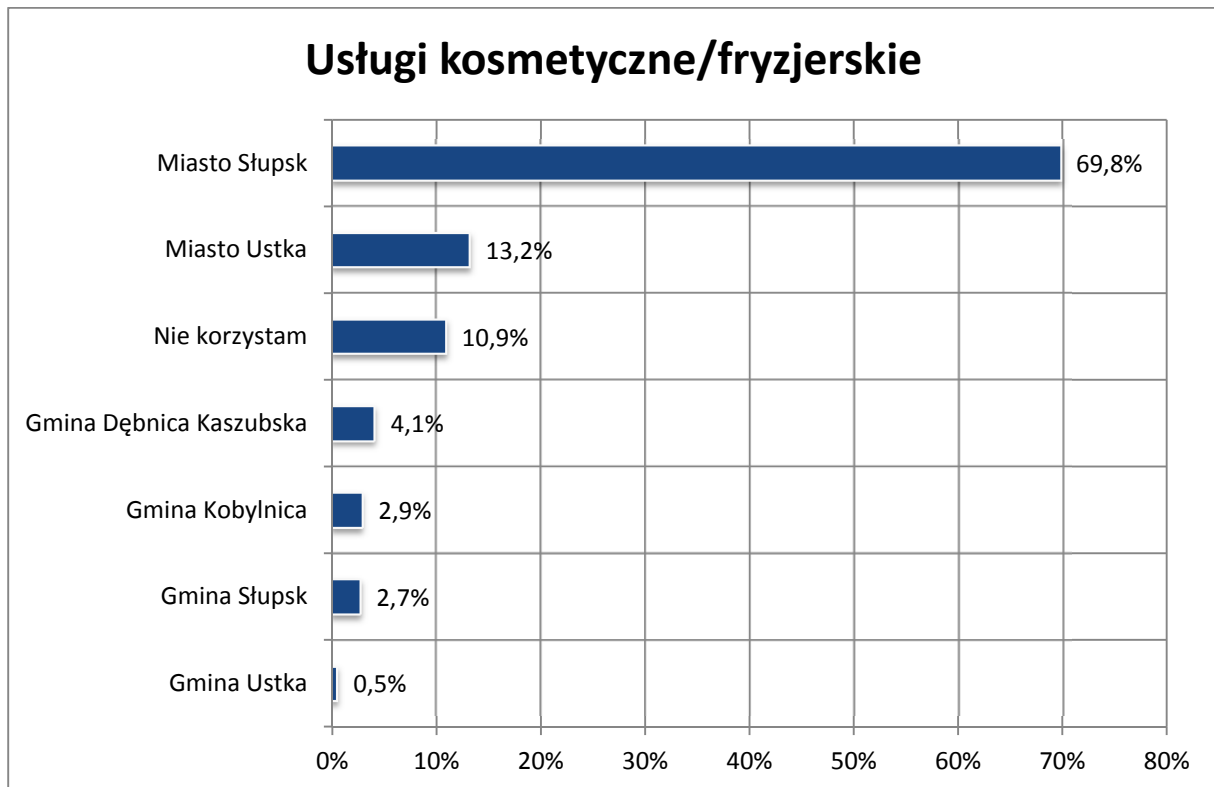


Źródło: badanie własne

W przypadku potrzeby skorzystania z usług lekarzy specjalistów większość respondentów udaje się do Słupska – czyni tak 79,2%. Jedynie 12,5% z takich usług korzysta w mieście Ustka, a w pozostałych gminach odsetek wskazań wynosił mniej niż 5%.

Z usług lekarzy specjalistów mieszkańcy miast korzystają lokalnie, w swoim miejscu zamieszkania – czyni tak 93% mieszkańców Słupska oraz 82,2% mieszkańców Ustki. Ponadto, ze specjalistycznych usług medycznych w mieście Słupsku korzysta 96,7% respondentów z Dębnicy Kaszubskiej i 92,2% badanych z gminy Ustka. Z kolei mieszkańcy gminy Słupsk i gminy Kobylnica albo deklarują wyjazdy do Słupska (odpowiednio 62,2% i 55,9%) albo korzystają z usług lokalnych lekarzy specjalistów (39,8% i 36,8%).

Wykres 23. Usługi kosmetyczne/fryzjerskie. N=1000

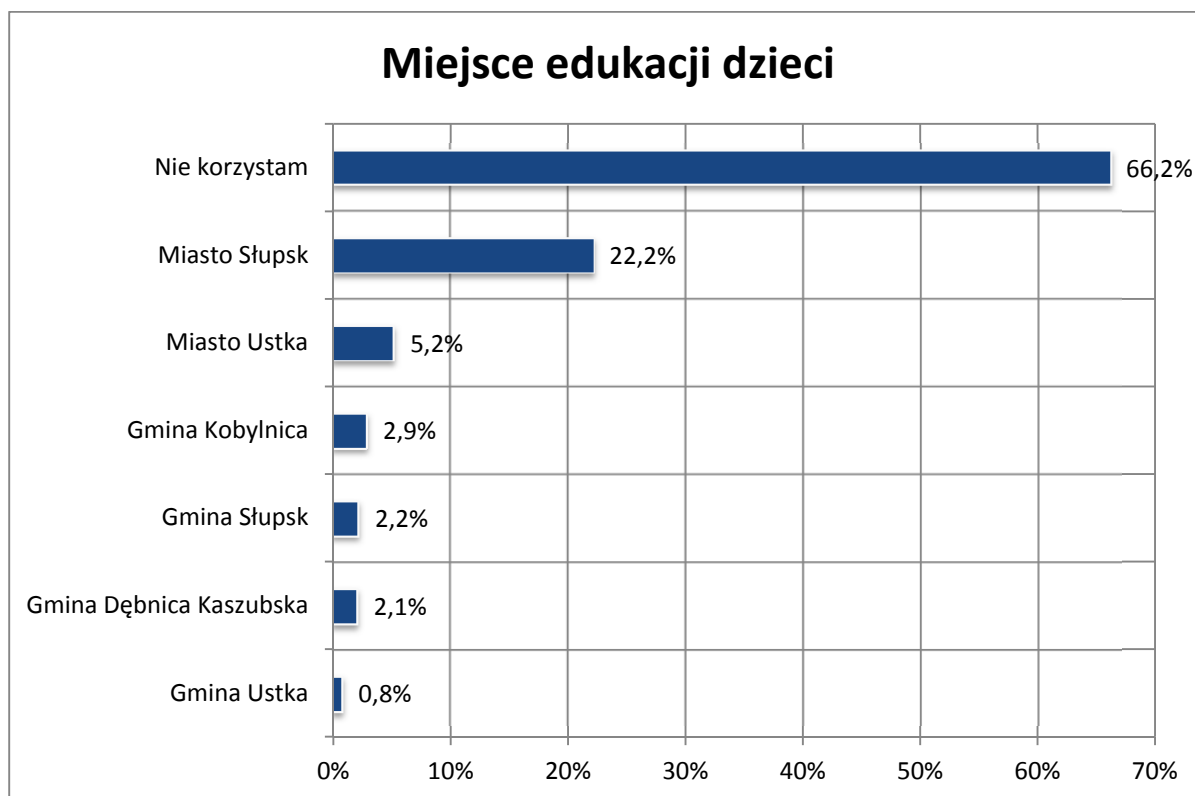


Źródło: badanie własne

Z usług kosmetycznych czy fryzjerskich ponad dwie trzecie badanych (69,8%) korzysta w Słupsku – głównie są to mieszkańcy samego miasta (89,1%), a także mieszkańcy gmin Słupsk (65,3%), Kobylnica (54,4%) oraz Ustka (52,9%). Respondenci mieszkający w Ustce z usług fryzjerskich i kosmetycznych korzystają przeważnie w swoim miejscu zamieszkania (90,7%), podobnie czyni większość badanych z gminy Dębica Kaszubska (66,7%; 30% jeździ do Słupska).

Zgodnie z deklaracjami respondentów, co dziesiąty badany (10,9%) w ogóle nie korzysta z usług kosmetycznych i fryzjerskich. Najwięcej takich osób zamieszkuje gminy Ustka (19,6%) i Dębica Kaszubska (16,7%), a najmniej – miasto Ustka (5,6%) i gminę Kobylnica (7,4%).

Wykres 24. Miejsce edukacji dzieci. N=1000

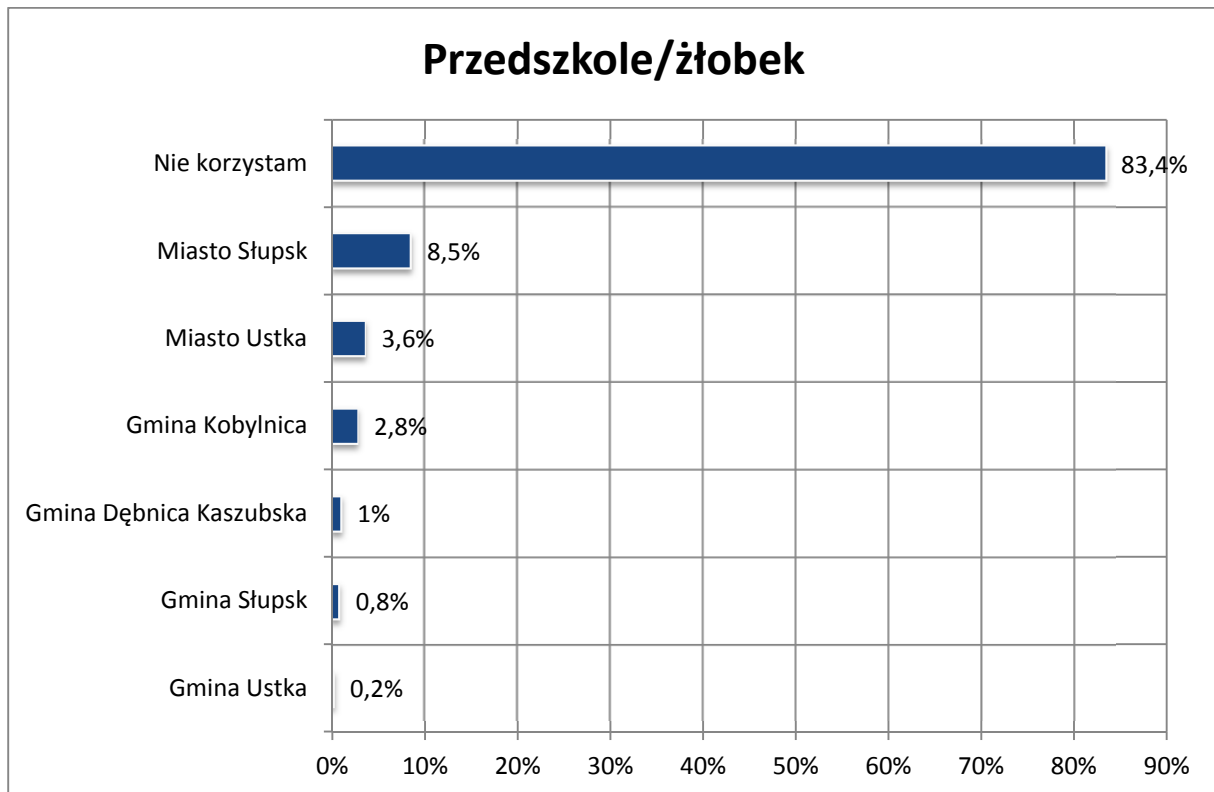


Źródło: badanie własne

Miejscem edukacji dzieci mieszkańców obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska najczęściej jest właśnie Słupsk. Jako miejsce, w którym prowadzona jest edukacja dzieci, wskazało je 22,2% badanych. W innych miejscowościach edukacja jest pobierana znacznie rzadziej (max. 5,2%). Do szkół w mieście Słupsku uczęszczają dzieci 28,9% respondentów z tego miasta, a także dojeżdżają uczniowie z okolicznych gmin: głównie gminy Ustka (23,5%), ale także gminy Słupsk (15,3%), gminy Kobylnica (13,2%) i gminy Dębница Kaszubska (11,7%).

Warto podkreślić, iż 66,2% respondentów w ogóle nie korzysta z usług edukacyjnych (co wynika zapewne z nieposiadania dzieci w wieku szkolnym), pozostali zaś swoje dzieci posyłają przeważnie do szkół zlokalizowanych we własnej gminie/własnym mieście. Oznacza to, że dzieci respondentów z Miasta Słupska uczą się głównie w tym mieście (28,9%), z miasta Ustka – w mieście Ustka (45,8%), z gminy Słupsk – w gminie Słupsk (20,4%), z gminy Kobylnica – w gminie Kobylnica (41,2%), a w gminie Dębница Kaszubska – w Dębnicy Kaszubskiej (35%). Jedynie respondenci z gminy Ustka częściej deklarowali, że ich dzieci dojeżdżają do szkół w Słupsku niż korzystają z nich na miejscu.

Wykres 25. Przedszkole/żłobek. N=1000



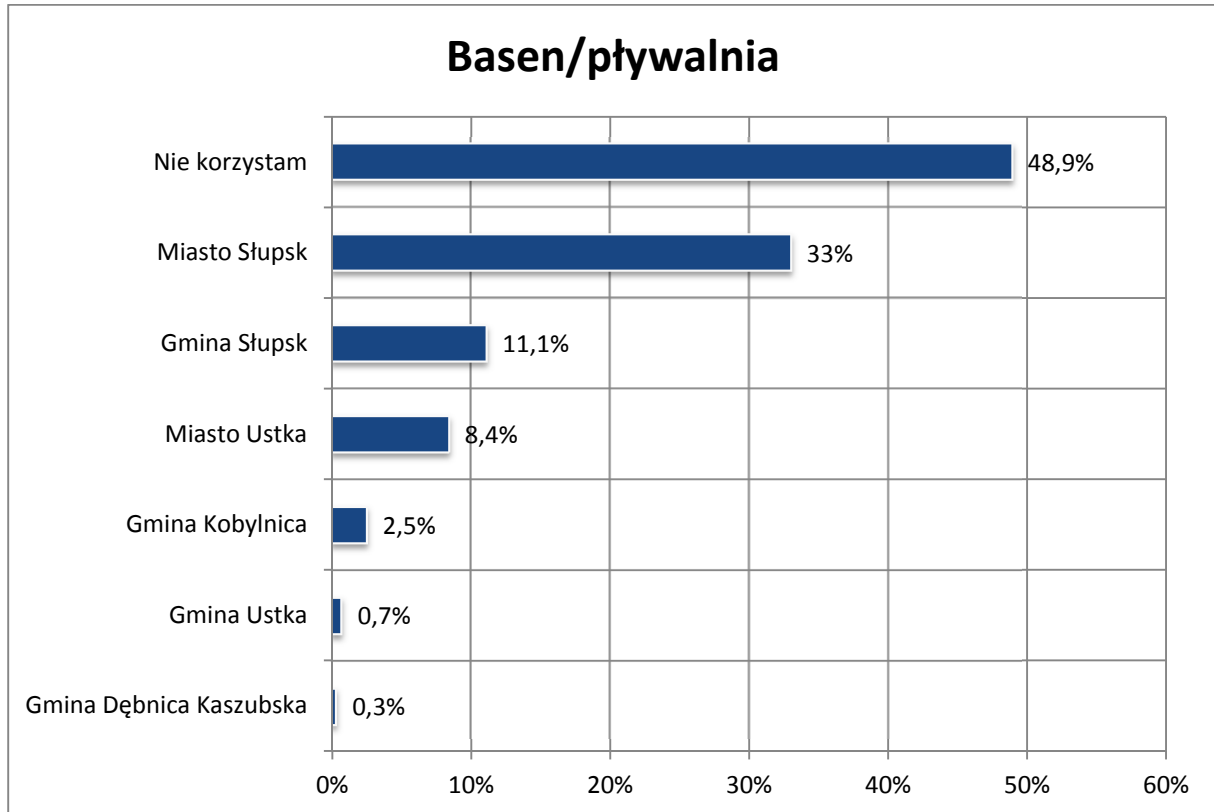
Źródło: badanie własne

W przypadku przedszkoli i żłobków odsetek osób niekorzystających z takich usług kształtował się na jeszcze wyższym poziomie niż w przypadku szkół (83,4%). Jeśli już występuje korzystanie z usług oferowanych przez przedszkola i żłobki, najczęściej ma to miejsce w Słupsku (8,5%). W pozostałych miejscowościach zdarza się to rzadziej.

Edukacja przedszkolna oraz żłobkowa dzieci odbywa się przeważnie w miejscu zamieszkania i ma wybitnie lokalny charakter – w każdym mieście/gminie respondenci posyłający dzieci do żłobków i przedszkoli korzystają niemal wyłącznie z lokalnej infrastruktury.



Wykres 26. Basen/pływalnia. N=1000

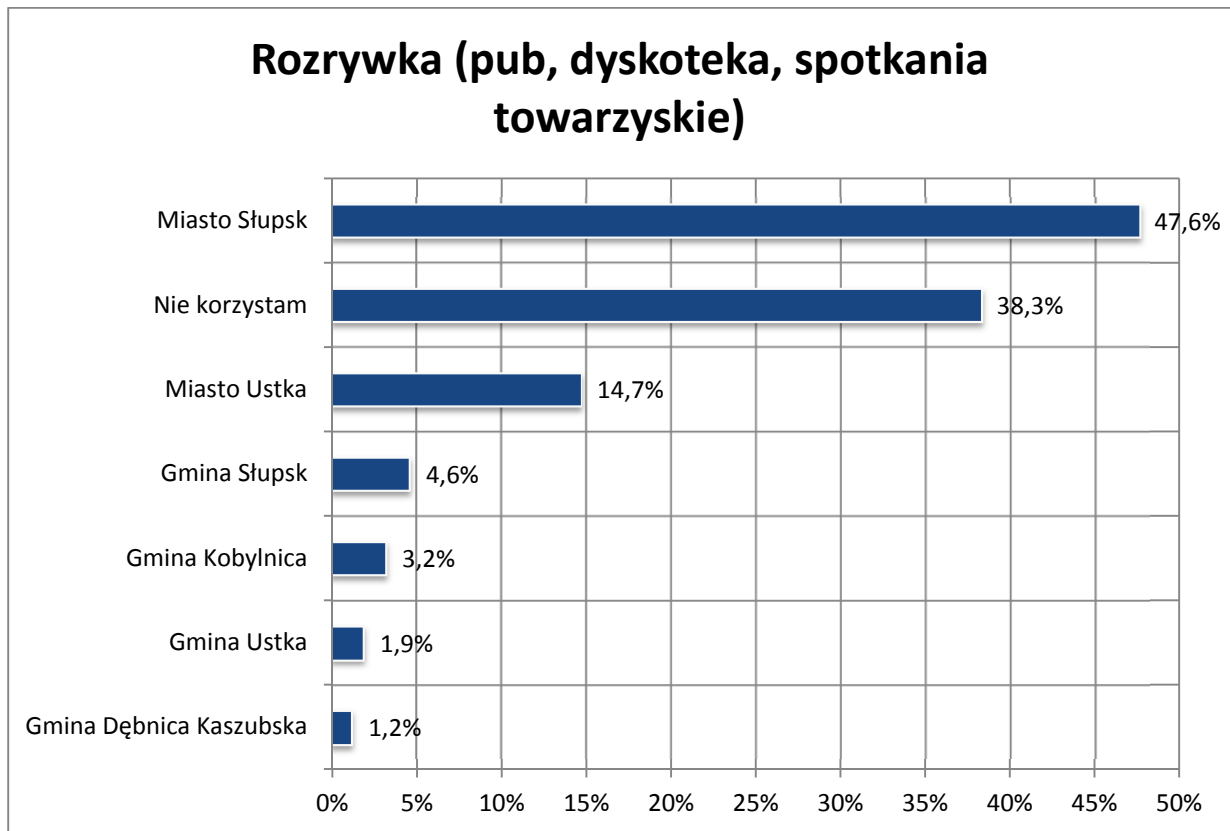


Źródło: badanie własne

Z możliwości rozrywki na basenie czy pływalni w ogóle nie korzysta niemal połowa badanych mieszkańców obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska (48,9%). Respondenci wskazujący na korzystanie z tych obiektów, najczęściej jeżdżą do Słupska, głównie miasta (33%), rzadziej gminy (11,1%) lub innych miejscowości.

Jak się okazuje, korzystanie z basenów i pływalni jest silnie zależne od miejsca zamieszkania. Odsetek respondentów deklarujących nieodwiedzanie takich miejsc wykazywał się znaczną zmiennością i wahał się od 22,1% (gmina Kobylnica) do 86,3% (gmina Ustka).

Wykres 27. Rozrywka (pub, dyskoteka, spotkania towarzyskie). N=1000

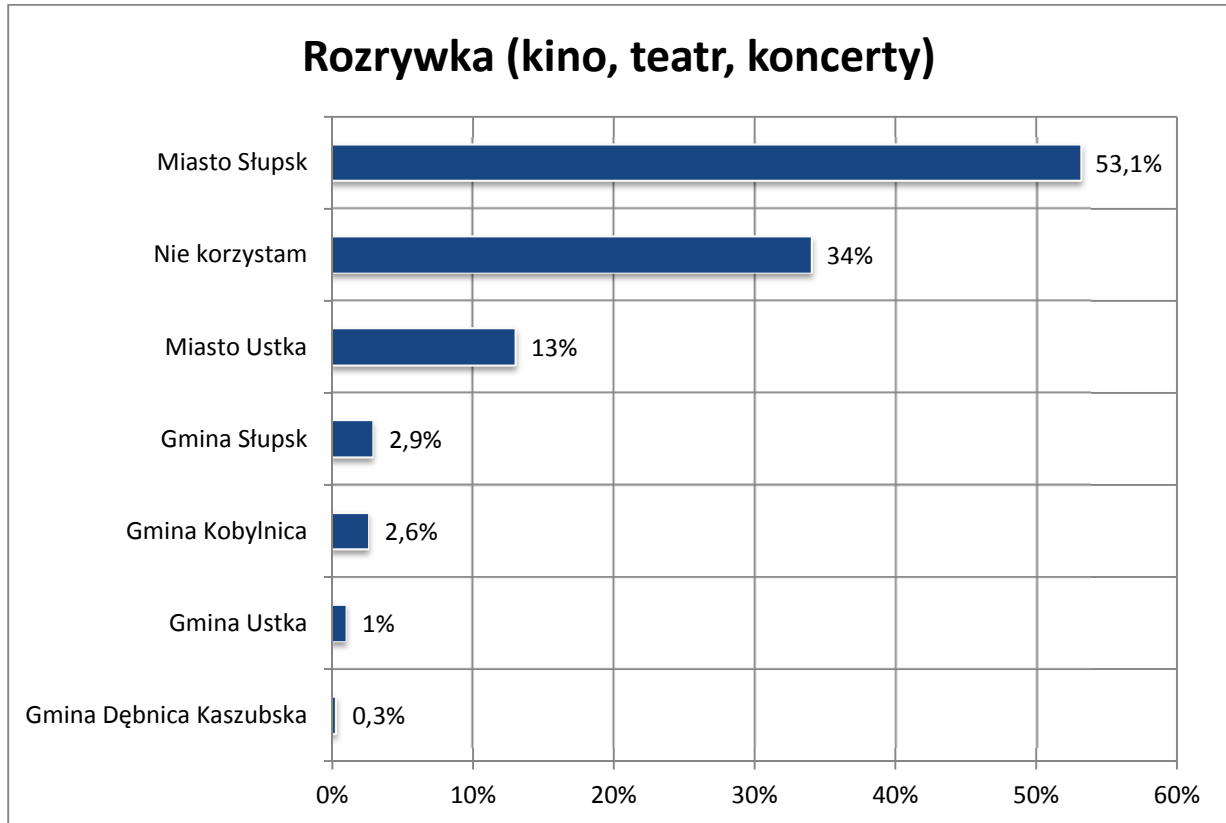


Źródło: badanie własne

W celu skorzystania z rozrywek towarzyskich (puby, dyskoteki, spotkania), niemal co drugi respondent jeździ do Miasta Słupska (47,6%), a co siódmy – do miasta Ustki (14,7%).

Z oferty pubów, dyskotek w ogóle nie korzysta 38,3% respondentów. Głównie są to mieszkańcy gminy Ustka (60,8% niekorzystających), Dębница Kaszubska (43,3%) oraz Miasta Słupska (41,9%). Z kolei najczęściej z powyższych rozrywek korzystają mieszkańcy gminy Kobylnica (tylko 17,6% niekorzystających).

Wykres 28. Rozrywka (kino, teatr, koncerty). N=1000



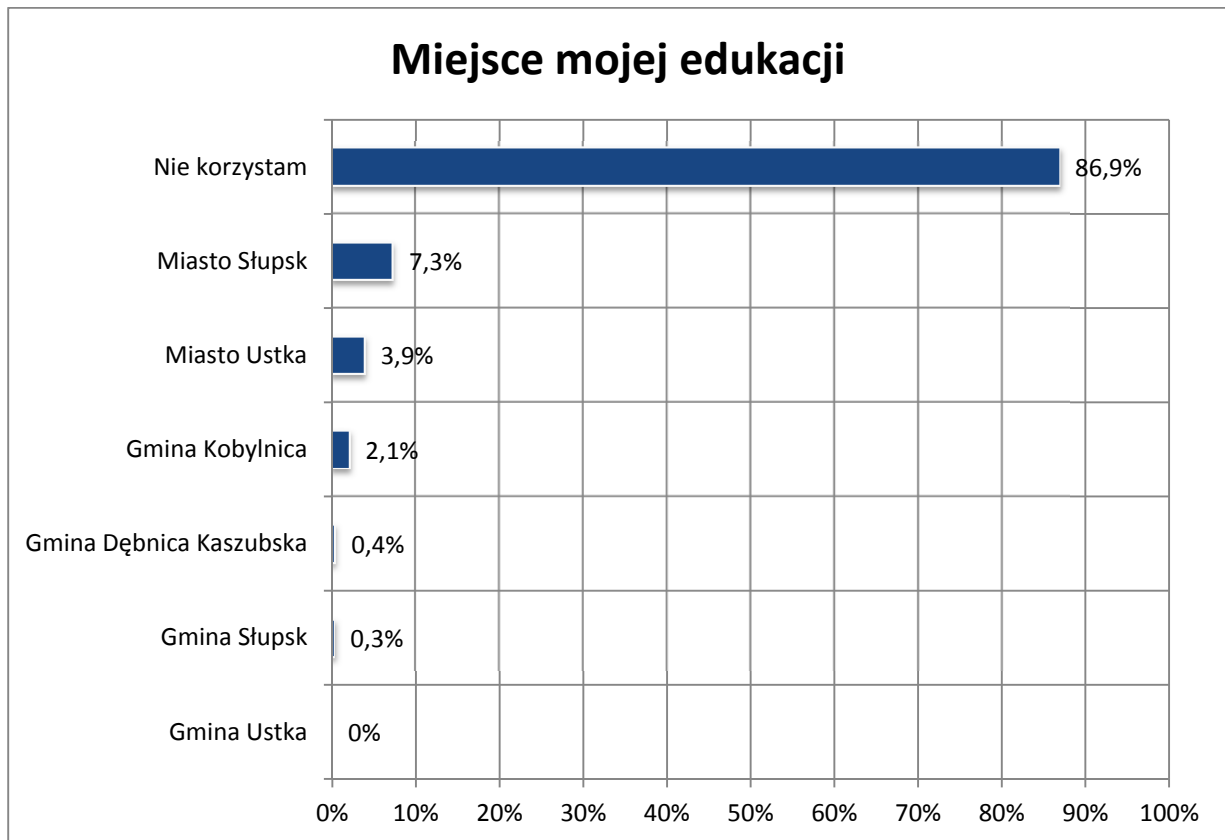
Źródło: badanie własne

Podobnie jak poprzednio, korzystanie z rozrywek kulturalnych (kino, teatr, koncerty), ma charakter niemal wyłącznie miejski. Ponad 53% ankietowanych bierze w nich udział w Mieście Słupsku, a 13% w mieście Ustka. Korzystanie z kina, teatrów czy koncertów w innych gminach odbywa się bardzo rzadko.

Mieszkańcy gmin do kin, teatrów i na koncerty jeżdżą przeważnie do Słupska – z oferty słupskich instytucji kultury korzysta od 33,3% (gmina Ustka) do 65,3% (gmina Słupsk) mieszkańców tych terenów. Pod tym względem wyróżniają się badani z jednostek miejskich, którzy z tych form rozrywki korzystają głównie w swoim miejscu zamieszkania (Miasto Słupsk– 61,2%; miasto Ustka – 78,5%).

Z oferty kin, teatrów i koncertów w ogóle nie korzysta 34% badanych. Zjawisko to jest szczególnie rozpowszechnione wśród mieszkańców gminy Ustka (58,8% niekorzystających), gminy Dębница Kaszubska (41,7%), a także Miasta Słupska(37,8%).

Wykres 29. Miejsce mojej edukacji. N=1000



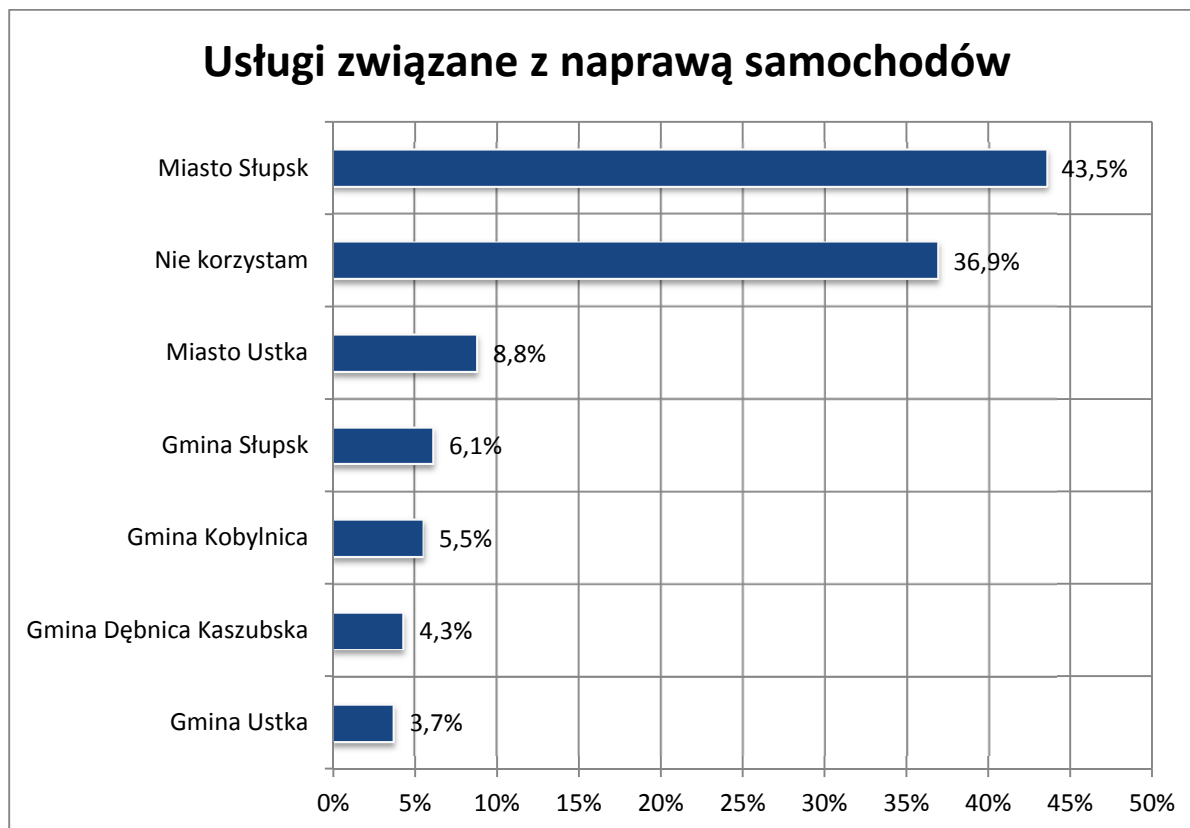
Źródło: badanie własne

Jako miejsce swojej edukacji najczęściej wskazywane były ośrodki miejskie: Słupsk (7,3%) oraz Ustka (3,9%). W innych miejscowościach naukę pobiera marginalny odsetek ludności. Warto zauważyć, iż niemal 87% badanych obecnie w ogóle nie korzysta z usług edukacyjnych.

Sytuacja taka (dominującego braku korzystania z usług edukacyjnych) występowała we wszystkich miastach i gminach, przy czym odsetek wskazań wahał się od 66,4% w mieście Ustka do 94,9% w gminie Słupsk. Aktualnie kształcący się respondenci z Miasta Słupska, gminy Słupsk, gminy Ustka oraz gminy Dębница Kaszubska, najczęściej czynią to w stolicy regionu, Słupsku. Z kolei uczący się ankietowani z miasta Ustka oraz gminy Kobylnica z usług edukacyjnych korzystają głównie w swoim miejscu zamieszkania.



Wykres 30. Usługi związane z naprawą samochodów. N=1000

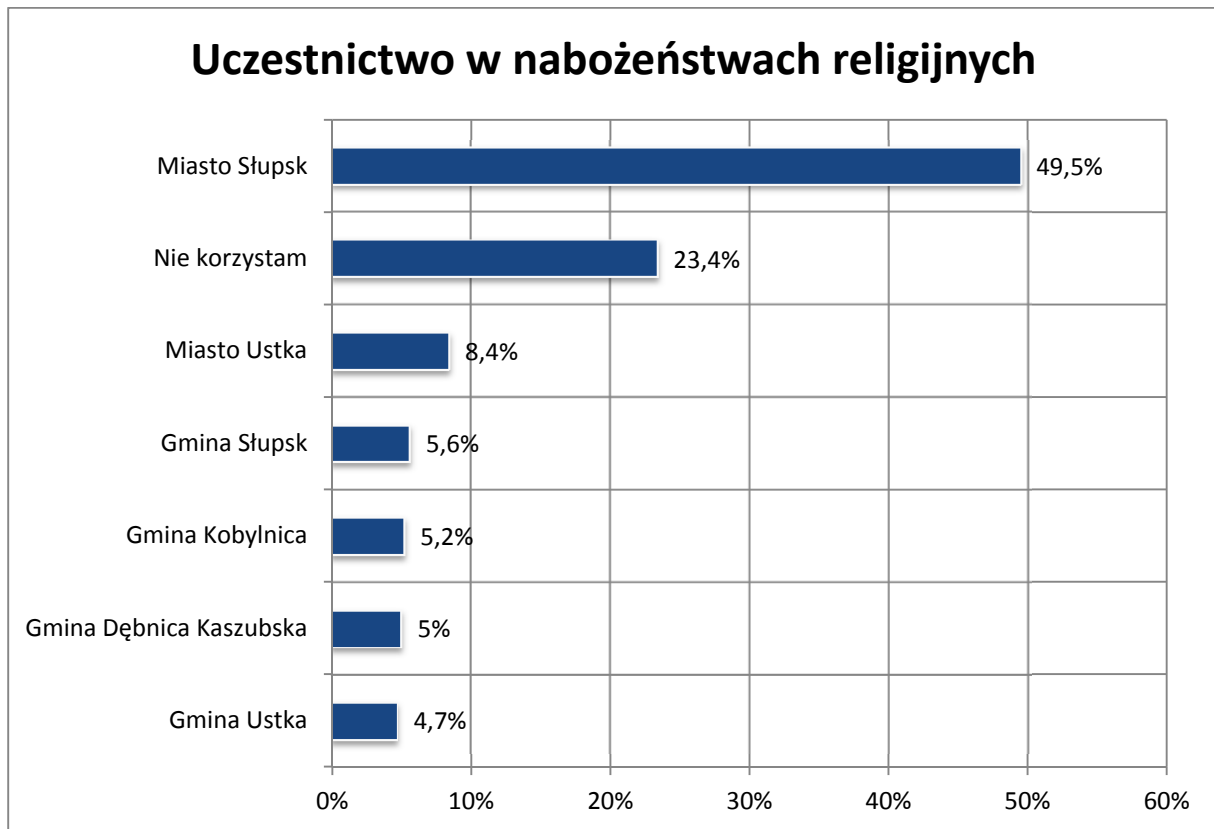


Źródło: badanie własne

Z usług związanych z naprawą samochodów nie korzysta w ogóle 36,9% badanych mieszkańców miast i gmin wokół Słupska. Pozostali w tym celu najczęściej jeżdżą do Słupska (43,5%), zdecydowanie rzadziej do miasta Ustki (8,8%) czy pozostałych gmin.

Większość mieszkańców poszczególnych miast i gmin naprawy samochodów prowadzi lokalnie, w swoich miejscowościach zamieszkania. Mieszkańcy gminy Słupsk korzystają zarówno z oferty lokalnych punktów motoryzacyjnych (35,7%), jak i z usług w Mieście Słupsku (37,8%), mieszkańcy gminy Kobylnica naprawy wykonują w swojej gminie (51,5%) oraz w Słupsku (20,6%), mieszkańcy gminy Ustka korzystają z oferty lokalnych punktów (58,8%), a także oferty w Mieście Słupsk (35,3%) i mieście Ustka (23,5%), zaś mieszkańcy Dębownicy Kaszubskiej – naprawy samochodów prowadzą głównie w swoim miejscu zamieszkania (61,7%) oraz w Słupsku (26,7%).

Wykres 31. Uczestnictwo w nabożeństwach religijnych. N=1000

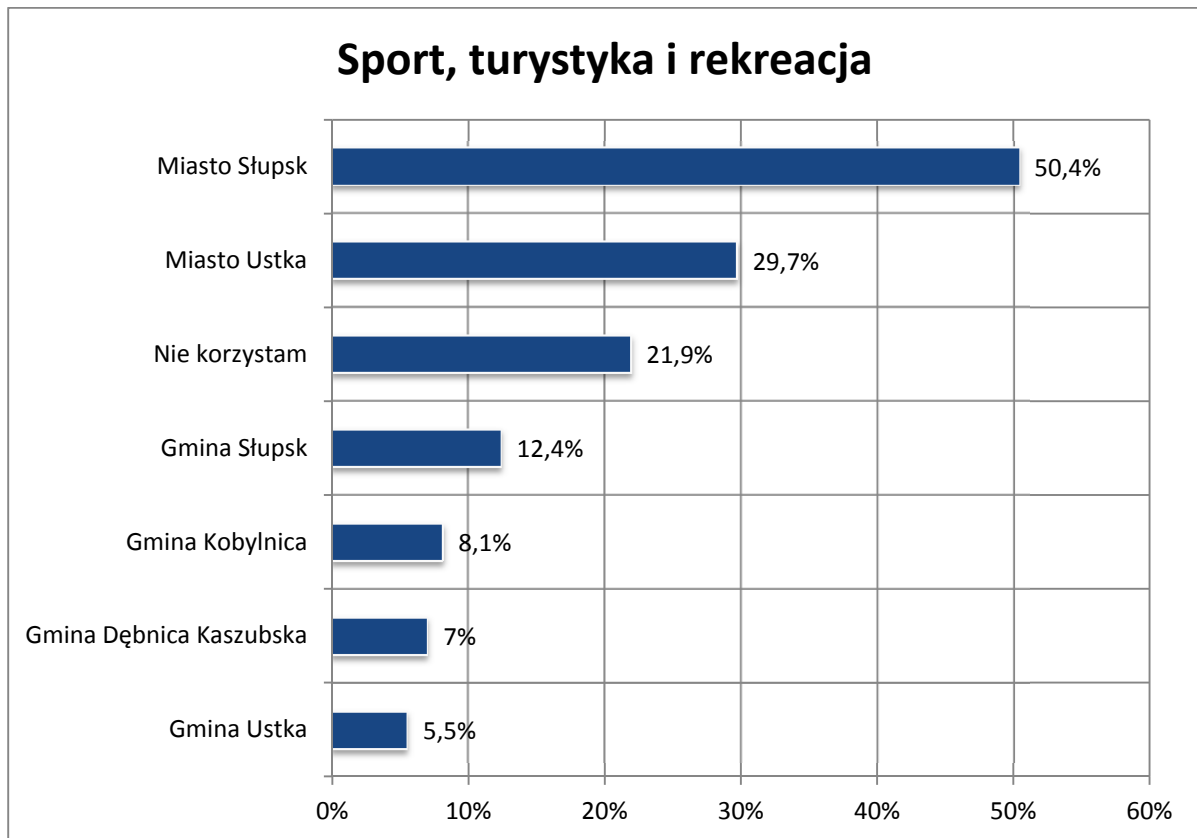


Źródło: badanie własne

W nabożeństwach religijnych respondenci uczestniczą najczęściej w Słupsku (49,5%), znacznie rzadziej w mieście Ustka (8,4%) czy innych gminach.

Należy dodać, iż uczestnictwo w nabożeństwach religijnych ma charakter wyjątkowo lokalny – zdecydowana większość badanych korzysta z nich w swoich miejscowościach zamieszkania. Jednocześnie obserwowane różnice w odsetkach dla poszczególnych gmin czy miast nie wynikają z podróży do innych miejscowości w celu wykonania praktyk religijnych, a są raczej pochodną odsetka respondentów deklarujących całkowity brak aktywności religijnej – wahał się on od 7,8% (gmina Ustka) do 26,8% (Miasto Słupsk).

Wykres 32. Sport, turystyka i rekreacja. N=1000



Źródło: badanie własne

Również aktywność sportowo- turystyczno-rekreacyjna podejmowana jest głównie w miastach: Słupsku (50,4%) oraz Ustce (29,7%). Z oferty gminy Słupsk w tym zakresie korzysta 12,4% badanych, z oferty gminy Kobylnica 8,1% respondentów, a w przypadku gminy Dębica Kaszubska oraz Ustka odsetki te kształtują się na jeszcze niższym poziomie i wynoszą odpowiednio 7% i 5,5%.

Z oferty sportowo- turystyczno-rekreacyjnej w ogóle nie korzysta 21,9% mieszkańców analizowanego obszaru funkcjonalnego. Ponownie najczęściej są to mieszkańcy gminy Ustka (49%), a także gminy Dębica Kaszubska (38,3%). Z kolei w przypadku respondentów z gminy Kobylnica odsetek tych, którzy w ogóle nie korzystają z oferty sportowej, turystycznej i rekreacyjnej wynosi jedynie 8,8%.

6. DZIAŁALNOŚĆ WŁADZ LOKALNYCH I FUNKCJONOWANIE GMIN

Istotnymi zagadnieniami poruszonymi w kwestionariuszu ankiety z mieszkańcami obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska były kwestie związane z oczekiwaniami wobec działalności władz lokalnych oraz ocena funkcjonowania usług publicznych.

Pierwsze pytanie z tej serii dotyczyło oceny funkcjonowania wskazanych dziedzin/usług publicznych na terenie swojej gminy. Respondenci posługiwali się skalą od 1 do 5, gdzie 1 oznaczało ocenę *najniższą*, a 5 ocenę *najwyższą*, zaś weryfikacji poddano 23 dziedziny i usługi publiczne. Odpowiedzi badanych zostały uśrednione i przedstawione w formie poniższego wykresu.

Wykres 33. Ocena funkcjonowania dziedzin/usług publicznych na terenie swojej gminy⁴



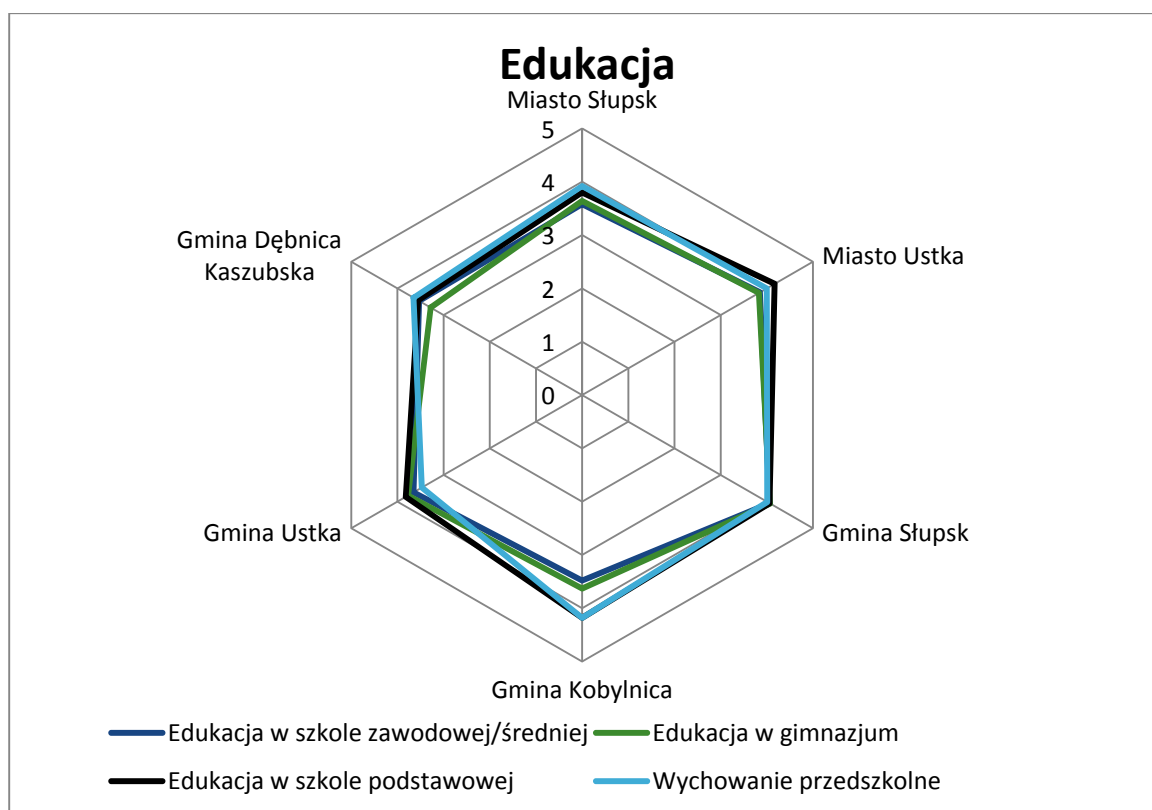
Źródło: badanie własne

Na podstawie średnich ocen sformułowanych przez respondentów można zauważyć, iż najlepiej oceniano dziedziny związane z obszarem edukacji na terenie miast i gmin – oceny wychowania

⁴ Średnie ocen wyliczone zostały na podstawie odpowiedzi ważnych (tj. wyłączone odpowiedzi „nie mam zdania”), stąd liczebność próby w każdym przypadku była inna (odpowiednio: n=785, n=801, n=798, n=795, n=972, n=968, n=940, n=888, n=919, n=836, n=970, n=974, n=832, n=955, n=896, n=918, n=937, n=880, n=954, n=933, n=821, n=958, n=943).

przedszkolnego, edukacji w szkole podstawowej, gimnazjum czy szkole średniej zbliżyły się do ocen *dobrych* (tj. 4 pkt.). Najlepiej na analizowanym obszarze oceniono wychowanie przedszkolne (m=3,93) oraz edukację w szkole podstawowej (m=3,9), zaś oprócz dziedzin związanych z edukacją oceny na poziomie powyżej 3 pkt. uzyskano także dla jakości dostarczanej wody, częstotliwości odbioru odpadów, dbania o przestrzeń publiczną, ochrony przyrody, urzędu miasta/gminy, rewitalizacji, lekarzy pierwszego kontaktu, ścieżek pieszych, planowania przestrzennego i ścieżek rowerowych. Przeciętnie (m=3) oceniono działania z zakresu rozwoju turystyki. Z kolei do najgorzej ocenianych dziedzin/usług publicznych należy zwalczanie bezrobocia (m=2,45) i dostęp do lekarzy specjalistów (m=2,53). Aprobaty respondentów często nie uzyskiwały także działania z zakresu wspierania przedsiębiorczości, stawki za odbiór odpadów, stan techniczny dróg, polityka mieszkaniowa czy ceny dostarczanej wody i odprowadzanych ścieków. Niemniej jednak większość ocen funkcjonowania dziedzin i usług publicznych kształtowała się na poziomie *przeciętnym* – jedynie funkcjonowanie wskazanych powyżej 8 dziedzin/usług publicznych oceniono poniżej tego pułapu (tj. 3 pkt.).

Wykres 34. Ocena funkcjonowania dziedzin/usług publicznych na terenie swojej gminy – edukacja

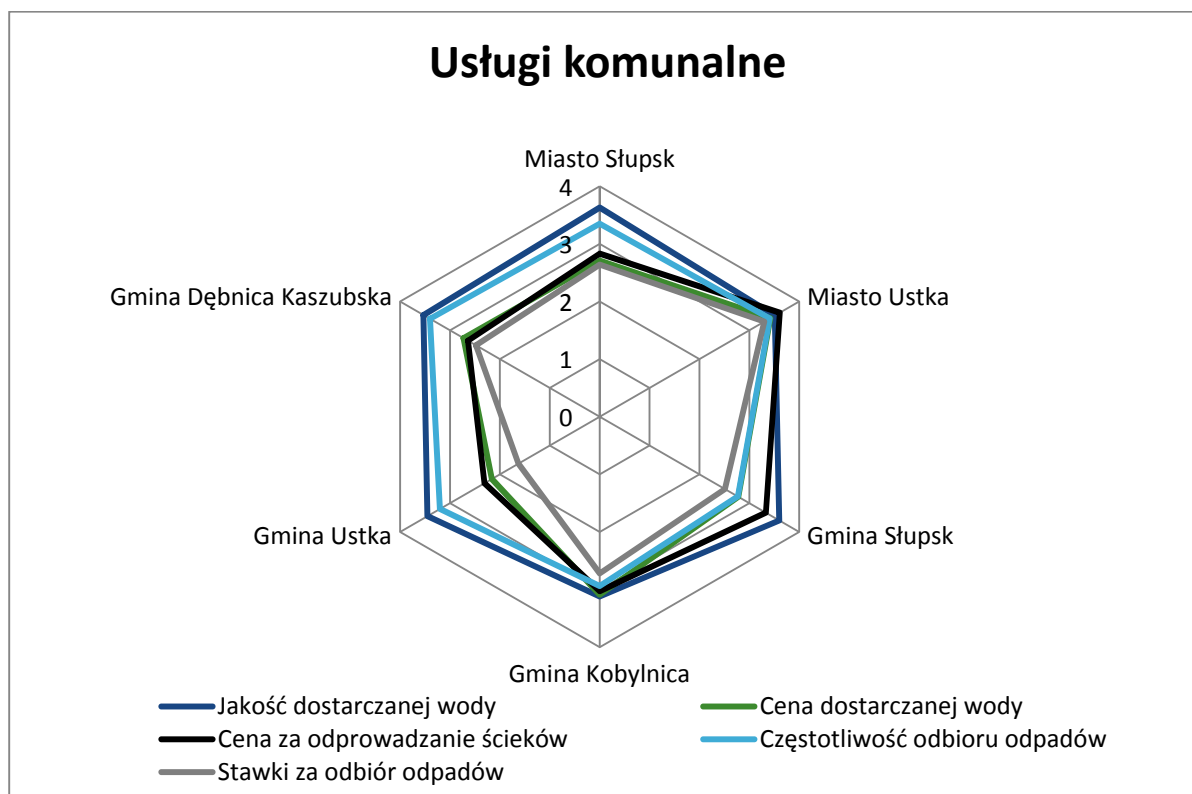


Źródło: badanie własne

Usługi z zakresu wychowania przedszkolnego na terenie swojej gminy najlepiej oceniali mieszkańcy gminy Kobylnica (m=4,18), edukację w szkole podstawowej respondenci z gminy Kobylnica (m=4,18)

oraz miasta Ustka (m=4,17), a edukację w gimnazjum i szkole zawodowej/średniej – mieszkańcy gminy Słupsk (odpowiednio m=4,07 i m=4,06). Stosunkowo najwyższe oceny usług publicznych z zakresu edukacji formułowane były przez mieszkańców gminy Słupsk (wszystkie etapy edukacji ocenione zostały jako co najmniej *dobrze*), a najniższe – przez respondentów z gminy Dębica Kaszubska.

Wykres 35. Ocena funkcjonowania dziedzin/usług publicznych na terenie swojej gminy – usługi komunalne



Źródło: badanie własne

Najniższe oceny usług komunalnych formułowane były przez mieszkańców gminy Ustka – *bardzo źle* oceniono stawki za odbiór odpadów (m=1,63), natomiast *źle* – cenę dostarczonej wody (m=2,16) oraz cenę za odprowadzenie ścieków (m=2,31). Najlepsze średnie oceny usług komunalnych z zakresu dostaw wody, odbioru ścieków i odpadów dotyczyły mieszkańców miasta Ustki – funkcjonowanie wszystkich elementów ocenione zostało jako co najmniej *przeciętne*. Warto jednak zauważyć, że w żadnej miejscowości żadna z usług komunalnych nie została oceniona *dobrze*, przeważały oceny *przeciętne* oraz *raczej złe*, a szczególnie dotyczyły one kwestii finansowych (cen dostarczonej wody, cen za odprowadzenie ścieków oraz stawek za odbiór odpadów).

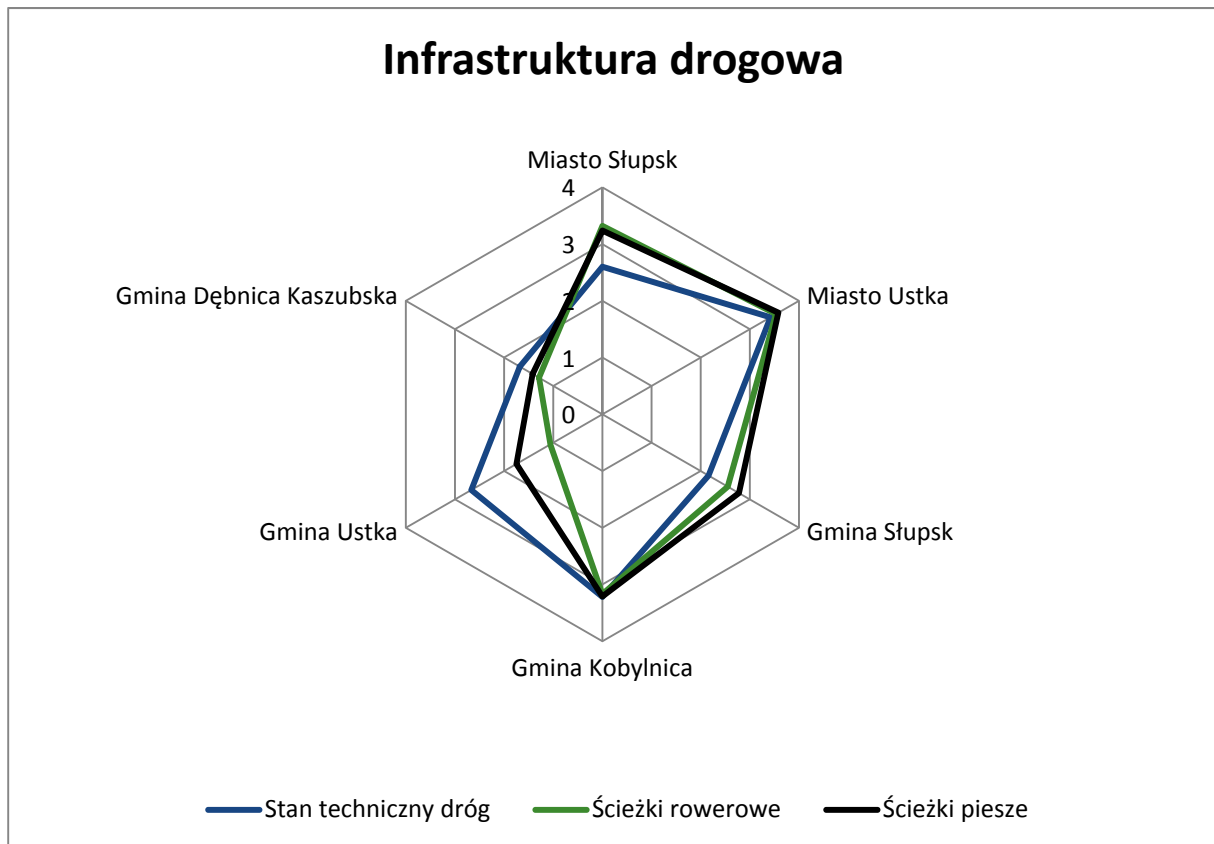
Wykres 36. Ocena funkcjonowania dziedzin/usług publicznych na terenie swojej gminy – ochrona przyrody, rozwój turystyki, planowanie przestrzenne, rewitalizacja i dbanie o przestrzeń publiczną



Źródło: badanie własne

Mieszkańcy Dębicy Kaszubskiej formułowali najniższe oceny funkcjonowania na terenie ich gminy usług związanych z rozwojem turystyki ($m=2,15$), planowaniem przestrzennym ($m=2,16$), rewitalizacją ($m=2,39$), dbaniem o przestrzeń publiczną ($m=2,31$) oraz ochroną środowiska ($m=2,93$). Stosunkowo najlepiej o wymienionych obszarach wypowiedzieli się mieszkańcy miasta Ustka – średnie ocen oscylowały wokół *przeciętnych*, z nachyleniem w stronę ocen *dobrych*.

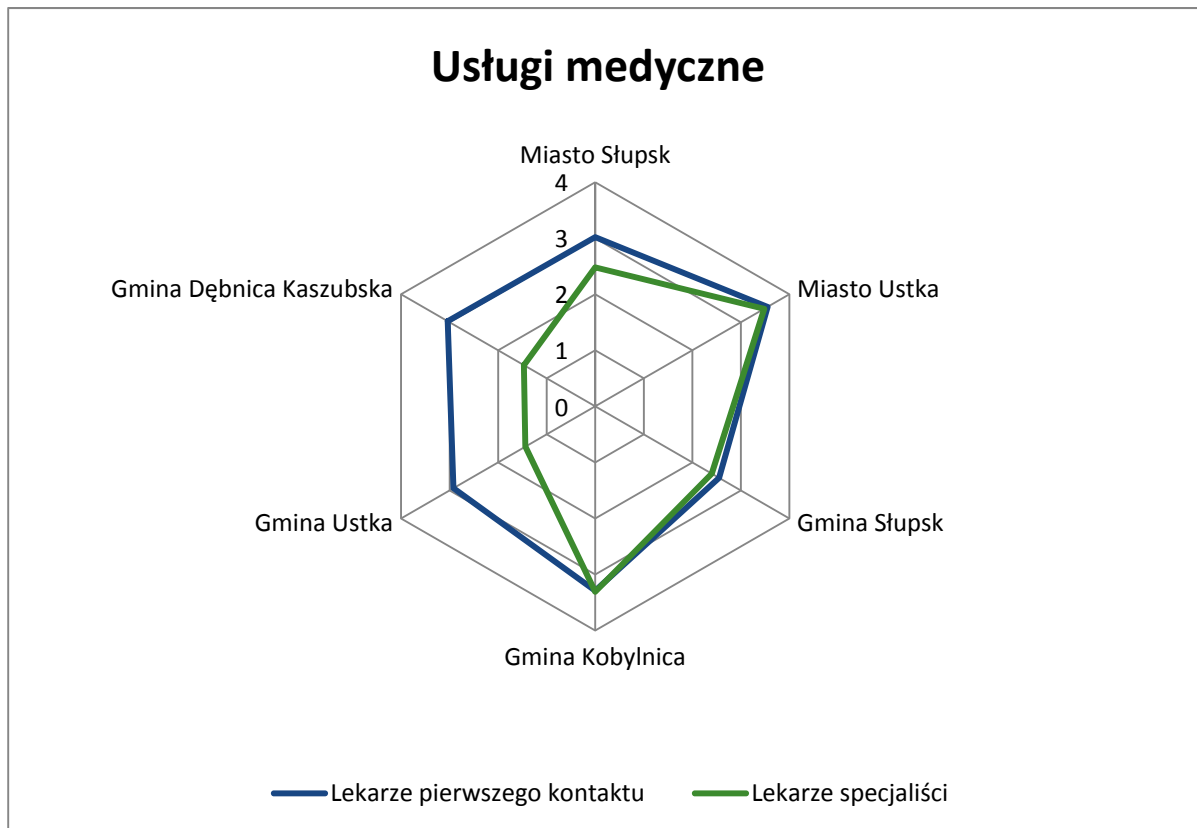
Wykres 37. Ocena funkcjonowania dziedzin/usług publicznych na terenie swojej gminy – stan techniczny dróg, ścieżki rowerowe oraz ścieżki piesze



Źródło: badanie własne

Mieszkańcy miast i gmin obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska *raczej źle* oraz *przeciętnie* oceniali funkcjonowanie dziedzin związanych z infrastrukturą drogową. Szczególnie niskie oceny formułowane były przez respondentów z gminy Dębica Kaszubska (wszystkie elementy oceniono *bardzo źle*, z lekkim nachyleniem ocen w kierunku *raczej złych*), a także gminy Ustka. Wyraźnie lepiej stan dróg, ścieżki rowerowe i piesze na terenie swoich miejscowości oceniali respondenci z miasta Ustka, a także gminy Kobylnica i miasta Słupsk.

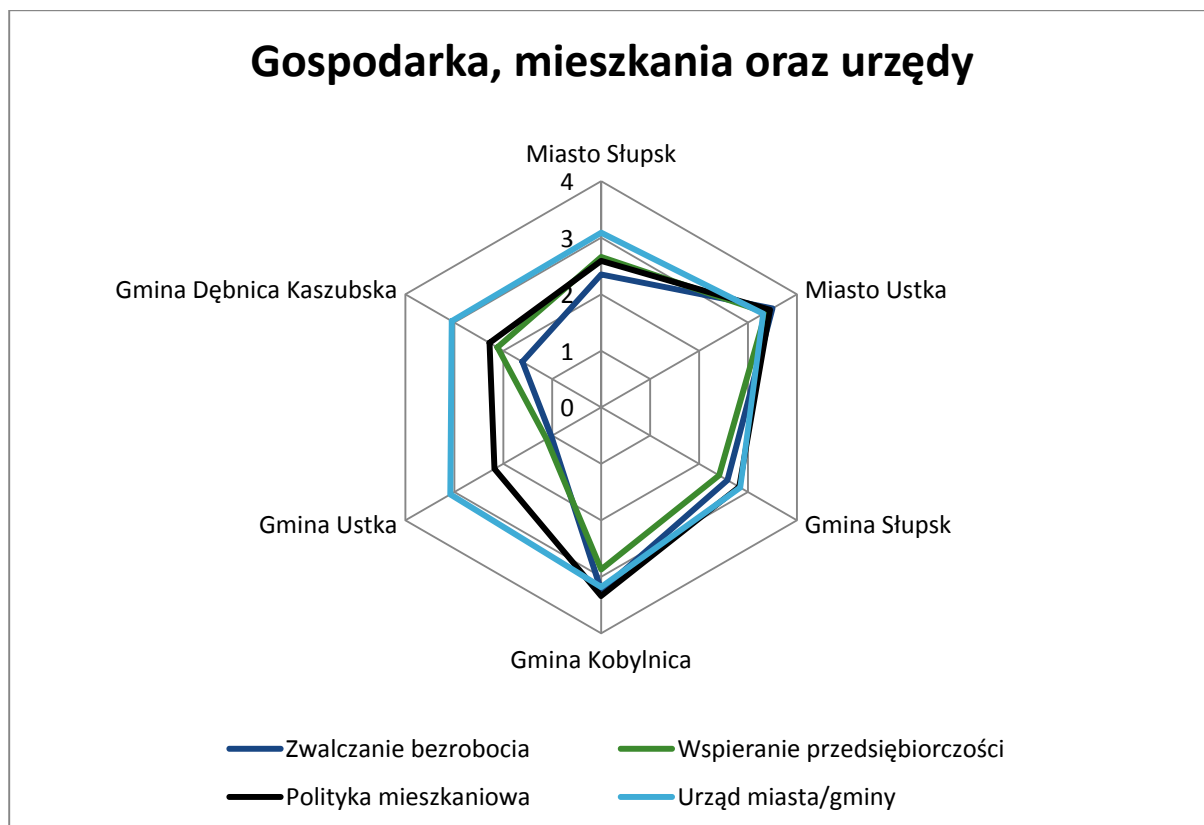
Wykres 38. Ocena funkcjonowania dziedzin/usług publicznych na terenie swojej gminy – dostęp do lekarzy pierwszego kontaktu oraz lekarzy specjalistów



Źródło: badanie własne

Najlepszy dostęp do lekarzy pierwszego kontaktu mają mieszkańcy miasta Ustka ($m=3,55$), najgorszy zaś mieszkańcy gminy Słupsk ($m=2,95$). Natomiast w przypadku lekarzy specjalistów najniższe oceny formułowane były przez respondentów z gmin Ustka i Dębica Kaszubska, gdzie dostęp do tej kategorii usług medycznych został określony jako *bardzo zły*. W mieście i gminie Słupsk funkcjonowanie usług związanych z lekarzami specjalistami oceniono jako *raczej złe* (oceny $m=2,48$ oraz $m=2,4$), natomiast w mieście Ustka i gminie Kobylnica – jako *przeciętne* ($m=3,48$ oraz $m=3,31$).

Wykres 39. Ocena funkcjonowania dziedzin/usług publicznych na terenie swojej gminy – zwalczanie bezrobocia, wspieranie przedsiębiorczości, polityka mieszkaniowa oraz działalność urzędu miasta/gminy



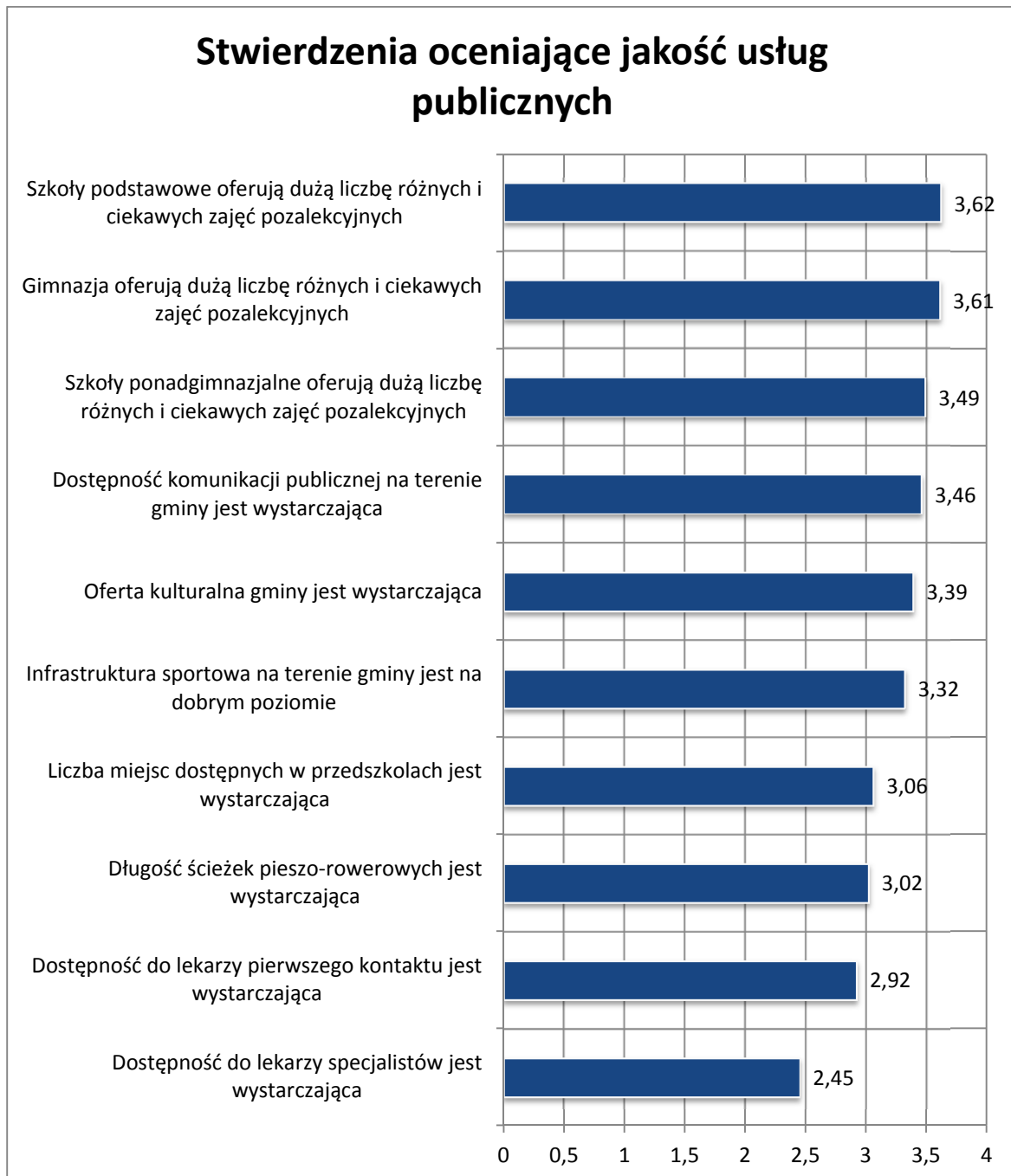
Źródło: badanie własne

Usługi publiczne związane ze zwalczaniem bezrobocia i wspieraniem przedsiębiorczości *bardzo źle* oceniali mieszkańcy gmin Ustka oraz Dębica Kaszubska (jak wskazano w poprzednich podrozdziałach, są to gminy, w których występuje największa trudność w znalezieniu pracy). Wyraźnie lepiej elementy te funkcjonowały na terenie gminy Kobylnica, Słupsk oraz miasta Ustka. Również w przypadku polityki mieszkaniowej obserwowane są te same tendencje – najniższe oceny formułowali respondenci z gminy Ustka (m=2,18), najwyższe – z miasta Ustka (m=3,45). Natomiast podobnie we wszystkich miastach i gminach oceniano funkcjonowanie urzędu miasta/gminy – średnie ocen oscylowały wokół *przeciętnych*.

Kolejne pytanie kwestionariusza również dotyczyło oceny jakości usług publicznych w miejscowości zamieszkania, jednak tym razem respondenci mieli odnieść się do przygotowanych stwierdzeń, ponownie wykorzystując pięciostopniową skalę (gdzie 1 oznaczało *zdecydowanie się nie zgadzam*, a 5 oznaczało *zdecydowanie się zgadzam*).



Wykres 40. Stanowisko wobec stwierdzeń oceniających usługi publiczne na terenie gminy. N=1000

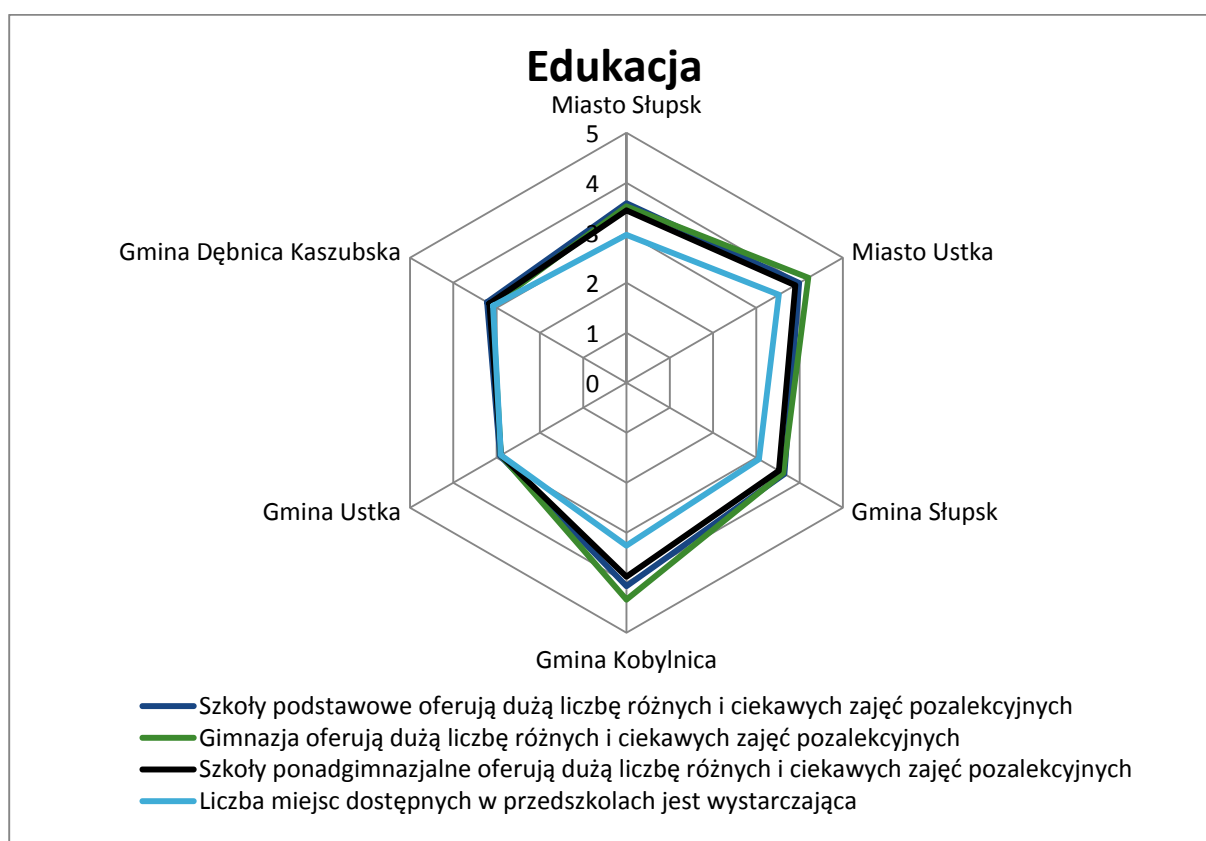


Źródło: badanie własne

Najczęściej badani zgadzali się ze stwierdzeniami pozytywnie oceniającymi ofertę zajęć pozalekcyjnych na poszczególnych etapach edukacji: szkoły podstawowej (m=3,62), gimnazjum (m=3,61) oraz szkoły ponadgimnazjalnej (m=3,49), co jest spójne z przedstawionymi wcześniej

pozytywnymi ocenami funkcjonowania dziedzin/usług publicznych na terenie gminy. Nieco rzadziej respondenci wyrażali przekonanie o odpowiedniej dostępności komunikacji publicznej (m=3,46), właściwej ofercie kulturalnej (m=3,39) czy dobrym poziomie infrastruktury sportowej (m=3,32). Zdecydowanie najrzadziej badani zgadzali się z opiniami o wystarczającej dostępności do lekarzy pierwszego kontaktu (m=2,92) oraz, szczególnie, lekarzy specjalistów (m=2,45). Również te elementy potwierdzają wcześniejsze oceny funkcjonowania tych dziedzin usług publicznych na terenie gmin i miast obszaru funkcjonalnego Słupska.

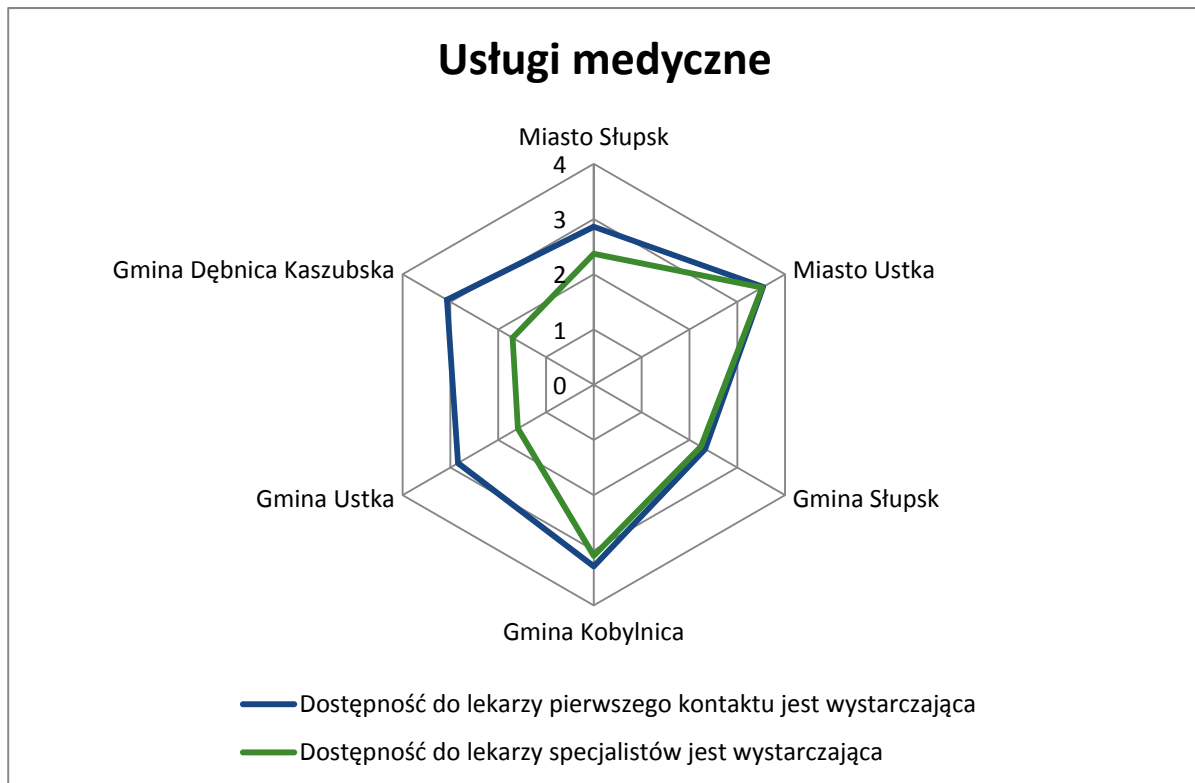
Wykres 41. Stanowisko wobec stwierdzeń oceniających usługi publiczne – edukacja. N=1000



Źródło: badanie własne

Ze stwierdzeniami odnoszącymi się do pozytywnych opinii na temat oferty zajęć pozalekcyjnych na poszczególnych etapach edukacji najczęściej zgadzali się mieszkańcy miasta Ustka i gminy Kobylnica, najrzadziej zaś – mieszkańcy gmin Ustka oraz Dębica Kaszubska. Warto przypomnieć, iż respondenci z dwóch ostatnich gmin stosunkowo najślabiej oceniali funkcjonowanie usług z zakresu edukacji na terenie swojej gminy.

Wykres 42. Stanowisko wobec stwierdzeń oceniających usługi publiczne – lekarze pierwszego kontaktu i lekarze specjaliści. N=1000



Źródło: badanie własne

Podobna zależność występowała w kolejnych stwierdzeniach: o wystarczającej dostępności do lekarzy pierwszego kontaktu oraz specjalistów najczęściej mówili respondenci z miasta Ustka (odpowiednio $m=3,54$ oraz $m=3,52$), najrzadziej zaś – mieszkańcy gminy Ustka (odpowiednio $m=2,84$ oraz $m=1,7$).

Wykres 43. Stanowisko wobec stwierdzeń oceniających usługi publiczne z zakresu ścieżek pieszo-rowerowych, infrastruktury sportowej, komunikacji publicznej oraz oferty kulturalnej na terenie gminy. N=1000



Źródło: badanie własne

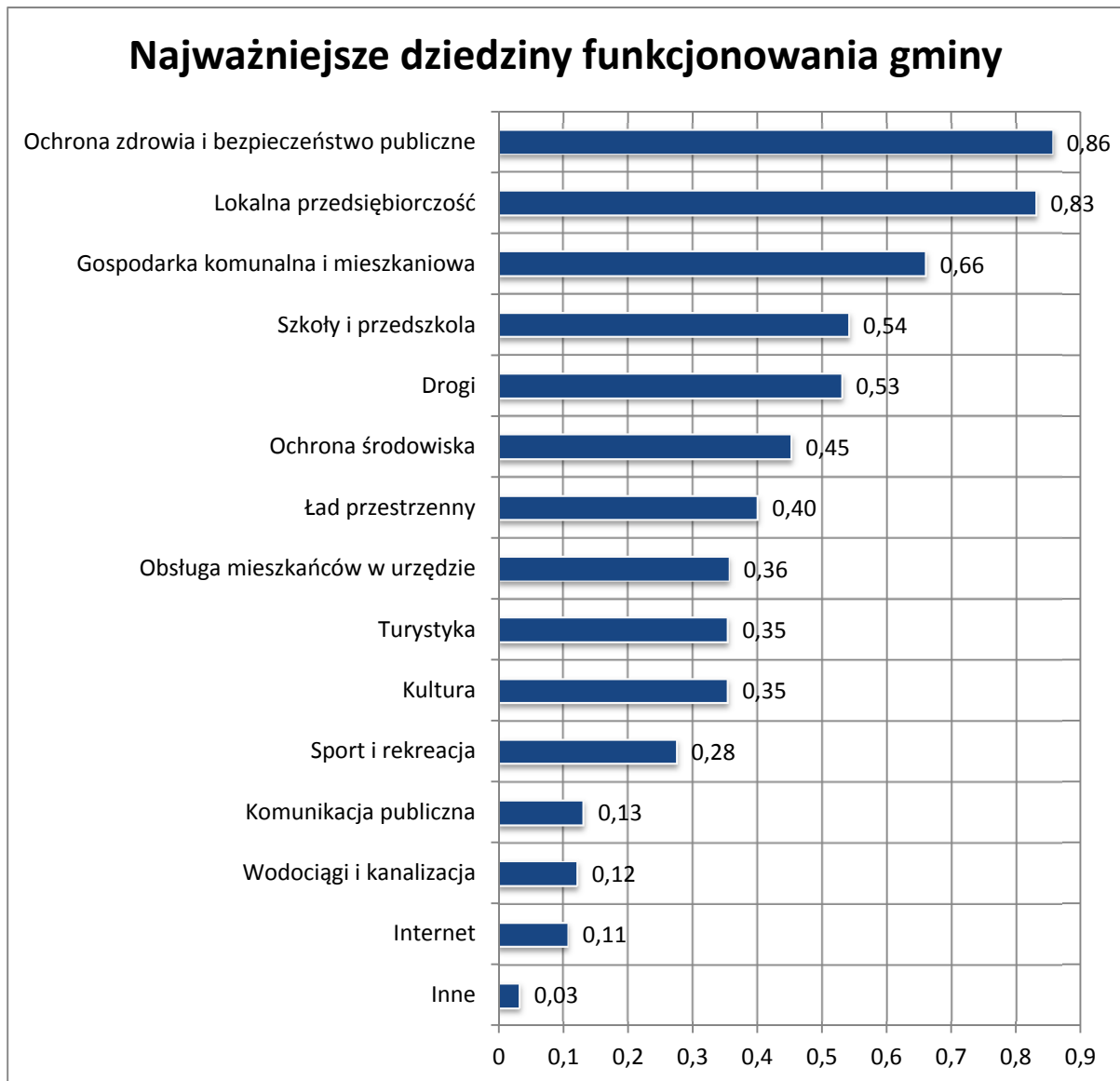
Wyraźna dysproporcja w opiniach mieszkańców poszczególnych miast i gmin dotyczyła także kwestii dostępności komunikacji publicznej i długości ścieżek pieszo-rowerowych: respondenci z gmin Ustka i Dębica Kaszubska zdecydowanie częściej niż pozostali badani nie zgadzali się ze stwierdzeniami o ich wystarczającym poziomie. Opinie o dobrym poziomie infrastruktury sportowej najczęściej wyrażali mieszkańcy miasta Ustka (m=3,86), zaś najrzadziej – gminy Ustka (m=2,41). Takie same zależności dotyczyły oferty kulturalnej – przekonanie, że jest ona wystarczająca najczęściej dotyczyło respondentów z miasta Ustka (m=3,83), a najrzadziej – ponownie badanych z gminy Ustka (m=1,37).

W dalszej części kwestionariusza mieszkańcom zostały przedstawione wybrane dziedziny funkcjonowania gminy, a ich zadaniem było wybranie trzech (zasługujących na szczególną uwagę ze strony władz lokalnych) i uporządkowanie zgodnie z przyznaną wagą. Respondenci wybierali spośród następujących dziedzin: *gospodarka komunalna i mieszkaniowa, kultura, szkoły i przedszkola, ochrona środowiska, lokalna przedsiębiorczość, obsługa mieszkańców w urzędzie, ład przestrzenny, ochrona zdrowia i bezpieczeństwo publiczne, turystyka, sport i rekreacja, drogi, Internet, wodociągi*

i kanalizacja oraz komunikacja publiczna. Możliwe było również wskazanie innych ważnych według respondenta obszarów funkcjonowania gminy. Wśród tych innych dziedzin znalazły się głównie kwestie związane z bezrobociem, budową chodników, komunikacją, miejscami pracy (dla młodych ludzi), pracą w formie umowy, stabilizacją finansową, ścieżkami rowerowymi, tanimi mieszkaniami dla młodych, żłobkami czy połączeniem Słupska z innymi miejscowościami (Siemianicami, Jezierzycami i Bierkowem).

Na podstawie rankingów stworzonych przez pojedynczych respondentów utworzono zbiorcze wskaźniki ważności poszczególnych dziedzin funkcjonowania gminy. Wskaźniki te powstały poprzez przyznanie określonej wagi każdej pozycji: najważniejsze dziedziny funkcjonowania gminy, tzn. umieszczone przez respondenta na pozycji 1, otrzymały wagę 3, dziedziny z pozycji 2 otrzymały wagę 2, zaś dziedziny znajdujące się na pozycji 3 – wagę 1. Suma punktów uzyskanych dla każdej dziedziny, podzielona przez liczbę respondentów, pozwoliła stworzyć wskaźniki zaprezentowane na poniższym wykresie.

Wykres 44. Dziedziny funkcjonowania gminy zasługujące na szczególną uwagę ze strony władz lokalnych. N=1000



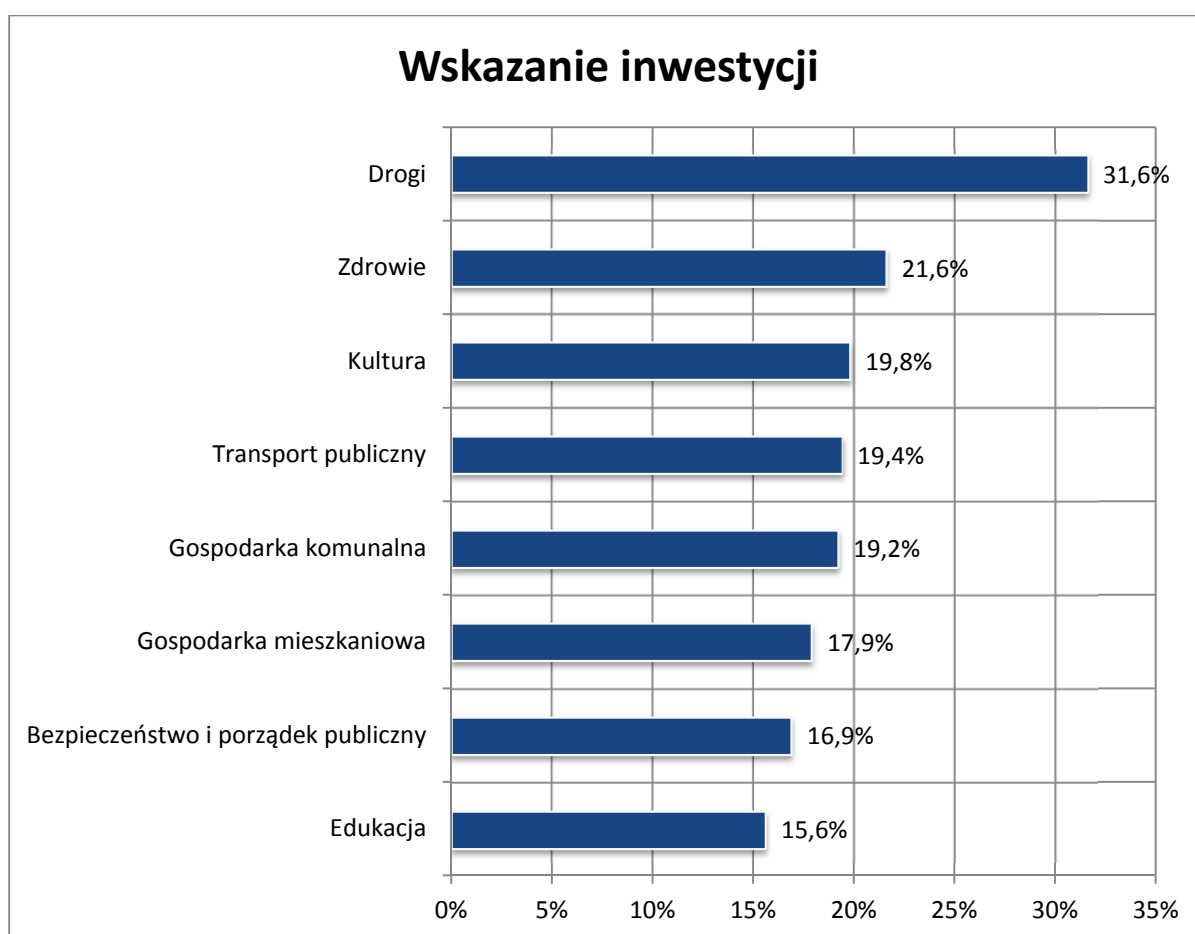
Źródło: badanie własne

Mieszkańcy uczestniczący w badaniu uznali, iż najważniejszą dziedziną funkcjonowania gminy jest *ochrona zdrowia i bezpieczeństwo publiczne* (wskaźnik na poziomie 0,86). Drugim pod względem ważności obszarem działalności gminy okazała się lokalna przedsiębiorczość (wskaźnik 0,83), zaś trzecim – gospodarka komunalna i mieszkaniowa (wskaźnik 0,66). Dopiero na dalszych miejscach znalazły się szkoły i przedszkola (0,54) oraz drogi (0,53), a także ochrona środowiska, ład przestrzenny, obsługa mieszkańców w urzędzie, turystyka, kultura, sport i rekreacja oraz pozostałe dziedziny. Zdaniem badanych mieszkańców obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska najmniej ważne

dziedziny funkcjonowania gminy to Internet (0,11), wodociągi i kanalizacja (0,12) oraz komunikacja publiczna (0,13). Może to wskazywać, iż respondenci nie dostrzegają znaczących i palących problemów w tych obszarach.

W ostatnim pytaniu kwestionariusza mieszkańcy zostali poproszeni o zaproponowanie przykładowych inwestycji we wskazanych obszarach tematycznych, które powinny być realizowane wspólnie przez co najmniej kilka gmin.

Wykres 45. Odsetek osób wskazujących inwestycje z poszczególnych obszarów tematycznych realizowanych wspólnie przez co najmniej kilka gmin. N=1000



Źródło: badanie własne

Najwięcej przykładów pożądaných inwestycji znalazło się w obszarze *drogi* – 31,6% uczestników badania wskazało proponowane inwestycje w tym zakresie. Więcej niż piąty badany (21,6%) zaproponował działania w obszarze *zdrowie*, niemal co piąty – w obszarach: *kultura*, *transport*



zbiorowy, gospodarka komunalna i mieszkaniowa. Najmniej inwestycji zostało przez mieszkańców zaproponowanych w obszarach: *bezpieczeństwo i porządek publiczny* (16,9%) oraz *edukacja* (15,6%).

W zakresie *gospodarki komunalnej* respondenci najczęściej wskazywali na konieczność podejmowania wspólnych inwestycji w obszarze gospodarki odpadami (38 wskazań) oraz budowy oczyszczalni ścieków (37 wskazań). Nieco rzadziej (28 wskazań) pojawiały się stwierdzenia dotyczące konieczności obniżenia cen za media: wywóz odpadów, wodę czy energię. Mieszkańcy chcieliby również poprawy dostępności tanich mieszkań z zasobów komunalnych (17 wskazań), budowy bądź modernizacji kanalizacji (9 wskazań), a także dbania o czystość i porządek, częstszego wywozu śmieci, połączenia Słupska z innymi miejscowościami oraz innych działań. Proponowane przez respondentów inwestycje przedstawia poniższa tabela:

Tabela 2. Proponowane inwestycje w obszarze *gospodarka komunalna*

Proponowane inwestycje	Liczba wskazań
gospodarka odpadami (nowoczesne wysypiska śmieci, sortownie, utylizowanie odpadów, recykling)	38
oczyszczalnie ścieków	37
niższe opłaty za media (wodę, wywóz śmieci, energię)	28
tanie mieszkania (socjalne, komunalne, dla młodych), lepsza dostępność mieszkaniowa z zasobów komunalnych	17
budowa i modernizacja kanalizacji	9
inne	8
dbanie o czystość i porządek	7
częstszy wywóz śmieci	6
połączenie Słupska z innymi miejscowościami (Kobylnicą, Siemianicami, Jezierzycami, Bierkowem)	6
więcej chodników	5
tworzenie miejsc pracy, zachęcanie inwestorów	5
wsparcie osób potrzebujących (głównie rodzin wielodzietnych, a także inwalidów)	4
więcej miejsc parkingowych	3
zmiana kierownictwa, struktury	3
poprawa jakości wody	3
poprawa jakości usług	3
nic	3
więcej kontenerów na śmieci, zamykane śmietniki	2
pozyskiwanie tańszej energii	2
budowa basenu, aquaparku	2
koordynacja, wspólne działania	2
brak odpowiedzi/nie wiem	808

Źródło: badanie własne

Najwięcej inwestycji zostało zaproponowanych przez respondentów w obszarze *drogi*. Ogromna większość z nich dotyczyła remontów, modernizacji i napraw już istniejących dróg, a także budowy nowych ciągów drogowych. Opowiedziało się za tym 137 badanych. Często pojawiały się także wskazania na konieczność poprawy jakości dróg i ich nawierzchni (71 wskazań). Respondenci doceniali również znaczenie budowy ścieżek rowerowych (43 wskazania) oraz chodników, ścieżek i poboczy dla pieszych (31 wskazań). Rzadziej propozycje respondentów dotyczyły odśnieżania, wycinki drzew na poboczach, budowy obwodnic, wspólnego gospodarowania i zarządzania drogami, kontroli wydatków na drogi czy innych inwestycji. Pozostałe/inne odpowiedzi badanych prezentuje poniższa tabela:

Tabela 3. Proponowane inwestycje w obszarze drogi

Proponowane inwestycje	Liczba wskazań
budowa dróg, remonty, naprawy i modernizacje	137
poprawa jakości dróg, nawierzchni asfaltowej	71
budowa/naprawa ścieżek rowerowych	43
chodniki, ścieżki dla pieszych, pobocza	31
Inne	11
Odśnieżanie	10
wycinka drzew na poboczach	9
Obwodnice	8
wspólne gospodarowanie drogami, planowanie, inwestycje	6
kontrola wydatków na drogi	6
oświetlenie	3
poprawa bezpieczeństwa przejścia przez "ring"	3
większa przepustowość dróg	2
brak odpowiedzi/nie wiem	684

Źródło: badanie własne

Proponowane przez respondentów inwestycje w obszarze *transportu zbiorowego* obejmowały w głównej mierze postulaty zwiększenia częstotliwości kursowania komunikacji zbiorowej – dotyczyły one szczególnie połączeń podmiejskich i międzygminnych (122 wskazania). Zdecydowanie rzadziej pojawiały się postulaty związane z obniżeniem cen i tańszą komunikacją (59 wskazań) czy ogólnie lepszej komunikacji i transportu (po 13 wskazań). Mieszkańcy chcieliby również, aby była prowadzona wspólna polityka transportowa, wspólne linie autobusowe czy kolejowe, nastąpiła konsolidacja przewoźników i koordynacja kursów, a także poprawiono jakość usług, wprowadzono busy czy nie ograniczano komunikacji w okresie wakacyjnym. Pozostałe wskazania respondentów prezentuje poniższa tabela:

Tabela 4. Proponowane inwestycje w obszarze *transport zbiorowy*

Proponowane inwestycje	Liczba wskazań
więcej połączeń, zwiększenie częstotliwości kursów, szczególnie podmiejskich, między gminami	122
obniżenie cen, tańsza komunikacja	13
lepszą komunikacją, transport	13
wspólna polityka, wspólne linie autobusowe, kolejowe, wspieranie transportu pasażerskiego	8
konsolidacja przewoźników, koordynacja połączeń	7
poprawa jakości usług (np. czystość, punktualność)	6
wprowadzenie busów	6
nie wycofywanie komunikacji w okresie wakacyjnym	5
inne	4
nic	4
zwiększenie liczby przystanków	4
remonty przystanków, dworców kolejowych	4
dofinansowanie	4
poprawa jakości taboru (nowe autobusy, czystość)	4
brak odpowiedzi/nie wiem	806

Źródło: badanie własne

W obszarze *edukacji* proponowane przez mieszkańców wspólne działania kilku gmin powinny objąć przede wszystkim inwestycje w zakresie infrastruktury przedszkolnej (28 wskazań) i żłobkowej (16 wskazań) – respondenci chcieliby, aby było więcej państwowych, bezpłatnych przedszkoli i żłobków, więcej miejsc dla dzieci, a tym samym, żeby dostęp do tych placówek był łatwiejszy. Postulaty badanych dotyczyły także tworzenia/prowadzenia szkół zawodowych (22 wskazania), budowania nowych szkół, a także modernizacji i remontów już istniejących (20 wskazań) czy wspólnego organizowania imprez (15 wskazań). Wśród odpowiedzi badanych pojawiały się także wskazania na kwestie związane z poprawą jakości nauczania, bezpłatnymi podręcznikami, wyrównania szans dzieci z różnych środowisk czy rodzin, nie likwidowania szkół czy wprowadzenia większej ilości zajęć pozalekcyjnych. Pozostałe wskazania prezentuje poniższa tabela:

Tabela 5. Proponowane inwestycje w obszarze *edukacja*

Proponowana inwestycja	Liczba wskazań
przedszkola	28
szkoły zawodowe	22
nowe szkoły, modernizacje i remonty	20
żłobki	16
imprezy międzyszkolne, edukacyjne, sportowe, integracja, współdziałanie	15
poprawa jakości nauczania, w tym lepsza kadra nauczycielska	10
bezpłatne, tańsze podręczniki, ujednoczenie podręczników	8
wyrównanie szans dzieci: wsparcie rodzin wielodzietnych, dzieci z biedniejszych rodzin, zdolnych	8
niezamykanie szkół	7
inne	6
zajęcia pozalekcyjne, dodatkowe	5
szkoły sportowe, zajęcia sportowe	5
nic	4
poprawa nauczania języków obcych	3
utworzenie uczelni wyższej, ośrodka akademickiego	3
wspólne prowadzenie szkół, łączenie szkół	3
brak autorytetu nauczycieli	2
dowóz dzieci do szkół	2
mniejsza liczebność klas	2
szkolenia, kursy	2
brak odpowiedzi/nie wiem	844

Źródło: badanie własne

W zakresie *kultury* respondenci najczęściej zwracali uwagę na konieczność organizacji zdecydowanie większej ilości imprez kulturalnych, masowych (typu koncerty, festiwale, festyny), na które wstęp jest darmowy (61 wskazań). Bardzo ważna dla mieszkańców obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska jest również budowa aquaparku (56 wskazań). Rzadziej przywoływano kwestię promocji regionu (23 wskazania) czy organizowania zajęć kulturalnych, kółek zainteresowań oraz infrastruktury w postaci świetlic i domów kultury (12 wskazań). Propozycje respondentów dotyczyły także budowy obiektów sportowych czy poprawy dostępności do teatru, a także innych kwestii. Wszystkie proponowane inwestycje prezentuje poniższa tabela:

Tabela 6. Proponowane inwestycje w obszarze *kultura*

Proponowana inwestycja	Liczba wskazań
imprezy, festyny, festiwale, koncerty	61
budowa Aquaparku	56
promocja (regionu, miasta, Ustki, Doliny Charlotty, środkowego wybrzeża, regionu kaszubskiego)	23
więcej zajęć kulturalnych, kółek zainteresowań, świetlice, domy kultury	12
budowa obiektów sportowych (orliki, boiska, hala sportowa)	11
teatry, spektakle, imprezy teatralne (darmowe)	8
Inne	7
dotacje, dofinansowania	5
domy seniora	5
Nic	4
budowa infrastruktury kulturalnej (amfiteatr, kino)	3
współpraca, wspólne przedsięwzięcia kulturalne	3
karta rodziny wielodzietnej	3
infrastruktura turystyczna (ośrodki wypoczynkowe, trasy turystyczne), współpraca w zakresie turystyki	3
brak odpowiedzi, nie wiem	802

Źródło: badanie własne

W obszarze *zdrowia* gminy powinny podejmować przede wszystkim zadania związane z poprawą dostępu do lekarzy specjalistów. Liczba wskazań na tą odpowiedź (141 osób) sugeruje, iż mieszkańcy obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska doświadczają licznych problemów związanych z uzyskaniem leczenia specjalistycznego, a jednego z rozwiązań upatrują we wspólnym finansowaniu gabinetów specjalistycznych przez kilka gmin. Respondenci chcieliby w ogóle zwiększyć liczbę lekarzy, co ułatwiłoby dostęp do nich i skróciło kolejki oczekujących (31 wskazań). Poprawie sytuacji w służbie zdrowia służyłoby także zwiększenie liczby placówek medycznych, szpitali, przychodni i klinik, czy remonty i modernizacje już istniejących (17 wskazań), tańsze leki (8 wskazań), podniesienie jakości usług medycznych oraz ogólnie lepszy dostęp do służby zdrowia. Mieszkańcy proponowali również inne inwestycje, które prezentuje poniższa tabela:

Tabela 7. Proponowane inwestycje w obszarze zdrowia

Proponowane inwestycje	Liczba wskazań
poprawa dostępu do lekarzy specjalistów (krótsze terminy oczekiwania, bezpłatny dostęp, przychodnie specjalistyczne)	141
więcej lekarzy, gabinetów, łatwiejszy dostęp do lekarzy (w tym pierwszego kontaktu), zmniejszenie kolejek	31
poprawa infrastruktury: więcej szpitali, przychodni, klinik (także prywatnych, na obszarach wiejskich); remonty i modernizacje	17
tańsze leki	8
inne	6
poprawa jakości usług medycznych, obsługi	5
lepszy dostęp do służby zdrowia	5
oferta rehabilitacyjna	4
nic	2
dostęp do dentysty	2
dofinansowanie przez gminę leczenia/leków	2
brak odpowiedzi/nie wiem	784

Źródło: badanie własne

W kolejnym obszarze, *gospodarce mieszkaniowej*, należy zdaniem respondentów przede wszystkim tworzyć mieszkania dla młodych ludzi (44 wskazania). Powinna także poprawić się dostępność mieszkań komunalnych i państwowych (38 wskazań), jak również mieszkań socjalnych (22 wskazania). Często były również postulaty zmiany polityki mieszkaniowej (19 wskazań), poprawy dostępności mieszkań poprzez budowę nowych obiektów (16 wskazań) czy oferty tanich mieszkań (10 wskazań). Wszystkie propozycje respondentów prezentuje poniższa tabela:

Tabela 8. Proponowane inwestycje w obszarze *gospodarka mieszkaniowa*

Proponowane inwestycje	Liczba wskazań
mieszkania dla młodych ludzi	44
poprawa dostępu do mieszkań komunalnych, państwowych	38
brak mieszkań socjalnych	22
zmiana polityki mieszkaniowej	19
budowa mieszkań, poprawa dostępności mieszkań	16
budowa tanich mieszkań (bez kredytu)	10
inne	8
remonty i modernizacje, rewitalizacja	5
poprawa jakości mieszkań, lokali, warunków mieszkaniowych	4
mieszkania kredytowane przez państwo	4
nic	3
brak infrastruktury gastronomicznej (kawiarnie, restauracje)	2
połączenie Słupska z okolicznymi miejscowościami (np. Kobylnicą)	2
spółdzielnie mieszkaniowe	2
obniżenie czynszów	2
brak odpowiedzi	821

Źródło: badanie własne

Ostatni z analizowanych obszarów działalności gmin to *bezpieczeństwo i porządek publiczny*. Zdaniem mieszkańców inwestycje w tym obszarze powinny obejmować przede wszystkim zwiększenie liczby patroli policyjnych (49 wskazań), ale także ochronę ludzi (15 wskazań), poprawę bezpieczeństwa, także na drogach (12 wskazań), ograniczanie prędkości (11 wskazań) i zwiększanie liczby kontroli (7 wskazań). Bardzo ważne są także działania na rzecz rozwoju gospodarczego: tworzenie miejsc pracy, wspieranie lokalnego przemysłu czy przyciąganie inwestorów (35 wskazań). Wszystkie proponowane inwestycje przedstawia poniższa tabela:

Tabela 9. Proponowane inwestycje w obszarze *bezpieczeństwo i porządek publiczny*

Proponowana inwestycja	Liczba wskazań
więcej policji, patroli policyjnych	49
tworzenie miejsc pracy, rozwój gospodarczy, lokalny przemysł, inwestorzy	35
ochrona ludzi (starszych, przed oszustami)	15
poprawa bezpieczeństwa, w tym bezpieczeństwa na drogach (np. widoczność przejść dla pieszych, oznakowanie dróg, chodniki, jakość dróg)	12
Inne	11
ograniczanie prędkości	11
zwiększenie liczby kontroli (w tym trzeźwości kierowców)	7
Nic	6
więcej straży miejskiej, powstanie straży miejskiej, międzygminnej	6
zatrzymanie emigracji młodych ludzi	5
poprawa wizerunku policji, zaufanie do policji	4
dbanie o wizerunek	3
Monitoring	2
brak odpowiedzi	831

Źródło: badanie własne



7. SPIS TABEL I WYKRESÓW

Tabela 1. Posiadanie rodziny, bliskich przyjaciół i znajomych w poszczególnych miejscowościach. N=1000	219
Tabela 2. Proponowane inwestycje w obszarze <i>gospodarka komunalna</i>	263
Tabela 3. Proponowane inwestycje w obszarze <i>drogi</i>	264
Tabela 4. Proponowane inwestycje w obszarze <i>transport zbiorowy</i>	265
Tabela 5. Proponowane inwestycje w obszarze <i>edukacja</i>	266
Tabela 6. Proponowane inwestycje w obszarze <i>kultura</i>	267
Tabela 7. Proponowane inwestycje w obszarze <i>zdrowie</i>	268
Tabela 8. Proponowane inwestycje w obszarze <i>gospodarka mieszkaniowa</i>	269
Tabela 9. Proponowane inwestycje w obszarze <i>bezpieczeństwo i porządek publiczny</i>	270
Tabela 10. Miejsce pracy – dekompozycja ze względu na miejsce zamieszkania	275
Tabela 11. Podstawowe zakupy spożywczo-przemysłowe – dekompozycja ze względu na miejsce zamieszkania	276
Tabela 12. Zakupy odzieży i obuwia – dekompozycja ze względu na miejsce zamieszkania	277
Tabela 13. Lekarz rodzinny – dekompozycja ze względu na miejsce zamieszkania	278
Tabela 14. Lekarze specjaliści – dekompozycja ze względu na miejsce zamieszkania	279
Tabela 15. Usługi kosmetyczne/fryzjerskie – dekompozycja ze względu na miejsce zamieszkania ...	280
Tabela 16. Miejsce edukacji dzieci – dekompozycja ze względu na miejsce zamieszkania	281
Tabela 17. Przedszkole/żłobek dla dzieci – dekompozycja ze względu na miejsce zamieszkania	282
Tabela 18. Basen/pływalnia – dekompozycja ze względu na miejsce zamieszkania	283
Tabela 19. Rozrywka (pub, dyskoteka, spotkania towarzyskie) – dekompozycja ze względu na miejsce zamieszkania	284
Tabela 20. Rozrywka (kino, teatr, koncerty) – dekompozycja ze względu na miejsce zamieszkania .	285

Tabela 21. Miejsce mojej edukacji – dekompozycja ze względu na miejsce zamieszkania	286
Tabela 22. Usługi związane z naprawą samochodów – dekompozycja ze względu na miejsce zamieszkania	287
Tabela 23. Uczestnictwo w nabożeństwach religijnych – dekompozycja ze względu na miejsce zamieszkania	288
Tabela 24. Sport, turystyka, rekreacja – dekompozycja ze względu na miejsce zamieszkania.....	289
Tabela 25. Ocena funkcjonowania dziedzin/usług publicznych na terenie gminy (średnie) – dekompozycja ze względu na miejsce zamieszkania	290
Tabela 26. Stanowisko wobec stwierdzeń oceniających usługi publiczne na terenie gminy (średnie) – dekompozycja ze względu na miejsce zamieszkania	291
Wykres 1. Płeć respondentów. N=1000	214
Wykres 2. Wiek respondentów. N=1000.....	214
Wykres 3. Wykształcenie respondentów. N=1000.....	215
Wykres 4. Miejsce zamieszkania respondentów. N=1000	216
Wykres 5. Dochód netto całej rodziny. N=1000.....	217
Wykres 6. Ilość osób w gospodarstwie domowym. N=1000.....	218
Wykres 7. Planowana budowa/kupno domu, kupno mieszkania lub działki budowlanej. N=1000 ...	220
Wykres 8. Ocena możliwości znalezienia pracy na terenie gminy, w której mieszka. N=1000	221
Wykres 9. Działania w celu zdobycia dobrej pracy. N=1000	222
Wykres 10. Średni czas dojazdu z domu do pracy (z pracy do domu). N=1000.....	223
Wykres 11. Częstotliwość wyjazdów do miasta Słupsk. N=1000	224
Wykres 12. Częstotliwość wyjazdów do miasta Ustka. N=1000	225
Wykres 13. Częstotliwość wyjazdów do gminy Słupsk. N=1000	226
Wykres 14. Częstotliwość wyjazdów do gminy Kobylnica. N=1000.....	227
Wykres 15. Częstotliwość wyjazdów do gminy Ustka. N=1000	228



Wykres 16. Częstotliwość wyjazdów do gminy Dębica Kaszubska. N=1000.....	229
Wykres 17. Ocena łatwości dostania się za pomocą różnych środków transportu z miejsca zamieszkania do wybranych miejscowości	230
Wykres 18. Miejsce pracy. N=1000	232
Wykres 19. Podstawowe zakupy spożywczo-przemysłowe. N=1000	233
Wykres 20. Zakup obuwia i odzieży. N=1000	234
Wykres 21. Lekarz rodzinny. N=1000	235
Wykres 22. Lekarze specjaliści. N=1000	236
Wykres 23. Usługi kosmetyczne/fryzjerskie. N=1000	237
Wykres 24. Miejsce edukacji dzieci. N=1000	238
Wykres 25. Przedszkole/żłobek. N=1000	239
Wykres 26. Basen/pływalnia. N=1000.....	240
Wykres 27. Rozrywka (pub, dyskoteka, spotkania towarzyskie). N=1000	241
Wykres 28. Rozrywka (kino, teatr, koncerty). N=1000.....	242
Wykres 29. Miejsce mojej edukacji. N=1000	243
Wykres 30. Usługi związane z naprawą samochodów. N=1000.....	244
Wykres 31. Uczestnictwo w nabożeństwach religijnych. N=1000	245
Wykres 32. Sport, turystyka i rekreacja. N=1000	246
Wykres 33. Ocena funkcjonowania dziedzin/usług publicznych na terenie swojej gminy	248
Wykres 34. Ocena funkcjonowania dziedzin/usług publicznych na terenie swojej gminy – edukacja	249
Wykres 35. Ocena funkcjonowania dziedzin/usług publicznych na terenie swojej gminy – usługi komunalne	250
Wykres 36. Ocena funkcjonowania dziedzin/usług publicznych na terenie swojej gminy – ochrona przyrody, rozwój turystyki, planowanie przestrzenne, rewitalizacja i dbanie o przestrzeń publiczną.....	251

Wykres 37. Ocena funkcjonowania dziedzin/usług publicznych na terenie swojej gminy – stan techniczny dróg, ścieżki rowerowe oraz ścieżki piesze	252
Wykres 38. Ocena funkcjonowania dziedzin/usług publicznych na terenie swojej gminy – dostęp do lekarzy pierwszego kontaktu oraz lekarzy specjalistów	253
Wykres 39. Ocena funkcjonowania dziedzin/usług publicznych na terenie swojej gminy – zwalczanie bezrobocia, wspieranie przedsiębiorczości, polityka mieszkaniowa oraz działalność urzędu miasta/gminy	254
Wykres 40. Stanowisko wobec stwierdzeń oceniających usługi publiczne na terenie gminy. N=1000	255
Wykres 41. Stanowisko wobec stwierdzeń oceniających usługi publiczne – edukacja. N=1000.....	256
Wykres 42. Stanowisko wobec stwierdzeń oceniających usługi publiczne – lekarze pierwszego kontaktu i lekarze specjaliści. N=1000	257
Wykres 43. Stanowisko wobec stwierdzeń oceniających usługi publiczne z zakresu ścieżek pieszo-rowerowych, infrastruktury sportowej, komunikacji publicznej oraz oferty kulturalnej na terenie gminy. N=1000.....	258
Wykres 44. Dziedziny funkcjonowania gminy zasługujące na szczególną uwagę ze strony władz lokalnych. N=1000	260
Wykres 45. Odsetek osób wskazujących inwestycje z poszczególnych obszarów tematycznych realizowanych wspólnie przez co najmniej kilka gmin. N=1000	261

3. ANEKS NR 1. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE

Tabela 10. Miejsce pracy – dekompozycja ze względu na miejsce zamieszkania

MIEJSCE PRACY	Miasto Słupsk	Miasto Ustka	Gmina Słupsk	Gmina Kobylnica	Gmina Ustka	Gmina Dębica Kaszubska	Ogółem
	498	35	46	37	35	37	1000
Miasto Słupsk	Liczba wskazań	416	19	9	6	14	507
	% wskazań	67,5%	17,8%	13,2%	11,8%	23,3%	50,7%
Miasto Ustka	Liczba wskazań	13	66	8	5	1	93
	% wskazań	2,1%	61,7%	8,2%	9,8%	1,7%	9,3%
Gmina Słupsk	Liczba wskazań	13	0	33	0	1	48
	% wskazań	2,1%	0,0%	33,7%	0,0%	1,7%	4,8%
Gmina Kobylnica	Liczba wskazań	12	0	5	0	1	65
	% wskazań	1,9%	0,0%	5,1%	0,0%	1,7%	6,5%
Gmina Ustka	Liczba wskazań	9	0	6	19	1	35
	% wskazań	1,5%	0,0%	6,1%	37,3%	1,7%	3,5%
Gmina Dębica Kaszubska	Liczba wskazań	8	0	4	0	14	26
	% wskazań	1,3%	0,0%	4,1%	0,0%	23,3%	2,6%
Nie korzystam	Liczba wskazań	188	22	32	22	28	304
	% wskazań	30,5%	20,6%	32,7%	43,1%	46,7%	30,4%

Tabela 11. Podstawowe zakupy spożywczo-przemysłowe – dekompozycja ze względu na miejsce zamieszkania

PODSTAWOWE ZAKUPY SPOŻYWCZO-PRZEMYSŁOWE	Miasto Słupsk	Miasto Ustka	Gmina Słupsk	Gmina Kobylnica	Gmina Ustka	Gmina Dębica Kaszubska	Ogółem
	616	107	98	68	51	60	1000
Miasto Słupsk	606	3	44	7	17	18	695
% wskazań	98,4%	2,8%	44,9%	10,3%	33,3%	30,0%	69,5%
Miasto Ustka	1	102	8	1	21	0	133
% wskazań	0,2%	95,3%	8,2%	1,5%	41,2%	0,0%	13,3%
Gmina Słupsk	2	1	93	0	0	1	97
% wskazań	0,3%	0,9%	94,9%	0,0%	0,0%	1,7%	9,7%
Gmina Kobylnica	7	0	6	67	0	0	80
% wskazań	1,1%	0,0%	6,1%	98,5%	0,0%	0,0%	8,0%
Gmina Ustka	0	0	5	0	34	0	39
% wskazań	0,0%	0,0%	5,1%	0,0%	66,7%	0,0%	3,9%
Gmina Dębica Kaszubska	0	0	7	0	0	51	58
% wskazań	0,0%	0,0%	7,1%	0,0%	0,0%	85,0%	5,8%
Nie korzystam	9	1	0	0	2	1	13
% wskazań	1,5%	0,9%	0,0%	0,0%	3,9%	1,7%	1,3%

Tabela 12. Zakupy odzieży i obuwia – dekompozycja ze względu na miejsce zamieszkania

ZAKUPY ODZIEŻY I OBUWIA	Miasto Słupsk	Miasto Ustka	Gmina Słupsk	Gmina Kobylnica	Gmina Ustka	Gmina Dębница Kaszubska	Ogółem
	616	107	98	68	51	60	1000
Miasto Słupsk	594	6	62	20	41	49	772
% wskazań	96,4%	5,6%	63,3%	29,4%	80,4%	81,7%	77,2%
Miasto Ustka	2	100	14	1	27	0	144
% wskazań	0,3%	93,5%	14,3%	1,5%	52,9%	0,0%	14,4%
Gmina Słupsk	1	1	55	0	0	1	58
% wskazań	0,2%	0,9%	56,1%	0,0%	0,0%	1,7%	5,8%
Gmina Kobylnica	7	0	3	46	0	0	56
% wskazań	1,1%	0,0%	3,1%	67,6%	0,0%	0,0%	5,6%
Gmina Ustka	0	0	6	0	2	0	8
% wskazań	0,0%	0,0%	6,1%	0,0%	3,9%	0,0%	0,8%
Gmina Dębница Kaszubska	0	0	2	0	0	14	16
% wskazań	0,0%	0,0%	2,0%	0,0%	0,0%	23,3%	1,6%
Nie korzystam	22	2	0	2	1	1	28
% wskazań	3,6%	1,9%	0,0%	2,9%	2,0%	1,7%	2,8%

Tabela 13. Lekarz rodzinny – dekompozycja ze względu na miejsce zamieszkania

LEKARZ RODZINNY	Miasto Słupsk	Miasto Ustka	Gmina Słupsk	Gmina Kobylnica	Gmina Ustka	Gmina Dębница Kaszubska	Ogółem
	616	107	98	68	51	60	1000
Miasto Słupsk	595	3	59	37	8	5	707
% wskazań	96,6%	2,8%	60,2%	54,4%	15,7%	8,3%	70,7%
Miasto Ustka	2	103	6	0	35	0	146
% wskazań	0,3%	96,3%	6,1%	0,0%	68,6%	0,0%	14,6%
Gmina Słupsk	2	1	42	0	0	0	45
% wskazań	0,3%	0,9%	42,9%	0,0%	0,0%	0,0%	4,5%
Gmina Kobylnica	0	0	2	28	0	0	30
% wskazań	0,0%	0,0%	2,0%	41,2%	0,0%	0,0%	3,0%
Gmina Ustka	0	0	0	0	8	0	8
% wskazań	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	15,7%	0,0%	0,8%
Gmina Dębница Kaszubska	0	0	1	0	0	56	57
% wskazań	0,0%	0,0%	1,0%	0,0%	0,0%	93,3%	5,7%
Nie korzystam	17	1	2	3	0	0	23
% wskazań	2,8%	0,9%	2,0%	4,4%	0,0%	0,0%	2,3%

Tabela 14. Lekarze specjaliści – dekompozycja ze względu na miejsce zamieszkania

LEKARZE SPECJALIŚCI	Miasto Słupsk	Miasto Ustka	Gmina Słupsk	Gmina Kobylnica	Gmina Ustka	Gmina Dębница Kaszubska	Ogółem
	616	107	98	68	51	60	1000
Miasto Słupsk	573	15	61	38	47	58	792
% wskazań	93,0%	14,0%	62,2%	55,9%	92,2%	96,7%	79,2%
Miasto Ustka	1	88	8	0	28	0	125
% wskazań	0,2%	82,2%	8,2%	0,0%	54,9%	0,0%	12,5%
Gmina Słupsk	0	1	39	0	1	1	42
% wskazań	0,0%	0,9%	39,8%	0,0%	2,0%	1,7%	4,2%
Gmina Kobylnica	0	0	2	25	0	0	27
% wskazań	0,0%	0,0%	2,0%	36,8%	0,0%	0,0%	2,7%
Gmina Ustka	1	0	0	0	0	0	1
% wskazań	0,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%
Gmina Dębница Kaszubska	0	0	2	0	0	3	5
% wskazań	0,0%	0,0%	2,0%	0,0%	0,0%	5,0%	0,5%
Nie korzystam	41	5	4	5	3	0	58
% wskazań	6,7%	4,7%	4,1%	7,4%	5,9%	0,0%	5,8%



Tabela 15. Usługi kosmetyczne/fryzjerskie – dekompozycja ze względu na miejsce zamieszkania

USŁUGI KOSMETYCZNE/FRYZJERSKIE		Miasto Słupsk	Miasto Ustka	Gmina Słupsk	Gmina Kobylnica	Gmina Ustka	Gmina Dębница Kaszubska	Ogółem
		616	107	98	68	51	60	1000
Miasto Słupsk	Liczba wskazań	549	3	64	37	27	18	698
	% wskazań	89,1%	2,8%	65,3%	54,4%	52,9%	30,0%	69,8%
Miasto Ustka	Liczba wskazań	1	97	15	0	19	0	132
	% wskazań	0,2%	90,7%	15,3%	0,0%	37,3%	0,0%	13,2%
Gmina Słupsk	Liczba wskazań	0	1	26	0	0	0	27
	% wskazań	0,0%	0,9%	26,5%	0,0%	0,0%	0,0%	2,7%
Gmina Kobylnica	Liczba wskazań	1	0	2	26	0	0	29
	% wskazań	0,2%	0,0%	2,0%	38,2%	0,0%	0,0%	2,9%
Gmina Ustka	Liczba wskazań	0	0	2	0	3	0	5
	% wskazań	0,0%	0,0%	2,0%	0,0%	5,9%	0,0%	0,5%
Gmina Dębница Kaszubska	Liczba wskazań	0	0	1	0	0	40	41
	% wskazań	0,0%	0,0%	1,0%	0,0%	0,0%	66,7%	4,1%
Nie korzystam	Liczba wskazań	67	6	11	5	10	10	109
	% wskazań	10,9%	5,6%	11,2%	7,4%	19,6%	16,7%	10,9%

Tabela 16. Miejsce edukacji dzieci – dekompozycja ze względu na miejsce zamieszkania

MIEJSCE EDUKACJI DZIECI	Miasto Słupsk	Miasto Ustka	Gmina Słupsk	Gmina Kobylnica	Gmina Ustka	Gmina Dębница Kaszubska	Ogółem
Miasto Słupsk	616	107	98	68	51	60	1000
	Liczba wskazań	1	15	9	12	7	222
	% wskazań	0,9%	15,3%	13,2%	23,5%	11,7%	22,2%
Miasto Ustka	1	49	1	0	0	1	52
	% wskazań	45,8%	1,0%	0,0%	0,0%	1,7%	5,2%
Gmina Słupsk	0	0	20	1	0	1	22
	Liczba wskazań	0,0%	0,0%	1,5%	0,0%	1,7%	2,2%
	% wskazań	0,0%	0,0%	20,4%	0,0%	0,0%	2,9%
Gmina Kobylnica	0	0	1	28	0	0	29
	Liczba wskazań	0,0%	0,0%	41,2%	0,0%	0,0%	2,9%
	% wskazań	0,0%	0,0%	1,0%	0,0%	0,0%	8
Gmina Ustka	0	0	0	0	8	0	8
	Liczba wskazań	0,0%	0,0%	0,0%	15,7%	0,0%	0,8%
	% wskazań	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	35,0%	2,1%
Gmina Dębница Kaszubska	0	0	0	0	0	21	21
	Liczba wskazań	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	2,1%
	% wskazań	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	662
Nie korzystam	450	57	61	30	31	33	662
	Liczba wskazań	73,1%	53,3%	62,2%	44,1%	55,0%	66,2%
	% wskazań						



POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI



MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY
I ROZWOJU



UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Tabela 17. Przedszkole/żłobek dla dzieci – dekompozycja ze względu na miejsce zamieszkania

PRZEDSZKOLE/ŻŁOBEK DLA DZIECI	Miasto Słupsk	Miasto Ustka	Gmina Słupsk	Gmina Kobylnica	Gmina Ustka	Gmina Dębница Kaszubska	Ogółem
	616	107	98	68	51	60	1000
Miasto Słupsk	82	0	2	1	0	0	85
% wskazań	13,3%	0,0%	2,0%	1,5%	0,0%	0,0%	8,5%
Miasto Ustka	1	35	0	0	0	0	36
% wskazań	0,2%	32,7%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	3,6%
Gmina Słupsk	0	0	8	0	0	0	8
% wskazań	0,0%	0,0%	8,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,8%
Gmina Kobylnica	2	0	1	25	0	0	28
% wskazań	0,3%	0,0%	1,0%	36,8%	0,0%	0,0%	2,8%
Gmina Ustka	0	0	0	0	2	0	2
% wskazań	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	3,9%	0,0%	0,2%
Gmina Dębница Kaszubska	0	0	0	0	0	10	10
% wskazań	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	16,7%	1,0%
Nie korzystam	533	72	88	42	49	50	834
% wskazań	86,5%	67,3%	89,8%	61,8%	96,1%	83,3%	83,4%

Projekt pn. „Diagnoza – strategia – inwestycja – rozwój miejskiego obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007 - 2013

Tabela 18. Basen/pływalnia – dekompozycja ze względu na miejsce zamieszkania

BASEN/PŁYWALNIA	Miasto Słupsk	Miasto Ustka	Gmina Słupsk	Gmina Kobylnica	Gmina Ustka	Gmina Dębница Kaszubska	Ogółem
	616	107	98	68	51	60	1000
Miasto Słupsk	230	9	44	30	6	11	330
% wskazań	37,3%	8,4%	44,9%	44,1%	11,8%	18,3%	33,0%
Miasto Ustka	15	59	8	0	1	1	84
% wskazań	2,4%	55,1%	8,2%	0,0%	2,0%	1,7%	8,4%
Gmina Słupsk	88	1	8	0	0	14	111
% wskazań	14,3%	0,9%	8,2%	0,0%	0,0%	23,3%	11,1%
Gmina Kobylnica	0	0	3	22	0	0	25
% wskazań	0,0%	0,0%	3,1%	32,4%	0,0%	0,0%	2,5%
Gmina Ustka	0	0	7	0	0	0	7
% wskazań	0,0%	0,0%	7,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,7%
Gmina Dębница Kaszubska	0	0	1	1	0	1	3
% wskazań	0,0%	0,0%	1,0%	1,5%	0,0%	1,7%	0,3%
Nie korzystam	316	39	41	15	44	34	489
% wskazań	51,3%	36,4%	41,8%	22,1%	86,3%	56,7%	48,9%

Tabela 19. Rozrywka (pub, dyskoteka, spotkania towarzyskie) – dekompozycja ze względu na miejsce zamieszkania

ROZRYWKA (PUB, DYSKOTEKA, SPOTKANIA TOWARZYSKIE)	Miasto Słupsk	Miasto Ustka	Gmina Słupsk	Miasto Ustka	Gmina Kobylnica	Gmina Ustka	Gmina Dębница Kaszubska	Ogółem
	616	107	98	68	51	60	1000	
Miasto Słupsk	336	3	60	34	16	27	476	
% wskazań	54,5%	2,8%	61,2%	50,0%	31,4%	45,0%	47,6%	
Miasto Ustka	40	74	15	0	16	2	147	
% wskazań	6,5%	69,2%	15,3%	0,0%	31,4%	3,3%	14,7%	
Gmina Słupsk	21	0	24	0	0	1	46	
% wskazań	3,4%	0,0%	24,5%	0,0%	0,0%	1,7%	4,6%	
Gmina Kobylnica	1	0	7	22	0	2	32	
% wskazań	0,2%	0,0%	7,1%	32,4%	0,0%	3,3%	3,2%	
Gmina Ustka	3	0	12	1	3	0	19	
% wskazań	0,5%	0,0%	12,2%	1,5%	5,9%	0,0%	1,9%	
Gmina Dębница Kaszubska	1	0	3	0	0	8	12	
% wskazań	0,2%	0,0%	3,1%	0,0%	0,0%	13,3%	1,2%	
Nie korzystam	258	33	23	12	31	26	383	
% wskazań	41,9%	30,8%	23,5%	17,6%	60,8%	43,3%	38,3%	

Tabela 20. Rozrywka (kino, teatr, koncerty) – dekompozycja ze względu na miejsce zamieszkania

ROZRYWKA (KINO, TEATR, KONCERTY)	Miasto Słupsk	Miasto Ustka	Gmina Słupsk	Gmina Kobylnica	Gmina Ustka	Gmina Dębница Kaszubska	Ogółem
	616	107	98	68	51	60	1000
Miasto Słupsk	Liczba wskazań	3	64	36	17	34	531
	% wskazań	2,8%	65,3%	52,9%	33,3%	56,7%	53,1%
Miasto Ustka	Liczba wskazań	23	17	1	4	1	130
	% wskazań	3,7%	17,3%	1,5%	7,8%	1,7%	13,0%
Gmina Słupsk	Liczba wskazań	11	17	0	0	1	29
	% wskazań	1,8%	0,0%	0,0%	0,0%	1,7%	2,9%
Gmina Kobylnica	Liczba wskazań	0	0	3	1	0	26
	% wskazań	0,0%	0,0%	3,1%	2,0%	0,0%	2,6%
Gmina Ustka	Liczba wskazań	3	0	5	2	0	10
	% wskazań	0,5%	0,0%	5,1%	3,9%	0,0%	1,0%
Gmina Dębница Kaszubska	Liczba wskazań	0	0	2	0	1	3
	% wskazań	0,0%	0,0%	2,0%	0,0%	1,7%	0,3%
Nie korzystam	Liczba wskazań	233	23	19	30	25	340
	% wskazań	37,8%	21,5%	19,4%	58,8%	41,7%	34,0%

Tabela 21. Miejsce mojej edukacji – dekompozycja ze względu na miejsce zamieszkania

MIEJSCE MOJEJ EDUKACJI	Miasto Słupsk	Miasto Ustka	Gmina Słupsk	Gmina Kobylnica	Gmina Ustka	Gmina Dębница Kaszubska	Ogółem
	616	107	98	68	51	60	1000
Miasto Słupsk	58	1	3	0	4	7	73
% wskazań	9,4%	0,9%	3,1%	0,0%	7,8%	11,7%	7,3%
Miasto Ustka	1	37	0	0	1	0	39
% wskazań	0,2%	34,6%	0,0%	0,0%	2,0%	0,0%	3,9%
Gmina Słupsk	0	0	2	1	0	0	3
% wskazań	0,0%	0,0%	2,0%	1,5%	0,0%	0,0%	0,3%
Gmina Kobylnica	0	0	1	19	0	1	21
% wskazań	0,0%	0,0%	1,0%	27,9%	0,0%	1,7%	2,1%
Gmina Ustka	0	0	0	0	0	0	0
% wskazań	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Gmina Dębница Kaszubska	0	0	0	0	0	4	4
% wskazań	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	6,7%	0,4%
Nie korzystam	560	71	93	48	46	51	869
% wskazań	90,9%	66,4%	94,9%	70,6%	90,2%	85,0%	86,9%

Tabela 22. Usługi związane z naprawą samochodów – dekompozycja ze względu na miejsce zamieszkania

USŁUGI ZWIĄZANE Z NAPRAWĄ SAMOCHODÓW		Miasto Słupsk	Miasto Ustka	Gmina Słupsk	Gmina Kobylnica	Gmina Ustka	Gmina Dębница Kaszubska	Ogółem
		616	107	98	68	51	60	1000
Miasto Słupsk	Liczba wskazań	350	0	37	14	18	16	435
	% wskazań	56,8%	0,0%	37,8%	20,6%	35,3%	26,7%	43,5%
Miasto Ustka	Liczba wskazań	2	71	3	0	12	0	88
	% wskazań	0,3%	66,4%	3,1%	0,0%	23,5%	0,0%	8,8%
Gmina Słupsk	Liczba wskazań	23	0	35	2	0	1	61
	% wskazań	3,7%	0,0%	35,7%	2,9%	0,0%	1,7%	6,1%
Gmina Kobylnica	Liczba wskazań	15	0	5	35	0	0	55
	% wskazań	2,4%	0,0%	5,1%	51,5%	0,0%	0,0%	5,5%
Gmina Ustka	Liczba wskazań	0	1	4	0	30	2	37
	% wskazań	0,0%	0,9%	4,1%	0,0%	58,8%	3,3%	3,7%
Gmina Dębница Kaszubska	Liczba wskazań	0	0	4	0	1	37	42
	% wskazań	0,0%	0,0%	4,1%	0,0%	2,0%	61,7%	4,2%
Nie korzystam	Liczba wskazań	255	35	30	17	19	13	369
	% wskazań	41,4%	32,7%	30,6%	25,0%	37,3%	21,7%	36,9%

Tabela 23. Uczestnictwo w nabożeństwach religijnych – dekompozycja ze względu na miejsce zamieszkania

UCZESTNICTWO W NABOŻEŃSTWACH RELIGIJNYCH	Miasto Słupsk	Miasto Ustka	Gmina Słupsk	Gmina Kobylnica	Gmina Ustka	Gmina Dębница Kaszubska	Ogółem
Miasto Słupsk	616	107	98	68	51	60	1000
Liczba wskazań	449	1	29	10	3	3	495
% wskazań	72,9%	0,9%	29,6%	14,7%	5,9%	5,0%	49,5%
Miasto Ustka	0	82	2	0	0	0	84
Liczba wskazań	0,0%	76,6%	2,0%	0,0%	0,0%	0,0%	8,4%
% wskazań	0,0%	76,6%	2,0%	0,0%	0,0%	0,0%	8,4%
Gmina Słupsk	2	0	52	2	0	0	56
Liczba wskazań	0,3%	0,0%	53,1%	2,9%	0,0%	0,0%	5,6%
% wskazań	0,3%	0,0%	53,1%	2,9%	0,0%	0,0%	5,6%
Gmina Kobylnica	1	0	1	50	0	0	52
Liczba wskazań	0,2%	0,0%	1,0%	73,5%	0,0%	0,0%	5,2%
% wskazań	0,2%	0,0%	1,0%	73,5%	0,0%	0,0%	5,2%
Gmina Ustka	0	0	0	0	46	1	47
Liczba wskazań	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	90,2%	1,7%	4,7%
% wskazań	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	90,2%	1,7%	4,7%
Gmina Dębница Kaszubska	0	0	1	0	0	49	50
Liczba wskazań	0,0%	0,0%	1,0%	0,0%	0,0%	81,7%	5,0%
% wskazań	0,0%	0,0%	1,0%	0,0%	0,0%	81,7%	5,0%
Nie korzystam	165	24	25	6	4	10	234
Liczba wskazań	26,8%	22,4%	25,5%	8,8%	7,8%	16,7%	23,4%
% wskazań	26,8%	22,4%	25,5%	8,8%	7,8%	16,7%	23,4%

Tabela 24. Sport, turystyka, rekreacja – dekompozycja ze względu na miejsce zamieszkania

SPORT, TURYSTYKA, REKREACJA	Miasto Słupsk	Miasto Ustka	Gmina Słupsk	Gmina Kobylnica	Gmina Ustka	Gmina Dębница Kaszubska	Ogółem
	616	107	98	68	51	60	1000
Miasto Słupsk	Liczba wskazań	1	37	17	8	10	504
	% wskazań	0,9%	37,8%	25,0%	15,7%	16,7%	50,4%
Miasto Ustka	Liczba wskazań	85	16	1	19	4	297
	% wskazań	79,4%	16,3%	1,5%	37,3%	6,7%	29,7%
Gmina Słupsk	Liczba wskazań	65	0	55	0	2	124
	% wskazań	10,6%	0,0%	56,1%	0,0%	3,3%	12,4%
Gmina Kobylnica	Liczba wskazań	18	0	15	0	0	81
	% wskazań	2,9%	0,0%	15,3%	0,0%	0,0%	8,1%
Gmina Ustka	Liczba wskazań	22	2	13	17	1	55
	% wskazań	3,6%	1,9%	13,3%	33,3%	1,7%	5,5%
Gmina Dębница Kaszubska	Liczba wskazań	31	0	7	0	32	70
	% wskazań	5,0%	0,0%	7,1%	0,0%	53,3%	7,0%
Nie korzystam	Liczba wskazań	130	20	15	25	23	219
	% wskazań	21,1%	18,7%	15,3%	49,0%	38,3%	21,9%

Tabela 25. Ocena funkcjonowania dziedzin/usług publicznych na terenie gminy (średnie) – dekompozycja ze względu na miejsce zamieszkania

Ocena funkcjonowania dziedzin/usług publicznych	Miasto Słupsk	Miasto Ustka	Gmina Słupsk	Gmina Kobylnica	Gmina Ustka	Gmina Dębница Kaszubska	Total
Wychowanie przedszkolne	3,92	4	4,01	4,18	3,47	3,65	3,93
Edukacja w szkole podstawowej	3,8	4,17	4,06	4,18	3,82	3,55	3,9
Edukacja w gimnazjum	3,64	3,83	4,07	3,63	3,77	3,28	3,7
Edukacja w szkole zawodowej/średniej	3,58	3,85	4,06	3,48	3,65	3,53	3,66
Cena za odprowadzanie ścieków	2,83	3,61	3,33	3,03	2,31	2,64	2,95
Jakość dostarczanej wody	3,63	3,51	3,6	3,12	3,45	3,53	3,56
Cena dostarczanej wody	2,71	3,42	2,78	3,09	2,16	2,73	2,8
Częstość odbioru odpadów	3,35	3,41	2,77	2,94	3,2	3,4	3,27
Stawki za odbiór odpadów	2,64	3,3	2,51	2,72	1,63	2,48	2,64
Wspieranie przedsiębiorczości	2,66	3,36	2,41	2,87	1,12	2,12	2,61
Stan techniczny dróg	2,6	3,42	2,16	3,22	2,67	1,68	2,64
Rozwój turystyki	3	3,5	2,82	3,26	2,8	2,15	3
Ochrona przyrody	3,16	3,44	2,78	3,33	3,12	2,93	3,15
Polityka mieszkaniowa	2,59	3,45	2,82	3,34	2,18	2,28	2,74
Zwalczanie bezrobocia	2,35	3,5	2,58	3,24	1,02	1,61	2,45
Ścieżki piesze	3,24	3,58	2,78	3,21	1,75	1,42	3,04
Ścieżki rowerowe	3,32	3,53	2,55	3,17	1,06	1,29	3,02
Dbanie o przestrzeń publiczną	3,34	3,57	3,14	3,31	2,44	2,31	3,25
Lekarze pierwszego kontaktu	3,02	3,55	2,55	3,29	2,92	3,04	3,04
Lekarze specjaliści	2,48	3,48	2,4	3,31	1,44	1,47	2,53
Rewitalizacja	3,05	3,47	2,97	3,36	3,13	2,29	3,09
Planowanie przestrzenne	2,99	3,43	3,01	3,29	3	2,16	3,03
Urząd miasta/gminy	3,09	3,31	2,84	3,18	3,08	3,05	3,1



POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI



MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY
I ROZWOJU



UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Tabela 26. Stanowisko wobec stwierdzeń oceniających usługi publiczne na terenie gminy (średnie) – dekompozycja ze względu na miejsce zamieszkania

Zgoda ze stwierdzeniami	Miasto Słupsk	Miasto Ustka	Gmina Słupsk	Gmina Kobylnica	Gmina Ustka	Gmina Dębница Kaszubska	Total
Szkoły podstawowe oferują dużą liczbę różnych i ciekawych zajęć pozalekcyjnych	3,59	3,99	3,65	4,07	2,92	3,22	3,62
Gimnazja oferują dużą liczbę różnych i ciekawych zajęć pozalekcyjnych	3,53	4,2	3,62	4,34	2,9	3,1	3,61
Szkoły ponadgimnazjalne oferują dużą liczbę różnych i ciekawych zajęć pozalekcyjnych	3,45	3,9	3,52	3,88	2,9	3,17	3,49
Liczba miejsc dostępnych w przedszkolach jest wystarczająca	2,96	3,52	3,06	3,26	2,9	3,08	3,06
Dostępność do lekarzy pierwszego kontaktu jest wystarczająca	2,86	3,54	2,33	3,29	2,84	3,07	2,92
Dostępność do lekarzy specjalistów jest wystarczająca	2,37	3,52	2,24	3,1	1,59	1,7	2,45
Długość ścieżek pieszo-rowerowych jest wystarczająca	3,16	3,68	2,7	3,44	1,63	1,6	3,02
Dostępność komunikacji publicznej na terenie gminy jest wystarczająca	3,71	3,82	3,21	3,74	1,37	2,08	3,46
Oferta kulturalna gminy jest wystarczająca	3,38	3,83	3,29	3,84	2,84	2,83	3,39
Infrastruktura sportowa na terenie gminy jest na dobrym poziomie	3,28	3,86	3,29	3,75	2,41	3,12	3,32



1. ANEKS NR 2. KWESTIONARIUSZ WYWIADU

Dzień dobry! Nazywam się ___ ___ i reprezentuję Instytut Badawczy IPC. Na zlecenie Urzędu Miejskiego w Słupsku prowadzimy diagnozę społeczną wśród mieszkańców Miasta Słupskai otaczających je gmin i miast. Jako mieszkaniec tego obszaru został/a Pan/i wylosowany/a do udziału w badaniu. Pana/i odpowiedzi posłużą do opracowania programów wspierających rozwój miejsca Pana/i zamieszkania. Wszystkie Pana/i odpowiedzi pozostaną anonimowe i posłużą wyłącznie do opracowania ogólnych zestawień statystycznych. Bardzo proszę o poświęcenie mi kilku minut i odpowiedzenie na moje pytania.

Dane nt. miejsca zamieszkania i cech demograficznych

A. **Miejsce zamieszkania**

- a. Miasto Słupsk
- b. Miasto Ustka
- c. Gmina Słupsk
- d. Gmina Kobylnica
- e. Gmina Ustka
- f. Gmina Dębica Kaszubska

B. **Płeć**

- a. Kobieta
- b. Mężczyzna

C. **Wiek**

- a. 18-24
- b. 25-34
- c. 35-44
- d. 45-54
- e. 55-64
- f. 65+

Pytania właściwe

1. Jak ocenia Pani/Pan funkcjonowanie następujących dziedzin/usług publicznych na terenie swojej gminy (proszę ocenić na skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza najniższą ocenę, a 5 najwyższą)?

	bardzo dobrze	raczej dobrze	przeciętnie	raczej źle	bardzo źle	nie mam zdania
Wychowanie przedszkolne	5	4	3	2	1	
Edukacja w szkole podstawowej	5	4	3	2	1	
Edukacja w gimnazjum	5	4	3	2	1	
Edukacja w szkole zawodowej/średniej	5	4	3	2	1	
Cena za odprowadzanie ścieków	5	4	3	2	1	
Jakość dostarczanej wody	5	4	3	2	1	
Cena dostarczanej wody	5	4	3	2	1	
Częstotliwość odbioru odpadów	5	4	3	2	1	
Stawki za odbiór odpadów	5	4	3	2	1	
Wspieranie przedsiębiorczości	5	4	3	2	1	
Stan techniczny dróg	5	4	3	2	1	
Rozwój turystyki	5	4	3	2	1	
Ochrona przyrody	5	4	3	2	1	
Polityka mieszkaniowa	5	4	3	2	1	
Zwalczanie bezrobocia	5	4	3	2	1	
Ścieżki piesze	5	4	3	2	1	
Ścieżki rowerowe	5	4	3	2	1	
Dbanie o przestrzeń publiczną	5	4	3	2	1	

Lekarze pierwszego kontaktu	5	4	3	2	1	
Lekarze specjaliści	5	4	3	2	1	
Rewitalizacja	5	4	3	2	1	
Planowanie przestrzenne	5	4	3	2	1	
Urząd miasta/gminy	5	4	3	2	1	

2. Jakie jest Pani/Pana stanowisko wobec następujących stwierdzeń oceniających usługi publiczne na terenie swojej gminy (proszę ocenić na skali od zdecydowanie tak do zdecydowanie nie)?

	zdecydowanie się zgadzam	raczej się zgadzam	ani się zgadzam, ani się nie zgadzam	raczej się nie zgadzam	zdecydowanie się nie zgadzam
Szkoły podstawowe oferują dużą liczbę różnych i ciekawych zajęć pozalekcyjnych	5	4	3	2	1
Gimnazja oferują dużą liczbę różnych i ciekawych zajęć pozalekcyjnych	5	4	3	2	1
Szkoły ponadgimnazjalne oferują dużą liczbę różnych i ciekawych zajęć pozalekcyjnych	5	4	3	2	1
Liczba miejsc dostępnych w przedszkolach jest wystarczająca	5	4	3	2	1
Dostępność do lekarzy pierwszego kontaktu jest wystarczająca	5	4	3	2	1
Dostępność do lekarzy specjalistów jest wystarczająca	5	4	3	2	1
Długość ścieżek pieszo-rowerowych jest wystarczająca	5	4	3	2	1
Dostępność komunikacji publicznej na terenie gminy jest wystarczająca	5	4	3	2	1

Oferta kulturalna gminy jest wystarczająca	5	4	3	2	1
Infrastruktura sportowa (boiska, hale) na terenie gminy jest na dobrym poziomie	5	4	3	2	1

3. Jak często jeździ Pani/Pan do następujących miejscowości i z jakiego środka transportu Pani/Pan korzysta?

	Codziennie		Kilka razy w tygodniu		1 raz w tygodniu		Rzadziej niż raz w tygodniu		Nie jeżdżę w ogóle
	Auto	Transport publiczny	Auto	Transport publiczny	Auto	Transport publiczny	Auto	Transport publiczny	
Miasto Słupsk									
Miasto Ustka									
Gmina Słupsk									
Gmina Kobylnica									
Gmina Ustka									
Gmina Dębница Kaszubska									

4. Proszę powiedzieć, w jakim celu jeździ Pan/i do poszczególnych miejscowości i gmin?

	Miasto Słupsk	Miasto Ustka	Gmina Słupsk	Gmina Kobylnica	Gmina Ustka	Gmina Dębica Kaszubska	NIE KORZYSTAM
Miejsce pracy							
Podstawowe zakupy spożywczo-przemysłowe							
Zakupy obuwia i odzieży							
Lekarz rodzinny							
Lekarze specjaliści							
Usługi kosmetyczne/fryzjerskie							
Miejsce edukacji dzieci							
Przedszkole/żłobek dla dzieci							
Basen/pływalnia							
Rozrywka (pub, dyskoteka, spotkania towarzyskie)							
Rozrywka (kino, teatr, koncerty)							
Miejsce mojej edukacji							
Usługi związane z naprawą samochodów							
Uczestnictwo w nabożeństwach religijnych							
Sport, turystyka, rekreacja							



5. Czy planuje Pani/Pan w najbliższym czasie budowę/kupno domu, kupno mieszkania lub kupno działki budowlanej? Jeśli tak, to gdzie (proszę zaznaczyć krzyżykiem po jednej komórce w wierszu i ewentualnie wpisać inną miejscowość)?

Miejscowość	Dom	Mieszkanie	Działka budowlana
Miasto Słupsk			
Miasto Ustka			
Gmina Słupsk			
Gmina Kobylnica			
Gmina Ustka			
Gmina Dębica Kaszubska			
Inny obszar/miejscowość, jaki? _____			

Nie planuję budowy/kupna domu, kupna mieszkania lub kupna działki budowlanej

6. Które dziedziny funkcjonowania gminy zasługują wg Pani/Pana na szczególną uwagę ze strony władz lokalnych? Proszę wskazać trzy z nich i uporządkować je zgodnie z ich wagą, którą Pan/i im przyznaje.

- gospodarka komunalna i mieszkaniowa
- kultura
- szkoły i przedszkola
- ochrona środowiska
- lokalna przedsiębiorczość
- obsługa mieszkańców w urzędzie
- ład przestrzenny
- ochrona zdrowia i bezpieczeństwo publiczne
- turystyka
- sport i rekreacja
- drogi
- Internet
- wodociągi i kanalizacja

1.
2.
3.



- n. komunikacja publiczna
 o. inne, jakie? _____

7. Czy posiada Pan/i rodzinę, bliskich przyjaciół i znajomych w poszczególnych obszarach?

Miejscowość	Rodzina	Bliscy przyjaciele	Znajomi
Miasto Słupsk			
Miasto Ustka			
Gmina Słupsk			
Gmina Kobylnica			
Gmina Ustka			
Gmina Dębica Kaszubska			

- 8. Bardzo proszę o ocenę łatwości dostania się za pomocą różnych środków transportu z Pana/i miejsca zamieszkania do innych obszarów. Proszę ocenić dostępność transportową na skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza najniższą ocenę, a 5 najwyższą. (ANK w przypadku braku opinii lub nie jeżdżenia do wybranych obszarów wpisać kod 99, w przypadku nie korzystania z wymienionego środka transportu wpisać kod 88)**

Miejscowość	Samochód	Transport publiczny	Transport niepubliczny (busy)	Transport kolejowy
Miasto Słupsk				
Miasto Ustka				
Gmina Słupsk				
Gmina Kobylnica				
Gmina Ustka				
Gmina Dębica Kaszubska				
Inny obszar/miejscowość, jaki? _____				

9. Ile średnio zajmuje Panu/i dojazd z domu do pracy (z pracy do domu)? Proszę podać w minutach.

10. Jak ocenia Pan/Pani możliwość znalezienia pracy na terenie gminy, w której Pan/i mieszka?
(1 – bardzo trudne; 5 – bardzo łatwe)

1	2	3	4	5

11. Czy byłby/łaby Pan/i skłonny/a w celu zdobycia dobrej pracy:

	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Nie wiem, trudno powiedzieć
Dojeżdżać do pracy do 10 kilometrów					
Dojeżdżać do pracy do 20 kilometrów					
Dojeżdżać do pracy powyżej 20 kilometrów					
Przeprowadzić się do innej gminy					

12. Proszę wskazać jakie inwestycje z poszczególnych zakresów tematycznych powinny być realizowane wspólnie przez co najmniej kilka gmin?

Obszar tematyczny	Proponowane inwestycje
Gospodarka komunalna	
Drogi	
Transport zbiorowy	
Edukacja	
Kultura	
Zdrowie	



Gospodarka mieszkaniowa	
Bezpieczeństwo i porządek publiczny	

METRYCZKA

I. **Wykształcenie**

- a. podstawowe
- b. gimnazjalne
- c. zasadnicze zawodowe
- d. średnie ogólnokształcące
- e. średnie techniczne
- f. wyższe

II. **Dochód netto całej rodziny**

- a. Do 1000 zł
- b. Do 1500 zł
- c. Do 2000 zł
- d. Do 2500 zł
- e. Do 3000 zł
- f. Do 3500 zł
- g. Do 4000 zł
- h. Powyżej 4000 zł
- i. Odmowa odpowiedzi



III. Ilość osób w gospodarstwie domowym

- a. 1
- b. 2
- c. 3
- d. 4
- e. 5
- f. 6+

DIAGNOZA MIEJSKIEGO OBSZARU FUNKcjONALNEGO MIASTA SŁUPSKA

PODMIOTY WYKONUJĄCE DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ NA TERENIE MOF MIASTA SŁUPSKA

w ramach projektu

„Diagnoza – strategia – inwestycja – rozwój miejskiego obszaru funkcjonalnego Miasta Słupska”

współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007 - 2013

OPRACOWANA PRZEZ



LISTOPAD 2014, WROCŁAW



Lp.	Oznaczenie podmiotu leczniczego	Przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego	Jednostki organizacyjne podmiotu leczniczego	Komórki organizacyjne przedsiębiorstwa i ich profile
1	Krzysztof Machniak	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "ESKULAP" Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "ESKULAP", ul. Jana Pawła II 1, Słupsk	Poradnia alergologiczna Poradnia alergologiczna dla dzieci Poradnia pulmonologiczna dla dzieci Poradnia gruźlicy i chorób płuc dla dzieci Gabinet diagnostyczno-zabiegowy
2	Praktyka Lekarzy Rodzinnych "AUXILIUM" Lidzińska Słojka Dołek Spółka Jawna	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "AUXILIUM" Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "AUXILIUM", ul. Jana Pawła II 1, Słupsk	Poradnia lekarza POZ, ul. Jana Pawła II 1, Słupsk; Poradnia pielęgniarki środowiskowej-rodzinnej, ul. Jana Pawła II 1, Słupsk; Pracownia fizjoterapii ambulatoryjnej, ul. Sienkiewicza 5a/1, Słupsk;
3	"LAR-MED" Lekarze Grodecka, Kuciel Spółka Partnerska	"LAR-MED" Lekarze Grodecka, Kuciel SP.P. Poradnia Otolaryngologiczna (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne – kontrakt z NFZ)	Poradnia Otolaryngologiczna, ul. Jana Pawła II 1, Słupsk	Poradnia otolaryngologiczna Gabinet diagnostyczno-zabiegowy
4	"POLAK-MED" s.c.	NZOZ "POLAK-MED" Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne	Przychodnia Specjalistyczna, ul. Jana Pawła II 1, Słupsk	Poradnia diabetologiczna Poradnia otolaryngologiczna Gabinet diagnostyczno-zabiegowy
5	Grażyna Damps	NZOZ GRAMED - Pielęgniarka Domowa	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej GRAMED - Pielęgniarka Domowa, ul. Jana Pawła II 1, Słupsk	Poradnia (gabinet) pielęgniarki środowiskowej, ul. Jana Pawła II 1, Słupsk; Gabinet medycyny szkolnej: ul. Kilińskiego 41, Słupsk; ul. Zygmunta Augusta 8, Słupsk; ul. Błękitna 17, Włynkówko; ul. Słupska 42, Siemianice; ul. Szeroka 16, Potęgowo; ul. Szkolna 1, Kępice; ul. J. Korczaka 1, Damnica; ul. Jana Pawła II 1, Charnowo; Redzikowo 16a, Słupsk; Żelkowo 26, Głowczyce; Wrzeście 44, Słupsk; ul. Jana Kilińskiego 38, Słupsk; Poradnia promocji zdrowia, ul. Jana Pawła II 1, Słupsk Poradnia (gabinet) pielęgniarki położnej środowiskowej: ul.



				<p>Jana Pawła II 1, Słupsk; Hospicjum domowe, ul. Piłsudskiego 16c, Słupsk, ul. Jana Pawła II 1, Słupsk; Zespół długoterminowej opieki domowej, ul. Jana Pawła II 1, Słupsk; Pielęgniarska opieka długoterminowa, ul. Jana Pawła II 1, Słupsk; Ośrodek kształcenia podyplomowego Pielęgniarek i Położnych, ul. Jana Pawła II 1, Słupsk; Poradnia logopedyczna, ul. Jana Pawła II 1, Słupsk; Hospicjum Domowe dla dzieci, ul. Jana Pawła II 1, Słupsk Poradnia medycyny paliatywnej, ul. Jana Pawła II 1, Słupsk; Poradnia pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej, ul. Lipowa 4, Główny; Gabinet profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej, ul. Lipowa 4, Główny; Poradnia położnej podstawowej opieki zdrowotnej, ul. Lipowa 4, Główny;</p>
6	Sławomir Garbicz	NZOZ Poradnia Chorób Płuc i Alergologii Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne	Przychodnia specjalistyczna, ul. Hubalczyków 5/1, Słupsk	<p>Poradnia chorób płuc Poradnia domowego leczenia tlenem Poradnia alergologiczna Gabinet diagnostyczno-zabiegowy Poradnia gruźlicy i chorób płuc</p>
7	"ONKOMED" s.c Renata Kurek-Szewczyk, Grzegorz Sowicz, Jacek Szewczyk	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "SIDES" Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "SIDES", ul. Moniuszki 7f/1, Słupsk	<p>Poradnia onkologiczna Poradnia chemioterapii Gabinet Diagnostyczno-Zabiegowy</p>
8	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	Międzyzakładowa Przychodnia Lekarska przy Przedsiębiorstwie Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o. Ambulatoryjne	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Międzyzakładowa Przychodnia Lekarska Gospodarki Komunalnej przy Przedsiębiorstwie	<p>Poradnia medycyny pracy Poradnia chorób wewnętrznych Poradnia stomatologiczna Dział (pracownia) fizykoterapii Pracownia EKG</p>



		świadczenia zdrowotne	Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o., ul. Tuwima 23, Słupsk	Gabinet diagnostyczno-zabiegowy Punkt szczepień
9	Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym "Autyzm"	Centrum Opieki Medycznej w Słupsku (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne)	Centrum Opieki Medycznej, ul. Przemysłowa 11a, Słupsk	Poradnia dla osób z autyzmem dziecięcym Poradnia psychologiczna Poradnia logopedyczna Pracownia kinezyterapii Poradnia zdrowia psychicznego dla dzieci Poradnia zdrowia psychicznego Poradnia leczenia nerwic Poradnia psychologiczna dla dzieci Oddział dzienny psychiatryczny dla dzieci i młodzieży Oddział dzienny psychiatryczny rehabilitacyjny dla dzieci i młodzieży Oddział dzienny dla osób z autyzmem dziecięcym
10	RODENT Rogowski Dariusz Dental Group	Przychodnia RODENT (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne)	Przychodnia RODENT, ul. Gustawa Morcinka 19, Słupsk	Przychodnia stomatologiczna
11	"SON" Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	Centrum Psychiatrii "SON" Poradnie (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne) Centrum Psychiatrii "SON" Oddziały (Stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne)	Centrum Psychiatrii "SON" Poradnie, ul. Ziemowita 1a, Słupsk Centrum Psychiatrii SON-ODDZIAŁY, ul. Ziemowita 1a, Słupsk	Poradnia zdrowia psychicznego, ul. Ziemowita 1a, Słupsk; Poradnia leczenia uzależnień, ul. Ziemowita 1a, Słupsk; Zespół leczenia środowiskowego, ul. Ziemowita 1a, Słupsk; Dział farmacji szpitalnej, ul. Ziemowita 1a, Słupsk; Zakład opiekuńczo-leczniczy psychiatryczny, ul. Franciszkańska 1, Kobylnica; Oddział Dzienny Psychiatryczny, ul. Józefa Piłsudskiego 5e, Słupsk;
12	Kamed spółka cywilna Krzysztof Gawroński, Konrad Kiersnowski	Przychodnia Specjalistyczna KAMED (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne)	Przychodnia Specjalistyczna KAMED, ul. Ziemowita 1a, Słupsk	Poradnia zdrowia psychicznego Poradnia leczenia uzależnień Oddział dzienny psychiatryczny Oddział dzienny zaburzeń nerwicowych



13	"FEMINA" Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ginekologii i Położnictwa FEMINA (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne)	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ginekologii i Położnictwa Femina w Słupsku, ul. Frąckowskiego 15/52, 53, 23, Słupsk	Gabinet ginekologiczno-położniczy Gabinet USG, Gabinet położnej Punkt pobrań krwi Gabinet diagnostyczno-zabiegowy
14	Towarzystwo Opieki Paliatywnej im. Janiny Różyckiej	Towarzystwo Opieki Paliatywnej im. J. Różyckiej Hospicjum Miłosierdzia Bożego (Stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne inne niż szpitalne)	Towarzystwo Opieki Paliatywnej im. J. Różyckiej Hospicjum Miłosierdzia Bożego, ul. Jana Druyffa 2, Słupsk	Hospicjum Miłosierdzia Bożego Dział farmacji
15	Niepubliczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Vitrodent" s.c.	Niepubliczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej "VITRODENT" (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne)	Niepubliczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej s.c., ul. Sotdka 2, Słupsk	Poradnia stomatologiczna Poradnia protetyki stomatologicznej Poradnia ortodontyczna Poradnia chirurgii stomatologicznej Poradnia ginekologiczna Pracownia diagnostyki obrazowej Poradnia stomatologii dziecięcej Poradnia periodontologii
16	Beata Bartoszevska-Marwińska	NZOZ Główny (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne)	Przychodnia Główny, ul. Lipowa 4, Główny	Poradnia lekarza POZ Poradnia pediatryczna Gabinet pielęgniarki środowiskowej – rodzinnej Gabinet położnej środowiskowej – rodzinnej Gabinet profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej Poradnia ginekologiczno-położnicza Poradnia promocji zdrowia Punkt szczepień Gabinet diagnostyczno-zabiegowy Poradnia dermatologiczna
17	Elżbieta Rusiecka	NZOZ "MEDICA - LAB" Laboratorium Analityczne (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne)	NZOZ "MEDICA - LAB" Laboratorium Analityczne, ul. Juliana Tuwima 23, Słupsk	Pracownia diagnostyki laboratoryjnej Punkt pobrań materiałów do badań
18	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Janusza Korczaka	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Słupsku (Stacjonarne	Oddziały i inne komórki opieki szpitalnej, ul.	ul. Hubalczyków 1, Słupsk: Oddział chirurgiczny ogólny Blok operacyjny



		<p>i całodobowe świadczenia szpitalne) Wojewódzkie Ośrodki Opieki Pozaszpitalnej w Słupsku (Stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne inne niż szpitalne) Wojewódzkie Poradnie Specjalistyczne w Słupsku (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne)</p>	<p>Hubalczyków 1, Słupsk Poradnie specjalistyczne, ul. Hubalczyków 1, Słupsk Ośrodek opieki pozaszpitalnej, ul. Hubalczyków 1, Słupsk</p>	<p>Oddział chirurgiczny ogólny dla dzieci Oddział chirurgii urazowo – ortopedycznej Oddział rehabilitacyjny Oddział neurochirurgiczny Oddział anestezjologii i intensywnej terapii Oddział urologiczny Szpitalny oddział ratunkowy Pracownia diagnostyki mikrobiologicznej Pracownia rentgenodiagnostyki ogólnej Oddział chorób wewnętrznych Stacja dializ Oddział kardiologiczny Oddział pediatriczny Oddział chirurgii onkologicznej Oddział chorób płuc Oddział onkologiczny Oddział otorynolaryngologiczny Oddział okulistyczny Oddział neurologiczny Oddział dermatologiczny Oddział chirurgii naczyniowej Oddział hematologiczny Oddział nefrologiczny Oddział chemioterapii Oddział rehabilitacji neurologicznej Oddział udarowy Oddział intensywnego nadzoru kardiologicznego Dział rehabilitacji Pracownia diagnostyki laboratoryjnej Apteka szpitalna Zakład patomorfologii Poradnia neurochirurgiczna Poradnia nefrologiczna Poradnia kardiologiczna dla dzieci Poradnia neurologiczna dla dzieci Poradnia chirurgii naczyniowej Poradnia chirurgii onkologicznej Poradnia onkologiczna Poradnia chirurgii ogólnej dla dzieci Poradnia hematologiczna</p>
--	--	---	---	--



				<p>Poradnia domowego leczenia tlenem Poradnia stomatologiczna Poradnia gruźlicy i chorób płuc Poradnia neonatologiczna Poradnia chirurgii stomatologicznej Poradnia medycyny pracy Poradnia rehabilitacyjna Poradnia chirurgii ogólnej Neurologiczna pracownia badań elektrofizjologicznych Pracownia badań nieinwazyjnych Pracownia elektrofizjologii Pracownia hemodynamiki Pracownia endoskopii Poradnia chemioterapii Poradnia kardiologiczna Poradnia nefrologiczna dla dzieci Pracownia badań nieinwazyjnych dla dzieci Poradnia neurologiczna Poradnia okulistyczna Poradnia otorynolaryngologiczna Poradnia chorób zakaźnych Poradnia proktologiczna Poradnia chirurgii urazowo – ortopedycznej Poradnia serologiczna Dział fizjoterapii Dział masażu leczniczego Dział żywienia Ośrodek rehabilitacji dziennej Pracownia USG Pracownia tomografii komputerowej Pracownia rezonansu magnetycznego Pracownia mammografii Pracownia cytologiczna Pracownia histopatologii Pracownia angiografii Ośrodek rehabilitacji dziennej dla dzieci Punkt pobrań materiałów do badań Pracownia radiologii zabiegowej Pracownia urządzeń wszczepialnych serca</p>
--	--	--	--	--



				<p>Pracownia urodynamiczna Pracownia immunohistochemiczna Bank krwi Punkt pobrań krwi Dział fizykoterapii Dział kinezyterapii Dział hydroterapii Dział krioterapii Zespół domowej dializoterapii otrzewnowej Ośrodek rehabilitacji kardiologicznej Gabinet diagnostyczno-zabiegowy,</p> <p>ul. Mickiewicza 12, Ustka:</p> <p>Oddział położniczo-ginekologiczny Sala operacyjna oddziału położniczo-ginekologicznego Oddział neonatologiczny Sala porodowa Dział anestezjologii Pracownia diagnostyki laboratoryjnej Pracownia rentgenodiagnostyki ogólnej Poradnia patologii ciąży Gabinet diagnostyczno-zabiegowy</p>
19	Iwona Mackiewicz	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Stomatologiczna (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne)	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Stomatologiczna, ul. Wiejska 27, Słupsk	<p>Poradnia stomatologiczna, ul. Wiejska 27, ul. Hubalczyków 7, Słupsk; Poradnia ortodontyczna Poradnia protetyki stomatologicznej Poradnia chirurgii stomatologicznej Poradnia stomatologiczna, Głobino 47; Ambulatorium stomatologiczne Poradnia stomatologiczna dla dzieci i młodzieży</p>
20	Spółdzielnia Niewidomych Im.mjr.Edwina Wagnera Zakład Pracy Chronionej w Słupsku	Przyzakładowa Przychodnia Rehabilitacyjna przy Spółdzielni Niewidomych Zakład Pracy Chronionej (Ambulatoryjne	Przyzakładowa Przychodnia Rehabilitacyjna przy Spółdzielni Niewidomych Zakładzie Pracy Chronionej, ul. Marii	<p>Poradnia chorób wewnętrznych Poradnia okulistyczna Poradnia lekarza POZ Poradnia stomatologiczna Poradnia zdrowia psychicznego</p>



		świadczenia zdrowotne)	Curie-Skłodowskiej 3, Słupsk	Poradnia neurologiczna Poradnia medycyny pracy
21	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Laboratorium Analiz Lekarskich "SIGMA" IWONA NIERZWICKA	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Laboratorium Analiz Lekarskich "SIGMA" (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne)	Niepubliczny Zakład Opieki Lekarskiej Laboratorium Analiz Lekarskich SIGMA, ul. Wileńska 30, Słupsk	Pracownia diagnostyki laboratoryjnej Punkt pobrania materiału do badań
22	Powiatowy Zakład Usług Medycznych Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Słupsku	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej POŁO w Słupsku (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne)	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej POŁO w Słupsku, ul. Wileńska 30, Słupsk	Poradnia lekarza POZ Poradnia diabetologiczna Poradnia kardiologiczna Poradnia dermatologiczna Poradnia neurologiczna Poradnia ginekologiczno-położnicza Poradnia chorób płuc Poradnia chirurgii ogólnej Poradnia okulistyczna Poradnia otolaryngologiczna Poradnia urologiczna Poradnia stomatologiczna Pracownia USG Poradnia pielęgniarstwa podstawowej opieki zdrowotnej Poradnia medycyny pracy Poradnia chirurgii urazowo-ortopedycznej Pracownia diagnostyki kardiologicznej Gabinet diagnostyczno-zabiegowy Punkt szczepień Pracownia urodynamiczna Poradnia protetyki stomatologicznej Poradnia Medycyny Sportowej
23	Specjalistyczna Poradnia Chirurgii Ogólnej Spółka Cywilna	Specjalistyczna Poradnia Chirurgii Ogólnej (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne)	Specjalistyczna Poradnia Chirurgii Ogólnej, ul. Wileńska 30, Słupsk	Poradnia chirurgii ogólnej Gabinet diagnostyczno-zabiegowy
24	Lekarz Domowy Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Lekarz Domowy" (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne)	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Lekarz Domowy", ul. Hugona Kołłątaja 31, Słupsk Filia Ośrodek Zdrowia w Bruszkowie Wielkim, Bruskowo Wielkie 3	Poradnia medycyny pracy, ul. Hugona Kołłątaja 31, Słupsk; Poradnia rehabilitacyjna, ul. Hugona Kołłątaja 31, Słupsk; Poradnia (gabinet) podstawowej opieki zdrowotnej: ul. Hugona Kołłątaja 31, Słupsk; ul. Józefa Chełmońskiego 3, Słupsk;



			Centrum Pulmonologii przy NZOZ "Lekarz Domowy", ul. Wojska Polskiego 50, Słupsk	Bruskowo Wielkie 3; Poradnia (gabinet) pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej: ul. Hugona Kołątąja 31, Słupsk; ul. Józefa Chełmońskiego 3, Słupsk; Gabinet diagnostyczno- zabiegowy: ul. Hugona Kołątąja 31, Słupsk; ul. Józefa Chełmońskiego 3, Słupsk; Bruskowo Wielkie 3; ul. Wojska Polskiego 50, Słupsk Punkt szczepień: ul. Hugona Kołątąja 31, Słupsk; Bruskowo Wielkie 3; Gabinet EKG - inne przeznaczenie diagnostyczne lub medyczne, Bruskowo Wielkie 3 Poradnia chorób płuc, ul. Wojska Polskiego 50, Słupsk;
25	Marian Damps	NZOZ AD-MED (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne)	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "AD-MED", ul. Kołątąja 32, Słupsk	Pielęgniarska opieka długoterminowa Pracownia lub punkt zaopatrzenia w środki pomocnicze Poradnia logopedyczna
26	Samodzielny Publiczny Miejski Zakład Opieki Zdrowotnej w Słupsku	Miejska Ambulatoryjna Opieka Zdrowotna w Słupsku (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne)	Przychodnia Rejonowa, ul. Wojska Polskiego 49, Słupsk Przychodnia Rejonowa, ul. Tuwima 37, Słupsk Przychodnia Rejonowa, ul. 11 Listopada 7, Słupsk Przychodnia Rejonowa, ul. Łokietka 6, Słupsk Przychodnia Rejonowa, ul. Westerplatte 1, Słupsk	ul. Wojska Polskiego 49: Poradnia lekarza POZ Poradnia ginekologiczno- położnicza Poradnia pielęgniarki POZ Poradnia położnej POZ Szkoła rodzenia Poradnia medycyny pracy Pracownia USG Punkt szczepień Pracownia KTG Pracownia audiometryczna Gabinet diagnostyczno- zabiegowy ul. Tuwima 37: Poradnia lekarza POZ Poradnia pielęgniarki POZ Poradnia stomatologiczna Pracownia diagnostyki obrazowej Pracownia diagnostyki laboratoryjnej Poradnia chirurgii urazowo- ortopedycznej Punkt szczepień



				<p>Gabinet diagnostyczno-zabiegowy Pracownia USG Pracownia densytometryczna Pracownia mammografii Poradnia chirurgii ogólnej Medycyna szkolna Zakład Diagnostyki Laboratoryjnej Zakład Rentgenodiagnostyki</p> <p>ul. 11 Listopada 7, Słupsk: Poradnia lekarza POZ Poradnia ginekologiczno-położnicza Poradnia pielęgniarstwa POZ Poradnia położnej POZ Poradnia stomatologiczna Poradnia medycyny pracy Gabinet diagnostyczno-zabiegowy Punkt szczepień Poradnia protetyki stomatologicznej</p> <p>ul. Łokietka 6, Słupsk: Poradnia lekarza POZ Poradnia pielęgniarstwa POZ Poradnia położnej POZ Poradnia ginekologiczno-położnicza Gabinet diagnostyczno-zabiegowy Punkt szczepień</p> <p>ul. Westerplatte 1, Słupsk: Poradnia lekarza POZ Poradnia pielęgniarstwa POZ Gabinet diagnostyczno-zabiegowy Punkt szczepień Poradnia laktacyjna Poradnia planowania rodziny Poradnia preluksacyjna Szkoła rodzenia Poradnia promocji zdrowia</p> <p>Gabinet profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej: ul. Lutostawskiego 23, ul. H. Pobożnego 2, ul. Banacha 5, ul. Leszczyńskiego 17, ul.</p>
--	--	--	--	--



				Hubalczyków 7, ul. Starzyńskiego 6, ul. Grottgera 10a, ul. Małachowskiego 9, ul. Kulczyńskiego 1a, ul. Deotymy 15a, ul. Sobieskiego 3, ul. Banacha 17, ul. Prof. Lotha 3, ul. Szczecińska 60, ul. Królowej Jadwigi 3, ul. Niedziałkowskiego 2, ul. Partyzantów 24, ul. Mickiewicza 32, ul. Szymanowskiego 5, ul. Szczecińska 36, ul. Zaborowska 2, ul. Szarych Szeregów 15, ul. Grottgera 13, ul. Krasińskiego 19, ul. Koszalińska 9
27	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "MEDICA" s.c.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "MEDICA" s.c. - Przychodnia Specjalistyczna, (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne)	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "MEDICA" s.c. Przychodnia specjalistyczna, ul. Jana Pawła II 1, Słupsk	Poradnia reumatologiczna Gabinet diagnostyczno-zabiegowy Poradnia kardiologiczna Pracownia USG Pracownia prób wysiłkowych Pracownia holterowska Pracownia kontroli stymulatorów (ul. Wileńska 30, Słupsk)
28	Stacja Pogotowia Ratunkowego	STACJA (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne)	Stacja Pogotowia Ratunkowego, ul. Paderewskiego 5, Słupsk	Ambulatorium ogólne ul. Paderewskiego 5, Słupsk; Zespół wyjazdowy ogólnolekarski "P", ul. Paderewskiego 5, Słupsk; Zespół wyjazdowy podstawowy "P", ul. Kościuszki 6, Potęgowo; ul. Paderewskiego 5, Słupsk; plac Wolności 23a, Kępice; ul. Słupska 9, Główczyce; ul. Mickiewicza 12, Ustka; Zespół wyjazdowy specjalistyczny "S", ul. Paderewskiego 5, Słupsk; ul. Mickiewicza 12, Ustka; Zespół wyjazdowy noworodkowy "N", ul. Paderewskiego 5, Słupsk; Zespół transportu sanitarnego, ul. Paderewskiego 5, Słupsk; Biuro wezwań, ul. Paderewskiego 5, Słupsk; Wodny zespół ratownictwa medycznego Podstawowy "P",



				ul. Marynarki Polskiej 12c, Ustka; Dział farmacji szpitalnej, ul. Paderewskiego 5, Słupsk;
29	Teresa Banasik	Centrum Rehabilitacji (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne) Centrum Rehabilitacji Przychodnia Nr 2 (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne)	Centrum Rehabilitacji, ul. Sygietyńskiego 5, Słupsk Centrum Rehabilitacji Przychodnia Nr 2, Redzikowo 16b	Poradnia rehabilitacyjna, ul. Sygietyńskiego 5, Słupsk; Gabinet fizjoterapii, ul. Sygietyńskiego 5, Słupsk; Poradnia rehabilitacyjna, Redzikowo 16b; Gabinet fizjoterapii, Redzikowo 16b;
30	Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Psychiatryczny Zakład Opieki Zdrowotnej	Oddziały Dienne i Całodobowe (Stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne inne niż szpitalne) Poradnie (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne)	Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Psychiatryczny Zakład Opieki Zdrowotnej, ul. Wojska Polskiego 50, Słupsk Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Psychiatryczny Zakład Opieki Zdrowotnej, ul. Wojska Polskiego 50, Słupsk	Oddział psychiatryczny, ul. G. Morcinka 20, Słupsk; Całodobowy oddział terapii uzależnień od alkoholu, Lubuczewo 29, Słupsk; Oddział dla przewlekle psychicznie chorych, ul. G. Morcinka 20, Słupsk; Oddział dzienny nr 1 dla chorych psychicznie, ul. Wojska Polskiego 50, Słupsk; Oddział dzienny nr 2 terapii uzależnienia od alkoholu, ul. Wojska Polskiego 50, Słupsk; Izba przyjęć, ul. G. Morcinka 20, Słupsk; Poradnia zdrowia psychicznego, ul. Wojska Polskiego 50, Słupsk; Poradnia psychiatryczna dla dzieci i młodzieży, ul. Wojska Polskiego 50, Słupsk; Poradnia terapii uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu, ul. Wojska Polskiego 50, Słupsk; Poradnia terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych, ul. Wojska Polskiego 50, Słupsk, Pododdział leczenia alkoholowych zespołów abstynencyjnych (detoksykacji), ul. G. Morcinka 20, Słupsk; Oddział dzienny nr 3 psychiatryczny geriatryczny, ul. Wojska Polskiego 50, Słupsk;



				Zespół leczenia środowiskowego, ul. Wojska Polskiego 50, Słupsk; Dział Farmacji, ul. G. Morcinka 20, Słupsk; Oddział Rehabilitacji Psychiatrycznej, ul. G. Morcinka 20, Słupsk; Oddział Dzienny Terapii Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych dla Dzieci, ul. Wojska Polskiego 50, Słupsk; Całodobowy oddział terapii uzależnień od alkoholu, ul. Mickiewicza 12, Ustka;
31	GRYF spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	Międzyzakładowa Przychodnia Rehabilitacyjna przy GRYF SPÓŁKA Z O.O. (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne)	Międzyzakładowa Przychodnia Rehabilitacyjna przy GRYF SPÓŁKA Z O.O., ul. Szczecińska 59a, Słupsk	Poradnia medycyny pracy Poradnia kardiologiczna Poradnia okulistyka Poradnia zdrowia psychicznego Poradnia chirurgii urazowo-ortopedycznej Gabinet pielęgniarki środowiskowej Gabinet pielęgniarki środowiskowej
32	Lekarska Spółdzielnia Pracy	Przychodnia Lekarskiej Spółdzielni Pracy (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne)	Przychodnia Lekarska, plac Dąbrowskiego 6, Słupsk	Poradnia stomatologiczna Pracownia protetyki stomatologicznej Poradnia chorób wewnętrznych Poradnia ginekologiczna Poradnia otolaryngologiczna Poradnia dermatologiczna Poradnia neurologiczna Poradnia psychologiczna
33	Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Słupsku	Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Słupsku (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne)	Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Słupsku, ul. Piotra Skargi 8, Słupsk	Oddział nadzoru sanitarnego Oddział laboratoryjny Sekcja oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia
34	"SALUS" Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	Szpital SALUS (Stacjonarne i całodobowe świadczenia szpitalne) Centrum Zdrowia SALUS (Ambulatoryjne świadczenia)	Przychodnia, ul. Zielona 8, Słupsk Szpital, ul. Zielona 8, Słupsk Pracownia diagnostyczna, ul. Zielona 8, Słupsk	Oddział chirurgii ogólnej Oddział chirurgii urazowo – ortopedycznej Oddział otolaryngologiczny Oddział ginekologiczny Izba przyjęć szpitala Blok operacyjny Oddział chirurgii plastycznej Oddział okulistyki Oddział neurochirurgii



		zdrowotne)	<p>Laboratorium analityczne, ul. Zielona 8, Słupsk</p> <p>Laboratorium mikrobiologiczne, ul. Zielona 8, Słupsk</p>	<p>Dział farmacji szpitalnej</p> <p>Oddział leczenia jednego dnia</p> <p>Oddział anestezjologii i intensywnej terapii</p> <p>Poradnia chorób wewnętrznych</p> <p>Poradnia kardiologiczna</p> <p>Poradnia medycyny pracy</p> <p>Poradnia dermatologiczna</p> <p>Poradnia neurologiczna</p> <p>Poradnia onkologiczna</p> <p>Poradnia reumatologiczna</p> <p>Poradnia chirurgii ogólnej</p> <p>Poradnia chirurgii urazowo – ortopedycznej</p> <p>Poradnia okulistyczna</p> <p>Poradnia otolaryngologiczna</p> <p>Poradnia urologiczna</p> <p>Poradnia stomatologiczna</p> <p>Poradnia lekarza poz, ul. Piłsudskiego 2, ul. Mochnackiego 1, ul. Kaszubska 31, ul. Szafranka 10, ul. Zielona 8</p> <p>Poradnia chorób naczyń</p> <p>Poradnia proktologiczna</p> <p>Poradnia ginekologiczna, ul. Zielona 8, ul. Piłsudskiego 2</p> <p>Poradnia chirurgii onkologicznej</p> <p>Poradnia endokrynologiczna</p> <p>Poradnia preluksacyjna</p> <p>Poradnia ortodontyczna</p> <p>Poradnia logopedyczna</p> <p>Poradnia neonatologiczna, ul. Młyńska 1a, Słupsk</p> <p>Poradnia psychologiczna</p> <p>Poradnia leczenia niepłodności</p> <p>Poradnia gastroenterologiczna</p> <p>Poradnia profilaktyki chorób piersi</p> <p>Poradnia chirurgii naczyniowej</p> <p>Poradnia chirurgii ręki</p> <p>Poradnia seksuologiczna, Gabinet położnej środowiskowej – rodzinnej, ul. Piłsudskiego 2, Słupsk</p> <p>Gabinet pielęgniarstwa środowiskowej – rodzinnej,</p>
--	--	------------	--	---



				<p>ul. Piłsudskiego 2, Słupsk, ul. Mochnackiego 1, ul. Szafranka 10 Poradnia chirurgii plastycznej Poradnia promocji zdrowia Poradnia pediatria, ul. Szafranka 10 Poradnia neurochirurgiczna Poradnia chorób płuc Pracownia rezonansu magnetycznego Gabinet zabiegowy, ul. Piłsudskiego 2, ul. Szafranka 10 Punkt Szczepień, ul. Piłsudskiego 2, ul. Szafranka 10, ul. Zielona 8 Gabinet diagnostyczno-zabiegowy Pracownia diagnostyczna Medyczne Laboratorium Diagnostyczne Mikrobiologiczne Medyczne Laboratorium Diagnostyczne Pracownia diagnostyki obrazowej Pracownie inne Pracownia USG Pracownia endoskopii Pracownia radiologii zabiegowej Pracownia rentgenodiagnostyki ogólnej Pracownia mammografii</p>
35	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "VESALIUS" s.c.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "VESALIUS" (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne)	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "VESALIUS", al. Henryka Sienkiewicza 5, Słupsk	<p>Poradnia chirurgii ogólnej Poradnia chirurgii onkologicznej Poradnia chirurgii naczyniowej Poradnia chirurgii plastycznej Gabinet USG Oddział chirurgii jednego dnia Blok operacyjny</p>
36	Krzysztof Kubacki	NZOZ Centrum Konsultacji Kardiologicznych (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne)	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Konsultacji Kardiologicznych, ul. Jana Pawła II 1, Słupsk	<p>Poradnia kardiologiczna Poradnia nadciśnienia tętniczego Poradnia wad serca dorosłych Pracownia USG serca i naczyń Poradnia kontroli rozruszników i kardiowerterów, ul. Jana Pawła II 1, ul. Juliana Tuwima 37;</p>



				Pracownia nieinwazyjnych kardiologicznych testów obciążeniowych Pracownia 24h godzinnego monitorowania ciśnienia tętniczego i EKG Gabinet diagnostyczno-zabiegowy
37	RehaDom Monika Kurowska	Rehabilitacja Domowa Monika Kurowska (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne)	Rehabilitacja Domowa Monika Kurowska, ul. Maurycego Mochnackiego 11, Słupsk	Zespół Rehabilitacji Domowej
38	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej DERMIS Moszczyńska, Buss, Szarkowska-Rybarczyk Lekarska Spółka Partnerska	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "DERMIS" (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne)	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "DERMIS", ul. Prosta 1/1a, Słupsk	Poradnia dermatologiczna Gabinet diagnostyczno-zabiegowy Poradnia kardiologiczna Poradnia nadciśnienia tętniczego Poradnia wad serca Pracownia usg Pracownia kontroli urządzeń wszczepialnych serca Inne pracownie diagnostyczne (prób wysiłkowych i badań Holterowskich)
39	AVENIR S.C. Ireneusz Retkiewicz, Krzysztof Retkiewicz	Centrum Rehabilitacji AVENIR (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne)	Centrum Rehabilitacji AVENIR, ul. Jana Kilińskiego 47a, Słupsk	Poradnia rehabilitacyjna Poradnia rehabilitacji narządu ruchu Dział fizjoterapii Dział kinezyterapii Dział masażu leczniczego Dział fizykoterapii Dział hydroterapii Dział krioterapii Ośrodek dziennej rehabilitacji
40	Ryszard Kornobis	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Jezierzycach (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne)	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Jezierzycach, ul. Główna 8/8, Jezierzycy	Poradnia lekarza POZ Gabinet pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej Gabinet profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej
41	Katarzyna Weiss-Oporska	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "IDEA-DENT" (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne)	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "IDEA-DENT", ul. Prosta 1, Słupsk	Poradnia stomatologiczna Poradnia chorób błon śluzowych przyzębia Poradnia ortodontyczna Poradnia protetyki stomatologicznej Poradnia chirurgii stomatologicznej



42	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "PAL-MED" spółka cywilna ANDRZEJ KRÓL, HALINA ŁAŻEWSKA	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "PAL-MED" (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne)	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "PAL-MED", ul. Jana Pawła II 1, Słupsk	Hospicjum domowe Poradnia medycyny paliatywnej
43	Barbara Studzińska	PerfectMed (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne)	Poradnie Specjalistyczne, ul. Kilińskiego 47a, Słupsk	Poradnia położniczo-ginekologiczna Poradnia chirurgii ogólnej Poradnia chirurgii naczyniowej Poradnia chirurgii onkologicznej Poradnia chirurgii plastycznej Poradnia chirurgii urazowo-ortopedycznej Poradnia diabetologiczna Gabinet diagnostyczno-zabiegowy
44	Ambulatorium z Izłą Chorych - Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Jednostki Wojskowej Nr 4961	Ambulatorium z Izłą Chorych - Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Jednostki Wojskowej Nr 4961	Ambulatorium z Izłą Chorych, Redzikowo	Gabinet Lekarski POZ Gabinet Stomatologiczny Gabinet Zabiegowy
45	Osoba fizyczna - Tomasz Wagner	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Perfect-Dent"	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Perfect-Dent" w Słupsku, ul. Starzyńskiego 3, Słupsk	Poradnia stomatologii ogólnej Poradnia chorób błon śluzowych przyzębia Poradnia ortodontyczna Poradnia protetyki stomatologicznej Poradnia chirurgii stomatologicznej
46	Osoba fizyczna - Ryszard Kuźmin	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "MEDICAL USTKA"	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "MEDICAL USTKA", ul. Na Wydmie 5, Ustka	Poradnia rehabilitacji Gabinet fizykoterapii Gabinet kinezyterapii Gabinet hydroterapii Gabinet krioterapii Gabinet masażu leczniczego Gabinet balneoterapii Pracownia USG Poradnia chirurgii ogólnej, Poradnia dermatologiczna Gabinet zabiegowy Gabinet fizjoterapii
47	Wspólnicy spółki cywilnej: Dariusz Tatar, Patrycja Tatar	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Madar-Med” Laboratorium Analiz Lekarskich	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Madar-Med” Laboratorium Analiz Lekarskich, ul. Stary Rynek 5, Słupsk	Pracownia diagnostyki laboratoryjnej
48	"Uzdrowisko Ustka" Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	Niepubliczny Zakład Lecznictwa Uzdrowiskowego "Uzdrowisko USTKA"	Niepubliczny Zakład Lecznictwa Uzdrowiskowego "Uzdrowisko USTKA",	Zakład przyrodolecznicy Sanatorium uzdrowiskowe, ul. Maurycyego Augusta Beniowskiego 1, Ustka



		(Stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne inne niż szpitalne)	ul. Maurycego Augusta Beniowskiego 1, Ustka	"Radość", ul. Bolesława Limanowskiego 10, Ustka; Sanatorium uzdrowiskowe "Perła", ul. Wczasowa 27, Ustka; Zakład przyrodolecznicy sanatorium "Perła", ul. Wczasowa 27, Ustka; Sanatorium uzdrowiskowe "Promyk", ul. Fryderyka Chopina 2a, Ustka; Dział Farmacji, ul. Maurycego Augusta Beniowskiego 1, Ustka;
49	Niepubliczny Zakład Lecznictwa Uzdrowiskowego Sanatorium "TĘCZA" Spółdzielnia Pracy	Niepubliczny Zakład Lecznictwa Uzdrowiskowego Sanatorium "Tęcza" (Stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne inne niż szpitalne)	Sanatorium Uzdrowiskowe "Tęcza", ul. Fryderyka Chopina 1/, Ustka	Poradnia rehabilitacyjna Sanatorium uzdrowiskowe Pracownia diagnostyczna – EKG Gabinet zabiegowy Dział Farmacji Szpitalnej
50	Janusz Grzybowski	Centrum Medyczne GENESIS (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne)	Poradnia Specjalistyczna w Słupsku, ul. Prosta 1 b, Słupsk Poradnia Specjalistyczna w Ustce, ul. Bursztynowa 11, Ustka	ul. Bursztynowa 11, Ustka: Poradnia chorób wewnętrznych Poradnia Medycyny Pracy ul. Prosta 1b, Słupsk: Poradnia gastroenterologiczna Pracownia Endoskopii Pracownia USG Gabinet diagnostyczno-zabiegowy Poradnia Medycyny Pracy
51	Agnieszka Bukato	Ośrodek Rehabilitacyjno-Sanatoryjny "POMORZE" (Stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne inne niż szpitalne) Poradnia Rehabilitacyjna "POMORZE" (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne)	Ośrodek Rehabilitacyjno-Sanatoryjny "POMORZE", ul. Tadeusza Kościuszki 15, Ustka Poradnia Rehabilitacyjna "POMORZE", ul. Tadeusza Kościuszki 15, Ustka	Poradnia rehabilitacyjna Oddział uzdrowiskowy sanatoryjny Oddział uzdrowiskowy rehabilitacji sanatoryjnej



52	ABM Touristic sp. z o.o.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Zakład Rehabilitacji Leczniczej "Azoty" (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne)	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Zakład Rehabilitacji Leczniczej "Azoty", ul. Wczasowa 25, Ustka	Pracownia fizykoterapii Pracownia fizjoterapii
53	Wojskowa Specjalistyczna Przychodnia Lekarska Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej	Wojskowa Specjalistyczna Przychodnia Lekarska Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Ustce (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne)	Wojskowa Specjalistyczna Przychodnia Lekarska Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Ustce, ul. Komandorska 54, Ustka	Gabinet POZ Gabinet Okulistyczny Gabinet Otolaryngologiczny Gabinet Medycyny Pracy Gabinet Chirurgii Stomatologicznej Gabinet Stomatologiczny Gabinet Protetyki Stomatologicznej Gabinet Diagnostyczno-Zabiegowy Gabinet Rehabilitacji Pracownia Diagnostyki Obrazowej Gabinet Chorób Wewnętrznych Pracownia Diagnostyki Laboratoryjnej Pracownia EKG Pracownia USG Gabinet Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej Gabinet Dermatologiczny Gabinet Wenerologiczny Gabinet Chirurgii Ogólnej Ambulatorium Chirurgiczne Gabinet Pielęgniarki Środowiskowej – Rodzinnej Gabinet Położnej Środowiskowej – Rodzinnej Gabinet Rehabilitacji Narządu Ruchu Gabinet Fizjoterapii Gabinet Fizykoterapii Gabinet Kinezyterapii Gabinet Neurologiczny Gabinet Psychologiczny Gabinet Zdrowia Psychicznego Ambulatorium Ogólne Ambulatorium Okulistyczne Ambulatorium Stomatologiczne
54	Izabela Klimczuk-Król	NZOZ CHIRODENT (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne)	NZOZ CHIRODENT, ul. Marynarki Polskiej 78a, Ustka	Poradnia stomatologiczna



55	Marek Kocajko	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "PGE-MED"	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "PGE-MED", ul. Hubalczyków 1, Słupsk	Poradnia reumatologiczna
56	Osoba fizyczna - Hubert Rządkowski	Rządkowski Hubert "ORTHO-CEREBRI" Rehabilitacja Funkcjonalna (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne)	Zakład rehabilitacji leczniczej, ul. Szczecińska 70, Słupsk	Pracownia Fizjoterapii
57	Ewa Abramowicz	Centrum Stomatologiczne "MEDICUS" Lek. Dent. Ewa Abramowicz (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne)	Centrum Stomatologiczne "MEDICUS" Lek. Dent. Ewa Abramowicz, ul. Piłsudskiego 16b, Słupsk	Poradnia stomatologiczna Poradnia protetyki stomatologicznej Poradnia ortodontyczna Poradnia chirurgii stomatologicznej
58	Osoba fizyczna - Mirosław Orkiszewski	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "MEDEX"	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "MEDEX", ul. Grunwaldzka 8/3, Ustka	Poradnia stomatologiczna, ul. Grunwaldzka 8/3, Ustka; ul. Górna 8, Damnica; ul. Ogrodowa 12, Smołdzino; Bałamątek 18, Objazda
59	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "SPEC-MED" s.c.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej SPEC-MED (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne)	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej SPEC-MED., ul. Na Wydmie 5a, Ustka	Poradnia rehabilitacyjna, ul. Na Wydmie 5a, Ustka; ul. Jana Pawła II 1a, Słupsk; Gabinet fizjoterapii, ul. Na Wydmie 5a, Ustka, ul. Jana Pawła II 1a, Słupsk; Poradnia chirurgii urazowo-ortopedycznej, ul. Na Wydmie 5a, Ustka; Pracownia hydroterapii, ul. Na Wydmie 8, Ustka; Poradnia rehabilitacji narządu ruchu, ul. Jana Pawła II 1a, Słupsk; Ośrodek rehabilitacji dziennej, ul. Jana Pawła II 1a, Słupsk; Zespół rehabilitacji domowej, ul. Jana Pawła II 1a, Słupsk; Poradnia wad postawy, ul. Jana Pawła II 1a, Słupsk; Poradnia chirurgiczno-ortopedyczna, ul. Jana Pawła II 1a, Słupsk; Poradnia osteoporozy, ul. Jana Pawła II 1a, Słupsk; Poradnia chirurgii ogólnej, ul. Jana Pawła II 1a, Słupsk;



				Gabinet diagnostyczno-zabiegowy, ul. Jana Pawła II 1a, Słupsk; Poradnia internistyczna, ul. Jana Pawła II 1a, Słupsk Poradnia kardiologiczna, ul. Jana Pawła II 1a, Słupsk Poradnia pediatria, ul. Jana Pawła II 1a, Słupsk Poradnia neurologiczna, ul. Jana Pawła II 1a, Słupsk Poradnia medycyny pracy, ul. Jana Pawła II 1a, Słupsk
60	Anna Sławek	NZOZ Usługi Laboratoryjne Anna Sławek	NZOZ Usługi Laboratoryjne Anna Sławek, plac Dąbrowskiego 6, Słupsk	Laboratorium diagnostyczne
61	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kobylnicy Lidia Rynda, Zbigniew Wojciechowicz s.c.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kobylnicy (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne)	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kobylnicy, ul. Główna 54a, Kobylnica Filia nr 1 - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kwakowie, ul. Cicha 13, Kwakowo Filia nr 2 - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Starej Dąbrowie, Stara Dąbrowa 4 Filia nr 3 - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Głobinie, Głobino 47 Filia nr 3 - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Łupawie, Łupawa 18	ul. Główna 54a, Kobylnica: Poradnia Lekarza POZ Poradnia Pediatria Poradnia ginekologiczno-położnicza Gabinet pielęgniarstwa podstawowej opieki zdrowotnej Gabinet medycyny szkolnej Gabinet zabiegowy ul. Cicha 13, Kwakowo: Poradnia Lekarza POZ Poradnia pediatria Gabinet pielęgniarstwa podstawowej opieki zdrowotnej Gabinet medycyny szkolnej Gabinet zabiegowy Gabinet położnej POZ Poradnia położniczo-ginekologiczna Gabinet fizjoterapii Poradnia psychologiczna Stara Dąbrowa 4: Poradnia Lekarza POZ Poradnia pediatria Gabinet pielęgniarstwa podstawowej opieki zdrowotnej Gabinet medycyny szkolnej Gabinet zabiegowy



				<p>Głobino 47: Poradnia Lekarza POZ Poradnia pediatryczna Gabinet pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej Gabinet medycyny szkolnej Gabinet zabiegowy</p> <p>Łupawa 18: Poradnia Lekarza POZ Poradnia pediatryczna Gabinet pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej Gabinet medycyny szkolnej Gabinet zabiegowy</p>
62	Osoba fizyczna - Lidia Rydna	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej INTER-MED	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej INTER-MED, ul. Sienkiewicza 5/1, Słupsk	<p>Poradnia chirurgii ogólnej Poradnia chirurgii onkologicznej Poradnia chirurgii naczyniowej Gabinet USG Oddział chirurgii jednego dnia Blok operacyjny Poradnia chirurgii urazowo-ortopedycznej</p>
63	Krystyna Stus	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Borzęcinie (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne)	<p>Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Borzęcinie, Borzęcino 5</p> <p>Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Borzęcinie Przychodnia POZ w Dębnicy Kaszubskiej, ul. Zjednoczenia 26, Dębница Kaszubska</p>	<p>Borzęcino: Poradnia lekarza POZ Gabinet pielęgniarki POZ Gabinet położnej POZ Gabinet profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej Gabinet diagnostyczno-zabiegowy Punkt szczepień</p> <p>Dębница Kaszubska: Poradnia lekarza POZ Gabinet pielęgniarki POZ Gabinet położnej POZ Gabinet profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej Gabinet zabiegowy Punkt szczepień Poradnia ginekologiczna</p>
64	Krystyna Stus	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej, ul. Zjednoczenia 26, Dębница Kaszubska	<p>Poradnia lekarza POZ Poradnia pediatryczna Poradnia ginekologiczno – położnicza Gabinety fizykoterapii Laboratorium</p>



				Gabinet pielęgniarki i położnej środowiskowo-rodzinnej Gabinet zabiegowy Gabinet medycyny szkolnej Punkt szczepień
65	Barbara Zawadzka	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne)	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej, ul. Klonowa 5, Damnica Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej – filia, Bobrowniki 17a	Damnica: Poradnia lekarza POZ Poradnia pediatryczna Gabinet pielęgniarki środowiskowej Gabinet medycyny szkolnej Gabinet położnej środowiskowej Gabinet zabiegowy (punkt pobrań) Punkt szczepień Bobrowniki: Poradnia lekarza POZ Gabinet pielęgniarki środowiskowej Gabinet medycyny szkolnej Punkt szczepień Gabinet zabiegowy
66	Reha-aktiv Luiza Weinmeister	Reha-aktiv (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne)	Reha-aktiv, pl. Wolności 23a, Kępice	Poradnia rehabilitacji Pracownia fizjoterapii Pracownia fizykoterapii Pracownia kinezyterapii Pracownia masażu leczniczego Zespół rehabilitacji domowej
67	Andrzej Proniewski	Ośrodek Zdrowia Pobłocie (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne)	Ośrodek Zdrowia Pobłocie, Pobłocie 8, Główny Ośrodek Zdrowia Pobłocie filia Stowięcino, Stowięcino 25, Główny	Pobłocie: Poradnia (gabinet) lekarza podstawowej opieki zdrowotnej Gabinet pielęgniarki środowiskowo – rodzinnej Poradnia (gabinet) położnej podstawowej opieki zdrowotnej Gabinet profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej Gabinet szczepień Gabinet diagnostyczno-zabiegowy Punkt pobrań materiału do badań Stowięcino: Poradnia (gabinet) lekarza podstawowej opieki zdrowotnej Gabinet szczepień



				Gabinet diagnostyczno-zabiegowy Punkt pobrań materiału do badań
68	Zakład Opieki Zdrowotnej Strojnowski i Polaczuk	ZOZ Strojnowski i Polaczuk (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne)	ZOZ Strojnowski i Polaczuk, ul. Kościuszki 4a, Potęgowo	Poradnia rehabilitacyjna Dział fizykoterapii Dział kinezyterapii Dział masażu leczniczego Dział fizjoterapii
69	Violetta Kazimieruk	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Rodzinna (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne)	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Rodzinna, ul. Gen. Bema 12, Smołdzino	Gabinet lekarza rodzinnego Gabinet pielęgniarki środowiskowo-rodzinnej Gabinet szczepień Gabinet zabiegowy Gabinet medycyny szkolnej Punkt pobrań materiałów do badań
70	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Smołdzinie	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne)	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, ul. Ogrodowa 12, Smołdzino Filia Ośrodek Zdrowia Gardna Wielka, ul. Plac Wolności 7, Gardna Wielka	Smołdzino: Gabinet podstawowej opieki zdrowotnej Gabinet pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej Gabinet profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej, ul. Bohaterów Warszawy 48, Smołdzino Gardna Wielka: Gabinet podstawowej opieki zdrowotnej Gabinet pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej
71	Ewa Bińczak	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "EWA - MED" (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne)	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "EWA - MED", ul. Słupska 14a, Sycewice Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "EWA - MED" FILIA, Słonowice 12	Poradnia (gabinet) lekarza podstawowej opieki zdrowotnej Poradnia (gabinet) pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej Gabinet profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej Gabinet diagnostyczno-zabiegowy Punkt szczepień
72	Elżbieta Basaj-Grabowska	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Elżbieta Basaj-Grabowska (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne)	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Elżbieta Basaj-Grabowska, Budowo 41	Poradnia lekarza POZ Gabinet pielęgniarki środowiskowej-rodzinnej Gabinet położnej środowiskowej-rodzinnej Gabinet profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej



73	Zakład Opieki Zdrowotnej MSWiA w Koszalinie	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne)	Przychodnia w Słupsku, ul. Lelewela 58	Poradnia Lekarza Podstawowej Opieki Zdrowotnej Gabinet pielęgniarki środowiskowo-rodzinnej Gabinet położnej środowiskowo-rodzinnej Gabinet zabiegowy Punkt szczepień Poradnia Medycyny Pracy Poradnia Dermatologiczna Poradnia Neurologiczna Poradnia Ginekologiczno-Położnicza Poradnia Chirurgii Ogólnej Poradnia Chirurgii Onkologicznej Poradnia Urologiczna Poradnia Zdrowia Psychicznego Poradnia Medycyny Sportowej (świadczenia prywatne) Gabinet Stomatologiczny (świadczenia prywatne) Dział Fizjoterapii (świadczenia prywatne) Pracownia USG Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy
74	NORDMEDIC Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	Nordmedic (Stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne inne niż szpitalne) Przychodnia POZ (Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne)	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „DELFIN”, plac Wolności 1, Gardna Wielka Przychodnia Podstawowej Opieki Zdrowotnej, ul. Słupska 9, Główny	Gardna Wielka: Zespół długoterminowej opieki domowej Zakład opiekuńczo – leczniczy Poradnia żywieniowa Dział farmacji szpitalnej Główny: Poradnia (gabinet) Lekarza Podstawowej Opieki Zdrowotnej Poradnia Pediatryczna Gabinet diagnostyczno-zabiegowy Punkt pobrań krwi Punkt szczepień Poradnia (gabinet) pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej Gabinet profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej Poradnia (gabinet) położnej podstawowej opieki zdrowotnej



75	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Ustce	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Medyczne Falck Ustka	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Medyczne Falck Ustka, ul. Kopernika 18, Ustka Ośrodek zdrowia w Zaleskich, Zaleskie 8 Ośrodek Zdrowia w Bałamątku, Bałamątek 18	Poradnia podstawowej opieki zdrowotnej (ul. Kopernika 18) Poradnia Pediatryczna (ul. Leśna 10-14) Poradnia dla Kobiet (ul. Leśna 10-14) Poradnia Chirurgiczno-Ortopedyczna (ul. Kopernika 22) Poradnia Okulistyczna (ul. Kopernika 22)
76	Grupowa Praktyka Lekarska "VIS-MED SŁUPSK" S.C. Bożena Sitkiewicz, Halina Żabińska, Jacek Papierowski	Grupowa Praktyka Lekarska "VIS-MED SŁUPSK" S.C. Bożena Sitkiewicz, Halina Żabińska, Jacek Papierowski	Grupowa Praktyka Lekarska "VIS-MED SŁUPSK", ul. Jana Pawła II 1/48, Słupsk	Poradnia Okulistyczna Gabinet zabiegowy
77	Polski Związek Głuchych	Polski Związek Głuchych Oddział Pomorski	Specjalistyczny Ośrodek Diagnostyki i Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży z Wadą Słuchu w Słupsku, ul. Jana Pawła II 1, Słupsk	Ośrodek rehabilitacji dziennej Poradnia audiologiczna Poradnia logopedyczna Poradnia zaburzeń słuchu i mowy

Źródło: [https://rpwdl.csioz.gov.pl/, stan](https://rpwdl.csioz.gov.pl/,stan) na dzień 07.09.2014 r.,
<https://aplikacje.nfz.gov.pl/umowy/Search.aspx>, <http://www.nfz-gdansk.pl/placowki-realizujace-swiadczenia-w-2013-r,82.html>